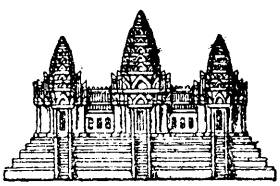

ព្រះ
វៃក្រៃបិដកហាលី
និង
សេចក្តីប្រៀបធៀបសាសន៍ខ្មែរ
អភិធម្មបិដក
បដ្ឋាន ចតុក្កនាគ
៨៧

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

៣.ស. ២៥១០

អភិធម្មបិដកេ បដ្ឋានំ

បត្តុត្តោ ភាគោ

អនុលោមត្តិកប្បដ្ឋានំ បឋមំ

ឧមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

វិត្តក្កត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(១) សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា តយោ ខន្ធេ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។ សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធេ បដិច្ច វិតក្កោ បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធេ បដិច្ច វិតក្កោ ។ សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក បដ្ឋាន

បត្តុទ្ធារភាគ

អនុលោមត្តិកប្បដ្ឋាន ខាងបុង

សូមនមស្សការ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ អង្គនោះ ។

វិតក្កត្តិក:

បដិច្ចវារ:

(១) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: អាស្រ័យ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះ ហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធ ៣ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ ដែលមិនមាន វិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកប ដោយវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ វិតក្ក: អាស្រ័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: វិតក្ក: អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ក្នុង ខណ:នៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: អាស្រ័យ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្ត-
សមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធេ
បដិច្ច កដត្តារូបំ ។

(២) សវិតក្កសវិចារំ ឆម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិ-
ចារេ ច អវិតក្កអវិចារេ ច ឆម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ
ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ
ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ សវិ-
តក្កសវិចារំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា កដត្តា
ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា កដត្តា ច
រូបំ ។ សវិតក្កសវិចារំ ឆម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តេ
ច អវិតក្កអវិចារេ ច ឆម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធេ បដិច្ច វិតក្កា
ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កស-
វិចារេ ខន្ធេ បដិច្ច វិតក្កា កដត្តា ច រូបំ ។
សវិតក្កសវិចារំ ឆម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារេ
ច អវិតក្កវិចារមត្តេ ច ឆម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធ៣ឋានឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធ៣ឋានឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ កឋិណានៃបដិសន្ធិ ។

[๒] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ខន្ធ ២ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ កឋិណានៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ វិតក្កៈ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ៣ឋានឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ វិតក្កៈក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ៣ឋានឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ កឋិណានៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

สวิตกฺกสวิจารํ ฝสฺสํ ขนฺธา ปฏิจฺจ ตโยปิ ขนฺธา วิตกฺกา จ เนฺต ขเนฺต ปฏิจฺจ เนฺต ขนฺธา วิตกฺกา จ ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจารํ ฝสฺสํ ขนฺธา ปฏิจฺจ ตโยปิ ขนฺธา วิตกฺกา จ เนฺต ขเนฺต ปฏิจฺจ เนฺต ขนฺธา วิตกฺกา จ ฯ

(๓) สวิตกฺกสวิจารํ ฉนฺนมฺปิ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาเรปิ จ อวิตกฺกวิจารมตฺเตปิ อวิตกฺกอวิจาเรปิ จ ฉนฺนมฺปิ อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา สวิตกฺกสวิจารํ ฝสฺสํ ขนฺธา ปฏิจฺจ ตโยปิ ขนฺธา วิตกฺกา จ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ เนฺต ขเนฺต ปฏิจฺจ เนฺต ขนฺธา วิตกฺกา จ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจารํ ฝสฺสํ ขนฺธา ปฏิจฺจ ตโยปิ ขนฺธา วิตกฺกา จ กมฺมชฺชา จ รูปํ เนฺต ขเนฺต ปฏิจฺจ เนฺต ขนฺธา วิตกฺกา จ กมฺมชฺชา จ รูปํ ฯ

(๔) อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฉนฺนมฺปิ ปฏิจฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺเตปิ ฉนฺนมฺปิ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฝสฺสํ ขนฺธา ปฏิจฺจ ตโยปิ ขนฺธา เนฺต ขเนฺต ปฏิจฺจ เนฺต ขนฺธา ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฝสฺสํ ขนฺธา ปฏิจฺจ ตโยปิ ขนฺธา เนฺต ขเนฺต ปฏิจฺจ เนฺต ขนฺธา ฯ

វិតក្កត្តិក: បដិច្ចវារ:

គឺ ខន្ធ ๓ ក្តី វិតក្ក:ក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: ๒ ក្តី វិតក្ក:ក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๒ ๓ ក្តី វិតក្ក:ក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: កង ๔ ខណ:នៃបដិសន្ធិ ๒ ក្តី វិតក្ក:ក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๒ ។

(๓) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម៌មិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ធម៌មិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ក្តី វិតក្ក:ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ๒ ក្តី វិតក្ក:ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๒ ๓ ក្តី វិតក្ក:ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: កង ๔ ខណ: នៃបដិសន្ធិ ๒ ក្តី វិតក្ក:ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๒ ។

(๔) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ: ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ: កង ๔ ខណ: នៃបដិសន្ធិ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ។

อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฌานํ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาเร ฌาเน ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺปจฺจยา วิตกฺกํ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาโร ๑ ขนฺธา ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิตกฺกํ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาโร ๑ ขนฺธา ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฌานํ ปฏิจฺจ อวิตกฺกอวิจาเร ฌาเน อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺเต ๑ ขเณ ปฏิจฺจ วิจาเร จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ วิตกฺกํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺเต ๑ ขเณ ปฏิจฺจ วิจาเร กฏตฺตา จ รูปํ ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิตกฺกํ ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ ฯ

(๙) อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฌานํ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาเร จ อวิตกฺกอวิจาเร จ ฌาเน อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺปจฺจยา วิตกฺกํ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาโร ๑ ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิตกฺกํ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาโร ๑ ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฌานํ ปฏิจฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺตา จ อวิตกฺกอวิจาเร จ ฌาเน อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺปจฺจยา

ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ៣ ឯ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: អាស្រ័យវិតក្ក: ខន្ធ៣ ឯ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: អាស្រ័យវិតក្ក: ក្ខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ វិចារៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ៣ ឯ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យវិតក្ក: វិចារៈក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ៣ ឯ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ក្ខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យវិតក្ក: ក្ខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

(๙) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ៣ ឯ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យវិតក្ក: ខន្ធ៣ ឯ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារៈក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យវិតក្ក: ក្ខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

អវិតក្កវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា វិចារោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា វិចារោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ អវិតក្កវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា វិចារោ ច កឋត្តា ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា វិចារោ ច កឋត្តា ច រូបំ ។

(៦) អវិតក្កអវិចារំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ ឆន្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អវិតក្កអវិចារំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ វិចារំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ អវិតក្ក-អវិចារំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា កឋត្តា ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា កឋត្តា ច រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ វិចារំ បដិច្ច កឋត្តារូបំ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា វិចារំ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច វិចារោ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កឋត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ អវិតក្កអវិចារំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ឆន្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី វិចារ:ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ខន្ធ ២ ក្តី វិចារ:ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ ក្តី វិចារ:ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: កង្ខាខណ:នៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី វិចារ:ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

(៦) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ខន្ធ ២ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យវិចារ: ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: កង្ខាខណ:នៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធ ២ កដត្តារូប អាស្រ័យវិចារ: កង្ខាខណ:នៃបដិសន្ធិ វត្ថុ អាស្រ័យខន្ធតាំងច្បាយ ខន្ធតាំងច្បាយ អាស្រ័យវត្ថុ វត្ថុ អាស្រ័យវិចារ: វិចារ: អាស្រ័យវត្ថុ មហាភូត ៣ អាស្រ័យមហាភូត ១ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប ឧបាទារូប អាស្រ័យមហាភូតតាំងច្បាយ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาโร ๑ฯ

อวิตกฺกอวิจารํ ฌมฺปิ ปฏิจฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ฌมฺปิ

อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา วิจารํ ปฏิจฺจ อวิตกฺกวิจาร-

มตฺตา ๑ฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิจารํ ปฏิจฺจ อวิตกฺก-

วิจารมตฺตา ๑ฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ ปฏิจฺจ อวิตกฺก-

วิจารมตฺตา ๑ฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ ปฏิจฺจ วิตกฺกา ๑ฯ

(๗) อวิตกฺกอวิจารํ ฌมฺปิ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิ-

จาเร ๓ อวิตกฺกอวิจาเร ๓ ฌมฺปิ อุปฺปชฺชติ เหตุ-

ปฺปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิ-

จาร ๑ฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ ๑ฯ อวิ-

ตกฺกอวิจารํ ฌมฺปิ ปฏิจฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ๓ อวิ-

ตกฺกอวิจาเร ๓ ฌมฺปิ อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา วิจารํ

ปฏิจฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ๑ฯ ชีวิตสมฺปยุตฺตกานิ รูปํ

ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิจารํ ปฏิจฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ๑ฯ

กฏตฺตา ๓ รูปํ ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ ปฏิจฺจ

อวิตกฺกวิจารมตฺตา ๑ฯ มหาภูเต ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ

គឺ ខន្ធទាំង៣ឆ្ពោះ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ
វត្ថុ ក៏ខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ
អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ឆ្ពោះ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ
អាស្រ័យវិចារៈ ខន្ធទាំង៣ឆ្ពោះ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ
អាស្រ័យវិចារៈ ក៏ខណៈ នៃបដិសន្ធិ ខន្ធទាំង៣ឆ្ពោះ ដែលមិនមាន
វិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យវត្ថុ ក៏ខណៈនៃបដិសន្ធិ វិតក្កៈ
អាស្រ័យវត្ថុ ក៏ខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

(៧) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌មិនមានវិ-
តក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ឆ្ពោះ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
ប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវត្ថុ ក៏ខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យ
មហាភូតទាំង៣ឆ្ពោះ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិន
មានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ឆ្ពោះ ដែលមិន
មានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យវិចារៈ ខន្ធទាំង-
ឆ្ពោះ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យវិចារៈ
ក៏ខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធទាំង៣ឆ្ពោះ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ
អាស្រ័យវត្ថុ ក៏ខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យមហាភូតទាំង៣ឆ្ពោះ

ปฏิสนฺธิกฺขเณ ภงฺเค ปฏิจฺจ สหชาตา มหาภูเต ปฏิจฺจ กพฬีกาโร ปฏิสนฺธิกฺขเณ ภงฺเค ปฏิจฺจ อวิตกฺก-วิจารมตฺตา ๑ขฺวา ๘ วิจาเร ๘ ฯ อวิตกฺกอวิจารา ฉมฺปิ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาเร ๘ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ๘ ฉหิ ขุปฺปฏฺฐิติ เหตุปฺปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ ภงฺเค ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจารา ๑ขฺวา ๘ สหชาตา ๘ ฯ

(๘) อวิตกฺกอวิจารา ฉมฺปิ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาเร ๘ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ๘ อวิตกฺกอวิจาเร ๘ ฉหิ ขุปฺปฏฺฐิติ เหตุปฺปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ ภงฺเค ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจารา ๑ขฺวา ๘ สหชาตา ๘ มหาภูเต ปฏิจฺจ กพฬีกาโร ฯ

(๙) สวิตกฺกสวิจารญฺจ อวิตกฺกอวิจารญฺจ ฉมฺปิ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาเร ฉหิ ขุปฺปฏฺฐิติ เหตุปฺปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจารา ฉกฺกํ ๑ขฺวาปิ ภงฺคปิ ปฏิจฺจ ตโย ๑ขฺวา เทฺว ๑ขฺวา ๘ ภงฺคปิ ปฏิจฺจ เทฺว ๑ขฺวา ฯ

វិតក្កត្តិក: បដិច្ចវារ:

វិតក្ក: អាស្រ័យវត្ថុ កង១ណ:នៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យមហា-
ភូតទាំង៣ឃ្លាយ ខន្ធទាំង៣ឃ្លាយ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី
វិចារ:ក្តី អាស្រ័យវត្ថុ កង១ណ:នៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែ
វិចារ:ក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ឃ្លាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកប
ដោយវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី អាស្រ័យវត្ថុ កង១ណ:នៃបដិសន្ធិ ។

(៨) *ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម៌ ដែល*
មិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ក្តី
អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ឃ្លាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយ
វិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី អាស្រ័យវត្ថុ កង១ណ:នៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប
អាស្រ័យមហាភូតទាំង៣ឃ្លាយ ។

(៩) *ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: អាស្រ័យ*
ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមាន
វិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ៣
អាស្រ័យ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង វត្ថុផង
កង១ណ:នៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ។

សវិតក្កសវិចារញ្ច អវិតក្កអវិចារញ្ច ធម្មំ បដិច្ច
អវិតក្កវិចារមត្តំ ឯម្ហា ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា
បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច
បដិច្ច វិតក្កោ ។ សវិតក្កសវិចារញ្ច អវិតក្កអវិចារញ្ច
ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវចារេ ឯម្ហា ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច
បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្ក-
សវិចារេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ ។

(១០) សវិតក្កសវិចារញ្ច អវិតក្កអវិចារញ្ច ធម្មំ
បដិច្ច សវិតក្កសវិចារេ ច អវិតក្កអវិចារេ ច ឯម្ហា
ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្ក-
សវិចារំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា
ទ្វេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា សវិតក្កស-
វិចារេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ ។

ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ វិតក្កៈ អាស្រ័យខន្ធ៣ឋាយ ដែល
ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។
ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធ
ទាំង៣ឋាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង មហាភូតទាំង-
ឋាយផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ឋាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
ប្រកបដោយវិចារៈផង មហាភូតទាំង៣ឋាយផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[๑๐] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២
អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ឋាយ
ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង មហាភូតទាំង៣ឋាយផង ។

สวิตกฺกสวิจารา อวิตกฺกอวิจารา ฉ ปฏิจฺจ อวิ-
ตกฺกวิจารมตฺตา จ อวิตกฺกอวิจาเร จ ฉ ขุปฺปฏฺฐิติ
เหตุปฺปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจาเร ขเนฺ
จ วตฺถุ ปฏิจฺจ วิตกฺกา สวิตกฺกสวิจาเร ขเนฺ
จ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ กพฬีกาโร ฯ สวิตกฺก-
สวิจารา อวิตกฺกอวิจารา ฉ ปฏิจฺจ สวิตกฺก-
สวิจาเร จ อวิตกฺกวิจารมตฺตา จ ฉ ขุปฺปฏฺฐิติ
เหตุปฺปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจารา ฉกกฺ
ขเนฺ วตฺถุ ปฏิจฺจ ตโย ขเนฺ วิตกฺกา จ เขเนฺ
ขเนฺ จ วตฺถุ ปฏิจฺจ เขเนฺ ขเนฺ วิตกฺกา จ ฯ

(๑๑) สวิตกฺกสวิจารา อวิตกฺกอวิจารา ฉ
ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาเร จ อวิตกฺกวิจารมตฺตา จ
อวิตกฺกอวิจาเร จ ฉ ขุปฺปฏฺฐิติ เหตุปฺปจฺจยา

ธมฺมิ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ธมฺมิ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ក្តី អาស្រ័យធมฺมิ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ธมฺมิ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ปฺปจฺจัย គឺ วิតกฺก: អาស្រ័យខนฺธตាំង๓ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង វត្ថុផង កាលขณ:នៃបដิสนฺธิ กដត្តារូប អาស្រ័យขนฺธตាំង๓ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង มหากิริยตាំង๓ផង ។ ธมฺมิ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ธมฺมิ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី អาស្រ័យธมฺมิ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ธมฺมิ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុปฺปจฺจัย គឺ ๑ขนฺธ ๓ ក្តី วิตกฺก:ក្តី អาស្រ័យ๑ขนฺธ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង วត្ថុផង กาลขณ:នៃបដิสนฺธิ ๑ขนฺธ ๒ ក្តី วิตกฺก:ក្តี អาស្រ័យ๑ขนฺธ ๒ ផង วត្ថุផង ។

(๑๑) ธมฺมิ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ธมฺมิ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ธมฺมิ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ក្តី អาស្រ័យธมฺมิ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ธมฺมิ ដែលមិនមានវិតក្ก:មិនមានវิจาร:ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុปฺปจฺจัย

បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារំ ឯកំ ខន្ធញ្ច រូបញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា វិតក្កោ ច ទ្វេ ខន្ធេ ច រូបញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា វិតក្កោ ច សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កាជត្តារូបំ ។

(๑๒) អវិតក្កវិចារមត្តញ្ច អវិតក្កអវិចារញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារេ ធម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-ច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ វិតក្កញ្ច រូបញ្ច បដិច្ច សវិ-តក្កសវិចារេ ច ខន្ធា ។ អវិតក្កវិចារមត្តញ្ច អវិតក្ក-អវិចារញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តេ ធម្មេ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អវិតក្កវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វិចារញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ច វិចា-រញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ អវិតក្កវិចារ-មត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វិចារញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ច វិចារញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ អវិតក្កវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច រូបញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ច រូបញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។

គឺ ខន្ធ ๓ ក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វត្ថុផង កង្ខាណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ๒ ក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๒ ផង វត្ថុផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង មហាភូតទាំងឡាយផង ។

(๑๒) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង-ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវិតក្កៈផង វត្ថុផង កង្ខាណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ផង វិចារៈផង ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង កង្ខាណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ផង វិចារៈផង ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វត្ថុផង កង្ខាណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ផង វត្ថុផង ។

วิตกฺกสฺสิกา: ปฏิปฺปสฺสทฺธา:

อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา ทุ ปฏิปฺ
อวิตกฺกอวิจาโร ทุโย อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา อวิ-
ตกฺกวิจารมตฺเต ขเณ ฉ วิจารา ปฏิปฺ ติสฺส-
มุฏฺฐานํ รูปํ อวิตกฺกวิจารมตฺเต ขเณ ฉ มหากฺเต
ฉ ปฏิปฺ ติสมุฏฺฐานํ รูปํ วิตกฺกา มหากฺเต
ฉ ปฏิปฺ ติสมุฏฺฐานํ รูปํ ปฏิสนฺธิกฺขเณ อ-
วิตกฺกวิจารมตฺเต ขเณ ฉ วิจารา ปฏิปฺ กมฺม-
รูปํ ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺเต ขเณ ฉ
มหากฺเต ฉ ปฏิปฺ กมฺมรูปํ ปฏิสนฺธิกฺขเณ
วิตกฺกา มหากฺเต ฉ ปฏิปฺ กมฺมรูปํ ปฏิ-
สนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺเต ขเณ ฉ วตฺถุ ปฏิปฺ
วิจาโร ฯ

(๑๓) อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา
ทุ ปฏิปฺ สวิตกฺกสวิจาโร ฉ อวิตกฺกอวิจาโร
ฉ ทุโย อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ
วิตกฺกา วตฺถุ ปฏิปฺ สวิตกฺกสวิจาโร ขโย
วิตกฺกา มหากฺเต ฉ ปฏิปฺ กมฺมรูปํ ฯ

វិតក្កត្តិក: បដិច្ចវារ:

ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: អាស្រ័យធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង ទើប កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសម្បុដានរូប អាស្រ័យខន្ធ ទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង វិចារ:ផង ចិត្ត-សម្បុដានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែ វិចារ:ផង មហាកូតទាំងឡាយផង ចិត្តសម្បុដានរូប អាស្រ័យវិតក្ក:ផង មហាកូតទាំងឡាយផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិន មានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង វិចារ:ផង ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ កដត្តា-រូប អាស្រ័យខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង មហាកូតទាំង-ឡាយផង ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យវិតក្ក:ផង មហាកូត ទាំងឡាយផង ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ វិចារ: អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង វត្ថុផង ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ ។

(๑๓) ធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ក្តី អាស្រ័យធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង ទើប កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ វិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: អាស្រ័យវិតក្ក:ផង វត្ថុផង ក្នុងខណ:នៃ បដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យវិតក្ក:ផង មហាកូតទាំងឡាយផង ។

อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา ฉมฺปิ ปฏิจฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ๓ อวิตกฺกอวิจารา ๓ ฉฏฺฐา จตุปฺปฏิจฺจ เหตุปฺปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฯเปฯ ขนฺธา วิจารญฺจ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ เอกฺเก ขเณ จ วิจารญฺจ ปฏิจฺจ เอกฺเก ขเณ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฯเปฯ ขนฺธา วิจารญฺจ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปํ เอกฺเก ขเณ จ วิจารญฺจ ปฏิจฺจ เอกฺเก ขเณ กฏตฺตา จ รูปํ ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฯเปฯ ขนฺธา วิจารเก จ เอกฺเก ขเณ จ ปวตฺตญฺจ ปฏิจฺจ เอกฺเก ขเณ วิจารเก จ ฯ

[๑๔] สวิตกฺกสวิจารา อวิตกฺกวิจารมตฺตญฺจ ฉมฺปิ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจารเก ฉฏฺฐา จตุปฺปฏิจฺจ เหตุปฺปจฺจยา สวิตกฺกสวิจารา ฯเปฯ ขนฺธา วิตกฺกญฺจ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา เอกฺเก ขเณ จ วิตกฺกญฺจ ปฏิจฺจ เอกฺเก ขเณ ๓ สวิตกฺกสวิจารา ฯเปฯ ขนฺธา วิตกฺกญฺจ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา เอกฺเก ขเณ จ วิตกฺกญฺจ ปฏิจฺจ เอกฺเก ขเณ สวิตกฺกสวิจารญฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺตญฺจ ฉมฺปิ ปฏิจฺจ อวิตกฺกอวิจารเก ฉฏฺฐา

ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសម្បយុត្តធម៌ ១៨ ក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ខន្ធ ២ ក្តី ចិត្តសម្បយុត្តធម៌ ក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិចារៈផង ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិចារៈផង ខន្ធ ៣ ក្តី វិចារៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី វិចារៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ។

(๑๔) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិតក្កៈផង ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិតក្កៈផង ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង

อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา สวิตกฺกสวิจาเร ขเณ จ วิตกฺกาภาวา จ วิตกฺกาภาวา จ วิตกฺกาภาวา จ ปฐมชฺฌานสมงฺคิโน ปฐมชฺฌานกฺขเณ สวิตกฺกสวิจาเร ขเณ จ วิตกฺกาภาวา จ วิตกฺกาภาวา จ ปฐมชฺฌานสมงฺคิโน กทาจิ ฯ

(๑๕) สวิตกฺกสวิจารา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา ปฐมชฺฌานสมงฺคิโน สวิตกฺกสวิจาเร จ อวิตกฺกอวิจาเร จ ธมฺเม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺปจฺจยา สวิตกฺกสวิจารา ปฐมชฺฌานสมงฺคิโน ขเณ วิตกฺกาภาวา จ วิตกฺกาภาวา จ ปฐมชฺฌานสมงฺคิโน ขเณ จ วิตกฺกาภาวา จ ปฐมชฺฌานสมงฺคิโน ขเณ สวิตกฺกสวิจาเร จ อวิตกฺกอวิจาเร จ ธมฺเม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺปจฺจยา สวิตกฺกสวิจารา ปฐมชฺฌานสมงฺคิโน ขเณ วิตกฺกาภาวา จ วิตกฺกาภาวา จ ปฐมชฺฌานสมงฺคิโน ขเณ จ วิตกฺกาภาวา จ ปฐมชฺฌานสมงฺคิโน กทาจิ ฯ

(๑๖) สวิตกฺกสวิจารา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา ธมฺมา ปฐมชฺฌานสมงฺคิโน สวิตกฺกสวิจาเร ขเณ เหตุปฺปจฺจยา ปฐมชฺฌานสมงฺคิโน สวิตกฺกสวิจารา อวิตกฺกวิจารมตฺตา จ อวิตกฺกอวิจารา จ ธมฺเม ปฐมชฺฌานสมงฺคิโน ขเณ วิตกฺกาภาวา จ วิตกฺกาภาวา จ ปฐมชฺฌานสมงฺคิโน ขเณ จ วิตกฺกาภาวา จ ปฐมชฺฌานสมงฺคิโน ขเณ สวิตกฺกสวิจาเร จ อวิตกฺกอวิจาเร จ ธมฺเม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺปจฺจยา สวิตกฺกสวิจารา อวิตกฺกวิจารมตฺตา จ อวิตกฺกอวิจารา จ ธมฺเม ปฐมชฺฌานสมงฺคิโน ขเณ วิตกฺกาภาวา จ วิตกฺกาภาวา จ ปฐมชฺฌานสมงฺคิโน ขเณ จ วิตกฺกาภาวา จ ปฐมชฺฌานสมงฺคิโน กทาจิ ฯ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសម្បយុត្តធម៌ទាំងឡាយ អាស្រ័យខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង កដត្តារូបផង អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង កងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

(๑๕) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ក្តី ចិត្តសម្បយុត្តរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ខន្ធ ๒ ក្តី ចិត្តសម្បយុត្តរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๒ ផង វិតក្កៈផង ខន្ធ ๓ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង កងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ๒ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๒ ផង វិតក្កៈផង ។

(๑๖) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង វត្ថុផង កងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ផង វិតក្កៈផង វត្ថុផង ។

សវិតក្កសវិចារញ្ច អវិតក្កវិចារមត្តញ្ច អវិតក្កអវិចារញ្ច ឆឌ្ឍំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ ឆន្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធេ ច វិតក្កញ្ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធេ ច វិតក្កញ្ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ ។

[๑๗] សវិតក្កសវិចារញ្ច អវិតក្កវិចារមត្តញ្ច អវិតក្កអវិចារញ្ច ឆឌ្ឍំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឆន្នោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហោតុប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វិតក្កញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា តយោ ខន្ធេ ច វិតក្កញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ ទ្វេ ខន្ធេ ច វិតក្កញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធេ ច វិតក្កញ្ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ ។

ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធ៣ឋាន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង មហាភូតឋាន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង មហាភូតឋានផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធ៣ឋាន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង មហាភូតឋានផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[១៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធ ៣ ផង វិតក្កៈផង វត្ថុផង ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិតក្កៈផង វត្ថុផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធ៣ឋាន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង មហាភូតឋានផង ។

[๑๘] สวิตกฺกสวิจารํ ฌานํ ปฏิจฺจ สวิตกฺก-สวิจาเร ฌาเน ขณิกาทิมฺหิ อารมฺมณาปฺปฏิยา สวิ-ตกฺกสวิจารา ปีติ ขนฺธา ปฏิจฺจ อเยา ขนฺธา เอเต ขเณ ปฏิจฺจ เอเต ขนฺธา ปฏิสนฺธิกฺขเณ . . . ฯ สวิ-ตกฺกสวิจารา ฌานา ปฏิจฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ฌาเน ขณิกาทิมฺหิ อารมฺมณาปฺปฏิยา สวิตกฺกสวิจาเร ขเณ ปฏิจฺจ วิตกฺกา ปฏิสนฺธิกฺขเณ . . . ฯ

[๑๙] สวิตกฺกสวิจารา ฌานา ปฏิจฺจ สวิตกฺก-สวิจาเร จ อวิตกฺกวิจารมตฺตา จ ฌาเน ขณิกาทิมฺหิ อารมฺมณาปฺปฏิยา สวิตกฺกสวิจารา ปีติ ขนฺธา ปฏิจฺจ อเยา ขนฺธา วิตกฺกา จ เอเต ขเณ ปฏิจฺจ เอเต ขนฺธา วิตกฺกา จ ปฏิสนฺธิกฺขเณ . . . ฯ

[๒๐] อวิตกฺกวิจารมตฺตา ฌานา ปฏิจฺจ อวิตกฺก-วิจารมตฺตา ฌาเน ขณิกาทิมฺหิ อารมฺมณาปฺปฏิยา อวิตกฺก-วิจารมตฺตา ปีติ ขนฺธา ปฏิจฺจ อเยา ขนฺธา เอเต ขเณ ปฏิจฺจ เอเต ขนฺธา ปฏิสนฺธิกฺขเณ . . . ฯ

វិតក្កត្តិក: បដិច្ចវារ:

(๑๘) ធម្មំ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: អាស្រ័យ ធម្មំ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះ អារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ កង្ខាខណ:នៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម្មំ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: អាស្រ័យធម្មំ ដែលប្រកប ដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ វិតក្ក: អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ភ្លាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយ វិចារ: កង្ខាខណ:នៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๑๙) ធម្មំ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម្មំ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី អាស្រ័យធម្មំ ដែលប្រកបដោយ វិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ក្តី វិតក្ក:ក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ខន្ធ ๒ ក្តី វិតក្ក:ក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๒ កង្ខាខណ:នៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๒๐) ធម្មំ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: អាស្រ័យធម្មំ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណ-ប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹម តែវិចារ: ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ កង្ខាខណ:នៃបដិសន្ធិ . . . ។

อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฌานํ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาโร ธมฺโม
อุปฺปชฺชติ อารมฺมณาปจฺจยา วิตกฺกํ ปฏิจฺจ สวิตกฺก-
สวิจาโร ขนฺธา ปฏิสนฺธิกฺขเณ . . . ฯ อวิตกฺกวิ-
จารมตฺตํ ฌานํ ปฏิจฺจ อวิตกฺกอวิจาโร ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
อารมฺมณาปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺเต ขเณ ปฏิจฺจ
วิจาโร ปฏิสนฺธิกฺขเณ . . ฯ

(๒๑) อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฌานํ ปฏิจฺจ อวิตกฺก-
วิจารมตฺตา จ อวิตกฺกอวิจาโร จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ
อารมฺมณาปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฌานํ ขนฺธา ปฏิจฺจ
ตโย ขนฺธา วิจาโร จ เทฺว ขเณ ปฏิจฺจ เทฺว
ขนฺธา วิจาโร จ ปฏิสนฺธิกฺขเณ . . . ฯ

(๒๒) อวิตกฺกอวิจารํ ฌานํ ปฏิจฺจ อวิตกฺกอวิจา-
โร ธมฺโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณาปจฺจยา อวิตกฺกอวิจารํ
ฌานํ ขนฺธา ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา เทฺว ขเณ ปฏิจฺจ เทฺว
ขนฺธา ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกอวิจารํ ฌานํ ขนฺธา
ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา เทฺว ขเณ ปฏิจฺจ เทฺว ขนฺธา ปฏิ-
สนฺธิกฺขเณ วตฺถุ ปฏิจฺจ ขนฺธา วตฺถุ ปฏิจฺจ วิจาโร ฯ

ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវិតក្កៈក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ វិចារៈ អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(២១) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ៣ ក្តី វិចារៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ខន្ធ ២ ក្តី វិចារៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(២២) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធទាំង-ឡាយ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វិចារៈ អាស្រ័យវត្ថុ ។

អវិតក្កអវិចារំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារេ ឆឡេ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណាធិបតិយា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារេ ១ក្ខណេ ។ អវិតក្កអវិចារំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តេ ឆឡេ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណាធិបតិយា វិចារំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តេ ១ក្ខណេ បដិសន្ធិក្ខណេ វិចារំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តេ ១ក្ខណេ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តេ ១ក្ខណេ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច វិតក្កេ ។

(២៣) អវិតក្កអវិចារំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តេ ច អវិតក្កអវិចារេ ច ឆឡេ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណាធិបតិយា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តេ ១ក្ខណេ វិចារេ ច ។ អវិតក្កអវិចារំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារេ ច អវិតក្កវិចារមត្តេ ច ឆឡេ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណាធិបតិយា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារេ ១ក្ខណេ ច វិតក្កេ ច ។

ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ៣ឋានៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ៣ឋានៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យវិចារៈ ខន្ធ៣ឋានៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ៣ឋានៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វិតក្កៈ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

(๒๓) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ៣ឋានៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ៣ឋានៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[๒๘] សវិតក្កសវិចារញ្ច អវិតក្កអវិចារញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារំ ឯកំ ខន្ធញ្ច រូបញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ច រូបញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។ សវិតក្កសវិចារញ្ច អវិតក្កអវិចារញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធេ ច រូបញ្ច បដិច្ច វិតក្កោ ។

[๒๙] សវិតក្កសវិចារញ្ច អវិតក្កអវិចារញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារំ ឯកំ ខន្ធញ្ច រូបញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា វិតក្កោ ច ទ្វេ ខន្ធេ ច រូបញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា វិតក្កោ ច ។

(๒๘) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: អាស្រ័យធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង វត្ថុផង កង្ខាខណ:នៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ផង វត្ថុផង ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ វិតក្ក: អាស្រ័យខន្ធទាំង-ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង វត្ថុផង កង្ខាខណ:នៃបដិសន្ធិ ។

(๒๙) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ក្តី វិតក្ក:ក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង វត្ថុផង កង្ខាខណ:នៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ๒ ក្តី វិតក្ក:ក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๒ ផង វត្ថុផង ។

(๒๖) อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา ฉฬงฺคุเปกฺขา สวิตกฺกสวิจาเร ฉหงฺเคหิ อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปฺปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิตกฺกา วตฺถุ ปฏิสนฺธิสวิตกฺกสวิจารก ขนฺธา ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา ฉฬงฺคุเปกฺขา ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารเม ฉหงฺเคหิ อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปฺปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฯกาฯ ขนฺธาฯ วิจารา ปฏิสนฺธิ ตโย ขนฺธา เอเก ขเณ จ วิจารา ปฏิสนฺธิ เอเก ขนฺธา ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฯกาฯ ขนฺธาฯ วิจารา ปฏิสนฺธิ ตโย ขนฺธา เอเก ขเณ จ วิจารา ปฏิสนฺธิ เอเก ขนฺธา ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฯกาฯ ขนฺธาฯ วตฺถู ปฏิสนฺธิ ตโย ขนฺธา เอเก ขเณ จ วตฺถู ปฏิสนฺธิ เอเก ขนฺธา ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา ฉฬงฺคุเปกฺขา ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกอวิจาเร ฉหงฺเคหิ อุปฺปชฺชติ อารมฺมณปฺปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺเต ขเณ จ วตฺถู ปฏิสนฺธิ วิจาเร ฯ

វិតក្កត្តិកៈ បដិច្ចវារៈ

(๒๖) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវិតក្កៈផង វត្ថុផង កង្ខាណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ផង វិចារៈផង ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង កង្ខាណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ផង វិចារៈផង ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វត្ថុផង កង្ខាណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ផង វត្ថុផង ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្ប-ច្ច័យ គឺ វិចារៈ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វត្ថុផង កង្ខាណៈនៃបដិសន្ធិ ។

(๒๗) អវិតក្កវិចារមត្តញ្ច អវិតក្កអវិចារញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឯកម្បិ ខន្ធំ អារម្មណប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ អវិតក្កវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា វិចារោ ច ទ្វេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា វិចារោ ច ។

(๒๘) សវិតក្កសវិចារញ្ច អវិតក្កវិចារមត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ឯកម្បិ ខន្ធំ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វិតក្កញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ច វិតក្កញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ សវិតក្កសវិចារញ្ច អវិតក្កវិចារមត្តញ្ច អវិតក្កអវិចារញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ឯកម្បិ ខន្ធំ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វិតក្កញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ច វិតក្កញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។

ទ្វេ បច្ចយា សព្ពត្ថ យថាក្កមំ វិភង្គេ ឯវំ

អារម្មណេ វិសេសំ ច ច្ចយា វិភជិតព្ពា ។

(๒๗) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី វិចារៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វត្ថុផង កង្ខាណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី វិចារៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ។

(๒๘) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិតក្កៈផង កង្ខាណៈនៃបដិ-សន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង វត្ថុផង កង្ខាណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិតក្កៈផង វត្ថុផង ។

បច្ច័យ ៣ ផ្ទាល់ពីរ លោកចែកហើយ ដោយផ្លូវនៃការស្វាធ្យាយ

បច្ច័យ ២០ ដ៏សេស ប្រាកដ គប្បីចែក យ៉ាងនេះដែរ ។

[๒๙] สวิตกฺกสวิจารํ ฌานฺ ปฏิจฺจ สวิตกฺก-สวิจาเร ฌาเน อุปฺปชฺชนฺเต วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา สวิตกฺกสวิจารา ปญฺจ ขนฺธา ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ ปฏิจฺจ ทฺเว ขนฺธา วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจารา ปญฺจ ขนฺธา ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ฯ สวิตกฺกสวิจารา ปญฺจ ขนฺธา ปฏิจฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺเต ฌาเน อุปฺปชฺชนฺเต วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา สวิตกฺกสวิจาเร ขนฺเธ ปฏิจฺจ วิตกฺกา วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ . . . ฯ สวิตกฺกสวิจารา ปญฺจ ขนฺธา ปฏิจฺจ อวิตกฺกอวิจาเร ฌาเน อุปฺปชฺชนฺเต วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา สวิตกฺกสวิจาเร ขนฺเธ ปฏิจฺจ จตฺตาโร มหาภูตา รูปกฺขนฺธา วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ . . . ฯ

วิตกฺกสมฺปยุตฺตกา: ปฏิจฺฉวาโร:

(๒๙) ธมฺมา วิตกฺกสมฺปยุตฺตกา วิตกฺกสมฺปยุตฺตกานญฺจ อญฺญมญฺญปจฺจยตาย ปจฺจโย. ธมฺมา วิตกฺกสมฺปยุตฺตกา วิตกฺกสมฺปยุตฺตกานญฺจ อญฺญมญฺญปจฺจยตาย ปจฺจโย. ขนฺธา ๓ อรูปิโน ๒ วิตกฺกสมฺปยุตฺตกานญฺจ ขนฺธานญฺจ วตฺถุ (ขนฺธา อรูปิโน) วิตกฺกสมฺปยุตฺตกานญฺจ ขนฺธานญฺจ วตฺถุ (ขนฺธา อรูปิโน) วิตกฺกสมฺปยุตฺตกานญฺจ ขนฺธานญฺจ วตฺถุ (ขนฺธา อรูปิโน) วิตกฺกสมฺปยุตฺตกานญฺจ ขนฺธานญฺจ วตฺถุ (ขนฺธา อรูปิโน) วิตกฺกสมฺปยุตฺตกานญฺจ ขนฺธานญฺจ วตฺถุ. ขนฺธา ๓ อรูปิโน ๒

(๓๐) សវិតក្កសវិចារំ ឆម្មំ បដិច្ច សវិតក្ក-
សវិចារោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឆម្មា ឧប្បជ្ជតិ
វិប្បយុត្តប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច
តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ខន្ធា វត្ថុំ វិប្ប-
យុត្តប្បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ខន្ធេ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា
បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។ សវិតក្កសវិចារំ ឆម្មំ បដិច្ច
អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឆម្មា ឧប្ប-
ជ្ជតិ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធេ បដិច្ច
វិតក្កោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ វិតក្កោ វត្ថុំ វិប្បយុត្ត-
ប្បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ខន្ធេ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា
បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។ សវិតក្កសវិចារំ ឆម្មំ
បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច
ឆម្មា ឧប្បជ្ជតិ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារំ
ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា វិតក្កោ ច ខន្ធេ
ខន្ធេ បដិច្ច ខន្ធេ ខន្ធា វិតក្កោ ច វត្ថុំ វិប្បយុត្ត-
ប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(๓๐) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ខន្ធ៣ឆាយ (អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប (អាស្រ័យ)ខន្ធ៣ឆាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កង់ខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ វិតក្កៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ៣ឆាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ វិតក្កៈ (អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប (អាស្រ័យ) ខន្ធ៣ឆាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កង់ខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ខន្ធ ๒ ក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๒ (ខន្ធ៣ឆាយ អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កង់ខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๓๑) สวิตกฺกสวิจารํ ฌานํ ปฐมนฺติ สวิตกฺก-สวิจาโร ๑ อวิตกฺกวิจารมตฺโต ๑ อวิตกฺกอวิจาโร ๑ ฌานา อุปฺปชฺชิ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา สวิตกฺกสวิ-จารํ ฝสกฺ ขนฺธา ปฐมนฺติ สเยา ขนฺธา วิตกฺโก ๑ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺ รูปํ เอฺ ขเณ ปฐมนฺติ เอฺ ขณฺโ วิตกฺโก ๑ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺ รูปํ ขนฺธา ๓ วิตกฺโก ๑ วาตุ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ ขเณ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ปฐมสฺมิกฺขเณ . . . ฯ

(๓๒) อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฌานํ ปฐมนฺติ อวิตกฺก-วิจารมตฺโต ฌานา อุปฺปชฺชติ ฯ เป ฯ อวิตกฺกวิจาร-มตฺตํ ฝกสกฺ ขนฺธา ปฐมนฺติ สเยา ขนฺธา เอฺ ขเณ . . . วาตุ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ปฐมสฺมิกฺขเณ . . . ฯ อวิตกฺก-วิจารมตฺตา ฌานา ปฐมนฺติ สวิตกฺกสวิจาโร ฌานา อุปฺป-ชฺชติ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา วิตกฺกสฺ ปฐมนฺติ สวิตกฺกสวิจาก ขนฺธา วาตุ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ปฐมสฺมิกฺขเณ . . . ฯ

វិតក្កត្តិកៈ បដិច្ចវារៈ

(๓๑) ធម្មៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម្មៈដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម្មៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ក្តី វិតក្កៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ខន្ធ ๒ ក្តី វិតក្កៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๒ ខន្ធចាំងឡាយក្តី វិតក្កៈក្តី (អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប (អាស្រ័យ)ខន្ធចាំងឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๓๒) ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ។ បេ ។ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ (អាស្រ័យ) ខន្ធ ๒ . . . (អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម្មៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធចាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវិតក្កៈ (ខន្ធចាំងឡាយ អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

អវិគតក្ខវិចារមត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច អវិគតក្ខអវិចារេ ឆម្មេ
ឧប្បជ្ជតិ វិប្បយុត្តប្បច្ចយោ អវិគតក្ខវិចារមត្តេ ខន្ធេ
បដិច្ច វិចារេ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ វិចារេ វត្ថុំ
វិប្បយុត្តប្បច្ចយោ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ខន្ធេ វិប្បយុត្ត-
ប្បច្ចយោ វិគតក្ខំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិគតក្ខំ
វិប្បយុត្តប្បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។

(៣៣) អវិគតក្ខវិចារមត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច សវិគតក្ខ-
សវិចារេ ច អវិគតក្ខអវិចារេ ច ឆម្មេ ឧប្បជ្ជតិ
វិប្បយុត្តប្បច្ចយោ វិគតក្ខំ បដិច្ច សវិគតក្ខសវិចារេ ខន្ធេ
ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ខន្ធេ វត្ថុំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយោ
ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិគតក្ខំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយោ បដិសន្ធិ-
ក្ខណេ . . . ។ អវិគតក្ខវិចារមត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច អវិគតក្ខ-
វិចារមត្តេ ច អវិគតក្ខអវិចារេ ច ឆម្មេ ឧប្បជ្ជតិ
វិប្បយុត្តប្បច្ចយោ អវិគតក្ខវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច
តយោ ខន្ធេ វិចារេ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ

ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ វិចារៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ វិចារៈ (អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប (អាស្រ័យ)ខន្ធទាំង៣ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យវិតក្កៈ (ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ)វិតក្កៈ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(៣៣) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យវិតក្កៈ ខន្ធទាំង៣ (អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប (អាស្រ័យ)វិតក្កៈ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី វិចារៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ

เอฺว ๑เอฺว ปฏิจฺฉ เอฺว ๑ฌา ๓ วิจาเร ๓ จิตฺต-
สมุฏฺฐาเนฺ รูปํ ๑ฌา ๓ วิจาเร ๓ วตฺถุ วิปฺปยุตฺต-
ปฺปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ ๑เอฺว วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา
ปฏิสนฺธิกฺขเณ . . . ฯ

(๓๔) อวิตกฺกอวิจารํ ฉฬงฺคุเปกฺขาสหคตสนฺตีรณ-
วาเร ฉหฺเมา อุปฺปชฺชนฺติ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา อวิตกฺกอวิ-
จารา ปญฺจ ๑ฉกฺกา ๑ฉฬงฺคุเปกฺขา ๑ฌา จิตฺตสมุฏฺฐานํ
รูปํ เอฺว ๑เอฺว . . . ๑ฌา วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา
จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ ๑เอฺว วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา วิจารา
ปฏิจฺฉ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ วิจารา วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา
ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิจารา ปฏิจฺฉ กมฺมชรูปํ วิจารา
วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ๑เอฺว ปฏิจฺฉ วตฺถุ วตฺถุ ปฏิจฺฉ ๑ฌา
๑ฌา วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา วตฺถุ ๑เอฺว วิปฺปยุตฺตปฺป-
จฺจยา วิจารา ปฏิจฺฉ วตฺถุ วตฺถุ ปฏิจฺฉ วิจาเร วิจาเร
วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา วตฺถุ วิจารา วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา

ខន្ធ ๒ ក្តី វិចារ:ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๒ ខន្ធទាំង៣ឡាយ ក្តី វិចារ:ក្តី (អាស្រ័យ)វត្តុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប (អាស្រ័យ) ខន្ធទាំង៣ឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๓๔) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ចិត្តសមុដ្ឋានរូប (អាស្រ័យ)ខន្ធ ๒ . . . ខន្ធទាំង៣ឡាយ (អាស្រ័យ)វត្តុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប (អាស្រ័យ)ខន្ធទាំង៣ឡាយ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យវិចារ: (ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ)វិចារ: (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប អាស្រ័យវិចារ: ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ (កដត្តារូប អាស្រ័យ)វិចារ: (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វត្តុ អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ឡាយ ខន្ធទាំង៣ឡាយ អាស្រ័យវត្តុ ខន្ធទាំង៣ឡាយ (អាស្រ័យ)វត្តុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វត្តុ (អាស្រ័យ)ខន្ធទាំង៣ឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វត្តុ អាស្រ័យវិចារ: វិចារ: អាស្រ័យវត្តុ វិចារ: (អាស្រ័យ)វត្តុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វត្តុ (អាស្រ័យ)វិចារ: (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ

ฝกำ มหาภูตำ បដិច្ច តយោ មហាភូតា មហា-

ภូតេ បដិច្ច ចតុន្នសមុដ្ឋានំ រូបំ កឋ្ឋារូបំ ឧបាទា-

រូបំ ខេឡ្ហ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា ។ អវិគតក្ខណេ អវិគតំ ឆម្មំ

បដិច្ច សវិគតក្ខណេ សវិគតេ ឆម្មា ឧប្បជ្ជតិ វិប្បយុត្តប្ប-

ច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច សវិគតក្ខណេ សវិគតេ

ខន្ធា វត្ថុំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា ។ អវិគតក្ខណេ អវិគតំ ឆម្មំ

បដិច្ច អវិគតក្ខណេ វិគតេ ឆម្មា ឧប្បជ្ជតិ វិប្បយុត្ត-

ប្បច្ចយា វិគតំ បដិច្ច អវិគតក្ខណេ វិគតេ ខន្ធា វត្ថុំ

វិប្បយុត្តប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ វិគតំ បដិច្ច អវិគតក្ខ-

ណេ វិគតេ ខន្ធា វត្ថុំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ

វត្ថុំ បដិច្ច អវិគតក្ខណេ វិគតេ ខន្ធា វត្ថុំ វិប្បយុត្តប្ប-

ច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច វិគតក្ខណេ វត្ថុំ

វិប្បយុត្តប្បច្ចយា ។

មហាភូត ៣ អាស្រ័យមហាភូត ១ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យមហាភូតទាំងឡាយ (ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ)ខន្ធទាំងឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ. គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យវិចារៈ (ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វិតក្ក: អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (វិតក្ក: អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

(๓๕) อวิตกฺกอวิจารํ ฌานฺ ปฐมฺ ปฐมชฺฌ สวิตกฺก-
สวิจารเก จ อวิตกฺกอวิจารเก จ ฌาน ขุปฺปฏิปทา
วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ปฐมสมฺปยุตฺเกฺขณ วตฺถุ ปฐมชฺฌ สวิ-
ตกฺกสวิจารก ขนฺธา มหาภูเต ปฐมชฺฌ กฏตฺตารูปํ
ขนฺธา วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา กฏตฺตารูปํ ขเณ วิปฺป-
ยุตฺตปฺปจฺจยา ฯ อวิตกฺกอวิจารํ ฌานฺ ปฐมชฺฌ อวิ-
ตกฺกวิจารมตฺตา จ อวิตกฺกอวิจารเก จ ฌาน ขุปฺปฏิปทา
วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา วิจารํ ปฐมชฺฌ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา
จ จิตฺตสมุฏฺฐานฺ รูปํ ขนฺธา วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา
จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ วิจารํ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา สมฺปยุตฺ-
เกฺขณ วิจารํ ปฐมชฺฌ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา จ
กฏตฺตา จ รูปํ ขนฺธา วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา กฏตฺตารูปํ
วิจารํ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา สมฺปยุตฺเกฺขณ วตฺถุ ปฐมชฺฌ
อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา มหาภูเต ปฐมชฺฌ กฏตฺตารูปํ

วิตกฺกตฺติก: ปฐิชฺชวาร:

(๓๙) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺเกน:สมฺปยุตฺตา โหนฺติ วิจาเรน:สมฺปยุตฺตา โหนฺติ ตสฺมึ สมเย ธมฺมา วิตกฺกสฺส:ปจฺจยา วิจารสฺส:ปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส:ปจฺจยา อวิตกฺกอวิจารสฺส:ปจฺจยา วิตกฺกสมฺปยุตฺตานญฺจ วิจารสมฺปยุตฺตานญฺจ ขนฺธานญฺจ อญฺญมญฺญปจฺจยา ฯ ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺเกน:สมฺปยุตฺตา โหนฺติ วิจาเรน:วิปฺปยุตฺตา โหนฺติ ตสฺมึ สมเย ธมฺมา วิตกฺกสฺส:ปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส:ปจฺจยา อวิตกฺกอวิจารสฺส:ปจฺจยา วิตกฺกสมฺปยุตฺตานญฺจ ขนฺธานญฺจ อญฺญมญฺญปจฺจยา ฯ ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺเกน:วิปฺปยุตฺตา โหนฺติ วิจาเรน:สมฺปยุตฺตา โหนฺติ ตสฺมึ สมเย ธมฺมา วิจารสฺส:ปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส:ปจฺจยา อวิตกฺกอวิจารสฺส:ปจฺจยา วิจารสมฺปยุตฺตานญฺจ ขนฺธานญฺจ อญฺญมญฺญปจฺจยา ฯ ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺเกน:วิปฺปยุตฺตา โหนฺติ วิจาเรน:วิปฺปยุตฺตา โหนฺติ ตสฺมึ สมเย ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส:ปจฺจยา อวิตกฺกอวิจารสฺส:ปจฺจยา อวิตกฺกวิจารานญฺจ ขนฺธานญฺจ อญฺญมญฺญปจฺจยา ฯ ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺเกน:สมฺปยุตฺตา โหนฺติ วิจาเรน:สมฺปยุตฺตา โหนฺติ ตสฺมึ สมเย ธมฺมา วิตกฺกสฺส:ปจฺจยา วิจารสฺส:ปจฺจยา วิตกฺกสมฺปยุตฺตานญฺจ วิจารสมฺปยุตฺตานญฺจ ขนฺธานญฺจ อญฺญมญฺญปจฺจยา ฯ ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺเกน:สมฺปยุตฺตา โหนฺติ วิจาเรน:วิปฺปยุตฺตา โหนฺติ ตสฺมึ สมเย ธมฺมา วิตกฺกสฺส:ปจฺจยา วิตกฺกสมฺปยุตฺตานญฺจ ขนฺธานญฺจ อญฺญมญฺญปจฺจยา ฯ ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺเกน:วิปฺปยุตฺตา โหนฺติ วิจาเรน:สมฺปยุตฺตา โหนฺติ ตสฺมึ สมเย ธมฺมา วิจารสฺส:ปจฺจยา วิจารสมฺปยุตฺตานญฺจ ขนฺธานญฺจ อญฺญมญฺญปจฺจยา ฯ ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺเกน:วิปฺปยุตฺตา โหนฺติ วิจาเรน:วิปฺปยุตฺตา โหนฺติ ตสฺมึ สมเย ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส:ปจฺจยา อวิตกฺกอวิจารสฺส:ปจฺจยา อวิตกฺกวิจารานญฺจ ขนฺธานญฺจ อญฺญมญฺญปจฺจยา ฯ

ខន្ធេ វត្ថុំ បដិច្ច វិប្បយុត្តបច្ចយា អរូបក្ខន្ធេ ទ្វេ វិប្បយុត្ត-
បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច វិតក្កោ អហោ-
សិកេ បដិច្ច អរូបក្ខន្ធេ វិតក្កោ វត្ថុំ វិប្បយុត្តបច្ចយា
អរូបក្ខន្ធេ ទ្វេ វិប្បយុត្តបច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ
វត្ថុំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ខន្ធេ ច វិចារេ ច វត្ថុំ
វិប្បយុត្តបច្ចយា ។ អវិតក្កអវិចារំ ឆម្មំ បដិច្ច សវិ-
តក្កសវិចារេ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច ឆម្មា ទុប្បដ្ឋដ្ឋំ
វិប្បយុត្តបច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច សវិតក្ក-
សវិចារេ ខន្ធេ ច វិតក្កោ ច វត្ថុំ វិប្បយុត្តបច្ចយា ។

[៣៦] អវិតក្កអវិចារំ ឆម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិ-
ចារេ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារេ ច
ឆម្មា ទុប្បដ្ឋដ្ឋំ វិប្បយុត្តបច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ
វត្ថុំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធេ ច វិតក្កោ ច

ខន្ធទាំង៣ (អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
កដត្តារូប (អាស្រ័យ)ខន្ធទាំង៣ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះហេតុប្ប-
ច្ច័យ វិត្ថក: អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យ
មហាភូតទាំង៣ វិត្ថក: អាស្រ័យវត្ថុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-
ប្បច្ច័យ កដត្តារូប (អាស្រ័យ)ខន្ធទាំង៣ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ ខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិត្ថក: មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី
វិចារ:ក្តី អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ខន្ធទាំង៣ អាស្រ័យ)វត្ថុ
(ទើបកើតឡើង) ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិត្ថក:
ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិត្ថក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី អា-
ស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិត្ថក:មិនមានវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិត្ថក:ប្រកបដោយ
វិចារ:ក្តី វិត្ថក:ក្តី អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ខន្ធទាំង៣ក្តី
វិត្ថក:ក្តី អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៦) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិត្ថក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិត្ថក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិត្ថក:មិនមាន
វិចារ:ក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិត្ថក:មិនមានវិចារ: ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិត្ថក:
ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វិត្ថក:ក្តី អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ

อยเมกฺเก ปฐมฺ กสิณารมฺมณา ๑ ผสฺสา ๑ เวทนา ๑ สญฺญา ๑ เจตนา ๑ จิตฺตเมกฺกคฺคตา ๑ ปญฺญินฺทฺริยนฺติ ๒ ปญฺญาพลนฺติ ๒ ปญฺญาสตฺถนฺติ ๒ ปญฺญาปาสาทนฺติ ๒ ปญฺญาอาโลกนฺติ ๒ ปญฺญาปทีปนฺติ ๒ ปญฺญาอุชฺโชตนฺติ ๒ ปญฺญาปฏิเวธนฺติ ๒ ปญฺญาวิภูตนฺติ ๒ ปญฺญาวิตฺถารนฺติ ๒ ปญฺญาคติโยติ ๒ ปญฺญาภูมีติ ๒ ปญฺญาวฏฺฏนฺติ ๒ ปญฺญาวิวฏฺฏนฺติ ๒ ปญฺญาสมฺปยุตฺตา ธมฺมา ๑ ปญฺญาสมฺปยุตฺตธมฺมานมตฺถิตาย ๑ ปญฺญาสมฺปยุตฺตธมฺมานมวิคตาย ๑ ปญฺญาสมฺปยุตฺตธมฺมานมนุปฺปนฺนาย ๑ ปญฺญาสมฺปยุตฺตธมฺมานมนิโรธาย ๑ ปญฺญาสมฺปยุตฺตธมฺมานมนุปฺปาทาย ๑ ปญฺญาสมฺปยุตฺตธมฺมานมปฺปวตฺตาย ๑ ปญฺญาสมฺปยุตฺตธมฺมานมปฺปฏิวตฺตาย ๑ ปญฺญาสมฺปยุตฺตธมฺมานมปฺปฏิปสฺสทฺธิยา

កដត្តារូប អាស្រ័យមហាភូតទាំង៣ខ្លាយ ខន្ធទាំង៣ខ្លាយក្តី វិតក្ក:ក្តី (អាស្រ័យ)វត្តុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប(អាស្រ័យ) ខន្ធទាំង៣ខ្លាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

(៣៧) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង វត្តុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ខន្ធទាំង៣ខ្លាយ អាស្រ័យ)វត្តុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង . . . វិតក្ក: អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ខ្លាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង វត្តុផង ក្នុងខណៈនៃបដិ-សន្ធិ (វិតក្ក:អាស្រ័យ)វត្តុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ខ្លាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ:ផង មហាភូតទាំង៣ខ្លាយផង (ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ)ខន្ធទាំង៣ខ្លាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

[๓๙] សវិតក្កសវិចារញ្ច អវិតក្កអវិចារញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឆម្ភា ។បេ។ បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារំ ឯកំ ខន្ធញ្ច រូបញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ច រូបញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ ខន្ធា រូបំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា កដត្តារូបំ ខន្ធេ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា ។ សវិតក្កសវិចារញ្ច អវិតក្កអវិចារញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តេ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឆម្ភា . . . បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធេ ច រូបញ្ច បដិច្ច វិតក្កោ សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ វិតក្កោ រូបំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា កដត្តារូបំ ខន្ធេ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា ។ សវិតក្កសវិចារញ្ច អវិតក្កអវិចារញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តេ ច ឆម្ភា . . .

[๓๘] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ។បេ។ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វត្ថុផង កង្ខាណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ផង វត្ថុផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង មហាភូតទាំងឡាយផង ខន្ធទាំងឡាយ (អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប (អាស្រ័យ)ខន្ធទាំងឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង . . . វិតក្កៈ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វត្ថុផង កង្ខាណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង មហាភូតទាំងឡាយផង វិតក្កៈ (អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប (អាស្រ័យ)ខន្ធទាំងឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង . . .

ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจารํ ฯเปฯ ขนฺธา วตฺตนฺติ ปวตฺตนฺติ ปฏิจฺจ ลทฺธา วิตกฺโก จ ขนฺธา จ วตฺตนฺติ ปฏิจฺจ ลทฺธา วิจาโร จ ขนฺธา จ วตฺตนฺติ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา ฯ

(๓๙) สวิตกฺกสวิจารา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา ธมฺเม ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาโร จ อวิตกฺกวิจารมตฺโต จ อวิตกฺกอวิจาโร จ ธมฺมา . . . ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจารํ ฯเปฯ ขนฺธา วตฺตนฺติ ปวตฺตนฺติ ปฏิจฺจ ลทฺธา วิตกฺโก จ ขนฺธา จ วตฺตนฺติ ปฏิจฺจ ลทฺธา วิจาโร จ สวิตกฺกสวิจาโร ขนฺธา จ มหาภูตา จ ปฏิจฺจ กพฬีกาโรปํ ขนฺธา จ วิตกฺโก จ วตฺตุ วิปฺปยุตฺต-ปจฺจยา กพฬีกาโรปํ ขนฺธา วิปฺปยุตฺตปจฺจยา ฯ

(๔๐) อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา ธมฺเม ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาโร ธมฺมา . . . ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิตกฺกวิจารา วตฺตนฺติ ปวตฺตนฺติ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาโร ขนฺธา

ខន្ធ ៣ ក្តី វិតក្ក:ក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង វត្តផង កង់ខណ:នៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្ក:ក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្តផង (ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យ)វត្តុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

(៣៩) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង . . . ខន្ធ ៣ ក្តី វិតក្ក:ក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង វត្តផង កង់ខណ:នៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្ក:ក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្តផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង មហាភូតទាំងឡាយផង ខន្ធទាំងឡាយក្តី វិតក្ក:ក្តី (អាស្រ័យ)វត្តុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប (អាស្រ័យ)ខន្ធទាំងឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

(៤០) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មិនមានវិចារ:ផង . . . ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: អាស្រ័យវិតក្ក:ផង វត្តផង កង់ខណ:នៃបដិសន្ធិ

វត្ថុំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយា ។ អវិតក្កវិចារមត្តញ្ច អវិតក្ក-
អវិចារញ្ច ឆម្ចំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ឆន្នោ . . .
អវិតក្កវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វិចារញ្ច បដិច្ច តយោ
ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ច វត្ថុំ(๑) វិប្បយុត្តប្បច្ចយា បដិសន្ធិ-
ក្ខណេ អវិតក្កវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វិចារញ្ច បដិច្ច
តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ច វត្ថុំ(๒) វិប្បយុត្តប្បច្ចយា
បដិសន្ធិក្ខណេ អវិតក្កវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច
បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច វិប្បយុត្ត-
ប្បច្ចយា ។ អវិតក្កវិចារមត្តញ្ច អវិតក្កអវិចារញ្ច ឆម្ចំ
បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ ឆន្នោ . . . អវិតក្កវិចារមត្តេ
ខន្ធេ ច វិចារញ្ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ខន្ធេ ច
វិចារញ្ច វិប្បយុត្តប្បច្ចយា អវិតក្កវិចារមត្តេ ខន្ធេ ច
វិចារញ្ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ខន្ធេ

๑- ๒ ម. វត្ថុញ្ចាតិ ទិស្សតិ ។

(ខន្ធទាំង៣ឲ្យអាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារៈផង ... ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង (ខន្ធទាំង៣ឲ្យ អាស្រ័យ)ខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ខន្ធទាំង៣ឲ្យ អាស្រ័យ)ខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារៈផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ខន្ធទាំង៣ឲ្យ អាស្រ័យ)ខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារៈផង ... ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ឲ្យ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង (ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ)ខន្ធទាំង៣ឲ្យផង វិចារៈផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ឲ្យ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង មហាភូតទាំង៣ឲ្យផង (ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ)ខន្ធទាំង៣ឲ្យ

วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา วิตกฺเกน มหาภูเต ๓ ปฏิจฺจ
จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ วิตกฺกํ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ปฏิสนฺธิ-
กฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺเต ๑ขเณ ๓ วิจาเรน ปฏิจฺจ
กฏตฺตารูปํ ๑ขเณ ๓ วิจาเรน วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ปฏิ-
สนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺเต ๑ขเณ ๓ มหาภูเต ๓
ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ ๑ขเณ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺข-
เณ วิตกฺเกน มหาภูเต ๓ ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ วิตกฺกํ
วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺเต
๑ขเณ ๓ วตฺเถน ปฏิจฺจ วิจาโร วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ฯ

(๔๑) อวิตกฺกวิจารมตฺเตน อวิตกฺกอวิจาเรน ฉฏฺ
ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาโร ๓ อวิตกฺกอวิจาโร ๓
ฉฏฺฐา อุปฺปชฺชติ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ
วิตกฺเกน วตฺเถน ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาโก ๑ฌา

(ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យវិតក្កៈផង មហាភូតទាំង៣ឆ្ពាយផង (ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ) វិតក្កៈ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ឆ្ពាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (កដត្តារូប អាស្រ័យ)ខន្ធទាំង៣ឆ្ពាយផង វិចារៈផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ឆ្ពាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង មហាភូតទាំង៣ឆ្ពាយផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (កដត្តារូប អាស្រ័យ)ខន្ធទាំង៣ឆ្ពាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ កដត្តារូប អាស្រ័យវិតក្កៈផង មហាភូតទាំង៣ឆ្ពាយផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (កដត្តារូប អាស្រ័យ)វិតក្កៈ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ វិចារៈ អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ឆ្ពាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (វិចារៈ អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ ។

(៤១) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ចយ គឺ ខន្ធទាំង៣ឆ្ពាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវិតក្កៈផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ

วิตกฺกญฺ มหาภูเต ฯ ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ ขนฺธา
วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา กฏตฺตารูปํ วิตกฺกกิ วิปฺปยุตฺต-
ปจฺจยา ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตญฺ อวิตกฺกอวิจารญฺ
ฉพฺพตฺถุ ปฏิจฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺเต ฯ อวิตกฺกอวิจาเร ฯ
ฉพฺภา . . . อวิตกฺกวิจารมตฺตญฺ ฌกิ ขนฺธญฺ วิจารญฺ
ปฏิจฺจ เอโก ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺ รูปํ ขนฺธา
วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ ขเณ ฯ
วิจารญฺ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺก-
วิจารมตฺตญฺ ฌกิ ขนฺธญฺ วิจารญฺ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺธา
กฏตฺตา ฯ รูปํ ขนฺธา วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา กฏตฺตา-
รูปํ ขเณ ฯ วิจารญฺ วิปฺปยุตฺตรูปจฺจยา ปฏิสนฺธิ-
กฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตญฺ ฌกิ ขนฺธญฺ วตฺถุญฺ ปฏิจฺจ
เอโก ขนฺธา เทฺว ขเณ ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺเต ขเณ
ฯ มหาภูเต ฯ ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ ขนฺธา วตฺถุ

កដត្តារូប អាស្រ័យវិតក្កៈផង មហាភូតទាំង៣ឆ្អាយផង ខន្ធទាំង៣ឆ្អាយ (អាស្រ័យ)វត្តុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប (អាស្រ័យ) វិតក្កៈ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង . . . ខន្ធ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ខន្ធទាំង៣ឆ្អាយ (អាស្រ័យ)វត្តុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប (អាស្រ័យ)ខន្ធទាំង៣ឆ្អាយផង វិចារៈផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ៣ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធទាំង៣ឆ្អាយ (អាស្រ័យ)វត្តុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប (អាស្រ័យ)ខន្ធទាំង៣ឆ្អាយផង វិចារៈផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ៣ អាស្រ័យខន្ធ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វត្តុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង ខន្ធទាំង៣ឆ្អាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង មហាភូតទាំង៣ឆ្អាយផង ខន្ធទាំង៣ឆ្អាយ (អាស្រ័យ)វត្តុ

วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา กายสมฺปยุตฺตปฺปจฺจยา วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา
ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฯเปฯ ขนฺธญฺจ วตฺถุญฺจ
ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา วิจารสฺส จ เหตุ ขเณ จ ...
วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ฯ

(๔๒) สวิตกฺกสวิจารญฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺตญฺจ
ธมฺมํ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจารสฺส ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ ...
สวิตกฺกสวิจารํ ฯเปฯ ขนฺธญฺจ วิตกฺกญฺจ ปฏิจฺจ ตโย
ขนฺธา เหตุ ขเณ จ วตฺถุญฺจ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ปฏิ-
สนฺธิกฺขเณ วตฺถุ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ฯ สวิตกฺกส-
วิจารญฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อวิตกฺกอวิ-
จารสฺส ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ ... สวิตกฺกสวิจารสฺส เหตุ จ
วิตกฺกญฺจ ปฏิจฺจ. จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ เหตุ จ วิตกฺกญฺจ
วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ เหตุ จ วิตกฺกญฺจ
วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ฯ

วิตกฺกตฺติกา: ปฏิจฺจวารา:

(ธมฺมา เกจิ) เหตุปจฺจยา (อาสฺสยปจฺจยา) วิตกฺกสมฺปยุตฺตกานญฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺตานญฺจ ขนฺธานญฺจ (อาสฺสยปจฺจยา) อวิตกฺกวิจารมตฺตานญฺจ ขนฺธานญฺจ (ธมฺมา เกจิ) เหตุปจฺจยา (อาสฺสยปจฺจยา) วิตกฺกสมฺปยุตฺตกานญฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺตานญฺจ ขนฺธานญฺจ (ธมฺมา เกจิ) เหตุปจฺจยา ๑ (อาสฺสยปจฺจยา) วิตกฺกสมฺปยุตฺตกา ขนฺธา อวิตกฺกวิจารมตฺตานญฺจ ขนฺธานญฺจ (ธมฺมา เกจิ) เหตุปจฺจยา (อาสฺสยปจฺจยา)

[๘๓] สวิตกฺกสวิจารญฺ อวิตกฺกวิจารมตฺตญฺ ฉมูลกํ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาโร จ อวิตกฺกอวิจาโร จ ฉหิ ขนฺธาหิ ... สวิตกฺกสวิจารํ ฯเปฯ ขนฺธญฺ วิตกฺกญฺ ปฏิจฺจ ตโยว ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺ รูปํ เนว ขเนฺธ ... ขนฺธา ผสฺสํ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ ขเนฺธ จ วิตกฺกญฺ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ ขนฺธา ผสฺสํ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา กมฺมสมุฏฺฐานรูปํ ขเนฺธ จ วิตกฺกญฺ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ฯ

[๘๔] สวิตกฺกสวิจารญฺ อวิตกฺกวิจารมตฺตญฺ อวิตกฺกอวิจารญฺ ฉมูลกํ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาโร ฉหิ ขนฺธาหิ ... ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจารํ ฯเปฯ ขนฺธญฺ วิตกฺกญฺ ผสฺสญฺ ปฏิจฺจ ตโยว ขนฺธา เนว ขเนฺธ ... ขนฺธา ผสฺสํ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ฯ

[๔๓] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ... ខន្ធ ๓ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ វិតក្កៈ (ខន្ធ៣ អាស្រ័យ)ខន្ធ ๒ ... ខន្ធ៣ (អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប (អាស្រ័យ)ខន្ធ៣ ផង វិតក្កៈផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ៣ (អាស្រ័យ)វត្ថុ កដត្តារូប (អាស្រ័យ)ខន្ធ៣ ផង វិតក្កៈផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[๔๔] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ... ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ខន្ធ៣ អាស្រ័យ)ខន្ធ ๒ ... ខន្ធ៣ (អាស្រ័យ)វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

สวิตกฺกสวิจารนฺ อวิตกฺกวิจารมตฺตนฺ อวิตกฺกอวิ-
จารนฺ ฉหิ ปเทหิ อวิตกฺกอวิจาเร ฉหฺเม ขุปฺปฏิปทา
... สวิตกฺกสวิจาเร ขเณ จ วิตกฺกนฺ มหคฺคตเญ
จ ปฏิปทา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ ขเณ จ วิตกฺกนฺ
วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ ขเณ จ วิตกฺกนฺ
วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ฯ

[๒๕] สวิตกฺกสวิจารนฺ อวิตกฺกวิจารมตฺตนฺ
อวิตกฺกอวิจารนฺ ฉหิ ปเทหิ สวิตกฺกสวิจาเร จ
อวิตกฺกอวิจาเร จ ฉหฺเม ขุปฺปฏิปทา วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา
ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจารํ ฯเปฯ ขเณ วิตกฺกนฺ
วตฺวา ปฏิปทา ตเยว ขเณ ขเณ จ สวิตกฺกส-
วิจาเร ขเณ จ วิตกฺกนฺ มหคฺคตเญ จ ปฏิปทา กมฺมชฺชรูปํ
ขเณ วตฺวา วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา กมฺมชฺชรูปํ ขเณ จ
วิตกฺกนฺ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา ฯ

วิตกฺกตฺติกา: ปฏิปฺปวิา:

ธมฺมิ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម្មិ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម្មិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង
ធម្មិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង . . . ចិត្តស-
ម្បុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធ៣ឋាន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
វិចារៈផង វិតក្កៈផង មហាភូតទាំងឡាយផង (ចិត្តសម្បុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ)
ខន្ធទាំងឡាយផង វិតក្កៈផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
(ចិត្តសម្បុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ)ខន្ធទាំងឡាយផង វិតក្កៈផង កដ្ឋណៈ
នៃបដិសន្ធិ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

(๔๙) ធម្មិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម្មិ
ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម្មិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម្មិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង
ធម្មិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្ប-
យុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
ដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង វត្ថុផង កដ្ឋណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប
អាស្រ័យខន្ធ ๒ ផង ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
វិចារៈផង វិតក្កៈផង មហាភូតទាំងឡាយផង ខន្ធទាំងឡាយ (អាស្រ័យ)
វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប (អាស្រ័យ)ខន្ធ
ទាំងឡាយផង វិតក្កៈផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

(๔๖) សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្ក-
សវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អត្តិប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។
ធត្តិប្បច្ចយា វិតតប្បច្ចយា អវិតតប្បច្ចយា ។

(๔๗) ហេតុយា សត្តត្តីស អារម្មណេ ឯកវីស
អធិបតិយា តេវីស អនន្តរេ ឯកវីស សមនន្តរេ
ឯកវីស សហជាតេ សត្តត្តីស អញ្ញមញ្ញេ អដ្ឋវីស
និស្សយេ សត្តត្តីស ឧបនិស្សយេ ឯកវីស បុរេជា-
តេ ឯកាទស អាសេវនេ ឯកាទស កម្មេ សត្ត-
ត្តីស វិបាកេ សត្តត្តីស អាហារេ ឥន្ទ្រិយេ ឈានេ
មគ្គេ សត្តត្តីស សម្បយុត្តេ ឯកវីស វិប្បយុត្តេ
សត្តត្តីស អត្ថិយា សត្តត្តីស នត្ថិយា ឯកវីស វិគតេ
ឯកវីស អវិគតេ សត្តត្តីស ។

ហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកវីស ។ សង្ខិត្តំ ។
យថា កុសលត្តិកេ តណានា ឯវំ តណោតព្ពំ ។

(๔๖) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអត្ថិប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ព្រោះនត្ថិប្បច្ច័យ វិគតប្បច្ច័យ និងអវិគតប្បច្ច័យ ។

(๔๗) កង្ខាហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓๗ កង្ខាអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ កង្ខាអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๓ កង្ខាអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ កង្ខាសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ កង្ខាសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓๗ កង្ខាអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๘ កង្ខានិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓๗ កង្ខាឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ កង្ខាបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๑ កង្ខាអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๑ កង្ខាកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓๗ កង្ខាវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓๗ កង្ខាអាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ និងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓๗ កង្ខាសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ កង្ខាវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓๗ កង្ខាអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓๗ កង្ខានត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ កង្ខាវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ កង្ខាអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓๗ ។

កង្ខាអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

សេចក្តីបំប្រួញ ។ ការពាប់ កុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីពាប់ យ៉ាងនេះដែរ ។

ចប់ អនុលោម ។

(๒๘) สวิตกฺกสวิจารํ ฌานํ ปฏิจฺจ สวิตกฺก-สวิจาเร ฌาเน อุปฺปชฺชติ ฌานปจฺจยา อเหตุกา สวิตกฺกสวิจารา ปญฺจ ขนฺธา ผสฺสาทโย ธมฺมา ผสฺสาทโย ธมฺเม ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา ผสฺสาทโย ธมฺมา อเหตุกปฺปฏิสนฺธิกฺขณे วิจิกิจฺฉาสหคเต อุทฺธจฺจสหคเต ธมฺเม ปฏิจฺจ วิจิกิจฺฉาสหคโต อุทฺธจฺจสหคโต โมโห ฯ สวิตกฺกสวิจารํ ฌานํ ปฏิจฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺเต ฌาเน อุปฺปชฺชติ ฌานปจฺจยา อเหตุเก สวิตกฺกสวิจาเร ธมฺเม ปฏิจฺจ วิตกฺกา อเหตุกปฺปฏิสนฺธิกฺขณे ... ฯ สวิตกฺกสวิจารํ ฌานํ ปฏิจฺจ อวิตกฺกอวิจาเร ฌาเน อุปฺปชฺชติ ฌานปจฺจยา อเหตุเก สวิตกฺก-สวิจาเร ธมฺเม ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปं อเหตุ-กปฺปฏิสนฺธิกฺขณे ... ฯ

(๒๙) สวิตกฺกสวิจารํ ฌานํ ปฏิจฺจ สวิตกฺก-สวิจาเร จ อวิตกฺกอวิจาเร จ ฌาเน อุปฺปชฺชติ ฌานปจฺจยา อเหตุกา สวิตกฺกสวิจารา ปญฺจ ขนฺธา ผสฺสาทโย ธมฺมา ผสฺสาทโย ธมฺเม ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานา จ รูปं ผสฺสาทโย ธมฺเม ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานา จ รูปं

(๔๙) ធម្មា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធម្មា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ជាអហេតុកៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកបដិសន្ធិ ។ ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធម្មា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ វិតក្កៈ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ជាអហេតុកៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកបដិសន្ធិ . . . ។ ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម្មា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសម្មុជ្ជនរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ជាអហេតុកៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកបដិសន្ធិ . . . ។

(๔๙) ធម្មា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម្មា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ក្តី ចិត្តសម្មុជ្ជនរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๑ ជាអហេតុកៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ខន្ធ ๒ ក្តី ចិត្តសម្មុជ្ជនរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๒

អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។ សវិតក្កសវិចារំ ឆម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឆន្នំ ឧប្បជ្ជន្តិ ឯហេតុប្បច្ចយា អហេតុកេ សវិតក្ក-សវិចារេ ខន្ធេ បដិច្ច វិតក្កោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។ សវិតក្កសវិចារំ ឆម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច ឆន្នំ ឧប្បជ្ជន្តិ ឯហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ សវិតក្ក-សវិចារំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា វិតក្កោ ច ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា វិតក្កោ ច អហេតុកប្ប-ដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(៥០) សវិតក្កសវិចារំ ឆម្មំ បដិច្ច សវិតក្កស-វិចារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឆន្នំ ឧប្បជ្ជន្តិ ឯហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ សវិតក្ក-សវិចារំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា វិតក្កោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

កដ្ឋខណៈនៃអហេតុកបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុបច្ច័យ គឺ វិតក្កៈក្តី ចិត្តសម្បុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ ជាអហេតុកៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុបច្ច័យ គឺ ខន្ធ៣ក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ១ ជាអហេតុកៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ខន្ធ២ក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ២ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកបដិសន្ធិ . . . ។

[៥០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុបច្ច័យ គឺ ខន្ធ៣ក្តី វិតក្កៈក្តី ចិត្តសម្បុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកបដិសន្ធិ . . . ។

[๕๑] อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฌานํ ปฏิจฺจ สวิตกฺก-สวิจาเร ฌาเน อุปฺปชฺชติ ฌานปฺปจฺจยา อเหตุกํ วิตกฺกิตํ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาโร ขฺวาหํ อเหตุกปฺปฏิสนฺธิกาณสฺส วิตกฺกิตาย ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาโร ขฺวาหนฺติ วิจิกิจฺฉาสหคตํ อุทฺธจฺจสหคตนฺติ วิตกฺกิตาย ปฏิจฺจ วิจิกิจฺฉาสหคตาทิ อุทฺธจฺจสหคตาทิ เหตุ ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฌานํ ปฏิจฺจ อวิตกฺกอวิจาเร ฌาเน อุปฺปชฺชติ ฌานปฺปจฺจยา อเหตุกนฺติ วิตกฺกิตาย ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานรูปนฺติ อเหตุกปฺปฏิสนฺธิกาณสฺส วิตกฺกิตาย ปฏิจฺจ กายสฺสาปิ รูปนฺติ ฯ

[๕๒] อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฌานํ ปฏิจฺจ สวิตกฺก-สวิจาเร จ อวิตกฺกอวิจาเร จ ฌาเน อุปฺปชฺชติ ฌานปฺปจฺจยา อเหตุกนฺติ วิตกฺกิตาย ปฏิจฺจ สวิตกฺก-สวิจาโร ขฺวาหนฺติ จิตฺตสมุฏฺฐานสฺส รูปนฺติ อเหตุกปฺปฏิ-สนฺธิกาณสฺส วิตกฺกิตาย ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาโร ขฺวาหนฺติ กายสฺสาปิ จ รูปนฺติ ฯ

វិតក្កត្តិកៈ បដិច្ចវារៈ

(๕๑) ធម្មេ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធម្មេ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវិតក្កៈ ដែលជាអហេតុកៈ ខន្ធទាំង៣ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវិតក្កៈ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកបដិសន្ធិមោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យវិតក្កៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម្មេ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម្មេ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសម្បុដ្ឋានរូប អាស្រ័យវិតក្កៈ ដែលជាអហេតុកៈ កដត្តារូប អាស្រ័យវិតក្កៈ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកបដិសន្ធិ ។

(๕๒) ធម្មេ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម្មេ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម្មេ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ចិត្តសម្បុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យវិតក្កៈ ដែលជាអហេតុកៈ ខន្ធទាំង៣ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យវិតក្កៈ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកបដិសន្ធិ ។

[๙๓] អវិតក្កអវិចារំ ឆម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិ-
ចារេ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឆហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ
អវិតក្កអវិចារំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា តយោ
ខន្ធេ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ
ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា មហា-
ភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទា-
រូបំ ពាហិរំ... អាហារសមុដ្ឋានំ... ឧតុសមុដ្ឋានំ...
អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច... មហាភូតេ
បដិច្ច កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ អវិតក្កអវិចារំ ឆម្មំ
បដិច្ច សវិតក្កសវិចារេ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឆហេ-
តុប្បច្ចយា អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច
សវិតក្កសវិចារកេ ខន្ធា ។ អវិតក្កអវិចារំ ឆម្មំ បដិច្ច
អវិតក្កវិចារមត្តេ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឆហេតុប្បច្ចយា
អហេតុកបដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច វិតក្កោ ។

(๙๓) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ជាអហេតុកៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ខន្ធ ๑ អាស្រ័យខន្ធ ๓ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ មហាភូត ๓ អាស្រ័យមហាភូត ๑ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យមហាភូតទាំងឡាយ ពាហិរៈរូប . . . អាហារសមុដ្ឋានរូប . . . ឧតុសមុដ្ឋានរូប . . . អាស្រ័យមហាភូត ๑ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ . . . កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យមហាភូតទាំងឡាយ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ វិតក្កៈ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ។

(๕๔) อวิตกฺกอวิจารํ ฌานฺ ปฏิจฺจ สวิตกฺก-สวิจาเร ฯ อวิตกฺกอวิจาเร ฯ ฌานฺ อุปฺปชฺชติ ฯ เหตุปจฺจยา อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาโร ๑ ปหาตพฺเพ ปฏิจฺจ กามาวจโร ๑ ฯ

(๕๕) อวิตกฺกอวิจารํ ฌานฺ ปฏิจฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ฯ อวิตกฺกอวิจาเร ฯ ฌานฺ อุปฺปชฺชติ ฯ เหตุปจฺจยา อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ ปฏิจฺจ วิตกฺกา ปหาตพฺเพ ปฏิจฺจ กามาวจโร ๑ ฯ อวิตกฺก-อวิจารํ ฌานฺ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาเร ฯ อวิตกฺก-วิจารมตฺตา ฯ ฌานฺ อุปฺปชฺชติ ฯ เหตุปจฺจยา อเหตุ-กปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาโร ๑ ปหาตพฺเพ ฯ วิตกฺกา ฯ

วิตกฺกตฺติกา: ปฏิจฺจวารา:

(๕๘) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อารมฺมณปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อารมฺมณปจฺจยา ฯ

(๕๙) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อารมฺมณปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อารมฺมณปจฺจยา ฯ

(๖๐) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อนนฺตรปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อนนฺตรปจฺจยา ฯ

(๖๑) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา สมนนฺตรปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา สมนนฺตรปจฺจยา ฯ

(๖๒) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา สหชาตปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา สหชาตปจฺจยา ฯ

(๖๓) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อญฺญมญฺญปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อญฺญมญฺญปจฺจยา ฯ

(๖๔) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา นิสฺสยปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา นิสฺสยปจฺจยา ฯ

(๖๕) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อุปนิสฺสยปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อุปนิสฺสยปจฺจยา ฯ

(๖๖) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา ปุเรชาตปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา ปุเรชาตปจฺจยา ฯ

(๖๗) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา ปจฺฉาชาตปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา ปจฺฉาชาตปจฺจยา ฯ

(๖๘) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อาเสวนปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อาเสวนปจฺจยา ฯ

(๖๙) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา กมฺมปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา กมฺมปจฺจยา ฯ

(๗๐) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา วิปากปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา วิปากปจฺจยา ฯ

(๗๑) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อาหารปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อาหารปจฺจยา ฯ

(๗๒) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อินฺทฺริยปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อินฺทฺริยปจฺจยา ฯ

(๗๓) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา ฌานปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา ฌานปจฺจยา ฯ

(๗๔) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา มคฺคปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา มคฺคปจฺจยา ฯ

(๗๕) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา สมฺปยุตฺตปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา สมฺปยุตฺตปจฺจยา ฯ

(๗๖) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา วิปฺปยุตฺตปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา วิปฺปยุตฺตปจฺจยา ฯ

(๗๗) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อตฺถิปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อตฺถิปจฺจยา ฯ

(๗๘) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา นตฺถิปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา นตฺถิปจฺจยา ฯ

(๗๙) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา วิคตปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา วิคตปจฺจยา ฯ

(๘๐) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อวิคตปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อวิคตปจฺจยา ฯ

(๘๑) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา นวปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา นวปจฺจยา ฯ

(๘๒) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา กมฺมปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา กมฺมปจฺจยา ฯ

(๘๓) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา วิปากปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา วิปากปจฺจยา ฯ

(๘๔) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อาหารปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อาหารปจฺจยา ฯ

(๘๕) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อินฺทฺริยปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อินฺทฺริยปจฺจยา ฯ

(๘๖) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา ฌานปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา ฌานปจฺจยา ฯ

(๘๗) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา มคฺคปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา มคฺคปจฺจยา ฯ

(๘๘) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา สมฺปยุตฺตปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา สมฺปยุตฺตปจฺจยา ฯ

(๘๙) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา วิปฺปยุตฺตปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา วิปฺปยุตฺตปจฺจยา ฯ

(๙๐) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อตฺถิปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อตฺถิปจฺจยา ฯ

(๙๑) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา นตฺถิปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา นตฺถิปจฺจยา ฯ

(๙๒) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา วิคตปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา วิคตปจฺจยา ฯ

(๙๓) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อวิคตปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อวิคตปจฺจยา ฯ

(๙๔) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา นวปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา นวปจฺจยา ฯ

(๙๕) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา กมฺมปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา กมฺมปจฺจยา ฯ

(๙๖) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา วิปากปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา วิปากปจฺจยา ฯ

(๙๗) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อาหารปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อาหารปจฺจยา ฯ

(๙๘) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อินฺทฺริยปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อินฺทฺริยปจฺจยา ฯ

(๙๙) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา ฌานปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา ฌานปจฺจยา ฯ

(๑๐๐) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา มคฺคปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา มคฺคปจฺจยา ฯ

(๑๐๑) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา สมฺปยุตฺตปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา สมฺปยุตฺตปจฺจยา ฯ

(๑๐๒) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา วิปฺปยุตฺตปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา วิปฺปยุตฺตปจฺจยา ฯ

(๑๐๓) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อตฺถิปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อตฺถิปจฺจยา ฯ

(๑๐๔) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา นตฺถิปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา นตฺถิปจฺจยา ฯ

(๑๐๕) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา วิคตปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา วิคตปจฺจยา ฯ

(๑๐๖) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อวิคตปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อวิคตปจฺจยา ฯ

(๑๐๗) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา นวปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา นวปจฺจยา ฯ

(๑๐๘) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา กมฺมปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา กมฺมปจฺจยา ฯ

(๑๐๙) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา วิปากปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา วิปากปจฺจยา ฯ

(๑๑๐) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อาหารปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อาหารปจฺจยา ฯ

(๑๑๑) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อินฺทฺริยปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อินฺทฺริยปจฺจยา ฯ

(๑๑๒) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา ฌานปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา ฌานปจฺจยา ฯ

(๑๑๓) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา มคฺคปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา มคฺคปจฺจยา ฯ

(๑๑๔) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา สมฺปยุตฺตปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา สมฺปยุตฺตปจฺจยา ฯ

(๑๑๕) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา วิปฺปยุตฺตปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา วิปฺปยุตฺตปจฺจยา ฯ

(๑๑๖) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อตฺถิปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อตฺถิปจฺจยา ฯ

(๑๑๗) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา นตฺถิปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา นตฺถิปจฺจยา ฯ

(๑๑๘) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา วิคตปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา วิคตปจฺจยา ฯ

(๑๑๙) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อวิคตปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อวิคตปจฺจยา ฯ

(๑๒๐) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา นวปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา นวปจฺจยา ฯ

(๑๒๑) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา กมฺมปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา กมฺมปจฺจยา ฯ

(๑๒๒) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา วิปากปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา วิปากปจฺจยา ฯ

(๑๒๓) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อาหารปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อาหารปจฺจยา ฯ

(๑๒๔) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อินฺทฺริยปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อินฺทฺริยปจฺจยา ฯ

(๑๒๕) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา ฌานปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา ฌานปจฺจยา ฯ

(๑๒๖) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา มคฺคปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา มคฺคปจฺจยา ฯ

(๑๒๗) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา สมฺปยุตฺตปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา สมฺปยุตฺตปจฺจยา ฯ

(๑๒๘) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา วิปฺปยุตฺตปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา วิปฺปยุตฺตปจฺจยา ฯ

(๑๒๙) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อตฺถิปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อตฺถิปจฺจยา ฯ

(๑๓๐) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา นตฺถิปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา นตฺถิปจฺจยา ฯ

(๑๓๑) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา วิคตปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา วิคตปจฺจยา ฯ

(๑๓๒) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อวิคตปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อวิคตปจฺจยา ฯ

(๑๓๓) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา นวปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา นวปจฺจยา ฯ

(๑๓๔) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา กมฺมปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา กมฺมปจฺจยา ฯ

(๑๓๕) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา วิปากปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา วิปากปจฺจยา ฯ

(๑๓๖) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อาหารปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อาหารปจฺจยา ฯ

(๑๓๗) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา อินฺทฺริยปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา อินฺทฺริยปจฺจยา ฯ

(๑๓๘) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา ฌานปจฺจยา ฯ เปฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารา ฌานปจฺจยา ฯ

(๑๓๙) ธมฺมา วิตกฺกสหคตา วิตกฺกสมฺปยุตฺตา ธมฺมา วิจารสหคตา วิจารสมฺปยุตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา ม

(๕๖) អវិតក្កអវិចារំ ឆម្បំ បដិច្ច សវិតក្ក-
សវិចារេ ច អវិតក្កវិចារមត្តេ ច អវិតក្កអវិចារេ
ច ឆម្បា ឧប្បជ្ជន្តិ ឆហេតុប្បច្ចយា អហេតុកប្បដិ-
សន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារកេ ខន្ធេ ច
វិតក្កេ ច មហាភូតេ បដិច្ច កឆត្តារុំ ។

(๕๗) សវិតក្កសវិចារញ្ច អវិតក្កអវិចារញ្ច ឆម្បំ
បដិច្ច សវិតក្កសវិចារេ ឆម្បា ឧប្បជ្ជតិ ឆហេតុប្ប-
ច្ចយា អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារំ
ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ច
វត្ថុញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។ សវិតក្កសវិចារញ្ច អវិ-
តក្កអវិចារញ្ច ឆម្បំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តេ ឆម្បា
ឧប្បជ្ជតិ ឆហេតុប្បច្ចយា អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ
សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច វិតក្កេ ។
សវិតក្កសវិចារញ្ច អវិតក្កអវិចារញ្ច ឆម្បំ បដិច្ច
អវិតក្កអវិចារេ ឆម្បា ឧប្បជ្ជតិ ឆហេតុប្បច្ចយា

(๕๕) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យមហាភូតទាំង៣ ។

(๕๗) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃអហេតុប្បដិសន្ធិ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ផង វត្ថុផង ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ វិតក្កៈ អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ

อโนตตฺเต สวิตกฺกสวิจาเร ขเณ ๘ มหาภูเต ๘ ปฏิจฺจ อุปฺปชฺชมานกสมฺปยุตฺตกฺขนฺธา อโนตฺตปฺปสหคตกฺขณา สวิตกฺกสวิจาเร ขเณ ๘ มหาภูเต ๘ ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ ฯ

[๕๘] สวิตกฺกสวิจารญฺจ อวิตกฺกอวิจารญฺจ ฌานํ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาเร ๘ อวิตกฺกอวิจาเร ๘ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานปฺปฏิลาภาย อโนตฺตปฺปสหคตกฺขณา สวิตกฺกสวิจารา ปฐมวาเร ขเณ ๘ วตฺถุกา ๘ ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ เอเก ขเณ ๘ วตฺถุกา ปฏิจฺจ เอโก ขนฺโธ สวิตกฺกสวิจาเร ขเณ ๘ มหาภูเต ๘ ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ ฯ สวิตกฺกสวิจารญฺจ อวิตกฺกอวิจารญฺจ ฌานํ ปฏิจฺจ อวิตกฺกวิจารเมโก ๘ อวิตกฺกอวิจาเร ๘ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ฌานปฺปฏิลาภาย อโนตฺตปฺปสหคตกฺขณา สวิตกฺกสวิจารา ปฐมวาเร ขเณ ๘ วตฺถุกา ปฏิจฺจ วิตกฺกา สวิตกฺกสวิจาเร ขเณ ๘ มหาภูเต ๘ ปฏิจฺจ กฏตฺตารูปํ ฯ

គឺ បិត្តសម្មដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ជាយ ជាអហេតុកៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង មហាភូតទាំង៣ជាយផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ជាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង មហាភូតទាំង៣ជាយផង កង្ខាណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ។

(៥៨) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ជាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង មហាភូតទាំង៣ជាយផង ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ វិតក្កៈ អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ជាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ជាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង មហាភូតទាំង៣ជាយផង ។

สวิตักกสวิจารา อวิตักกวิจารา ฉ ปฏิจฺจ สวิตักกสวิจาโร จ อวิตักกวิจารมตฺโต จ ฉ ฆฏฺฏนฺเต ฉปฺปฏิสนฺธิ ฉโหตุปฺปจฺจยา อโหตุกปฺปฏิสนฺธิกฺขโณ สวิตักกสวิจารํ ฝกฺกํ ขนฺธา ผสฺสา ปฏิจฺจ ตโยขนฺธา วิตกฺกา จ ทฺเว ขนฺธา จ ผสฺสา ปฏิจฺจ ทฺเว ขนฺธา วิตกฺกา จ ฯ

(๕๙) สวิตักกสวิจารา อวิตักกวิจารา ฉ ปฏิจฺจ สวิตักกสวิจาโร จ อวิตักกวิจารมตฺโต จ อวิตักกอวิจาโร จ ฉ ฆฏฺฏนฺเต ฉปฺปฏิสนฺธิ ฉโหตุปฺปจฺจยา อโหตุกปฺปฏิสนฺธิกฺขโณ สวิตักกสวิจารํ ฝกฺกํ ขนฺธา ผสฺสา ปฏิจฺจ ตโยขนฺธา วิตกฺกา จ ทฺเว ขนฺธา จ ผสฺสา ปฏิจฺจ ทฺเว ขนฺธา วิตกฺกา จ สวิตกฺก-สวิจาโร ขนฺธา จ ผสฺสา จ ปฏิจฺจ ตโยขนฺธา วิตกฺกา จ ฯ

ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វត្ថុផង កង ខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ។

(៥៩) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វត្ថុផង កង ខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្កៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង មហាភូតទាំងឡាយផង ។

[๖๐] อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา ฉฬงฺคุเปกฺขา สวิตกฺกสวิจารา เอกงฺคุเปกฺขา อเหตุกา สเหตุกา อเหตุกปฏิสนฺธิกา วิตกฺกา วตฺตพฺพา ปฏิปทา สวิตกฺกสวิจารา ๑ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา ฉฬงฺคุเปกฺขา เอกงฺคุเปกฺขา อเหตุกา อเหตุกปฏิสนฺธิกา วิตกฺกา วตฺตพฺพา ปฏิปทา สวิตกฺกสวิจารา ๑ฯ

[๖๑] อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺกอวิจารา ฉฬงฺคุเปกฺขา สวิตกฺกสวิจารา เอกงฺคุเปกฺขา อเหตุกา สเหตุกา เอกเหตุกทุเหตุกปฏิสนฺธิกา วิตกฺกา วตฺตพฺพา ปฏิปทา สวิตกฺกสวิจารา ๑ฯ

วิตกฺกตฺติก: ปฏิจฺจวาร:

(๖๐) ธมฺเ ยสฺมึ สมเย วิตกฺกสหคเต วิจารสหคเต อารมฺมณ-
ธมฺเ ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกวิจารมตฺตสหคเต วิจารสหคเต ธมฺเ ยสฺมึ สมเย
อวิตกฺกอวิจาเร ปวตฺเต ปจฺจยสตฺติ ปจฺจยฏฺฐาย ยสฺมึ สมเย วิตกฺกสหคเต
วิจารสหคเต อารมฺมณ-ปจฺจยา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกสหคเต วิจารสหคเต
อารมฺมณปจฺจยา วิตกฺกสหคตา จ ขนฺธา ตสฺมึ สมเย ปฏิสนฺธิกฺขณสฺมึ
ปฏิสนฺธิยา ฯ ธมฺเ ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกวิจารมตฺตสหคเต วิจารสหคเต
อารมฺมณ-ปจฺจยา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกวิจารมตฺตสหคเต วิจารสหคเต
อารมฺมณปจฺจยา วิจารสหคตา จ ขนฺธา ตสฺมึ สมเย ปฏิสนฺธิกฺขณสฺมึ
ปฏิสนฺธิยา ฯ

(๖๑) ธมฺเ ยสฺมึ สมเย วิตกฺกสหคเต วิจารสหคเต อารมฺมณ-
ธมฺเ ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกอวิจาเร อารมฺมณปจฺจยา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺก-
อวิจาเร ปวตฺเต ปจฺจยสตฺติ ปจฺจยฏฺฐาย ยสฺมึ สมเย วิตกฺกสหคเต
วิจารสหคเต อารมฺมณ-ปจฺจยา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกสหคเต วิจารสหคเต
อารมฺมณปจฺจยา วิตกฺกสหคตา จ ขนฺธา ตสฺมึ สมเย ปฏิสนฺธิกฺขณสฺมึ
ปฏิสนฺธิยา ฯ

(๖๒) សវិតក្កសវិចារញ្ច អវិតក្កវិចារមត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មោ-ត្តុប្បច្ចយា អហេតុកំ សវិតក្កសវិចារំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វិតក្កញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ច វិតក្កញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្ក-សវិចារំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វិតក្កញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ច វិតក្កញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វិតក្កញ្ច បដិច្ច វិចិកិច្ឆា-សហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សវិតក្កស-វិចារញ្ច អវិតក្កវិចារមត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចា-រោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មោត្តុប្បច្ចយា អហេតុកេ សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធេ ច វិតក្កញ្ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។

(๖๒) ធម្មៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ ធម្មៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម្មៈ ដែលមិនមាន វិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ជាអហេតុកៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប ដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ផង វិតក្កៈផង ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង កង្ខាខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ផង វិតក្កៈផង មោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយខន្ធច្ចៈ អា-ស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ច្រឡំដោយខន្ធច្ចៈផង វិតក្កៈផង ។ ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម្មៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្ត-សមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ជាអហេតុកៈ ដែលប្រកប ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង កង្ខាខណៈនៃអហេតុ-កប្បដិសន្ធិ . . . ។

(๒๓) สวิตกฺกสวิจารญฺ อวิตกฺกวิจารมตฺตญฺ ฉมฺ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาโร จ อวิตกฺกอวิจาโร จ ฉนฺนญฺ ขุปฺปฏฺฐิ ฆเนตุปฺปตฺติยา อเหตุกสวิตกฺก-สวิจารํ ฬกฺขณญฺจ ขนฺธญฺจ วิตกฺกญฺจ ปฏิจฺจ ตโยปิ ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ เอกฺโก ขเณ จ วิตกฺกญฺจ ปฏิจฺจ เอกฺโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ อเหตุกปฺปฏิ-สนฺธิกฺขเณ ... ฯ

(๒๔) สวิตกฺกสวิจารญฺ อวิตกฺกวิจารมตฺตญฺ อวิตกฺกอวิจารญฺ ฉมฺ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาโร ฉนฺนญฺ ขุปฺปฏฺฐิ ฆเนตุปฺปตฺติยา อเหตุกปฺปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจารํ ฬกฺขณญฺจ ขนฺธญฺจ วิตกฺกญฺจ วิจารญฺจ ปฏิจฺจ ตโยปิ ขนฺธา เอกฺโก ขเณ จ วิตกฺกญฺจ วิจารญฺจ ปฏิจฺจ เอกฺโก ขนฺโธ ฯ สวิตกฺกสวิจารญฺ อวิตกฺก-วิจารมตฺตญฺ อวิตกฺกอวิจารญฺ ฉมฺ ปฏิจฺจ อวิตกฺก-อวิจาโร ฉนฺนญฺ ขุปฺปฏฺฐิ ฆเนตุปฺปตฺติยา อเหตุเก สวิตกฺกสวิจาเร ขเณ จ วิตกฺกญฺจ มหาภูเต จ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ อเหตุกปฺปฏิ-สนฺธิกฺขเณ ... ฯ

(๖๓) ធម្មា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម្មា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ចយៈ គឺ ខន្ធ ๓ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๑ ជាអហេតុកៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ខន្ធ ๒ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๒ ផង វិតក្កៈផង កង់ខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ . . . ។

(๖๔) ធម្មា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធម្មា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ចយៈ គឺ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង វត្ថុផង កង់ខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ផង វិតក្កៈផង វត្ថុផង ។ ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម្មា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ចយៈ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ជាអហេតុកៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង មហាភូតទាំង៣ផង កង់ខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ . . . ។

(๖๕) សវិតក្កសវិចារញ្ច អវិតក្កវិចារមត្តញ្ច អវិតក្កអវិចារញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឯកម្មា ខុប្បដ្ឋានេ ឯហេតុប្បច្ចយា អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វិតក្កញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ច វិតក្កញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា សវិតក្កសវិចារោ ខន្ធេ ច វិតក្កញ្ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កដត្តារូបំ ។

(๖๖) សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ ឯកម្មា ខុប្បដ្ឋតំ ឯអារម្មណប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារោ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារោ ខន្ធេ បដិច្ច កដត្តារូបំ ។

[๖๕] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្ប-ច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង វិតក្ក:ផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ផង វិតក្ក:ផង វត្ថុផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំង-ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង វិតក្ក:ផង មហា-ភូតទាំងឡាយផង ។

[๖๖] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះន-អារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសម្បុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

(๖๗) អវិតក្កវិចារមត្តំ ឧម្មុំ បដិច្ច អវិតក្កអវិ-
ចារេ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧអារម្មណាបច្ចយា អវិតក្ក-
វិចារមត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិតក្កំ
បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ អវិតក្ក-
វិចារមត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច កដត្តារូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ
វិតក្កំ បដិច្ច កដត្តារូបំ ។

(๖๘) អវិតក្កអវិចារំ ឧម្មុំ បដិច្ច អវិតក្កអវិ-
ចារេ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧអារម្មណាបច្ចយា អវិតក្ក-
អវិចារេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិចារំ បដិច្ច
ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ អវិតក្កអវិចារេ
ខន្ធេ បដិច្ច កដត្តារូបំ វិចារំ បដិច្ច កដត្តារូបំ ខន្ធេ
បដិច្ច វត្ថុ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច ពាហិរំ . . .
អាហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . អសញ្ញ-
សត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច ។

วิตกฺกตฺติกา: ปฏิจฺฉวารา:

(๖๗) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกา:มตฺตวิจารา: อารมฺมณปจฺจยา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกา:มตฺตวิจารา: เตปกิณฺณกา ฯเปฯ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย คือ จิตฺตสมุฏฺฐานรูป อาศัยขันธ์๓ อวิตกฺกา:มตฺตวิจารา: จิตฺตสมุฏฺฐานรูป อาศัยอวิตกฺกา:มตฺตวิจารา: กฏตารูป อาศัยขันธ์๓ ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกา:มตฺตวิจารา: กฺขณ:ปฏิสนฺธิ กฏตารูป อาศัยอวิตกฺกา:มตฺตวิจารา: กฺขณ:ปฏิสนฺธิ ฯ

(๖๘) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกา:อวิจารา: อารมฺมณปจฺจยา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกา:อวิจารา: เตปกิณฺณกา ฯเปฯ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย คือ จิตฺตสมุฏฺฐานรูป อาศัยขันธ์๓ อวิตกฺกา:อวิจารา: จิตฺตสมุฏฺฐานรูป อาศัยอวิจารา: กฏตารูป อาศัยขันธ์๓ ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกา:อวิจารา: กฺขณ:ปฏิสนฺธิ กฏตารูป อาศัยอวิจารา: วตฺถุ อาศัยขันธ์๓ กายรูป อาศัย มหาภูต ๑ . . . อาหารสมุฏฺฐานรูป . . . อุตุสมุฏฺฐานรูป . . . อาศัยมหาภูต ๑ ของตนๆ อสญฺญสตฺตา ฯ

(๖๙) សវិតក្កសវិចារាទយោ អវិតក្កអវិចារាទយោ ឆឌ្ឍេ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ ឯកម្ហា ខុប្បដ្ឋានា ឯការម្មណប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច កវឌីការូបំ។

(๗๐) អវិតក្កវិចារមត្តាទយោ អវិតក្កអវិចារាទយោ ឆឌ្ឍេ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ ឯកម្ហា ខុប្បដ្ឋានា ឯការម្មណប្បច្ចយា អវិតក្កវិចារមត្តេ ខន្ធេ ច វិចារាទយោ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ អវិតក្កវិចារមត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិតក្កាទយោ មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ អវិតក្កវិចារមត្តេ ខន្ធេ ច វិចារាទយោ ។ បេ ។ កវឌីការូបំ ។

(๖๙) ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្ត-សមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប ដោយវិចារៈផង មហាភូតទាំងឡាយផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំង-ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង មហាភូតទាំង-ឡាយផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

(๗๐) ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិន មានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តស-មុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ផង វិចារៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិន មានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង មហាភូតទាំងឡាយផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យវិតក្កៈផង មហាភូតទាំងឡាយផង ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិន មានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ កដត្តារូប ។

๓๑) สวิตกฺกสวิจารญฺ อวิตกฺกวิจารมตฺตญฺ ตทุ-
ภยวิรหิตญฺ เจตสิกสุขญฺ ยา จ ตชฺชา ผุสนา ตชฺชา สญฺ-
ญา ตชฺชา เจตนา ตชฺชา จิตฺตนฺติ เอวมาทิเก ธมฺเม อา-
รพฺภ สวิตกฺกสวิจาโร ธมฺโม ๆ ปฐมชฺฌานนฺติ ตสฺมึ
ธมฺมปุญฺชสฺมึ ปญฺญตฺติ วุจฺจติ ๆ

(๗๒) สวิตกฺกสวิจารญฺ อวิตกฺกวิจารมตฺตญฺ
อวิตกฺกอวิจารญฺ ตทุภยวิรหิตญฺ เจตสิกสุขญฺ ยา จ
ตชฺชา ผุสนา ตชฺชา สญฺญา ตชฺชา เจตนา ตชฺชา จิตฺต-
นฺติ เอวมาทิเก ธมฺเม อารพฺภ สวิตกฺกสวิจาโร ธมฺโม
ปฐมชฺฌานนฺติ ตสฺมึ ธมฺมปุญฺชสฺมึ ปญฺญตฺติ วุจฺจติ ๆ

(๗๓) สวิตกฺกสวิจารา ธมฺมา ปฐมชฺฌานนฺติ สวิตกฺก-
สวิจาเร ธมฺเม ผุสติ ปาปุณาติ สมาปชฺชตีติ ปฐม-
ชฺฌานลาภี ๆ

វិតក្កត្តិកៈ បដិច្ចវារៈ

(៧១) ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម្មៈដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(៧២) ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម្មៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង មហាភូតទាំងឡាយផង កដត្តារូប (កើតឡើង) ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

(៧៣) ធម្មៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធម្មៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។បេ។ វារៈ ៧ ។

[๗๔] អវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្ក-
វិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មាធិបតិប្បច្ចយា អវិតក្ក-
វិចារមត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តាធិបតិ វិចាកំ
អវិតក្កវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា
បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។ អវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ
បដិច្ច សវិតក្កសវិចារេ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មាធិ-
បតិប្បច្ចយា វិតក្កំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារ ខន្ធា
បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។ អវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច
អវិតក្កអវិចារេ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មាធិបតិប្បច្ចយា
វិចារេ អវិតក្កវិចារមត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចារេ ច
ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ អវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច
សវិតក្កសវិចារេ ច អវិតក្កអវិចារេ ច ធម្មោ
ឧប្បជ្ជន្តិ ធម្មាធិបតិប្បច្ចយា វិតក្កំ បដិច្ច សវិតក្ក-
សវិចារ ខន្ធា ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។
អវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច
អវិតក្កអវិចារេ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ធម្មាធិបតិប្បច្ចយា

(๗๔) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ជាវិបាក ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវិតក្កៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ វិចារៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ ជាវិបាក ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យវិតក្កៈ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ

วิจารสหคตา ปฐมชฺฌานกุสลา ปวตฺตา ปฐมชฺฌานกฺขเณ จ ปฐมชฺฌานสมงฺคิปุคฺคลสฺส ปุพฺเพ ๆ

(๗๔) อาวชฺชนวิจาโร ฉฏฺฐํ ปฐมชฺฌานงฺคํ อาวชฺชนวิจารเวคสมุฏฺฐานา ฉนฺนญฺหิ ปุพฺพภาคานมฺปิ ปฐมชฺฌานงฺคเมว ปฐมชฺฌานสมงฺคิปุคฺคลสฺส ปุพฺเพ ๆ อาวชฺชนวิจาโร ปฐมชฺฌานงฺคเมว ปฐมชฺฌานสมงฺคิปุคฺคลสฺส ปุพฺเพ ๆ อาวชฺชนวิจาโร ฉฏฺฐํ

គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី វិចារ:ក្តី ចិត្តសម្បយុត្តធម៌ ១៨ ក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាវិបាក ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ។

(៧៥) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: អាស្រ័យ ខន្ធទាំង-ឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាវិបាក ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ: អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិ-ប្បច្ច័យ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ: អាស្រ័យវិចារ: ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: អាស្រ័យវិចារ: ដែលជាវិបាក ។ (ធម៌) ៧ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មិនមានវិចារ: ។

(๗๖) សវិតក្កសវិចារញ្ច អវិតក្កអវិចារញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ។ សង្ខិត្តំ ។ អវិតក្កវិចារមត្តញ្ច អវិតក្កអវិចារញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ . . . អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧអធិបតិបច្ចយា អវិតក្កវិចារមត្តេ ខន្ធេ ច វិចារញ្ច បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តា អធិបតិ វិចាកំ អវិតក្កវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វិចារញ្ច បដិច្ច ។ សង្ខិត្តំ ។

(๗๗) សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧអនន្តរបច្ចយា ឧសមនន្តរបច្ចយា ឧអញ្ញមញ្ញបច្ចយា ឧឧបនិស្សយបច្ចយា . . . ឧអារម្មណសទិសំ ។

(๗๘) សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧបុរេជាតបច្ចយា សត្ត ។

(๗๖) អារម្មណធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អារម្មណធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង . . . ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អារម្មណាធិបតិប្បច្ច័យ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង អារម្មណៈ ១ ជាវិបាក ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

(๗๗) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អារម្មណធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអនន្តរប្បច្ច័យ នសមនន្តរប្បច្ច័យ នអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ និងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ . . . (សេចក្តីអធិប្បាយ) ប្រហែលគ្នានឹងនអារម្មណប្បច្ច័យដែរ ។

(๗๘) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អារម្មណធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๗ ។

(๗๙) อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฌานฺ ปฏิจฺจ อวิตกฺกวิ-
จารมตฺตา ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ ธมฺมารมฺมณตฺตา อารุเป
อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฯกฺ ๑ขณฺ ปฏิจฺจ ฯ อวิตกฺกวิจาร-
มตฺตํ ฌานฺ ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาเร ธมฺเม อุปฺปชฺชติ
ธมฺมารมฺมณตฺตา อารุเป วิตกฺกํ ปฏิจฺจ สวิตกฺก-
สวิจาร ๑ขณฺ ปฏิสนฺธิกฺขณา . . . ฯ อวิตกฺก-
วิจารมตฺตํ ฌานฺ ปฏิจฺจ อวิตกฺกอวิจาเร ธมฺเม อุปฺปชฺชติ
ธมฺมารมฺมณตฺตา อารุเป อวิตกฺกวิจารมตฺเต ๑ขเณ
ปฏิจฺจ วิจาเร อวิตกฺกวิจารมตฺเต ๑ขเณ ปฏิจฺจ จิตฺต-
สมุฏฺฐานํ รูปํ วิตกฺกํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ
ปฏิสนฺธิกฺขณา . . . ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฌานฺ ปฏิจฺจ
สวิตกฺกสวิจาเร จ อวิตกฺกอวิจาเร จ ธมฺเม
อุปฺปชฺชนฺติ ธมฺมารมฺมณตฺตา ปฏิสนฺธิกฺขณา วิตกฺกํ
ปฏิจฺจ สวิตกฺกสวิจาร ๑ขณฺ กายฺ จ รูปํ ฯ
อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฌานฺ ปฏิจฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺตา จ
อวิตกฺกอวิจาเร จ ธมฺเม อุปฺปชฺชนฺติ ธมฺมารมฺมณตฺตา

วิตกฺกตฺติก: ปฏิจฺจวาร:

(๗๙) ธมฺมา วิตกฺกวิจารมตฺตา วิตกฺกวิจารมตฺตานํ ธมฺมานํ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา. อารมฺมณปจฺจยา ญาณสมฺปยุตฺตา ธมฺมา ญาณวิปฺปยุตฺตานํ ธมฺมานํ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา. อารมฺมณปจฺจยา ญาณสมฺปยุตฺตา ธมฺมา ญาณสมฺปยุตฺตานญฺจ วิตกฺกวิจารมตฺตานญฺจ ธมฺมานํ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา. อารมฺมณปจฺจยา ญาณวิปฺปยุตฺตา ธมฺมา ญาณวิปฺปยุตฺตานญฺจ วิตกฺกวิจารมตฺตานญฺจ ธมฺมานํ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา. อารมฺมณปจฺจยา ญาณสมฺปยุตฺตา จ ญาณวิปฺปยุตฺตา จ ธมฺมา ญาณสมฺปยุตฺตานญฺจ วิตกฺกวิจารมตฺตานญฺจ ธมฺมานญฺจ ญาณวิปฺปยุตฺตานญฺจ วิตกฺกวิจารมตฺตานญฺจ ธมฺมานํ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา. อารมฺมณปจฺจยา ญาณสมฺปยุตฺตา จ ญาณวิปฺปยุตฺตา จ ธมฺมา ญาณสมฺปยุตฺตานญฺจ วิตกฺกวิจารมตฺตานญฺจ ธมฺมานญฺจ ญาณวิปฺปยุตฺตานญฺจ วิตกฺกวิจารมตฺตานญฺจ ธมฺมานญฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺตานญฺจ ธมฺมานญฺจ

អវូបេ អវិតក្កវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា វិចារេ ច បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(๘๐) អវិតក្កអវិចារំ ឆម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារេ ឆម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ឆបុរេជាតប្បច្ចយា អវូបេ អវិតក្កអវិចារំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ។បេ។ អវិតក្កអវិចារេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិចារំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។ អវិតក្កអវិចារំ ឆម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារេ ឆម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ឆបុរេជាតប្បច្ចយា បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារេ ឯកំ ខន្ធំ ។ អវិតក្កអវិចារំ ឆម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តេ ឆម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ឆបុរេជាតប្បច្ចយា អវូបេ វិចារំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តេ ខន្ធេ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។ សន្ធិំ ។

คือ ขนฺธ ๓ กฺริ วิจาร:กฺริ อาศฺรย์ยขนฺธ ๑ ไดฺรลมินมานวิตกฺก:มานตฺรึมเตา วิจาร: กณ์หฺมรูปกต กณ์ขณ:เนียปฏิสนฺธิ . . . ฯ

[๘๐] ธมฺมิ ไดฺรลมินมานวิตกฺก:มินมานวิจาร: อาศฺรย์ยธมฺมิ ไดฺรลมินมานวิตกฺก:มินมานวิจาร: เทียปเกิตขฺเนียง เพฺรียะนปุเรชาตปจฺจย์ย คือ ขนฺธ ๓ อาศฺรย์ยขนฺธ ๑ ไดฺรลมินมานวิตกฺก:มินมานวิจาร: กณ์หฺมรูปกต ฯเปฯ จิตฺตสมุฏฺฐานรูป อาศฺรย์ยขนฺธตำนวนฺย ไดฺรลมินมานวิตกฺก:มินมานวิจาร: จิตฺตสมุฏฺฐานรูป อาศฺรย์ยวิจาร: กณ์ขณ: เนียปฏิสนฺธิ . . . ฯ ธมฺมิ ไดฺรลปฺรกปเจียยวิตกฺก:ปฺรกปเจียยวิจาร: อาศฺรย์ยธมฺมิ ไดฺรลมินมานวิตกฺก:มินมานวิจาร: เทียปเกิตขฺเนียง เพฺรียะนปุเรชาตปจฺจย์ย คือ ขนฺธตำนวนฺย ไดฺรลปฺรกปเจียยวิตกฺก:ปฺรกปเจียยวิจาร: อาศฺรย์ยวตฺถุ กณ์ขณ:เนียปฏิสนฺธิ ฯ ธมฺมิ ไดฺรลมินมานวิตกฺก:มานตฺรึมเตาวิจาร: อาศฺรย์ยธมฺมิ ไดฺรลมินมานวิตกฺก:มินมานวิจาร: เทียปเกิตขฺเนียง เพฺรียะนปุเรชาตปจฺจย์ย คือ ขนฺธตำนวนฺย ไดฺรลมินมานวิตกฺก:มานตฺรึมเตาวิจาร: อาศฺรย์ย วิจาร: กณ์หฺมรูปกต กณ์ขณ:เนียปฏิสนฺธิ . . . ฯ เสจกฺตีบำปฺรูญ ฯ

[๙๑] สวิตกฺกสวิจารนฺ อวิตกฺกอวิจารนฺ ฉหิ ปฏิจฺจ สตฺต ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตนฺ อวิตกฺกอวิจารนฺ ฉหิ ปฏิจฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ฉหิ ขุปฺปฏฺฐาเนหิ ฉปฺปเวตพฺพา อนุโลมปจฺจนีเย อนุโลมทุกาทิ ปจฺจนียมฺหิ ฉกฺกนเยน ขนฺธาทิวาปิ ปฏิจฺจ ตเยว ขฺวาปิ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ สนฺธิฏฺฐิ ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตนฺ อวิตกฺกอวิจารนฺ ฉหิ ปฏิจฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺตา จ อวิตกฺกอวิจาโร จ ฉหิ ขุปฺปฏฺฐาเนหิ ฯ สนฺธิฏฺฐิ ฯ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฉปฺปเวตพฺพมูลเกปิ ยถา สนฺธิกนฺ อนุโลมนฺ ตถา อนุโลมาปิ ฯ ฉปฺปจฺจยาปิ ฉปฺปจฺจยา ฉอาเสวนปจฺจยา ฯ

[๙๒] อวิตกฺกวิจารมตฺตนฺ ฉหิ ปฏิจฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ฉหิ ขุปฺปฏฺฐาเนหิ ฉอาเสวนปจฺจยา วิปากนฺ อวิตกฺกวิจารมตฺตนฺ อวิตกฺกวิจารมตฺตนฺ ฉหิ ปฏิจฺจ ฯ สนฺธิฏฺฐิ ฯ

វិតក្កត្តិក: បដិច្ចវារ:

(៨១) (ធម៌) ៧ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង វិចារ:ផង ក្នុងអរូបភព ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ . . . ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង ទើបកើតឡើង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ អរូប សុទ្ធ. យ៉ាងណា ឯអរូបធម៌ទាំងឡាយ បណ្ឌិត គប្បីដឹង យ៉ាងនោះ ក្នុងនបុរេ-ជាតមូលក: ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិដែរ ។ ព្រោះនបច្ចាជាតប្បច្ច័យ និងនអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(៨២) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាវិបាក ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ: ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[๘๓] អវិតក្កអវិចារំ ฌង្គំ បដិច្ច អវិតក្កអវិ-
จារោ ฌង្គោ อุปฺปชฺชติ ฌអาเสวนปฺปจฺจยา วิตกฺกំ
អវិតក្កអវិចារំ ฝกំ ๑ฌង្គំ បដិច្ច ។ สង្ខิត្តំ ។

[๘๔] សវិតក្កសវិចារំ ฌង្គំ បដិច្ច សវិតក្ក-
សវិចារោ ฌង្គោ อุปฺปชฺชติ ฌกมฺมปฺปจฺจยา สវិតក្ក-
សវิจារេ ๑ฌង្គេ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារก เจตสา ។

[๘๕] អវិតក្កវិចារមត្តំ ฌង្គំ បដិច្ច អវិតក្ក-
วิจารมตฺตោ ฌង្គោ อุปฺปชฺชติ ฌกมฺมปฺปจฺจยา អវិតក្ក-
วิจารมตฺเต ๑ฌង្គេ បដិច្ច អវិតក្កวิจารมตฺต เจตสา ។
អវិតក្កវิจารมตฺตំ ฌង្គំ បដិច្ច សវិតក្កសវิចារោ ฌង្គោ
อุปฺปชฺชติ ฌกมฺมปฺปจฺจยา วิตกฺกំ បដិច្ច សវិតក្ក-
สวิจาร เจตสา ។

(๘๓) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ជាវិបាក ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

(๘๔) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ។

(๘๕) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យវិតក្កៈ ។

วิตกฺกตฺติก: ปฐิชฺชวาร:

[๘๖] อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฌานํ ปฐิชฺช อวิตกฺกวิจารเก ฌาเน ฐปฺปฏฺฐาย เอกคฺคตฺตา อวิตกฺกวิจาโร ขนฺโธ ปฐิชฺช อวิตกฺกวิจารเก เขตฺเต ตาทิสา . . . อาทโย . . . สมฺผสฺสาทโย . . . ฐปฺปสมฺผสฺสาทโย ปหีเน มหากฺขนฺเธ ปฐิชฺช ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฌานํ ปฐิชฺช อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺโธ ฐปฺปฏฺฐาย เอกคฺคตฺตา วิจาโร ปฐิชฺช อวิตกฺกวิจารมตฺตา เขตฺเต ฯ

[๘๗] อวิตกฺกวิจารมตฺตญฺจ อวิตกฺกอวิจารญฺจ ฌานํ ปฐิชฺช อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺโธ ฐปฺปฏฺฐาย เอกคฺคตฺตา อวิตกฺกวิจารมตฺเต ขนฺเธ จ วิจารญฺจ ปฐิชฺช อวิตกฺกวิจารมตฺตา เขตฺเต ฯ

[๘๘] สวิตกฺกสวิจารญฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺตญฺจ ฌานํ ปฐิชฺช สวิตกฺกสวิจาโร ขนฺโธ ฐปฺปฏฺฐาย เอกคฺคตฺตา สวิตกฺกสวิจาเร ขนฺเธ จ วิตกฺกญฺจ ปฐิชฺช สวิตกฺกสวิจาโร เขตฺเต ฯ

วิตกฺกตฺติกา: ปฐมชฺฌานวาร:

[๘๖] ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกา: โหนฺติ วิจารา: อาสฺสาทธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกา: โหนฺติ วิจารา: เอวมาทิกา เอกา ปจฺจยสามคฺคี คือ เจตนา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกา: โหนฺติ วิจารา: อาสฺสาทขนฺธาทโย ยสฺมึ สมเย วิตกฺกา: โหนฺติ วิจารา: ตโยปิ อรูปิโน . . . อาหารสมุฏฺฐาน-รูปานิ . . . อาสฺสาทมหาภูตานิ ๑ ยสฺมึ สมเย วิตกฺกา: โหนฺติ วิจารา: อาหารสมุฏฺฐานานิ ฯ ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกา: วิจารมตฺตา: อาสฺสาทธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกา: วิจารมตฺตา: เอวมาทิกา เอกา ปจฺจยสามคฺคี คือ เจตนา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกา: วิจารมตฺตา: อาสฺสาทขนฺธาทโย ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกา: วิจารมตฺตา: ตโยปิ อรูปิโน . . . อาหารสมุฏฺฐานรูปานิ . . . อาสฺสาทมหาภูตานิ ๑ ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกา: วิจารมตฺตา: อาหารสมุฏฺฐานานิ ฯ

[๘๗] ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกา: อวิจารา: อาสฺสาทธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกา: อวิจารา: เอวมาทิกา เอกา ปจฺจยสามคฺคี คือ เจตนา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกา: อวิจารา: อาสฺสาทขนฺธาทโย ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกา: อวิจารา: ตโยปิ อรูปิโน . . . อาหารสมุฏฺฐานรูปานิ . . . อาสฺสาทมหาภูตานิ ๑ ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกา: อวิจารา: อาหารสมุฏฺฐานานิ ฯ

[๘๘] ธมฺมา ยสฺมึ สมเย สวิตกฺกสวิจารา: อาสฺสาทธมฺมา ยสฺมึ สมเย สวิตกฺกสวิจารา: เอวมาทิกา เอกา ปจฺจยสามคฺคี คือ เจตนา ยสฺมึ สมเย สวิตกฺกสวิจารา: อาสฺสาทขนฺธาทโย ยสฺมึ สมเย สวิตกฺกสวิจารา: ตโยปิ อรูปิโน . . . อาหารสมุฏฺฐานรูปานิ . . . อาสฺสาทมหาภูตานิ ๑ ยสฺมึ สมเย สวิตกฺกสวิจารา: อาหารสมุฏฺฐานานิ ฯ

[๘๙] สวิตักกสวิจารัง ธัมมัง ปฏิจจ สวิตักก-สวิจาโร ธัมโม อุปปัชชติ อวิตักกวิจารัสสุปปัชชเน ๆ สัมปยุตตัง ๆ อนาปานุปปัชชนา ฌานัสมุฏฐานัง ๆ เป ๆ อนาปานุปปัชชนา ฌานัสมุฏฐานัง ... อาปานุปปัชชนา ฌานัสมุฏฐานัง ... อสัญญสัตตานัง มหาภูเต ปฏิจจ อุปาทินนักขันธัง ๆ อัณฑชานุปปัชชนา ปักขีสัปปาณสยาคตัง ฉักกัง ๑ฉ ๆ เป ๆ ฌานัสมุฏฐานัง ... อาปานุปปัชชนา ฌานัสมุฏฐานัง ... อสัญญสัตตานัง ... ๆ [อนาสวานุโลมัมปิ เอวัง อวิตักก-วิจารมูลเกน สพฺพา ปฏิปทา อนุโลมคณนา นิยฺยาเตตพฺพา ๆ อวิตักกวิจารมตฺตัมฺปิ อวิตักกวิจาร-มตฺตัง(๑)ปฏิจจ วิตักโก นาเสฺสตฺวา] ... อนาวัฏฏ-ปุปฺปัชชนา สมฺปยุตตปุปฺปัชชนา ... ๆ

[๙๐] ... อวิปฺปยุตตปุปฺปัชชนา อฺเญ สวิตักก-สวิจารัง ฉักกัง ๑ฉ ปฏิจจ ตโย ๑ฉ เอกา เอกัง ปฏิจจ เอกา ๑ฉ ๆ สวิตักกสวิจารัง ธัมมัง ปฏิจจ อวิตักกวิจารมตฺตา ธัมมา อุปปัชชนฺติ อวิปฺปยุตตปุปฺปัชชนา

๑ ๒. อวิตักกวิจารมตฺตมฺปิ วิสฺสชฺชิ ๆ

(๘๙) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិឃាតប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ ฯลฯ ឧតុសមុដ្ឋានរូប ។ បេ ។ ព្រោះនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ฯลฯ ឧតុសមុដ្ឋានរូប . . . ឈានង្គ មគ្គង្គ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ . . . ។

(๙๐) . . . ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ๓ ទុក ๓ អាស្រ័យ ๑ ទុក ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុងអរូប ๒ ទុក ๒ អាស្រ័យ ๒ ទុក ๒ ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ

อฺวเย สวิตกฺกสวิจาเร ๑ฌฺ ปฐมชฺฌานเก วิตกฺโก ๆ สวิตกฺกสวิจาโร ฌมฺปิ ปฐมชฺฌานเก สวิตกฺกสวิจาเรเ ป อวิ-
ตกฺกวิจารมตฺเต ก ฌมฺหา อุปฺปชฺชนฺติ ฌวิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา
อฺวเย สวิตกฺกสวิจารํ ฝกกำ ๑ฌฺ ปฐมชฺฌานเก ตโยา
๑ขนฺธา วิตกฺโก ป เอฺ ๑เอฺ ปฐมชฺฌานเก เอฺ ๑ขนฺธา
วิตกฺโก ป ๆ

(๙๑) อวิตกฺกวิจารมตฺเต ฌมฺปิ ปฐมชฺฌานเก อวิตกฺกวิ-
จารมตฺเต ฌมฺหา อุปฺปชฺชนฺติ ฌวิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา อฺวเย
อวิตกฺกวิจารมตฺเต ฝกกำ ๑ฌฺ ปฐมชฺฌานเก ตโยา ๑ขนฺธา
เอฺ ๑เอฺ ปฐมชฺฌานเก เอฺ ๑ขนฺธา ๆ อวิตกฺกวิจารมตฺเต
ฌมฺปิ ปฐมชฺฌานเก สวิตกฺกสวิจาเร ฌมฺหา อุปฺปชฺชนฺติ ฌ-
วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา อฺวเย วิตกฺกเก ปฐมชฺฌานเก สวิตกฺกส-
วิจาเร ๑ขนฺธา ๆ อวิตกฺกวิจารมตฺเต ฌมฺปิ ปฐมชฺฌานเก อวิ-
ตกฺกอวิจาเร ฌมฺหา อุปฺปชฺชนฺติ ฌวิปฺปยุตฺตปฺปจฺจยา
อฺวเย อวิตกฺกวิจารมตฺเต ๑เอฺ ปฐมชฺฌานเก วิจาเร ๆ

วิตกฺกตฺติกะ: ปฏิจฺฉาวาระ

คือ วิตกฺกะ: อาศฺรัยยขนฺธาทิจตุกฺขนฺธา ยัสฺมิญฺจ ขเณ ยาวิตกฺกะ:ปฺรกปเภนะ สหะ
วิจาระ: กฏตฺตารูปญฺจ ฯ ธัมมา ยัสฺมิญฺจ ขเณ ยาวิตกฺกะ:ปฺรกปเภนะ สหะ
วิจาระ: นัตถิ ธัมมา ยัสฺมิญฺจ ขเณ วิตกฺกะ:มานตฺตมัตตะ วิจาระ:นัตถิ อาศฺรัยยธัมมา ยัสฺมิญฺจ
ขเณ ยาวิตกฺกะ:ปฺรกปเภนะ สหะ วิจาระ: เนวุปปัชชะติ เหตุปัจจะยาทิปัจจะยุปปันนะ-
ปฏิจฺจะ คือ ขนฺธา ๓ นัตถิ วิตกฺกะ:นัตถิ อาศฺรัยยขนฺธา ๑ ยัสฺมิญฺจ ขเณ ยาวิตกฺกะ:
ปฺรกปเภนะ สหะ วิจาระ: กฏตฺตารูปญฺจ ขนฺธา ๒ นัตถิ วิตกฺกะ:นัตถิ อาศฺรัยยขนฺธา ๒ ฯ

(๙๑) ธัมมา ยัสฺมิญฺจ ขเณ วิตกฺกะ:มานตฺตมัตตะ วิจาระ: อาศฺรัยยธัมมา
ยัสฺมิญฺจ ขเณ วิตกฺกะ:มานตฺตมัตตะ วิจาระ: เนวุปปัชชะติ เหตุปัจจะยาทิปัจจะยุปปันนะ-
ปฏิจฺจะ คือ ขนฺธา ๓ อาศฺรัยยขนฺธา ๑ ยัสฺมิญฺจ ขเณ วิตกฺกะ:มานตฺตมัตตะ
วิจาระ: กฏตฺตารูปญฺจ ขนฺธา ๒ อาศฺรัยยขนฺธา ๒ ฯ ธัมมา ยัสฺมิญฺจ ขเณ ยาวิตกฺกะ:ปฺรกปเภนะ สหะ
วิตกฺกะ:ปฺรกปเภนะ สหะ วิจาระ: อาศฺรัยยธัมมา ยัสฺมิญฺจ ขเณ วิตกฺกะ:มานตฺตมัตตะ
วิจาระ: เนวุปปัชชะติ เหตุปัจจะยาทิปัจจะยุปปันนะปฏิจฺจะ คือ ขนฺธาทิจตุกฺขนฺธา ยัสฺมิญฺจ ขเณ ยาวิตกฺกะ:
ปฺรกปเภนะ สหะ วิจาระ: อาศฺรัยยวิตกฺกะ: กฏตฺตารูปญฺจ ฯ ธัมมา
ยัสฺมิญฺจ ขเณ วิตกฺกะ:นัตถิ วิจาระ: อาศฺรัยยธัมมา ยัสฺมิญฺจ ขเณ วิตกฺกะ:
มานตฺตมัตตะ วิจาระ: เนวุปปัชชะติ เหตุปัจจะยาทิปัจจะยุปปันนะปฏิจฺจะ คือ วิจาระ:
อาศฺรัยยขนฺธาทิจตุกฺขนฺธา ยัสฺมิญฺจ ขเณ วิตกฺกะ:มานตฺตมัตตะ วิจาระ: กฏตฺตารูปญฺจ ฯ

อวิคตปจฺจโยปิ ตีหิ ปเทหิ ทีปิโต. อวิคตปจฺจยา ตีณิ ปทานิ ลพฺภนฺติ

ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី វិចារៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ក្នុងអរូប ខន្ធ ២ ក្តី វិចារៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

(៩២) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ក្នុងអរូប ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ពាហិរូប . . . អាហារសមុដ្ឋានរូប . . . ឧតុសមុដ្ឋានរូប . . . អាស្រ័យមហាភូត ១ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង-ឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យវិចារៈ ក្នុងអរូប ។

(៩៣) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ក្នុងអរូប ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិចារៈផង ។

(៩៤) សវិតក្កសវិចារញ្ច អវិតក្កវិចារមត្តញ្ច ឆដ្ឋំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារេ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឆវិប្ប-យុត្តប្បច្ចយា អវ្យបេ សវិតក្កសវិចារំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វិតក្កញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ច វិតក្កញ្ច បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។

(៩៥) សវិតក្កសវិចារំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច អវិតក្កអវិ-ចារេ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឆោឆក្ខន្ធប្បច្ចយា ឆោវិតឆប្ប-ច្ចយា ។

(៩៦) ឆហេតុយោ តេត្តឹសេ ឆអារម្មណោ សត្ត ឆអធិបតិយោ សត្តត្តឹសេ ឆអនន្តរេ សត្ត ឆសម-ន្តរេ សត្ត ឆអញ្ញមញ្ញេ សត្ត ឆឧបនិស្សយេ សត្ត ឆបុរេជាតេ សត្តត្តឹសេ ឆបច្ឆាជាតេ សត្តត្តឹសេ ឆអាសេវនេ សត្តត្តឹសេ ឆកម្មេ សត្ត ឆវិបាកេ ទ្វីសេ ឆអាហារេ ឯកំ ឆឥន្ទ្រិយេ ឯកំ ឆឈានេ ឯកំ ឆមគ្គេ តេត្តឹសេ ឆសម្បយុត្តេ សត្ត ឆវិប្បយុត្តេ ឯកាឆស ឆោឆក្ខន្ធេ សត្ត ឆោវិកតេ សត្ត ។

វិតក្កត្តិក: បដិច្ចវារ:

[៩៤] ធម្មំ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: អាស្រ័យ ធម្មំ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម្មំ ដែលមិនមាន វិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង វិតក្ក:ផង កង្ខាអរូប ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិតក្ក:ផង ។

[៩៥] ធម្មំ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: អាស្រ័យធម្មំ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះនោ-នត្ថិប្បច្ច័យ និងនោវិគតប្បច្ច័យ ។

[៩៦] វារ: ៣៣ ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ វារ: ៧ ក្នុងនអារម្មណ-ប្បច្ច័យ វារ: ៣៧ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ វារ: ៧ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ វារ: ៧ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ វារ: ៧ ក្នុង ញ ញប្បច្ច័យ វារ: ៧ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ វារ: ៣៧ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ វារ: ៣៧ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ វារ: ៣៧ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ វារ: ៧ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ វារ: ២០ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ វារ: ១ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ វារ: ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ វារ: ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ វារ: ៣៣ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ វារ: ៧ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ វារ: ១១ ក្នុងនវិប្ប-យុត្តប្បច្ច័យ វារ: ៧ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ វារ: ៧ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ ។

យថា កុសលត្តិកេ បច្ចនីយគណនា ฯลฯ គណនាតព្ពំ ។

បច្ចនីយំ ។

(๔๗) ហេតុប្បច្ចយា ឧអារម្មណេ សត្ត ។ សន្ធិត្តំ ។ យថា កុសលត្តិកេ អនុលោមបច្ចនីយ-គណនា ฯลฯ គណនាតព្ពំ ។

(๔๘) ឧហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ បុន្ធសេ ។ សន្ធិត្តំ ។ យថា កុសលត្តិកេ បច្ចនីយានុលោម-គណនា ฯลฯ គណនាតព្ពំ ។

បដិច្ចវារេ និដ្ឋិតោ ។

សហជាតវារេបិ បដិច្ចវារសទិសោ តាតនយោ ។

បច្ចយវារេ

(๔๙) សវិតក្កសវិចារំ ឆម្មំ បច្ចយា សវិតក្ក-សវិចារេ ឆម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្ក-សវិចារំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ... សត្ត បញ្ញា ។ អវិតក្កវិចារមត្តំ ឆម្មំ បច្ចយា បញ្ច បញ្ញា បដិច្ចវារសទិសា ។

ការពាប់ នូវបច្ចនីយៈ កុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីពាប់ យ៉ាងនេះដែរ ។

ចប់ បច្ចនីយ ។

(៩៧) *វារៈ ៧ កុសលត្តិកៈ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ការពាប់ នូវអនុលោមបច្ចនីយៈ កុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីពាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។*

(៩៨) *វារៈ ១៤ កុសលត្តិកៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ការពាប់ នូវបច្ចនីយានុលោម កុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីពាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។*

ចប់ បដិច្ចវារៈ ។

ឯសហជាតវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឆ្លើ ឲ្យប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈផងចុះ ។

បច្ចយវារៈ

(៩៩) *ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ នឹងខន្ធ ២ . . . មានបញ្ហា ៧ ។ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ មានបញ្ហា ៥ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។*

[๑๐๐] អវិគតក្កអវិចារំ ឆម្មំ បច្ចយា អវិគតក្ក-
អវិចារេ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អវិគតក្ក-
អវិចារំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋា-
ឆញ្ច រូបំ ន្ទេ ខន្ធេ បច្ចយា វិចារំ បច្ចយា ចិត្ត-
សមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បច្ចយា អវិគតក្ក-
អវិចារេ ខន្ធា វត្ថុំ បច្ចយា វិចារេ ។ អវិគតក្ក-
អវិចារំ ឆម្មំ បច្ចយា(๑) សវិគតក្កសវិចារេ ឆម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ... វត្ថុំ បច្ចយា សវិគតក្កសវិចារេ ខន្ធា
បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។ អវិគតក្កអវិចារំ ឆម្មំ បច្ចយា
អវិគតក្កវិចារមត្តេ ឆម្មោ ... វិចារំ បច្ចយា អវិគតក្ក-
វិចារមត្តេ ខន្ធា វត្ថុំ បច្ចយា អវិគតក្កវិចារមត្តេ ខន្ធា
វត្ថុំ បច្ចយា វិគតក្កេ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

[๑๐๑] អវិគតក្កអវិចារំ ឆម្មំ បច្ចយា សវិគតក្ក-
សវិចារេ ច អវិគតក្កអវិចារេ ច ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ...
វត្ថុំ បច្ចយា សវិគតក្កសវិចារេ ខន្ធា មហាភូតេ
បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

---

๑ ម. អយំ បាឋោ សព្ពត្ថ ន ទិស្សតិ ។

วิตกฺกตฺติกะ: ปญฺจวาโร:

[๑๐๐] ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:มิโน วิจาโร: ตสฺมึ ขเณ ธมฺมา วิตกฺกะ:มิโน วิจาโร: เตน วุจฺจติ วิตกฺกะ:วิจาโร: ปจฺจยฏฺเฐน ปจฺจโย ตีณิ ขนฺธานิ ปฏิจฺจ เอกกฺขนฺธ ปจฺจยา ตีณิ ขนฺธา วิตกฺกะ:มิโน วิจาโร: (ปฏิจฺจ สมุฏฺฐานรูปา) เอกกฺขนฺธ ปจฺจยา ตีณิ ขนฺธา ๒ ปฏิจฺจ สมุฏฺฐานรูปา เอกกฺขนฺธ วิจาโร: ตีณิ ขนฺธา ปจฺจยา ตีณิ ขนฺธา วิตกฺกะ:มิโน วิจาโร: เอกกฺขนฺธ วิตฺถาโร ๑ ขนฺธา ปจฺจยา ตีณิ ขนฺธา ๒ ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สมฺปยุตฺตา วิตกฺกะ:สมฺปยุตฺตา วิจาโร: เอกกฺขนฺธ วิตฺถาโร ๑ ขนฺธา ปจฺจยา ตีณิ ขนฺธา วิตกฺกะ:มิโน วิจาโร: เตน วุจฺจติ วิตกฺกะ:วิจาโร: ปจฺจยฏฺเฐน ปจฺจโย ตีณิ ขนฺธา ปจฺจยา ตีณิ ขนฺธา วิตกฺกะ:สมฺปยุตฺตา วิจาโร: เอกกฺขนฺธ วิตฺถาโร ๑ ขนฺธา ปจฺจยา ตีณิ ขนฺธา ๒ ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:มิโน วิจาโร: เอกกฺขนฺธ วิตฺถาโร ๑ ขนฺธา ปจฺจยา ตีณิ ขนฺธา วิตกฺกะ:สมฺปยุตฺตา วิจาโร: เอกกฺขนฺธ วิตฺถาโร ๑ ขนฺธา ปจฺจยา ตีณิ ขนฺธา ๒ ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:มิโน วิจาโร: เตน วุจฺจติ วิตกฺกะ:วิจาโร: ปจฺจยฏฺเฐน ปจฺจโย ตีณิ ขนฺธา ปจฺจยา ตีณิ ขนฺธา วิตกฺกะ:สมฺปยุตฺตา วิจาโร: เอกกฺขนฺธ วิตฺถาโร ๑ ขนฺธา ปจฺจยา ตีณิ ขนฺธา ๒ ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:มิโน วิจาโร: เอกกฺขนฺธ วิตฺถาโร ๑ ขนฺธา ปจฺจยา ตีณิ ขนฺธา วิตกฺกะ:สมฺปยุตฺตา วิจาโร: เอกกฺขนฺธ วิตฺถาโร ๑ ขนฺธา ปจฺจยา ตีณิ ขนฺธา ๒ ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:มิโน วิจาโร: เตน วุจฺจติ วิตกฺกะ:วิจาโร: ปจฺจยฏฺเฐน ปจฺจโย ตีณิ ขนฺธา ปจฺจยา ตีณิ ขนฺธา วิตกฺกะ:สมฺปยุตฺตา วิจาโร: เอกกฺขนฺธ วิตฺถาโร ๑ ขนฺธา ปจฺจยา ตีณิ ขนฺธา ๒ ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:มิโน วิจาโร: เอกกฺขนฺธ วิตฺถาโร ๑ ขนฺธา ปจฺจยา ตีณิ ขนฺธา วิตกฺกะ:สมฺปยุตฺตา วิจาโร: เอกกฺขนฺธ วิตฺถาโร ๑ ขนฺธา ปจฺจยา ตีณิ ขนฺธา ๒ ฯ

[๑๐๑] ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สมฺปยุตฺตา วิจาโร:ตสฺมึ ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:มิโน วิจาโร:ตสฺมึ ขเณ ธมฺมา วิตกฺกะ:มิโน วิจาโร: เตน วุจฺจติ วิตกฺกะ:วิจาโร: ปจฺจยฏฺเฐน ปจฺจโย ตีณิ ขนฺธา ปจฺจยา ตีณิ ขนฺธา วิตกฺกะ:สมฺปยุตฺตา วิจาโร: เอกกฺขนฺธ วิตฺถาโร ๑ ขนฺธา ปจฺจยา ตีณิ ขนฺธา ๒ ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สมฺปยุตฺตา วิจาโร: เอกกฺขนฺธ วิตฺถาโร ๑ ขนฺธา ปจฺจยา ตีณิ ขนฺธา วิตกฺกะ:มิโน วิจาโร: เอกกฺขนฺธ วิตฺถาโร ๑ ขนฺธา ปจฺจยา ตีณิ ขนฺธา ๒ ฯ

អវិគតបច្ចយា អវិគតបច្ចយា ឯកំ បច្ចយំ អវិគតបច្ចយោ ទ្វេ
អវិគតបច្ចយោ ច ឯកម្ហា . . . វិគតំ បច្ចយា
អវិគតបច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ វត្ថុំ
បច្ចយា អវិគតបច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា មហាភូតេ បច្ចយា
ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វត្ថុំ បច្ចយា វិគតេបិ មហាភូតេ
បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វត្ថុំ បច្ចយា អវិគតបច្ច-
យោ ទ្វេ ខន្ធា ច វិគតេ ច បដិសន្ធិក្ខណេ . . ។
អវិគតបច្ចយា ឯកំ បច្ចយា សវិគតបច្ចយេ ច
អវិគតបច្ចយោ ច ឯកម្ហា . . . វត្ថុំ បច្ចយា សវិ-
គតបច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ច វិគតេ ច បដិសន្ធិក្ខ-
ណេ . . . ។ អវិគតបច្ចយា ឯកំ បច្ចយា សវិគតប-
សវិគតេ ច អវិគតបច្ចយោ ច អវិគតបច្ចយេ
ច ឯកម្ហា . . . វត្ថុំ បច្ចយា សវិគតបច្ចយោ ទ្វេ
ខន្ធា ច វិគតេ ច មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ
រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។

ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ
មិនមានវិចារៈក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ . . .
ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ចិត្តសម្បយុត្តធម៌រូប
ក្តី ពឹងផ្អែកនឹងវិចារៈ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែ
វិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសម្បយុត្តធម៌រូប ពឹងផ្អែកនឹងមហាភូតទាំងឡាយ
វិតក្កៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសម្បយុត្តធម៌រូប ពឹងផ្អែកនឹងមហាភូតទាំងឡាយ
ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ពឹង
ផ្អែកនឹងវត្ថុ កដត្តារូបនិស្សន្ទៈ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី
ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ . . . ខន្ធទាំងឡាយ
ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ
កដត្តារូបនិស្សន្ទៈ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
ដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល
មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិន
មានវិចារៈ . . . ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
វិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសម្បយុត្តធម៌រូប ពឹងផ្អែកនឹងមហាភូត
ទាំងឡាយ កដត្តារូបនិស្សន្ទៈ . . . ។

[๑๐๒] สวิตกฺกสวิจารา ภูมิ อวิตกฺกอวิจารา ภูมิ ปฐมา ทุติยา สวิตกฺกสวิจาราย ภูมิยา ... สวิตกฺกสวิจารา ปฐมา ฌานา อุทฺธญฺจ ยาว อกนิฏฺฐา เอตฺถนฺตเร เอตฺถ ... ปฏิสนฺธิกฺขณา ... ฯ สวิตกฺกสวิจารา ภูมิ อวิตกฺกอวิจารา ภูมิ ปฐมา ทุติยา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ภูมิ ฯ เป ฯ ปมมฺปิ ฌานา ปาเตฺว ปฏิสนฺธิกฺขณา สพฺพ ปญฺญา ตาทิสา ฯ

[๑๐๓] อวิตกฺกวิจารมตฺตา ภูมิ อวิตกฺกอวิจารา ภูมิ ปฐมา ทุติยา สวิตกฺกสวิจาราย ภูมิยา ... วิตกฺกา อุทฺธญฺจ ยาว สวิตกฺกสวิจารา ปฏิสนฺธิกฺขณา ฯ เป ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ภูมิ อวิตกฺกอวิจารา ภูมิ ปฐมา ทุติยา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ภูมิ ... อวิตกฺกวิจารมตฺตา ปฐมา ฌานา อุทฺธญฺจ ยาว อกนิฏฺฐา

វិតក្កត្តិកៈ បច្ចយាការៈ

[๑๐๒] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង . . . ខន្ធ ๓ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វត្ថុផង ឱកាសនឹងខន្ធ ๒ . . . កង្ខាវិតរណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ฯ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ฯ បេ ฯ បញ្ហា ๗ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ កង្ខាវិតរណៈនៃបដិសន្ធិ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ កងបឋមឧទាហរណ៍ចុះ ฯ

[๑๐๓] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង . . . ខន្ធទាំង ๓ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងវិតក្កៈផង វត្ថុផង កង្ខាវិតរណៈនៃបដិសន្ធិ ฯ បេ ฯ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង . . . ខន្ធ ๓ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង

อารมฺมณปจฺจยา ปจฺจยุปฺปนฺนธมฺเม ปจฺจยา ปจฺจยุปฺปนฺนธมฺเม ปจฺจยา

ខន្ធ ๓ ពីរផ្នែកនឹងខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វត្ថុផង ខន្ធ ๓ ពីរផ្នែកនឹងខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង កង្ខាណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ๓ ពីរផ្នែកនឹងខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វត្ថុផង កង្ខាណៈនៃបដិសន្ធិ ฯ ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ពីរផ្នែកនឹងធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង . . . ចិត្តសម្បុដ្ឋានរូប ពីរផ្នែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ចិត្តសម្បុដ្ឋានរូប ពីរផ្នែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង មហាភូតទាំងឡាយផង ចិត្តសម្បុដ្ឋានរូប ពីរផ្នែកនឹងវិតក្កៈផង មហាភូតទាំងឡាយផង វិចារៈពីរផ្នែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វត្ថុផង រាវៈខន្ធ ๔ កង្ខាណៈនៃបដិសន្ធិ យ៉ាងនេះឯង ฯ

(๑๐๔) ធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ពីរផ្នែកនឹងធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង . . . ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ពីរផ្នែកនឹងវិតក្កៈផង វត្ថុផង ចិត្តសម្បុដ្ឋានរូប ពីរផ្នែកនឹងវិតក្កៈផង មហាភូតទាំងឡាយផង កង្ខាណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ฯ

อวิชฺชาปจฺจยา สงฺขารา อวิชฺชาปจฺจยา ฯเปฯ ปจฺจยา
อวิชฺชาปจฺจยา จ ปน สงฺขารา ๑ อวิชฺชาปจฺจยา จ ฯเปฯ ชาติปจฺ
จยา ชรามรณนฺติ . . . อวิชฺชาปจฺจยา ปน สงฺขารา ฯเปฯ ปจฺจยา
ปจฺจยา ตโย ๑ตฺวา จิตฺตสมุฏฺฐาเนปิ รูปํ อวิชฺชา-
ปจฺจยา ฯเปฯ ๑ตฺวา ปจฺจยา ตโย ๑ตฺวา ปจฺจยา ตโย ๑ตฺวา
อวิชฺชาปจฺจยา จ ปน ๑ตฺวา ๑ ม มหาภูเต ปจฺจยา จิตฺต-
สมุฏฺฐานํ รูปํ อวิชฺชาปจฺจยา ฯเปฯ ๑ตฺวา ปจฺจยา ตโย ๑ตฺวา
ปจฺจยา ตโย ๑ตฺวา วิตาเก ๑ ปฏิสนฺธิกฺขเณ
ตโย ๑ตฺวา ฯ

อาสวสมุทยา อวิชฺชาสมุทโย ฯเปฯ ชาติสมุทยา ชรามรณ-
นฺติ เอวเมตสฺส เกวลสฺส ทุกฺขกฺขนฺธสฺส สมุทโย โหติ ฯ

เหตุปจฺจยา สงฺขารา ฯเปฯ ชาติปจฺจยา ชรามรณนฺติ
เอวเมตสฺส เกวลสฺส ทุกฺขกฺขนฺธสฺส สมุทโย โหติ ฯ

เหตุปจฺจยา สงฺขารา อนุปฺปาทนิโรเธน ฯเปฯ ชาตินิโรธา
ชรามรณนฺติ เอวเมตสฺส เกวลสฺส ทุกฺขกฺขนฺธสฺส นิโรโธ โหติ ฯ
ยถา ปฏิปฺปสฺสมฺภา อวิชฺชานิโรธา สงฺขารนิโรโธ ฯ
อธิปติยา สตฺตฏฺฐาเน ปุเรชาเต ๑ อาสวาเน
๑ ฌานาทีสุ อยํ ฌาน วิเสสาน ฯ

វិតក្កត្តិក: បច្ចយវារ:

ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:
មិនមានវិចារ:ក្តី ពីរផ្នែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង
ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង ទើបកើតឡើង . . . ខន្ធ ៣
ក្តី ចិត្តសម្បុដ្ឋានរូបក្តី ពីរផ្នែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែ
វិចារ:ផង វិចារ:ផង ខន្ធ ៣ ពីរផ្នែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក:
មានត្រឹមតែវិចារ:ផង វត្តុផង ចិត្តសម្បុដ្ឋានរូប ពីរផ្នែកនឹងខន្ធទាំង-
ឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង មហាភូតទាំងឡាយផង
ខន្ធ ៣ក្តី វិចារ:ក្តី ពីរផ្នែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែ
វិចារ:ផង វត្តុផង ខន្ធ ៣ កុងខណ:នៃបដិសន្ធិ ។

បវត្តិប្បដិសន្ធិ កុងតំណា ដ៏សេស ទាំងពីរ បណ្ឌិត
គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

ចប់ ហេតុប្បច្ច័យ ។

បច្ចយវារ: បណ្ឌិត កាលរំពឹង នូវហេតុប្បច្ច័យរួចហើយ
គប្បីសំដែងឲ្យពិស្តារផងចុះ ។
ការពន្យល់បច្ចយវារ: យ៉ាងណា (ឯបច្ចយវារ:) បណ្ឌិត
គប្បីពន្យល់ យ៉ាងនោះដែរ ។
វារ: ៣៧ កុងអធិបតិប្បច្ច័យវារ: ២១ កុងបុរេជាតប្បច្ច័យ និង
អាសេវនប្បច្ច័យ នេះ ជាសេចក្តីប្លែកគ្នា កុងបច្ច័យវារ:នេះ ។

[๑๐๕] ปจฺจนีเย นเหตุยา เตภูมกา ปญฺหา สตฺตสุ ทาเนสุ สตฺต เหตู ขนฺธวิตฺถาเร ฯ ปจฺจนีเยนุโลเม นอารมฺมเณ สตฺต จิตฺตสมุฏฺฐานา ขนฺธวิตฺถาเร ฯ สวิตกฺกสวิจารมูลกา สตฺต ปญฺหา นอธิปติยา ตาทิเสเนว ฯ

[๑๐๖] อวิตกฺกวิจารมตฺตํ นมตฺตํ ปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺตา นเหตู อุปฺปชฺชติ นอธิปติปฺปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺเต ขนฺเธ ปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺตา อธิปติ วิตกฺกา อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ผสฺสาทิเก ขนฺเธ ปจฺจยา ตโยปิ ขนฺธา ปฏิสนฺธิกฺขเณ . . . ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตํ นมตฺตํ . . . ฯ ยถา ปฏิจฺจนเย ตถา ปญฺจ ปญฺหา ตาตเวน ฯ

[๑๐๗] อวิตกฺกอวิจารํ นมตฺตํ ปจฺจยา อวิตกฺกอวิจาโร นเหตู อุปฺปชฺชติ . . . อวิตกฺกอวิจาเร ขนฺเธ ปจฺจยา อวิตกฺกอวิจาโร อธิปติ วิตกฺกา อวิตกฺกอวิจารํ ผสฺสาทิเก ขนฺเธ ปจฺจยา ตโยปิ ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานญฺจ รูปํ

(๑๐๕) បញ្ហា ๓๓ កង្ខនហេតុប្បច្ចយ កង្ខបច្ចនីយៈ មោហៈ ๗ កង្ខហាន ๗ បណ្ឌិត គប្បីសើរើឡើងចុះ ។ ចិត្តសមុដ្ឋាន ๗ បណ្ឌិត គប្បីសើរើឡើង កង្ខនអារម្មណប្បច្ចយ កង្ខមូលប្បវេសតាំងពួកឯ តែម្យ៉ាងចុះ ។ បញ្ហា ๗ មានធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបវិចារៈជាមូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ កង្ខនអធិបតិប្បច្ចយផងចុះ ។

(๑๐๖) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ចយ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈខន្ធ ๓ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ๑ ជាវិបាក ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ នឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ . . . ។ បញ្ហា ๕ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យដូចជាកង្ខបដិច្ចនីយដែរ ។

(๑๐๗) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង . . . គឺ អធិបតិធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំង-ឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ខន្ធ ๓ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ๑ ជាវិបាក ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ

វិចារកំ វិចារំ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខ-
ណេ វត្ថុំ បច្ចយា អវិតក្កអវិចារក អនិបតិ វត្ថុំ បច្ច-
យា វិចារកា អវិតក្កអវិចារក ទ្វេ ច វិចារេ ច
។បេ។ អវិតក្កអវិចារំ ឆដ្ឋំ បច្ចយា សវិតក្កសវិចា-
រេ ឆដ្ឋេ ... វត្ថុំ បច្ចយា សវិតក្កសវិចារក ទ្វេ
អនិបតិ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។ អវិតក្កអវិចារំ ឆដ្ឋំ
បច្ចយា អវិតក្កវិចារមត្តេ ឆដ្ឋេ ... វិចារំ បច្ចយា
អវិតក្កវិចារមត្ត អនិបតិ វត្ថុំ បច្ចយា អវិតក្កវិចារ-
បត្ត អនិបតិ វិចារកំ វិចារំ បច្ចយា អវិតក្កវិចារមត្ត
ទ្វេ វត្ថុំ បច្ចយា វិចារកា អវិតក្កវិចារមត្ត ទ្វេ
បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។ អវិតក្កអវិចារំ ឆដ្ឋំ បច្ចយា
សវិតក្កសវិចារេ ច អវិតក្កអវិចារេ ក ឆដ្ឋេ ...
វត្ថុំ បច្ចយា សវិតក្កសវិចារក ទ្វេ មហាភូតេ
បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ ។បេ។

วิตกฺกตฺติกา: ปญฺจยมาโร:

ปิตฺตสมุฏฺฐานรูป ฌานงฺคนฺติ วิจาโร: ยสฺมา ปน วิจาโก ตสฺมา อนุปตติธมฺมา ยสฺมา น วิตกฺกวิจารา ตสฺมา อวิตกฺกอวิจาโร: ฌานงฺคนฺติ ทุติยชฺฌานงฺคนฺติ ตติยชฺฌานงฺคนฺติ จตุตฺถชฺฌานงฺคนฺติ ปญฺจมชฺฌานงฺคนฺติ ฯ เป ฯ ธมฺมา ยสฺมา น วิตกฺกวิจารา ตสฺมา อวิตกฺกอวิจาโร: ฌานงฺคนฺติ ทุติยชฺฌานงฺคนฺติ ตติยชฺฌานงฺคนฺติ จตุตฺถชฺฌานงฺคนฺติ ปญฺจมชฺฌานงฺคนฺติ . . . อนุปตติ คือ ทุติยชฺฌานงฺคนฺติ ตติยชฺฌานงฺคนฺติ จตุตฺถชฺฌานงฺคนฺติ ปญฺจมชฺฌานงฺคนฺติ . . . ฯ ธมฺมา ยสฺมา น วิตกฺกวิจารา ตสฺมา อวิตกฺกอวิจาโร: ฌานงฺคนฺติ ทุติยชฺฌานงฺคนฺติ ตติยชฺฌานงฺคนฺติ จตุตฺถชฺฌานงฺคนฺติ ปญฺจมชฺฌานงฺคนฺติ . . . คือ อนุปติ-ธมฺมา ยสฺมา น วิตกฺกวิจารา ตสฺมา อวิตกฺกอวิจาโร: ฌานงฺคนฺติ ทุติยชฺฌานงฺคนฺติ ตติยชฺฌานงฺคนฺติ จตุตฺถชฺฌานงฺคนฺติ ปญฺจมชฺฌานงฺคนฺติ . . . คือ อนุปติ-ธมฺมา ยสฺมา น วิตกฺกวิจารา ตสฺมา อวิตกฺกอวิจาโร: ฌานงฺคนฺติ ทุติยชฺฌานงฺคนฺติ ตติยชฺฌานงฺคนฺติ จตุตฺถชฺฌานงฺคนฺติ ปญฺจมชฺฌานงฺคนฺติ ฌานงฺคนฺติ ทุติยชฺฌานงฺคนฺติ ตติยชฺฌานงฺคนฺติ จตุตฺถชฺฌานงฺคนฺติ ปญฺจมชฺฌานงฺคนฺติ ยสฺมา น วิตกฺกวิจารา ตสฺมา อวิตกฺกอวิจาโร: ฌานงฺคนฺติ ทุติยชฺฌานงฺคนฺติ ตติยชฺฌานงฺคนฺติ จตุตฺถชฺฌานงฺคนฺติ ปญฺจมชฺฌานงฺคนฺติ ฯ เป ฯ ธมฺมา ยสฺมา น วิตกฺกวิจารา ตสฺมา อวิตกฺกอวิจาโร: ฌานงฺคนฺติ ทุติยชฺฌานงฺคนฺติ ตติยชฺฌานงฺคนฺติ จตุตฺถชฺฌานงฺคนฺติ ปญฺจมชฺฌานงฺคนฺติ ฯ เป ฯ ปิตฺตสมุฏฺฐาน-รูป ฌานงฺคนฺติ ทุติยชฺฌานงฺคนฺติ ตติยชฺฌานงฺคนฺติ จตุตฺถชฺฌานงฺคนฺติ ปญฺจมชฺฌานงฺคนฺติ ฯ เป ฯ

អវិតក្កអវិចារំ ឆដ្ឋំ បច្ចយា អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឆដ្ឋា ... វិចារំ បច្ចយា អវិតក្កវិចារមត្តា ទ្វេ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ វត្ថុំ បច្ចយា វិចារោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ច វិចារោ ច មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វត្ថុំ បច្ចយា វិតក្កោ មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វត្ថុំ បច្ចយា វិចារោ អវិតក្កវិចារមត្តា ច វិចារោ ច បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។ អវិតក្កអវិចារំ ឆដ្ឋំ បច្ចយា សវិតក្កសវិចារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច ឆដ្ឋា ... វត្ថុំ បច្ចយា សវិតក្កសវិចារា ច វិតក្កោ ច បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។ បឋមជ្ឈានាយ សម្បយុត្តា ។

(๑๐๔) អវិតក្កវិចារមត្តញ្ច អវិតក្កអវិចារញ្ច ឆដ្ឋំ បច្ចយា សវិតក្កសវិចារោ ឆដ្ឋោ ខុប្បដ្ឋានេ ... វិតក្កញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា សវិតក្កសវិចារា ច

ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈក្តី ពីរផ្នែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ . . . ខន្ធទាំង៤ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី បិតិ្តសម្បយុត្តរូបក្តី ពីរផ្នែកនឹងវិចារៈ ដែលជាវិបាក ខន្ធទាំង៤ ជាវិបាក ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ពីរផ្នែកនឹងវត្ថុ បិតិ្តសម្បយុត្តរូប ពីរផ្នែកនឹងមហាភូតទាំង៤ វិតក្កៈ ពីរផ្នែកនឹងវត្ថុ បិតិ្តសម្បយុត្តរូប ពីរផ្នែកនឹងមហាភូតទាំង៤ ខន្ធទាំង៤ ជាវិបាក ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ពីរផ្នែកនឹងវត្ថុ កង១ណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ពីរផ្នែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ . . . ខន្ធទាំង៤ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ពីរផ្នែកនឹងវត្ថុ កង១ណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ នេះជាតំណ ទី ១ ចប់សព្វគ្រប់ប៉ុណ្ណេះឯង ។

(๑๐๘) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ពីរផ្នែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង . . . ខន្ធទាំង៤ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ពីរផ្នែកនឹងវិតក្កៈផង វត្ថុផង

ปฐมสงฺคีติกฺขเณ ... ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา อวิตกฺก-
อวิจารา ฌานา ปฐมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ฌานา
อุปฺปชฺชนฺติ ... อวิตกฺกวิจารมตฺเต ขเณ ฉ วิจารา
ปฐมา อวิตกฺกวิจารมตฺตาธิปตี อวิตกฺกวิจารมตฺเต ขเณ
ฉ ผสฺสา ปฐมา อวิตกฺกวิจารมตฺตาธิปตี วิตกฺกา อวิ-
ตกฺกวิจารมตฺตา ฯกา ขนฺธา วิจารา ปฐมา วิตกฺกา
อวิตกฺกวิจารมตฺตา ฯกา ขนฺธา ผสฺสา ปฐมา ตโย
ขนฺธา ปฐมสงฺคีติกฺขเณ ... ฯ ปญฺจ ปญฺญา ตาตฺถ ฯ
ยตฺถ อวิตกฺกวิจารมตฺตา อาคจฺฉติ ตตฺถ วิตกฺกา ตาตพฺพา ฯ
ตาธิปตีนิ ลเภ สตฺตตฺตึส ปญฺญา ตาตฺถ ฯ ตถา-
ตนฺตรมฺปิ ตสมตนฺตรมฺปิ ตอญฺญมญฺญมฺปิ ตอุปนิสฺส-
ยมฺปิ สตฺตปญฺญาสปิ ตปุเรชาเต สตฺตตฺตึส ปฏิจฺจ-
การปจฺจนียสนิสา(๑) ฯ ตปจฺฉาชาเต สตฺตตฺตึส ฯ
ตอาเสวนปิ สนิสํ ฯ ยตฺถ อวิตกฺกวิจารมตฺตาปิ
อาคจฺฉติ ตตฺถ วิตกฺกา ตาตฺถ ฯ

---

๑ ม. ปฏิจฺจการปจฺจนียสทิสตฺติ ทิสฺสติ ฯ

កណ:ណ:នៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែ
វិចារ: ពីរផ្នែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង ដើបកើតឡើង . . . គឺ អធិ-
បតិធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ពីរផ្នែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ
ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង វិចារ:ផង អធិបតិធម៌ ដែល
មិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ពីរផ្នែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិន
មានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង វត្ថុផង ខន្ធ ៣ ពីរផ្នែកនឹងខន្ធ ១ ជា
វិបាក ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង វិចារ:ផង ពីរផ្នែកនឹង
ខន្ធ ១ ជាវិបាក ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង វត្ថុផង ក្នុង
ខណ:នៃបដិសន្ធិ . . . ។ បញ្ហា ៥ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផងចុះ ។ វត្ថុ
ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: បក ក្នុងទីណា វិបាក បណ្ឌិត
គប្បីធ្វើ ក្នុងទីនោះចុះ ។ បញ្ហា ៣៧ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ក្នុង-
អធិបតិមូលកៈចុះ ។ នអនន្តរប្បច្ច័យក្តី នសមនន្តរប្បច្ច័យក្តី នអញ-
ញមញ្ញប្បច្ច័យក្តី នឧបនិស្សយប្បច្ច័យក្តី សុទ្ធតែមានបញ្ហាវូប ៧ ដូចគ្នា
បញ្ហា ៣៧ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈនិងបច្ចនីយៈ
ដែរ ។ បញ្ហា ៣៧ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ
សោត ក៏ប្រហែលគ្នាដែរ ។ ឯធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែ
វិចារ: មក ក្នុងបច្ច័យណា វិបាកទាំងឡាយ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ក្នុង
បច្ច័យនោះចុះ ។

[๑๐๙] សវិតក្កសវិចារំ ឆម្បិ បច្ចយា សវិ-
តក្កសវិចារោ ឆម្ហោ . . . ឯកេកម្បិ បច្ចយា សវិតក្ក-
សវិចារោ ទ្វេ បច្ចយា សវិតក្កសវិចារា ទេវនា ។
អវិតក្កវិចារមត្តំ ឆម្បិ បច្ចយា . . . អវិតក្កវិចារមត្តា
ទេវនា សវិតក្កសវិចារា ទេវនា ។ អវិតក្កអវិចារំ
ឆម្បិ បច្ចយា . . . អវិតក្កអវិចារា ទេវនា ។ បរិ-
បុណ្ណានិ កាតព្វានិ ។ សវិតក្កសវិចារោ . . . វត្ថុំ
បច្ចយា សវិតក្កសវិចារា ទេវនា ។ អវិតក្កវិចា-
រមត្តោ . . . វិចារំ បច្ចយា អវិតក្កវិចារមត្តា ទេវនា
វត្ថុំ បច្ចយា អវិតក្កវិចារមត្តា ទេវនា ។

[๑๑๐] សវិតក្កសវិចារញ្ច អវិតក្កអវិចារញ្ច ឆម្បិ
បច្ចយា សវិតក្កសវិចារោ ឆម្ហោ . . . សវិតក្កសវិចារោ
ទ្វេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា សវិតក្កសវិចារា ទេវនា ។
អវិតក្កវិចារមត្តញ្ច អវិតក្កអវិចារញ្ច ឆម្បិ បច្ចយា

(๑๐๙) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ . . . ព្រោះនកម្ម-ប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ។ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ . . . ចេតនា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ។ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ . . . ចេតនា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ។ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យពេញគ្រប់គ្រាន់ផងចុះ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ . . . ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ . . . ចេតនា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងវិចារៈ ចេតនា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។

(๑๑๐) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង . . . ចេតនា ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វត្ថុផង ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង

สวิตกฺกสวิจารเก ฉมฺหา . . . วิตกฺกญฺจ ฯเปฯ ปชฺชยา สวิตกฺกสวิจารก เจตสิกา ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตญฺจ อวิตกฺกอวิจารญฺจ ฉมฺหิ ปชฺชยา อวิตกฺกวิจารมตฺเต ฉมฺหา . . . อวิตกฺกวิจารมตฺเต ฉมฺหิ จ วิจารญฺจ ปชฺชยา อวิตกฺกวิจารมตฺต เจตสิกา อวิตกฺกวิจารมตฺเต ฉมฺหิ จ ฯเปฯ ปชฺชยา อวิตกฺกวิจารมตฺต เจตสิกา ฯ สวิตกฺกสวิจารญฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺตญฺจ ฉมฺหิ ปชฺชยา สวิตกฺกสวิจารเก ฉมฺหา . . . สวิตกฺกสวิจาเร ฉมฺหิ จ วิตกฺกญฺจ ปชฺชยา สวิตกฺกสวิจารก เจตสิกา ฯ

[๑๑๑] สวิตกฺกสวิจารญฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺตญฺจ อวิตกฺกอวิจารญฺจ ฉมฺหิ ปชฺชยา สวิตกฺกสวิจาเร ฉมฺหา ขนฺธปญฺจกสฺส ฉกมฺมปญฺจชฺชยา สวิตกฺกสวิจาเร ฉมฺหิ จ วิตกฺกญฺจ ฯเปฯ ปชฺชยา สวิตกฺกสวิจารก เจตสิกา ฯ

[๑๑๒] ฉวิญฺญาเณ สตฺตสฺส ปญฺจ ขนฺธา

วิตกฺกตฺติก: ปญฺจยาร:

ธมฺมา ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង . . . เจตนา ដែលប្រកប
ដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ពីរផ្នែកនិងវិតក្ก:ផង วตฺถุផง ฯ ธมฺมา
ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ពីរផ្នែកនិងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ก:
មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ธมฺมา ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង . . .
เจตนา ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ពីរផ្នែកនិងខន្ធទាំងឡាយ
ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង วิจาร:ផง เจตนา ដែលមិន
មានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ពីរផ្នែកនិងខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមាន
វិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង วตฺถุផง ฯ ธมฺมา ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:
ប្រកបដោយវិចារ: ពីរផ្នែកនិងធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយ
វិចារ:ផង ธมฺมา ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង . . . เจตนา
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ពីរផ្នែកនិងខន្ធទាំងឡាយ
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង วิตกฺก:ផง ฯ

(๑๑๑) ธมฺมา ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ពីរ
ផ្នែកនិងធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ธมฺมา ដែល
មិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ธมฺมา ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមាន
វិចារ:ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ เจตนา ដែលប្រកប
ដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ពីរផ្នែកនិងខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង วิตกฺก:ផง วตฺถุផง ฯ

(๑๑๒) បញฺหา ๓๗ បណฺฑิต គប្បីឆ្លើ ក្នុងនវិปากปฺปจฺจย ฯ

ឧអារម្មណបច្ចយោ ឧអធិបតិបច្ចយោ ឧអនន្តរបច្ចយោ ឧសមនន្តរបច្ចយោ ឧសហជាតបច្ចយោ ឧអញ្ញមញ្ញបច្ចយោ ឧនិស្សយបច្ចយោ ឧឧបនិស្សយបច្ចយោ ឧបុរេជាតបច្ចយោ ឧបច្ឆាជាតបច្ចយោ ឧអាសេវនបច្ចយោ ឧកម្មបច្ចយោ ឧវិបាកបច្ចយោ ឧអាហារបច្ចយោ ឧឥន្ទ្រិយបច្ចយោ ឧឈានបច្ចយោ ឧមគ្គបច្ចយោ ឧសម្បយុត្តបច្ចយោ ឧវិប្បយុត្តបច្ចយោ ឧនត្ថិបច្ចយោ ឧវិគតបច្ចយោ ។

(๑๑๓) ឧហេតុយា ធម្មេ ឧអារម្មណេ ឧអធិបតិយា ឧអនន្តរេ ឧសមនន្តរេ ឧអញ្ញមញ្ញេ ឧឧបនិស្សយេ ឧបុរេជាតេ ឧបច្ឆាជាតេ ឧអាសេវនេ ឧកម្មេ ឧវិបាកេ ឧអាហារេ ឧឥន្ទ្រិយេ ឧឈានេ ឧមគ្គេ ឧសម្បយុត្តេ ឧវិប្បយុត្តេ ឧនត្ថិយា ឧវិគតេ ។

បច្ចយវារោ និដ្ឋិតោ ។

ឧនុលោមម្បិ ឧទ្ធារំ ។

សំសដ្ឋវារោ

(๑๑๔) សហេតុកេ សហេតុកំ ឧទ្ធរំ ឧម្ហិ សំសដ្ឋោ សហេតុកេ សហេតុកោ ឧម្ហា ខុប្បដិបទំ ហេតុបច្ចយា សហេតុកេ សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ... បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

នអាហារប្បច្ច័យ នឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ នឈានប្បច្ច័យ នមគ្គប្បច្ច័យ
នសម្បយុត្តប្បច្ច័យ នវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ នោនត្ថិប្បច្ច័យ និងនោវិគត-
ប្បច្ច័យ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

(๑๑๓) វារៈ ๓๓ ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ វារៈ ๗ ក្នុងនអារម្-
ណប្បច្ច័យ វារៈ๓๗ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ វារៈ๗ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ
ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ និងក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
វារៈ ๓๗ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ និងក្នុងនអា-
សេវនប្បច្ច័យ វារៈ ๑๑ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ វារៈ ๓๗ ក្នុងនវិបាក-
ប្បច្ច័យ វារៈ ๑ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ វារៈ ๑ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ
វារៈ ๑ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ វារៈ ๓๓ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ វារៈ ๗
ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ វារៈ๑๑ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វារៈ๗ ក្នុង
នោនត្ថិប្បច្ច័យ វារៈ๗ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ ។

ចប់ បច្ចយវារៈ ។

ឯនិស្សយប្បច្ច័យ មិនផ្សែងគ្នាទេ ។

សំសដ្ឋវារៈ

(๑๑๔) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ច្រឡំ
ដោយធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ច្រឡំដោយខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ខន្ធ ๒ . . . ក្នុង๑ណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

สวิตกฺกสวิจารา ธมฺมา สมฺปยุตฺตา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา ... สวิตกฺกสวิจาเร ขเณ สมฺปยุตฺตา วิตกฺกา ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯ เป ฯ สวิตกฺกสวิจารา ธมฺมา สมฺปยุตฺตา สวิตกฺกสวิจาเร ๘ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ๘ ธมฺมา ... สวิตกฺกสวิจารา ปญฺจ ขเณ สมฺปยุตฺตา ตโย ขนฺธา วิตกฺกา ๘ เขฺว ขเณ ... ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯเป ฯ

(๑๑๕) อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา สมฺปยุตฺตา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา ทุปฺปฏิสนฺธิเก โหตุปฺปตฺติยา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ปญฺจ ขเณ สมฺปยุตฺตา ตโย ขนฺธา เขฺว ขเณ ... ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา สมฺปยุตฺตา สวิตกฺกสวิจาเร ธมฺมา ... วิตกฺกา สมฺปยุตฺตา สวิตกฺกสวิจาเร ขเณ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา สมฺปยุตฺตา อวิตกฺกอวิจาเร ธมฺมา ... อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขเณ สมฺปยุตฺตา วิจาเร ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขเณ สมฺปยุตฺตา วิจาเร ฯ

ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ប្រឡំដោយធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: . . . វិតក្ក: ប្រឡំដោយខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: កង្ខាណ:នៃបដិសន្ធិ ។បេ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ប្រឡំដោយធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: . . . ខន្ធ ៣ ក្តី វិតក្ក:ក្តី ប្រឡំដោយខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ខន្ធ ២ . . . កង្ខាណ:នៃបដិសន្ធិ ។បេ។

(๑๑๕) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ប្រឡំដោយធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ប្រឡំដោយខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ខន្ធ ២ . . . កង្ខាណ:នៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ប្រឡំដោយធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: . . . ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ប្រឡំដោយវិតក្ក: កង្ខាណ:នៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ប្រឡំដោយធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: . . . វិចារ: ប្រឡំដោយខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: វិចារ: ប្រឡំដោយខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: កង្ខាណ:នៃបដិសន្ធិ ។

អវិតក្កវិចារមត្តំ ឆម្បំ សំសដ្ឋោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឆម្បា ... អវិតក្កវិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា វិចារោ ច ទ្វេ ខន្ធេ ... បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។ អវិតក្កអវិចារំ ឆម្បំ សំសដ្ឋោ អវិតក្កអវិចារោ ឆម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អវិតក្កអវិចារំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ សំសដ្ឋា បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។ អវិតក្កអវិចារំ ឆម្បំ សំសដ្ឋោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ឆម្បោ ... វិចារំ សំសដ្ឋា អវិតក្កវិចារមត្តា ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ វិចារំ សំសដ្ឋា ។

[๑๑๖] អវិតក្កវិចារមត្តញ្ច អវិតក្កអវិចារញ្ច ឆម្បំ សំសដ្ឋោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ឆម្បោ ... អវិតក្ក-វិចារមត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វិចារញ្ច សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ។បេ។ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។ សវិ-តក្កសវិចារញ្ច អវិតក្កវិចារមត្តញ្ច ឆម្បំ សំសដ្ឋោ សវិតក្កសវិចារោ ឆម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈក្តី ប្រឡំដោយធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ . . . ខន្ធ ៣ ក្តី វិចារៈក្តី ប្រឡំដោយខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ប្រឡំដោយធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ខន្ធ ៣ ប្រឡំដោយ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ប្រឡំដោយខន្ធ ២ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ប្រឡំដោយធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ . . . ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ប្រឡំដោយវិចារៈ ប្រឡំដោយវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

(๑๑๖) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ប្រឡំដោយធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង . . . ខន្ធ ៣ ប្រឡំដោយខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ខន្ធ ២ ។ បេ ។ ក្នុងខណៈនៃបដិ-សន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ប្រឡំដោយធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

សវិតក្កសវិចារំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វិតក្កញ្ច សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ច វិតក្កញ្ច បដិសន្ធិក្ខ-ណេ . . . ។ ហេតុប្បច្ចយំ អនុលោមន្តេន សព្ពេ បច្ចយា វិត្ថារេតព្ពា ។

[๑๑๗] ហេតុយា ឯកាទស អារម្មណេ អធិបតិយា អនន្តរេ សមនន្តរេ សហជាតេ អញ្ញមញ្ញេ និស្សយេ ឧបនិស្សយេ បុរេជាតេ អាសេវនេ កម្មេ វិបាកេ អាហារេ ឥន្ទ្រិយេ ឈានេ មគ្គេ សម្បយុត្តេ វិប្បយុត្តេ អត្ថិយា នត្ថិយា វិគតេ អវិគតេ សព្ពត្ថ ឯកាទស ។

អនុលោមំ ។

បច្ចនីយំ តាតពំ់ អសម្មោហន្តេន ។

[๑๑๘] នហេតុប្បច្ចយា ច នអធិបតិយា ឯកាទស នបុរេជាតេ ឯកាទស នបច្ឆាជាតេ

วิตกฺกตฺติก: สสฺสฏฺฐาร:

คือ ขนฺธ ๓ ปฺรทฺธาเยาย ขนฺธ ๑ ไดฺลปฺรกบปเยาย วิตกฺก:ปฺรกบปเยาย วิจาร:
ผล วิตกฺก:ผล ขนฺธ ๒ ผล วิตกฺก:ผล กมฺม ๑ ณ:ไนปฏิสนฺธิ . . . ฯ
ปจฺจย ตาง็อส์ บณฺฑิต กาลำเลิง นฺฤเหตุปฺปจฺจย คปฺปีเฬ
พิสฺดารผลบุ: ฯ

(๑๑๗) กมฺมเหตุปฺปจฺจย มานวาร: ๑๑ กมฺมปจฺจยตาง็อส์
มานวาร: ๑๑ คือ กมฺมอารมฺมณปฺปจฺจย อธิปติปฺปจฺจย อนนฺตรปฺปจฺจย
สมนนฺตรปฺปจฺจย สหชาตปฺปจฺจย อญฺญมญฺญปฺปจฺจย นิสฺสยปฺปจฺจย
อุปนิสฺสยปฺปจฺจย ปุเรชาตปฺปจฺจย อาเสวนปฺปจฺจย กมฺมปจฺจย
วิปากปฺปจฺจย อาหารปฺปจฺจย ต์ฺรินฺทฺริยปฺปจฺจย ฌานปฺปจฺจย มคฺคปฺปจฺจย
สมฺปยุตฺตปฺปจฺจย วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจย อตฺถิปฺปจฺจย นตฺถิปฺปจฺจย วิคตปฺปจฺจย
นิมฺมอวิคตปฺปจฺจย ฯ

ปปิ อนุโลม ฯ

บณฺฑิต กาลมินกาน์ปฺรทฺธา คปฺปีเฬ นฺฤปจฺจนียะผลบุ: ฯ

(๑๑๘) กมฺมนเหตุปฺปจฺจย มานวาร: ๖ กมฺมนอธิปติปฺปจฺจย
มานวาร: ๑๑ กมฺมนปุเรชาตปฺปจฺจย มานวาร: ๑๑ กมฺมนปจฺฉาชาตปฺปจฺจย

ឯកាទស ឧអាសវេ ឯកាទស ឧកម្មេ សត្ត
ឧវិចារេ ឯកាទស ឧឈានេ ឯកំ ឧមគ្គេ ឧ
ឧវិប្បយុត្តេ ឯកាទស ។

បច្ចនីយំ ។

ឥតរេ បឧ ទ្វេបិ ភវ វិត្តារេតព្វា ។

សម្បយុត្តភវេបិ វិត្តារេតព្វោ ។

សំសដ្ឋភវោ និដ្ឋិតោ ។

បញ្ហាវារោ

(๑๑๙) សវិតក្កសវិចារេ ឧម្មេ សវិតក្ក-
សវិចារសឝ ឧម្មសឝ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សវិតក្កសវិចារេ ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ
ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។

(๑๒๐) សវិតក្កសវិចារេ ឧម្មេ អវិតក្កវិចា-
រមត្តសឝ ឧម្មសឝ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិ-
តក្កសវិចារេ ហេតូ វិតក្កសឝ ហេតុប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។

មានវារៈ ១១ កុងនអាសេវនប្បច្ចយៈ មានវារៈ ១១ កុងនកម្មប្បច្ចយៈ
មានវារៈ ៧ កុងនវិបាកប្បច្ចយៈ មានវារៈ ១១ កុងនឈានប្បច្ចយៈ
មានវារៈ ១ កុងនមគ្គប្បច្ចយៈ មានវារៈ ៦ កុងនវិប្បយុត្តប្បច្ចយៈ
មានវារៈ ១១ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

ឯកវារៈ ២ ក្រៅនេះ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។
ទាំងសម្បយុត្តវារៈ បណ្ឌិត ក៏គប្បីឲ្យពិស្តារផងដែរ ។

ចប់ សំសដ្ឋវារៈ ។

បញ្ហាវារៈ

(១១៩) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ចយៈ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយហេតុប្បច្ចយៈ គឺ ពួកហេតុ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ចយៈ នៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយ ដោយហេតុប្បច្ចយៈ កុង១ណៈ នៃបដិសន្ធិ . . . ។

(១២០) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ចយៈ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយហេតុប្បច្ចយៈ គឺ ពួកហេតុ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ចយៈ នៃវិតក្កៈ ដោយហេតុប្បច្ចយៈ កុង១ណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๑๒๑) สวิตกฺกสวิจาเร ฌาเน อวิตกฺกอวิจารสฺส ฌานสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย สวิตกฺกสวิจาโร เหตู จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจาโร เหตู กฏตฺตารูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๑๒๒) สวิตกฺกสวิจาเร ฌาเน สวิตกฺกสวิจารสฺส จ อวิตกฺกอวิจารสฺส จ ฌานสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย สวิตกฺกสวิจาโร เหตู สมฺปยุตฺตกานํ เขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจาโร เหตู สมฺปยุตฺตกานํ เขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๑๒๓) สวิตกฺกสวิจาเร ฌาเน อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส จ อวิตกฺกอวิจารสฺส จ ฌานสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย สวิตกฺกสวิจาโร เหตู วิตกฺกสฺส

(๑๒๑) ธมฺมา ยสฺส ปรกฺขเณ สวิตกฺกสวิจารา ตสฺส ปจฺจยา ธมฺมา ยสฺส ปรกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ตสฺส ปจฺจยา ตีหิ เหตูหิ สหชาตปจฺจยา ติวิธา อรูปิโน ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานรูปานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ ตสฺส ปจฺจยา ตีหิ เหตูหิ สหชาตปจฺจยา ติวิธา อรูปิโน ขนฺธา ปฏิสนฺธิจิตฺตสมุฏฺฐานรูปานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯ

(๑๒๒) ธมฺมา ยสฺส ปรกฺขเณ สวิตกฺกสวิจารา ตสฺส ปจฺจยา ธมฺมา ยสฺส ปรกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตา จ ตสฺส ปจฺจยา ธมฺมา ยสฺส ปรกฺขเณ อวิตกฺกอวิจารา ตสฺส ปจฺจยา ตีหิ เหตูหิ สหชาตปจฺจยา ติวิธา อรูปิโน ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานรูปานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ ตสฺส ปจฺจยา ตีหิ เหตูหิ สหชาตปจฺจยา ติวิธา อรูปิโน ขนฺธา ปฏิสนฺธิจิตฺตสมุฏฺฐานรูปานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯ

(๑๒๓) ธมฺมา ยสฺส ปรกฺขเณ สวิตกฺกสวิจารา ตสฺส ปจฺจยา ธมฺมา ยสฺส ปรกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตา จ ตสฺส ปจฺจยา ธมฺมา ยสฺส ปรกฺขเณ อวิตกฺกอวิจารา ตสฺส ปจฺจยา ตีหิ เหตูหิ สหชาตปจฺจยา ติวิธา อรูปิโน ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานรูปานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ ตสฺส ปจฺจยา ตีหิ เหตูหิ สหชาตปจฺจยา ติวิธา อรูปิโน ขนฺธา ปฏิสนฺธิจิตฺตสมุฏฺฐานรูปานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯ

ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๑๒๔) សវិតក្កសវិចារេ ឆន្ទោ សវិតក្កសវិចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ តិណ្ណន្នំ ច ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បេ ។ បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ តិណ្ណន្នំ ច ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๑๒๕) សវិតក្កសវិចារេ ឆន្ទោ សវិតក្កសវិចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ តិណ្ណន្នំ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ តិណ្ណន្នំ ច កដត្តា ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ពួកហេតុ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈផង កដត្តារូបទាំងឡាយផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๒๘) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង វិតក្កៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។ ពួកហេតុ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ជាបច្ច័យ នៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង វិតក្កៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๒๙) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង វិតក្កៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ពួកហេតុ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ជាបច្ច័យ នៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង វិតក្កៈផង កដត្តារូបទាំងឡាយផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๒๖) อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจาร-มตฺตสฺส ธมฺมสฺส เหตุปฺปจฺจเยน ปจฺจโย อวิตกฺกวิจารมตฺตา เหตู สมฺปยุตฺตกานญฺจ ขนฺธานญฺจ เหตุปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตา เหตู สมฺปยุตฺตกานญฺจ ขนฺธานญฺจ เหตุปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๑๒๗) อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารสฺส ธมฺมสฺส เหตุปฺปจฺจเยน ปจฺจโย อวิตกฺกวิจารมตฺตา เหตู วิจารสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานญฺจ เหตุปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตา เหตู วิจารสฺส จ กฏตฺตา จ รูปานญฺจ เหตุปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๑๒๘) อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺก-วิจารมตฺตสฺส จ อวิตกฺกอวิจารสฺส จ ธมฺมสฺส เหตุปฺปจฺจเยน ปจฺจโย อวิตกฺกวิจารมตฺตา เหตู สมฺปยุตฺตกานญฺจ ขนฺธานญฺจ วิจารสฺส จ จิตฺตสมุฏฺฐา-นานญฺจ รูปานญฺจ เหตุปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิ-สนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตา เหตู สมฺปยุตฺต-กานญฺจ ขนฺธานญฺจ วิจารสฺส จ กฏตฺตา จ รูปานญฺจ เหตุปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

វិតក្កត្តិកៈ បញ្ហាវារៈ

(๑๒๕) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃសម្បយុត្តក្ខន្ធទាំង៣ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ពួកហេតុ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ជាបច្ច័យ នៃសម្បយុត្តក្ខន្ធទាំង៣ ដោយហេតុប្បច្ច័យ

(๑๒๗) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំង៣ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ពួកហេតុ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈផង កដត្តារូបទាំង៣ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๒๘) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃសម្បយុត្តក្ខន្ធទាំង៣ផង វិចារៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំង៣ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ពួកហេតុ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ជាបច្ច័យ នៃសម្បយុត្តក្ខន្ធទាំង៣ផង វិចារៈផង កដត្តារូបទាំង៣ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[๑๒๙] อวิคตปจฺจยา ขนฺธา อวิคตปจฺจย-
วสฺเสน ทฺเวสฺเสน โหตุปจฺจเยน ปจฺจโย อวิคต-
อวิคตา โหนฺติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺต-
สมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ โหตุปจฺจเยน ปจฺจโย
ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิคตปจฺจยา โหนฺติ สมฺปยุต-
กานํ ขนฺธานํ กฏตฺตา จ รูปานํ โหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย ฯ

[๑๓๐] สวิคตปจฺจยา สวิคตปจฺจย-
วสฺเสน ทฺเวสฺเสน อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย ฆานํ
ฆตฺวา สีลํ สมาทิยิตฺวา ยาวเทวกมฺมํ กตฺวา
วา ปจฺจวกฺขิตฺวา ปุพฺเพ สุจิณฺณานิ ปจฺจวกฺขิตฺวา สวิคตปจฺจ-
สวิตกฺกา ฌานา วุฏฺหิตฺวา ... มคฺคา วุฏฺหิตฺวา ...
ผลา วุฏฺหิตฺวา ผลํ ปจฺจวกฺขิตฺวา อริยา ปหีเน
กิเลเส ปจฺจวกฺขิตฺวา วิกฺขมฺภิเต กิเลเส ปจฺ-
วกฺขิตฺวา ปุพฺเพ สมุทาจิณฺเณ กิเลเส ฌานงฺคา
สวิตกฺกสวิจาเร ขนฺเธ อายตนานิ ธาตุโย อายตนา

(๑๒๙) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំង៣ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំង៣ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ពួកហេតុ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ជាបច្ច័យ នៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំង៣ផង កដត្តារូបទាំង៣ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๓๐) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ហើយពិចារណានូវកុសលនោះ ពិចារណានូវកុសលទាំង៣ផង ដែលខ្លួនសន្សំហើយក្នុងកាលមុន ចេញអំពីឈាន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ... ចេញអំពីមគ្គ ... ចេញអំពីផល ហើយពិចារណានូវផល ព្រះអរិយៈទាំង៣ផង ពិចារណានូវកិលេសទាំង៣ផង ដែលលះបង់ហើយ ពិចារណានូវកិលេសទាំង៣ផង ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹងនូវកិលេសទាំង៣ផង ដែលផ្តាច់សន្សំទុកមកក្នុងកាលមុន ពិចារណាឃើញច្បាស់ នូវខន្ធទាំង៣ផង ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន

วิเวเสฏฺฐาย อสฺสาเทตฺวา อภินนฺทิตฺวา ตํ อารพฺภ ภเวยฺย ตณฺหา อุปฺปชฺชติ โสมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ สวิตกฺกสวิจารา จ ขฺวสฺส อารพฺภ สวิตกฺกสวิจารา จ ขฺวสฺส อุปฺปชฺชนฺติ ฯ

(๑๓๑) สวิตกฺกสวิจาเรปิ ฌาเน อวิตกฺก-วิจารมตฺตสฺมึ ฌานสฺมึ อารมฺมณาปฺปฏิเวธวเสน ปฏิปาฏิยา ฌานานิ ฌตฺวา สเจ สมาธิยิตฺวา อุเทนสตกมฺมฏฺฐานานิ กตฺวา ตานิ ปฏิวิปสฺสติ ตานิ อารพฺภ ตณฺหา อุปฺปชฺชติ ปุเพฺพ สุปริมฺปิ ปฏิวิปสฺสติ สวิตกฺกสวิจารา ลหุกา ปฺญายติ ... มุทุกา ปฺญายติ ... ลหา ปฺญายติ ... ลหุกานิ ปฏิวิปสฺสติ ตานิ อารพฺภ ตณฺหา อุปฺปชฺชติ อริยา ปนาเหตฺถ ตกฺกเลเส ปฏิวิชฺฌนฺติ ปริจฺฉินฺทนฺเต ตกฺกเลเส ปฏิวิชฺฌนฺติ ปุเพฺพ สมุทาจินฺนา ตกฺกเลเส ชานนฺติ สวิตกฺกสวิจารา จ ขฺวสฺส อวิตกฺกา วิจารมตฺตา วิจารมตฺตา จ ขฺวสฺส อวิตกฺกา วิเวเสฏฺฐาย อสฺสาเทตฺวา อภินนฺทิตฺวา ตานิ อารพฺภ ตณฺหา อุปฺปชฺชติ สวิตกฺกสวิจารา จ ขฺวสฺส อวิตกฺกา วิจารมตฺตา จ ขฺวสฺส อุปฺปชฺชติ ฯ

វិតក្កត្តិក: បញ្ហាវារ:

រមែងត្រេកអរ រីករាយ ពន: ប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង នោមនស្ស កើតឡើង ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ទើបកើតឡើង ។

(១៣១) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ: ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ហើយពិចារណានូវកុសលនោះ វិតក្ក: ប្រារព្ធនូវកុសលនោះ ទើបកើតឡើង ពិចារណានូវកុសលទាំងឡាយ ដែលសន្សំហើយ កន្លងកាលមុន ចេញចាកឈាន ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: . . . ចេញចាកមគ្គ . . ចេញចាកផល ហើយពិចារណានូវផល វិតក្ក: ប្រារព្ធផលនោះ ទើបកើតឡើង ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ពិចារណានូវកិលេសទាំងឡាយ ដែលលះបង់ហើយ ពិចារណានូវកិលេសទាំងឡាយ ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹងនូវកិលេសទាំងឡាយ ដែលផ្ចាប់សន្សំមក កន្លងកាលមុន ពិចារណាឃើញច្បាស់ នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន រមែងត្រេកអរ រីករាយ វិតក្ក: ប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង វិតក្ក: ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ទើបកើតឡើង ។

(๑๓๒) សវិតក្កសវិចារេ ឆម្មោ អវិតក្កអវិចារស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ចេតោបរិយញ្ញាណេន សវិតក្កសវិចារចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានតោ សវិតក្កសវិចារស្ស ខន្ធា ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មូបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធេ អារព្ភ អវិតក្កអវិចារស្ស ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។

(๑๓๓) សវិតក្កសវិចារេ ឆម្មោ សវិតក្កសវិចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ឆាទំ ទត្វា សីលំ សមាទយិត្វា ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ តំ អារព្ភ សវិតក្កសវិចារស្ស ខន្ធា ច វិតក្កោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ បុព្ពេ សុចិណ្ណានិ បច្ចវេក្ខតិ សវិតក្កសវិចារស្ស ឈានំ វុដ្ឋហិត្វា ... មគ្គំ ... ផលំ ...

(๑๓๒) ธมฺมา ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអារម្មណបច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ដឹងនូវចិត្ត នៃបុគ្គលអ្នកត្រេកត្រៀងដោយចិត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយចេតោបរិយញាណ ខន្ធទាំង-ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃចេ-តោបរិយញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញាណ យថាកម្មូបគញាណ និង អនាគតំសញាណ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិន មានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ក្នុងវារៈនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ។

(๑๓๓) ធម្មា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា បច្ច័យ នៃធម្មា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម្មា ដែល មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអារម្មណបច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ហើយពិចារណានូវកុសល នោះ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈ ក្តី ក្នុងវារៈនូវកុសលនោះ ទើបកើតឡើង ពិចារណានូវកុសលទាំងឡាយ ដែលផ្គាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ចេញអំពីឈាន ដែលប្រកប ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ . . . អំពីមគ្គ . . . អំពីផល . . .

ฉฬงฺคสมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน ปฐมชฺฌานกฺขเณ ปฐมชฺฌานสมฺปยุตฺตา ธมฺมา ปฐมชฺฌานงฺคานิ ฯ เปฯ ปญฺจงฺคสมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน ทุติยชฺฌานกฺขเณ ทุติยชฺฌานสมฺปยุตฺตา ธมฺมา ทุติยชฺฌานงฺคานิ ฯ เปฯ จตุกฺกงฺคสมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน ตติยชฺฌานกฺขเณ ตติยชฺฌานสมฺปยุตฺตา ธมฺมา ตติยชฺฌานงฺคานิ ฯ เปฯ ปญฺจงฺคสมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน จตุตฺถชฺฌานกฺขเณ จตุตฺถชฺฌานสมฺปยุตฺตา ธมฺมา จตุตฺถชฺฌานงฺคานิ ฯ

(๑๓๔) อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺก-วิจารมตฺตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา ... มคฺคา ... ผลา ... ฉฬงฺคสมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน ปฐมชฺฌานกฺขเณ ปฐมชฺฌานสมฺปยุตฺตา ธมฺมา ปฐมชฺฌานงฺคานิ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ทุติยชฺฌานกฺขเณ ทุติยชฺฌานสมฺปยุตฺตา ธมฺมา ทุติยชฺฌานงฺคานิ ฯ เปฯ ปญฺจงฺคสมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน ตติยชฺฌานกฺขเณ ตติยชฺฌานสมฺปยุตฺตา ธมฺมา ตติยชฺฌานงฺคานิ ฯ เปฯ จตุกฺกงฺคสมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน จตุตฺถชฺฌานกฺขเณ จตุตฺถชฺฌานสมฺปยุตฺตา ธมฺมา จตุตฺถชฺฌานงฺคานิ ฯ

(๑๓๕) อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺก-วิจารมตฺตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา ... มคฺคา ... ผลา ... ฉฬงฺคสมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน ปฐมชฺฌานกฺขเณ ปฐมชฺฌานสมฺปยุตฺตา ธมฺมา ปฐมชฺฌานงฺคานิ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ทุติยชฺฌานกฺขเณ ทุติยชฺฌานสมฺปยุตฺตา ธมฺมา ทุติยชฺฌานงฺคานิ ฯ เปฯ ปญฺจงฺคสมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน ตติยชฺฌานกฺขเณ ตติยชฺฌานสมฺปยุตฺตา ธมฺมา ตติยชฺฌานงฺคานิ ฯ เปฯ จตุกฺกงฺคสมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน จตุตฺถชฺฌานกฺขเณ จตุตฺถชฺฌานสมฺปยุตฺตา ธมฺมา จตุตฺถชฺฌานงฺคานิ ฯ

(๑๓๖) อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺก-วิจารมตฺตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา ... มคฺคา ... ผลา ... ฉฬงฺคสมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน ปฐมชฺฌานกฺขเณ ปฐมชฺฌานสมฺปยุตฺตา ธมฺมา ปฐมชฺฌานงฺคานิ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ทุติยชฺฌานกฺขเณ ทุติยชฺฌานสมฺปยุตฺตา ธมฺมา ทุติยชฺฌานงฺคานิ ฯ เปฯ ปญฺจงฺคสมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน ตติยชฺฌานกฺขเณ ตติยชฺฌานสมฺปยุตฺตา ธมฺมา ตติยชฺฌานงฺคานิ ฯ เปฯ จตุกฺกงฺคสมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน จตุตฺถชฺฌานกฺขเณ จตุตฺถชฺฌานสมฺปยุตฺตา ธมฺมา จตุตฺถชฺฌานงฺคานิ ฯ

ហើយពិចារណានូវផស្ស ខន្ធទាំង៣ឲ្យ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្ក:ក្តី ប្រារព្ធនូវផស្សនោះ ទើបកើតឡើង ព្រះអរិយៈទាំង៣ឲ្យ ពិចារណានូវកិលេសទាំង៣ឲ្យ ដែលលះបង់ហើយ ពិចារណានូវកិលេសទាំង៣ឲ្យ ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹងនូវកិលេសទាំង៣ឲ្យ ដែលសន្សំទុកមក កុងកាលមុន ពិចារណាឃើញច្បាស់ នូវខន្ធទាំង៣ឲ្យ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារៈ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ទើបត្រេកអរ រីករាយ ខន្ធទាំង៣ឲ្យ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្ក:ក្តី ប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង ខន្ធទាំង៣ឲ្យ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្ក:ក្តី ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំង៣ឲ្យ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ។

(១៣៤) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ព្រះអរិយបុគ្គល បេញ្ចាភកឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារៈ . . . ចាកមគ្គ . . . ចាកផល . . . ហើយពិចារណានូវផលវិតក្ក: ប្រារព្ធនូវផលនោះ ទើបកើតឡើង ពិចារណាឃើញច្បាស់នូវខន្ធទាំង៣ឲ្យ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្ក:ផង

អជិច្ចតោ ខុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ វិតក្កោ ឧប្បជ្ជតិ អវិតក្កវិចារមត្តេ ខន្ធេ ច វិតក្កញ្ច អារព្ភ វិតក្កោ ឧប្បជ្ជតិ ។

(๑๓๕) អវិតក្កវិចារមត្តោ ចម្ហា សវិតក្កសវិចារស្ស ចម្ហិ សស្ស អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តា ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ... មគ្គំ ... ផលា ... ផលំ បច្ចវេក្ខន្តិ តំ អារព្ភ សវិតក្កសវិចារោ ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ អវិតក្កវិចារមត្តេ ខន្ធេ ច វិតក្កញ្ច អជិច្ចតោ ខុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ។បេ។ នោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ អវិតក្កវិចារមត្តេ ខន្ធេ ច វិតក្កញ្ច អារព្ភ សវិតក្កសវិចារោ ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។បេ។

ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន រមែងត្រេកអរ រីករាយ វិតក្កៈ ប្រារព្ធ
នូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង វិតក្កៈ ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិន
មានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង ទើបកើតឡើង ។

(๑๓๕) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអារម្មណបច្ច័យ
គឺ (ពួកព្រះអរិយបុគ្គល) ចេញអំពីឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមាន
ត្រឹមតែវិចារៈ . . . អំពីមគ្គ . . . អំពីផល . . . ហើយពិចារណា
នូវផល ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ
ប្រារព្ធនូវផលនោះ ទើបកើតឡើង ពិចារណាឃើញច្បាស់ នូវខន្ធ
ទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង ថាមិន
ទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន រមែងត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ប្រារព្ធ
នូវខន្ធទាំងនោះ ទើបកើតឡើង ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង
ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ប្រារព្ធនូវ
ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង ទើប
កើតឡើង ។ បេ ។

(๑๓๖) อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิ-
จารสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย เตสญฺ-
ญาเณน อวิตกฺกวิจารมตฺตจิตฺตสมงฺคิสฺส จิตฺตํ
ชานนาย อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา เตสญฺญา-
ณสฺส ปุเรชาตอาสนฺนนิสฺสยอตฺถิปจฺจยา ยถาสมฺภว-
ปญฺจณฺณสฺส อนนฺตรสมนนฺตรอาสนฺนูปนิสฺสยอตฺถิ-
ยเน ปจฺจโย อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา จ วิตกฺกสฺ
อารพฺภ อวิตกฺกอวิจารา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ ฯ

(๑๓๗) อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา สวิตกฺกสวิ-
จารสฺส จ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส จ ธมฺมสฺส อารมฺ-
ณปจฺจเยน ปจฺจโย อวิตกฺกวิจารมตฺตา ฌานา
วุฏฺฐหิตฺวา ... มคฺคา ... ผลา ... ผลํ ปจฺจเวกฺขตา
นํ อารพฺภ สวิตกฺกสวิจารา ขนฺธา จ วิตกฺกา จ

(១៣៦) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ. ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ដឹងនូវចិត្ត នៃបុគ្គល អ្នកត្រេកត្រឿងដោយចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ដោយចេតោបរិយញាណ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃចេតោបរិយញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញាណ យថាកម្មូបគញាណ និងអនាគតំសញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ប្រារព្ធ នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ:ផង វិតក្ក:ផង ទើបកើតឡើង ។

(១៣៧) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (ព្រះអរិយបុគ្គល) ចេញអំពីឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: . . . ចាកមគ្គ . . . ចាកផល . . . ហើយពិចារណានូវផល . . . ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង វិតក្ក:ផង ប្រារព្ធនូវផលនោះ

ทุปฏฺฐานิ อวิตกฺกวิจารมตฺตานิ ทฺเว จ วิตกฺกวิจาร-
มตฺตานิ จ ทุกฺขาทีนิ อนิฏฺฐาทีนิ วิปสฺสนาย อสปฺปายานิ
อกนฺตตาย จ อาทิ สวิตกฺกสวิจารา ทฺวิปญฺจ วิตกฺกา จ
ทุปฏฺฐานิ อวิตกฺกวิจารมตฺตานิ ทฺเว จ วิตกฺกวิจาร-
มตฺตานิ อาทิ สวิตกฺกสวิจารา ทฺวิปญฺจ วิตกฺกา จ ทุปฏฺฐานิ ฯ

[๑๓๔] อวิตกฺกอวิจารเก ฉฬงฺคา อวิตกฺกอวิจา-
รสฺส ฉฬงฺคสฺส อารมฺมณปฺปฏิเวธโน ปฏิเวธโย ติณฺณนฺนํ
อวิตกฺกอวิจารสฺส ผสฺสสฺส ผลสฺส วิจารสฺส จ
อารมฺมณปฺปฏิเวธโน ปฏิเวธโย ทิฏฺฐิยา จกฺขุนา รูปํ
ปสฺสติ ทิฏฺฐิ เสตาทิวเสน สทฺทํ สุณาติ
เชโตปริยาทีหิ อวิตกฺกอวิจารจิตฺตสมงฺคิสฺส
จิตฺตํ ชานาติ อากาสานญฺจายตนสฺส วิญฺญาณญฺจา-
ยตนสฺส อากิญฺจญฺญายตนสฺส เนวสญฺญานาสญฺญา-
ยตนสฺส อารมฺมณปฺปฏิเวธโน ปฏิเวธโย ฯทายตนสฺส
จกฺขุวิญฺญาณสฺส ปาสาทายตนสฺส กายวิญฺญาณสฺส

ទើបកើតឡើង ពិចារណាឃើញច្បាស់ នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិន
មានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិន
មែនខ្លួន រមែងត្រេកអរ រីករាយ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង
ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង
ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈ
ផង ទើបកើតឡើង ។

(១៣៨) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌
ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ព្រះនិព្វាន
ជាបច្ច័យ នៃមគ្គនិងផល ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង
ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ (បុគ្គល) ឃើញនូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮនូវសំឡេង
ដោយទិព្វសោតធាតុ ដឹងនូវចិត្ត នៃបុគ្គលអ្នកត្រេកត្រឡែងដោយចិត្ត
ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសា-
នញ្ចាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ ជា
បច្ច័យ នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ រូបាយតនៈ
ជាបច្ច័យ នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ធាតុ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ

อารมฺมณปจฺจยเตน ปจฺจโย อาเสวนปจฺจยาทิ จตฺตาริ ฌานานิ ญาณสมฺปยุตฺตานิ เตสมฺปิ ญาณสมฺปยุตฺตานิ ปุเพฺพนิวาสานุสฺสติญาณสมฺปยุตฺตา ยถากมฺมูปคญาณสมฺปยุตฺตา อนาคตํสญาณสมฺปยุตฺตา อารมฺมณปจฺจยเตน ปจฺจโย อาเสวนปจฺจยาทิ จตฺตาริ ฌานานิ ตสฺส อาวชฺชนา อาเสวนปจฺจยาทิ ๆ

(๑๓๙) อาเสวนปจฺจยาเต ฌานา สาเสวนปจฺจยาทิสฺส ฌานสฺส อารมฺมณปจฺจยเตน ปจฺจโย อริยา อาเสวนปจฺจยาทิกา ฌานา ปุถุชฺชนิยา ... ปจฺฉา ... ฉฬา ปุถุชฺชนิยา ฉฬภิ ปจฺจเยหิ ปจฺจยิตพฺพฏฺเฐน สาเสวนปจฺจยาทิกา จตฺตาริ ฌานานิ อริยา ฉหิปิ ปจฺจเยหิ ปจฺจยิตพฺพฏฺเฐน ปจฺจยา โคตฺรภุสฺส ภวงฺคสฺส สาเสวนปจฺจยาทิสฺส มคฺคสฺส ฉฬสฺส อาวชฺชนาย อารมฺมณปจฺจยเตน ปจฺจโย ปจฺจยุปฺปนฺนกฺขเณ ปจฺจยสมงฺคิกฺขเณ อนนฺตเร วิปากสฺส อสญฺญาเภเท อภินิโรปเก จ อารุปฺเป ภเว อุปฺปชฺชมานสฺส เนวสญฺญานาสญฺญายตนสฺส ปน ... ยาว ปฏิโลมกายํ ปเวเส สนฺเต ตสฺมิญฺเจ ขเณ ปวตฺตนฺเต ...

ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធតាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃតទុភយវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មូបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធតាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ប្រារព្ធនូវខន្ធតាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ទើបកើតឡើង ។

(๑๓๙) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ព្រះអរិយបុគ្គលតាំង៣ ចេញចាកឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ . . . ចាកមគ្គ . . . ចេញចាកផលផង ហើយពិចារណានូវផល ខន្ធតាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ប្រារព្ធនូវផលនោះ ទើបកើតឡើង ព្រះអរិយបុគ្គលតាំង៣ ពិចារណានូវព្រះនិព្វាន ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវគោត្រភូនិងវោទាន: នូវមគ្គនិងផលដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ (បុគ្គល) ពិចារណាឃើញច្បាស់នូវចក្ខុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន រមែងត្រេកអរ រីករាយរាគៈ ប្រារព្ធ នូវចក្ខុនោះ ទើបកើតឡើង នោមនស្ស កើតឡើង (ពិចារណាឃើញច្បាស់) នូវសោតៈ . . . ឃានៈ ជិវ្ហា កាយ ភ្នែករូប ភ្នែកសំឡេង ភ្នែកក្លិន ភ្នែករស ភ្នែកផោដ្ឋព្វៈ វត្ថុ . . .

អវិគតបច្ចយេ ខន្ធេ ច វិចារញ្ច អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបរិណាមតោ អសុភតោ អាទីនវតោ ខយតោ វយតោ វិរាគតោ និរោធតោ បដិនិស្សគ្គតោ មនសិ-ការេ ខន្ធេ ច វិចារញ្ច អារព្ភ សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ បេ ។

(๑๔๐) អវិគតបច្ចយេ ឧទ្ធច្ចេ អវិគតបច្ចយា វិចារ-ម្ហិ ឧទ្ធច្ចេ អារម្មណាធិបច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា អវិគតបច្ចយា ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ... មគ្គា ... ផលា ... ផលំ បច្ចវេក្ខន្តិ តំ អារព្ភ វិតក្កោ ឧប្បជ្ជតិ អរិយា និញ្ចំ បច្ចវេក្ខន្តិ និញ្ចំ អវិគត-វិចារម្ហិ បក្ខេ ផលេ វិតក្កេ ច អារម្ម-ណាធិបច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ ... រូបំ ... អវិគតបច្ចយេ ខន្ធេ ច វិចារញ្ច អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបរិណាមតោ អសុភតោ អាទីនវតោ ខយតោ វយតោ វិរាគតោ និរោធតោ បដិនិស្សគ្គតោ មនសិការេ ខន្ធេ ច វិចារញ្ច អារព្ភ វិតក្កោ ឧប្បជ្ជតិ ។

ន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន រមែងត្រេកអរ រីករាយ ពាគៈ ប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង គោមនស្ស កើតឡើង ខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ទើបកើតឡើង ។បេ។

[១៨០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺព្រះអរិយបុគ្គលទាំង៣ ចេញអំពីឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ . . . អំពីមគ្គ . . . អំពីផល . . . ហើយពិចារណានូវផលវិតក្កៈ ប្រារព្ធនូវផលនោះ ទើបកើតឡើង ព្រះអរិយបុគ្គលទាំង៣ ពិចារណានូវព្រះនិព្វាន ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃមគ្គនិងផល ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ (បុគ្គល) ពិចារណាឃើញច្បាស់ នូវចក្ខុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន . . . នូវវត្ថុ . . . នូវខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន រមែងត្រេកអរ រីករាយ វិតក្កៈ ប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង វិតក្កៈ ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំង-ឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ទើបកើតឡើង ។

(๑๒๑) อวิตกฺกอวิจารเภ ฌาเน อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส จ อวิตกฺกอวิจารสฺส จ ฉนฺนสฺส อารมฺมณานมฺปฺยเตน ปจฺจโย ฉนฺนนฺนํ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส มคฺคสฺส ผลสฺส วิจารสฺส จ อารมฺมณานมฺปฺยเตน ปจฺจโย ฯ

(๑๒๒) อวิตกฺกอวิจาเร ฌาเน สวิตกฺกสวิจารสฺส จ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส จ ฉนฺนสฺส อารมฺมณานมฺปฺยเตน ปจฺจโย อวิจาเร อวิตกฺกอวิจารา ฌานา ... ปญฺจ ... ผลา ปุคฺคลปญฺญา ผลํ ปจฺจเวกฺขณาย อารมฺภ สวิตกฺกสวิจารา ขนฺธา จ วิตกฺโก จ ขุปฺปฏิฺญตฺติ อวิจาเร ฌาเน ปจฺจเวกฺขณาย ฌาเน โคตฺรภุสฺส ภวงฺคสฺส วิตกฺกสฺส จ สวิตกฺกสวิจารสฺส มคฺคสฺส วิตกฺกสฺส จ สวิตกฺกสวิจารสฺส ผลสฺส วิตกฺกสฺส จ อาวชฺชนาย วิตกฺกสฺส จ อารมฺมณานมฺปฺยเตน ปจฺจโย ฉกฺกํ อนิฏฺฐเต ทุกฺกเต อนิฏฺฐเต วิปสฺสนาย อารมฺภ สวิตกฺกสวิจารา ขนฺธา จ วิตกฺโก จ ขุปฺปฏิฺญตฺติ เสสานิ ... ฯ เปฯ ฯ

(១៤១) ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម្មា ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្ក: មិនមានវិចារ:ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃមគ្គនិងផល ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង វិចារ:ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១៤២) ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម្មា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម្មាដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ព្រះអរិយបុគ្គលតាំងឡាយ ចេញអំពីឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: . . . អំពីមគ្គ . . . ចេញអំពីផល ហើយតិចារណានូវផលខន្ធាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ប្រារព្ធនូវផលនោះ ទើបកើតឡើង ព្រះអរិយបុគ្គលតាំងឡាយ ពិចារណានូវព្រះនិព្វាន ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទាន: និងវិតក្ក:ផង នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: និងវិតក្ក:ផង នៃផល ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: និងវិតក្ក:ផង នៃអាវជ្ជន: និងវិតក្ក:ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ (បុគ្គល) ពិចារណាឃើញច្បាស់ នូវចក្ខុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមានខ្លួន ខន្ធាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ប្រារព្ធ នូវចក្ខុនោះ ទើបកើតឡើង ពិចារណាឃើញច្បាស់ នូវសោត: . . . ។ បេ ។

ชวนฺตสฺส ปจฺจโย ... อวิคตปจฺจเยน ขนฺธา จ วตฺถุ จ วิปากาพฺยากตธมฺมานญฺจ วเสน ติกปฏฺฐานสทิสเมว ฯ

(๑๔๓) อวิคตปจฺจเยน รูปิโน ธมฺมา จ อรูปิโน จ ธมฺมา อรูปิโน ธมฺมา จ อรูปิโน ธมฺมา จ อวิคตปจฺจเยน ปจฺจยา อวิคตปจฺจเยน ขนฺธา จ วตฺถุ จ วิปากาพฺยากตธมฺมานญฺจ วเสน ติกปฏฺฐานสทิสเมว ฯ

(๑๔๔) อวิคตปจฺจเยน รูปิโน ธมฺมา จ อรูปิโน จ ธมฺมา อวิคตปจฺจเยน อรูปิโน ธมฺมา จ อรูปิโน ธมฺมา จ อวิคตปจฺจเยน ปจฺจยา อวิคตปจฺจเยน ขนฺธา จ วตฺถุ จ วิปากาพฺยากตธมฺมานญฺจ วเสน ติกปฏฺฐานสทิสเมว ฯ

(๑๔๕) อวิคตปจฺจเยน รูปิโน ธมฺมา จ อรูปิโน จ ธมฺมา อวิคตปจฺจเยน อรูปิโน ธมฺมา จ อรูปิโน ธมฺมา จ อวิคตปจฺจเยน ปจฺจยา อวิคตปจฺจเยน ขนฺธา จ วตฺถุ จ วิปากาพฺยากตธมฺมานญฺจ วเสน ติกปฏฺฐานสทิสเมว ฯ

ន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ជាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ខន្ធទាំង-ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ប្រាសចាកខន្ធទាំងនោះ ទើបកើតឡើង ។

(๑๔๓) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ប្រាសចាកខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ទើបកើតឡើង ។

(๑๔๔) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ វិតក្កៈ ប្រាសចាកខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ទើបកើតឡើង ។

(๑๔๕) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃចេតោបរិយញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញាណ

ยถาคหิตปุพฺพญฺญาณสฺส อนาคตสญฺญาณสฺส อา-
รมฺมณปฺปฏิเวธสฺส ปจฺจโย อวิตกฺกวิจารมตฺโต ขโณ จ
วิจารสฺส อาวฏฺฏ อวิตกฺกอวิจาโร ขโณ อุปฺปชฺชติ ฯ

(๑๔๖) อวิตกฺกวิจารมตฺตา จ อวิตกฺกอวิจารา
จ ธมฺมา สวิตกฺกสวิจารสฺส จ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส
จ ธมฺมสฺส อารมฺมณปฺปฏิเวธสฺส ปจฺจโย อวิตกฺกวิจาร-
มตฺโต ขโณ จ วิจารสฺส อาวฏฺฏ สวิตกฺกสวิจาโร ขโณ
จ วิตกฺกสฺส จ อุปฺปชฺชติ ฯ

(๑๔๗) สวิตกฺกสวิจาโร จ อวิตกฺกวิจารมตฺตา
จ ธมฺมา สวิตกฺกสวิจารสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปฺป-
ฏิเวธสฺส ปจฺจโย สวิตกฺกสวิจาโร ขโณ จ วิตกฺกสฺส
อาวฏฺฏ สวิตกฺกสวิจาโร ขโณ อุปฺปชฺชติ ฯ

(๑๔๘) สวิตกฺกสวิจาโร จ อวิตกฺกวิจารมตฺตา
จ ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณ-
ปฺปฏิเวธสฺส ปจฺจโย สวิตกฺกสวิจาโร ขโณ จ
วิตกฺกสฺส อาวฏฺฏ วิตกฺโก อุปฺปชฺชติ ฯ

วิตกฺกตฺติกา: ปญฺหาวาโร:

ยถากมฺมูปคญาเณ อนาคตังสญาเณ ฯ เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย ขนฺธา ฯ อเหตุกวิตกฺกวิจารารมฺมณสฺส ทุเวขนฺธา ฯ อเหตุกวิตกฺกสหคตสฺส เอกกฺขนฺโธ ฯ

(๑๔๖) ธมฺมา อเหตุกวิตกฺกสหคตสฺส ธมฺมสฺส อเหตุกวิจารสหคตสฺส ธมฺมสฺส ปจฺจโย ฯ อเหตุกวิตกฺกสหคตสฺส ธมฺมสฺส อเหตุกวิจารสหคตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย ขนฺธา ฯ อเหตุกวิตกฺกสหคตสฺส ธมฺมสฺส อเหตุกวิจารสหคตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย ขนฺธา ฯ

(๑๔๗) ธมฺมา สเหตุกวิตกฺกสหคตสฺส ธมฺมสฺส สเหตุกวิจารสหคตสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย ขนฺธา ฯ สเหตุกวิตกฺกสหคตสฺส ธมฺมสฺส สเหตุกวิจารสหคตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย ขนฺธา ฯ

(๑๔๘) ธมฺมา สเหตุกวิตกฺกสหคตสฺส ธมฺมสฺส สเหตุกวิจารสหคตสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย ขนฺธา ฯ สเหตุกวิตกฺกสหคตสฺส ธมฺมสฺส สเหตุกวิจารสหคตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย ขนฺธา ฯ

[๑๔๙] สวิตักกสวิจาโร จ อวิตักกวิจารมตฺโต จ ธมฺมา อวิตักกอวิจารสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย สวิตักกสวิจาโร ขนฺโธ จ วิตกฺโก จ เจตสิกปญฺญาขนฺธสฺส ตปฺปฏิภาคานญฺจ ธมฺมานญฺญาณสฺส ยถาสกมฺหิ ปญฺญาณสฺส อนาคตเก สญฺญาณสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย สวิตักกสวิจาโร ขนฺโธ จ วิตกฺโก จ อวิตักกอวิจาโร ขนฺโธ ฯ

[๑๕๐] สวิตักกสวิจาโร จ อวิตักกวิจารมตฺโต จ ธมฺมา สวิตักกสวิจารสฺส จ อวิตักกวิจารมตฺตสฺส จ ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย สวิตักกสวิจาโร ขนฺโธ จ วิตกฺโก จ อวิตักกอวิจาโร ขนฺโธ จ วิตกฺโก จ ฯ

[๑๕๑] สวิตักกสวิจาโร ธมฺมา สวิตักกสวิจารสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย อารมฺมณาธิปติ สหชาตาธิปติ ฯ อารมฺมณาธิปติ ธานํ ฐปฺปา สีลํ สมาธิยิตฺวา ยาจาสกมฺหิ

(๑๔๙) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអារម្មណបច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃចេតោបរិយញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញាណ យថាកម្មូបគញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ប្រារព្ធ នូវខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ទើបកើតឡើង ។

(๑๕๐) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអារម្មណបច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ប្រារព្ធ នូវខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ទើបកើតឡើង ។

(๑๕๑) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអធិបតិបច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម

กตฺวา ตํ กรุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขิตฺวา ปุเพฺพ สุจิณฺณานิ กรุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขิตฺวา สวิตกฺกสวิจาเร ฌานา วุฏฺหิตฺวา ... ผเล ... ผลา ... ผลํ กรุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขิตฺวา สวิตกฺกสวิจาโร โหติ กรุ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ ตํ กรุ กตฺวา ราคา อุปฺปชฺชติ ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ ฯ สหชาตาธิปติ สวิตกฺกสวิจาเร อธิปติ สมฺปยุตฺตกานิ ขนฺธานิ อธิปติปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

[๑๙๒] สวิตกฺกสวิจาโร ธมฺเม อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปฺปจฺจเยน ปจฺจโย อารมฺมณาธิปติ สหชาตาธิปติ ฯ อารมฺมณาธิปติ ฌานํ ฌตฺวา สีลํ สมาทิยิตฺวา อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ กรุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขิตฺวา ตํ กรุ กตฺวา วิตกฺเกา อุปฺปชฺชติ ปุเพฺพ สุจิณฺณานิ กรุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขิตฺวา สวิตกฺกสวิจาเร ฌานา วุฏฺหิตฺวา ... ผเล วุฏฺหิตฺวา ...

វិតក្កត្តិកៈ បញ្ហាវារៈ

ធ្វើកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ធ្វើកុសលទាំងឡាយ ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ចេញហើយអំពីឈាន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ... អំពីមគ្គ ... អំពីផល ... ធ្វើផល ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ធ្វើខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ ពាគៈ ធ្វើខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទុំដុំ កើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ ធម៌ ជាអធិបតិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(១៥៦) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ចានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ធ្វើកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា វិតក្កៈ ធ្វើកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ធ្វើកុសលទាំងឡាយ ដែលធ្លាប់សន្សំហើយក្នុងកាលមុន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ចេញហើយអំពីឈាន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ... ចេញហើយអំពីមគ្គ ...

ឥណា ปุจฺฉนวิสฺสชฺชนา ឥលំ កវុំ កតฺวา បច្ចវេក្ខណេ តំ កវុំ កតฺวา វិតក្កោ ឧប្បជ្ជតិ សវិតក្កសវិចារេ ខណេ កវុំ កតฺวา អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ កវុំ កតฺวา វិតក្កោ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ សវិតក្កសវិចារា អធិបតិ វិតក្កស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๑๕๓) សវិតក្កសវិចារេ ឆម្ពោ អវិតក្កអវិចារស្ស ឆន្នស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ សវិតក្កសវិចារា អធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๑๕๔) សវិតក្កសវិចារេ ឆម្ពោ សវិតក្កសវិចារស្ស ๕ អវិតក្កអវិចារស្ស ๕ ឆន្នស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ សវិតក្កសវិចារា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានរូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ចេញអំពីផល ធ្វើផល ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា វិតក្កៈ ធ្វើផលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង (បុគ្គល) ធ្វើខន្ធទាំង៣ឲ្យដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ វិតក្កៈ ធ្វើខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ ធម៌ ជាអធិបតិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(១៩៣) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ឲ្យបានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ ធម៌ ជាអធិបតិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំង៣ឲ្យ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(១៩៤) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ ធម៌ ជាអធិបតិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំង៣ឲ្យផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំង៣ឲ្យផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

วิตกฺกตฺติเก ปญฺหาวาเร

[๑๘๕] สวิตกฺกสวิจารเก ฌาเน อวิตกฺกวิจาร-
มตฺตสฺส ๔ อวิตกฺกอวิจารสฺส ๓ ฌานสฺส อนั-
ตรปจฺจยูเปน ปจฺจโย สหชาตาธิปติ สวิตกฺก-
สวิจารก อนนฺตร วิตกฺกสฺส ๔ ปจฺฉาชาตาธิปติ
ปุเรชาเต อนนฺตรปจฺจยูเปน ปจฺจโย ๗

[๑๘๖] สวิตกฺกสวิจารเก ฌาเน สวิตกฺกสวิ-
จารสฺส ๓ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ๓ ฌานสฺส อนนฺ-
ตรปจฺจยูเปน ปจฺจโย อารมฺมณาธิปติ สหชาตา-
ธิปติ ๆ อารมฺมณาธิปติ ธาตุ ธมฺมา เจโต สม-
ปยุตฺตา ๑ เหตุสมฺปยุตฺโต เหตู สหชาตา อญฺ-
มญฺ นิสฺสย สมฺปยุตฺต วิปาก อาหาร อินฺทฺริย
ฌาน มคฺค สมฺปยุตฺต วิปฺปยุตฺต อตฺถิ นตฺถิ
วิคต อาเสวน กมฺม วิปาก อาหาร อินฺทฺริย ฌาน
มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ สวิตกฺกสวิจารก ฌาน
วิตกฺก ๓ ขนฺธาธิปติ ปุเรชาเต สหชาตาธิ นตฺถิ
วิคต อาเสวน กมฺม วิปาก อาหาร อินฺทฺริย ฌาน
มคฺค สมฺปยุตฺต อตฺถิ สวิตกฺกสวิจารก ฌาน
วิตกฺก ๓ ขนฺธาธิปติ ปุเรชาเต สหชาตาธิ ...

វិតក្កត្តិក: បញ្ហាវារ:

(១៥៥) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ ធម៌ ជាអធិបតិ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃវិតក្ក:ផង ចិត្តសម្បុដានរូបទាំងឡាយផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(១៥៦) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:បានត្រឹមតែវិចារ:ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ធ្វើកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ធ្វើនូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង (បុគ្គល):ធ្វើកុសលទាំងឡាយ ដែលគ្រាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ចេញអំពីឈាន ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ...

ชฺฌา ... ฉฬา ... ฉฬงฺคํ กมฺมํ กตฺวา ปฏิสนฺธิยา
ตงฺ กมฺมํ กตฺวา สวิตกฺกสวิจารา ๑ชฺฌา ๓ วิตกฺกา
๓ ทุปฺปญฺจงฺ สวิตกฺกสวิจาเร ๑ฉฬงฺ กมฺมํ กตฺวา อสงฺ-
เขตงฺ อภินนฺทตงฺ ตงฺ กมฺมํ กตฺวา สวิตกฺกสวิจารา ๑ชฺฌา
๓ วิตกฺกา ๓ ทุปฺปญฺจงฺ ๆ สหชาตาธิปตึ
สวิตกฺกสวิจารา อธิปตี สมฺปยุตฺตกานงฺ ๑ชฺฌานงฺ
วิตกฺกสฺส ๓ อธิปติปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ๆ

(๑๕๗) สวิตกฺกสวิจาเร ๓ชฺฌา สวิตกฺกสวิ-
จารสฺส ๓ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ๓ อวิตกฺกอวิจา-
รสฺส ๓ ฉฬงฺคสฺส อธิปติปฺปจฺจเยน ปจฺจโย
สหชาตาธิปตึ สวิตกฺกสวิจารา อธิปตี สมฺป-
ยุตฺตกานงฺ ๑ชฺฌานงฺ วิตกฺกสฺส ๓ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺ
จ รูปานงฺ อธิปติปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ๆ

អំពីមគ្គ . . . អំពីផល . . . ធ្វើផល ឲ្យជាទីគោរព ហើយ ពិចារណា ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ធ្វើផលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង (បុគ្គល) ធ្វើ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ឲ្យជា ទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ធ្វើខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើប កើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ (ធម៌) ជាអធិបតិ ដែលប្រកប ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយ ផង វិតក្កៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(១៩៧) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជា បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែល មិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមាន វិចារៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ (ធម៌) ជាអធិបតិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ សម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង វិតក្កៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(๑๙๘) អវិតក្កវិចារមត្តោ ឆម្ភោ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឆម្ភស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ អវិតក្កវិចារមត្តា ឈានា . . . មគ្គា . . . ផលា វុដ្ឋហិត្វា ផលំ ភុំ ភគ្គា បច្ចវេក្ខតិ តំ ភុំ ភគ្គា វិតក្កោ ឧប្បជ្ជតិ អវិតក្កវិចារមត្តេ ខន្ធេ ច វិតក្កញ្ច ភុំ ភគ្គា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ ភុំ ភគ្គា វិតក្កោ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ អវិតក្កវិចារមត្តា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๑๙๙) អវិតក្កវិចារមត្តោ ឆម្ភោ សវិតក្កសវិចារស្ស ឆម្ភស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ អវិតក្កវិចារមត្តា ឈានា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គា . . ផលា . . . ផលំ ភុំ ភគ្គា បច្ចវេក្ខតិ

วิตกฺกตฺติกะ: ปญฺจาวาระ:

(๑๕๘) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกะสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๕๙) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๖๐) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๖๑) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๖๒) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๖๓) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๖๔) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๖๕) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๖๖) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๖๗) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๖๘) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๖๙) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๗๐) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๗๑) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๗๒) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๗๓) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๗๔) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๗๕) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๗๖) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๗๗) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๗๘) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๗๙) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๘๐) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๘๑) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๘๒) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๘๓) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๘๔) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๘๕) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๘๖) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๘๗) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๘๘) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๘๙) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๙๐) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๙๑) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๙๒) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๙๓) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๙๔) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๙๕) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๙๖) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๙๗) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๙๘) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๑๙๙) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๐๐) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๐๑) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๐๒) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๐๓) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๐๔) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๐๕) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๐๖) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๐๗) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๐๘) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๐๙) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๑๐) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๑๑) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๑๒) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๑๓) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๑๔) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๑๕) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๑๖) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๑๗) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๑๘) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๑๙) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๒๐) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๒๑) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๒๒) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๒๓) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๒๔) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๒๕) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๒๖) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๒๗) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๒๘) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๒๙) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๓๐) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๓๑) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๓๒) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๓๓) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๓๔) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๓๕) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๓๖) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๓๗) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๓๘) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๓๙) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา โหนฺติ ตสฺมิ สมเย วิตกฺกสหคตานญฺเจว ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตานญฺจ วิจารสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อญฺญมญฺญปจฺจยตา ปจฺจโย ฯ เป ฯ อวิคตปจฺจโย ฯ

(๒๔๐) ธมฺมา ยสฺม

តំ កុំ កត្វា សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ អវិ-
តក្កវិចារមត្តេ ខន្ធេ ច វិតក្កញ្ច កុំ កត្វា អស្សា-
ទេតិ អភិនន្ទតិ តំ កុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ
ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៦០) អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិតក្កអវិចា-
រស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជា-
តាធិបតិ អវិតក្កវិចារមត្តា អធិបតិ វិចារស្ស ចិត្ត-
សមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៦១) អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិតក្កវិចារ-
មត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិ-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ អវិតក្កវិចារ-
មត្តា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ វិចារស្ស
ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

(១៦២) អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ សវិតក្ក-
សវិចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស
អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ

ខន្ធទាំង៣ឲ្យ ដែលប្រកប ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ធ្វើផលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង (បុគ្គល) ធ្វើខន្ធទាំង៣ឲ្យ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីក-ចម្រើន រាគៈ ធ្វើខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។

(១៦០) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ (ធម៌) ជាអធិបតិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំង៣ឲ្យផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(១៦១) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ (ធម៌) ជាអធិបតិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំង៣ឲ្យផង វិចារៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំង៣ឲ្យផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(១៦២) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ

អវិតក្កវិចារមត្តា ឈានា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គា ... ផលា ... ផលំ ករុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ តំ ករុំ កត្វា សវិតក្ក-សវិចារា ខន្ធា ច វិតង្គា ច ឧបប្បជ្ជន្តិ អវិតក្ក-វិចារមត្តេ ទុតិយេ ច វិតក្កញ្ច ករុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ ករុំ កត្វា សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា ច វិតង្គា ច ឧបប្បជ្ជន្តិ ។

(១៦៣) អវិតក្កអវិចារេ ឆម្ពោ អវិតក្កអវិចារស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ធិញ្ញំ អវិតក្ក-អវិចារស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស វិចារស្ស ច អធិបតិ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហជាតាធិបតិ អវិតក្ក-អវិចារា អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្ត-សមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៦៤) អវិតក្កអវិចារេ ឆម្ពោ សវិតក្កសវិចា-រស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណា-ធិបតិ អរិយា អវិតក្កអវិចារា ឈានា ... មគ្គា ...

วิตกฺกตฺติกะ: ปญฺจกาวาระ:

คือ (บุคคล) เจริญฌานอันมีวิตกฺกะมีเพียงวิจาระ อันเป็นไปในมรรค ... อันเป็นไปในผล ... ถึงผล ให้เป็นที่เกิดแล้ว ซึ่งขันธ์ทั้งหลาย อันประกอบด้วยวิตกฺกะประกอบด้วยวิจาระ ในกาลใด ในกาลนั้น ให้เป็นที่เกิดแล้ว ซึ่งขันธ์ทั้งหลาย อันมีวิตกฺกะมีเพียงวิจาระ ในกาลนั้น ย่อมเกิดขึ้น ฯ

(๑๖๓) ธรรม อันมีวิตกฺกะมีวิจาระ เป็นปัจจัย แห่งธรรม อันมีวิตกฺกะมีวิจาระ โดยอธิปติปัจจัย ด้วยอำนาจอารัมมณาธิปติ และสหชาตาธิปติ ฯ อารัมมณาธิปติ คือ พระนิพพาน เป็นปัจจัย แห่งมรรคและผล อันมีวิตกฺกะมีวิจาระ ด้วยอำนาจวิจาระ โดยอธิปติปัจจัย ฯ สหชาตาธิปติ คือ (ธรรม) อันเป็นอธิปติ อันมีวิตกฺกะมีวิจาระ เป็นปัจจัย แห่งสัมปยุตตกขันธ์ทั้งหลาย และจิตตสมุฏฐานรูปทั้งหลาย โดยอธิปติปัจจัย ฯ

(๑๖๔) ธรรม อันมีวิตกฺกะมีวิจาระ เป็นปัจจัย แห่งธรรม อันประกอบด้วยวิตกฺกะ ประกอบด้วยวิจาระ โดยอธิปติปัจจัย ด้วยอำนาจอารัมมณาธิปติ คือ พระอริยบุคคลทั้งหลาย เจริญฌานอันมีวิตกฺกะมีเพียงวิจาระ อันเป็นไปในมรรค ... อันเป็นไปในผล ...

ឧលា វុដ្ឋហិត្វា ឧលំ ករុំ កត្វា បច្ចវេក្ខិត្វា តំ ករុំ កត្វា សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ អរិយា ឯញ្ជនំ ករុំ កត្វា បច្ចវេក្ខិត្វា ឯញ្ជនំ តោត្រកុស្ស ភេឆានស្ស សវិតក្កសវិចារស្ស មក្កសស្ស ឧលស្ស អធិបតិប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ចក្កំ ករុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ ករុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្ប-ជ្ជតិ សោតំ ... ឃានំ ជិវ្ហំ កាយំ រូបេ សទ្ទេ គន្ធេ រសេ ផោដ្ឋព្ពេ វត្ថុំ ... អវិតក្កអវិចារេ ខន្ធេ ច វិចារញ្ច ករុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ ករុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៦៥) អវិតក្កអវិចារេ ឧម្មា អវិតក្កវិចារ-មត្តស្ស ឧម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្ម-ណាធិបតិ អរិយា អវិតក្កអវិចារា ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ... មក្កា ... ឧលា ... ឧលំ ករុំ កត្វា បច្ចវេក្ខិត្វា តំ ករុំ កត្វា វិតក្កោ ឧប្បជ្ជតិ អរិយា ឯញ្ជនំ ករុំ កត្វា

ចេញហើយអំពីផល ធ្វើផល ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ខន្ធទាំង-ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ធ្វើនូវផលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ព្រះអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ធ្វើព្រះនិព្វាន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ និងវោទានៈ នៃមគ្គនិងផល ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ (បុគ្គល) ធ្វើចក្ខុ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ធ្វើចក្ខុនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ធ្វើនូវ សោតៈ . . . ឃានៈ ជិវ្ហា កាយ ពួករូប ពួកសំឡេង ពួកក្លិន ពួករស ពួកផោដ្ឋព្វៈ វត្ថុ . . . នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ធ្វើខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។

(๑๖๕) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ គឺ អរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ចេញហើយអំពីឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ . . . អំពីមគ្គ . . . អំពីផល . . . ធ្វើផលឲ្យជាទីឲ្យគោរព ហើយពិចារណា វិតក្កៈ ធ្វើផលនោះ ឲ្យជាទីឲ្យគោរព ទើបកើតឡើង ព្រោះអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ធ្វើព្រះនិព្វាន ឲ្យជាទីគោរព

ปฐมชฺฌานํ ทุติยชฺฌานสฺส ปจฺจยตาย ปจฺจโย ปจฺจยุปฺปนฺนธมฺมา ขนฺธา ... วตฺถุ ... อวิตกฺกอวิจารา ขนฺธา จ วิตกฺโก จ อวิจาโร จ อวิตกฺกอวิจารสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ปจฺจยตาย ปจฺจโย ฯ

(๑๖๖) อวิตกฺกอวิจาเร ญาเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส จ อวิตกฺกอวิจารสฺส จ ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจยตาย ปจฺจโย อารมฺมณาธิปติ ทุติยชฺฌานสฺส ปจฺจยตาย ปจฺจโย ฯ

(๑๖๗) อวิตกฺกอวิจาเร ญาเณ สวิตกฺกสวิจารสฺส จ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส จ ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจยตาย ปจฺจโย อารมฺมณาธิปติ อวิตกฺกอวิจาเร ขนฺธา ... มคฺคา ... ผลา วุฏฺฐหิตฺวา ผลํ ปจฺจเวกฺขติ ตทา ปจฺจเวกฺขณาย ปจฺจยุปฺปนฺนธมฺมา ขนฺธา จ วิตกฺโก จ อวิจาโร จ อวิตกฺกอวิจารสฺส ขนฺธา จ วิตกฺโก จ อวิจาโร จ อวิตกฺกอวิจารสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ ปจฺจยตาย ปจฺจโย ทุติยชฺฌานสฺส ปจฺจยตาย ปจฺจโย ฯ

ហើយពិចារណា ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃមគ្គនិងផល ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ:ផង វិតក្ក:ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ (បុគ្គល) ធ្វើនូវបុគ្គ . . . វត្ថុ . . . នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង វិចារ:ផង ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ វិតក្ក:ធ្វើខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។

(១៦៦) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ឲ្យដល់អារម្មណាធិបតី គឺ ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃមគ្គនិងផល ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង វិចារ:ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(១៦៧) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ឲ្យដល់អារម្មណាធិបតី គឺ ព្រះអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ចេញហើយអំពីឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: . . . អំពីមគ្គ . . . អំពីផល ធ្វើផល ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ធ្វើផលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ព្រះអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ធ្វើព្រះនិព្វាន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ

ភេទោ ៤ស្ស តីណិក្ខន្ធស្ស ច សវិតក្កសវិចារស្ស មគ្គស្ស
តីណិក្ខន្ធស្ស ច សវិតក្កសវិចារស្ស ផលស្ស តីណិក្ខន្ធស្ស
ច អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ ករុំ កតྟ្វា ។
សទ្ធិំ ។ រូបំ ... អវិតក្កអវិចារេ ខន្ធេ ច វិចារញ្ច
ករុំ កតྟ្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ ករុំ កតྟ្វា
សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធា ច តីណិក្ខ្លា ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។

(១៦៧) អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ
ច ធម្មា សវិតក្កសវិចារស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ អវិតក្កវិចារមត្តេ
ខន្ធេ ច វិចារញ្ច ករុំ កតྟ្វា សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធា
ឧប្បជ្ជន្តិ ។

(១៦៨) អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ
ច ធម្មា អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ អវិតក្កវិចារមត្តេ
ខន្ធេ ច វិចារញ្ច ករុំ កតྟ្វា តីណិក្ខ្លា ឧប្បជ្ជតិ ។

ភេទានៈ និងវិតក្កៈផង មគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ និងវិតក្កៈផង ផល ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ និងវិតក្កៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ដ្ឋើចក្ខុ ឲ្យដាទីគោរព ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ (បុគ្គល ដ្ឋើ) នូវវត្ថុ . . . នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ឲ្យដាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ ខន្ធទាំង-ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ដ្ឋើខន្ធនោះ ឲ្យដាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។

(១៦៨) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ចានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដ្ឋើខន្ធទាំង-ឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ឲ្យដាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។

(១៦៩) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ចានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ វិតក្កៈ ដ្ឋើខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ឲ្យដាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។

(๑๗๐) อวิตกฺกวิจารมตฺตา จ อวิตกฺกอวิจารา จ ฉฬงฺคา สวิตกฺกสวิจารสฺส จ อวิตกฺกอวิจารมตฺตสฺส จ ฉฬงฺคสฺส อฏฺฐมตฺตปฺปเภเทน ปเภทโย อารมฺมณาธิปติ อวิตกฺกวิจารมตฺเต ขเณ จ วิจาเรฺว กรุ์ กตฺวา สวิตกฺกสวิจาร ขณฺเฑ จ วิตกฺเก จ อุปฺปชฺชติ ฯ

(๑๗๑) สวิตกฺกสวิจาเร จ อวิตกฺกวิจารมตฺตา จ ฉฬงฺคา สวิตกฺกสวิจารสฺส ฉฬงฺคสฺส อฏฺฐมตฺตปฺปเภเทน ปเภทโย อารมฺมณาธิปติ สวิตกฺกสวิจาเร ขเณ จ วิตกฺกเรฺว กรุ์ กตฺวา สวิตกฺกสวิจาร ขณฺเฑ อุปฺปชฺชติ ฯ

(๑๗๒) สวิตกฺกสวิจาเร จ อวิตกฺกวิจารมตฺตา จ ฉฬงฺคา อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฉฬงฺคสฺส อฏฺฐมตฺตปฺปเภเทน ปเภทโย อารมฺมณาธิปติ สวิตกฺกสวิจาเร ขเณ จ วิตกฺกเรฺว กรุ์ กตฺวา วิตกฺเก อุปฺปชฺชติ ฯ

(๑๗๐) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ចានដល់អារម្មណាធិបតី គឺ ខន្ធទាំង៣ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ធ្វើខន្ធទាំង៣ឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។

(๑๗๑) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ចានដល់អារម្មណាធិបតី គឺ ខន្ធទាំង៣ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ធ្វើខន្ធទាំង៣ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។

(๑๗๒) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ចានដល់អារម្មណាធិបតី គឺ វិតក្កៈ ធ្វើខន្ធទាំង៣ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។

(๑๗๓) សវិតក្កសវិចារេ ច អវិតក្កវិចារមត្តេ ច ឆម្ហា សវិតក្កសវិចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច ឆម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធេ ច វិតក្កញ្ច កត្វា សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា ច វិតក្កោ ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(๑๗๔) សវិតក្កសវិចារេ ឆម្ហា សវិតក្កសវិចារស្ស ឆម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ សវិតក្កសវិចារានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុលោមំ កោត្រភុស្ស អនុលោមំ ភេទានស្ស កោត្រភុ សវិតក្កសវិចារស្ស មក្ខស្ស ភេទានំ សវិតក្កសវិចារស្ស មក្ខស្ស សវិតក្កសវិចារេ មក្ខោ សវិតក្កសវិចារស្ស ឆលស្ស សវិតក្កសវិចារំ ឆលំ សវិតក្កសវិចារស្ស ឆលស្ស អនុលោមំ សវិតក្កសវិចារាយ ឆលសមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๑๗๓) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ដោយអារម្មណាធិបតិ គឺ ខន្ធទាំង៣ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ផ្លូវខន្ធទាំង៣ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។

(๑๗๔) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ខន្ធទាំង៣ឡាយ មុន ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ឡាយ ក្រោយ ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រភូ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃវោទានៈ គោត្រភូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ វោទានៈ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ មគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ(ជាបច្ច័យ)នៃផល ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ផលដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ (ជាបច្ច័យ) នៃផលដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃផលសមាបត្តិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ។

(១៧៥) សវិតក្កសវិចារេ ឆម្បេ អវិតក្កវិចារ-
មត្តស្ស ឆម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា
បុរិមា សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស
វិតក្កស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិ-
ចារំ ឧតិចិត្តំ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឧបបត្តិចិត្តស្ស
សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ទុជាឧស្ស
វិតក្កស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឈានស្ស បរិតរម្មំ
អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឈានស្ស គោត្រភុ អវិតក្ក-
វិចារមត្តស្ស មគ្គស្ស ភេទនំ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស
មគ្គស្ស អនុលោមំ អវិតក្កវិចារមត្តាយ ឧលសមា-
បត្តិយោ វិតក្កស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៧៦) សវិតក្កសវិចារេ ឆម្បេ អវិតក្កអវិ-
ចារស្ស ឆម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា
មគ្គំ វិញ្ញាណញ្ចំ អនន្តរប្បច្ចយេ បច្ចយោ

(๑๗๕) ធម្មៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអនន្តរបច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ ក្បាយមុន ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈ ក្រោយ ។ ដោយអនន្តរបច្ច័យ ចុតិចិត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ (ជាបច្ច័យ) នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ខន្ធទាំង៣ ក្បាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ (ជាបច្ច័យ) នៃរូបាន ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង បរិកម្ម នៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ (ជាបច្ច័យ) នៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ គោត្រភូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ភោគៈ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃផលសមាបត្តិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយអនន្តរបច្ច័យ ។

(๑๗๖) ធម្មៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអនន្តរបច្ច័យ អាវជ្ជនៈ ជាបច្ច័យ នៃវិញ្ញាណ ៥ ដោយអនន្តរបច្ច័យ

សវិតក្កសវិចារំ ចុតិចិត្តំ អវិតក្កអវិចារស្ស ឧបបត្តិ-
ចិត្តស្ស វិចារស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សវិតក្កសវិចារា ๑ ក្ខ អវិតក្កអវិចារស្ស វុដ្ឋានស្ស
វិចារស្ស ច ឧតិយស្ស ឈានស្ស បរិកម្មំ ឧតិយ
ឈានេ វិចារស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តតិ-
យស្ស ឈានស្ស បរិកម្មំ . . . ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស
បរិកម្មំ . . . អាកាសានញ្ចាយតនស្ស បរិកម្មំ . . .
វិញ្ញាណញ្ចាយតនស្ស បរិកម្មំ . . អាកិញ្ចញ្ញាយត-
នស្ស បរិកម្មំ . . . នេវសញ្ញានាសញ្ញាតនស្ស បរិ-
កម្មំ . . . ឥទ្ធិស្ស ចក្ខុស្ស បរិកម្មំ . . . ឥព្ភាយ
សោតធាតុយា បរិកម្មំ . . . ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស
បរិកម្មំ . . . ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បរិកម្មំ . . .
បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មូបគញ្ញា-
ណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស បរិកម្មំ . . . តោត្រៃកុ
អវិតក្កអវិចារស្ស មគ្គស្ស វិចារស្ស ច ភេទានំ
អវិតក្កអវិចារស្ស មគ្គស្ស វិចារស្ស ច អនុលោមំ
អវិតក្កអវិចារយ ផលសមាបត្តិយា វិចារស្ស ច
អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ចុតូបបិត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃឧប-
បត្តិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរប្ប-
ច្ច័យ ១ន្ធទាំង៤ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ
នៃវុដ្ឋានៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង បរិកម្ម នៃ
ទុតិយជ្ឈាន ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈ ក្នុងទុតិយជ្ឈាន ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ
បរិកម្ម នៃតតិយជ្ឈាន . . . បរិកម្ម នៃចតុត្ថជ្ឈាន បរិកម្ម នៃអាកា-
សានញ្ចាយតនៈ . . . បរិកម្ម នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ . . . បរិកម្ម
នៃអាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ . . . បរិកម្ម នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ . . .
បរិកម្ម នៃទិព្វចក្ខុ . . . បរិកម្ម នៃទិព្វសោតធាតុ . . . បរិកម្ម នៃឥទ្ធិ-
វិធញ្ញាណ . . . បរិកម្ម នៃចេតោបរិយញ្ញាណ . . . បរិកម្ម នៃបុព្វេ-
និវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មូបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ . . .
គោត្រភូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង
វិចារៈផង ភេទានៈ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមាន
វិចារៈផង វិចារៈផង អនុលោម ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែល
មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[๑๗๗] สวิตกฺกสวิจาเร ฌาเน อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฌ อวิตกฺกอวิจารสฺส ฌ ฌานสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย สวิตกฺกสวิจารํ ขุทฺทิกฺกํ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส อุปปตฺติกฺขเณ วิจารสฺส ฌ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย สวิตกฺกสวิจาโร ขนฺโธ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ขุทฺทกสฺส วิจารสฺส ฌ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฌานสฺส ปริกมฺมํ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฌานสฺส วิจารสฺส ฌ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย โคตฺรภุ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส มคฺคสฺส วิจารสฺส ฌ เวทนานํ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส มคฺคสฺส วิจารสฺส ฌ อนุโลมํ อวิตกฺกวิจารมตฺตาย ผลสมาปตฺติยา วิจารสฺส ฌ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

[๑๗๘] สวิตกฺกสวิจาเร ฌาเน สวิตกฺกสวิจารสฺส ฌ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฌ ฌานสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย ปุริมา ปุริมา สวิตกฺกสวิจารา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ สวิตกฺกสวิจารานํ ขนฺธานํ

(๑๗๗) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ចុតិចិត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ខន្ធ ទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ បរិកម្ម នៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គោត្រភូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ភេទានៈ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង អនុលោម ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(๑๗๘) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ មុន ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ក្រោយ ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង

វិតក្កោសម្ប ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុលោមំ
គោត្រភុស្ស វិតក្កោសម្ប ច អនុលោមំ ភេទានស្ស
វិតក្កោសម្ប ច គោត្រភុ សវិតក្កសវិចារស្ស មគ្គស្ស
វិតក្កោសម្ប ច ភេទានំ សវិតក្កសវិចារស្ស មគ្គស្ស
វិតក្កោសម្ប ច សវិតក្កសវិចាភេ មគ្គោ សវិតក្ក-
សវិចារស្ស ផលស្ស វិតក្កោសម្ប ច សវិតក្កសវិចារំ
ផលំ សវិតក្កសវិចារស្ស ផលស្ស វិតក្កោសម្ប ច
អនុលោមំ សវិតក្កសវិចាភយ ផលសមាបត្តិយា
វិតក្កោសម្ប ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๑๗๙) អវិតក្កវិចារមគ្គោ ឆម្ហោ អវិតក្កវិចារ-
មគ្គស្ស ឆន្នម្ប អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ
បុរិមោ វិតក្កោ បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស វិតក្កោសម្ប អនន្ត-
រប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ បុរិមោ អវិតក្កវិចារមគ្គោ
ខន្ធោ បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ អវិតក្កវិចារមគ្គានំ ខន្ធានំ
អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមគ្គោ មគ្គោ
អវិតក្កវិចារមគ្គស្ស ផលស្ស អវិតក្កវិចារមគ្គំ ផលំ
អវិតក្កវិចារមគ្គស្ស ផលស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

វិតក្កៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រភូផង វិតក្កៈផង អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃវេទនៈផង វិតក្កៈផង គោត្រភូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង វេទនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង មគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃផល ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ផល ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ (ជាបច្ច័យ) នៃផល ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង អនុលោម ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(๑๗๙) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ វិតក្កៈ មុន ។ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈ ក្រោយ ។ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ខន្ធ ទាំងឡាយ មុន ។ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ក្រោយ ។ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ (ជាបច្ច័យ) នៃផល ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ផល ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃផលដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[๑๙๐] อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา สวิตกฺกสวิจารสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยา ปุริเมา ปุริเมา วิตกฺกา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ สวิตกฺกสวิจารานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ปุคฺคลจิตฺตสฺส สวิตกฺกสวิจารสฺส อุปปตฺติจิตฺตสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺตํ กายญฺจ อวิญฺญตฺติยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา สวิตกฺกสวิจารสฺส วิญฺญาณสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

[๑๙๑] อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยา ปุริเมา ปุริเมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา ปจฺฉิมสฺส ปจฺฉิมสฺส วิจารสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺตํ ปุคฺคลจิตฺตญฺจ วิตกฺกา จ อวิตกฺกอวิจารสฺส อุปปตฺติจิตฺตสฺส วิจารสฺส จ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา วิตกฺกา จ อวิตกฺกอวิจารสฺส วิญฺญาณสฺส วิจารสฺส จ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยา ฯเปฯ

វិតក្កត្តិក: បញ្ហាវារ:

[๑๘๐] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ វិតក្ក: មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ក្រោយ ៗ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ចុតិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ភវង្គ: ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃអាវជ្ជន: ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋាន: ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[๑๘๑] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃវិចារ: ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ចុតិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង វិចារ:ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋាន: ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង វិចារ:ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ បេ ។

[๑๘๒] អវិតក្កវិចារមត្តោ ឯកេ អវិតក្កវិចារ-
មត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ឯកស្ស អនន្តរ-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អវិតក្កវិចារ-
មត្តា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ អវិតក្កវិចារមត្តានំ
ខន្ធានំ វិចារស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិ-
តក្កវិចារមត្តោ ឯកោ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ផស្សស្ស
វិចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តំ ផស្សំ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស
ផស្សស្ស វិចារស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[๑๘๓] អវិតក្កវិចារមត្តោ ឯកេ សវិតក្ក-
សវិចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច ឯកស្ស
អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ បុរិមោ វិតក្កោ
បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ សវិតក្កសវិចារានំ ខន្ធានំ
វិតក្កស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្ក-
វិចារមត្តំ ឯកំ សវិតក្កសវិចារស្ស ឧបបត្តិ-
ភវស្ស វិតក្កស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ

(๑๘๒) ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ធម្ម ដែលមិនមាន វិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួក១ខ្ន មុន ។ ដែល មិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃពួក១ខ្ន ក្រោយ ។ ដែល មិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង វិចារ:ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មគ្គ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: (ជាបច្ច័យ) នៃផល ដែលមិនមាន វិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង វិចារ:ផង ផល ដែលមិនមានវិតក្ក: មាន ត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃផល ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ: ផង វិចារ:ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(๑๘๓) ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម្ម ដែលមិន មានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ វិតក្ក: មុន ។ ជាបច្ច័យ នៃពួក១ខ្ន ក្រោយ ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកប ដោយវិចារ:ផង វិតក្ក:ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ចុតិចិត្ត ដែលមិន មានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលប្រកប ដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ:ផង វិតក្ក:ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ

អវិគតច្ឆន្ទតាទិភាវមត្តំ ភវង្គំ អារព្ភជាយ តិតក្ខណសទ្ធ ច អនន្ត-
រមនន្តរយេ បច្ចយោ អវិគតច្ឆន្ទតាទិភាវមត្តា ខន្ធា សវិ-
គតច្ឆន្ទសហិតាវសទ្ធ ឆន្ទាឯសទ្ធ តិតក្ខណសទ្ធ ច អនន្តរមន-
ន្តរយេ បច្ចយោ ។

(๑๓๘) អវិគតច្ឆន្ទអហិតាវេ ឯត្ថ អវិគតច្ឆន្ទអហិតាវសទ្ធ
ឆន្ទសទ្ធ អនន្តរមនន្តរយេ បច្ចយោ បុរិមោ បុរិមោ
ចិត្តាវេ បច្ចុប្បន្នសទ្ធ បច្ចុប្បន្នសទ្ធ ចិត្តាវសទ្ធ អនន្តរមន-
ន្តរយេ បច្ចយោ ។បេ។ បុរិមោ បុរិមោ អវិគតច្ឆ-
អហិតាវេ ខន្ធា វត្ថុបុរិមានំ បច្ចុប្បន្នានំ អវិគតច្ឆន្ទអហិតាវានំ
ខន្ធានំ អនន្តរមនន្តរយេ បច្ចយោ អវិគតច្ឆន្ទអហិតាវេ
មគ្គេ អវិគតច្ឆន្ទអហិតាវសទ្ធ ផលសទ្ធ អវិគតច្ឆន្ទអហិតាវំ
ផលំ អវិគតច្ឆន្ទអហិតាវសទ្ធ ផលសទ្ធ អនន្តរមនន្តរយេ
បច្ចយោ ឯត្ថេវ ឯកាវជ្ជនសទ្ធ ភវង្គេសញ្ញាឯសញ្ញា-
យតនំ អវិគតច្ឆន្ទអហិតាវេ ផលសមាបត្តិយោ ចិត្តាវសទ្ធ
ច អនន្តរមនន្តរយេ បច្ចយោ ។

วิตกฺกตฺติกา: ปญฺจารา:

กาวฺหา: ยทิ มิทนมานวิตกฺก:มานตฺรีมวิตวิจาร: ชาปจฺจย ยิ นามวฺหน:ผล วิตกฺก:ผล ยาย อนนฺตรปจฺจย ตุกขนฺธ ยทิ มิทนมานวิตกฺก:มานตฺรีมวิต วิจาร: ชาปจฺจย นิ:วฺหาน: ยทิ ปฺรกบปยาย วิตกฺก:ปฺรกบปยาย วิจาร: ผล วิตกฺก:ผล ยาย อนนฺตรปจฺจย ฯ

(๑๘๔) ธมฺมา ยทิ มิทนมานวิตกฺก:มิทนมานวิจาร: ชาปจฺจย นิ ธมฺมา ยทิ มิทนมานวิตกฺก:มิทนมานวิจาร: ยาย อนนฺตรปจฺจย ตี วิจาร: มุน ๆ ชาปจฺจย นิ วิจาร: ปฺรกาย ๆ ยาย อนนฺตรปจฺจย ฯ ปย ฯ ตุกขนฺธ มุน ๆ ยทิ มิทนมานวิตกฺก:มิทนมานวิจาร: ชาปจฺจย นิ ตุกขนฺธ ปฺรกาย ๆ ยทิ มิทนมานวิตกฺก:มิทนมานวิจาร: ยาย อนนฺตรปจฺจย มคฺค ยทิ มิทนมาน วิตกฺก:มิทนมานวิจาร: (ชาปจฺจย) นิ ผล ยทิ มิทนมานวิตกฺก:มิทนมานวิจาร: ผล ยทิ มิทนมานวิตกฺก:มิทนมานวิจาร: ชาปจฺจย นิ ผล ยทิ มิทนมาน วิตกฺก: มิทนมานวิจาร: ยาย อนนฺตรปจฺจย เนวสญฺญานาสญฺญายตน: (ยปสฺปุคฺคล) กาลยปญฺ อาตีนิกาย ชาปจฺจย นิ ผลสมาปตฺติ ยทิ มิทนมานวิตกฺก:มิทนมานวิจาร:ผล วิจาร:ผล ยาย อนนฺตรปจฺจย ฯ

[๑๙๕] អវិគតេ អវិគតោ ឧម្ពោ សវិគតេ សវិ-
ចារេ ឧម្ពេ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិគតេ-
អវិចារំ ចុតិចិត្តំ វិចារោ ច សវិគតេ សវិចារេ
ឧបបត្តិចិត្តេ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិគតេអ-
វិចារំ ភវង្គំ វិចារោ ច អាវជ្ជនាយ អនន្តរប្បច្ចយេន
បច្ចយោ អវិគតេ អវិចារេ ទ្វេ ឧម្ពោ វិចារោ ច សវិគតេ សវិ-
ចារេ វុដ្ឋានេ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯវមេវ
វុដ្ឋហន្តេ ឧេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សវិគតេ សវិចា-
រាយ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[๑๙๖] អវិគតេ អវិគតោ ឧម្ពោ អវិគតេ វិចារ-
មត្តេ ឧម្ពេ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ
បុរិមោ វិចារេ បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ អវិគតេ វិចារមត្តានំ
ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិគតេ អវិចារំ
ចុតិចិត្តំ វិចារេ ច អវិគតេ វិចារមត្តេ ឧបបត្តិ-
ចិត្តេ វិគតេ ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អវិគតេ អវិចារេ ទ្វេ ឧម្ពោ វិចារេ ច អវិគតេ វិចារមត្តេ
វុដ្ឋានេ វិគតេ ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ

(๑๘๕) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ចុតិ-ចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧប-បត្តិចិត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ កវង្គៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃអាវជ្ជនៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ របស់បុគ្គល កាលចេញអំពីនិរោធ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(๑๘๖) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ វិចារៈមុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលមិនមានវិតក្កៈមាន ត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ចុតិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមាន វិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈមាន ត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែល មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដែល មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ

อิเมสุ ทฺวีสุ ปเทสุ เอวํสญฺญาสญฺญายตนํ อากิ-
ญฺจญฺญายตนสมาปตฺติยา วิสภาคฺคสฺส ๘
อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๑๔๗) อากิญฺจญฺญาภาเว ฉนฺนฺนา อากิญฺจญฺญา-
ยตนสฺส ๘ อากิญฺจญฺญายตนสฺส ๘ ฉนฺนฺนสฺส อนนฺตร-
ปจฺจเยน ปจฺจโย อากิญฺจญฺญายตนํ ตุลฺยตฺถตาย อากิญฺจ-
ญฺญายตนสมาปตฺติยา ตุลฺยตฺถตาย วิภาคสฺส ๘ อนนฺตรปจฺ-
จเยน ปจฺจโย อากิญฺจญฺญายตนภาเว ๑๐ฺ อากิญฺจญฺญา-
ยตนสฺส ทฺวินฺนฺนสฺส วิภาคสฺส ๘ อนนฺตรปจฺจเยน
ปจฺจโย เอวํสญฺญาสญฺญา-
ยตนสมาปตฺติยา วิภาคสฺส ๘ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๑๔๘) อากิญฺจญฺญายตนภาเว ฉนฺนฺนา สากิญฺจญฺญา-
ยตนสฺส ๘ อากิญฺจญฺญายตนสฺส ๘ ฉนฺนฺนสฺส อนนฺตร-
ปจฺจเยน ปจฺจโย อากิญฺจญฺญายตนํ ตุลฺยตฺถตาย วิภาเค
๘ สากิญฺจญฺญายตนสฺส ทฺวินฺนฺนสฺส วิภาคสฺส ๘

នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ របស់បុគ្គល កាលចេញ អំពីនិរោធ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[๑๔๗] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ចុតិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួក ๒ ខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃរូបាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ របស់បុគ្គល កាលចេញ អំពីនិរោធ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[๑๔๘] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ចុតិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង

អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កអវិចារំ កាវជ្ជញ្ច វិចារេ ច អារម្មណាយ វិតក្កិស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កអវិចារេ ខន្ធេ វិចារេ ច សវិតក្ក-សវិចារស្ស រូបារូបស្ស វិតក្កិស្ស ច អនន្តរប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ឯកេកេ រូបវេទនាសញ្ញាសង្ខារ-សញ្ញាយតនំ សវិតក្កសវិចារកេ ផលសមាបត្តិយោ វិតក្កិស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៨៩] អវិតក្កវិចារមត្តេ ច អវិតក្កអវិចារេ ច ធម្មេ សវិតក្កសវិចារស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ច-យេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តំ ចុតិចិត្តញ្ច វិចារេ ច សវិតក្កសវិចារស្ស ឧបបត្តិចិត្តស្ស អនន្តរប្បច្ច-យេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តំ កាវជ្ជញ្ច វិចារេ ច អារម្មណាយ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្ក-វិចារមត្តេ ខន្ធេ ច វិចារេ ច សវិតក្កសវិចារស្ស រូបារូបស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ភវង្គៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃអាវជ្ជនៈផង វិតក្កៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួក ๑๘ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ របស់បុគ្គល កាលចេញ អំពីនិរោធ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(๑๘๙) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ចុតិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ភវង្គៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃអាវជ្ជនៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួក ๑๘ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[๑๙๐] អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឥម្មា អវិតក្កវិចារមត្តសរ្ជ ឥម្មសរ្ជ អនន្តរប្បច្ច-យេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អវិតក្កវិចារមត្តា ខន្ធា ច វិចារេ ច បច្ចុប្បន្នំ បច្ចុប្បន្នំ អវិតក្កវិចារមត្តំ ខន្ធំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តោ មត្តោ ច វិចារេ ច អវិតក្កវិចារមត្តសរ្ជ ផលសរ្ជ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តំ ផលក្ខ វិចារេ ច អវិតក្កវិចារមត្តសរ្ជ ផលសរ្ជ អនន្ត-រប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[๑๙๑] អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឥម្មា អវិតក្កអវិចារសរ្ជ ឥម្មសរ្ជ អនន្តរប្បច្ច-យេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អវិតក្កវិចារមត្តា ខន្ធា ច វិចារេ ច បច្ចុប្បន្នេ បច្ចុប្បន្នេ វិចារសរ្ជ អនន្ត-រប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តំ ចុតិចិត្តក្ខ វិចារេ ច អវិតក្កអវិចារសរ្ជ ឧបបត្តិចិត្តសរ្ជ អនន្ត-រប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តា ខន្ធា ច វិចារេ ច អវិតក្កអវិចារសរ្ជ រូបាយតនសរ្ជ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

វិតក្កត្តិក: បញ្ហាវារ:

(១៩០) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ: ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ។ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី វិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ។ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មគ្គ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី វិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃផល ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ផល ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី វិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃផល ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(១៩១) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ។ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី វិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃវិចារ: ក្រោយ ។ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ចុតិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី វិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី វិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋាន: ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(๑๙๒) អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឯកច្ចោ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ឯកច្ចស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អវិតក្កវិចារមត្តា ខន្ធា ច វិចារោ ច បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ អវិតក្កវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តោ មគ្គោ ច វិចារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ផលស្ស វិចារស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តំ ផលញ្ច វិចារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ផលស្ស ច វិចារស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๑๙๓) អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឯកច្ចោ សវិតក្កសវិចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច ឯកច្ចស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តំ ចុតិចិត្តញ្ច វិចារោ ច សវិតក្កសវិចារស្ស ឧបបត្តិចិត្តស្ស កិតុក្កស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តំ កវឡីញ្ច វិចារោ ច

(๑๙๒) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃផល ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ផល ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃផល ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(๑๙๓) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ចុតិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ក៏ដូចគ្នា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ

อารุฬฺหาย วิตกฺกิสฺส จ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา จ วิจาโร จ สวิตกฺกสวิจารสฺส ฌานสฺส วิตกฺกิสฺส จ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๑๙๔) สวิตกฺกสวิจาโร จ อวิตกฺกวิจารมตฺตา จ ธมฺมา สวิตกฺกสวิจารสฺส ฌานสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย ปุริมา ปุริมา สวิตกฺกสวิจารา ขนฺธา จ วิตกฺโก จ ปฏิมานนฺตรานนฺตรา สวิตกฺกสวิจารานนฺตรา ขนฺธานนฺตรา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย อนุโลมมฺปิ วิตกฺโก จ โคตฺรภุสฺส อนุโลมมฺปิ วิตกฺโก จ ภวงฺคสฺส โคตฺรภุ จ วิตกฺโก จ สวิตกฺกสวิจารสฺส มคฺคสฺส ภวงฺคมฺปิ วิตกฺโก จ สวิตกฺกสวิจารสฺส มคฺคสฺส ฯ เป ฯ สวิตกฺกสวิจาโร มคฺโค จ วิตกฺโก จ สวิตกฺกสวิจารสฺส ผลสฺส สวิตกฺกสวิจารานนฺตรา ผลมฺปิ วิตกฺโก จ สวิตกฺกสวิจารสฺส ผลสฺส อนุโลมมฺปิ วิตกฺโก จ สวิตกฺกสวิจารกาย ผลสมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

វិតក្កត្តិកៈ បញ្ហាវារៈ

នៃអារម្ភណៈផង វិតក្កៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលមិនមាន
វិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(១៤៤) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ។
ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃ
ពួកខន្ធ ក្រោយ ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយ
អនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោមក្តី វិតក្កៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រភូ អនុ-
លោមក្តី វិតក្កៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃវោទានៈ គោត្រភូក្តី វិតក្កៈក្តី
(ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ វោទាន:
ក្តី វិតក្កៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
វិចារៈ ។ បេ ។ មគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី
វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃផល ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
វិចារៈ ផល ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជា
បច្ច័យ នៃផល ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អនុលោមក្តី
វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
ដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៩៥] សវិតក្កសវិចារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច ឧម្ហា អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឧម្ហស្ស អនន្តរប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា ច វិតក្កោ ច បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស វិតក្កស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិចារំ ចុតិចិត្តញ្ច វិតក្កោ ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឧបបត្តិចិត្តស្ស អ-នន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា ច វិតក្កោ ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស វុដ្ឋានស្ស អនន្តរ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឈានស្ស បរិកម្មញ្ច វិតក្កោ ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឈា-នស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ គោត្រភុ ច វិតក្កោ ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស មគ្គស្ស ភាគនញ្ច វិតក្កោ ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស មគ្គស្ស អនុលោមញ្ច វិតក្កោ ច អវិតក្កវិចារមត្តាយ ឥលសមាបត្តិយា អនន្ត-រប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៩៥) ធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួក ១ ខន្ធ មុន ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈក្រោយ ។ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ចុតិចិត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួក ១ ខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋាន: ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ បរិកម្ម នៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គោត្រភូក្តី វិតក្កៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អភិញ្ញាក្តី វិតក្កៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អនុលោមក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(๑๙๖) สวิตกฺกสวิจารา จ อวิตกฺกวิจารมตฺตา จ ฉหิ อวิตกฺกอวิจารสฺส ฉหิ สหชาตหิตูหิ สหชาตาธิปติยา ปจฺฉาชาตา ปจฺฉาชาตปจฺจยา จ วิตกฺกา จ ยาวญฺจิทํ วิญฺญาณฏฺฐิติยา อนนฺตรปจฺจยา จ ปจฺฉาชาตา สวิตกฺกสวิจารา ปุเรชาตปจฺจยา วิตกฺกา จ อวิตกฺกอวิจารสฺส ทุปปติฏฺฐิตสฺส วิจารสฺส จ อนนฺตรปจฺจยา จ ปจฺฉาชาตา สวิตกฺกสวิจารา จ ฉหิ จ วิตกฺกา จ อวิตกฺกอวิจารสฺส ปุเรชาตสฺส จ วิจารสฺส จ อนนฺตรปจฺจยา จ ปจฺฉาชาตา ทุติยสฺส ฌานสฺส ปริกมฺมาย วิตกฺกา จ ทุติยสฺส ฌานสฺส จ วิจารสฺส จ อนนฺตรปจฺจยา จ ปจฺฉาชาตา ตติยสฺส ฌานสฺส ปริกมฺมาย วิตกฺกา จ ตติยสฺส ฌานสฺส จ ปุเรชาตสฺส ฌานสฺส ปริกมฺมาย วิตกฺกา จ อากาสานญฺจายตนสฺส ปริกมฺมาย วิตกฺกา จ วิญฺญาณญฺจายตนสฺส ปริกมฺมาย วิตกฺกา จ อากิญฺจญฺญายตนสฺส ปริกมฺมาย วิตกฺกา จ เนวสญฺญานาสญฺญายตนสฺส

វិតក្កត្តិក: បញ្ហាវារ:

(១៩៦) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ អាវជ្ជន:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃបញ្ចវិញ្ញាណ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ចុតិចិត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង វិចារ:ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋាន: ដែលមិនមានវិតក្ក: មិនមានវិចារ:ផង វិចារ:ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ បរិកម្ម នៃទុតិយជ្ឈានក្តី វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃទុតិ-យជ្ឈានផង វិចារ:ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ បរិកម្ម នៃតតិយជ្ឈានក្តី វិតក្ក:ក្តី បរិកម្ម នៃចតុត្ថជ្ឈានក្តី វិតក្ក:ក្តី បរិកម្ម នៃអាកាសានញ្ចា-យតន:ក្តី វិតក្ក:ក្តី បរិកម្ម នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតន:ក្តី វិតក្ក:ក្តី បរិកម្ម នៃអាកិញ្ចញ្ញាយតន:ក្តី វិតក្ក:ក្តី បរិកម្ម នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតន:ក្តី

បរិកម្មញ្ច វិតក្កោ ច ឥទ្ធិសទ្ធ ចក្ខុសទ្ធ បរិកម្មញ្ច
វិតក្កោ ច ឥទ្ធាយ សោតធាតុយា បរិកម្មញ្ច
វិតក្កោ ច ឥទ្ធិវិធញ្ញាណសទ្ធ បរិកម្មញ្ច វិតក្កោ ច
ចេតោបរិយញ្ញាណសទ្ធ បរិកម្មញ្ច វិតក្កោ ច បុព្ពេ-
និវាសានុស្សតិញ្ញាណសទ្ធ ។បេ។ យថាកម្មូបគញ្ញា-
ណសទ្ធ ។បេ។ អនាគតំសញ្ញាណសទ្ធ បរិកម្មញ្ច
វិតក្កោ ច តោត្រភុ ច វិតក្កោ ច អវិតក្កអវិ-
ចារសទ្ធ មត្តសទ្ធ ច វិចារសទ្ធ ច ភោធានញ្ច វិតក្កោ
ច អវិតក្កអវិចារសទ្ធ មត្តសទ្ធ វិចារសទ្ធ ច អនុលោ-
មញ្ច វិតក្កោ ច អវិតក្កអវិចារាយ ឧលសមាបត្តិយា
វិចារសទ្ធ ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៩៧) សវិតក្កសវិចារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ
ច ឧប្បជ្ជតិ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស
ច ឧប្បត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្ក-
សវិចារំ បុគ្គលំ ចិត្តញ្ច វិតក្កោ ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស
ឧបបត្តិចិត្តស្ស ច វិចារស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន
បច្ចយោ សវិតក្កសវិចារោ ខន្ធា ច វិតក្កោ ច
អវិតក្កវិចារមត្តស្ស វុដ្ឋានស្ស ច វិចារស្ស ច

វិតក្កៈក្តី បរិកម្ម នៃទិព្វចក្ខុ ក្តី វិតក្កៈក្តី បរិកម្ម នៃទិព្វសោតធាតុ ក្តី វិតក្កៈក្តី បរិកម្ម នៃឥទ្ធិវិធញាណ ក្តី វិតក្កៈក្តី បរិកម្ម នៃចេតោបរិយញាណ ក្តី វិតក្កៈក្តី នៃបុព្វេនិវាសានុស្សតិញាណ ។បេ។ នៃយថាកម្មូបគញាណ ។បេ។ បរិកម្ម នៃអនាគតំសញ្ញាណ ក្តី វិតក្កៈក្តី គោត្រភូ ក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ភោគៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង អនុលោម ក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃផល-សមាបត្តិ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(១៩៧) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ចុតិចិត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង

อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย อวิคตปจฺจเวกฺขณสฺส ฌานสฺส ปวตฺตมฺหา วิคตมฺหา จ อวิคตปจฺจเวกฺขณสฺส ฌานสฺส จ วิจารสฺส จ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย คโรตฺตกุ จ วิคตมฺหา จ อวิคตปจฺจเวกฺขณสฺส มคฺคสฺส จ วิจารสฺส จ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย เภทานญฺจ วิคตมฺหา จ อวิคตปจฺจเวกฺขณสฺส มคฺคสฺส จ วิจารสฺส จ อนุโลมญฺจ วิคตมฺหา จ อวิคตปจฺจเวกฺขณสฺส ผลสมาปตฺติยา จ วิจารสฺส จ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๑๙๘) สวิตกฺกสวิจาเร จ อวิตกฺกวิจารมตฺเต จ ฉฏฺฐา สวิตกฺกสวิจารสฺส จ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส จ ฉฏฺฐสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย ปุริมา ปุริมา สวิตกฺกสวิจารา ขนฺธา จ วิคตมฺหา จ ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ สวิตกฺกสวิจารานํ ขนฺธานํ วิคตกฺขณสฺส จ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย อนุโลมญฺจ วิคตมฺหา จ คโรตฺตกุสฺส จ วิคตกฺขณสฺส จ อนุโลมญฺจ วิคตมฺหา จ เภทานสฺส จ วิคตกฺขณสฺส จ คโรตฺตกุ จ วิคตมฺหา จ สวิตกฺกสวิจารสฺส จ มคฺคสฺส จ วิคตกฺขณสฺส จ

ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ បរិកម្ម នៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គោត្រភូក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ភោគានៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង អនុលោមក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(១៩៨) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធមុន ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធក្រោយ ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោមក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ និងវិតក្កៈ អនុលោមក្តី វិតក្កៈក្តី(ជាបច្ច័យ)នៃភោគានៈ និងវិតក្កៈ គោត្រភូក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង

ភេទានញ្ច វិតក្កោ ច សវិតក្កសវិចារស្ស មគ្គស្ស ច វិតក្កស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្ក-សវិចារេ មគ្គេ ច វិតក្កោ ច សវិតក្កសវិចារស្ស ផលស្ស ច វិតក្កស្ស ច សវិតក្កសវិចារំ ផលញ្ច វិតក្កោ ច សវិតក្កសវិចារស្ស ផលស្ស ច វិតក្កស្ស ច អនុលោមញ្ច វិតក្កោ ច សវិតក្កសវិចារាយ ផលសមាបត្តិយា ច វិតក្កស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๑๙๙) សវិតក្កសវិចារេ ធម្មេ សវិតក្កសវិ-ចារស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនន្តរប្បច្ចយោបិ សមនន្តរប្បច្ចយោបិ សទិសោ ។

(๒๐๐) សវិតក្កសវិចារេ ធម្មេ សវិតក្កសវិចា-រស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្ក-សវិចារេ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ សហជា-តប្បច្ចយេន បច្ចយោ តយោ ខន្ធា ឯកស្ស ខន្ធស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ រូបិនោ ធម្មេ សវិ-តក្កសវិចារេ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ទ្វេ ខន្ធា ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ ... ។

អោទាន:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង វិតក្ក:ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃផល ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ:ផង វិតក្ក:ផង ផល ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃផលដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ:ផង វិតក្ក:ផង អនុលោមក្តី វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ ផង វិតក្ក:ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(๑๙๙) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ។ អនន្តរប្បច្ច័យក្តី សមនន្តរប្បច្ច័យក្តី មានសេចក្តីដូចគ្នា ។

(๒๐๐) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ៣ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ១ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ២ . . . ។

(๒๐๑) สวิตกฺกสวิจาเร ธมฺเม อวิตกฺกวิจาร-มตฺตสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย สวิ-ตกฺกสวิจาโก ขนฺโธ วิตกฺกสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ

(๒๐๒) สวิตกฺกสวิจาเร ธมฺเม อวิตกฺกอ-วิจารสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย สวิตกฺกสวิจาโก ขนฺโธ จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ กฏตฺตารูปานํ ... ฯ

(๒๐๓) สวิตกฺกสวิจาเร ธมฺเม สวิตกฺกสวิ-จารสฺส จ อวิตกฺกอวิจารสฺส จ ธมฺมสฺส สหา-ชาตปจฺจเยน ปจฺจโย สวิตกฺกสวิจาเร ฐเปตฺวา ขนฺเธ ตโย ขนฺเธ จิตฺตสมุฏฺฐานเก รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานเก รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ สนฺธิฏฺฐิ ฯ

(២០១) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(២០២) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ដោយសហជាត-ប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសម្បុដ្ឋានរូប ដោយសហជាតប្បច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(២០៣) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសម្បុដ្ឋានរូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ផង ពួកចិត្តសម្បុដ្ឋានរូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ សេចក្តីបំប្លួញ ។

(๒๐๔) សវិតក្កសវិចារេ ឆម្ហោ អវិតក្កវិចារ-មត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស សហជាត. ប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិចារេ ខន្ធេ វិតក្កស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានរូបញ្ច រូបានំ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(๒๐๕) សវិតក្កសវិចារេ ឆម្ហោ សវិតក្កសវិ-ចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស សហ-ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិចារេ ឯកេ ខន្ធេ តីណ្ណន្នំ ខន្ធានំ វិតក្កស្ស ច សហជាតប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធេ ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ វិតក្កស្ស ច សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(๒๐๖) សវិតក្កសវិចារេ ឆម្ហោ សវិតក្កសវិ-ចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចា-រស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិចារេ ឯកេ ខន្ធេ តីណ្ណន្នំ ខន្ធានំ វិតក្កស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានរូបញ្ច រូបានំ សហជាត-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធេ ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ វិតក្កស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានរូបញ្ច រូបានំ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(๒๐๔) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๒๐๕) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង វិតក្កៈផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒ ផង វិតក្កៈផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๒๐๖) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង វិតក្កៈផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒ ផង វិតក្កៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង (ដោយសហជាតប្បច្ច័យ) ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๒๐๗) อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย อวิตกฺกวิจารมตฺตา เอกา ขนฺธา ตโยฺ ขนฺเธ ทฺเว ขนฺธา ทฺวิธา ขนฺเธ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ทฺเว ขนฺธา ทฺวิธา ขนฺเธ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ

(๒๐๘) อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา สวิตกฺกสวิจารสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย วิตกฺโก สวิตกฺกสวิจารกฺขเณ ขนฺเธ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ

(๒๐๙) อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา วิจารสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานรูปารูปขนฺเธ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย วิตกฺโก จิตฺตสมุฏฺฐานเก รูปารูปขนฺเธ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ

(๒๐๗) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ๑ខន្ធ ๒ (ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒) ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๒๐๘) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ វិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๒๐๙) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ វិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

[๒๑๐] អវិតក្កវិចារមត្តោ ឆន្ទោ សវិតក្កសវិ-
ចារស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស សហ-
ជាតបច្ចយេន បច្ចយោ វិតក្កោ សវិតក្កសវិចារកំ
ខន្ធំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបានំ សហជាតបច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ វិតក្កោ . . . ។

[๒๑๑] អវិតក្កវិចារមត្តោ ឆន្ទោ អវិតក្កវិចារ-
មត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស សហ-
ជាតបច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ឯកោ
ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋា-
នានញ្ច រូបានំ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ
ខន្ធា ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច
រូបានំ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។

[๒๑๒] អវិតក្កអវិចារោ ឆន្ទោ អវិតក្កអវិចា-
រស្ស ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្ក-
អវិចារោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានា-
នញ្ច រូបានំ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា

(๒๑๐) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ វិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ វិតក្កៈ កង្ខាខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๒๑๑) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង វិចារៈ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒ ផង វិចារៈផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង កង្ខាខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๒๑๒) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒

ทุวิธนฺติ ขนฺธวเสน ทฺวิปฺปการนฺติ สมฺปชฺชานสมฺ-
ปยุตฺตนฺติ ปชฺชโย วิตกฺเก ทฺวิปฺปการนฺติ ปทสมฺพนฺโธ
ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกาวิจารเมว ขนฺธตฺตยนฺติ ขนฺธ
ติณฺณนฺนนฺติ ขนฺธานนฺติ กายสฺส จ ปทานนฺติ ขนฺธ
ทฺวินฺนนฺติ ขนฺธานนฺติ กายสฺส ปิ ปทานนฺติ วิตกฺเก กายสฺสปทานนฺติ
ขนฺธสฺส วจีสงฺขาร วจีสงฺขารนฺติ ขนฺธานนฺติ วิตกฺเก วจีสงฺขาร วจี-
วิญฺญตฺติ ฬกฺกา มหาภูตนฺติ ติณฺณนฺนนฺติ มหาภูตานนฺ
มหาภูตา ปฏิสนฺธิกฺขเณ ปทานนฺติ กายสฺสปทานนฺติ
ทุกาทยปทานนฺติ ตาทิสนฺติ ... อาหารสมุฏฺฐานนฺติ ...
ทุตุสมุฏฺฐานนฺติ ... อสญฺญสตฺตานนฺติ ฬกฺกา มหา-
ภูตนฺติ ... มหาภูตา กายสฺสปทานนฺติ ทุกาทยปทานนฺติ
สมฺปยุตฺตปชฺชโย ปชฺชโย ฯ

[๒๑๓] อวิตกฺกาวิจาเร ขนฺธา สวิตกฺก-
สวิจารสฺส ขนฺธสฺส สมฺปยุตฺตปชฺชโย ปชฺชโย
ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ สวิตกฺกสวิจารกนฺติ ขนฺธานนฺติ
สมฺปยุตฺตปชฺชโย ปชฺชโย ฯ

វិតក្កត្តិកៈ បញ្ហាវារៈ

ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒ ផង ពួកចិត្តសម្បុដានរូបផង ដោយសហជាត-
ប្បច្ច័យ វិចារៈ (ជាបច្ច័យ) នៃពួកចិត្តសម្បុដានរូប ខន្ធ ๑ ដែលមិន
មានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង ពួកកដត្តារូបផង
កង្ខាខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ๒ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ๒ ផង ពួកកដត្តារូប
ផង វិចារៈ (ជាបច្ច័យ) នៃពួកកដត្តារូប ពួកខន្ធ (ជាបច្ច័យ) នៃ
វត្ថុ វត្ថុ (ជាបច្ច័យ) នៃពួកខន្ធ វិចារៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវត្ថុ វត្ថុ (ជា
បច្ច័យ) នៃវិចារៈ មហាភូត ๑ (ជាបច្ច័យ) នៃមហាភូត ๓ ពួកមហា-
ភូត នៃពួកចិត្តសម្បុដានរូប ពួកកដត្តារូប ពួកឧបាទារូប ពាហិរ . . .
អាហារសម្បុដាន . . . ឧតុសម្បុដាន . . . មហាភូត ๑ . . .
របស់ពួកអសញ្ញសត្វ . . . ពួកមហាភូត ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប
និងពួកឧបាទារូប ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

(๒๑๓) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយសហជាត-
ប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយ
វិចារៈ កង្ខាខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

(๒๑๔) អវិតក្កអវិចារេ ฉ ខ្ធេ អវិតក្កវិចារ-មត្តស្ស ฉន្នស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ វិចារេ អវិតក្កវិចារមត្តានំ ๒ ខ្ធានំ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ វិចារេ អវិតក្កវិចារមត្តានំ ๒ ខ្ធានំ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ អវិតក្កវិចារមត្តានំ ๑ ខ្ធានំ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ វិតក្កស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๒๑๕) អវិតក្កអវិចារេ ฉ ខ្ធេ អវិតក្កវិចារ-មត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ฉន្នស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ វិចារេ អវិតក្កវិចារមត្តានំ ๒ ខ្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ វិចារេ អវិតក្កវិចារមត្តានំ ๒ ខ្ធានំ កាយវត្ថុ ច រូបានំ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ អវិតក្កវិចារមត្តានំ ๑ ខ្ធានំ វិចារស្ស ច សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២១៤) ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ កដត្តារូបៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ កដត្តារូបៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈ កដត្តារូបៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

(២១៥) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ពួកចិត្តសម្បយុត្តរូបៈផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ វិចារៈ (ជាបច្ច័យ) នៃពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ពួកកដត្តារូបៈផង កដត្តារូបៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង កដត្តារូបៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

(๒๑๖) อวิตกฺกอวิจาเร ฉมฺหา สวิตกฺก-สวิจารสฺส ๓ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ๓ ฉนฺนสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ สวิตกฺกสวิจารกฺขนฺธา ขนฺธานํ วิตกฺกสฺส ๓ สหชาต-ปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๒๑๗) สวิตกฺกสวิจาเร ๓ อวิตกฺกอวิจาเร ๓ ฉมฺหา สวิตกฺกสวิจารสฺส ฉนฺนสฺส สหชาตปจฺจ-เยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจาเร ฌเกา ขนฺธา ๓ วตฺถุ ๓ ตีณฺณนฺนํ ขนฺธานํ สห-ชาตปจฺจเยน ปจฺจโย เทฺว ขนฺธา ๓ วตฺถุ ๓ ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๒๑๘) สวิตกฺกสวิจาเร ๓ อวิตกฺกอวิจาเร ๓ ฉมฺหา อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฉนฺนสฺส สหชาต-ปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิ-จาเร ขนฺธา ๓ วตฺถุ ๓ วิตกฺกสฺส สหชาตปจฺ-จเยน ปจฺจโย ฯ

(២១៦) ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម្មៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង កង្ខារេវណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

(២១៧) ធម្មៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្មៈដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ កង្ខារេវណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

(២១៨) ធម្មៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈ កង្ខារេវណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

(๒๑๙) สวิตกฺกสวิจาเร ธ อวิตกฺกอวิจาเร ธ ธมฺเม อวิตกฺกอวิจารสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย สวิตกฺกสวิจาโร ขนฺโธ ธ มหาภูตา ธ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจาโร ขนฺโธ ธ มหาภูตา ธ กฏตฺตารูปานญฺจ ฯ

(๒๒๐) สวิตกฺกสวิจาเร ธ อวิตกฺกอวิจาเร ธ ธมฺเม สวิตกฺกสวิจารสฺส ธ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ธ ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจาเร ฯเปฯ ขนฺโธ ธ วตฺถุ ธ ตีณินฺนญฺจ ขนฺธานํ วิตกฺกสฺส ธ เทฺว ขนฺธา ธ วตฺถุ ธ ทฺวินฺนญฺจ ขนฺธานํ วิตกฺกสฺส ธ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๒๒๑) อวิตกฺกวิจารมตฺเต ธ อวิตกฺกอวิจาเร ธ ธมฺเม สวิตกฺกสวิจารสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิตกฺเก ธ วตฺถุ ธ สวิตกฺกสวิจารกญฺจ ขนฺธานญฺจ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๒๑๙) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ពួកមហាភូតក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ពួកមហាភូតក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

(๒๒๐) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ផង វិតក្កៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ផង វិតក្កៈផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

(๒๒๑) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ វិតក្កៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

(๒๒๒) อวิตกฺกวิจารมตฺตา จ อวิตกฺกอวิจารา จ ฉฬงฺคา อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฉฬงฺคสฺส สมาธิสมฺปยุตฺตสฺส ปจฺจยตฺตา ปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ปีติ ขนฺธา จ วิจาโร จ ตีณิ ขนฺธานิ เอว ขนฺธา จ วิจาโร จ เอโก ขนฺธาติ สมาธิสมฺปยุตฺตสฺส ปจฺจยา ปจฺจยุปฺปนฺนา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ปีติ ขนฺธา จ วิจาโร จ ตีณิ ขนฺธานิ เอว ขนฺธา จ วิจาโร จ เอโก ขนฺธาติ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ปีติ ขนฺธา จ วตฺถุ จ ตีณิ ขนฺธานิ สมาธิสมฺปยุตฺตสฺส ปจฺจยา ฯ

(๒๒๓) อวิตกฺกวิจารมตฺตา จ อวิตกฺกอวิจารา จ ฉฬงฺคา อวิตกฺกอวิจารสฺส ฉฬงฺคสฺส สมาธิสมฺปยุตฺตสฺส ปจฺจยตฺตา ปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา จ วิจาโร จ จิตฺตสมุฏฺฐานานิ รูปานิ สมาธิสมฺปยุตฺตสฺส ปจฺจยตฺตา ปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฐานานิ รูปานิ วิตกฺกา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฐานานิ รูปานิ

วิตกฺกตฺติก: ปญฺจวาร:

(๒๒๒) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺก:มานปจฺจยา วิจาร:ปฺปธานา ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺก:วิจาร:มตฺตา ตสฺส อวิตกฺก:วิจาร:มตฺตสฺส ตสฺมึ สมเย วิตกฺก:มานปจฺจยา วิจาร:ปฺปธานา ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ สหชาตปจฺจยา ฯ

(๒๒๓) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺก:มานปจฺจยา วิจาร:ปฺปธานา ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺก:วิจาร:มตฺตา ตสฺส อวิตกฺก:วิจาร:มตฺตสฺส ตสฺมึ สมเย วิตกฺก:มานปจฺจยา วิจาร:ปฺปธานา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ สหชาตปจฺจยา ขนฺธา ยสฺมึ สมเย วิตกฺก:มานปจฺจยา วิจาร:ปฺปธานา ขนฺธา ตสฺส อวิตกฺก:วิจาร:มตฺตสฺส ตสฺมึ สมเย วิตกฺก:มานปจฺจยา วิจาร:ปฺปธานา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ สหชาตปจฺจยา ขนฺธา ยสฺมึ สมเย วิตกฺก:มานปจฺจยา วิจาร:ปฺปธานา ขนฺธา ตสฺส อวิตกฺก:วิจาร:มตฺตสฺส ตสฺมึ สมเย วิตกฺก:มานปจฺจยา วิจาร:ปฺปธานา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ สหชาตปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานรูปา ยสฺมึ สมเย วิตกฺก:มานปจฺจยา วิจาร:ปฺปธานา ขนฺธา ตสฺส อวิตกฺก:วิจาร:มตฺตสฺส ตสฺมึ สมเย วิตกฺก:มานปจฺจยา วิจาร:ปฺปธานา จิตฺตสมุฏฺฐานรูปา อุปฺปชฺชนฺติ สหชาตปจฺจยา ขนฺธ

បដិសន្ធិក្ខណេ អវិគតក្ខន្ធវិចារមត្តា ខន្ធា ច វិចារោ ច កាយគតាយ វេទនាយ បដិសន្ធិក្ខណេ អវិគតក្ខន្ធវិចារមត្តា ខន្ធា ច មហាភូតា ច កាយគតាយ វេទនាយ បដិសន្ធិក្ខណេ វិគតក្កោ ច មហាភូតា ច កាយគតាយ វេទនាយ បដិសន្ធិក្ខណេ អវិគតក្កវិចារមត្តា ខន្ធា ច វត្ថុ ច វិចារស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๒๒๔) អវិគតក្កវិចារមត្តោ ច អវិគតក្កអវិចារោ ច ឆម្មា អវិគតក្កវិចារមត្តស្ស ច អវិគតក្កអវិចារស្ស ច ឆម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ អវិគតក្កវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ ច វិចារោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានរូបានញ្ច រូបានំ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ តយោ ខន្ធា ច វិចារោ ច ឯកស្ស ខន្ធស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានរូបានញ្ច រូបានំ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ច វិចារោ ច ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានរូបានញ្ច រូបានំ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ អវិគតក្កវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ ច វិចារោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ កាយគតា ច វេទនា សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ

ពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ពួកមហាភូតក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វិតក្កៈក្តី ពួកមហាភូតក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

(២២៤) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ๓ ក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๑ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ ក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង ពួកកដត្តារូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ

เจฺว ขนฺธา ... ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ฯเปฯ เอโก ขนฺโธ จ วตฺถุ จ ตีณิ ฐานานิ ขนฺธานิ วิจาร-สฺส จ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย เจฺว ขนฺธา จ วตฺถุ จ ทฺวีณิ ฐานานิ ขนฺธานิ วิจารสฺส จ สหชาต-ปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๒๒๕) สวิตกฺกสวิจาเร จ อวิตกฺกวิจารมตฺตา จ ธมฺมา สวิตกฺกสวิจารสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจ-เยน ปจฺจโย สวิตกฺกสวิจาเร ฯเปฯ เอโก ขนฺโธ จ วิตกฺโก จ ตีณิ ฐานานิ ขนฺธานิ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย เจฺว ขนฺธา จ วิตกฺโก จ ทฺวีณิ ฐานานิ สห-ชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ ฯ เปฯ

(๒๒๖) สวิตกฺกสวิจาเร จ อวิตกฺกวิจาร-มตฺตา จ ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารสฺส ธมฺมสฺส สห-ชาตปจฺจเยน ปจฺจโย สวิตกฺกสวิจาโร ขนฺโธ จ วิตกฺโก จ ปติฏฺฐิตมูลกานิ ตีณิ ฐานานิ สหชาตปจฺ-จเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ

ខន្ធ ๒ . . . ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង វិចារ:ផង ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒ ផង វិចារ:ផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

(๒๒๕) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ ក្តី វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។

(๒๒๖) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ . . . ។

[๒๒๗] សវិតក្កសវិចារោ ธ អវិតក្កវិចារមត្តោ ธ ฉฬฺ สวิตกฺกสวิจารสฺส ธ อวิตกฺกอวิจารสฺส ธ ฉฬฺสฺส สหชาตปจฺจยเนน ปจฺจโย สวิตกฺก-สวิจาโร ฯเปฯ อเหตุกา ๑ขณฺเ ธ วิตกฺโก ธ ตีณฺณนฺนํ ขนฺธานํ ปฏิสนฺธิกาลิกานญฺจ รูปานญฺจ สหชาตปจฺจยเนน ปจฺจโย เอโก ขณฺเ ธ วิตกฺโก ธ ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ ปฏิสนฺธิกาลิกานญฺจ รูปานญฺจ สหชาตปจฺจยเนน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ

[๒๒๘] สวิตกฺกสวิจาโร ธ อวิตกฺกวิจารมตฺโต ธ อวิตกฺกอวิจาโร ธ ฉฬฺ สวิตกฺกสวิจารสฺส ฉฬฺสฺส สหชาตปจฺจยเนน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจาโร ฯเปฯ อเหตุกา ๑ขณฺเ ธ วิตกฺโก ธ วตฺถุ ธ ตีณฺณนฺนํ ขนฺธานํ สหชาตปจฺจยเนน ปจฺจโย เอโก ขณฺเ ธ วิตกฺโก ธ วตฺถุ ธ ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ สหชาตปจฺจยเนน ปจฺจโย ฯ

(๒๔๗) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង ពួកចិត្តសម្បុដ្ឋានរូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ ក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒ ផង ពួកចិត្តសម្បុដ្ឋានរូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ฯ

(๒๔๘) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ ក្តី វិតក្កៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ฯ

(๒๒๙) สวิตักกสวิจาเร ธ อวิตักกวิจารมตฺตา ธ อวิตักกอวิจาเร ธ ธมฺมา อวิตักกอวิจารสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย สวิตักกสวิจาร ขนฺธา ธ วิตกฺกา ธ มหาภูตา ธ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตักกสวิจาร ขนฺธา ธ วิตกฺกา ธ มหาภูตา ธ กฏตฺตารูปานญฺจ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๒๓๐) สวิตักกสวิจาเร ธมฺมา สวิตักกสวิจารสฺส ธมฺมสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย สวิตักกสวิจาเร ฯเปฯ ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอกกฺขนฺธํ ขนฺธานญฺจ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตักก. สวิจาเร ฯเปฯ ขนฺเธ ปฏิจฺจ เอกกฺขนฺธํ ขนฺธานญฺจ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนญฺจ ขนฺธานญฺจ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๒๓๑) สวิตักกสวิจาเร ธมฺมา อวิตักกวิจารมตฺตสฺส ธมฺมสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย สวิตักกสวิจาร ขนฺธา วิตกฺกสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ

(๒๒๙) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ពួកមហាភូតក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ពួកមហាភូតក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប កឋិនក្ខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

(๒๓๐) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ កឋិនក្ខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។

(๒๓๑) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ កឋិនក្ខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

(๒๓๒) សវិតក្កសវិចារេ ฌេ ฌេ្ហ អវិតក្កអវិ-
ចារស្ស ฌេ្ហស្ស អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារេ ខេ្ហ វត្ថុស្ស
អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๒๓๓) សវិតក្កសវិចារេ ฌេ្ហ សវិតក្កសវិ-
ចារស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ฌេ្ហស្ស អញ្ញ-
មញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្ក-
សវិចារេ ឋិតោ ខេ្ហ តិណ្ណន្នំ ខេ្ហន្ធានំ វត្ថុស្ស
ច អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខេ្ហ ទ្វិន្នំ
ខេ្ហន្ធានំ វត្ថុស្ស ច អញ្ញមញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๒๓๔) សវិតក្កសវិចារេ ฌេ្ហ អវិតក្កវិ-
ចារមត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ฌេ្ហស្ស អញ្ញ-
មញ្ញបច្ចយេន បច្ចយោ ឥដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្ក-
សវិចារេ ខេ្ហ វិតក្កស្ស ច វត្ថុស្ស ច អញ្ញមញ្ញ-
បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๒๓๒) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ កដត្តាខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។

(๒๓๓) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង វត្ថុ ផង កដត្តាខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒ ផង វត្ថុផង ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។

(๒๓๔) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈផង វត្ថុផង កដត្តាខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។

(๒๓๕) สวิตกฺกสวิจาเร ธมฺเม สวิตกฺกสวิจารสฺส ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฯ ธมฺมสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย สวิตกฺกสวิจาเร ฯเปฯ ขนฺเธ ตีณฺณนฺนํ ขนฺธานํ วิตกฺกสฺส ฯ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ วิตกฺกสฺส ฯ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ

(๒๓๖) สวิตกฺกสวิจาเร ธมฺเม สวิตกฺกสวิจารสฺส ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฯ อวิตกฺกอวิจารสฺส ฯ ธมฺมสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจาเร ฯเปฯ ขนฺเธ ตีณฺณนฺนํ ขนฺธานํ วิตกฺกสฺส ฯ วิจารสฺส ฯ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ วิตกฺกสฺส ฯ วิจารสฺส ฯ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๒๓๗) อวิตกฺกวิจารมตฺเต ธมฺเม อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ธมฺมสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย อวิตกฺกวิจารมตฺเต ฯเปฯ ขนฺเธ ตีณฺณนฺนํ ขนฺธานํ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ

(๒๓๕) ធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង វិតក្កៈផង ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ ខន្ធ ๒ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒ ផង វិតក្កៈផង ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ កង្ខាខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๒๓๖) ធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង វិតក្កៈផង វត្ថុផង កង្ខាខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ ខន្ធ ๒ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒ ផង វិតក្កៈផង វត្ថុផង ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ ។

(๒๓๗) ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ ខន្ធ ๒ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒ ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ កង្ខាខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๒๓๘) អវិតក្កវិចារមត្តា ធម្មា សវិតក្ក-សវិចារស្ស ធម្មស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិតក្កោ សវិតក្កសវិចារកំ ខន្ធំ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។បេ។ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(๒๓๙) អវិតក្កវិចារមត្តា ធម្មា អវិតក្កអវិចារស្ស ធម្មស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តា ខន្ធា វិចារស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ អវិតក្កវិចារមត្តា ខន្ធា វិចារស្ស ច វត្ថុស្ស ច អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ វិតក្កោ វត្ថុស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๒๔๐) អវិតក្កវិចារមត្តា ធម្មា សវិតក្កសវិចារស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ វិតក្កោ សវិតក្កសវិចារកំ ខន្ធំ វត្ថុស្ស ច អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៣៨) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ វិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។ បេ ។ កឋិនវារៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

(២៣៩) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈផង វត្ថុផង កឋិនវារៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ វិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ កឋិនវារៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។

(២៤០) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ វិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វត្ថុផង កឋិនវារៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។

(๒๔๑) อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ธ อวิตกฺกอวิจารสฺส ธ ธมฺมสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ฯเปฯ ขนฺธา ตีณฺณนฺนํ ขนฺธานํ วิจารสฺส ธ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ วิจารสฺส ธ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ฯเปฯ ขนฺธา ตีณฺณนฺนํ ขนฺธานํ วิจารสฺส ธ ผสฺสสฺส ธ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ วิจารสฺส ธ ผสฺสสฺส ธ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๒๔๒) อวิตกฺกอวิจาเร ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารสฺส ธมฺมสฺส อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจยา อวิตกฺกอวิจาเร ฯเปฯ ขนฺธา ตีณฺณนฺนํ ขนฺธานํ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกอวิจาเร ฯเปฯ ขนฺธา ตีณฺณนฺนํ ขนฺธานํ ผสฺสสฺส ธ อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา ทฺวินฺนํ ขนฺธานํ ผสฺสสฺส ธ

(៤៤១) ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង វិចារៈផង ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ផង វិចារៈផង ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង វិចារៈផង វត្ថុផង កន្ធ ៣ ខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ផង វិចារៈផង វត្ថុផង ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។

(៤៤២) ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង វត្ថុផង កន្ធ ៣ ខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ផង វត្ថុ

អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ខន្ធា វត្ថុស្ស វត្ថុ ខន្ធានំ វិចារេ វត្ថុស្ស វត្ថុ វិចារស្ស ឯកំ មហាភូតំ តំឈានង្គំ មហាភូតានំ ពាហិរំ ... អាហារសមុដ្ឋានំ ... ឧតុសមុដ្ឋានំ ... អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ ... ។

(២៤៣) អវិតក្កអវិចារេ ឆម្មា សវិតក្កសវិចារស្ស ធម្មស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ សវិតក្កសវិចារកានំ ខន្ធានំ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៤៤) អវិតក្កអវិចារេ ឆម្មា អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារេ អវិតក្កវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ វិចារេ អវិតក្កវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ អវិតក្កវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ វិតក្កស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ (ជាបច្ច័យ) នៃវត្ថុ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ វិចារៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវត្ថុ វត្ថុ (ជាបច្ច័យ) នៃវិចារៈ មហាភូត ๑ (ជាបច្ច័យ) នៃមហាភូត ๓ តាហិរៈ ... អាហារសមុដ្ឋាន ... ឧតុសមុដ្ឋាន ... មហាភូត ๑ របស់ពួកអសញ្ញសត្ត ... ។

(๒๔๓) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ កដត្តារូបៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។

(๒๔๔) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ កដត្តារូបៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ កដត្តារូបៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈ កដត្តារូបៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។

(๒๔๕) อวิตกฺกอวิจาเร ฉมฺหา อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส จ อวิตกฺกอวิจารสฺส จ ฉนฺนสฺส อญฺญมญฺญปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิจาเร อวิตกฺกวิจารมตฺตานํ ขนฺธานํ วตฺถุสฺส จ อญฺญมญฺญปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ อวิตกฺกวิจารมตฺตานํ ขนฺธานํ วิจารสฺส จ อญฺญมญฺญปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๒๔๖) อวิตกฺกอวิจาเร ฉนฺนมฺปิ สวิตกฺกสวิจารสฺส จ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส จ ฉนฺนสฺส อญฺญมญฺญปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ สวิตกฺกสวิจารกานํ ขนฺธานํ วิตกฺกสฺส จ อญฺญมญฺญปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๒๔๗) สวิตกฺกสวิจาเร จ อวิตกฺกอวิจาเร จ ฉนฺนมฺปิ สวิตกฺกสวิจารสฺส ฉนฺนสฺส อญฺญมญฺญปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจาเร ฌาเน ขนฺเธ จ วตฺถุ จ ตีณฺหมฺปิ ขนฺธานํ เทฺว ขนฺธา จ วตฺถุ จ ทฺวินฺนมฺปิ ขนฺธานํ อญฺญมญฺญปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

វិតក្កត្តិក: បញ្ហាវារ:

(២៤៥) ធម្មំ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម្មំ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ធម្មំ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ គឺ វិចារ: ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង វត្ថុផង កង្ខាណ: នៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង វិចារ:ផង កង្ខាណ:នៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ ។

(២៤៦) ធម្មំ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម្មំ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម្មំ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង វិតក្ក:ផង កង្ខាណ:នៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ ។

(២៤៧) ធម្មំ ដែរបប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម្មំ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្មំ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ កង្ខាណ:នៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ ។

(๒๔๗) សវិតក្កសវិចារេ ច អវិតក្កអវិចារេ ច ធម្មា អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អញ្ញមញ្ញ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិ-ចារា ខន្ធា ច វត្ថុ ច វិតក្កស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๒๔๘) សវិតក្កសវិចារេ ច អវិតក្កអវិចារេ ច ធម្មា សវិតក្កសវិចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារេ ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ វិតក្កស្ស ច អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ច វត្ថុ ច ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ វិតក្កស្ស ច អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๒๔๙) អវិតក្កវិចារមត្តេ ច អវិតក្កអវិចារេ ច ធម្មា សវិតក្កសវិចារស្ស ធម្មស្ស អញ្ញមញ្ញ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ វិតក្កោ ច វត្ថុ ច សវិតក្កសវិចារានំ ខន្ធានំ អញ្ញមញ្ញប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។

(២៤៨) ធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកដោយវិចារ:ក្តី ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ: ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកប ដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃវិតក្ក: កដត្តា ខណ: នៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ ។

(២៤៩) ធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលប្រកបដោយ វិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ គឺ ខន្ធ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយ វិចារ:ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ផង វិតក្ក:ផង កដត្តា ខណ:នៃបដិ- សន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ផង វិតក្ក:ផង ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ ។

(២៥០) ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ធម្ម ដែល មិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលប្រកបដោយ វិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ គឺ វិតក្ក:ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ភ្លាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: កដត្តា ខណ:នៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ ។

(๒๕๑) อวิตกฺกวิจารมตฺตา ๘ อวิตกฺกอวิจาเร ๘ ฉฬงฺคา อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฉฬงฺคสฺส อญฺญมญฺญปฺปจฺจยตาย ปจฺจยา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ปญฺจ ขนฺธา ๘ วิจาเร ๘ ตีณิ ขนฺธานิ อญฺญมญฺญปฺปจฺจยตาย ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา ๘ วิจาเร ๘ ทฺวีณิ ขนฺธานิ อญฺญมญฺญปฺปจฺจยตาย ปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ปญฺจ ขนฺธา ๘ วิจาเร ๘ วตฺถุ ๘ ตีณิ ขนฺธานิ เทฺว ขนฺธา ๘ วิจาเร ๘ วตฺถุ ๘ ทฺวีณิ ขนฺธานิ อญฺญมญฺญปฺปจฺจยตาย ปจฺจยา ฯ

(๒๕๒) อวิตกฺกวิจารมตฺตา ๘ อวิตกฺกอวิจาเร ๘ ฉฬงฺคา อวิตกฺกวิจารสฺส ฉฬงฺคสฺส อญฺญมญฺญปฺปจฺจยตาย ปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา ๘ วิจาเร ๘ วตฺถุสฺส อญฺญมญฺญปฺปจฺจยตาย ปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา ๘ วตฺถุ ๘ วิจารสฺส อญฺญมญฺญปฺปจฺจยตาย ปจฺจยา ฯ

(๒๕๑) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មិនមានវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ: ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ គឺ ខន្ធ១ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី វិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ដោយអញ្ញបញ្ញបច្ច័យ ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី វិចារ:ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ កដ្ឋ ខណ:នៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី វិចារ:ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ ។

(๒๕๒) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មិនមានវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ភ្លាយ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី វិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ កដ្ឋ ខណ:នៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ ខន្ធទាំង៣ភ្លាយ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃវិចារ កដ្ឋ ខណ:នៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ ។

[๒๕๓] អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឆម្មា អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ឆម្មស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ អវិតក្កវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ ច វិចារោ ច តីណ្ណន្នំ ខន្ធានំ វត្ថុស្ស ច អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ច វិចារោ ច ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ វត្ថុស្ស ច អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ អវិតក្កវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តីណ្ណន្នំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ច វត្ថុ ច ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[๒๕๔] សវិតក្កសវិចារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច ឆម្មា សវិតក្កសវិចារស្ស ឆម្មស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិចារោ ឯកោ ខន្ធោ ច វិតក្កោ ច តីណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ច វិតក្កោ ច ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។

(๒๙๓) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ ខន្ធ ๒ ក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒ ផង វត្ថុផង ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង វិចារៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ ខន្ធ ๒ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒ ផង វិចារៈផង ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ ។

(๒๙๔) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ ខន្ធ ๒ ក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒ ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

[๒๕๕] สวิตกฺกสวิจาเร ธ อวิตกฺกวิจารเมตฺตา ธ ฉนฺนา อวิตกฺกอวิจารสฺส ฉนฺนสฺส อญฺญมญฺญปจฺจยเน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจารา ขนฺธา ธ วิตกฺโก ธ ผสฺสสฺส อญฺญมญฺญปจฺจยเน ปจฺจโย ฯ

[๒๕๖] สวิตกฺกสวิจาเร ธ อวิตกฺกวิจารเมตฺตา ธ ฉนฺนา สวิตกฺกสวิจารสฺส ธ อวิตกฺกอวิจารสฺส ธ ฉนฺนสฺส อญฺญมญฺญปจฺจยเน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจาเร ฯเปฯ ขนฺเธ ธ วิตกฺโก ธ ตีณินฺนญฺจ ขนฺธานญฺจ ผสฺสสฺส ธ อญฺญมญฺญปจฺจยเน ปจฺจโย เจ ขนฺเธ ธ วิตกฺโก ธ ทฺวินฺนญฺจ ขนฺธานญฺจ ผสฺสสฺส ธ อญฺญมญฺญปจฺจยเน ปจฺจโย ฯ

[๒๕๗] สวิตกฺกสวิจาเร ธ อวิตกฺกวิจารเมตฺตา ธ อวิตกฺกอวิจาเร ธ ฉนฺนา สวิตกฺกสวิจารสฺส ฉนฺนสฺส อญฺญมญฺญปจฺจยเน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจาเร ฯเปฯ ขนฺเธ ธ วิตกฺโก ธ ผสฺโส ธ ตีณินฺนญฺจ ขนฺธานญฺจ อญฺญมญฺญปจฺจยเน ปจฺจโย เจ ขนฺเธ ธ วิตกฺโก ธ ผสฺโส ธ ทฺวินฺนญฺจ ขนฺธานญฺจ อญฺญมญฺญปจฺจยเน ปจฺจโย ฯ

(๒๙๕) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ៣ចំនួនឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។

(๒๙๖) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ ក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒ ផង វត្ថុផង ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។

(๒๙๗) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ ក្តី វិតក្កៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។

(๒๙๘) សវិតក្កសវិចារេ ឆម្ហោ សវិតក្កសវិ-
ចារស្ស ឆម្ហស្ស ឯសួយប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិ-
តក្កសវិចារេ ឯកោ ខន្ធោ តីណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ។
សន្ធិត្តំ ។ សត្ត ។ អវិតក្កវិចារមត្តេ ឆម្ហោ អវិតក្ក-
វិចារមត្តស្ស ឆម្ហស្ស ឯសួយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
សន្ធិត្តំ ។ បញ្ច ។

(๒๙๙) អវិតក្កអវិចារេ ឆម្ហោ អវិតក្កអវិចា-
រស្ស ឆម្ហស្ស ឯសួយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្ក-
អវិចារេ ឯកោ ខន្ធោ តីណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុ-
ដ្ឋានរូបានញ្ច រូបានំ ឯសួយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ
ខន្ធា ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានរូបានញ្ច រូបានំ ឯសួ-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារេ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ
ឯសួយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ អវិ-
តក្កអវិចារេ ឯកោ ខន្ធោ តីណ្ណន្នំ ខន្ធានំ កដត្តា
ច រូបានំ ឯសួយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា
ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ ។ សន្ធិត្តំ ។ អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ
មហាភូតំ ... ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កា-
យាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស រូបំ អវិតក្កអវិចារានំ
ខន្ធានំ វិចារស្ស ច ឯសួយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๒๙๘) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ๓ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ មានបញ្ហាវារៈ ๗ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ មានបញ្ហាវារៈ ๕ ។

(๒๙๙) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ๒ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ មហាកូតុ ๑ របស់ពួកអញ្ញសត្វ . . . ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង ๓ ក្នុងសម័យ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๒๖๐) អវិតក្កអវិចារេ ឆម្ភោ សវិតក្ក-សវិចារស្ស ឆដ្ឋស្ស ឯសយប្បច្ចយេន បច្ចយោ វត្តុ សវិតក្កសវិចារកំ ឧដ្ឋានំ ឯសយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្តុ ... ។

(๒๖๑) អវិតក្កអវិចារេ ឆម្ភោ អវិតក្កវិចារ-មត្តស្ស ឆដ្ឋស្ស ឯសយប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារេ អវិតក្កវិចារមត្តកំ ឧដ្ឋានំ ឯសយប្បច្ចយេន បច្ចយោ វត្តុ អវិតក្កវិចារមត្តកំ ឧដ្ឋានំ វិតក្កស្ស ច ឯសយ-យប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ សង្ខិត្តំ ។

(๒๖๒) អវិតក្កអវិចារេ ឆម្ភោ អវិតក្កវិចារ-មត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ឆដ្ឋស្ស ឯសយ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារេ អវិតក្កវិចារមត្តកំ ឧដ្ឋានំ ចិត្តសមុដ្ឋានរូបានំ រូបានំ វត្តុ អវិតក្កវិចារមត្តកំ ឧដ្ឋានំ វិចារស្ស ច ឯសយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ វិចារេ ... ។

វិតក្កត្តិក: បញ្ហាវារ:

(២៦០) ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ វត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(២៦១) ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក: មិនមានវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ: ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ វិចារ: ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:៨ វិតក្ក:៨ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

(២៦២) ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក: មិនមានវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ:៨ ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:៨ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ វិចារ: (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:៨ ពួកចិត្តសម្ប៉ុដ្ឋានរូប៨ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ:៨ វិចារ:៨ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ វិចារ: ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(២៦៣) អវិតក្កអវិចារេ ឆម្មា សវិតក្កសវិ-
ចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច ឆម្មស្ស ឯសប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ វត្តុ សវិតក្កសវិចារកំ
ខន្ធំ វិតក្កស្ស ច ឯសប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិក្ខណេ វត្តុ ... ។

(២៦៤) សវិតក្កសវិចារេ ច អវិតក្កអវិចារេ
ច ឆម្មា សវិតក្កសវិចារស្ស ឆម្មស្ស ឯសប្បច្ច-
ច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិចារេ ឯកេ ខន្ធេ ច
វត្តុ ច តំឧប្បន្នំ ខន្ធំ ឯសប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
បវត្តិយំ បដិសន្ធិយំ ឆវេទនាយ ។

(២៦៥) សវិតក្កសវិចារេ ច អវិតក្កអវិចារេ
ច ឆម្មា អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឆម្មស្ស ឯសប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិចារក ខន្ធេ ច វត្តុ
ច វិតក្កស្ស បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(๒๖๓) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ វត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๒๖๔) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។ បវត្តិក្តី បដិសន្ធិក្តី បណ្ឌិត គប្បីសំដែងតទៅចុះ ។

(๒๖๕) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃវិតក្កៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(២៦៦) សវិតក្កសវិចារេ ច អវិតក្កអវិចារេ ច ឆម្នា អវិតក្កអវិចារស្ស ឆម្នស្ស ឯសួយប្បច្ច-យេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិចារក ១ឆ្នា ច មហា-ភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបានំ ឯសួយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(២៦៧) សវិតក្កសវិចារេ ច អវិតក្កអវិចារេ ច ឆម្នា សវិតក្កសវិចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច ឆម្នស្ស ឯសួយប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្ក-សវិចារេ ឯកេ ខន្ធេ ច វត្ថុ ច តំឧប្បន្នំ ខន្ធានំ វិតក្កស្ស ច ឯសួយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(២៦៨) អវិតក្កវិចារមត្តេ ច អវិតក្កអវិចារេ ច ឆម្នា សវិតក្កសវិចារស្ស ឆម្នស្ស ឯសួយប្បច្ច-យេន បច្ចយោ វិតក្កេ ច វត្ថុ ច សវិតក្កសវិចារកានំ ខន្ធានំ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

វិតក្កត្តិក: បញ្ហាវារ:

(៦៦៦) ធម្មា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្មា ដែលមិនមានវិតក្ក: មិនមានវិចារ: ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ភ្លាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី មហាភូតទាំង៣ភ្លាយក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ កង្ខាណ:នៃបដិសន្ធិ . . ។

(៦៦៧) ធម្មា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្ក: មិនមានវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្មា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង វិតក្ក:ផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ កង្ខាណ:នៃបដិសន្ធិ . . ។

(៦៦៨) ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្ក: មិនមានវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្មា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ វិតក្ក:ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ភ្លាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: កង្ខាណ:នៃបដិសន្ធិ . . ។

(២៦៩) អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឆម្នា អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឆម្នស្ស ឯសយ្យបច្ច-យេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ ច វិចារោ ច តីណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អវិតក្កវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តីណ្ណន្នំ ខន្ធានំ បដិ-សន្ធិក្ខណេ . . . ។

(២៧០) អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឆម្នា អវិតក្កអវិចារស្ស ឆម្នស្ស ឯសយ្យបច្ច-យេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ខន្ធោ ច វិចារោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ឯសយ្យបច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ខន្ធោ ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិតក្កោ ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អវិតក្កវិចារមត្តោ ខន្ធោ ច វត្ថុ វិចារស្ស ឯសយ្យបច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិកានំ ចតុន្នំ ។ សង្ខិត្តំ ។

(๒๖๙) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ๓ ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ๓ កង្ខាខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ฯ

(๒๗๐) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសម្បុដ្ឋានរូប ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី មហាភូតទាំង៣យ៉ាងក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃពួកចិត្តសម្បុដ្ឋានរូប វិតក្កៈក្តី មហាភូតទាំង៣យ៉ាងក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃពួកចិត្តសម្បុដ្ឋានរូប ខន្ធទាំង៣យ៉ាង ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ បដិសន្ធិមាន ๔ ฯ សេចក្តីបំប្រួញ ฯ

(២៧១) អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឆម្មា អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ឆម្មស្ស ឯសួយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ ច វិចារោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ឯសួយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ច វិចារោ ច ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ឯសួយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច ទ្វេ ខន្ធា ច វត្ថុ ច ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច ឯសួយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(២៧២) សវិតក្កសវិចារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច ឆម្មា សវិតក្កសវិចារស្ស ឆម្មស្ស ... អវិតក្កអវិចារស្ស ឆម្មស្ស ... សវិតក្កសវិចារស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ឆម្មស្ស ... តីណិ ។

វិតក្កត្តិកៈ បញ្ហាវារៈ

(๒๗๑) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ផង វិចារៈផង ខន្ធ ២ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ផង វិចារៈផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๒๗๒) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ . . . នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ . . . នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង . . . មានបញ្ហាវារៈ ๓ ។

(๒๗๓) សវិតក្កសវិចារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឆម្ហា សវិតក្កសវិចារស្ស ឆម្ហស្ស ... អវិតក្កអវិចារស្ស ឆម្ហស្ស ឯសយ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ទ្វេ ភវ វិត្ថារេតព្វា ។

(๒๗๔) សវិតក្កសវិចារោ ឆម្ហោ សវិតក្កសវិចារស្ស ឆម្ហស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្ម-ណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្ស-យោ ។ បកតូបនិស្សយោ សវិតក្កសវិចារំ សទ្ធំ ឧប-និស្សាយ ទានំ ទេតិ សីលំ សមាទិយតិ ឧបោសថ-កម្មំ ករោតិ សវិតក្កសវិចារំ ឈានំ ឧប្បាទេតិ វិ-បស្សនំ ឧប្បាទេតិ មគ្គំ ។ បេ ។ សមាបត្តិំ ឧប្បាទេតិ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋិំ គណ្ហាតិ សវិតក្កសវិចារំ សីលំ ... សុតំ ... ចាគំ ... បញ្ញំ ... ឆន្ទំ ... ទោសំ ... មោហំ ... មានំ ... ទិដ្ឋិំ ... បត្ថនំ ... ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ សីលំ សមាទិយតិ ឧបោសថកម្មំ ករោតិ សវិតក្កសវិចារំ ឈានំ ឧប្បា-ទេតិ វិបស្សនំ ឧប្បាទេតិ មគ្គំ ... សមាបត្តិំ ...

(๒๗๓) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មិនមានវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: . . . នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មិនមានវិចារ: ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ភ។: ២ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

(๒๗๔) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: ហើយឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ញ្ជាំងឈាន ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: ឲ្យកើតឡើង ញ្ជាំងវិបស្សនា ឲ្យកើតឡើង ញ្ជាំងមគ្គ ។ បេ ។ ញ្ជាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើងមានះ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ (បុគ្គល) អាស្រ័យសីល ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: . . . សុត: ចាគ: បញ្ញា ពាគ: ពោស: មោហ: មាន: ទិដ្ឋិ . . . សេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ញ្ជាំងឈាន ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: ឲ្យកើតឡើង ញ្ជាំងវិបស្សនា ឲ្យកើតឡើង ញ្ជាំងមគ្គ . . . ញ្ជាំងសមាបត្តិ . . .

ชาณาสำ ปาฆตา สงฺฆำ กิจฺฉตา สวิตกฺกสวิจาร สทฺธา ... สีลำ สุตำ จาโค ปญฺญา ภโย โฆโส ขนฺติ โรโค มโน ... ปตฺถนา สวิตกฺกสวิจารสฺส สทฺธาย สีลสฺส สุตสฺส จาคสฺส ปญฺญาย ภยสฺส โฆสสฺส ขนฺติยา โรคสฺส มนสฺส ปตฺถนาย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๒๗๘) สวิตกฺกสวิจาเร ฌาเน อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฌานสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย อารมฺมณูปนิสฺสโย อนนฺตรูปนิสฺสโย สมนนฺตรูปนิสฺสโย ฯ สมนนฺตรูปนิสฺสโย สวิตกฺกสวิจารำ สทฺธำ อุปนิสฺสาย อวิตกฺกวิจารมตฺตำ ฌานำ อุปฺปาเทติ มคฺคำ ... สมาปตฺตึ ... สวิตกฺกสวิจารำ สีลำ ฯ สุตำ ฯ จาคำ อุปนิสฺสาย อวิตกฺกวิจารมตฺตำ ฌานำ อุปฺปาเทติ มคฺคำ ... สมาปตฺตึ ... สวิตกฺกสวิจารสฺส สทฺธา ... ปตฺถนา อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส สทฺธาย สีลสฺส สุตสฺส จาคสฺส ปญฺญาย วิตกฺกสฺส ๖ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

សម្ងាប់សត្វ បំបែកសង្ឃ សទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយ វិចារៈ . . . សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា ពាគៈ ខោសៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ . . . សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលប្រកបដោយ វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា ពាគៈ ខោសៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(២៧៥) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជា បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយឧប-និស្សយប្បច្ច័យ ចានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និង បកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ហើយញុំាងឈាន ដែល មិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ឲ្យកើតឡើង ញុំាងមគ្គ . . . ញុំាង សមាបត្តិ . . . សីល ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ (បុគ្គល) អាស្រ័យសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយញុំាងឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ឲ្យកើតឡើង ញុំាងមគ្គ . . . ញុំាងសមាបត្តិ . . . សទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយ វិចារៈ . . . សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ និងសីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញាផង វិតក្កៈផង ដោយ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๒๗๖) សវិតក្កសវិចារេ ឆម្ហោ អវិតក្កអវិចារស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បកតូបនិស្សយោ សវិតក្កសវិចារំ សន្ទំ ឧបនិស្សាយ អវិតក្កអវិចារំ ឈានំ ឧប្បាទេតិ មគ្គំ ... អភិញ្ញំ ... សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ សវិតក្កសវិចារំ សីលំ ... បត្តនំ ឧបនិស្សាយ អវិតក្កអវិចារំ ឈានំ ឧប្បាទេតិ មគ្គំ ... អភិញ្ញំ ... សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ សវិតក្កសវិចាកសន្ធំ ។ សន្ធិំ ។ បត្តនា អវិតក្កអវិចាកយ សន្ធាយ សីលស្ស សុតស្ស ចាគស្ស បញ្ញាយ វិចារស្ស ច កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๒๗๗) សវិតក្កសវិចារេ ឆម្ហោ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បកតូបនិស្សយោ សវិតក្កសវិចាកសន្ធំ ...

(៦៧៦) ធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក: មិនមានវិចារ: ដោយឧបនិស្សយ-ប្បច្ច័យ ចានដល់អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូប-និស្សយ គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកប ដោយវិចារ: ហើយញុំងឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ឲ្យ កើតឡើង ញុំងមគ្គ . . . ញុំងអភិញ្ញា . . . ញុំងសមាបត្តិ ឲ្យ កើតឡើង សីល ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: . . . អាស្រ័យសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយញុំងឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមាន វិចារ: ឲ្យកើតឡើង ញុំងមគ្គ . . . ញុំងអភិញ្ញា . . . ញុំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលមិនមាន វិតក្ក:មិនមានវិចារ: និងសីល: សុត: ចាគ: បញ្ញាផង វិចារ: កាយិក-សុខ និងកាយិកទុក្ខផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៦៧៧) ធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ចាន ដល់អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ សទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: . . .

ปตฺตสฺส อวิตกฺกวิจารมตฺตาย สทฺธาย สีลสฺส สุตสฺส จาคสฺส ปญฺญาย วิจารสฺส จ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๒๗๘) สวิตกฺกสวิจาเร ฌาเน สวิตกฺกสวิจารสฺส จ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส จ ฌานสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย อารมฺมณูปนิสฺสยา อนนฺตรูปนิสฺสยา สมนนฺตรูปนิสฺสยา ฯ สมนนฺตรูปนิสฺสยา สวิตกฺกสวิจารา สทฺธา ... ปตฺตสฺส สวิตกฺกสวิจารานญฺจ สทฺธาย ปตฺตสฺส วิตกฺกสฺส จ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๒๗๙) อวิตกฺกวิจารมตฺเต ฌาเน อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฌานสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย อารมฺมณูปนิสฺสยา อนนฺตรูปนิสฺสยา สมนนฺตรูปนิสฺสยา ฯ สมนนฺตรูปนิสฺสยา อวิตกฺกวิจารมตฺตา สทฺธา อุปนิสฺสยา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ยาธิ อุปฺปาเทติ มคฺคํ ... สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ อวิตกฺกวิจารมตฺตา สีลา ... สุตา จาคา ปญฺญา ... วิตกฺกา อุปนิสฺสยา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ยาธิ อุปฺปาเทติ มคฺคํ ... สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ อวิตกฺกวิจารมตฺตา สทฺธา ...

សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ និងសីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា ផង វិចារៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๒๗๘) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ សទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ . . . សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ និងសេចក្តីប្រាថ្នាផង វិតក្កៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๒๗๙) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ហើយញុំាងឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ឲ្យកើតឡើង ញុំាងមគ្គ . . . ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង អាស្រ័យសីល ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ . . . សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា . . . អាស្រ័យវិតក្កៈ ហើយញុំាងឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ឲ្យកើតឡើង ញុំាងមគ្គ . . . ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ . . .

សីលំ សុតំ ចាគោ បញ្ញា ... វិតក្កោ ច អវិតក្ក-
វិចារមត្តាយ សទ្ធាយ សីលស្ស សុតស្ស ចាគស្ស
បញ្ញាយ វិតក្កស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៨០) អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ សវិតក្កសវិ-
ចារស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូប-
និស្សយោ ។ បកតូបនិស្សយោ អវិតក្កវិចារមត្តំ
សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ សីលំ សមាទិយតិ
ឧបោសថកម្មំ ករោតិ សវិតក្កសវិចារំ ឈានំ
ឧប្បាទេតិ វិបស្សនំ ... មគ្គំ ... សមាបត្តិំ ឧប្ប-
ទេតិ អានំ ផលប្បតិ ធិដ្ឋឹ កល្លាតិ អវិតក្កវិចារមត្តំ
សីលំ ... សុតំ ចាគំ បញ្ញំ ... វិតក្កំ ឧបនិ-
ស្សាយ ទានំ ទេតិ សីលំ សមាទិយតិ ឧបោសថ-
កម្មំ ករោតិ សវិតក្កសវិចារំ ឈានំ ឧប្បាទេតិ
វិបស្សនំ ឧប្បាទេតិ មគ្គំ ឧប្បាទេតិ សមាបត្តិំ
ឧប្បាទេតិ ចាណំ បាទតិ សង្ខំ កិន្តតិ អវិតក្ក-
វិចារមត្តា សទ្ធា ... សីលំ សុតំ ចាគោ បញ្ញា ...
វិតក្កោ ច សវិតក្កសវិចារាយ សទ្ធាយ បត្តិយា
ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា . . . វិតក្កៈក្តី ជាបច្ចុយ្យ នៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ និងសីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា ផង វិតក្កៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ចុយ្យ ។

(២៨០) ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ចុយ្យ នៃធម្មៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ចុយ្យ បានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ហើយឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ញុំាងឈាន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ឲ្យកើតឡើង ញុំាងវិបស្សនា . . . ញុំាងមគ្គ . . . ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើងមានៈ ប្រការនិដ្ឋ អាស្រ័យសីល ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ . . . សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា . . . អាស្រ័យវិតក្កៈ ហើយឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ញុំាងឈាន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ឲ្យកើតឡើង ញុំាងវិបស្សនា ឲ្យកើតឡើង ញុំាងមគ្គ ឲ្យកើតឡើង ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សម្រាប់សត្វ បំបែកសង្ឃ សទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ . . . សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា . . . វិតក្កៈក្តី ជាបច្ចុយ្យ នៃសទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ចុយ្យ ។

(๒๘๑) អវិតក្កវិចារមត្តោ ជម្ហា អវិតក្កអវិចារស្ស ជម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បកតូបនិស្សយោ អវិតក្កវិចារមត្តំ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ អវិតក្កអវិចារំ ឈានំ ឧប្បាទេតិ មក្កំ ... អភិញ្ញំ ... សមាបត្តិំ ឧប្បាទេតិ អវិតក្កវិចារមត្តំ សីលំ ... សុតំ ចាគំ បញ្ញំ ... វិតក្កំ ឧបនិស្សាយ អវិតក្កអវិចារំ ឈានំ ឧប្បាទេតិ មក្កំ ... អភិញ្ញំ ... សមាបត្តិំ ឧប្បាទេតិ អវិតក្កវិចារមត្តា សទ្ធា ... សីលំ សុតំ ចាគោ បញ្ញា ... វិតក្កោ ច អវិតក្កអវិចាកាយ សទ្ធាយ សីលស្ស សុតស្ស ចាគស្ស បញ្ញាយ វិចារស្ស ច កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๒๘๒) អវិតក្កវិចារមត្តោ ជម្ហា អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ជម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បកតូបនិស្សយោ អវិតក្កវិចារមត្តា សទ្ធា ... សីលំ សុតំ ចាគោ បញ្ញា ...

វិតក្កត្តិក: បញ្ហាវារ:

(២៨១) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មិនមានវិចារ: ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ញ្ជាំងឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ឲ្យកើតឡើង ញ្ជាំងមគ្គ ... ញ្ជាំងអភិញ្ញា ... ញ្ជាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង (អាស្រ័យ)សីល ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ... សុត: ចាគ: បញ្ញា ... អាស្រ័យវិតក្ក: ហើយញ្ជាំងឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ឲ្យកើតឡើង ញ្ជាំងមគ្គ ... ញ្ជាំងអភិញ្ញា ... ញ្ជាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ... សីល: សុត: ចាគ: បញ្ញា ... វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: និងសីល: សុត: ចាគ: បញ្ញាផង វិចារ: កាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(២៨២) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មិនមានវិចារ:ផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ សទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ: ... សីល: សុត: ចាគ: បញ្ញា ...

វិតក្កោ ច អវិតក្កវិចារមត្តាយ សទ្ធាយ សីលេ សុតេ ចាគេ បញ្ញាយ វិចារេ ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៨៣) អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ សវិតក្ក-សវិចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បកតូបនិស្សយោ អវិតក្កវិចារមត្តា សទ្ធា ... សីលំ សុតំ ចាគោ បញ្ញា ... វិតក្កោ ច សវិតក្ក-សវិចារាយ សទ្ធាយ បត្តជាយ វិតក្កស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៨៤) អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ អវិតក្កអវិចារស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូ-បនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បកតូបនិស្សយោ អវិតក្កអវិចារំ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ អវិតក្កអវិចារំ ឈានំ ឧប្បាទេតិ មគ្គំ ... អភិញ្ញា ... សមាបត្តិំ ឧប្បាទេតិ អវិតក្កអវិចារំ សីលំ ...

វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ និង សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា ផង វិចារៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๒๘๓) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ សទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ . . . សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា . . . វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ និងសេចក្តីប្រាថ្នាផង វិតក្កៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๒๘๔) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ហើយញុំាងឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ឲ្យកើតឡើង ញុំាងមគ្គ . . . ញុំាងអភិញ្ញា . . . ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង អាស្រ័យសីល ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ . . .

សុតំ ចាតំ បញ្ញំ វិចារំ កាយិកំ សុខំ កាយិកំ ទុក្ខំ ឧតុំ ភោជនំ ... សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ អវិតក្កអវិចារំ ឈានំ ឧប្បាទេតិ មក្ខំ ... អកិញ្ចំ ... សមាបត្តិំ ឧប្បាទេតិ អវិតក្កអវិចារេ សទ្ធា ... សីលំ សុតំ ចាគោ បញ្ញា វិចារេ កាយិកំ សុខំ កាយិកំ ទុក្ខំ ឧតុ ភោជនំ ... សេនាសនំ អវិតក្កអវិចារេ សទ្ធាយ សីលស្ស សុតស្ស ចាគស្ស បញ្ញាយ វិចារស្ស កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៨៥) អវិតក្កអវិចារេ ធម្មេ សវិតក្កសវិចារស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បកតូបនិស្សយោ អវិតក្កអវិចារំ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ សីលំ សមាទិយតិ ឧបោសថកម្មំ ករោតិ សវិតក្កសវិចារំ ឈានំ ឧប្បាទេតិ វិបស្សនំ ... មក្ខំ ... សមាបត្តិំ ឧប្បាទេតិ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋិំ តណ្ហេតិ អវិតក្កអវិចារំ សីលំ ...

វិតក្កត្តិកៈ បញ្ហាវារៈ

សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា វិចារៈ កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ រវៀ កោដន . . . អាស្រ័យសេនាសនៈ ហើយញ្ជាំងឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ឲ្យកើតឡើង ញ្ជាំងមគ្គ . . . ញ្ជាំងអភិញ្ញា . . . ញ្ជាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ . . . សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា វិចារៈ កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ រវៀ កោដន . . . សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ និងសីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា វិចារៈ កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(២៨៥) *ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ចានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ហើយឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ញ្ជាំងឈាន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ឲ្យកើតឡើង ញ្ជាំងវិបស្សនា . . . ញ្ជាំងមគ្គ . . . ញ្ជាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើងមានៈ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ (អាស្រ័យ)សីល ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ . . .*

សុតំ ចាតំ បញ្ញំ វិចារំ កាយិកំ សុខំ កាយិកំ ទុក្ខំ ឧតុំ ភោជនំ ... សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ឆានំ ឧតិ សីលំ សមាធិយតិ ឧភោសុកម្មំ ភវេតិ សវិតក្កសវិចារំ ឈានំ ឧប្បាឧតិ វិបស្សនំ ... មគ្គំ ... សមាបត្តិំ ឧប្បាឧតិ ចាណំ ហានតិ សង្ខំ កិន្ធតិ អវិតក្កអវិចារេ សង្ខា ។ សង្ខិត្តំ ។ សេនាសនំ សវិតក្កសវិចារាយ សង្ខាយ សីលស្ស ។ បេ ។ បត្តនាយ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៨៦) អវិតក្កអវិចារេ ឆម្ពោ អវិតក្កវិចារ-មត្តស្ស ឆម្ពស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បកតូបនិស្សយោ អវិតក្កអវិចារំ សង្ខំ ឧបនិស្សាយ អវិតក្កវិចារមត្តំ ឈានំ ឧប្បាឧតិ វិបស្សនំ ... មគ្គំ ... សមាបត្តិំ ឧប្បាឧតិ អវិតក្កអវិចារំ សីលំ ... សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ អវិតក្កវិចារមត្តំ ឈានំ ឧប្បាឧតិ វិបស្សនំ ... មគ្គំ ... សមាបត្តិំ ឧប្បាឧតិ អវិតក្កអវិចារេ សង្ខា ...

សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា វិចារៈ កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ រដូវ
កោជន . . . អាស្រ័យសេនាសនៈ ហើយឲ្យទាន សមាទានសីល
ធ្វើឧបោសថកម្ម ញាំងឈាន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ
ឲ្យកើតឡើង ញាំងវិបស្សនា . . . ញាំងមគ្គ . . . ញាំងសមាបត្តិ
ឲ្យកើតឡើង សម្រាប់សត្វ បំបែកសង្ឃ សទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈ
មិនមានវិចារៈ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃ
សទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ និងសីល ។ បេ ។
សេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

(២៨៦) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ
បានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។
បកតូបនិស្សយ គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិន
មានវិចារៈ ហើយញាំងឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ឲ្យ
កើតឡើង ញាំងវិបស្សនា . . . ញាំងមគ្គ . . . ញាំងសមាបត្តិ ឲ្យ
កើតឡើង (អាស្រ័យ)សីល ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ . . .
អាស្រ័យសេនាសនៈ ហើយញាំងឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹម
តែវិចារៈ ឲ្យកើតឡើង ញាំងវិបស្សនា . . . ញាំងមគ្គ . . . ញាំង
សមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ . . .

เสฉาสนํ อวิตกฺกวิจารมตฺตาย สทฺธาย สีลสฺส สุตสฺส จาคสฺส ปญฺญาย วิตกฺกสฺส จ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

[๒๘๗] อวิตกฺกอวิจาโร ธมฺเม อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส จ อวิตกฺกอวิจารสฺส จ ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย อารมฺมณูปนิสฺสยา อนนฺตรูปนิสฺสยา ปกตูปนิสฺสยา ฯ ปกตูปนิสฺสยา อวิตกฺกอวิจาโร สทฺธา . . . เสฉาสนํ อวิตกฺกวิจารมตฺตาย สทฺธาย สีลสฺส สุตสฺส จาคสฺส ปญฺญาย วิจารสฺส จ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

[๒๘๘] อวิตกฺกอวิจาโร ธมฺเม สวิตกฺกสวิจารสฺส จ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส จ ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย อารมฺมณูปนิสฺสยา อนนฺตรูปนิสฺสยา ปกตูปนิสฺสยา ฯ ปกตูปนิสฺสยา อวิตกฺกอวิจาโร สทฺธา . . . เสฉาสนํ สวิตกฺกสวิจารายสทฺธาย สีลสฺส ปตฺถนาย วิตกฺกสฺส จ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

วิตกฺกตฺติก: ปญฺจกาว:

สเนาสน: ชาปจฺจย นิสฺสย ปจฺจย ปจฺจยุปฺปนฺน ปจฺจยุปฺปนฺน ปจฺจย ปจฺจยุปฺปนฺน ปจฺจย ปจฺจยุปฺปนฺน ปจฺจย

[๒๘๙] អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឆម្នា សវិតក្កសវិចារស្ស ឆម្មស្ស ឧបនិស្សយ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បកតូបនិស្សយោ អវិតក្កវិចារមត្តា សទ្ធា ... សីលំ សុតំ ចាគោ បញ្ញា ... វិចារោ ច សវិតក្កសវិចារាយ សទ្ធាយ ... បញ្ញាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[๒๙๐] អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឆម្នា អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឆម្មស្ស ឧបនិស្សយ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បកតូបនិស្សយោ អវិតក្កវិចារមត្តា សទ្ធា ... សីលំ សុតំ ចាគោ បញ្ញា ... វិចារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តាយ សទ្ធាយ សីលស្ស សុតស្ស ចាគស្ស បញ្ញាយ វិតក្កស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๒๘๙) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ សទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ . . . សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា . . . វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ . . . នៃបញ្ញា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๒๙๐) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ សទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ . . . សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា . . . វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ និងសីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញាផង វិតក្កៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๒๙๑) อวิตกฺกวิจารมตฺตา จ อวิตกฺกอวิจาโร จ ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสย-ปจฺจเยน ปจฺจโย อนนฺตรูปนิสฺสโย ปกตูป-นิสฺสโย ฯ ปกตูปนิสฺสโย อวิตกฺกวิจารมตฺตา สทฺธา ... สีลํ สุตํ จาคา ปญฺญา ... วิจาโร จ อวิตกฺกอวิจารสฺส สทฺธาย สีลสฺส สุตสฺส จาคสฺส ปญฺญาย วิจารสฺส จ กายิกสฺส สุขสฺส กายิกสฺส ทุกฺขสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๒๙๒) อวิตกฺกวิจารมตฺตา จ อวิตกฺกอวิจาโร จ ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส จ อวิตกฺกอวิจารสฺส จ ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย อนนฺตรูป-นิสฺสโย ปกตูปนิสฺสโย ฯ ปกตูปนิสฺสโย อวิตกฺกวิจารมตฺตา สทฺธา ... สีลํ สุตํ จาคา ปญฺญา ... วิจาโร จ อวิตกฺกวิจารมตฺตาย สทฺธาย สีลสฺส สุตสฺส จาคสฺส ปญฺญาย วิจารสฺส จ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

វិតក្កត្តិកៈ បញ្ហាវារៈ

(២៩១) ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ចានដល់អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ សទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ . . . សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា . . . វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ និងសីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញាផង វិចារៈ កាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(២៩២) ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ចានដល់អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ សទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ . . . សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា . . . វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ និងសីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញាផង វិចារៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๒๙๓) អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឆម្នា សវិតក្កសវិចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច ឆម្នស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បកតូបនិស្សយោ អវិតក្កវិចារមត្តា សទ្ធា ... សីលំ សុតំ ចាគោ បញ្ញា ... វិចារោ ច សវិតក្កសវិចារកាយ សទ្ធាយ សីលស្ស សុតស្ស ចាគស្ស បញ្ញាយ រាគស្ស ទោសស្ស មោហស្ស មានស្ស ទិដ្ឋិយា បត្ថនាយ វិតក្កស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๒๙๔) សវិតក្កសវិចារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច ឆម្នា សវិតក្កសវិចារស្ស ឆម្នស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បកតូបនិស្សយោ សវិតក្កសវិចារា សទ្ធា ... សីលំ សុតំ ចាគោ បញ្ញា រាគោ ទោសោ មោហោ មានោ ទិដ្ឋិ បត្ថនា ... វិតក្កោ ច សវិតក្កសវិចារកាយ សទ្ធាយ សីលស្ស ។បេ។ បត្ថនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๒๙๓) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ចានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ សទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ . . . សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា . . . វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ និងសីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ សេចក្តីប្រាថ្នាផង វិតក្កៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๒๙๔) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ចានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ សទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ . . . សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ សេចក្តីប្រាថ្នា . . . វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ និងសីល ។ បេ ។ សេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๒๙๕) สวิตกฺกสวิจาเร จ อวิตกฺกวิจารมตฺเต จ ฉฏฺฐา อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฉฏฺฐสฺส ฌานสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย อารมฺมณูปนิสฺสโย อนนฺตรูปนิสฺสโย ปกตูปนิสฺสโย ฯ ปกตูปนิสฺสโย สวิตกฺกสวิจาโร สทฺธา ... สีลํ ฯเปฯ ปญฺญา ... วิตกฺโก จ อวิตกฺกวิจารมตฺตาย สทฺธาย สีลสฺส สุตสฺส จาคสฺส ปญฺญาย วิตกฺกสฺส จ อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๒๙๖) สวิตกฺกสวิจาเร จ อวิตกฺกวิจารมตฺเต จ ฉฏฺฐา อวิตกฺกอวิจารสฺส ฉฏฺฐสฺส ฌานสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย อนนฺตรูปนิสฺสโย ปกตูปนิสฺสโย ฯ ปกตูปนิสฺสโย สวิตกฺกสวิจาโร สทฺธา ... สีลํ สุตํ จาคো ปญฺญา ฯเปฯ ปญฺญา ... วิตกฺโก จ อวิตกฺกอวิจารตาย สทฺธาย สีลสฺส สุตสฺส จาคสฺส ปญฺญาย วิตกฺกสฺส จ กายิกสฺส สุขสฺส กายิกสฺส ทุกฺขสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

วิตกฺกตฺติก: ปญฺจกาโร:

(๒๙๕) ธมฺ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម្ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ សទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ... សីល: ។ បេ ។ សេចក្តីប្រាថ្នា ... វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: និងសីល: សុត: ចាគ: បញ្ញា ផង វិតក្ក:ផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๒๙๖) ធម្ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម្ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ធានដល់អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ សទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ... សីល: សុត: ចាគ: បញ្ញា ។ បេ ។ សេចក្តីប្រាថ្នា ... វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: និងសីល: សុត: ចាគ: បញ្ញាផង វិតក្ក: កាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[๒๙๗] សវិតក្កសវិចារេ ๓ អវិតក្កវិចារមត្តេ ๓ ฉម្មา អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ๓ អវិតក្កអវិចារស្ស ๓ ฉម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ សមនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បកតូបនិស្សយោ សវិតក្កសវិចារកេ សទ្ធា .. សីលំ សុតំ ចាគោ បញ្ញា ។ បេ ។ បត្តិយា ... វិតក្កោ ๓ អវិតក្កវិចារមត្តាយ សទ្ធាយ សីលស្ស សុតស្ស ចាគស្ស បញ្ញាយ វិចារស្ស ๓ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[๒๙๘] សវិតក្កសវិចារេ ๓ អវិតក្កវិចារមត្តេ ๓ ฉម្មា សវិតក្កសវិចារស្ស ๓ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ๓ ฉម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បកតូបនិស្សយោ សវិតក្កសវិចារកេ សទ្ធា ... សីលំ សុតំ ចាគោ បញ្ញា កតោ ធោសោ មោហោ មានោ ទិដ្ឋិ បត្តិយា ... វិតក្កោ ๓ សវិតក្កសវិចារាយ សទ្ធាយ ។ បេ ។ បត្តិយា វិតក្កស្ស ๓ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๒๔๗) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ឱនដល់អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ សទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ . . . សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា ។ បេ ។ សេចក្តីប្រាថ្នា . . . វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ និងសីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញាផង វិចារៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๒๔๘) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ឱនដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ សទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ . . . សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ សេចក្តីប្រាថ្នា . . . វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ។ បេ ។ នៃសេចក្តីប្រាថ្នាផង វិតក្កៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๒๙๙) អវិតក្កអវិចារេ ឯម្ហា អវិតក្កអវិចារស្ស ឆឌ្ឍស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ឥធ្ឋេន ចក្ខុំ ជា រូបំ បស្សតិ ឥទ្ធាយ សោតជាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ដោដ្ឋព្វាយតនំ តាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ។ វត្ថុបុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស តាយាយតនំ តាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ អវិតក្កអវិចារកំ ខន្ធំ វិចារស្ស ច បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๐๐) អវិតក្កអវិចារេ ឯម្ហា សវិតក្កសវិចារស្ស ឆឌ្ឍស្ស បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សតិ ។ បេ ។ ដោដ្ឋព្វេ . . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ សវិតក្កសវិចារកំ ខន្ធំ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ។

วิตกฺกตฺติกา: ปญฺจาวา:

(๒๙๙) ธมฺมา ยสฺมิ มินวิตกฺก:มินวิจาร: ปจฺจยา ยสฺส ธมฺมสฺส มินวิตกฺก:มินวิจาร: ปจฺจยา ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ปุเรชาตา จ อารมฺมณปุเรชาตา จ วตฺถุปุเรชาตา จ ฯ อารมฺมณปุเรชาตา นาม (ปุคฺคลา) จกฺขุ รูปานิ ปสฺสนฺติ โสตา สทฺทา สุณนฺติ ฆานา คนฺธา ฆายนฺติ ชิวฺหา รสา สายนฺติ กายา โผฏฺฐพฺพา ผุสนฺติ มนา ธมฺมา วิชานนฺติ จกฺขุวิญฺญาณา รูปานิ ปสฺสนฺติ โสตวิญฺญาณา สทฺทา สุณนฺติ ฆานวิญฺญาณา คนฺธา ฆายนฺติ ชิวฺหาวิญฺญาณา รสา สายนฺติ กายวิญฺญาณา โผฏฺฐพฺพา ผุสนฺติ มโนธาตุยา ธมฺมา วิชานนฺติ มโนวิญฺญาณธาตุยา ธมฺมา วิชานนฺติ วตฺถุปุเรชาตา นาม จกฺขายตนา (ปจฺจยา) จกฺขุวิญฺญาณธาตุยา จกฺขายตนา (ปจฺจยา) จกฺขุวิญฺญาณธาตุยา วตฺถุ ปจฺจยา ขนฺธา ปจฺจยา มินวิตกฺก:มินวิจาร:ยา ขนฺธา มินวิตกฺก:มินวิจาร:ยา ขนฺธานญฺจ วตฺถุ ปจฺจยา โสตายตนา (ปจฺจยา) โสตวิญฺญาณธาตุยา โสตายตนา (ปจฺจยา) โสตวิญฺญาณธาตุยา วตฺถุ ปจฺจยา ขนฺธา ปจฺจยา มินวิตกฺก:มินวิจาร:ยา ขนฺธา มินวิตกฺก:มินวิจาร:ยา ขนฺธานญฺจ วตฺถุ ปจฺจยา ฆานายตนา (ปจฺจยา) ฆานวิญฺญาณธาตุยา ฆานายตนา (ปจฺจยา) ฆานวิญฺญาณธาตุยา วตฺถุ ปจฺจยา ขนฺธา ปจฺจยา มินวิตกฺก:มินวิจาร:ยา ขนฺธา มินวิตกฺก:มินวิจาร:ยา ขนฺธานญฺจ วตฺถุ ปจฺจยา ชิวฺหายตนา (ปจฺจยา) ชิวฺหาวิญฺญาณธาตุยา ชิวฺหายตนา (ปจฺจยา) ชิวฺหาวิญฺญาณธาตุยา วตฺถุ ปจฺจยา ขนฺธา ปจฺจยา มินวิตกฺก:มินวิจาร:ยา ขนฺธา มินวิตกฺก:มินวิจาร:ยา ขนฺธานญฺจ วตฺถุ ปจฺจยา กายายตนา (ปจฺจยา) กายวิญฺญาณธาตุยา กายายตนา (ปจฺจยา) กายวิญฺญาณธาตุยา วตฺถุ ปจฺจยา ขนฺธา ปจฺจยา มินวิตกฺก:มินวิจาร:ยา ขนฺธา มินวิตกฺก:มินวิจาร:ยา ขนฺธานญฺจ วตฺถุ ปจฺจยา มโนธาตุยา มโนวิญฺญาณธาตุยา จ ตสฺสาเยว วตฺถุสฺส ปจฺจยา ขนฺธา ปจฺจยา มินวิตกฺก:มินวิจาร:ยา ขนฺธา มินวิตกฺก:มินวิจาร:ยา ขนฺธานญฺจ วตฺถุ ปจฺจยา มโนวิญฺญาณธาตุยา ตสฺสาเยว วตฺถุสฺส ปจฺจยา ขนฺธา ปจฺจยา มินวิตกฺก:มินวิจาร:ยา ขนฺธา มินวิตกฺก:มินวิจาร:ยา ขนฺธานญฺจ วตฺถุ ปจฺจยา ฯ

(๓๐๐) ธมฺมา ยสฺมิ มินวิตกฺก:มินวิจาร: ปจฺจยา ยสฺส ธมฺมสฺส สวิตกฺก:สวิจาร: ปจฺจยา ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ปุเรชาตา จ อารมฺมณปุเรชาตา จ วตฺถุปุเรชาตา จ ฯ อารมฺมณปุเรชาตา นาม (ปุคฺคลา) จกฺขุ รูปานิ ปสฺสนฺติ โสตา สทฺทา สุณนฺติ ฆานา คนฺธา ฆายนฺติ ชิวฺหา รสา สายนฺติ กายา โผฏฺฐพฺพา ผุสนฺติ มนา ธมฺมา วิชานนฺติ จกฺขุวิญฺญาณา รูปานิ ปสฺสนฺติ โสตวิญฺญาณา สทฺทา สุณนฺติ ฆานวิญฺญาณา คนฺธา ฆายนฺติ ชิวฺหาวิญฺญาณา รสา สายนฺติ กายวิญฺญาณา โผฏฺฐพฺพา ผุสนฺติ มโนธาตุยา ธมฺมา วิชานนฺติ มโนวิญฺญาณธาตุยา ธมฺมา วิชานนฺติ วตฺถุปุเรชาตา นาม จกฺขายตนา (ปจฺจยา) จกฺขุวิญฺญาณธาตุยา จกฺขายตนา (ปจฺจยา) จกฺขุวิญฺญาณธาตุยา วตฺถุ ปจฺจยา ขนฺธา ปจฺจยา สวิตกฺก:สวิจาร:ยา ขนฺธา สวิตกฺก:สวิจาร:ยา ขนฺธานญฺจ วตฺถุ ปจฺจยา โสตายตนา (ปจฺจยา) โสตวิญฺญาณธาตุยา โสตายตนา (ปจฺจยา) โสตวิญฺญาณธาตุยา วตฺถุ ปจฺจยา ขนฺธา ปจฺจยา สวิตกฺก:สวิจาร:ยา ขนฺธา สวิตกฺก:สวิจาร:ยา ขนฺธานญฺจ วตฺถุ ปจฺจยา ฆานายตนา (ปจฺจยา) ฆานวิญฺญาณธาตุยา ฆานายตนา (ปจฺจยา) ฆานวิญฺญาณธาตุยา วตฺถุ ปจฺจยา ขนฺธา ปจฺจยา สวิตกฺก:สวิจาร:ยา ขนฺธา สวิตกฺก:สวิจาร:ยา ขนฺธานญฺจ วตฺถุ ปจฺจยา ชิวฺหายตนา (ปจฺจยา) ชิวฺหาวิญฺญาณธาตุยา ชิวฺหายตนา (ปจฺจยา) ชิวฺหาวิญฺญาณธาตุยา วตฺถุ ปจฺจยา ขนฺธา ปจฺจยา สวิตกฺก:สวิจาร:ยา ขนฺธา สวิตกฺก:สวิจาร:ยา ขนฺธานญฺจ วตฺถุ ปจฺจยา กายายตนา (ปจฺจยา) กายวิญฺญาณธาตุยา กายายตนา (ปจฺจยา) กายวิญฺญาณธาตุยา วตฺถุ ปจฺจยา ขนฺธา ปจฺจยา สวิตกฺก:สวิจาร:ยา ขนฺธา สวิตกฺก:สวิจาร:ยา ขนฺธานญฺจ วตฺถุ ปจฺจยา มโนธาตุยา มโนวิญฺญาณธาตุยา จ ตสฺสาเยว วตฺถุสฺส ปจฺจยา ขนฺธา ปจฺจยา สวิตกฺก:สวิจาร:ยา ขนฺธา สวิตกฺก:สวิจาร:ยา ขนฺธานญฺจ วตฺถุ ปจฺจยา มโนวิญฺญาณธาตุยา ตสฺสาเยว วตฺถุสฺส ปจฺจยา ขนฺธา ปจฺจยา สวิตกฺก:สวิจาร:ยา ขนฺธา สวิตกฺก:สวิจาร:ยา ขนฺธานญฺจ วตฺถุ ปจฺจยา ฯ

[๓๐๑] អវិតក្កអវិចារេ ឆម្ពោ អវិតក្កវិចារ-មត្តស្ស ឆឌ្ឍស្ស បុរេជាតបច្ចុយេន បច្ចយោ អារម្ម-ណាបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណាបុរេជាតំ ចក្ខុំ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ។ សទ្ធិំ ។ វត្ថុំ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សតិ អស្សា-ទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ អវិតក្កវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ រិតក្កស្ស ច បុរេជាតបច្ចុយេន បច្ចយោ ។

[๓๐๒] អវិតក្កអវិចារេ ឆម្ពោ អវិតក្កវិចារ-មត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ឆឌ្ឍស្ស បុរេជា-តបច្ចុយេន បច្ចយោ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ អវិតក្កវិចារ-មត្តានំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច បុរេជាតបច្ចុយេន បច្ចយោ ។

[๓๐๑] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) យើញច្បាស់ នូវចក្ខុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ហើយ ត្រេកអរ រីកាយ វិតក្កៈ ប្រារព្ធ នូវចក្ខុនោះ ទើបកើតឡើង ។ សោតក្តីបំប្រួញ ។ (បុគ្គល) យើញច្បាស់ នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ជា ទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ហើយត្រេកអរ រីកាយ វិតក្កៈ ប្រារព្ធ នូវវត្ថុ នោះ ទើបកើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយ បុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[๓๐๒] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់វត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈ.មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[๓๐๓] អវិតក្កអវិចារេ ឆម្ហោ សវិតក្កសវិចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច ឆន្នស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណាបុរេជាតំ ឧក្កំ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា ច វិតក្កោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ សោតំ ... ឃានំ ជិវ្ហំ កាយំ រូបេ សទ្ទេ គន្ធេ រសេ ផោដ្ឋព្ពេ ... វត្ថុំ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា ច វិតក្កោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ សវិតក្កសវិចារានំ ខន្ធានំ វិតក្កស្ស ច បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[๓๐๔] សវិតក្កសវិចារេ ឆម្ហោ អវិតក្កអវិចារស្ស ឆន្នស្ស បញ្ចជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ចជាតា សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បញ្ចជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

វិតក្កត្តិក: បញ្ហាវារ:

(៣០៣) ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម្មា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ បានដល់អារម្មណបុរេ-ជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) ឃើញច្បាស់ នូវចក្ខុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ហើយត្រេកអរ រីករាយ ខន្ធទាំង៣ក្នុង ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ប្រារព្ធ នូវចក្ខុនោះ ទើបកើតឡើង (បុគ្គល) ឃើញច្បាស់ នូវសោត: . . . ឃាន: ជិវ្ហា កាយ ភ្នែករូប ភ្នែកសំឡេង ភ្នែកក្លិន ភ្នែករស ភ្នែកផោដ្ឋព្វ: . . . នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ហើយត្រេកអរ រីករាយ ខន្ធទាំង៣ក្នុង ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ប្រារព្ធ នូវសោត:(ជាដើម)នោះ ទើបកើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេ-ជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ក្នុង ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង វិតក្ក:ផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

(៣០៤) ធម្មា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម្មា ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ក្នុង ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជា-តប្បច្ច័យ ។

(๓๐๕) អវិតក្កវិចារមត្តោ ឆម្ហោ អវិតក្កអវិចារស្ស ឆម្មស្ស បច្ចាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ចាជាតា អវិតក្កវិចារមត្តា ๒ខ្ធា ច វិតក្កោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ចាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๐๖) អវិតក្កអវិចារោ ឆម្ហោ អវិតក្កអវិចារស្ស ឆម្មស្ស បច្ចាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ចាជាតា អវិតក្កអវិចារក ๒ខ្ធា ច វិចារោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ចាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๐๗) អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឆម្ហោ អវិតក្កអវិចារស្ស ឆម្មស្ស បច្ចាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ចាជាតា អវិតក្កវិចារមត្តា ๒ខ្ធា ច វិចារោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ចាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๐๘) សវិតក្កសវិចារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច ឆម្ហោ អវិតក្កអវិចារស្ស ឆម្មស្ស បច្ចាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ចាជាតា សវិតក្កសវិចារក ๒ខ្ធា ច វិតក្កោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ចាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๐๕) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយបច្ចាជាតប្បច្ច័យ ជាន ដល់ បច្ចាជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ភ្លាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ចាជាតប្បច្ច័យ ។

(๓๐๖) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយបច្ចាជាតប្បច្ច័យ ជាន ដល់បច្ចាជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ភ្លាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយបច្ចាជាត-ប្បច្ច័យ ។

(๓๐๗) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ដោយបច្ចាជាតប្បច្ច័យ ជានដល់បច្ចាជាត គឺ ខន្ធ ទាំង៣ភ្លាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ចាជាតប្បច្ច័យ ។

(๓๐๘) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយបច្ចាជាតប្បច្ច័យ ជានដល់បច្ចាជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ភ្លាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ចាជាតប្បច្ច័យ ។

วิตกฺกตฺติเก ปญฺจกวาเร

[๓๐๙] สวิตกฺกสวิจาเร ฌาเน สวิตกฺกสวิจารสฺส ฌานสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย ปุริมา ปุริมา สวิตกฺกสวิจารา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ สวิตกฺกสวิจารกานํ ขนฺธานํ อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย อนุโลมํ โคตฺรภุสฺส อนุโลมํ เวฏฐพฺพนสฺส โคตฺรภุ สวิตกฺกสวิจารสฺส มคฺคสฺส เวฏฐพฺพนํ สวิตกฺกสวิจารสฺส มคฺคสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

[๓๑๐] สวิตกฺกสวิจาเร ฌาเน อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฌานสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย ปุริมา ปุริมา สวิตกฺกสวิจารา ขนฺธา ปจฺฉิมสฺส ปจฺฉิมสฺส วิตกฺกสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฌานสฺส ปริกมฺมํ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฌานสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย โคตฺรภุ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส มคฺคสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย เวฏฐพฺพนํ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส มคฺคสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

វិតក្កត្តិក: បញ្ហាវារ:

(๓๐๙) ធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ភ្លាយ មុន ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ភ្លាយ ក្រោយ ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រភូ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃវោទាន: គោត្រភូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: វោទាន: ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(๓๑๐) ធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ភ្លាយ មុន ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃវិតក្ក: ក្រោយ ។ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ បរិកម្ម នៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គោត្រភូ ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ វោទាន: ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(๓๑๑) សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ អវិតក្កអវិ-
ចារស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្চយេន បច្চយោ ទុតិ-
យស្ស ឈានស្ស បវិតក្កំ ទុតិយេ ឈានេ វិចារស្ស
អារម្មណបច្চយេន បច្চយោ តតិយស្ស ឈានស្ស
បវិតក្កំ តតិយស្ស ឈានស្ស ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស
បវិតក្កំ ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស អាកាសានញ្চាយ-
តនស្ស បវិតក្កំ អាកាសានញ្চាយតនស្ស វិញ្ញា-
ណញ្চាយតនស្ស បវិតក្កំ វិញ្ញាណញ្চាយតនស្ស
អាកិញ្চញ្ញាយតនស្ស បវិតក្កំ អាកិញ្চញ្ញាយតនស្ស
នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស បវិតក្កំ នេវសញ្ញានា-
សញ្ញាយតនស្ស ឥន្ទ្រិយស្ស ចក្ខុស្ស បវិតក្កំ ឥន្ទ្រិយស្ស
ចក្ខុស្ស ឥន្ទ្រិយ សោតជាតុយា បវិតក្កំ ឥន្ទ្រិយ
សោតជាតុយា ឥន្ទ្រិយឃ្ញាណស្ស ។បេ។ ចេតោ-
បរិយញ្ញាណស្ស ។បេ។ បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញា-
ណស្ស បវិតក្កំ បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស ។បេ។
យថាកម្មូបគញ្ញាណស្ស ។បេ។ អនាគតំសញ្ញា-
ណស្ស បវិតក្កំ ។បេ។ កោត្រភុ អវិតក្កអវិចារស្ស
មគ្គស្ស វិចារស្ស ច ភេធាយ អវិតក្កអវិចារស្ស
មគ្គស្ស វិចារស្ស ច អារម្មណបច្চយេន បច្চយោ ។

(๓๑๑) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ បរិកម្ម នៃទុតិយជ្ឈាន ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈ ក្នុងទុតិយជ្ឈាន ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ បរិកម្ម នៃតតិយជ្ឈាន (ជាបច្ច័យ) នៃតតិយជ្ឈាន បរិកម្ម នៃចតុត្ថជ្ឈាន (ជាបច្ច័យ) នៃចតុត្ថជ្ឈាន បរិកម្ម នៃអាកាសានញ្ចាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃអាកាសានញ្ចាយតនៈ បរិកម្ម នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ បរិកម្ម នៃអាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ បរិកម្ម នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ បរិកម្ម នៃទិព្វចក្ខុ (ជាបច្ច័យ) នៃទិព្វចក្ខុ បរិកម្ម នៃទិព្វសោតធាតុ (ជាបច្ច័យ) នៃទិព្វសោតធាតុ នៃឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ។បេ។ នៃចេតោបរិយញ្ញាណ ។បេ។ បរិកម្ម នៃបុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ (ជាបច្ច័យ) នៃបុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ ។បេ។ នៃយថាកម្មូបគញ្ញាណ ។បេ។ បរិកម្ម នៃអនាគតំសញ្ញាណ ។បេ។ គោត្រភូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ភោគៈ ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[๓๑๒] สวิตกฺกสวิจาเร ฉฺเม อวิตกฺก-วิจารมตฺตสฺส จ อวิตกฺกอวิจารสฺส จ ฉนฺนสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฌานสฺส ปวิกมฺมํ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฌานสฺส วิจารสฺส จ อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย เตภูมกฺ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส มคฺคสฺส วิจารสฺส จ เวทนาทิ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส มคฺคสฺส วิจารสฺส จ อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

[๓๑๓] สวิตกฺกสวิจาเร ฉฺเม สวิตกฺกสวิจารสฺส จ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส จ ฉนฺนสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย ปุริมา ปุริมา สวิตกฺกสวิจารา ฉนฺนา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ สวิตกฺกสวิจารานํ ฉนฺนานํ วิตกฺกสฺส จ อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย อนุโลมํ เตภูมกฺสฺส วิตกฺกสฺส จ อนุโลมํ เวทนาทิสฺส วิตกฺกสฺส จ เตภูมกฺ สวิตกฺกสวิจารสฺส มคฺคสฺส วิตกฺกสฺส จ เวทนาทิ สวิตกฺกสวิจารสฺส มคฺคสฺส วิตกฺกสฺส จ อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(៣១២) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយអារម្មណបច្ច័យ គឺ បរិកម្ម នៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអារម្មណបច្ច័យ គោត្រភូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ភោគានៈ ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអារម្មណបច្ច័យ ។

(៣១៣) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអារម្មណបច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំងឡាយ មុន ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ក្រោយ ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយអារម្មណបច្ច័យ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រភូផង វិតក្កៈផង អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃភោគានៈផង វិតក្កៈផង គោត្រភូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ភោគានៈ ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយអារម្មណបច្ច័យ ។

(๓๑๔) អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ បុរិមោ វិតក្កោ បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស វិតក្កស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អវិតក្កវិចារមត្តា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ អវិតក្កវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๑๕) អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ សវិតក្កសវិចារស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ បុរិមោ វិតក្កោ បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ សវិតក្កសវិចារានំ ខន្ធានំ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๑๖) អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិតក្កអវិចារស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា អវិតក្កវិចារមត្តា ខន្ធា បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស វិចារស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๑๘) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ វិតក្កៈ មុន ๆ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈ ក្រោយ ๆ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ខន្ធទាំង៣ ភ្លាយ មុន ๆ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ភ្លាយ ក្រោយ ๆ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(๓๑๙) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ វិតក្កៈ មុន ๆ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ភ្លាយ ក្រោយ ๆ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(๓๑๖) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ ភ្លាយ មុន ๆ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈ ក្រោយ ๆ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[๓๑๗] อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจาร-มตฺตสฺส จ อวิตกฺกอวิจารสฺส จ ธมฺมสฺส อาเสวน-ปจฺจเยน ปจฺจโย ปุริมา ปุริมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อวิตกฺกวิจารมตฺตานํ ขนฺธานํ วิจารสฺส จ อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

[๓๑๘] อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา สวิตกฺก-สวิจารสฺส จ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส จ ธมฺมสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย ปุริมา ปุริมา วิตกฺกา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ สวิตกฺกสวิจารานํ ขนฺธานํ วิตกฺกสฺส จ อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

[๓๑๙] อวิตกฺกอวิจาเร ธมฺมา อวิตกฺกอวิจา-รสฺส ธมฺมสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย ปุริมา ปุริมา วิจาเร ปจฺฉิมสฺส ปจฺฉิมสฺส วิจารสฺส อา-เสวนปจฺจเยน ปจฺจโย ปุริมา ปุริมา อวิตกฺก-อวิจาเร ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ อวิตกฺกอวิจารานํ ขนฺธานํ อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๓๑๗) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មិនមានវិចារ:ផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ក្បាយមុន ។ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣-ក្បាយ ក្រោយ ។ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង វិចារ:ផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(๓๑๘) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ វិតក្ក: មុន ។ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ក្បាយ ក្រោយ ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង វិតក្ក:ផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(๓๑๙) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ វិចារ: មុន ។ ជាបច្ច័យ នៃវិចារ: ក្រោយ ។ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ខន្ធទាំង៣ក្បាយ មុន ។ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ក្បាយ ក្រោយ ។ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(๓๒๐) អវិតក្កអវិចារោ ឆន្នោ អវិតក្កវិចារ-មត្តស្ស ឆន្នស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិ-មោ បុរិមោ វិចារោ បច្ចុប្បន្នំ បច្ចុប្បន្នំ អវិតក្កវិ-ចារមត្តានំ ខន្ធានំ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๒๑) អវិតក្កអវិចារោ ឆន្នោ អវិតក្កវិចារ-មត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ឆន្នស្ស អារម្មណប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ បុរិមោ វិចារោ បច្ចុប្បន្នំ បច្ចុប្បន្នំ អវិតក្កវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๒๒) អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឆន្នោ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឆន្នស្ស អារម្មណប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ បុរិមោ អវិតក្កវិចារមត្ត ខន្ធា ច វិចារោ ច បច្ចុប្បន្នំ បច្ចុប្បន្នំ អវិតក្កវិចារ-មត្តានំ ខន្ធានំ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๒๓) អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្ក-អវិចារោ ច ឆន្នោ អវិតក្កអវិចារស្ស ឆន្នស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ បុរិមោ

(๓๒๐) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ វិចារៈ មុន ។ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ក្រោយ ។ ដែលមិនមាន វិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(๓๒๑) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ វិចារៈ មុន ។ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ក្រោយ ។ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(๓๒๒) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមាន វិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ មុន ។ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃ ខន្ធទាំង៣ ក្រោយ ។ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយ អាសេវនប្បច្ច័យ ។

(๓๒๓) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមាន វិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣

អវិតក្កវិចារមត្តា ๑ฎ្ឋา ๓ วิចาเร ๓ បฏิมสฺส បฏิมสฺส วิจารสฺส អาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย ๆ

(๓๒๔) អវិតក្កវិចារមត្តา ๓ អវิตក្កអวิจาเร ๓ ๑ฎ្ឋา អវិតក្កវិចารมตฺตสฺส ๓ អវิตក្កអวิจารสฺส ๓ ๑ฎ្ឋสฺส អาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย ปุริมา ปุริมา អវិតក្កវិចារមត្តា ๑ฎ្ឋา ๓ วิจาเร ๓ បฏิมานំ បฏิมานំ អវិតក្កវิចារមត្តានំ ๑ฎ្ឋานំ วิจารสฺส ๓ អาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย ๆ

(๓๒๕) สวิตกฺกสวิจาเร ๓ អវิតក្កវិចារមត្តา ๓ ๑ฎ្ឋา สวิตกฺกสวิจารสฺส ๑ฎ្ឋสฺส អาเสวน-ปจฺจเยน ปจฺจโย ปุริมา ปุริมา สวิตกฺกสวิจาร ๑ฎ្ឋา ๓ วิตกฺเก ๓ បฏิมานំ បฏิมานំ สวิตกฺก-สวิจารานំ ๑ฎ្ឋานំ អาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย អนุโลมกฺ วิตกฺเก ๓ កោត្រកุสฺส អนุโลมกฺ วิตกฺเก ๓ ភេទានสฺส កោត្រกุ ๓ วิตกฺเก ๓ สวิตกฺกสวิจารสฺส ผลสฺส ភេទានกฺ วิตกฺเก ๓ สวิตกฺกสวิจารสฺส ผลสฺส អาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย ๆ

វិតក្កត្តិកៈ បញ្ញាវារៈ

មុន ។ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈ ក្រោយ ។ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(៣៦៨) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ក្នុង មុន ។ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ក្នុង ក្រោយ ។ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(៣៦៩) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ក្នុង មុន ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ក្នុង ក្រោយ ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ អនុលោមក្តី វិតក្កៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រភូ អនុលោមក្តី វិតក្កៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃវោទានៈ គោត្រភូក្តី វិតក្កៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ វោទានៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(๓๒๖) សវិតក្កសវិចារេ ច អវិតក្កវិចារមត្តេ ច ឆម្មា អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឆម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា ច វិតក្កោ ច បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស វិតក្កស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឈានស្ស បរិកម្មញ្ច វិតក្កោ ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឈានស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ កោត្រក្កុ ច វិតក្កោ ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស មក្កស្ស ភេជ្ជានញ្ច វិតក្កោ ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស មក្កស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๒๗) សវិតក្កសវិចារេ ច អវិតក្កវិចារមត្តេ ច ឆម្មា អវិតក្កអវិចារស្ស ឆម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទុតិយស្ស ឈានស្ស បរិកម្មញ្ច វិតក្កោ ច ទុតិយេ ឈានេ វិចារស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស បរិកម្មញ្ច វិតក្កោ ច ...

(๓๒๖) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអារម្មណបច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ក្នុងមុន ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈ ក្រោយ ។ ដោយអារម្មណបច្ច័យ បរិកម្ម នៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអារម្មណបច្ច័យ គោត្រកូក្តី វិតក្កៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ឈានៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ។

(๓๒๗) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអារម្មណបច្ច័យ គឺ បរិកម្ម នៃទុតិយ-ជ្ឈានក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈ កន្លងទុតិយជ្ឈាន ដោយអារម្មណ-បច្ច័យ បរិកម្ម នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈក្តី វិតក្កៈក្តី . . .

ธิฏฺฐานสฺส จกฺขุสฺส ปริกมฺมาย วิตกฺโก จ ... อนาคตสงฺขาณสฺส ปริกมฺมาย วิตกฺโก จ อนาคตสงฺขาณสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย โกตฺรกุ จ วิตกฺโก จ อวิตกฺกอวิจารสฺส มคฺคสฺส วิจารสฺส จ อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย เจตนาย วิตกฺโก จ อวิตกฺกอวิจารสฺส มคฺคสฺส วิจารสฺส จ อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

[๓๒๘] สวิตกฺกสวิจาเร จ อวิตกฺกวิจารมตฺตา จ ฉนฺทา อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส จ อวิตกฺกอวิจารสฺส จ ฉนฺทสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฉนฺทสฺส ปริกมฺมาย วิตกฺโก จ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฉนฺทสฺส วิจารสฺส จ โกตฺรกุ จ วิตกฺโก จ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส มคฺคสฺส วิจารสฺส จ เจตนาย วิตกฺโก จ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส มคฺคสฺส วิจารสฺส จ อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

បវិកម្ម នៃទិព្វចក្ខុក្តី វិតក្កៈក្តី . . . បវិកម្ម នៃអនាគតំសញ្ញាណក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គោត្រកូត្តក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ភោគានៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[๓๒๘] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ បវិកម្ម នៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង គោត្រកូត្តក្តី វិតក្កៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ភោគានៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(๓๒๙) សវិតក្កសវិចារេ ច អវិតក្កវិចារមត្តេ ច ឆម្មា សវិតក្កសវិចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច ឆម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា ច វិតក្កោ ច បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ សវិតក្កសវិចារានំ ខន្ធានំ វិតក្កស្ស ច អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុលោមញ្ច វិតក្កោ ច កោត្រុកុស្ស វិតក្កស្ស ច អនុលោមញ្ច វិតក្កោ ច ភេទានស្ស វិតក្កស្ស ច កោត្រុកុ ច វិតក្កោ ច សវិតក្កសវិចារស្ស មក្ខស្ស វិតក្កស្ស ច ភេទានញ្ច វិតក្កោ ច សវិតក្កសវិចារស្ស មក្ខស្ស វិតក្កស្ស ច អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๓๐) សវិតក្កសវិចារេ ឆម្មា សវិតក្កសវិចារស្ស ឆម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា ជាតិ ខណិកា ។ សហជាតា សវិតក្កសវិចារា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๒๙) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ក្នុង មុន ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ក្នុង ក្រោយ ។ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ អនុលោមក្តី វិតក្កៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រភូផង វិតក្កៈផង អនុលោមក្តី វិតក្កៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃវោទានៈផង វិតក្កៈផង គោត្រភូក្តី វិតក្កៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង វោទានៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(๓๓๐) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត នឹងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ កដត្តារូបក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

ชาติยา ขณิโก สวิตกฺกสวิจาโร เจตสิโก วิตกฺกสวิจารสฺส ขณิกตฺตา สวิตกฺกสวิจาโร ขณิโก กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๓๓๑) สวิตกฺกสวิจาโร ธมฺเม อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตา ชาติยา ขณิโก ฯ สหชาตา สวิตกฺกสวิจาโร เจตสิโก วิตกฺกสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจาโร เจตสิโก วิตกฺกสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ ชาติยา ขณิโก สวิตกฺกสวิจาโร เจตสิโก วิจารสฺส วิตกฺกสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๓๓๒) สวิตกฺกสวิจาโร ธมฺเม อวิตกฺกอวิจารสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตา ชาติยา ขณิโก ฯ สหชาตา สวิตกฺกสวิจาโร เจตสิโก จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจาโร เจตสิโก กฏตฺตารูปานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

ឯនានាខណិកៈ គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(៣៣១) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចាន់ដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈ ដែលជាវិបាក ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(៣៣២) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចាន់ដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសម្បយុត្តនិងរូប ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

ជាជាខណិកោ សវិតក្កសវិចារោ ខេត្តជា វិចារោ
អវិតក្កអវិចារកំ ខន្ធំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ ។

[๓๓๓] សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ សវិតក្កសវិ-
ចារស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា ជាជាខណិកោ ។ សហ-
ជាតា សវិតក្កសវិចារោ ខេត្តជា សម្បយុត្តកោ
ខន្ធំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារោ ខេត្តជា
សម្បយុត្តកោ ខន្ធំ កដត្តា ច រូបានំ កម្ម-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ជាជាខណិកោ សវិតក្កសវិ-
ចារោ ខេត្តជា វិចារោ សវិតក្កសវិចារកំ ខន្ធំ
កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ឯនានាខណិក: គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង ពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(៣៣៣) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ឲ្យដល់សហជាត និងនានាខណិក: ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិក: គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๓๓๔) សវិតក្កសវិចារេ ឆម្ហោ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ឆន្នស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា ឆាឆក្ខណិកា ។ សហជាតា សវិតក្កសវិចារក ខេត្តជា វិតក្កស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារក ខេត្តជា វិតក្កស្ស ច កាយវត្ថុ ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឆាឆក្ខណិកា សវិតក្កសវិចារក ខេត្តជា វិចារក្ខន្ធស្ស វិតក្កស្ស ច កាយវត្ថុ ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๓๕) សវិតក្កសវិចារេ ឆម្ហោ សវិតក្កសវិចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច ឆន្នស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា ឆាឆក្ខណិកា ។ សហជាតា សវិតក្កសវិចារក ខេត្តជា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ វិតក្កស្ស ច កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារក ខេត្តជា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ វិតក្កស្ស ច កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣៣៤) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ឲ្យដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈផង ពួកចិត្តសម្បយុត្តនិងរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ នានាខណិកៈ គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈ ដែលជាវិបាកផង ពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(៣៣៥) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ឲ្យដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង វិតក្កៈផង ដោយកម្មប្ប-ច្ច័យ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង វិតក្កៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

ជាជាខណិកា សវិតក្កសវិចារា ខេត្តជា វិចារកានំ សវិតក្កសវិចារកានំ ខន្ធានំ វិតក្កស្ស ច កម្ម-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣៣៦) សវិតក្កសវិចារេ ជម្ហា សវិតក្កសវិ-ចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចា-រស្ស ច ជម្ហស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហ-ជាតា ជាជាខណិកា ។ សហជាតា សវិតក្កសវិ-ចារា ខេត្តជា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ វិតក្កស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារា ខេត្តជា សម្បយុត្ត-កានំ ខន្ធានំ វិតក្កស្ស ច កដត្តា ច រូបានំ កម្ម-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ជាជាខណិកា សវិតក្កសវិ-ចារា ខេត្តជា វិចារកានំ សវិតក្កសវិចារកានំ ខន្ធានំ វិតក្កស្ស ច កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ឯនានាខណិក: គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង វិតក្ក:ផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(៣៣៦) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិក: ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធផង វិតក្ក:ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធផង វិតក្ក:ផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិក: គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង វិតក្ក:ផង ពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[๓๓๗] อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตา ชาติยา ฯ สหชาตา อวิตกฺกวิจารมตฺตา เวทนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ ชาติยา อวิตกฺกวิจารมตฺตา เวทนา วิตกฺกานํ อวิตกฺกวิจารมตฺตานญฺจ ขนฺธานญฺจ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

[๓๓๘] อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตา ชาติยา ฯ สหชาตา อวิตกฺกวิจารมตฺตา เวทนา วิจารสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานญฺจ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตา เวทนา วิตกฺกสฺส วิจารสฺส จ กายสฺส จ รูปานญฺจ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ ชาติยา อวิตกฺกวิจารมตฺตา เวทนา วิตกฺกสฺส วิจารสฺส จ กายสฺส จ รูปานญฺจ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

វិតក្កត្តិក: បញ្ហាវារ:

(๓๓๗) ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម្មា ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ: ដោយកម្មប្បច្ច័យ បាន ដល់សហជាត និងនានាខណិក: ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ . . . ។ ឯនានាខណិក: គឺ ចេតនា ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ: ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๓๓๘) ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម្មា ដែលមិនមានវិតក្ក: មិនមានវិចារ: ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងនានាខណិក: ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃវិចារ:ផង ពួកចិត្តសម្បុដាន-រូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃវិបាកផង វិចារ:ផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិក: គឺ ចេតនា ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃវិបាកផង វិចារ:ផង ពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๓๓๙) អវិតក្កវិចារមត្តោ ជម្ហា អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា ជាជាខណិកា ។ សហជាតា អវិតក្កវិចារមត្តា ចេតសិកា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ អវិតក្កវិចារមត្តា ចេតសិកា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ជាជាខណិកា អវិតក្កវិចារមត្តា ចេតសិកា វិចារកានំ អវិតក្កវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๔๐) អវិតក្កអវិចារេ ជម្ហា អវិតក្កអវិចារស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា ជាជាខណិកា ។ សហជាតា អវិតក្កអវិចារ ចេតសិកា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ អវិតក្កអវិចារ ចេតសិកា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๓๙) ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង វិចារៈផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង វិចារៈផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ ចេតនា ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๓๔๐) ធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យនៃធម្មា ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

ชาติชาจฉินฺนกา อวิตกฺกอวิจารา เจตสา วิจารกาเล อวิตกฺกอวิจารกเล ขนฺเธ กฏตฺตา จ รูปานญฺจ กมฺมปจฺจยេน បច្ចយោ ។

(๓๔๑) សវิតกฺกสวิจาเร ឯកេ សវิតกฺกสวิจารสฺส ឯកสฺส វិចារកបច្ចយេន បច្ចយោ វិจาเรกา สวิตกฺกสวิจาเร ฯเปฯ ขเณ តីณฺณนฺนំ ขนฺธานំ វិចារកបច្ចយេន បច្ចយោ បដิសนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจาเร ฯเปฯ ขเณ តីณฺณนฺនំ ขนฺธានំ វិចារកបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๔๒) สวิตกฺกสวิจาเร ឯកេ អวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ឯកสฺส វិចារកបច្ចយេន បច្ចយោ វិจาเรกา สวิตกฺกสวิจาเร ขเณ วิตกฺกสฺส វិចារកបច្ចយេន បច្ចយោ បដิសนฺธิกฺขเณ ... ។ สวิตกฺกสวิจารมูลเกา สตฺตปิ បญฺหา បរิปุณฺณา ។

វិតក្កត្តិកៈ បញ្ហាវារៈ

ឯនានាខណិកៈ គឺ ចេតនា ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង ពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๓๔๑) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ វិបាកក្ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ។

(๓๔๒) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ វិបាកក្ខន្ធទាំង៤ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

បញ្ហា ๗ ដែលមានធម៌ប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាមូល (ចប់)បរិបូណ៌ ។

(៣៤៣) អវិតក្កវិចារមត្តោ ឆម្ហោ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឆម្មស្ស វិចាកកប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចាកោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ វិចាកកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ... បដិសន្ធិក្ខណេ វិចាកោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ ... ។ អវិតក្កវិចារមត្តម្ហិ កាយ បញ្ច បញ្ញាកាតព្ពា ។ វិចាកត្តិកំ និយាមេតព្ពា ។

(៣៤៤) អវិតក្កអវិចារោ ឆម្ហោ អវិតក្កអវិចារស្ស ឆម្មស្ស វិចាកកប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចាកោ អវិតក្កអវិចារោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ វិចាកកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ។បេ។ វិចាកោ វិចារោ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិចាកកប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធា វត្ថុស្ស វិចាកកប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ វត្ថុស្ស វិចាកកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๔๓) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ វិបាកក្ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ . . . វិបាកក្ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ កដត្តារូបក្ខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ បញ្ចក ๕ ដែលមានធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាមូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។ បណ្ឌិត គប្បីកំណត់ថា ជាវិបាក ។

(๓๔๔) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ វិបាកក្ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ ។ បេ ។ វិចារៈ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធទាំង ๓ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ កដត្តារូបក្ខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ។

(๓๖๕) อวิตกฺกอวิจาเร ฌเ อวิตกฺกวิจาร-มตฺตสฺส ฌสฺส วิตกฺกปจฺจเย ปจฺจโย วิตกฺโก วิจาเร อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา วิตกฺกปจฺจเย ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิตกฺโก วิจาเร อวิตกฺก-วิจารมตฺตา ขนฺธา วิตกฺกปจฺจเย ปจฺจโย ฯ

(๓๖๖) อวิตกฺกอวิจาเร ฌเ อวิตกฺกวิจาร-มตฺตสฺส จ อวิตกฺกอวิจารสฺส จ ฌสฺส วิตกฺกปจฺ-จเย ปจฺจโย วิตกฺโก วิจาเร อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานา วิตกฺกปจฺจเย ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิตกฺโก วิจาเร อวิตกฺก-วิจารมตฺตา ขนฺธา กฏตฺตา จ รูปานา วิตกฺกปจฺจ-เย ปจฺจโย ฯ

(๓๖๗) อวิตกฺกวิจารมตฺเต จ อวิตกฺกอวิจาเร จ ฌเ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฌสฺส วิตก-กปจฺจเย ปจฺจโย วิตกฺโก อวิตกฺกวิจารมตฺเต ฐเปตฺวา ขเณ จ วิจาเร จ ตีณิ ขนฺธา วิตกฺกปจฺจเย ปจฺจโย เทฺว ขนฺธา . . . ปฏิสนฺธิกฺขเณ . . . ฯ

(๓๔๕) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មិនមានវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ វិចារ: ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ: ដោយវិបាកប្បច្ច័យ វិចារ: ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ: ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ។

(๓๔๖) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មិនមានវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មិមមានវិចារ:ផង ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ វិចារ: ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ពួកចិត្តសម្បុដ្ឋានរូបផង ដោយវិបាកប្បច្ច័យ វិចារ: ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ។

(๓๔๗) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ វិបាកក្ខន្ធ១ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី វិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ . . . ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ . . . ។

[๓๔๘] อวิตักกวิจารมตฺตา ๓ อวิตักกอวิจาเร ๓ ฉพฺภิ อวิตักกอวิจารสฺส ฉพฺภิสฺส วิจาเรกปฺปฏฺ-ยเน ปฏฺยา วิจาเรา อวิตักกวิจารมตฺตา ๑ฉฺภา ๓ วิจาเร ๓ จิตฺตสมุฏฺฐานานัง ฺจานัง วิจาเรกปฺปฏฺยเน ปฏฺยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตักกวิจารมตฺตา ๑ฉฺภา ๓ วิจาเร ๓ กมฺมชฺชานัง วิจาเรกปฺปฏฺยเน ปฏฺยา ฯ

[๓๔๙] อวิตักกวิจารมตฺตา ๓ อวิตักกอวิจาเร ๓ ฉพฺภิ อวิตักกวิจารมตฺตสฺส ๓ อวิตักกอวิจารสฺส ๓ ฉพฺภิสฺส วิจาเรกปฺปฏฺยเน ปฏฺยา วิจาเรา อวิตักก-วิจารมตฺตา ๗เรา ๑ฉฺภา ๓ วิจาเร ๓ ตีณิฺจ ๑ฉฺภานัง จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺ ฺจานัง วิจาเรกปฺปฏฺยเน ปฏฺยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิจาเรา อวิตักกวิจาร-มตฺตา ๗เรา ๑ฉฺภา ๓ วิจาเร ๓ ตีณิฺจ ๑ฉฺภานัง กมฺมชฺชา ๓ ฺจานัง วิจาเรกปฺปฏฺยเน ปฏฺยา ฯ

(๓๘๘) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ វិបាកក្ខន្ធ៣ចំឡែក ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្ត-សមុដ្ឋានរូប ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធ៣ចំឡែក ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប កង់ខណៈ ក្នុងនៃបដិសន្ធិ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ។

(๓๘๙) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ វិបាកក្ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយវិបាកប្បច្ច័យ វិបាកក្ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង ពួកកដត្តារូបផង កង់ខណៈនៃក្នុងនៃបដិសន្ធិ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ។

[๓๕๐] สวิตกฺกสวิจาเร ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺเต ฯ ฉมฺหา สวิตกฺกสวิจารสฺส ฉมฺสฺส วิตกฺกปฺปฺยเยน ปจฺจโย วิตกฺโก สวิตกฺกสวิจาเร ปโก ขนฺโธ ฯ วิตกฺโก ฯ ตสฺสาธิปติ ขนฺธานํ วิตกฺกปฺปฺยเยน ปจฺจโย เอโก ขนฺโธ ... ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ

[๓๕๑] สวิตกฺกสวิจาเร ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺเต ฯ ฉมฺหา อวิตกฺกอวิจารสฺส ฉมฺสฺส วิตกฺกปฺปฺยเยน ปจฺจโย วิตกฺโก สวิตกฺกสวิจาเร ขนฺโธ ฯ วิตกฺโก ฯ ปิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ วิตกฺกปฺปฺยเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ

[๓๕๒] สวิตกฺกสวิจาเร ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺเต ฯ ฉมฺหา สวิตกฺกสวิจารสฺส ฯ อวิตกฺกอวิจารสฺส ฯ ฉมฺสฺส วิตกฺกปฺปฺยเยน ปจฺจโย วิตกฺโก สวิตกฺกสวิจาเร ปโก ขนฺโธ ฯ วิตกฺโก ฯ ตสฺสาธิปติ ปิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ วิตกฺกปฺปฺยเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ

វិតក្កត្តិក: បញ្ហាវារ:

(๓๙๐) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ដោយវិបាកបច្ច័យ គឺ វិបាកក្ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយវិបាកបច្ច័យ ๑ខន្ធ ๒ . . . ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๓๙๑) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ដោយវិបាកបច្ច័យ គឺ វិបាកក្ខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្ត-សមុដ្ឋានរូប ដោយវិបាកបច្ច័យ ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๓๙๒) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ផង ដោយវិបាកបច្ច័យ គឺ វិបាកក្ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយវិបាកបច្ច័យ ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ . . . ។

[๓๙๓] សវិតក្កសវិចារេ ฉន្នំ សវិតក្ក-
សវិចារស្ស ฉន្នស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សវិតក្កសវិចារក អាហារក សម្បយុត្តកានំ ๒ ខន្ធានំ
អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។

[๓๙๔] សវិតក្កសវិចារេ ฉន្នំ អវិតក្ក-
វិចារមត្តស្ស ฉន្នស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សវិតក្កសវិចារក អាហារក វិតក្កស្ស អាហារប្ប-
យេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ សវិតក្ក-
សវិចារមូលកា ๙មនា តិការណេន សត្ត បញ្ហា
វិភជិតព្វា ។

[๓๙๕] អវិតក្កវិចារមត្តេ ฉន្នំ អវិតក្ក-
វិចារមត្តស្ស ฉន្នស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អវិតក្កវិចារមត្តេ អាហារក សម្បយុត្តកានំ ๒ ខន្ធានំ
អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។

[๓๙๖] អវិតក្កវិចារមត្តេ ฉន្នំ អវិតក្ក-
អវិចារស្ស ฉន្នស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អវិតក្កវិចារមត្តេ អាហារក វិចារស្ស ច ចិត្ត-
សមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។

(๓๙๓) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាហារ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๓๙๔) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាហារ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

បញ្ហា ๗ ដែលមានធម៌ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាមូលបណ្ឌិត គប្បីចែក ដោយហេតុនេះចុះ ។

(๓๙๕) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាហារ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๓๙๖) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពួកអាហារ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๓๙๗) อวิตกฺกวิจารมตฺตา ภนฺเต อวิตกฺก-
วิจารมตฺตสฺส จ อวิตกฺกอวิจารสฺส จ ฉนฺนสฺส
อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย อวิตกฺกวิจารมตฺตา อา-
หารา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ วิจารสฺส จ จิตฺต-
สมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย
ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ

(๓๙๘) อวิตกฺกอวิจาเร ภนฺเต อวิตกฺกอวิจา-
รสฺส ฉนฺนสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย อวิตกฺก-
อวิจารา อาหารา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺต-
สมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย
ปฏิสนฺธิกฺขเณ กพฬีกาเร อาหาเร ฯเปฯ สสฺส
กายสฺส อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๓๙๙) สวิตกฺกสวิจาเร ภนฺเต สวิตกฺก-
สวิจารสฺส ฉนฺนสฺส ฯเปฯ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย
สวิตกฺกสวิจารา ฯเปฯ อินฺทฺริยา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ
อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ

วิตกฺกตฺติกะ: ปญฺหาวาโร:

(๓๙๗) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:มานตฺตมตาวิจาโร: ปจฺจยา ตสฺมึ สมเย ธมฺมา วิตกฺกะ:มานตฺตมตาวิจาโร:ปจฺจยา ธมฺมา ตสฺมึ สมเย ธมฺมา วิตกฺกะ:มินมานวิจาโร:ปจฺจยา อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:มานตฺตมตาวิจาโร: ปจฺจยา ตสฺมึ สมเย ตีณิ ขนฺธา ปฏิสนฺธิกฺขณ:ยา วตฺถุ ปจฺจยา ตสฺมึ สมเย ตีณิ ขนฺธา ปฏิสนฺธิกฺขณ:ยา วตฺถุ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๓๙๘) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:มินมานวิจาโร: ปจฺจยา ตสฺมึ สมเย ธมฺมา วิตกฺกะ:มินมานวิจาโร: อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:มินมานวิจาโร: ปจฺจยา ตสฺมึ สมเย ตีณิ ขนฺธา ปฏิสนฺธิกฺขณ:ยา วตฺถุ ปจฺจยา ตสฺมึ สมเย ตีณิ ขนฺธา ปฏิสนฺธิกฺขณ:ยา วตฺถุ อาหารปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๓๙๙) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:ปฺรกปเชน วิจาโร: ปจฺจยา ตสฺมึ สมเย ธมฺมา วิตกฺกะ:ปฺรกปเชน วิจาโร: ปจฺจยา ตสฺมึ สมเย ตีณิ ขนฺธา ปฏิสนฺธิกฺขณ:ยา วตฺถุ ปจฺจยา ตสฺมึ สมเย ตีณิ ขนฺธา ปฏิสนฺธิกฺขณ:ยา วตฺถุ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:ปฺรกปเชน วิจาโร: ปจฺจยา ตสฺมึ สมเย ตีณิ ขนฺธา ปฏิสนฺธิกฺขณ:ยา วตฺถุ ปจฺจยา ตสฺมึ สมเย ตีณิ ขนฺธา ปฏิสนฺธิกฺขณ:ยา วตฺถุ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๓๖๐) សវិតក្កសវិចារោ ឆន្នំ អវិតក្ក-
វិចារមត្តស្ស ឆន្នស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សវិតក្កសវិចារស្ស ឥន្ទ្រិយា វិតក្កស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។ សវិតក្ក-
សវិចារមូលកា សត្ត បញ្ញា ឥមិនា ការណេន
វិភជិតព្វា ។

(๓๖๑) អវិតក្កវិចារមត្តោ ឆន្នំ អវិតក្ក-
វិចារមត្តស្ស ឆន្នស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អវិតក្កវិចារមត្តា ឥន្ទ្រិយា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ
ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(๓๖๒) អវិតក្កវិចារមត្តោ ឆន្នំ អវិតក្កអវិចា-
រស្ស ឆន្នស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចា-
រមត្តា ឥន្ទ្រិយា វិចារស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ
ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(๓๖๐) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ ពួកឥន្ទ្រិយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ បញ្ហា ៧ ដែលមានធម៌ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាមូលបណ្ឌិត គប្បីចែក ដោយហេតុនេះចុះ ។

(๓๖๑) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ ពួកឥន្ទ្រិយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๓๖๒) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ ពួកឥន្ទ្រិយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๓๖๓) អវិតក្កវិចារមត្តោ ឯម្នោ អវិតក្ក-
វិចារមត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស
ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តា
ឥន្ទ្រិយា សមនន្តរក្ខណេ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច ចិត្ត-
សមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(๓๖๔) អវិតក្កអវិចារេ ឯម្នោ អវិតក្កអវិចារស្ស
ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កអវិចារ
ឥន្ទ្រិយា សមនន្តរក្ខណេ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច
រូបានំ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ
ចក្ខុន្ទ្រិយំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយិន្ទ្រិយំ កាយវិញ្ញា-
ណស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ
កវឡីការូបានំ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๖๕) សវិតក្កសវិចារេ ឯម្នោ សវិតក្ក-
សវិចារស្ស ធម្មស្ស ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សវិតក្កសវិចារឯ ឈានង្គានំ សមនន្តរក្ខណេ
ខន្ធានំ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ
... ។ សវិតក្កសវិចារមូលកា សត្ត បញ្ហា ឥមិនា
ការណេន វិភជិតព្ពា ។

วิตกฺกตฺติกะ: ปญฺจาวาระ:

(๓๖๓) ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกะ:มานตฺตมตาวิจาระ: ปจฺจยา ตสฺมิ สมเย ธมฺมา วิตกฺกะ:มานตฺตมตาวิจาระ:ปจฺจยา ธมฺมา ยสฺมิ สมเย วิตกฺกะ: อวิจาระ:ปจฺจยา อญฺญมญฺญปจฺจเย นามา ปจฺจยา ตสฺมิ สมเย วิตกฺกะ:มานตฺตมตาวิจาระ: ปจฺจยา ตสฺมิ สมเย ปฏิสนฺธิกฺขเณ ปฏิสนฺธิจิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานญฺจ อญฺญมญฺญปจฺจเย นามา ปจฺจยา ตสฺมิ สมเย ปฏิสนฺธิกฺขเณ ปฏิสนฺธิจิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานญฺจ ปจฺจยุปฺปนฺนกิริยาพฺยากตา ปจฺจยา ตสฺมิ สมเย ปฏิสนฺธิกฺขเณ ปฏิสนฺธิจิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานญฺจ ปจฺจยุปฺปนฺนา อพฺยากตา ปจฺจยา ตสฺมิ สมเย ปฏิสนฺธิกฺขเณ ปฏิสนฺธิจิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานญฺจ อญฺญมญฺญปจฺจเย นาม

[๓๖๖] អវិតក្កវិចារមត្តា ធម្មា អវិតក្ក-
វិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិ-
តក្កវិចារមត្តានំ ឈានង្គានំ សម្បយុត្តកានំ ๒ ខន្ធានំ
ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។
អវិតក្កវិចារមត្តម្ហិ លកា បញ្ច បញ្ច ៥ មិថា ការ-
ណេន វិភជិតព្ពា ។

[๓๖๗] អវិតក្កអវិចារេ ធម្មា អវិតក្ក-
អវិចារស្ស ធម្មស្ស ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អវិតក្កអវិចារានំ ឈានង្គានំ សម្បយុត្តកានំ
๒ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ឈានប្បច្ចយេន
បច្ចយោ វិចារេ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ឈានប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ វិចារេ កដត្តា-
រូបានំ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារេ វត្ថុស្ស
ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[๓๖๘] អវិតក្កអវិចារេ ធម្មា អវិតក្ក-
វិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ
វិចារេ អវិតក្កវិចារមត្តានំ ๒ ខន្ធានំ ឈានប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ វិចារេ អវិតក្កវិចារមត្តានំ
๒ ខន្ធានំ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๖๖) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយឈានបច្ច័យ គឺ អង្គឈានទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយឈានបច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ បញ្ហា ๕ ដែលមានធម៌មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាមូល បណ្ឌិតគប្បីចែក ដោយហេតុនេះចុះ ។

(๓๖๗) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយឈានបច្ច័យ គឺ អង្គឈានទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយឈានបច្ច័យ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយឈានបច្ច័យ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយឈានបច្ច័យ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ ដោយឈានបច្ច័យ ។

(๓๖๘) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយឈានបច្ច័យ គឺ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយឈានបច្ច័យ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយឈានបច្ច័យ ។

[๓๖๙] អវិតក្កអវិចារេ ឆម្ហោ អវិតក្កវិចារ-មត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ឆម្មស្ស ឈានប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ វិចារេ អវិតក្កវិចារមត្តំ ខន្ធំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបានំ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ វិចារេ អវិតក្កវិចារមត្តំ ខន្ធំ កឋត្តា ច រូបានំ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[๓๗๐] អវិតក្កវិចារមត្តេ ច អវិតក្កអវិចារេ ច ឆម្ហោ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឆម្មស្ស ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តេ ឈានង្គេ វិចារេ ច សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

[๓๗๑] អវិតក្កវិចារមត្តេ ច អវិតក្កអវិចារេ ច ឆម្ហោ អវិតក្កអវិចារស្ស ឆម្មស្ស ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តេ ឈានង្គេ វិចារេ ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបានំ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

វិតក្កត្តិកៈ បញ្ហាវារៈ

(៣៦៩) ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយឈានប្បច្ច័យ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយឈានប្បច្ច័យ ។

(៣៧០) ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ អង្គឈានទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយឈានប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(៣៧១) ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្មៈ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ អង្គឈានទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយឈានប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๓๗๒) อวิคตปจฺจยา วิปากา ๓ อวิคตปจฺจยา อวิปากา ๓ ขนฺธา อวิคตปจฺจยา วิปากาหตุสมฺปยุตฺตสฺส ๓ อวิคตปจฺจยา อวิปากา ๓ ขนฺธสฺส ฯลฯ ปจฺจยา อวิคตปจฺจยา วิปากา หตุสมฺปยุตฺตกา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ ฯลฯ ปจฺจยา อวิคตปจฺจยา วิปากา หตุสมฺปยุตฺตกา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ ฯลฯ ปจฺจยา ๓

(๓๗๓) อวิคตปจฺจยา อวิปากา ๓ อวิคตปจฺจยา วิปากาหตุ ๓ ขนฺธา อวิคตปจฺจยา อวิปากาหตุสมฺปยุตฺตสฺส ขนฺธสฺส ฯลฯ ปจฺจยา อวิคตปจฺจยา อวิปากาหตุสมฺปยุตฺตกา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ ฯลฯ ปจฺจยา ๓

(๓๗๔) อวิคตปจฺจยา อวิปากา ๓ อวิคตปจฺจยา วิปากาหตุ ๓ ขนฺธา อวิคตปจฺจยา อวิปากาหตุสมฺปยุตฺตสฺส ขนฺธสฺส ฯลฯ ปจฺจยา อวิคตปจฺจยา อวิปากาหตุสมฺปยุตฺตกา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ ฯลฯ ปจฺจยา ๓

(๓๗๒) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ អង្គឈានទាំង៤ ឯណោះ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ អង្គឈានទាំង៤ ឯណោះ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយឈានប្បច្ច័យ ។

(๓๗๓) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ អង្គឈានទាំង៤ ឯណោះ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយឈានប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๓๗๔) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ អង្គឈានទាំង៤ ឯណោះ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយឈានប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๓๗๕) สวิตกฺกสวิจาเร ฉ อวิตกฺกวิจารมตฺเต ฉ ฉหิ สวิตกฺกสวิจารสฺส ฉ อวิตกฺกอวิจารสฺส ฉ ฉหิ ฯ ฌานปฺปจฺจเย ปจฺจโย สวิตกฺกสวิจารกานํ ฌานฏฺฐานิ วิตกฺกา ฉ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ ปจฺจยตาย ฯ ฌานปฺปจฺจเย ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ

(๓๗๖) สวิตกฺกสวิจาเร ฉหิ สวิตกฺก-สวิจารสฺส ฉหิ มคฺคปฺปจฺจเย ปจฺจโย สวิตกฺกสวิจารกานิ มคฺคฏฺฐานิ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ มคฺคปฺปจฺจเย ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ สวิตกฺกสวิจารมูลกา สตฺต ปญฺหา ฯ เหตุยา นตฺถิยา นวหิ ฯ

(๓๗๗) อวิตกฺกวิจารมตฺเต ฉหิ อวิตกฺก-วิจารมตฺตสฺส ฉหิ มคฺคปฺปจฺจเย ปจฺจโย อวิตกฺกวิจารมตฺตานิ มคฺคฏฺฐานิ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ มคฺคปฺปจฺจเย ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตมูลกา ปญฺจ ปญฺหา ฯ เหตุยา นตฺถิยา นวหิ ฯ

วิตกฺกตฺติก: ปญฺจวาร:

(๓๗๕) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา ตสฺมึ สมเย ธมฺมา วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารสหคตา ตสฺส ปจฺจยา วิตกฺกสหคตา ธมฺมา วิตกฺกสหคตา ธมฺมานํ วิตกฺกสหคตา ธมฺมา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมานญฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมานญฺจ

[๓๗๘] អវិតក្កអវិចារេ ឆម្មោ អវិតក្កអវិចារស្ស ឆម្មស្ស មក្ខប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កអវិចារកនំ មក្ខដ្ឋានំ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបានំ មក្ខប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

[๓๗๙] សវិតក្កសវិចារេ ច អវិតក្កវិចារមត្តេ ច ឆម្មោ សវិតក្កសវិចារស្ស ឆម្មស្ស មក្ខប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិចារកនំ មក្ខដ្ឋានំ វិតក្កោ ច សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ មក្ខប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

[๓๘๐] សវិតក្កសវិចារេ ច អវិតក្កវិចារមត្តេ ច ឆម្មោ អវិតក្កអវិចារស្ស ឆម្មស្ស មក្ខប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិចារកនំ មក្ខដ្ឋានំ វិតក្កោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ មក្ខប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(๓๗๘) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺ អង្គមគ្គទាំង៦យ៉ាង ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ៨ ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប៨ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ កង្ខាណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

(๓๗๙) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺ អង្គមគ្គទាំង៦យ៉ាង ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ កង្ខាណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

(๓๘๐) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺ អង្គមគ្គទាំង៦យ៉ាង ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយមគ្គប្បច្ច័យ កង្ខាណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

(๓๘๑) สวิตกฺกสวิจาเร ฉ อวิตกฺกวิจารมตฺเต ฉ ฉมฺหา สวิตกฺกสวิจารสฺส ฉ อวิตกฺกอวิจารสฺส ฉ ฉมฺหสฺส มคฺคปฺปฏิปทายเ ปฏิปโท สวิตกฺกสวิจารกสฺส มคฺคปฺปฏิปนฺนกาลโต ปฏฺฐาย ตสฺส ตสฺมึ ขเณ ฉ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ ตสฺมึ สมฺปยุตฺตกานญฺจ รูปานํ มคฺคปฺปฏิปทายเ ปฏิปโท ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ

(๓๘๒) สวิตกฺกสวิจาเร ฉมฺหา สวิตกฺกสวิจารสฺส ฉมฺหสฺส สมฺปยุตฺตปฺปฏิปทายเ ปฏิปโท สวิตกฺกสวิจารกาเล ปวตฺตา ตสฺมึ ขเณ ตสฺมึ ขเณ สมฺปยุตฺตปฺปฏิปทายเ ปฏิปโท ตสฺมึ ขเณ ตสฺมึ ขเณ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ

(๓๘๓) สวิตกฺกสวิจาเร ฉมฺหา อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฉมฺหสฺส สมฺปยุตฺตปฺปฏิปทายเ ปฏิปโท สวิตกฺกสวิจารก ขเณ วิตกฺกสฺส สมฺปยุตฺตปฺปฏิปทายเ ปฏิปโท ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ

(๓๘๑) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ផង ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺ អង្គមគ្គទាំង៦ឯណោះ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយមគ្គប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๓๘๒) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ๒ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๓๘๓) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៦ឯណោះ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃវិតក្ក: ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๓๘๔) សវិតក្កសវិចារេ ឆម្មោ សវិតក្កសវិ-
ចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច ឆម្មស្ស សម្ប-
យុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិចារេ ឯកោ
ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ វិតក្កស្ស ច សម្បយុត្តប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ វិតក្កស្ស ច
បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(๓๘๕) អវិតក្កវិចារមត្តេ ឆម្មោ អវិតក្កវិចារ-
មត្តស្ស ឆម្មស្ស សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អវិតក្កវិចារមត្តេ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ
សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ
បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(๓๘๖) អវិតក្កវិចារមត្តេ ឆម្មោ សវិតក្កសវិ-
ចារស្ស ឆម្មស្ស សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ
វិតក្កោ សវិតក្កសវិចារកន្ធានំ សម្បយុត្តប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(๓๘๘) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង វិតក្កៈផង ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ๒ ផង វិតក្កៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๓๘๙) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ๒ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๓๙๐) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ វិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

[๓๘๗] អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ អវិតក្កអវិចារ-សប្ប ធម្មស្ស សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិ-តក្កវិចារមត្តា ខន្ធា វិចារស្ស សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

[๓๘๘] អវិតក្កវិចារមត្តា ធម្មោ អវិតក្កវិចា-រមត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ធម្មស្ស សម្ប-យុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ តីណ្ណន្នំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច សម្បយុត្តប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

[๓๘๙] អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ អវិតក្កអវិចារស្ស ធម្មស្ស សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កអវិចារោ ឯកោ ខន្ធោ តីណ្ណន្នំ ខន្ធានំ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ... បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

[๓๙๐] អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ អវិ-តក្កវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(๓๘๗) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ភ្លាយ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃវិចារ: ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๓๘๘) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក: មិនមានវិចារ:ផង ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលមិនមាន វិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង វិចារ:ផង ដោយ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ๒ ផង វិចារ:ផង ក្នុង ខណ:នៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๓๘๙) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ . . . ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๓๙๐) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ វិចារ: ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ភ្លាយ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ . . . ។

[๓๙๑] អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ធម្មា អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ ច វិចារោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ច វិចារោ ច ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

[๓๙๒] សវិតក្កសវិចារោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ច ធម្មា សវិតក្កសវិចារស្ស ធម្មស្ស សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិចារោ ឯកោ ខន្ធោ ច វិតក្កោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ច វិតក្កោ ច ... បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

[๓๙๓] សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ អវិតក្កអវិចារស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា ចតុន្នមរូបាជាតំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា កដត្តារូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๙๑) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ ក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๓๙๒) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ ក្តី វិតក្កៈក្តី . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๓๙๓) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធ៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ខន្ធ៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[๓๙๒] อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารสฺส ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตํ ปจฺฉาชาตํ ฯ สหชาตา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา ๓ วิตกฺกา ๓ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา ๓ วิตกฺกา ๓ กมฺมฏฺฐานญฺจ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ปจฺฉาชาตา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา ๓ วิตกฺกา ๓ ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

[๓๙๕] อวิตกฺกอวิจาเร ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารสฺส ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตํ ปุเรชาตํ ปจฺฉาชาตํ ฯ สหชาตา อวิตกฺกอวิจารา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจยา วิจาเร จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกอวิจารา ขนฺธา กมฺมฏฺฐานญฺจ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจยา วิจาเร กมฺมฏฺฐานญฺจ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจยา

(๓๙๔) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ឋាន ដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសម្បយុត្តរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

(๓๙๕) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ឋាន ដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសម្បយុត្តរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វិចារ: ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសម្បយុត្តរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វិចារ: ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ

ខន្ធា វត្តុស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ វត្តុ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ វត្តុស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ វត្តុ វិចារស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ វត្តុ អវិតក្កអវិចារកានំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា អវិតក្កអវិចារកា ខន្ធា វិចារកា ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣៩៦) អវិតក្កអវិចារកេ ឆម្ហោ សវិតក្កសវិចារស្ស ឆន្ធស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតំ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្តុ សវិតក្កសវិចារកានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ វត្តុ សវិតក្កសវិចារកានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ខន្ធទាំង៣ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កាយាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៣៩៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និង៣បុរេជាត ។ សហជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

(๓๙๗) อวิตกฺกอวิจารเก ฉนฺโน อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฉนฺนสฺส วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตํ ปุเรชาตํ ฯ สหชาตํ ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ อวิตกฺกวิจารมตฺตานํ ขนฺธานํ วิตกฺกสฺส จ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ ปุเรชาตํ วตฺถุ สวิตกฺกสวิจารกานํ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๓๙๘) อวิตกฺกอวิจารเก ฉนฺโน อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส จ อวิตกฺกอวิจารสฺส จ ฉนฺนสฺส วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตํ ปุเรชาตํ ฯ สหชาตํ ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ อวิตกฺกวิจารมตฺตานํ ขนฺธานํ วิจารสฺส จ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ ปุเรชาตํ วตฺถุ อวิตกฺกวิจารมตฺตานํ ขนฺธานํ วิจารสฺส จ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๓๙๙) อวิตกฺกอวิจารเก ฉนฺโน สวิตกฺกสวิจารสฺส จ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส จ ฉนฺนสฺส วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตํ ปุเรชาตํ ฯ

(๓๙๗) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ឲ្យបានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ភ្លាមៗ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ភ្លាម ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

(๓๙๘) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ឲ្យបានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ភ្លាម ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ភ្លាម ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

(๓๙๙) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ឲ្យបានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។

สหชาตํ ปฏิสนฺธิกฺขเณ วตฺถุ สหชาตกฺขนฺธา ฯ
ปุเรชาตํ วตฺถุ สหชาตกฺขนฺธา ฯ
ปุเรชาตา วตฺถายตนานิ ฯ

(๔๐๐) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๐๑) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๐๒) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๐๓) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๐๔) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๐๕) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๐๖) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๐๗) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๐๘) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๐๙) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๑๐) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๑๑) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๑๒) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๑๓) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๑๔) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๑๕) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๑๖) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๑๗) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๑๘) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๑๙) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๒๐) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๒๑) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๒๒) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๒๓) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๒๔) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๒๕) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๒๖) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๒๗) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๒๘) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๒๙) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๓๐) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๓๑) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๓๒) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๓๓) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๓๔) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๓๕) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๓๖) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๓๗) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๓๘) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๓๙) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๔๐) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๔๑) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๔๒) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๔๓) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๔๔) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๔๕) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๔๖) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๔๗) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๔๘) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๔๙) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๕๐) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๕๑) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๕๒) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๕๓) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๕๔) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๕๕) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๕๖) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๕๗) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๕๘) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๕๙) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๖๐) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๖๑) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๖๒) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๖๓) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๖๔) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๖๕) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๖๖) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๖๗) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๖๘) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๖๙) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๗๐) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๗๑) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๗๒) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๗๓) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๗๔) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๗๕) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๗๖) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๗๗) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๗๘) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๗๙) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๘๐) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๘๑) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๘๒) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๘๓) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๘๔) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๘๕) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๘๖) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๘๗) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน สมนนฺตรปจฺจเยน สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจยปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจฺจโย ฯ

(๔๘๘) อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยวเสน ปจฺจยุปฺปนฺนวเสน ปจ

សហជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយ
វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយវិប្ប-
យុត្តប្បច្ច័យ ។

(៤០០) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល
មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិន
មានវិចារៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និង៤បច្ចុប្បន្នជាត ។
សហជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី
វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសម្បយុត្តរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ
ទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ
នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ចុ-
ប្បន្នជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈ
ក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

(៤០១) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែល
មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ
មិនមានវិចារៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និង៤បច្ចុប្បន្នជាត ។

สหชาตา สวิตกฺกสวิจารา ขนฺธา จ วิตกฺโก จ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานญฺจ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจารา ขนฺธา จ วิตกฺโก จ กพฬีการาหารญฺจ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

ปญฺจชาตา สวิตกฺกสวิจารา ขนฺธา จ วิตกฺโก จ ปุเรชาตสฺส ปจฺฉาชาตสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๔๐๒) สวิตกฺกสวิจาเร ฉ ปญฺจ สวิตกฺกสวิจารสฺส ฉสฺส อตฺถิปฺปจฺจเยน ปจฺจโย สวิตกฺกสวิจาเร ฯเปฯ ขนฺธา ตีณิ ขนฺธานญฺจ อตฺถิปฺปจฺจเยน ปจฺจโย เทฺว ขนฺธา ... ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ

(๔๐๓) สวิตกฺกสวิจาเร ฉ ปญฺจ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฉสฺส อตฺถิปฺปจฺจเยน ปจฺจโย สวิตกฺกสวิจาโร ขนฺธา วิตกฺกสฺส อตฺถิปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ

សហជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសម្បុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធទាំង៣ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

(៤០២) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(៤០៣) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๔๐๔) សវិតក្កសវិចារេ ឆម្ហោ អវិតក្កអវិចារស្ស ឆម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា កពឌ្ឍារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សវិតក្កសវិចារមូលកេ អវសេសា បញ្ហា សហជាតប្បច្ចយសទិសា ។

(๔๐๕) អវិតក្កវិចារមត្តេ ឆម្ហោ អវិតក្កអវិចារបត្តស្ស ឆម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តេ ឯកេ ខន្ធេ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(๔๐๖) អវិតក្កវិចារមត្តេ ឆម្ហោ សវិតក្កសវិចារស្ស ឆម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិតក្កោ សវិតក្កសវិចារកានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(๔๐๔) ធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ដោយអត្តិបច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ចាជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្តិបច្ច័យ ខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្តិបច្ច័យ ។ ឯបច្ចាជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្តិបច្ច័យ ។ បញ្ហា ដ៏សេស (ក្នុងធម្ម) ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ជាមូល ប្រហែលគ្នានឹងសហជាតបច្ច័យដែរ ។

(๔๐๕) ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ដោយអត្តិបច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយអត្តិបច្ច័យ ខន្ធ ๒ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ๒ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๔๐๖) ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ដោយអត្តិបច្ច័យ គឺ វិតក្ក: ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ដោយអត្តិបច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๒๐๗) อวิตกฺกวิจารมตฺตา ธมฺมา อวิตกฺกอวิจารสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตํ ปจฺฉาชาตํ ฯ สหชาตา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา ตโย อรูปิโน จ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา ตโย อรูปิโน จ กมฺมสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ปจฺฉาชาตา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา ตโย อรูปิโน จ ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ อวิตกฺกวิจารมตฺตมูลกา ติณฺณ ปญฺจ อวิเสสา สหชาตปจฺจยสทิสา ฯ

(๒๐๘) อวิตกฺกอวิจาโร ธมฺโม อวิตกฺกอวิจารสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตํ ปุเรชาตํ ปจฺฉาชาตํ อาหารํ อินฺทฺริยํ ฯ สหชาโต อวิตกฺกอวิจาโร เอโก ขนฺโธ ตีณฺณนฺนํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจยา เทฺว ขนฺธา . . .

(๔๐๗) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ជាន់ដល់ សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ភ្លាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសម្បុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធទាំង៣ភ្លាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ភ្លាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បញ្ហា ៥ ដ៏សេស ដែលមានធម៌មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាមូល ប្រហែលគ្នានឹងសហជាតប្បច្ច័យដែរ ។

(๔๐๘) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ជាន់ដល់ សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង ពួកចិត្តសម្បុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ . . .

វិចារេ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ អរិតក្កអវិចារេ ឯកេ ខន្ធេ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ ខន្ធា វត្ថុស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ វត្ថុ ខន្ធានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ វិចារេ វត្ថុស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ វត្ថុ វិចារស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ មហាភូតំ តិណ្ណន្នំ មហាភូតានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ មហាភូតា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កដត្តារូបានំ ឧបាទារូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ ពាហិរំ ... អាហារសមុដ្ឋានំ ... ឧតុសមុដ្ឋានំ ... អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ តិណ្ណន្នំ មហាភូតានំ មហាភូតា កដត្តារូបានំ ឧបាទារូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ឥន្ទ្រិយេ ចក្ខុជាតរូបំ បសាទំ ឥញ្ជយេ សោតជាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ដោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ វត្ថុ អរិតក្កអវិចារកំ ខន្ធានំ វិចារស្ស ច អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ ។

វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសម្បយុត្តនឹងរូប ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ មហាភូត ๑ ជាបច្ច័យ នៃមហាភូត ๓ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ មហាភូតទាំងឡាយ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសម្បយុត្តនឹងរូប ពួកកដត្តារូប និងពួកឧបាទារូប ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ពាហិរ . . . អាហារសម្បយុត្ត . . . ឧតុសម្បយុត្ត . . . មហាភូត ๑ របស់ពួកអសញ្ញសត្ត (ជាបច្ច័យ) នៃមហាភូត ๓ មហាភូតទាំងឡាយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប និងពួកឧបាទារូប ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) ឃើញរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង វិចារៈផង ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។

ปญฺหาปุจฺฉนา อวิตกฺกอวิจารา ทุกฺขา เวทนาเย เวทยิตสุขสฺส ฆานสมฺผสฺสสฺส กายสมฺผสฺสสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ กพฬีกาเร อาหาเร ฆานสมฺผสฺสสฺส กายสมฺผสฺสสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ รูปชีวิตินฺทฺริยสฺส กพฬีการาหารสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๔๐๙) อวิตกฺกอวิจาเร ฌาเน สวิตกฺกสวิจารสฺส ฌานสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตปุเรชาตานนฺตรปจฺจเยน ฯ สหชาตปจฺฉาชาตกมฺมปจฺจเยหิ วฏฺฏ สวิตกฺกสวิจารกานนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ ปุเรชาตปจฺฉาชาตกมฺมปจฺจเยหิ อนิจฺจา ทุกฺขา อนตฺตา วิปสฺสิตา อสฺสาทิตา อภินนฺทิตา ตณฺหา อวิชฺชา ทิฏฺฐา โอฬาริกา อุปฺปชฺชติ โอฬาริกสฺส อุปฺปชฺชติ รูเป ... สทฺเท คนฺเธ รเส โผฏฺฐพฺเพ ... วฏฺฏ อนิจฺจา ทุกฺขา อนตฺตา วิปสฺสิตา .... โอฬาริกสฺส อุปฺปชฺชติ วฏฺฏ สวิตกฺกสวิจารกานนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

ឯបច្ចាជាត គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ កពឡីង្ការាហារ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[๔๐๙] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ (បុគ្គល)ឃើញច្បាស់ នូវចក្ខុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន កំពុងតែអរ តែកាយ ភគៈ ប្រារព្ធចក្ខុនោះ ទើបកើតឡើង នូវពួករូប ... ពួកសំឡេង ពួកក្លិន ពួករស ពួកផោដ្ឋព្វៈ ... ឃើញច្បាស់ នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ... នូវមនសិ្ស កើតឡើង វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[๔๑๐] អវិតក្កអវិចារេ ឯម្ហេ អវិតក្កវិចារ-
មត្តស្ស ឯម្ហស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ
បុរេជាតំ ។ សហជាតោ វិចារេ អវិតក្កវិចារមត្តានំ
ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ
វិចារេ អវិតក្កវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុ អវិតក្កវិចារមត្តានំ
ខន្ធានំ វិតក្កស្ស ច អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
បុរេជាតំ ចក្ខុំ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបរិណាមតោ
អសុភតោ អភិនន្ទតោ តំ អារព្ភ វិតក្កោ ឧប្បជ្ជតិ
សោតំ ... ឃានំ ជិវ្ហំ កាយំ រូបេ សទ្ទេ គន្ធេ
រសេ ផោដ្ឋព្ពេ ... វត្ថុំ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ
វិបរិណាមតោ អសុភតោ អភិនន្ទតោ តំ អារព្ភ វិតក្កោ
ឧប្បជ្ជតិ វត្ថុ អវិតក្កវិចារមត្តានំ ខន្ធានំ វិតក្កស្ស
ច អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[๔๑๐] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ឲ្យដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃ ខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ វិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ កង់ខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង កង់ខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) ឃើញច្បាស់ នូវចក្ខុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន រមែងត្រេកអរ រាគៈកាយ វិតក្កៈ ប្រារព្ធចក្ខុនោះ ទើបកើតឡើង នូវសោត . . . ឃាន: ជិវ្ហា កាយ ពួករូប ពួកសំឡេង ពួកក្លិន ពួករស ពួកផោដ្ឋព្វៈ . . . ឃើញច្បាស់ នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ក៏ត្រេកអរ រាគៈកាយ វិតក្កៈ ប្រារព្ធវត្ថុនោះ ទើបកើតឡើង វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

(๒๐๑) อวิตกฺกอวิจาเร ฉมฺหิ อวิตกฺกวิจา-รมตฺตสฺส ๓ อวิตกฺกอวิจารสฺส ๓ ฉนฺนสฺส อตฺถิปจฺจ-ยตา ปจฺจยา สหชาตา ปุเรชาตา ฯ สหา-ชาตา วิจาเร อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา จิตฺตส-มุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิจาเร อวิตกฺกวิ-จารมตฺตา ขนฺธา กพฬีกาโร ๓ รูปา อตฺถิปจฺจยตา ปจฺจยา ปฏิสนฺธิกฺขเณ ๔ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา อตฺถิปจฺจยตา ปจฺจยา ฯ ปุเรชาตา ๔ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ขนฺธา วิจารสฺส ๓ อตฺถิปจฺจ-ยตา ปจฺจยา ฯ

(๒๐๒) อวิตกฺกอวิจาเร ฉมฺหิ สวิตกฺกสวิจา-รสฺส ๓ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ๓ ฉนฺนสฺส อตฺถิปจฺจ-ยตา ปจฺจยา สหชาตา ปุเรชาตา ฯ สหาชาตา ปฏิสนฺธิกฺขเณ ๔ สวิตกฺกสวิจารกา ขนฺธา วิตกฺกสฺส ๓ อตฺถิปจฺจยตา ปจฺจยา ฯ ปุเรชาตา ฉกฺกา อนนฺตรา สมนนฺตรา อนนฺตรา วิปสฺสนฺติ อสฺส-เจตฺถ อนนฺตรนฺติ ตำ อารพฺภ สวิตกฺกสวิจาเร ขนฺเธ ๓ วิตกฺกสฺส ๓ ตปฺปฏิภาเค เสวิตพฺเพ ... ฆานายตนํ ชิวฺหา-ยตนํ ...

วิตกฺกตฺติกะ: ปญฺจกวาโร:

(๔๑๑) ธมฺมา ยสฺมิน สมเย วิตกฺกะ:มิโนมานวิจาโร: ปจฺจยา โนธมฺมา ยสฺมิน สมเย วิตกฺกะ:มานตฺตมตฺตวิจาโร:สฺส ธมฺมา ยสฺมิน สมเย วิตกฺกะ:มิโนมานวิจาโร:สฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา นินฺนปุเรชาตา ฯ สหชาตา กิ วิจาโร: ปจฺจยา โนขนฺธาปญฺจกสฺส ยสฺมิน สมเย วิตกฺกะ:มานตฺตมตฺตวิจาโร:สฺส ตปฺปฏิสมฺปยุตฺตกานญฺจ รูปานญฺจ วิจาโร: (ปจฺจยา) โนขนฺธาปญฺจกสฺส ยสฺมิน สมเย วิตกฺกะ:มานตฺตมตฺตวิจาโร:สฺส ตปฺปฏิสมฺปยุตฺตกานญฺจ รูปานญฺจ กฏตฺตารูปสฺส จ อุปฺปาทกฺขณ:โนปฏิสนฺธิยา อตฺถิปจฺจเยน วตฺถุ ปจฺจยา โนขนฺธาปญฺจกสฺส ยสฺมิน สมเย วิตกฺกะ:มานตฺตมตฺตวิจาโร: อุปฺปาทกฺขณ:โนปฏิสนฺธิยา อตฺถิปจฺจเยน ฯ เอกปุเรชาตา กิ วตฺถุ ปจฺจยา โนขนฺธาปญฺจกสฺส ยสฺมิน สมเย วิตกฺกะ:มานตฺตมตฺตวิจาโร:สฺส วิจาโร:สฺส อตฺถิปจฺจเยน ฯ

(๔๑๒) ธมฺมา ยสฺมิน สมเย วิตกฺกะ:มิโนมานวิจาโร: ปจฺจยา โนธมฺมา ยสฺมิน สมเย วิตกฺกะ:ปยุตฺตวิจาโร:สฺส ธมฺมา ยสฺมิน สมเย วิตกฺกะ:มานตฺตมตฺตวิจาโร:สฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา นินฺนปุเรชาตา ฯ สหชาตา กิ วตฺถุ ปจฺจยา โนขนฺธาปญฺจกสฺส ยสฺมิน สมเย วิตกฺกะ:ปยุตฺตวิจาโร:สฺส วิตกฺกะ:สฺส กฏตฺตารูปสฺส จ อุปฺปาทกฺขณ:โนปฏิสนฺธิยา อตฺถิปจฺจเยน ฯ เอกปุเรชาตา กิ (ปุคฺคลา) ตีณิวารณานิ ยีญฺชฺยาสฺส ปุคฺคลสฺส จกฺขุ ปสาทา มินฺทฺริยา มินฺทฺริยา มินฺทฺริยา กายินฺทฺริยา ขนฺธาปญฺจกสฺส ยสฺมิน สมเย วิตกฺกะ:ปยุตฺตวิจาโร:สฺส วิตกฺกะ:สฺส ปุคฺคลสฺส จกฺขุนาโร เอวเมว สฺส โสตา . . . ฆานา . . . ชิวฺหา กายา . . .

វត្តុំ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបរិណាមតោ អសុភ-
តោ អភិនន្ទិតព្ពតោ តំ អារព្ភ សវិតក្កសវិចារា ខន្ធា
ច វិតក្កោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ វត្តុំ សវិតក្កសវិចារានំ
ខន្ធានំ វិតក្កស្ស ច អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤១៣) សវិតក្កសវិចារេ ច អវិតក្កអវិចារេ
ច ធម្មេ សវិតក្កសវិចារស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតេ សវិ-
តក្កសវិចារេ ឯកេ ខន្ធេ ច វត្តុ ច តិណ្ណន្នំ
ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ច វត្តុ ច
ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ
សវិតក្កសវិចារេ ឯកេ ខន្ធេ ច វត្តុ ច តិណ្ណន្នំ
ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ច
វត្តុ ច ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤១៤) សវិតក្កសវិចារេ ច អវិតក្កអវិចារេ
ច ធម្មេ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតា សវិ-
តក្កសវិចារា ខន្ធា ច វត្តុ ច វិតក្កស្ស អត្ថិប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ សវិតក្កសវិចារា
ខន្ធា ច វត្តុ ច វិតក្កស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ឃើញប្បាស់ នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន កំត្រេកអរ រីក-
រាយ ខន្ធទាំង៤ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី
ប្រាសចេញនូវវត្ថុនោះ ទើបកើតឡើង វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៤ ដែល
ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

(៤១៣) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេ-
ជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ
ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វត្ថុក្តី ជា
បច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកប
ដោយវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយ
អត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

(៤១៤) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមាន
វិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និង
បុរេជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធទាំង៤ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
ប្រកបដោយវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃវិតក្កៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
ខន្ធទាំង៤ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី ជា
បច្ច័យ នៃវិតក្កៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[๔๑๕] สวิตกฺกสวิจาเรน ๑ อวิตกฺกอวิจาเรน ๑ ทฺวีหิ อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๒ ติณฺณนฺนญฺจ อวิตกฺกอวิจารานญฺจ ๓ จตูหิ อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๔ ปญฺจหิ อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๕ ฉหิ อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๖ สตฺตหิ อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๗ อฏฺฐหิ อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๘ นวหิ อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๙ ทสหิ อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๑๐ เอกาทสหิ อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๑๑ ทฺวาทสหิ อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๑๒ เตรสหิ อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๑๓ จุทฺทสหิ อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๑๔ ปณฺณรสหิ อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๑๕ โสฬสหิ อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๑๖ สตฺตรสหิ อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๑๗ อฏฺฐารสหิ อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๑๘ เอกูนวีสติยา อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๑๙ วีสติยา อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๒๐ เอกวีสติยา อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๒๑ ทฺวาวีสติยา อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๒๒ เตวีสติยา อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๒๓ จตุวีสติยา อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๒๔ ปญฺจวีสติยา อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๒๕ ฉพฺพีสติยา อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๒๖ สตฺตวีสติยา อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๒๗ อฏฺฐวีสติยา อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๒๘ เอกูนตึสาย อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๒๙ ตึสาย อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๓๐ เอกตึสาย อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๓๑ ทฺวตฺตึสาย อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๓๒ เตตึสาย อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๓๓ จตุตึสาย อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๓๔ ปญฺจตึสาย อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๓๕ ฉตฺตึสาย อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๓๖ สตฺตตึสาย อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๓๗ อฏฺฐตึสาย อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๓๘ เอกูนจตฺตาลีสาย อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๓๙ จตฺตาลีสาย อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๔๐ เอกจตฺตาลีสาย อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๔๑ ทฺวิจตฺตาลีสาย อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๔๒ เตจตฺตาลีสาย อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๔๓ จตุจตฺตาลีสาย อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๔๔ ปญฺจจตฺตาลีสาย อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๔๕ ฉจตฺตาลีสาย อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๔๖ สตฺตจตฺตาลีสาย อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๔๗ อฏฺฐจตฺตาลีสาย อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๔๘ เอกูนปญฺญาสาย อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๔๙ ปญฺญาสาย อวิตกฺกอวิจาเรหิ ๕๐ ปญฺญาย ๑ ปญฺญาภาเวน ๒ ปญฺญาภาเวหิ ๓ ปญฺญาภาเวหิ ๔ ปญฺญาภาเวหิ ๕ ปญฺญาภาเวหิ ๖ ปญฺญาภาเวหิ ๗ ปญฺญาภาเวหิ ๘ ปญฺญาภาเวหิ ๙ ปญฺญาภาเวหิ ๑๐ ปญฺญาภาเวหิ ๑๑ ปญฺญาภาเวหิ ๑๒ ปญฺญาภาเวหิ ๑๓ ปญฺญาภาเวหิ ๑๔ ปญฺญาภาเวหิ ๑๕ ปญฺญาภาเวหิ ๑๖ ปญฺญาภาเวหิ ๑๗ ปญฺญาภาเวหิ ๑๘ ปญฺญาภาเวหิ ๑๙ ปญฺญาภาเวหิ ๒๐ ปญฺญาภาเวหิ ๒๑ ปญฺญาภาเวหิ

วิตกฺกตฺติกะ: ปญฺจวาระ:

(๔๑๕) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ปจฺฉาชาตา อาหาร อินฺทฺริย ฯ สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ขนฺธานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๑๖) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา นิมิตฺตา ฯ สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ขนฺธานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๑๗) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ปจฺฉาชาตา ฯ สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ขนฺธานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๑๘) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ปจฺฉาชาตา นิมิตฺตา ฯ สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ขนฺธานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๑๙) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ฯ สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ขนฺธานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๒๐) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ปจฺฉาชาตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๒๑) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ปจฺฉาชาตา นิมิตฺตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๒๒) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ฯ สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ขนฺธานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๒๓) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ปจฺฉาชาตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๒๔) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ปจฺฉาชาตา นิมิตฺตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๒๕) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ฯ สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ขนฺธานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๒๖) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ปจฺฉาชาตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๒๗) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ปจฺฉาชาตา นิมิตฺตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๒๘) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ฯ สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ขนฺธานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๒๙) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ปจฺฉาชาตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๓๐) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ปจฺฉาชาตา นิมิตฺตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๓๑) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ฯ สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ขนฺธานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๓๒) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ปจฺฉาชาตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๓๓) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ปจฺฉาชาตา นิมิตฺตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๓๔) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ฯ สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ขนฺธานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๓๕) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ปจฺฉาชาตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๓๖) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ปจฺฉาชาตา นิมิตฺตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๓๗) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ฯ สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ขนฺธานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๓๘) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ปจฺฉาชาตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๓๙) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ปจฺฉาชาตา นิมิตฺตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๔๐) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ฯ สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ขนฺธานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๔๑) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ปจฺฉาชาตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๔๒) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ปจฺฉาชาตา นิมิตฺตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๔๓) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ฯ สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ขนฺธานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๔๔) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ปจฺฉาชาตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๔๕) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ปจฺฉาชาตา นิมิตฺตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๔๖) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ฯ สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ขนฺธานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๔๗) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ปจฺฉาชาตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๔๘) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ปจฺฉาชาตา นิมิตฺตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๔๙) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ฯ สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ขนฺธานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๕๐) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ปจฺฉาชาตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๕๑) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ปจฺฉาชาตา นิมิตฺตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๕๒) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ฯ สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ขนฺธานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๕๓) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ปจฺฉาชาตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๕๔) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ปจฺฉาชาตา นิมิตฺตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๕๕) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ฯ สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ขนฺธานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๕๖) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ปจฺฉาชาตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๕๗) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ปจฺฉาชาตา นิมิตฺตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๕๘) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ฯ สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ขนฺธานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๕๙) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ปจฺฉาชาตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๖๐) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ปจฺฉาชาตา นิมิตฺตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๖๑) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ฯ สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ขนฺธานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๖๒) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ปจฺฉาชาตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๖๓) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ปจฺฉาชาตา นิมิตฺตา ฯ ปจฺฉาชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน อิมสฺส กายสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๖๔) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน ธมฺมา ยสฺมึ สมเย อวิตกฺกะ:วิจารมตฺตสฺส ธมฺมา อวิตกฺกะ:อวิจาระ: อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ฯ สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ขนฺธานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตา ขนฺธา วิตกฺกะ:สหคเตน วิจาระ:กฺเขน มหาภูตา ปฏิสนฺธิกฺขเณ กายวตฺถุสฺส จ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๖๕) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกะ

(๘๑๗) អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឆម្នា សវិតក្កសវិចារស្ស ឆម្នស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ វិតក្កោ ច វត្ថុ ច សវិតក្កសវិចាកនំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ វិតក្កោ ច វត្ថុ ច សវិតក្កសវិចាកនំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๘๑๘) អវិតក្កវិចារមត្តោ ច អវិតក្កអវិចារោ ច ឆម្នា អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឆម្នស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ ច វិចារោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ច វិចារោ ច ឯកំ ។ បេ ។ អវិតក្កវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ច វត្ថុ ច ឯកំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ អវិតក្កវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ ច វិចារោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ច វិចារោ ច ឯកំ ខន្ធានំ

(๔๑๗) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ជាន់ដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ វិតក្កៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង-ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ វិតក្កៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។

(๔๑๘) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ជាន់ដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ ក្តី វិចារៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ๒ ។ បេ ។ ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ខន្ធ ๑ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ក្នុងខណៈនៃបដិ-សន្ធិ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ ក្តី វិចារៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ๒

ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ฌานา ๑ฌา ๓ วิตกฺก ๓ ตีณินฺทฺริยานิ ๑ฌา ๓ วิตกฺก ๓ ทฺวินฺทฺริยานิ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๔๑๙) อวิตกฺกวิจารมตฺตา ๓ อวิตกฺกอวิจาเร ๓ ฉฬงฺคา อวิตกฺกอวิจารสฺส ฉฬงฺคสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตํ ปุเรชาตํ ปจฺฉาชาตํ อาหารํ ๙ อินฺทฺริยานิ ฯ สหชาตา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ๑ฌา ๓ วิจาเร ๓ ปฏิสนฺธิสมุฏฺฐานานิ รูปานิ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ สหชาตา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ๑ฌา ๓ มหาภูตา ๓ ปฏิสนฺธิสมุฏฺฐานานิ รูปานิ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ สหชาตาโย วิตกฺโก ๓ มหาภูตา ๓ ปฏิสนฺธิสมุฏฺฐานานิ รูปานิ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ สหชาตา อวิตกฺกวิจารมตฺตา ๑ฌา ๓ วิจารสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ๑ฌา ๓ วิจาเร ๓ กฏตฺตารูปานิ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ อวิตกฺกวิจารมตฺตา ๑ฌา ๓ มหาภูตา ๓ กฏตฺตารูปานิ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ วิตกฺโก ๓ มหาภูตา ๓

วิตกฺกตฺติก: ปญฺจาหาร:

ขนฺธ ๑ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី វត្ថុក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃ ขนฺธ ๓ ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ ขนฺธ ๒ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃขนฺธ ๒ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ฯ

(๔๑๙) ธมฺมา ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ธมฺมา ដែលមិនមានវិតក្ក: មិនមានវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃธมฺมา ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ចានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ฯ សហជាត គឺ ขนฺธตึงឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី វិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្ត-សម្បុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ฯ សហជាត គឺ ขนฺธตึงឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី មហាភូតតឹងឡាយក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសម្បុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ฯ សហជាត គឺ វិតក្ក:ក្តី មហា-ភូតតឹងឡាយក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសម្បុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ฯ សហជាត គឺ ขนฺธตึงឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃវិចារ: ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ขนฺธตึงឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី វិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ขนฺธตึงឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី មហាភូតតឹងឡាយក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណ:នៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ វិតក្ក:ក្តី មហាភូតតឹងឡាយក្តី

កេ ជគ្គារម្មណំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខ-
ណេ អវិគតក្ខន្ធវិចារមត្តា ខន្ធា ច វត្ថុ ច វិចារស្ស
អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បញ្ចជាតា អវិគតក្ខន្ធវិចា-
រមត្តា ខន្ធា ច វិចារោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស
កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បញ្ចជាតា
អវិគតក្ខន្ធវិចារមត្តា ខន្ធា ច វិគតក្កោ ច កពឡីការេ
អាហារេ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិ
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បញ្ចជាតា អវិគតក្កវិចារ-
មត្តា ខន្ធា ច វិគតក្កោ ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កជ-
គ្គារម្មណំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤២០) អវិគតក្កវិចារមត្តោ ច អវិគតក្កអវិចារោ ច
ឆម្មា អវិគតក្កវិចារមត្តស្ស ច អវិគតក្កអវិចារស្ស ច
ឆម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។
សហជាតោ អវិគតក្កវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ ច វិចារោ
ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិ-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ច វិចារោ ច ...
អវិគតក្កវិចារមត្តោ ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ
ខន្ធានំ វិចារស្ស ច អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ
ខន្ធា ច វត្ថុ ច ... បដិសន្ធិក្ខណេ ។បេ។

ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ១ នាមក្ខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃវិចារៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ចុប្បន្នជាត គឺ ១ នាមក្ខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ចុប្បន្នជាត គឺ ១ នាមក្ខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី កពឡីង្ការាហារក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ចុប្បន្នជាត គឺ ១ នាមក្ខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី រូបជីវិតិន្ទ្រិយក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

(៤២០) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃ ១ ផង ពួកចិត្តសម្បយុត្តរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ១ ក្តី វិចារៈក្តី ... ១ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃ ១ ផង វិចារៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ១ ក្តី វត្ថុក្តី ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។

(๔๒๑) สวิตกฺกสวิจาเร ธ อวิตกฺกวิจารมตฺเต ธ ธมฺเม สวิตกฺกสวิจารสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย สวิตกฺกสวิจาเร ฆาเน ขนฺเธ ธ วิตกฺกสฺส ธ ตณฺหาฉนฺทสฺส ขนฺธานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ชิวฺหาย ขนฺเธ ธ วิตกฺกสฺส ธ ... ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ

(๔๒๒) สวิตกฺกสวิจาเร ธ อวิตกฺกวิจารมตฺเต ธ ธมฺเม อวิตกฺกอวิจารสฺส ธมฺมสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตํ ปจฺฉาชาตํ ฯ สหชาตา สวิตกฺกสวิจารา ขนฺธา ธ วิตกฺกสฺส ธ จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ สวิตกฺกสวิจารา ขนฺธา ธ วิตกฺกสฺส ธ กพฬีการูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ ปจฺฉาชาตา สวิตกฺกสวิจารา ขนฺธา ธ วิตกฺกสฺส ธ ปุเรชาตสฺส ฺมสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๔๒๑) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ ក្តី វិតក្ក:ក្តី . . . កង្ខាវិតរណ:នៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๔๒๒) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ជាន់ដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសម្បុគ្គលរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប កង្ខាវិតរណ:នៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី វិតក្ក:ក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

(๔๒๓) សវិតក្កសវិចារោ ธ អវិតក្កវិចារមត្តោ ธ ฉนฺนา สวิตกฺกสวิจารสฺส ธ อวิตกฺกอวิจารสฺส ธ ฉนฺนสฺส อตฺถปฺปจฺจเยน ปจฺจโย สวิตกฺก-สวิจาโร ฯเปฯ ขนฺธา ธ วิตกฺโก ธ ตณฺหาทิฏฺฐิ ขนฺธานญฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานญฺจ อตฺถปฺปจฺจเยน ปจฺจโย เอเต ขนฺธา ธ วิตกฺโก ธ ทิฏฺฐิ ขนฺธานญฺจ ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ

(๔๒๔) สวิตกฺกสวิจาโร ธ อวิตกฺกวิจารมตฺโต ธ อวิตกฺกอวิจาโร ธ ฉนฺนา สวิตกฺกสวิจารสฺส ฉนฺนสฺส อตฺถปฺปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตํ ปุเรชาตํ ฯ สหชาตา สวิตกฺกสวิจาโร ฯเปฯ ขนฺธา ธ วิตกฺโก ธ วตฺถุ ธ ตณฺหาทิฏฺฐิ ขนฺธานญฺจ อตฺถปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ

(๔๒๕) สวิตกฺกสวิจาโร ธ อวิตกฺกวิจารมตฺโต ธ อวิตกฺกอวิจาโร ธ ฉนฺนา อวิตกฺกอวิจารสฺส ฉนฺนสฺส อตฺถปฺปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตํ ปจฺฉาชาตํ อาหารินฺทฺริยํ ฯ สหชาตา สวิตกฺกสวิจารก ขนฺธา ธ

(๔๒๓) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង ពួកចិត្តសម្បុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ ក្តី វិតក្កៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ๒ កង្ខាខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๔๒๔) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី វិតក្កៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ កង្ខាខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๔๒๕) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ ខន្ធទាំង ๓ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី

วิสงฺขาโร จ มหาภูตา จ อิจฺเจสมุฏฺฐานานิ รูปานิ อสมฺปยุตฺเตน ปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ ... ฯ ปญฺญาชาติ สวิตกฺกสวิจารา ทฺเว ขนฺธา จ วิสงฺขาโร จ กพฬีกาเร อาหาเร จ ปุเรชาตสฺส ฆมสฺส กายสฺส อสมฺปยุตฺเตน ปจฺจโย ฯ ปญฺญาชาติ สวิตกฺกสวิจารา ทฺเว ขนฺธา จ วิสงฺขาโร จ รูปชีวิตินฺทฺริยสฺส กวฬีการูปานิ อสมฺปยุตฺเตน ปจฺจโย ฯ

(๔๒๖) สวิตกฺกสวิจาเร ฌาเน สวิตกฺกสวิจารสฺส ฌานสฺส อสมฺปยุตฺเตน ปจฺจโย วิคตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

ฌานปจฺจยา วิคตปจฺจยา อนนฺตรสทิสา ฯ

อวิคตา อสทิสา ฯ

(๔๒๗) เหตุยา ฌานสฺส อารมฺมเณ ฌานาทีสุ อธิปติยา เตวีสติ อนนฺตเร ปญฺจวีสติ สมนนฺตเร ปญฺจวีสติ สหชาเต ตีสุ อญฺญมญฺเญ อฏฺฐวีสติ นิสฺสเย ตีสุ อุปนิสฺสเย ปญฺจวีสติ ปุเรชาเต ปญฺจ ปจฺฉาชาเต ปญฺจ อาเสวเน

วิตกฺกตฺติกะ: ปญฺจวาร:

วิตกฺก:ตฺถี มหากฺขนฺธาทิมฺปฺยตฺถี ปจฺจโย นามกฺขนฺธานญฺจ รูปานญฺจ สมฺปยุตฺตานญฺจ ธมฺมานญฺจ สหชาตานญฺจ อญฺญมญฺญานญฺจ ปุเรชาตานญฺจ ปจฺฉาชาตานญฺจ อาเสวนานญฺจ กมฺมานญฺจ วิปากานญฺจ อาหารานญฺจ อินฺทฺริยานญฺจ ฌานานญฺจ มคฺคานญฺจ สมฺปยุตฺตานญฺจ วิปฺปยุตฺตานญฺจ อตฺถิยา นตฺถิยา วิคตาย อวิคตาย ปจฺจโย ฯ

วิตกฺก:ตฺถี มหากฺขนฺธาทิมฺปฺยตฺถี ปจฺจโย นามกฺขนฺธานญฺจ รูปานญฺจ สมฺปยุตฺตานญฺจ ธมฺมานญฺจ สหชาตานญฺจ อญฺญมญฺญานญฺจ ปุเรชาตานญฺจ ปจฺฉาชาตานญฺจ อาเสวนานญฺจ กมฺมานญฺจ วิปากานญฺจ อาหารานญฺจ อินฺทฺริยานญฺจ ฌานานญฺจ มคฺคานญฺจ สมฺปยุตฺตานญฺจ วิปฺปยุตฺตานญฺจ อตฺถิยา นตฺถิยา วิคตาย อวิคตาย ปจฺจโย ฯ

(๔๒๖) ธมฺมา วิตกฺก:สมฺปยุตฺตา ปจฺจยา วิตกฺก:สมฺปยุตฺตธมฺมานญฺจ วิตกฺก:สมฺปยุตฺตา จ อวิตกฺก:สมฺปยุตฺตา จ ธมฺมา วิตกฺก:สมฺปยุตฺตธมฺมานญฺจ อตฺถิยา นตฺถิยา วิคตาย อวิคตาย ปจฺจโย ฯ

อตฺถิปจฺจยตฺถี วิคตปจฺจยตฺถี ปญฺหาเวยฺยากรณานิ อนุโลมคณนาวาโร ฯ

อวิคตปจฺจโย ปญฺหาเวยฺยากรณานิ อนุโลมคณนาวาโร ฯ

(๔๒๗) กุสลเหตุปจฺจยา อาโรมฺมณปจฺจยา ๑๑ อธิปติปจฺจยา ๒๑ อนนฺตรปจฺจยา ๒๓ สมนนฺตรปจฺจยา ๒๕ สหชาตปจฺจยา ๒๕ อญฺญมญฺญปจฺจยา ๒๕ นิสฺสยปจฺจยา ๒๘ อุปนิสฺสยปจฺจยา ๓๐ ปุเรชาตปจฺจยา ๒๕ ปจฺฉาชาตปจฺจยา ๒๕ อาเสวนปจฺจยา ๕ กมฺมปจฺจยา ๕

ฝกวีสฺ กมฺเม ฝกาธสฺ วิปาเก ฝกวีสฺ อาหาเร ฝกาธสฺ ឥន្ទ្រិយេ ฝกาธสฺ ฌาเน ฝกวีสฺ มคฺเค สោឧ្ឋสฺ สมฺปยุตฺเต ฝกาธสฺ วิปฺปยุตฺเต ๓ อตฺถิยา ตีสฺ ๓ตฺถิยา បញฺวีสฺ วิគเต បញฺวีสฺ អវิគเต ตีสฺ ។ ឃដនា កុสលត្តិ-กสฺ ។ បញฺหាវារគណនំ ฝวิ អสម្មោ-หาទិ គណេតព្ពំ ។

អនុលោមំ ។

(๒๒๘) สวิតกฺกสวิจาเร ๓ម្ហิ สวิតกฺก-สวิจารสฺส ๓ម្ហสฺส អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ๑ុបនิสฺสយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

មានវារៈ ๒๑ កម្មបច្ច័យ មានវារៈ ๑๑ វិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ អាហារបច្ច័យ មានវារៈ ๑๑ ឥន្ទ្រិយបច្ច័យ មានវារៈ ๑๑ ឈានបច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ មគ្គបច្ច័យ មានវារៈ ๑๖ សម្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ๑๑ វិប្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ๙ អត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ๓๐ នត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ๒๙ វិគតបច្ច័យ មានវារៈ ๒๙ អវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ๓๐ ។ ការៈគប្រហែលគ្នា នឹងកុសលត្តិកៈដែរ ។ ការពន្យល់បញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីមិនគាន់ច្រឡំ គប្បីពិចារណាយ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោម ។

(๔๒๘) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មបច្ច័យ ។

(๒๒๙) สวิตกฺกสวิจาเร ฉเ ฌเ อวิตกฺกวิจาร-
มตฺตสฺส ฉสฺส อารมฺมณาปฺปจฺจเยน ปจฺจโย
สหชาตปฺปจฺจเยน ปจฺจโย อุปนิสฺสยปฺปจฺจเยน
ปจฺจโย กมฺมปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๒๓๐) สวิตกฺกสวิจาเร ฉเ ฌเ อวิตกฺกอวิ-
จารสฺส ฉสฺส อารมฺมณาปฺปจฺจเยน ปจฺจโย
สหชาตปฺปจฺจเยน ปจฺจโย อุปนิสฺสยปฺปจฺจเยน
ปจฺจโย ปญฺญาปฺปจฺจเยน ปจฺจโย กมฺมปฺปจฺจ-
เยน ปจฺจโย ฯ

(๒๓๑) สวิตกฺกสวิจาเร ฉเ ฌเ สวิตกฺกสวิ-
จารสฺส จ อวิตกฺกอวิจารสฺส จ ฉสฺส สห-
ชาตปฺปจฺจเยน ปจฺจโย กมฺมปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๒๓๒) สวิตกฺกสวิจาเร ฉเ ฌเ อวิตกฺกวิจาร-
มตฺตสฺส จ อวิตกฺกอวิจารสฺส จ ฉสฺส สหชา-
ตปฺปจฺจเยน ปจฺจโย อุปนิสฺสยปฺปจฺจเยน ปจฺจโย
กมฺมปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

วิตกฺกตฺติกะ: ปญฺจวิาระ:

(๔๒๙) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกา: วิจารา: ปีติ สุขา จิตฺตสฺสุปฺปาโท เอกกฺขณิกา วิตกฺกสฺส วิจารสฺส ปีติยา สุขสฺส จิตฺตสฺสุปฺปาทสฺส ฯ

(๔๓๐) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกา: วิจารา: ปีติ สุขา จิตฺตสฺสุปฺปาโท เอกกฺขณิกา วิตกฺกสฺส วิจารสฺส ปีติยา สุขสฺส จิตฺตสฺสุปฺปาทสฺส ฯ

(๔๓๑) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกา: วิจารา: ปีติ สุขา จิตฺตสฺสุปฺปาโท เอกกฺขณิกา วิตกฺกสฺส วิจารสฺส ปีติยา สุขสฺส จิตฺตสฺสุปฺปาทสฺส ฯ

(๔๓๒) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกา: วิจารา: ปีติ สุขา จิตฺตสฺสุปฺปาโท เอกกฺขณิกา วิตกฺกสฺส วิจารสฺส ปีติยา สุขสฺส จิตฺตสฺสุปฺปาทสฺส ฯ

(๒๓๓) សវិតក្កសវិចារេ ឆម្មោ សវិតក្កសវិ-
ចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច ឆម្មស្ស អារម្ម-
ណាធិបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបច្ចយេន បច្ចយោ
ឧបនិស្សយាធិបច្ចយេន បច្ចយោ កម្មាធិបច្ចយេន
បច្ចយោ ។

(๒๓๔) សវិតក្កសវិចារេ ឆម្មោ សវិតក្កសវិ-
ចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច អវិតក្កអវិ-
ចារស្ស ច ឆម្មស្ស សហជាតាធិបច្ចយេន បច្ចយោ
កម្មាធិបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๒๓๕) អវិតក្កវិចារមត្តោ ឆម្មោ អវិតក្កវិចា-
រមត្តស្ស ឆម្មស្ស អារម្មណាធិបច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតាធិបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយាធិបច្ចយេន
បច្ចយោ កម្មាធិបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๒๓๖) អវិតក្កវិចារមត្តោ ឆម្មោ សវិតក្ក-
សវិចារស្ស ឆម្មស្ស អារម្មណាធិបច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតាធិបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយាធិបច្ចយេន
បច្ចយោ ។

(๔๓๓) ធម៌ ដែលប្រកដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๔๓๔) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๔๓๕) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๔๓๖) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๒๓๗) អវិតក្កវិចារមត្តោ ឆម្ភោ អវិតក្កអវិ-
ចារស្ស ឆម្មស្ស អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន
បច្ចយោ បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ កម្មបច្ចយេន
បច្ចយោ ។

(๒๓๘) អវិតក្កវិចារមត្តោ ឆម្ភោ សវិតក្កសវិ-
ចារស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ឆម្មស្ស សហ-
ជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๒๓๙) អវិតក្កវិចារមត្តោ ឆម្ភោ អវិតក្កវិចារ-
មត្តស្ស ច អវិតក្កអវិចារស្ស ច ឆម្មស្ស សហជា-
តបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ
កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๒๔๐) អវិតក្កវិចារមត្តោ ឆម្ភោ សវិតក្កសវិចា-
រស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច ឆម្មស្ស អារម្មណាបច្ច-
យេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

วิตกฺกตฺติกา: ปญฺญาวา:

(๔๓๗) ธมฺเม ยสฺมิ มินวิตกฺกา:มาตฺรมฺเมวิจาร: ปจฺจเย
นธมฺเม ยสฺมิ มินวิตกฺกา:มินมาวิจาร: อารมฺมณปจฺจเย ปจฺจเย
สหชาตปจฺจเย ปจฺจเย อุปนิสฺสยปจฺจเย ปจฺจเย
ปจฺฉาชาตปจฺจเย ปจฺจเย กมฺมปจฺจเย ฯ

(๔๓๘) ธมฺเม ยสฺมิ มินวิตกฺกา:มาตฺรมฺเมวิจาร: ปจฺจเย
นธมฺเม ยสฺมิ ปฺรกปเวยวิตกฺกา:ปฺรกปเวยวิจาร:ผสฺส ธมฺเม ยสฺมิ มิน
มาวิตกฺกา:มินมาวิจาร:ผสฺส สหชาตปจฺจเย ฯ

(๔๓๙) ธมฺเม ยสฺมิ มินวิตกฺกา:มาตฺรมฺเมวิจาร: ปจฺจเย
นธมฺเม ยสฺมิ มินวิตกฺกา:มาตฺรมฺเมวิจาร:ผสฺส ธมฺเม ยสฺมิ มินมาน
วิตกฺกา:มินมาวิจาร:ผสฺส สหชาตปจฺจเย ปจฺจเย เวย
อุปนิสฺสยปจฺจเย ปจฺจเย กมฺมปจฺจเย ฯ

(๔๔๐) ธมฺเม ยสฺมิ มินวิตกฺกา:มาตฺรมฺเมวิจาร: ปจฺจเย
นธมฺเม ยสฺมิ ปฺรกปเวยวิตกฺกา: ปฺรกปเวยวิจาร:ผสฺส ธมฺเม ยสฺมิ
มินมาวิตกฺกา:มาตฺรมฺเมวิจาร:ผสฺส อารมฺมณปจฺจเย ปจฺจเย
เวยอุปนิสฺสยปจฺจเย ฯ

(๔๔๑) អវិគតក្ខណេ ฉន្នំ អវិគតក្ខណេ ฉន្នំ ขន្ធានំ ฉន្នំ អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ច-យេน បច្ចយោ อุបនิสฺสยបច្ចយេน បច្ចយោ បុរេជាតបច្ចយេน បច្ចយោ បច្ឆាជាតបច្ចយេน បច្ចយោ กมฺมបច្ចយេน បច្ចយោ អាហារបច្ចយេน បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេน បច្ចយោ ។

(๔๔๒) អវិគតក្ខណេ ฉន្នំ សវិគតក្ខណេ ฉន្នំ ขន្ធានំ ฉន្នំ អារម្មណបច្ចយេน បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេน បច្ចយោ อุបនิสฺสยបច្ចយេน បច្ចយោ បុរេជាតបច្ចយេน ปច្ចយោ ។

(๔๔๓) អវិគតក្ខណេ ฉន្នំ អវិគតក្ខវិបាក-รมฺพตฺถុสฺส ฉន្នំ ขន្ធានំ ฉន្នំ អារម្មណបច្ចយេน បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេน បច្ចយោ อุបนิสฺสยបច្ចយេน បច្ចយោ បុរេជាតបច្ចយេน បច្ចយោ ។

(๔๔๔) អវិគតក្ខណេ ฉន្នំ អវិគតក្ក-วิបាករมฺพตฺถุสฺส จ អវិគតក្ខណេ จ ฉន្នំ ขន្ធានំ ฉន្នំ អារម្-ณបច្ចយេน បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេน បច្ចយោ อุបนิสฺสยបច្ចយេน បច្ចយោ បុរេជាតបច្ចយេน បច្ចយោ ។

(๘๔๑) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយបច្ច័យ ។

(๘๔๒) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតបច្ច័យ ។

(๘๔๓) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតបច្ច័យ ។

(๘๔๔) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយអារម្មណបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតបច្ច័យ ។

(๔๔๕) អវិតក្កអវិចារេ ឆម្មោ សវិតក្កសវិ-
ចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច ឆម្មស្ស អារម្ម-
ណាបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ
ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតបច្ចយេន
បច្ចយោ ។

(๔๔๖) សវិតក្កសវិចារេ ច អវិតក្កអវិចារេ
ច ឆម្មោ សវិតក្កសវិចារស្ស ឆម្មស្ស ... សហជាតំ
បុរេជាតំ ។

(๔๔๗) សវិតក្កសវិចារេ ច អវិតក្កអវិចារេ
ច ឆម្មោ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឆម្មស្ស ... សហ-
ជាតំ បុរេជាតំ ។

(๔๔๘) សវិតក្កសវិចារេ ច អវិតក្កអវិចារេ ច
ឆម្មោ អវិតក្កអវិចារស្ស ឆម្មស្ស ... សហជាតំ
បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។

วิตกฺกตฺติก: ปญฺจาวา:

(๔๘๕) ธมฺ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ជាបច្ច័យ នៃ ธมฺ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក: ប្រកបដោយវិចារ:ផង ธมฺ ដែលមិនមានវិតក្ក: មានត្រឹមតែវិចារ:ផង ដោយអារម្មណោបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

(๔๘๖) ธมฺ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ธมฺ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធមฺ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ: ... ឲ្យានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។

(๔๘๗) ธมฺ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ธมฺ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធមฺ ដែលមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ... ឲ្យានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។

(๔๘๘) ธมฺ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក:ប្រកបដោយវិចារ:ក្តី ธมฺ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ:ក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធមฺ ដែលមិនមានវិតក្ក:មិនមានវិចារ: ... ឲ្យានដល់សហជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។

(๔๘๙) សវិតក្កសវិចារេ ច អវិតក្កអវិចារេ ច ឆម្មា សវិតក្កសវិចារស្ស ច អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ច ឆម្មស្ស ... សហជាតំ បុរេជាតំ ។

(๔๙๐) អវិតក្កវិចារមត្តេ ច អវិតក្កអវិចារេ ច ឆម្មា សវិតក្កសវិចារស្ស ឆម្មស្ស អារម្មណប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๔๙๑) អវិតក្កវិចារមត្តេ ច អវិតក្កអវិចារេ ច ឆម្មា អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ឆម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្ស-យប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๘๔๙) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង . . . ចានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។

(๘๕๐) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

(๘๕๑) ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

(๒๙๒) អវិតក្កវិចារមត្តេ ๘ អវិតក្កអវិចារេ ๘ ឆម្ហា អវិតក្កអវិចារស្ស ឆម្ហស្ស អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๒๙๓) អវិតក្កវិចារមត្តោ ๘ អវិតក្កអវិចារេ ๘ ឆម្ហា អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ๘ អវិតក្កអវិចារស្ស ๘ ឆម្ហស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๒๙๔) អវិតក្កវិចារមត្តោ ๘ អវិតក្កអវិចារេ ๘ ឆម្ហា សវិតក្កសវិចារស្ស ๘ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ๘ ឆម្ហស្ស អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

วิตกฺกตฺติกา: ปญฺหาวาร:

(๔๙๒) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารมตฺตา ตสฺมึ สมเย ธมฺมา น วิตกฺกสหคตา น วิจารมตฺตา อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยา อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจยา นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจยา ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจยา ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจยา อาหารปจฺจเยน ปจฺจยา อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๙๓) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารมตฺตา ตสฺมึ สมเย ธมฺมา น วิตกฺกสหคตา น วิจารมตฺตา อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยา อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจยา นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจยา ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๔๙๔) ธมฺมา ยสฺมึ สมเย วิตกฺกสหคตา โหนฺติ วิจารมตฺตา ตสฺมึ สมเย ธมฺมา น วิตกฺกสหคตา น วิจารมตฺตา อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยา อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจยา นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

[๔๕๕] សវិតក្កសវិចារោ ธ អវិតក្កវិចារមត្តោ ธ ฉนฺนา สวิตกฺกสวิจารสฺส ฉนฺนสฺส อารมฺมณ-ปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตาธิปจฺจเยน ปจฺจโย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

[๔๕๖] สวิตกฺกสวิจาโร ธ อวิตกฺกวิจารมตฺโต ธ ฉนฺนา อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ฉนฺนสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

[๔๕๗] สวิตกฺกสวิจาโร ธ อวิตกฺกวิจารมตฺโต ธ ฉนฺนา อวิตกฺกอวิจารสฺส ฉนฺนสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ปญฺจนฺนา สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

[๔๕๘] สวิตกฺกสวิจาโร ธ อวิตกฺกวิจารมตฺโต ธ ฉนฺนา สวิตกฺกสวิจารสฺส ธ อวิตกฺกอวิจารสฺส ธ ฉนฺนสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๔๕๕) ធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

(๔๕๖) ធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

(๔๕๗) ធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ចាជាតបច្ច័យ ។

(๔๕๘) ធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈផង ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ដោយសហជាតបច្ច័យ ។

วิตกฺกตฺติเก ปญฺหาวาเร

[๘๕๙] สวิตกฺกสวิจาเร ธ อวิตกฺกวิจารมตฺเต ธ ฉนฺนา อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ธ อวิตกฺกอวิจารสฺส ธ ฉนฺนสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

[๘๖๐] สวิตกฺกสวิจาเร ธ อวิตกฺกวิจารมตฺเต ธ ฉนฺนา สวิตกฺกสวิจารสฺส ธ อวิตกฺกวิจารมตฺตสฺส ธ ฉนฺนสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

[๘๖๑] สวิตกฺกสวิจาเร ธ อวิตกฺกวิจารมตฺเต ธ อวิตกฺกอวิจาเร ธ ฉนฺนา สวิตกฺกสวิจารสฺส ฉนฺนสฺส ... สหชาตํ ปุเรชาตํ ฯ

[๘๖๒] สวิตกฺกสวิจาเร ธ อวิตกฺกวิจารมตฺเต ธ อวิตกฺกอวิจาเร ธ ฉนฺนา อวิตกฺกอวิจารสฺส ฉนฺนสฺส ... สหชาตํ ปุเรชาตํ อาหารํ ฯ๕ฯ อินฺทฺริยํ ฯ

(๔๕๙) ធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๔๖๐) ធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๔๖๑) ធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ... ជាន ដល់សហជាត និងបុរេជាត ។

(๔๖๒) ធម្ម ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈក្តី ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម្ម ដែលមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ... ជាន ដល់សហជាត បុរេជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។

(๒๒๓) ឧហេតុយា បញ្ចក្ខន្ធេ ឧអារម្មណា បញ្ចក្ខន្ធេ ឧអធិបតិយា បញ្ចក្ខន្ធេ ឧអនន្តរេ បញ្ច-ក្ខន្ធេ ឧសមនន្តរេ បញ្ចក្ខន្ធេ ឧសហជាតេ ឯក្ខ-ន្ធេ ឧអញ្ញមញ្ញេ ឯក្ខន្ធេ ឧនិស្សយេ ឯក្ខ-ន្ធេ ឧឧបនិស្សយេ ចតុក្ខន្ធេ ឧបុរេជាតេ បញ្ច-ក្ខន្ធេ ឧបច្ឆាជាតេ ឧអាសេវនេ ឧកម្មេ ឧវិបាកេ ឧអាហារេ ឧឥន្ទ្រិយេ ឧឈានេ ឧមគ្គេ បញ្ចក្ខន្ធេ ឧសម្បយុត្តេ ឯក្ខន្ធេ ឧវិប្បយុត្តេ សត្តក្ខន្ធេ ឧោអត្ថិយា សត្តក្ខន្ធេ ឧោនត្ថិយា បញ្ចក្ខន្ធេ ឧោវិគតេ បញ្ចក្ខន្ធេ ឧោអវិគតេ សត្តក្ខន្ធេ ។ បច្ចយំ ឧណោ-ន្តេន ឥមានិ បទានិ អនុលោមន្តេន ឧណោតញ្ចានិ ។

បច្ចយំ ។

(๒๒๔) ឧហេតុបច្ចយា ឧអារម្មណា ឯឧាទស...

ឧអធិបតិយា ឯឧាទស ឧអនន្តរេ ឧសមនន្តរេ ឯ-ឧាទស ឧអញ្ញមញ្ញេ តីណិ ឧឧបនិស្សយេ ឯឧាទស

(๔๖๓) កុសលនហេតុបច្ចយា មានវារៈ ๓๕ កុសលនអារម្មណបច្ចយា មានវារៈ ๓๕ កុសលនអធិបតិបច្ចយា មានវារៈ ๓๕ កុសលនអនន្តរបច្ចយា មានវារៈ ๓๕ កុសលនសមនន្តរបច្ចយា មានវារៈ ๓๕ កុសលនសហជាតបច្ចយា មានវារៈ ๒๙ កុសលនអញ្ញមញ្ញបច្ចយា មានវារៈ ๒๙ កុសលនិស្សយបច្ចយា មានវារៈ ๒๙ កុសលនឧបនិស្សយបច្ចយា មានវារៈ ๓๔ កុសលនបុរេជាតបច្ចយា មានវារៈ ๓๕ កុសលនបច្ឆាជាតបច្ចយា នអាសេវនបច្ចយា នកម្មបច្ចយា នវិបាកបច្ចយា នអាហារបច្ចយា នឥន្ទ្រិយបច្ចយា នឈានបច្ចយា និនមគ្គបច្ចយា មានវារៈ ๓๕ កុសលនសម្បយុត្តបច្ចយា មានវារៈ ๒๙ កុសលនវិប្បយុត្តបច្ចយា មានវារៈ ๒๗ កុសលនោអត្ថិបច្ចយា មានវារៈ ๒๗ កុសលនោនត្ថិបច្ចយា មានវារៈ ๓๕ កុសលនោវិគតបច្ចយា មានវារៈ ๓๕ កុសលនោអវិគតបច្ចយា មានវារៈ ๒๗ ។ បណ្ឌិត កាលកប់ ទ្វេបច្ចនីយៈ តម្បីអនុម័តិ ទ្វេបទគាំង-ឧភ្លាយនេះ ហើយកប់ចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

(๔๖๔) កុសលនអារម្មណបច្ចយា មានវារៈ ๑๑ ព្រោះហេតុបច្ចយា . . . កុសលនអធិបតិបច្ចយា មានវារៈ ๑๑ កុសលនអនន្តរបច្ចយា កុសលនសមនន្តរបច្ចយា មានវារៈ ๑๑ កុសលនអញ្ញមញ្ញបច្ចយា មានវារៈ ๓ កុសលនឧបនិស្សយបច្ចយា មានវារៈ ๑๑

ฉปุเรชาเต ฉปจฺฉาชาเต ฉอาเสวเน ฉกมฺเม ฉวิ-
ปากเก ฉอาหาเร ฉอินฺทฺริเย ฉฌาเน ฉมคฺเค
สเพฺพ ฝกาฉสฺส ฯ ฉสมฺปยุตฺเต ตีณิ ฉวิปฺป-
ยุตฺเต สตฺต โหนฺตีติ ฝกาฉสฺส โหวิกเต
ฝกาฉสฺส ฯ อนุโลมปจฺจนียคณนา ฯ

ปจฺจยานุโลมนเย ปจฺจนียานุโลมนเย ปจฺจยานุโลมปจฺจนียนเย ปจฺจนียานุโลมปจฺจยนเย ปจฺจยปจฺจนียานุโลมนเย ปจฺจนียปจฺจยานุโลมนเย ปจฺจยานุโลมปจฺจนียปจฺจยนเย ปจฺจนียานุโลมปจฺจยปจฺจนียนเย ปจฺจยานุโลมปจฺจนียานุโลมนเย ปจฺจนียานุโลมปจฺจยานุโลมนเย ปจฺจยานุโลมปจฺจนียานุโลมปจฺจยนเย ปจฺจนียานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจนียนเย ปจฺจยานุโลมปจฺจนียานุโลมปจฺจยปจฺจนียนเย ปจฺจนียานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจนียปจฺจยนเย ปจฺจยปจฺจนียานุโลมปจฺจยานุโลมนเย ปจฺจยานุโลมปจฺจยปจฺจนียานุโลมนเย ปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจนียนเย ปจฺจนียานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยนเย ปจฺจยานุโลมปจฺจยปจฺจนียานุโลมปจฺจยนเย ปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยนเย ปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยปจฺจนียนเย ปจฺจยานุโลมปจฺจยปจฺจนียานุโลมปจฺจยปจฺจนียนเย ปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยปจฺจนียนเย ปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยปจฺจนียานุโลมปจฺจยปจฺจนียนเย ปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยปจฺจนียนเย ปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยปจฺจนียานุโลมปจฺจยปจฺจนียนเย ปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยปจฺจนียนเย ปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยปจฺจนียานุโลมปจฺจยปจฺจนียนเย ปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยปจฺจนียนเย ปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยปจฺจนียานุโลมปจฺจยปจฺจนียนเย ปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยปจฺจนียนเย ปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยปจฺจนียานุโลมปจฺจยปจฺจนียนเย ปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยานุโลมปจฺจยปจฺจนียนเย ปจฺจยานุโลม

วิตกฺกตฺติก: ปญฺจาวาร:

กมฺมปจฺจโย กมฺมูปนิสฺสยปจฺจโย กมฺมปุเรชาตปจฺจโย กมฺมปจฺฉาชาตปจฺจโย กมฺมาเสวนปจฺจโย กมฺมสหชาตปจฺจโย กมฺมอญฺญมญฺญปจฺจโย กมฺมนิสฺสยปจฺจโย กมฺมวิปากปจฺจโย กมฺมอาหารปจฺจโย กมฺมอินฺทฺริยปจฺจโย กมฺมฌานปจฺจโย กมฺมมคฺคปจฺจโย กมฺมสมฺปยุตฺตปจฺจโย กมฺมวิปฺปยุตฺตปจฺจโย กมฺมอตฺถิปจฺจโย กมฺมนตฺถิปจฺจโย กมฺมวิคตปจฺจโย กมฺมอวิคตปจฺจโย มานวาร: ๑๑ ตาทิสเมว ฯ

กมฺมสมฺปยุตฺตปจฺจโย มานวาร: ๓ กมฺมวิปฺปยุตฺตปจฺจโย มานวาร: ๗ กมฺมอตฺถิปจฺจโย มานวาร: ๑๑ กมฺมนตฺถิปจฺจโย มานวาร: ๑๑ กมฺมวิคตปจฺจโย มานวาร: ๑๑ กมฺมอวิคตปจฺจโย มานวาร: ๑๑ ฯ

การาปิตา นวาปิ อนุโลมปจฺจนียา: ปณฺฑิเตน คณฺหาปิตา เยภุยฺเยน เหตุนาว ฯ

ปฏิจฺจวาร: อนุโลมปจฺจนียา: ฯ

(๘๖๙) กมฺมารมฺมณปจฺจโย มานวาร: ๒๑ เยภุยฺเยน อารมฺมณูปนิสฺสยปจฺจโย . . . กมฺมาธิปติปจฺจโย มานวาร: ๒๓ กมฺมอนนฺตรปจฺจโย มานวาร: ๒๙ กมฺมสมนนฺตรปจฺจโย มานวาร: ๒๙ กมฺมสหชาตปจฺจโย มานวาร: ๓๐ กมฺมอญฺญมญฺญปจฺจโย มานวาร: ๒๘ กมฺมนิสฺสยปจฺจโย มานวาร: ๓๐ กมฺมอุปนิสฺสยปจฺจโย มานวาร: ๒๙ กมฺมปุเรชาตปจฺจโย มานวาร: ๙ กมฺมปจฺฉาชาตปจฺจโย มานวาร: ๙ กมฺมาเสวนปจฺจโย มานวาร: ๒๑ กมฺมกมฺมปจฺจโย มานวาร: ๑๑ กมฺมวิปากปจฺจโย มานวาร: ๒๑ กมฺมอาหารปจฺจโย มานวาร: ๑๑ กมฺมอินฺทฺริยปจฺจโย มานวาร: ๑๑ กมฺมฌานปจฺจโย มานวาร: ๒๑ กมฺมมคฺคปจฺจโย มานวาร: ๑๖ กมฺมสมฺปยุตฺตปจฺจโย มานวาร: ๑๑ กมฺมวิปฺปยุตฺตปจฺจโย มานวาร: ๙

អត្ថិយា តីសុ នត្ថិយា បញ្ចសុ វិគតេ បញ្ចសុ អវិគតេ តីសុ ។ បច្ចនីយានុលោមំ ឥមិនា ការណេន វិគតិតព្ពំ ។

បច្ចនីយានុលោមំ ។

វិគតត្តិកំ ឆដ្ឋំ និដ្ឋិតំ

កឍអត្ថិប្បច្ចយ មានវារៈ ៣០ កឍនត្ថិប្បច្ចយ មានវារៈ ២៩ កឍ
វិគតប្បច្ចយ មានវារៈ ២៩ កឍអវិគតប្បច្ចយ មានវារៈ ៣០ ។
បណ្ឌិត គប្បីចែកបច្ចនីយានុលោម ដោយហេតុនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

ចប់ វិតក្កត្តិកៈ ទី ៦

បឹតិវ្ត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៤៦៦) បីតិសហគតំ ឆម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បីតិសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា តយោ ខន្ធេ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ បីតិសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។ បីតិសហគតំ ឆម្មំ បដិច្ច សុខសហគតោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បីតិសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច សុខសហគតា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ បីតិសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច សុខសហគតា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។ បីតិសហគតំ ឆម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បីតិសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច បីតិសហគតា ច សុខសហគតា ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ បីតិសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច បីតិសហគតា ច សុខសហគតា ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។

(៤៦៦) ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធ ៣ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យ ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[๘๒๗] សុខសហគតំ ឧប្បជ្ជតិ បដិច្ច សុខសហ-
គតោ ឧម្មគ្គោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សុខសហគតំ
ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច
ឯកោ ខន្ធោ បដិសន្ធិក្ខណេ សុខសហគតំ ឯកំ
ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ឯកោ
ខន្ធោ ។ សុខសហគតំ ឧម្មគ្គំ បដិច្ច បីតិសហគតោ
ឧម្មគ្គោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សុខសហគតំ ឯកំ
ខន្ធំ បដិច្ច បីតិសហគតា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ
បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ សុខសហគតំ ឯកំ
ខន្ធំ បដិច្ច បីតិសហគតា តយោ ខន្ធា ។បេ។
ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។ សុខសហគតំ ឧម្មគ្គំ
បដិច្ច បីតិសហគតោ ឧ សុខសហគតោ ឧ ឧម្មគ្គោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សុខសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ
បដិច្ច បីតិសហគតា ឧ សុខសហគតា ឧ ទ្វេ ខន្ធា
ទ្វេ ខន្ធេ បដិច ឯកោ ខន្ធោ បដិសន្ធិក្ខណេ
សុខសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច បីតិសហគតា ឧ
សុខសហគតា ឧ ទ្វេ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច
ឯកោ ខន្ធោ ។

[๘๖๗] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលច្រឡំដោយសុខ ខន្ធ ๑ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលច្រឡំដោយសុខ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ๑ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ។ ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលច្រឡំដោយសុខ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ខន្ធ ๓ ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យ ខន្ធ ๑ ដែលច្រឡំដោយសុខ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ។ ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๒ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលច្រឡំដោយសុខ ខន្ធ ๑ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ខន្ធ ๒ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលច្រឡំដោយសុខ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ๑ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ។

(๒๖๖) ទុវេទ្ធាសហេតុកំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ទុវេទ្ធា-
សហេតុកោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទុវេទ្ធា-
សហេតុកំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ
បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(๒๖๗) បីតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច ឆដ្ឋំ
បដិច្ច បីតិសហគតោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា បីតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច ឯកំ ខន្ធំ
បដិច្ច បីតិសហគតា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច
ទ្វេ ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ បីតិសហគតញ្ច សុខ-
សហគតញ្ច ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច បីតិសហគតា
តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។
បីតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច ឆដ្ឋំ បដិច្ច សុខ-
សហគតោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បីតិសហ-
គតញ្ច សុខសហគតញ្ច ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច សុខស-
ហគតា ទ្វេ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ បដិ-
សន្ធិក្ខណេ បីតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច ឯកំ
ខន្ធំ បដិច្ច សុខសហគតា ទ្វេ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច
ឯកោ ខន្ធោ ។ បីតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច
ឆដ្ឋំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច

(๔๖๘) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រឡំដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យ ខន្ធ ๑ ដែលប្រឡំដោយឧបេក្ខា ខន្ធ ๑ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๔๖๙) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ដែលប្រឡំដោយសុខផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ដែលប្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ដែលប្រឡំដោយសុខផង ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ខន្ធ ๓ ដែលប្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ដែលប្រឡំដោយសុខផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យ ខន្ធ ๒ ។ ធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ដែលប្រឡំដោយសុខផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๒ ដែលប្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ដែលប្រឡំដោយសុខផង ខន្ធ ๑ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ខន្ធ ๒ ដែលប្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ដែលប្រឡំដោយសុខផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ๑ អាស្រ័យ ខន្ធ ๒ ។ ធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិក្តី ដែលប្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ដែលប្រឡំដោយសុខផង

ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បីតិសហគតញ្ច សុខ-
សហគតញ្ច ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច បីតិសហគតា ច
សុខសហគតា ច ទ្វេ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ឯកោ
ខន្ធោ បដិសន្ធិក្ខណេ បីតិសហគតញ្ច សុខសហ-
គតញ្ច ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច បីតិសហគតា ច សុខសហ-
គតា ច ទ្វេ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ ។

ហេតុប្បច្ចយំ ។

(៤៧០) បីតិសហគតំ ឧប្បជ្ជមានំ បដិច្ច បីតិសហគតោ
ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា អធិបតិប្បច្ចយា
បដិសន្ធិក្ខណេ ឧត្តិ ។ អនន្តរប្បច្ចយា សម-
នន្តរប្បច្ចយា សហជាតប្បច្ចយា អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា
និស្សយប្បច្ចយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយា បុរេជា-
តប្បច្ចយា ។ បុរេជាតេ បដិសន្ធិក្ខណេ ឧត្តិ ។
អនន្តរំ ឯវ ប្បច្ចយា អនន្តរេ វិញ្ញាណំ ឧត្តិ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๒ ដែលប្រឡូំដោយបីតិក្តី ដែលប្រឡូំដោយសុខក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រឡូំដោយបីតិផង ដែលប្រឡូំដោយសុខផង ខន្ធ ๑ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ខន្ធ ๒ ដែលប្រឡូំដោយបីតិក្តី ប្រឡូំដោយសុខក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រឡូំដោយបីតិផង ប្រឡូំដោយសុខផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ๑ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ។

ចប់ ហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๗๐) ធម៌ ដែលប្រឡូំដោយបីតិ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រឡូំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ និងអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ (ធម៌ដែលប្រឡូំដោយបីតិ) មិនមាន ក្នុងខណៈនៃដិសន្ធិ ។ (ធម៌ដែលប្រឡូំដោយបីតិ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រឡូំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង) ព្រោះអនន្តរប្បច្ច័យ សមនន្តរប្បច្ច័យ សហជាតប្បច្ច័យ អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ និងបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ (ធម៌ដែលប្រឡូំដោយបីតិ) មិនមានក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ជាបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ វិប្បកប្បច្ច័យ មិនមានក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ ព្រោះអាសេវនប្បច្ច័យ ។

កេន្ទ្រប្បច្ចយា វិញ្ញាណប្បច្ចយា អាហារប្បច្ចយា ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយា ឈានប្បច្ចយា មគ្គប្បច្ចយា សម្បយុត្តប្បច្ចយា វិប្បយុត្តប្បច្ចយា អត្ថិប្បច្ចយា នត្ថិប្បច្ចយា វិគតប្បច្ចយា អវិគតប្បច្ចយា ។

មាតិកា ។

(๔๗๑) ហេតុយា ទស អារម្មណេ ទស អធិបតិយា ទស អនន្តរេ សមនន្តរេ សហជាតេ អញ្ញមញ្ញេ និស្សយេ ឧបនិស្សយេ បុរេជាតេ បច្ឆាជាតេ អាសេវនេ កម្មេ វិបាកេ អាហារេ ឥន្ទ្រិយេ ឈានេ មគ្គេ សម្បយុត្តេ វិប្បយុត្តេ អត្ថិយា នត្ថិយា វិគតេ អវិគតេ សព្ពត្ថ ទស ។ ឯវំ អនុលោមគណនា កតា ហោតិ ។

អនុលោមំ ។

(๔๗๒) បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មបច្ចយា អហេតុកំ បីតិសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មបច្ចយា អហេតុកំ បីតិសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច សុខសហគតា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។

ចីតិត្តិក. បដិច្ចវារៈ

ព្រោះកម្មប្បច្ច័យ វិបាកប្បច្ច័យ អាហារប្បច្ច័យ ។បេ។ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ មគ្គប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ អត្ថិប្បច្ច័យ នត្ថិប្បច្ច័យ វិគតប្បច្ច័យ និងអវិគតប្បច្ច័យ ។

បប់ មាតិកា ។

(๔๗๑) កង៏ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ កង៏អារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ កង៏អធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ កង៏បច្ច័យទាំង៏អស់ គឺ អនន្តរប្បច្ច័យ សមនន្តរប្បច្ច័យ សហជាតប្បច្ច័យ អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បុរេជាតប្បច្ច័យ បច្ចាជាតប្បច្ច័យ អាសេវនប្បច្ច័យ កម្មប្បច្ច័យ វិបាកប្បច្ច័យ អាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ មគ្គប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ អត្ថិប្បច្ច័យ នត្ថិប្បច្ច័យ វិគតប្បច្ច័យ និងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ។ ការពន្យល់ នូវអនុលោម បណ្ឌិត គប្បីពន្យល់យ៉ាង៏នេះចុះ ។

បប់ អនុលោម ។

(๔๗๒) ធម៌ ដែលច្រឡំដោយចីតិ អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយចីតិ ទើបកើតឡើង៏ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ ដែលច្រឡំដោយចីតិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយចីតិ ទើបកើតឡើង៏ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ ដែលច្រឡំដោយចីតិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ច សុខ-
សហគតោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឯហេតុប្បច្ចយា
អហេតុកំ បីតិសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច បីតិ-
សហគតា ច សុខសហគតា ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ
ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។

(៤៧៣) សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច សុខសហ-
គតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឯហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ
សុខសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ
បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ ។ សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច
បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឯហេតុប្បច្ចយា
អហេតុកំ សុខសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច បីតិសហ-
គតា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។
សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ច សុខ-
សហគតោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឯហេតុប្បច្ចយា អ-
ហេតុកំ សុខសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច បីតិសហ-
គតា ច សុខសហគតា ច ទ្វេ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ
បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ ។

ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាអហេតុក: ដែលច្រឡំដោយបីតិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

(៤៧៣) ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាអហេតុក: ដែលច្រឡំដោយសុខ ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាអហេតុក: ដែលច្រឡំដោយសុខ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ២ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាអហេតុក: ដែលច្រឡំដោយសុខ ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

(๔๗๒) ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មាធិដ្ឋានំ អារម្មណាធិបតិយា អារម្មណាធិបតិ ឧបេក្ខាសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ អារម្មណាធិបតិ សន្ធិក្ខណេ ឧបេក្ខាសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។

(๔๗๕) បីតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មាធិដ្ឋានំ អារម្មណាធិបតិយា អារម្មណាធិបតិ បីតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច បីតិសហគតា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។ បីតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មាធិដ្ឋានំ អារម្មណាធិបតិយា អារម្មណាធិបតិ បីតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច សុខសហគតា ទ្វេ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ ។ បីតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មាធិដ្ឋានំ

បឹតិត្តិកៈ បដិច្ចវារៈ

(๔๗๔) ធម្ម ដែលប្រឡំដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យធម្ម ដែលប្រឡំដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ជាអហេតុកៈ ដែលប្រឡំដោយឧបេក្ខា ខន្ធ ๑ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលប្រឡំដោយឧបេក្ខា ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ខន្ធ ๑ អាស្រ័យខន្ធ ๒ មោហៈ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

(๔๗๕) ធម្ម ដែលប្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យធម្ម ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ដែលប្រឡំដោយសុខផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ដែលប្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ជាអហេតុកៈ ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ប្រឡំដោយសុខផង ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ។ ធម្ម ដែលប្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យធម្ម ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ធម្ម ដែលប្រឡំដោយសុខផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๒ ដែលប្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ជាអហេតុកៈ ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ប្រឡំដោយសុខផង ខន្ធ ๑ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ។ ធម្ម ដែលប្រឡំដោយបីតិក្តី ធម្ម ដែលប្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យធម្ម ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ធម្ម ដែលប្រឡំដោយសុខផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ

អហេតុកំ បីតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច បីតិសហគតា ច សុខសហគតា ច ទ្វេ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ឯកោ ខន្ធោ ។

(៤៧៦) បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧអធិបតិប្បច្ចយោ ។ ឧអធិបតិ បដិសន្ធិក្ខណេ បរិបុណ្ណំ ។ ឧបនិស្សយប្បច្ចយោ អនន្តរេ ដំយេវ ធម្មំ បដិសន្ធិក្ខណេ ច ។ ... ឧបត្ថម្ភកប្បច្ចយោ ឧអាសេវនប្បច្ចយោ ។ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧកម្មប្បច្ចយោ បីតិសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច បីតិសហគតា ចេតនា ។ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧកម្មប្បច្ចយោ បីតិសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច សុខសហគតា ចេតនា ។ ឥមិនា ការណេន ឆស បញ្ហា វិត្ថារេតព្វា ។ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧវិគតប្បច្ចយោ ។ បេ ។ បរិបុណ្ណំ ។ បដិសន្ធិ ឧត្តិ ។

គឺ ๑ខន្ធ ๒ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យ๑ខន្ធ๑ ជាអហេតុក: ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ๑ខន្ធ๑ អាស្រ័យ๑ខន្ធ ๒ ។

(๔๗๖) ធម្ម ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យធម្ម ដែលច្រឡំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នអធិបតិ បរិបូណ៌កង៏ណ:នៃបដិសន្ធិ ។ បណ្ឌិត គប្បីកំណត់ថា (នអធិបតិ) មានកង៏ អរូប និង៏កង៏ណ:នៃបដិសន្ធិ ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ... ព្រោះនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ និង៏នអាសេវនប្បច្ច័យ ។ ធម្ម ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យធម្ម ដែលច្រឡំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យ๑ខន្ធ៣-ឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ។ ធម្ម ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យធម្ម ដែលច្រឡំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យ๑ខន្ធ៣ង៏ឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ។ បញ្ហា ๑๐ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ ដោយហេតុនេះចុះ ។ ធម្ម ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យធម្ម ដែលច្រឡំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ ។ បេ ។ បរិបូណ៌ ។ បដិសន្ធិ មិនមានទេ ។

(๔๗๗) สุขสหคตัง ธัมมัง ปฏิจฺจ สุขสหคโต ธัมโม อุปฺปชฺชติ ธัมมานมฺปจฺจยา สุขสหคตัง กายวิญฺญาณสหคตัง ผัสสัง ขนฺธัง ปฏิจฺจ เวทา เวทา ขนฺธา ฯ

(๔๗๘) อุเปกฺขาสหคตัง ธัมมัง ปฏิจฺจ อุเปกฺขาสหคโต ธัมโม อุปฺปชฺชติ ธัมมานมฺปจฺจยา จกฺขุวิญฺญาณสหคตัง ผัสสัง ขนฺธัง ปฏิจฺจ เวทา เวทา ขนฺธา เวทา เวทา ปฏิจฺจ ผัสฺโส ขนฺธา ฯ ธัมมปจฺจยา ธัมมาหุปฺปจฺจยสทิสัง ฯ โมหัง ธัมมัง ฯ ธัมมปจฺจยา ปริปุณฺณัง อนุโลมคณนัง ฯ

(๔๗๙) ธัมมาหุยา ธัส ธัมมาธิปติยา ธัส ธัมมาวิปฺปยุตฺเต ธัส ธัมมาวิปฺปยุตฺตาธิปติยา ธัส ธัมมาหุยา ธัส ธัมมาหุยาวิปฺปยุตฺเต ธัส ธัมมาหุยาธิปติยา ธัส ธัมมาหุยาวิปฺปยุตฺตาธิปติยา ธัส ฯ ปจฺจนียานุโลมัง ปริปุณฺณัง กาตพฺพัง ฯ

ปจฺจนียานุโลมัง ฯ

បឹតិត្តិក: បដិច្ចវារ:

(๔๗๗) ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលច្រឡំដោយសុខ ច្រឡំដោយកាយវិញ្ញាណ ខន្ធ ๑ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ។

(๔๗๘) ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលច្រឡំដោយចក្ខុវិញ្ញាណ ខន្ធ ๑ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ។ នមគ្គប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹងនហេតុប្បច្ច័យដែរ ។ នោហ: មិនមានទេ ។ អវូបបញ្ហា បរិបូណ៌ ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

(๔๗๙) កង៏នហេតុប្បច្ច័យ មានវារ: ๑๐ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារ: ๑๐ កង៏នបុរេជាតប្បច្ច័យ កង៏នបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ កង៏នអាសេវនប្បច្ច័យ កង៏នកម្មប្បច្ច័យ កង៏នវិបាកប្បច្ច័យ មានវារ: ๑๐ កង៏នឈានប្បច្ច័យ មានវារ: ๒ កង៏នមគ្គប្បច្ច័យ មានវារ: ๑๐ កង៏នវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារ: ๑๐ ។ បច្ចនីយ: បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យគ្រប់គ្រាន់ផងចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយ: ។

(๒๙๐) ហោតុប្បច្ចយា ឯអធិបតិយា ឧស ..

ឯបុរេជាតេ ឧស ឯបច្ឆាជាតេ ឯអាសេវនេ ឯកម្មេ

ឯវិបាកេ ឯវិប្បយុត្តេ ឧស ។ អនុលោមប្បច្ចនីយំ

វិត្ថារេន តេណេវ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ ។

(๒๙๑) ឯហោតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឧស ...

អនន្តរេ ឧស សមនន្តរេ ឧស សហជាតេ អញ្ញមញ្ញេ

និស្សយេ ឧបនិស្សយេ បុរេជាតេ អាសេវនេ កម្មេ

វិបាកេ អាហារេ ឥន្ទ្រិយេ ឈានេ សព្ពេ ឧស ។

មគ្គេ ឯកំ សម្បយុត្តេ ឧស វិប្បយុត្តេ អត្ថិយា

ឯត្ថិយា វិគតេ អវិគតេ សព្ពេ ឧស ។

បច្ចយានុលោមំ ។

បដិច្ចវារោ ។

(๘๙๐) កង្ខនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๐ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... កង្ខនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๐ កង្ខនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ កង្ខនអាសេវនប្បច្ច័យ កង្ខនកម្មប្បច្ច័យ កង្ខនវិបាកប្បច្ច័យ កង្ខនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๐ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ បណ្ឌិត គប្បីពាប់ដោយពិស្តារចុះ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

(๘๙๑) កង្ខអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๐ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ... កង្ខអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๐ កង្ខសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๐ កង្ខសហជាតប្បច្ច័យ អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បុរេជាតប្បច្ច័យ អាសេវនប្បច្ច័យ កម្មប្បច្ច័យ វិបាកប្បច្ច័យ អាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๐ ទាំងអស់ ។ កង្ខមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ កង្ខសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๐ កង្ខវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ អត្ថិប្បច្ច័យ នត្ថិប្បច្ច័យ វិគតប្បច្ច័យ អវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๐ ទាំងអស់ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

ចប់ បដិច្ចវារៈ ។

សមាជាតកាកេបិ បច្ចយាកេបិ និស្សយាកេបិ
សំសដ្ឋកេបិ សម្បយុត្តកេបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

បញ្ហាវារោ

(៤៨២) បឹតិសហគតោ ធម្មោ បឹតិសហគតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បឹតិសហគតា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ បឹតិសហគតា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤៨៣) បឹតិសហគតោ ធម្មោ សុខសហគតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បឹតិសហគតា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ សុខសហគតានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(៤៨៤) បឹតិសហគតោ ធម្មោ បឹតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បឹតិសហគតា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ បឹតិសហគតានញ្ច សុខសហគតានញ្ច ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

បីតិត្តិក: បញ្ហាវារ:

សហជាតវារ:ក្តី បច្ចយវារ:ក្តី និស្សយវារ:ក្តី សំសដ្ឋវារ:ក្តី
សម្បយុត្តវារ:ក្តី ប្រហៀលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

បញ្ហាវារ:

(๔๘๒) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ហេតុទាំង៤យ៉ាង ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ហេតុទាំង៤យ៉ាង ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๘๓) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ហេតុទាំង៤យ៉ាង ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដែលប្រឡំដោយសុខ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๔๘๔) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ហេតុទាំង៤យ៉ាង ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ដែលប្រឡំដោយសុខផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

(๔๘๕) សុខសហគតោ ធម្មោ សុខសហគ-
តស្ស ធម្មស្ស ... បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស ...
បីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស...
សុខម្ហេ តីណិ ។

(๔๘๖) ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧបេក្ខា-
សហគតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ឧបេក្ខាសហគតា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ
ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(๔๘๗) បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច
ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស ... សុខសហគតស្ស
ធម្មស្ស ... បីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស
ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បីតិសហ-
គតា ច សុខសហគតា ច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ
បីតិសហគតានញ្ច សុខសហគតានញ្ច ខន្ធានំ ហេ-
តុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។

(๔๘๕) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខ ... ធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ... ធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខផង ... (ក្នុងធម៌) ដែលមានសុខជាមូល មានវារៈ ๓ ។

(๔๘๖) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ហេតុ៣ឥតមានទ្បាយ ដែលប្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

(๔๙๗) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ... ធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខ ... ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ហេតុ៣ឥតមានទ្បាយ ដែលប្រឡំដោយបីតិក្តី ដែលប្រឡំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ដែលប្រឡំដោយសុខផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[๘๗๕] បីតំសហគតោ ឧម្មុ បីតំសហគតស្ស ឧប្បត្តិ អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ បីតំសហគតេន ចិត្តេន ឆាតំ ឧត្វា សីលំ សមាទិយិត្វា ឧបោសថ-កម្មំ កត្វា តំ បីតំសហគតេន ចិត្តេន បច្ចវេក្ខតិ បីតំសហគតា ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឆត្តា វុដ្ឋហិត្វា ដណ្ឌា វុដ្ឋហិត្វា តំ បីតំសហគតេន ចិត្តេន បច្ចវេក្ខតិ អវិ-យា បីតំសហគតេន ចិត្តេន បីតំសហគតេ បហីនេ តតិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ ទិដ្ឋេកដ្ឋេ តតិលេសេ បច្ច-វេក្ខន្តិ បុព្ពេ សមុទាចិណ្ណេ តតិលេសេ ជានន្តិ បីតំ-សហគតេ មគ្គេ បីតំសហគតេន ចិត្តេន អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សន្តិ អសុភតោ អតិនន្តិ តំ អារព្ភ បីតំសហគតោ កតោ ឧប្បជ្ជតិ ធិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ បីតំសហគតេ ខេត្តេ អារព្ភ បីតំសហគតា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។

បិតិត្តិក: បញ្ហាវារ:

(๔๙๘) ធម៌ ដែលប្រទូស្តដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រទូស្តដោយបីតិ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ដោយចិត្ត ដែលប្រទូស្តដោយបីតិ ហើយពិចារណា នូវកុសលនោះ ដោយចិត្ត ដែលប្រទូស្តដោយបីតិ ចេញអំពីឈាន ដែលប្រទូស្តដោយបីតិ ចេញអំពីមគ្គ ចេញអំពីផល ហើយពិចារណា នូវកុសលនោះ ដោយចិត្ត ដែលប្រទូស្តដោយបីតិ ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលប្រទូស្តដោយបីតិ ដែលលោកលះបង់ហើយ ដោយចិត្ត ដែលប្រទូស្តដោយបីតិ ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹងនូវពួកកិលេស ដែលផ្ចាប់សន្សំហើយ កន្លងកាលមុន ឃើញច្បាស់ នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រទូស្តដោយបីតិ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ដោយចិត្ត ដែលប្រទូស្តដោយបីតិ ហើយត្រេកអរ រីករាយ ពាគ: ដែលប្រទូស្តដោយបីតិ ច្រាឡ នូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ ក៏កើតឡើង ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រទូស្តដោយបីតិ ច្រាឡ នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រទូស្តដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ។

(๒๘๙) បីតិសហគតោ ធម្មោ សុខសហគតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ បីតិសហគតេន ចិត្តេន ធានំ ទត្វា សីលំ សមាទិយិត្វា ឧភោសុ. កម្មំ កត្វា តំ សុខសហគតេន ចិត្តេន បច្ចវេក្ខតិ បីតិសហគតា ឈានា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា ផលា វុដ្ឋហិត្វា តំ សុខសហគតេន ចិត្តេន បច្ច-វេក្ខតិ អរិយា សុខសហគតេន ចិត្តេន បីតិស-ហគតេ បហីនេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ បុព្ពេ សមុទាចិណ្ណេ កិលេសេ ជានន្តិ បីតិសហគតេ ខន្ធេ សុខសហគតេន ចិត្តេន អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សន្តិ អសប្បាយេន្តិ អភិនន្ទន្តិ តំ អារព្ភ សុខសហគតោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ បីតិសហគតេ ខន្ធេ អារព្ភ សុខសហគតា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។

(๒๙๐) បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧបេក្ខាស-ហគតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ

(๔๘๙) ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ ហើយពិចារណានូវកុសលនោះ ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយសុខ ចេញអំពីឈាន ដែលច្រឡំដោយបីតិ ចេញអំពីមគ្គ ចេញអំពីផល ហើយពិចារណានូវកុសលនោះ ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយសុខ ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដែលលះបង់ហើយ ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយសុខ ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹងនូវពួកកិលេស ដែលសន្សំមកហើយ កន្លងកាលមុន ឃើញច្បាស់ នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយសុខ ហើយត្រេកអរតែកយ ភគៈ ដែលច្រឡំដោយសុខ ប្រារព្ធ នូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ ក៏កើតឡើង ខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយសុខ ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ។

(๔๙๐) ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ

បីតិសហគតេន ចិត្តេន ឋានំ ឧត្វា សីលំ សមាទិ-
យិត្វា ពុទ្ធោសថកម្មំ ករិត្វា តំ ពុទ្ធក្ខាសហគតេន
ចិត្តេន បច្ចវេក្ខតិ បីតិសហគតា ឈានា វុដ្ឋហិត្វា
ធម្មា វុដ្ឋហិត្វា ឆឡា វុដ្ឋហិត្វា តំ ពុទ្ធក្ខាសហគតេន
ចិត្តេន បច្ចវេក្ខតិ អរិយា ពុទ្ធក្ខាសហគតេន ចិត្តេន
បីតិសហគតេ បហីនេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ វិក្ខម្ភិតេ
កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ បុព្ពេ សមុទាចិណ្ណេ កិលេ-
សេ ជានន្តិ បីតិសហគតេ ខន្ធេ ពុទ្ធក្ខាសហគតេន
ចិត្តេន អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សន្តិ អស្ស-
ទេន្តិ អភិនន្ទន្តិ តំ អារព្ភ ពុទ្ធក្ខាសហគតោ ភវោ
ពុប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ពុប្បជ្ជតិ វិចិកិច្ឆា ពុប្បជ្ជតិ ឧទ្ធច្ចំ
ពុប្បជ្ជតិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន បីតិសហគតចិត្ត-
សមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានន្តិ បីតិសហគតា ខន្ធា ចេតោ-
បរិយញ្ញាណស្ស បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យ-
ថាកម្មូបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជ-
នាយ អាវជ្ជនាបច្ចយេន បច្ចយោ បីតិសហគតេ
ខន្ធេ អារព្ភ ពុទ្ធក្ខាសហគតា ខន្ធា ពុប្បជ្ជន្តិ ។

បិតិត្តិក: បញ្ហាវារ:

(បុគ្គល) ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ដោយចិត្ត ដែលប្រកប្បដោយបីតិ ហើយពិចារណា នូវកុសលនោះ ដោយចិត្ត ដែលប្រកប្បដោយឧបេក្ខា ចេញអំពីឈាន ដែលប្រកប្បដោយបីតិ ចេញអំពីមគ្គ ចេញអំពីផល ហើយពិចារណា នូវកុសលនោះ ដោយចិត្ត ដែលប្រកប្បដោយឧបេក្ខា ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលប្រកប្បដោយបីតិ ដែលលោកលះបង់ហើយ ដោយចិត្ត ដែលប្រកប្បដោយឧបេក្ខា ហើយពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ជាងនូវពួកកិលេស ដែលផ្ទាប់សន្សំហើយ កន្លងកាលមុន ឃើញច្បាស់ នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកប្បដោយបីតិ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ដោយចិត្ត ដែលប្រកប្បដោយឧបេក្ខា ហើយត្រេកអរ រីករាយ ពាគ: ដែលប្រកប្បដោយឧបេក្ខា ប្រារព្ធ នូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ ក៏កើតឡើង វិចិកិច្ឆា ក៏កើតឡើង ខ្ទុច្ចុ: ក៏កើតឡើង (ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ) ជាងនូវចិត្ត របស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយចិត្ត ដែលប្រកប្បដោយបីតិ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកប្បដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មូបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយការមិលមិលជាបច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកប្បដោយឧបេក្ខា ប្រារព្ធ នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកប្បដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ។

(๒๙๑) បីតិសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បីតិសហគតេន ចិត្តេន ឋានំ ទត្វា សីលំ ... ឧភោសជកម្មំ កត្វា តំ បីតិសហគតេន ច សុខសហគតេន ច ចិត្តេន បច្ចវេក្ខតិ បីតិសហគតា ឈានា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា ផលា វុដ្ឋហិត្វា តំ បីតិសហគតេន ច សុខសហគតេន ច ចិត្តេន បច្ចវេក្ខតិ អរិយោ បីតិសហគតេន ច សុខសហ-គតេន ច ចិត្តេន បីតិសហគតំ បហីនំ កិលេសំ បច្ចវេក្ខន្តិ វិក្ខម្ភិតំ កិលេសំ បច្ចវេក្ខន្តិ បុព្ពេ សមុ-ទាចិណ្ណេ កិលេសេ ជានន្តិ បីតិសហគតេ ខន្ធេ បីតិសហគតេន ច សុខសហគតេន ច ចិត្តេន អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សន្តិ អស្សាទេន្តិ អភិនន្ទន្តិ តំ អារព្ភ បីតិសហគតោ ច សុខសហ-គតោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ និដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ បីតិសហ-គតេ ខន្ធេ អារព្ភ បីតិសហគតា ច សុខសហគតា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។

(๔๙๑) ធម៌ ដែលប្រឡូំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡូំដោយបីតិផង ធម៌ ដែលប្រឡូំដោយសុខផង ដោយអារម្មណបច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រឡូំដោយបីតិ នូវសីល ... ធ្វើឧបោសថកម្ម ហើយពិចារណា នូវកុសលនោះ ដោយចិត្ត ដែលប្រឡូំដោយបីតិផង ដែលប្រឡូំដោយសុខផង ចេញអំពីឈាន ដែលប្រឡូំដោយបីតិ ចេញអំពីមគ្គ ចេញអំពីផល ហើយពិចារណា នូវកុសលនោះ ដោយចិត្ត ដែលប្រឡូំដោយបីតិផង ដែលប្រឡូំដោយសុខផង ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ពិចារណា នូវកិលេស ដែលប្រឡូំដោយបីតិ ដែលលោកលះបង់ហើយ ដោយចិត្ត ដែលប្រឡូំដោយបីតិផង ដែលប្រឡូំដោយសុខផង ពិចារណា នូវកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹងនូវពួកកិលេស ដែលផ្ចាប់សន្សំមកហើយ កន្លងកាលមុន ឃើញច្បាស់ នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រឡូំដោយបីតិ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ដោយចិត្ត ដែលប្រឡូំដោយបីតិផង ដែលប្រឡូំដោយសុខផង ហើយត្រេកអរ រីករាយ ពាគៈ ដែលប្រឡូំដោយបីតិក្តី ដែលប្រឡូំដោយសុខក្តី ប្រារព្ធ នូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ ក៏កើតឡើង ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រឡូំដោយបីតិក្តី ដែលប្រឡូំដោយសុខក្តី ប្រារព្ធ នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រឡូំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ។

(๔๙๒) សុខសហគតោ ធម្មោ សុខសហគតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ ។ សុខសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស ... ឧបេក្ខាសហគតស្ស ធម្មស្ស ... បីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ សុខសហគតេ ខន្ធេ អារព្ភ បីតិសហគតា ច សុខសហគតា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។

(๔๙๓) ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧបេក្ខាសហគតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបេក្ខាសហគតេន ចិត្តេន ធាតំ ធត្វា សីលំ សមាទិយិត្វា ឧចាសជកម្មំ កត្វា តំ ឧបេក្ខាសហគតេន ចិត្តេន បច្ចវេក្ខតិ ឧបេក្ខាសហគតា ឈានា ... មគ្គា ... ផលា វុដ្ឋហិត្វា តំ ឧបេក្ខាសហគតេន ចិត្តេន បច្ចវេក្ខតិ អរិយោ ឧបេក្ខាសហគតេន ចិត្តេន ឧបេក្ខាសហគតំ បហីនំ កិលេសំ បច្ចវេក្ខន្តិ វិក្ខម្ភិតំ កិលេសំ បច្ចវេក្ខន្តិ បុព្ពេ សមុទាចិណ្ណេ កិលេសេ ជានន្តិ ឧបេក្ខាសហគតេ ខន្ធេ ឧបេក្ខាសហគតេន ចិត្តេន អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សន្តិ

បីតិត្តិកៈ បញ្ហាវារៈ

(๔๙๒) ធម៌ ដែលប្រឡូកដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡូកដោយសុខ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រឡូកដោយសុខ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលប្រឡូកដោយបីតិ . . . ធម៌ ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា . . . ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡូកដោយបីតិផង ធម៌ ដែលប្រឡូកដោយសុខផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង-ឡាយ ដែលប្រឡូកដោយបីតិក្តី ប្រឡូកដោយសុខក្តី ប្រាសចាក នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រឡូកដោយសុខ ទើបកើតឡើង ។

(๔๙๓) ធម៌ ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ដោយចិត្ត ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា ហើយពិចារណា នូវកុសលនោះ ដោយចិត្ត ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា បេះបង្អែរអំពីឈាន ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា . . . អំពីមគ្គ . . . បេះបង្អែរអំពីផល ហើយពិចារណា នូវកុសលនោះ ដោយចិត្ត ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ពិចារណា នូវកិលេស ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា ដែលលោកលះបង់ហើយ ដោយចិត្ត ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា ពិចារណា នូវកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិន ហើយ ដឹងនូវពួកកិលេស ដែលផ្ចាប់សន្សំហើយ កន្លងការមុន ឃើញច្បាស់ នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា ជាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ដោយចិត្ត ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា

អស្សាទេន្តិ អភិនន្ទន្តិ តំ អារព្ភ ឧបេក្ខាសហគតោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ វិចិកិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ ឧទ្ធច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ ញេតោបរិយញ្ញាណេន ឧបេក្ខាសហគតចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបេក្ខាសហគតា ខន្ធា តិន្នំ វិញ្ញាណស្ស ញេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មូបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបេក្ខាសហគតេ ខន្ធេ អារព្ភ ឧបេក្ខាសហគតា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។

(៤៧៤) ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស . . . សុខសហគតស្ស ធម្មស្ស . . . បីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបេក្ខាសហគតេន ចិត្តេន ជានំ ធម្មា សីលំ សមាធិំ ឃត្វា ឧភោសង្គហេ ឃត្វា តំ បីតិសហគតេន ច សុខសហគតេន ច

ហើយត្រេកអរ រីករាយ ពាគ: ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ប្រារព្ធ នូវខន្ធ-
នោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ ក៏កើតឡើង វិចិកិច្ឆា ក៏កើតឡើង ឧទ្ធច្ច: ក៏
កើតឡើង ដ៏ឆន្ទៈចិត្ត របស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយចិត្ត ដែលប្រកប់ដោយ
ឧបេក្ខា ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ចាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃ
វិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ ជាបច្ច័យ
នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ
ដែលប្រកប់ដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ
ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មូបគញ្ញាណ
និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែល
ប្រកប់ដោយឧបេក្ខា ប្រារព្ធ នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកប់ដោយឧបេក្ខា
ទើបកើតឡើង ។

(៤៧៤) ធម៌ ដែលប្រកប់ដោយឧបេក្ខា (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែល
ប្រកប់ដោយប៊ីតិ . . . នៃធម៌ ដែលប្រកប់ដោយសុខ . . . ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលប្រកប់ដោយប៊ីតិផង ធម៌ ដែលប្រកប់ដោយសុខផង ដោយ
អារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោស-
ថកម្ម ដោយចិត្ត ដែលប្រកប់ដោយឧបេក្ខា ហើយពិចារណា នូវកុសល
នោះ ដោយចិត្ត ដែលប្រកប់ដោយប៊ីតិផង ដែលប្រកប់ដោយសុខផង

จตฺตฺตาโร ปฏิสมฺภิทาโย ขุเทฺทกาสหคตา ฌานา ปฐมชฺฌานา ทุติยชฺฌานา ตติยชฺฌานา จตุตฺถชฺฌานา ตโย ปีติสหคตาโย ๓ สุขสหคตาโย ๓ จตฺตาโร ปฏิสมฺภิทาโย อริยา ปีติสหคตาโย ๓ สุขสหคตาโย ๓ จตฺตาโร ขุเทฺทกาสหคตา มหนฺตา ปมาณา ปฏิสมฺภิทาโย ปฏิสมฺภิทาปตฺตา มหนฺตา ปมาณา ปฏิสมฺภิทาปตฺตา ปุเพฺพ สมฺมาจิณฺณา มหนฺตา ปมาณา ฌานปฺปตฺตา ขุเทฺทกาสหคตา ขีณาสวา ปีติสหคตา ๓ สุขสหคตา ๓ จตฺตาโร อนิจฺจานุปสฺสนา ทุกฺขานุปสฺสนา อนตฺตานุปสฺสนา วิราคานุปสฺสนา อภินนฺทนฺตสฺส ตโย อาวชฺชโต ปีติสหคตา ๓ สุขสหคตา ๓ ทิฏฺฐิ ขนฺติ ขนฺติสหคตา ขุเทฺทกาสหคตา ขีณาสวา ปีติสหคตา ๓ สุขสหคตา ๓ ขนฺติ ขนฺติปฏิลาภา ๆ

[๑๔๕] ปีติสหคตา ๓ สุขสหคตา ๓ ฉนฺทา ปีติสหคตสฺส ฉนฺทสฺส ... สุขสหคตสฺส ฉนฺทสฺส ... ขุเทฺทกาสหคตสฺส ฉนฺทสฺส อาวชฺชนาปฏิพทฺธา ปญฺจ ปีติสหคเตน ๓ สุขสหคเตน ๓ จิตฺเตน ฌานงฺคา สีลกฺขนฺธา สมาธิกฺขนฺธา ขุเทฺทกาสหคตา ปญฺญา

ปีติสัมปยุตตกะ: ปัญหาวาระ:

เจตสิกอันใด ประกอบด้วยอุเบกขา เจตสิกอันใดเป็นมรรค เจตสิกอันใดเป็นผล ก็ในปัญหาวาระนั้น ธรรมเป็นกุศลเหล่านั้น ด้วยจิต ประกอบด้วยปีติก็ดี ประกอบด้วยสุขก็ดี ย่อมเป็นปัจจัยแก่ธรรมเป็นกุศล ประกอบด้วยอุเบกขา ประกอบด้วยโสมนัสแล้วก็ดี ด้วยจิต ประกอบด้วยปีติก็ดี ประกอบด้วยสุขก็ดี ในปัญหาวาระนั้น ธรรมเป็นกุศลเหล่านั้น ประกอบด้วยสัมปยุตตเหตุแล้วก็ดี ประกอบพร้อมด้วยอุปนิสสยปัจจัยแล้วก็ดี ในกาลก่อน ย่อมเป็นปัจจัยแก่ขันธ์ทั้งหลาย ประกอบด้วยอุเบกขา ด้วยอำนาจอนันตรปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจสมนันตรปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจเสวนปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจกัมมปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจวิปากปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจอาหารปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจอินทริยปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจฌานปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจมัคคปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจสัมปยุตตปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจอัตถิปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจนัตถิปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจวิคตปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจอวิคตปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจรูปชีวิตปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจปัจฉาชาตปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจอาเสวนปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจกรรมปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจวิปากปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจอาหารปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจอินทริยปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจฌานปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจมัคคปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจสัมปยุตตปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจอัตถิปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจนัตถิปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจวิคตปัจจัยก็ดี ด้วยอำนาจอวิคตปัจจัยก็ดี ในปัญหาวาระนั้น ฯ

(๔๙๕) ธรรม ประกอบด้วยปีติก็ดี ธรรม ประกอบด้วยสุขก็ดี (เป็นปัจจัย) แห่งธรรม ประกอบด้วยปีติ ... ธรรม ประกอบด้วยสุข ... เป็นปัจจัย แห่งธรรม ประกอบด้วยอุเบกขา ด้วยอำนาจอุปนิสสยปัจจัย คือ (บุคคล) ให้ทาน สมาทานศีล เจริญอุโบสถกรรม ด้วยจิต ประกอบด้วยปีติก็ดี ประกอบด้วยสุขก็ดี

បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច ខន្ធេ ឧបេក្ខាស-
ហគតេន ចិត្តេន អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិ-
បស្សតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ ឧបេក្ខាស-
ហគតោ ភវោ ឧប្បជ្ជតិ ឯត្ថ ... វិចិកិច្ឆា ... ទុទ្ធច្ចំ
ឧប្បជ្ជតិ ថេនោបរិយញ្ញាណេន បីតិសហគតសុខស-
ហគតចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ បីតិសហគតា ច
សុខសហគតា ច ខន្ធា ថេនោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្ពេ-
និវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យេ ធម្មា កុសលាញ្ញាណស្ស
អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អាម្មរណាយ ប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ បីតិសហគតេ ច សុខសហគតេ
ច ខន្ធេ អារព្ភ ឧបេក្ខាសហគតា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។

(៤៨៦) បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច
ឆន្ធា បីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច
ឆន្ទស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។

ឃើញច្បាស់ នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រឡូកដោយបីតិផង ដែលប្រឡូក
ដោយសុខផង ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ដោយចិត្ត
ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា ហើយត្រេកអរ រីករាយ ពាគ: ដែលប្រឡូក
ដោយឧបេក្ខា ប្រារព្ធ នូវខន្ធនោះ ទើបកើតទ្បើង ទិដ្ឋិ . . . វិចិ-
កិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចៈ ក៏កើតទ្បើង ដ៏ឆ្នូវចិត្ត របស់បុគ្គល អ្នកប្រកប
ដោយចិត្ត ដែលប្រឡូកដោយបីតិ និងប្រឡូកដោយសុខ ដោយចេតោបរិ-
យញ្ញាណ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រឡូកដោយបីតិផង ដែលប្រឡូកដោយ
សុខផង ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិ-
វាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយ
អារម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា ប្រារព្ធ នូវ
ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រឡូកដោយបីតិផង ដែលប្រឡូកដោយសុខផង
ទើបកើតទ្បើង ។

[៤៩៦] រមិ ដែលប្រឡូកដោយបីតិក្តី ធម៌ ដែលប្រឡូកដោយ
សុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡូកដោយបីតិផង ធម៌ ដែលប្រឡូក
ដោយសុខផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[๘๙๗] ปีติสหคตา ธมฺมา ปีติสหคตสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจยา อารมฺมณาธิปติสหชาตาธิปติ ฯ อารมฺมณาธิปติ ปีติสหคตเญว จิตฺตญฺจ ฐานํ ฌานฺจ สีลํ สมาธิยิตฺวา ขโยสงฺกมฺมํ กตฺวา ปีติสหคตเญว จิตฺตญฺจ ตํ กรุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ ปีติสหคตา ขนฺธา ปฏิฆาตฺวา มคฺคา ปฏิฆาตฺวา ผลา ปฏิฆาตฺวา ปีติสหคตเญว จิตฺตญฺจ ตํ กรุ กตฺวา ปจฺจเวกฺขติ ปีติสหคตเญว ขนฺธา จิตฺตญฺจ กรุ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ ตํ กรุ กตฺวา ปีติสหคตา ภคา ขปฺปฏิ นิรีฬี ขปฺปฏิ ฯ สหชาตาธิปติ ปีติสหคตาธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

[๘๙๘] ปีติสหคตา ธมฺมา สุขสหคตสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจยา อารมฺมณาธิปติ สหชาตาธิปติ ฯ อารมฺมณาธิปติ ปีติสหคตเญว ฯ เป ฯ สหชาตาธิปติ ปีติสหคตาธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ สุขสหคตานํ ขนฺธานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

បីតិត្តិកៈ បញ្ហាវារៈ

(๔๙๗) ធម៌ ដែលប្រកួលដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកួលដោយបីតិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ចាន់ដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ដោយចិត្ត ដែលប្រកួលដោយបីតិ ហើយធ្វើនូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ដោយចិត្ត ដែលប្រកួលដោយបីតិ ហើយពិចារណា ចេញអំពីឈាន ដែលប្រកួលដោយបីតិ ចេញអំពីមគ្គ ចេញអំពីផល ធ្វើនូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ដោយចិត្ត ដែលប្រកួលដោយបីតិ ហើយពិចារណា ធ្វើនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកួលដោយបីតិ ឲ្យជាទីគោរព ដោយចិត្ត ដែលប្រកួលដោយបីតិ ហើយត្រេកអរ រីករាយ ភគៈ ដែលប្រកួលដោយបីតិ ធ្វើនូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើងនិដ្ឋ ក៏កើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលប្រកួលដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(๔๙๘) ធម៌ ដែលប្រកួលដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកួលដោយសុខ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ចាន់ដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (ដោយចិត្ត) ដែលប្រកួលដោយបីតិ ។បេ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលប្រកួលដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដែលប្រកួលដោយសុខ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(๔๙๙) បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧបេក្ខាសហគតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ បីតិសហគតេន ចិត្តេន ឋានំ ឧគ្គ ឧបេក្ខាសហគតេន ចិត្តេន ។ សង្ខិត្តំ ។

(๕๐๐) បីតិសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ បីតិសហគតេន ។ បេ ។ សហជាតាធិបតិ បីតិសហគតានំ សម្បយុត្តកានំ បីតិសហគតានញ្ច សុខសហគតានញ្ច ខន្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๕๐๑) សុខសហគតោ ធម្មោ សុខសហគតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ សុខសហគតេន ។ បេ ។ សង្ខិត្តំ ។ សហជាតាធិបតិ សុខសហគតានំ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๔๙๙) ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ចានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

(๕๐๐) ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ចានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (ដោយចិត្ត) ដែលច្រឡំដោយបីតិ ។ បេ ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(๕๐๑) ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ចានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (ដោយចិត្ត) ដែលច្រឡំដោយសុខ ។ បេ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(๕๐๒) สุขสหคตา ธมฺมา ปีติสหคตสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจยา อารมฺมณาธิปติ สหชาตาธิปติ ฯ สงฺขิตฺตํ ฯ สหชาตาธิปติ สุขสหคตาธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ปีติสหคตานํ ขนฺธานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๕๐๓) สุขสหคตา ธมฺมา อุเปกฺขาสหคตสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจยา อารมฺมณาธิปติ ฯ สงฺขิตฺตํ ฯ

(๕๐๔) สุขสหคตา ธมฺมา ปีติสหคตสฺส จ สุขสหคตสฺส จ ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจยา อารมฺมณาธิปติ สหชาตาธิปติ ฯ สงฺขิตฺตํ ฯ สหชาตาธิปติ สุขสหคตาธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ปีติสหคตานญฺจ สุขสหคตานญฺจ ขนฺธานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๕๐๕) อุเปกฺขาสหคตา ธมฺมา อุเปกฺขาสหคตสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจยา อารมฺมณาธิปติ สหชาตาธิปติ ฯ สงฺขิตฺตํ ฯ สหชาตาธิปติ อุเปกฺขาสหคตาธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๕๐๒) ធម៌ ដែលប្រទុំរដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រទុំរដោយបីតិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និង សហជាតាធិបតិ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ សហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិ-ធម៌ ដែលប្រទុំរដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដែលប្រទុំរដោយបីតិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(๕๐๓) ធម៌ ដែលប្រទុំរដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រទុំរដោយឧបេក្ខា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

(๕๐๔) ធម៌ ដែលប្រទុំរដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រទុំរដោយបីតិផង ធម៌ ដែលប្រទុំរដោយសុខផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ សហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលប្រទុំរដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដែលប្រទុំរដោយបីតិផង ដែលប្រទុំរដោយសុខ ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(๕๐๕) ធម៌ ដែលប្រទុំរដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រទុំរដោយឧបេក្ខា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិ-បតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ សហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលប្រទុំរដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្ប-យុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(๕๐๖) ទុបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ បីតិសហ-
គតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អា-
រម្មណាធិបតិ ។ សង្ខិត្តំ ។ ទុបេក្ខាសហគតោ
ធម្មោ សុខសហគតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ។ សង្ខិត្តំ ។

(๕๐๗) ទុបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ បីតិសហ-
គតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិ-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ។ សង្ខិត្តំ ។

(๕๐๘) បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច
ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ បេ ។
សហជាតាធិបតិ បីតិសហគតា ច សុខសហគតា
ច អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ បីតិសហគតានំ ខន្ធានំ
អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๕๐๙) បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច
ធម្មោ សុខសហគតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ សង្ខិត្តំ ។

(๕๐๖) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ធម៌ ដែលប្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

(๕๐๗) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

(๕๐๘) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ បេ ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិក្តី ដែលប្រឡំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(๕๐๙) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

សហជាតាធិបតិ បីតិសហគតា ច សុខសហគតា ច អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ សុខសហគតានំ ខន្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[๕๑๐] បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច ធម្មោ ឧបេក្ខាសហគតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ។ សង្ខិត្តំ ។

[๕๑๑] បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិ-បតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ។បេ។ សហជាតាធិបតិ បីតិសហគតា ច សុខសហគតា ច អធិបតិ សម្បយុត្តកានំ បីតិសហគតានញ្ច សុខ-សហគតានញ្ច ខន្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[๕๑๒] បីតិសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា

ปัตถัฏฐกะ: ปญฺหาวาโร:

ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិក្តី ប្រឡំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដែលប្រឡំដោយសុខ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(๙๑๐) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ឲ្យដល់អារម្មណាធិបតិ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

(๙๑๑) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ឲ្យដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ។ បេ ។ សហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិក្តី អធិបតិធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ដែលប្រឡំដោយសុខផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(๙๑๒) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលប្រឡំដោយវិបីតិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ក្នុង មុន ។

បីតិសហគតា ខន្ធា បច្ចយា បច្ចយានំ បច្ចយានំ បីតិសហ-
គតានំ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ បីតិ-
សហគតំ អនុលោមំ កោត្រភុស្ស អនន្តរបច្ចយេន
បច្ចយោ ។ ឥមិនា ការណេន សព្ពេសំ បឋានំ
បច្ចយោតិ ឌីបេតព្ពំ ។ អនុលោមំ ភេទានុស្ស
កោត្រភុ បក្ខស្ស ភេទានំ មក្ខស្ស មក្ខោ ផលស្ស
ផលំ ផលស្ស អនុលោមំ បីតិសហគតាយ ផល-
សមាបត្តិយា អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥៧៣) បីតិសហគតោ ឆន្ទោ សុខសហគ-
តស្ស ឆន្ទស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា
បុរិមា បីតិសហគតា ខន្ធា បច្ចយានំ បច្ចយានំ
សុខសហគតានំ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ
បីតិសហគតំ អនុលោមំ សុខសហគតស្ស កោត្រ-
ភុស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ បីតិសហគតំ អនុ-
លោមំ សុខសហគតស្ស ភេទានុស្ស ។ សង្ខិត្តំ ។
បីតិសហគតំ អនុលោមំ សុខសហគតាយ ផល-
សមាបត្តិយា អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ។

ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ក្រោយ។ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិត គប្បីសំដែងថា ជាបច្ច័យ នៃបទទាំងអស់ ដោយហេតុនេះបុះ ។ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃវោទានៈ គោត្រភូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ វោទានៈ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ មគ្គ (ជាបច្ច័យ) នៃផល ផល (ជាបច្ច័យ) នៃផល អនុលោម ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(៥១៣) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំងឡាយ មុន ។ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ក្រោយ។ ដែលប្រឡំដោយសុខ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ ដែលប្រឡំដោយសុខ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម ដែលប្រឡំដោយបីតិ (ជាបច្ច័យ) នៃវោទានៈ ដែលប្រឡំដោយសុខ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ អនុលោម ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលប្រឡំដោយសុខ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(๕๑๔) បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧបេក្ខាសហគតស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បីតិសហគតំ ចុតិចិត្តំ ឧបេក្ខាសហគតស្ស ឧបបត្តិចិត្តស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បីតិសហគតំ ភវង្គំ អាវជ្ជនាយ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បីតិសហគតា វិញ្ញាណញ្ចាតុ កិរិយាមនោវិញ្ញាណញ្ចាតុយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បីតិសហគតំ ភវង្គំ ឧបេក្ខាសហគតស្ស ភវង្គស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បីតិសហគតំ កុសលាកុសលំ ឧបេក្ខាសហគតស្ស វុដ្ឋានស្ស កិរិយំ វុដ្ឋានស្ស ផលំ វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๕๑๕) បីតិសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា បីតិសហគតា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ បីតិសហគតានញ្ច សុខសហគតានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បីតិសហគតំ អនុលោមំ បីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច គោត្រភុស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

បីតិត្តិកៈ បញ្ហាវារៈ

(๕๑๔) ធម៌ ដែលប្រឡូំដោយបីតិ ជាបច្ចយ នៃធម៌ ដែលប្រឡូំដោយឧបេក្ខា ដោយអនន្តរប្បច្ចយ តឺ ចុតិចិត្ត ដែលប្រឡូំដោយបីតិ ជាបច្ចយ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលប្រឡូំដោយឧបេក្ខា ដោយអនន្តរប្បច្ចយ ភវង្គៈ ដែលប្រឡូំដោយបីតិ ជាបច្ចយ នៃអាវជ្ជនៈ ដោយអនន្តរប្បច្ចយ វិបាកមនោវិញ្ញាណធាតុ ដែលប្រឡូំដោយបីតិ ជាបច្ចយ នៃកិរិយាមនោវិញ្ញាណធាតុ ដោយអនន្តរប្បច្ចយ ភវង្គៈ ដែលប្រឡូំដោយបីតិ ជាបច្ចយ នៃភវង្គៈ ដែលប្រឡូំដោយឧបេក្ខា ដោយអនន្តរប្បច្ចយ កុសលនិងអកុសល ដែលប្រឡូំដោយបីតិ (ជាបច្ចយ) នៃវុដ្ឋានៈ ដែលប្រឡូំដោយឧបេក្ខា កិរិយា (ជាបច្ចយ) នៃវុដ្ឋានៈ ផល (ជាបច្ចយ) នៃវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ចយ ។

(๕๑๕) ធម៌ ដែលប្រឡូំដោយបីតិ ជាបច្ចយ នៃធម៌ ដែលប្រឡូំដោយបីតិសហ ធម៌ ដែលប្រឡូំដោយសុខសហ ដោយអនន្តរប្បច្ចយ តឺ ខន្ធតាំងឡាយ មុន ៗ ដែលប្រឡូំដោយបីតិ ជាបច្ចយ នៃខន្ធតាំងឡាយ ក្រោយ ៗ ដែលប្រឡូំដោយបីតិសហ ប្រឡូំដោយសុខសហ ដោយអនន្តរប្បច្ចយ អនុលោម ដែលប្រឡូំដោយបីតិ ជាបច្ចយ នៃគោត្រភូ ដែលប្រឡូំដោយបីតិសហ ប្រឡូំដោយសុខសហ ដោយអនន្តរប្បច្ចយ ។

សន្ធិវុត្តំ ។ បីតិសហគតំ អនុលោមំ បីតិសហគតាយ ច សុខសហគតាយ ច ឧបេក្ខាសហគតាយ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๕๑๖) សុខសហគតោ ធម្មោ សុខសហគតស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា សុខសហគតា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ សុខសហគតានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សុខសហគតំ អនុលោមំ សុខសហគតស្ស តោត្រកុស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សន្ធិវុត្តំ ។ សុខសហគតំ អនុលោមំ សុខសហគតាយ ឧបេក្ខាសហគតាយ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๕๑๗) សុខសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា សុខសហគតា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ បីតិសហគតានំ ខន្ធានំ ។ សន្ធិវុត្តំ ។ សុខសហគតំ អនុលោមំ បីតិសហគតាយ ឧបេក្ខាសហគតាយ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

សេចក្តីបំប្រួញ ។ អនុលោម ដែលប្រកបដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលប្រកបដោយបីតិធម៌ ប្រកបដោយសុខធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(៥១៦) ធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ ឲ្យកើត មុន ។ ដែលប្រកបដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ឲ្យកើត ក្រោយ ។ ដែលប្រកបដោយសុខ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម ដែលប្រកបដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ ដែលប្រកបដោយសុខ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ អនុលោម ដែលប្រកបដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលប្រកបដោយសុខ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(៥១៧) ធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយបីតិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ ឲ្យកើត មុន ។ ដែលប្រកបដោយសុខ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធទាំង៣ ឲ្យកើត ក្រោយ ។ ដែលប្រកបដោយបីតិ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ អនុលោម ដែលប្រកបដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលប្រកបដោយបីតិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[๕๑๖] សុខសហគតោ ធម្មោ ទុក្ខោ សហគ.
តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សុខសហ.
គតំ ចុតិចិត្តំ ទុក្ខសហគតស្ស ឧបបត្តិចិត្តស្ស
អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សុខសហគតំ ភវង្គំ អាវជ្ជ.
នាយ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សុខសហគតំ
កាយវិញ្ញាណំ វិបាកមនោធាតុយា អនន្តរប្បច្ចយេន
បច្ចយោ សុខសហគតា វិបាកមនោវិញ្ញាណធាតុ កិរិ.
យាមនោវិញ្ញាណធាតុយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សុខសហគតំ ភវង្គំ ទុក្ខសហគតស្ស ភវង្គស្ស
អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សុខសហគតំ ឥដ្ឋារ.
ម្មណំ ទុក្ខសហគតស្ស វុដ្ឋានស្ស តិរិយំ
វុដ្ឋានស្ស ដ.បំ វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ។

[๕๑๗] សុខសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគ.
តស្ស ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ច.
យេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា សុខសហគតា ខន្ធ
បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ បីតិសហគតានញ្ច សុខសហគ.
តានញ្ច ខន្ធានំ ។ សង្ខិត្តំ ។ សុខសហគតំ អនុ.
លោមំ បីតិសហគតាយ ច សុខសហគតាយ ច
ជវនវោដ្ឋព្ពនាយ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ปีตินิทเทส: ปญฺหาวาโร:

(๕๑๘) ธมฺมา ที่เกิดพร้อมด้วยสุข ชื่อว่าปัจจัย แห่งธรรม ที่เกิดพร้อมด้วยอุเบกขา โดยอนันตรปัจจัย คือ จุติจิต ที่เกิดพร้อมด้วยสุข ชื่อว่าปัจจัย แห่งอุปปัตติจิต ที่เกิดพร้อมด้วยอุเบกขา โดยอนันตรปัจจัย ขันธ์: ที่เกิดพร้อมด้วยสุข ชื่อว่าปัจจัย แห่งอายตนะ: โดยอนันตรปัจจัย กายวิญญาณ ที่เกิดพร้อมด้วยสุข ชื่อว่าปัจจัย แห่งวิปากมโนธาตุ โดยอนันตรปัจจัย วิปากมโนวิญญาณธาตุ ที่เกิดพร้อมด้วยสุข ชื่อว่าปัจจัย แห่งกิริยามโนวิญญาณธาตุ โดยอนันตรปัจจัย ขันธ์: ที่เกิดพร้อมด้วยสุข ชื่อว่าปัจจัย แห่งขันธ์: ที่เกิดพร้อมด้วยอุเบกขา โดยอนันตรปัจจัย กุศลนิรัสอกุศล ที่เกิดพร้อมด้วยสุข (ชื่อว่าปัจจัย) แห่งอุปาทาน: ที่เกิดพร้อมด้วยอุเบกขา กิริยา (ชื่อว่าปัจจัย) แห่งอุปาทาน: ผล ชื่อว่าปัจจัย แห่งอุปาทาน: โดยอนันตรปัจจัย ฯ

(๕๑๙) ธมฺมา ที่เกิดพร้อมด้วยสุข ชื่อว่าปัจจัย แห่งธรรม ที่เกิดพร้อมด้วยปีติสหรคต ธรรม ที่เกิดพร้อมด้วยสุขสหรคต โดยอนันตรปัจจัย คือ ขันธ์ทั้งหลาย มุ่งหน้า ที่เกิดพร้อมด้วยสุข (ชื่อว่าปัจจัย) แห่งขันธ์ทั้งหลาย ภายหลัง ๆ ที่เกิดพร้อมด้วยปีติสหรคต ด้วยสุขสหรคต ฯ สเหตุกปฏิสนธิ ฯ อนุโลม ที่เกิดพร้อมด้วยสุข ชื่อว่าปัจจัย แห่งผลสมาบัติ ที่เกิดพร้อมด้วยปีติสหรคต ด้วยสุขสหรคต โดยอนันตรปัจจัย ฯ

(๕๒๐) ขุเปกฺขาสหคโต ธมฺโม ขุเปกฺขา-สหคตสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย อาวชฺชนา ปญฺจนฺนํ วิญฺญาณานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย ปุริมา ปุริมา ขุเปกฺขาสหคตา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ ขุเปกฺขาสหคตานํ ขนฺธานํ ฯ สนฺติกฺเข ฯ ขุเปกฺขาสหคตํ อนุโลมํ ขุเปกฺขาสหคตาย ผลสมาปตฺติยา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๕๒๑) ขุเปกฺขาสหคโต ธมฺโม ปีติสหคตสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย ขุเปกฺขาสหคตํ ปุถุตฺติกฺเข ปีติสหคตสฺส ขุปปตฺติกฺขเณ อาวชฺชนา ปีติสหคตานํ ขนฺธานํ วิภาคกมโนทานตฺถ ปีติสหคตาย วิภาคกมโนวิญฺญาณทานตฺถยา ขุเปกฺขาสหคตํ ภวงฺคํ ปีติสหคตสฺส ภวงฺคสฺส ขุเปกฺขาสหคตํ กุสลากุสลํ ปีติสหคตสฺส วุฏฺฐานสฺส ตทภิยา วุฏฺฐานสฺส ผลํ วุฏฺฐานสฺส ธาตุยา วุฏฺฐานสฺส ธาตุยา วุฏฺฐานสฺส ธาตุยา

(๙๒๐) ធម៌ ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ អាវជ្ជនៈ ជាបច្ច័យនៃបញ្ចវិញ្ញាណ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ខន្ធទាំង៣ ឲ្យកើតមុន ។ ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធទាំង៣ ឲ្យកើតក្រោយ ។ ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ អនុលោម ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា (ជាបច្ច័យ) នៃផលសមាបត្តិ ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ របស់បុគ្គល កាលចេញ អំពីនិរោធ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(๙๒๑) ធម៌ ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយបីតិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ចុតិចិត្ត ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា (ជាបច្ច័យ) នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលប្រកបដោយបីតិ អាវជ្ជនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធទាំង៣ ដែលប្រកបដោយបីតិ វិបាកមនោធាតុ (ជាបច្ច័យ) នៃវិបាកមនោវិញ្ញាណធាតុ ដែលប្រកបដោយបីតិ ភវង្គៈ ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា (ជាបច្ច័យ) នៃភវង្គៈ ដែលប្រកបដោយបីតិ កុសលនិងអកុសល ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា (ជាបច្ច័យ) នៃវុដ្ឋានៈ ដែលប្រកបដោយបីតិ កិរិយា (ជាបច្ច័យ) នៃវុដ្ឋានៈ ផល (ជាបច្ច័យ) នៃវុដ្ឋានៈ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ របស់បុគ្គល កាលចេញអំពីនិរោធ

បឹតិសហគតាយ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๕๒๒) ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ សុខសហគតស្ស ធម្មស្ស ... បឹតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ តានិយេវ ច កមជានិ ឯយាមេតញ្ចាឯ ។

(๕๒๓) បឹតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច ធម្មោ បឹតិសហគតស្ស ធម្មស្ស ... សុខសហគតស្ស ធម្មស្ស ... ឧបេក្ខាសហគតស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បឹតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច ចុតិចិត្តំ ឧបេក្ខាសហគតស្ស ឧបបត្តិចិត្តស្ស បឹតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច ភវង្គំ អាវជ្ជនាយ បឹតិសហគតា ច សុខសហគតា ច វិញ្ញាណញ្ចាយតនកុសលា តំវិបាកមនោវិញ្ញាណធាតុ កិរិយាមនោវិញ្ញាណធាតុយា បឹតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច ភវង្គំ ឧបេក្ខាសហគតស្ស ភវង្គស្ស បឹតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច កុសលាកុសលំ ឧបេក្ខាសហគតស្ស វុដ្ឋានស្ស កិរិយំ វុដ្ឋានស្ស ផលំ វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលប្រឡូវដោយបីតិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៥៦២] ធម៌ ដែលប្រឡូវដោយឧបេក្ខា (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលប្រឡូវដោយសុខ . . . ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡូវដោយបីតិផង ធម៌ ដែលប្រឡូវដោយសុខផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ឯដំណើរទាំងនោះ បណ្ឌិត គប្បីកំណត់ចុះ ។

[៥៦៣] ធម៌ ដែលប្រឡូវដោយបីតិក្តី ធម៌ ដែលប្រឡូវដោយសុខក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលប្រឡូវដោយបីតិ . . . នៃធម៌ ដែលប្រឡូវដោយសុខ . . . ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡូវដោយឧបេក្ខា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ចុតិចិត្ត ដែលប្រឡូវដោយបីតិក្តី ប្រឡូវដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលប្រឡូវដោយឧបេក្ខា កវង្គៈ ដែលប្រឡូវដោយបីតិក្តី ប្រឡូវដោយសុខក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃអាវជ្ជនៈ វិបាកមនោវិញ្ញាណធាតុ ដែលប្រឡូវដោយបីតិក្តី ប្រឡូវដោយសុខក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃកិរិយាមនោវិញ្ញាណធាតុ កវង្គៈ ដែលប្រឡូវដោយបីតិក្តី ប្រឡូវដោយសុខក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃកវង្គៈ ដែលប្រឡូវដោយឧបេក្ខា កុសលនិងអកុសល ដែលប្រឡូវដោយបីតិក្តី ប្រឡូវដោយសុខក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃវុដ្ឋានៈ ដែលប្រឡូវដោយឧបេក្ខា កិរិយា (ជាបច្ច័យ) នៃវុដ្ឋានៈ ផល ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(๕๒๔) បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា បីតិសហគតា ច សុខសហគតា ច ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ បីតិសហគតានញ្ច សុខសហគតានញ្ច ខន្ធានំ ។ សន្ទិដ្ឋំ ។ បីតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច អនុលោមំ បីតិសហគតាយ ច សុខសហគតាយ ច ផលសមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๕๒๕) បីតិសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនន្តរប្បច្ចយសទិសំ ។

(๕๒๖) បីតិសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បីតិសហគតោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បដិច្ចសទិសំ ។ សហជាតេ ឧស បញ្ហា ។

(๕๒๔) ធម៌ ដែលប្រទ្បាំដោយបីតិក្តី ធម៌ ដែលប្រទ្បាំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រទ្បាំដោយបីតិផង ធម៌ ដែលប្រទ្បាំដោយសុខផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធចាំងទ្បាយ មុន ។ ដែលប្រទ្បាំដោយបីតិក្តី ប្រទ្បាំដោយសុខក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធចាំងទ្បាយ ក្រោយ ។ ដែលប្រទ្បាំដោយបីតិផង ប្រទ្បាំដោយសុខផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ អនុលោម ដែលប្រទ្បាំដោយបីតិក្តី ប្រទ្បាំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដែលប្រទ្បាំដោយបីតិផង ប្រទ្បាំដោយសុខផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(๕๒๕) ធម៌ ដែលប្រទ្បាំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រទ្បាំដោយបីតិ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ។ ប្រហែលគ្នានឹងអនន្តរប្បច្ច័យដែរ ។

(๕๒๖) ធម៌ ដែលប្រទ្បាំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រទ្បាំដោយបីតិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលប្រទ្បាំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ បញ្ហា ๑๐ កង៏សហជាតប្បច្ច័យ ។

(๕๒๗) បីតិសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯវំ ឯកុប្បាទា ... ឯកនិរោធា ... ឯកវិបាកា ... ឯកាហារា ... ឯកសំសគ្គា ... ឯកវិប្បយុត្តា ... ឯកភូមកា ... ឯការម្មណា ... ឯកវត្ថុកា ... ឯកាធិបតិនោ ... ឯកាធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយេន បច្ចយោ បកតូបនិស្សយេន បច្ចយោ ។ បកតូបនិស្សយោ បីតិសហគតំ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ បីតិសហគតេន ចិត្តេន ទានំ ទេតិ សីលំ សមាទិយតិ ឧបោសថកម្មំ ករោតិ បីតិសហគតំ ឈានំ ឧប្បាទេតិ វិបស្សនំ ... មគ្គំ ... សមាបត្តិំ ឧប្បាទេតិ អាទំ ផលេតិ ទិដ្ឋេ ធម្មេ កល្លាតំ បីតិសហគតំ សីលំ ... សុតំ ... ចាគំ ... បញ្ញំ ឧបនិស្សាយ បីតិសហគតេន ចិត្តេន ទានំ ទេតិ សីលំ សមាទិយតិ អាទំ ផលេតិ ទិដ្ឋេ ធម្មេ កល្លាតំ បីតិសហគតំ ភយំ ... មោហំ អាទំ ទិដ្ឋេ ... បត្តនំ ឧបនិស្សាយ បីតិសហគតេន ចិត្តេន ទានំ ទេតិ សីលំ សមាទិយតិ ឧបោសថកម្មំ ករោតិ បីតិសហគតំ ឈានំ ឧប្បាទេតិ សមាបត្តិំ ឧប្បាទេតិ

បឋិត្តិក: បញ្ហាវារ:

(๕๖๗) ធម្មា ដែលប្រឡំដោយបឋិតិ ជាបច្ច័យ នៃធម្មា ដែលប្រឡំដោយបឋិតិ ដោយអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយ-បច្ច័យ ។ បញ្ហា ១០ យ៉ាង បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផងចុះ ។

(๕๖๘) ធម្មា ដែលប្រឡំដោយបឋិតិ ជាបច្ច័យ នៃធម្មា ដែលប្រឡំដោយបឋិតិ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសទ្ធា ដែលប្រឡំដោយបឋិតិ ហើយឲ្យទាន សមា-ទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ញុំាងឈាន ដែលប្រឡំដោយបឋិតិ ឲ្យកើតឡើង ដោយចិត្ត ដែលប្រឡំដោយបឋិតិ ញុំាងវិបស្សនា . . . ញុំាងមគ្គ . . . ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើងមានះ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ (អាស្រ័យ)សីល ដែលប្រឡំដោយបឋិតិ . . . សុតៈ . . . ចាគៈ . . . អាស្រ័យបញ្ញា ហើយឲ្យទាន សមាទានសីល ដំឡើងមានះ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ ដោយចិត្ត ដែលប្រឡំដោយបឋិតិ (អាស្រ័យ)ពគៈ ដែលប្រឡំដោយបឋិតិ . . . មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ . . . អាស្រ័យសេចក្តីក្រោធ ហើយឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ញុំាងឈាន ដែលប្រឡំដោយបឋិតិ ឲ្យកើតឡើង ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដោយចិត្ត ដែលប្រឡំដោយបឋិតិ

បីតិសហគតេន ចិត្តេន អនិដ្ឋំ អារម្មណំ បដិសំវេទតិ ... បីតិសហគតេ កាមាវចរេ ... បីតិសហគតេ រូបាវចរេ ... បីតិសហគតេ អរូបាវចរេ ... បីតិសហគតេ លោកុត្តរេ ... បីតិសហគតេ ហីនេ ... បីតិសហគតេ មជ្ឈិមេ ... បីតិសហគតេ បណីតេ ... បីតិសហគតេ អតីតេ ... បីតិសហគតេ អនាគតេ ... បីតិសហគតេ បច្চុប្បន្នេ ... បីតិសហគតេ អជ្ឈត្តេ ... បីតិសហគតេ ពហិទ្ធេ ... បីតិសហគតេ អជ្ឈត្តពហិទ្ធេ ... បីតិសហគតេ ទស្សនេន បហាតព្ពេ ... បីតិសហគតេ ភាវនាយ បហាតព្ពេ ... បីតិសហគតេ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្ពេ ... បីតិសហគតេ ទស្សនភាវនាយ បហាតព្ពេ ... បីតិសហគតេ ទស្សនេន បហាតព្ពហេតុកេ ... បីតិសហគតេ ភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកេ ... បីតិសហគតេ នេវទស្សនភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកេ ... បីតិសហគតេ អាចយគាមិនិ ... បីតិសហគតេ អបចយគាមិនិ ... បីតិសហគតេ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិនិ ... បីតិសហគតេ សេក្ខេ ... បីតិសហគតេ អសេក្ខេ ... បីតិសហគតេ នេវសេក្ខនាសេក្ខេ ... បីតិសហគតេ បរិត្តេ ... បីតិសហគតេ មហគ្គតេ ... បីតិសហគតេ អប្បមាណេ ... បីតិសហគតេ អារម្មណេ ... បីតិសហគតេ នេវារម្មណនានារម្មណេ ... បីតិសហគតេ ឧប្បន្នេ ... បីតិសហគតេ អនុប្បន្នេ ... បីតិសហគតេ ឧប្បាទិនិ ... បីតិសហគតេ អនុប្បាទិនិ ... បីតិសហគតេ តិកាលិកេ ... បីតិសហគតេ តិកាលិកេ ... បីតិសហគតេ តិកាលិកេ

យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ និយាយពាក្យកុហក និយាយពាក្យញុះញង់ និយាយពាក្យឥតប្រយោជន៍ ភាវៈ-ត លបឆក់យកទ្រព្យគេ ប្លន់យកផ្លុះមួយ ឈរចាំស្កាត់កណ្តាលផ្លូវ គប់រកប្រពន្ធបុគ្គលដទៃ សម្រាប់អ្នកស្រុក សម្រាប់អ្នកនិគម ដោយចិត្ត ដែលប្រឡូកដោយបីតិ សទ្ធា ដែលប្រឡូកដោយបីតិ . . . សីល សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា ភគៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ . . . សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលប្រឡូកដោយបីតិ នៃសីល សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា ភគៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៩២៩) ធម៌ ដែលប្រឡូកដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡូកដោយសុខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសទ្ធា ដែលប្រឡូកដោយបីតិ ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រឡូកដោយសុខ ។ បេ ។ ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើងមានៈប្រការនៃទិដ្ឋិ (អាស្រ័យ)សីល ដែលប្រឡូកដោយបីតិ . . . សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា ភគៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ . . . អាស្រ័យសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រឡូកដោយសុខ ។ បេ ។

សរាគភាវំ ឧប្បាទេតិ សុខសហគតេន ចិត្តេន អនិដ្ឋំ អានិយតិ ... ឯតមយត្ថំ ភវេតិ បីតិសហគតា សទ្ធា ... បត្តិ សុខសហគតាយ សទ្ធាយ បត្តិយា សុខសហគតស្ស ភាយវិញ្ញាណស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๕๓๐) បីតិសហគតោ ឧម្មា ឧបេក្ខាសហគតស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បកតូបនិស្សយោ បីតិសហគតំ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ឧបេក្ខាសហគតេន ចិត្តេន ទានំ ទេតិ ... អភិញ្ញំ ឧប្បាទេតិ សមាបត្តិំ ឧប្បាទេតិ ... ជិនិត្តិ តណ្ហាតិ បីតិសហគតំ សីលំ ... បត្តិំ ឧបនិស្សាយ ឧបេក្ខាសហគតេន ចិត្តេន ទានំ ទេតិ ... ឯតមយត្ថំ ភវេតិ បីតិសហគតា សទ្ធា ... បត្តិ ឧបេក្ខាសហគតាយ សទ្ធាយ បត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ញ្ចាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយសុខ . . . សម្រាប់អ្នកនិគម សទ្ធា ដែលច្រឡំ ដោយបីតិ . . . សេចក្តីជ្រាបថា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលច្រឡំ ដោយសុខ នៃសេចក្តីជ្រាបថា និងកាយវិញ្ញាណ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៥៣០) ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូ-បនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យសទ្ធា ដែលច្រឡំដោយបីតិ ហើយឲ្យទាន ដោយ ចិត្ត ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា . . . ញ្ចាំងអភិញ្ញា ឲ្យកើតឡើង ញ្ចាំង សមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង . . . ប្រកាន់ទិដ្ឋិ (អាស្រ័យ)សីល ដែលច្រឡំ ដោយបីតិ . . . អាស្រ័យសេចក្តីជ្រាបថា ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា . . . សម្រាប់អ្នកនិគម សទ្ធា ដែលច្រ-ឡំដោយបីតិ . . . សេចក្តីជ្រាបថា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលច្រឡំ ដោយឧបេក្ខា និងសេចក្តីជ្រាបថា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๕๓๑) ปีติสหคตา ธมฺมา ปีติสหคต-
ตาสฺส ๓ สุขสหคตาสฺส ๓ ธมฺมสฺส อุปนิสฺส-
ยปจฺจเยน ปจฺจยา อารมฺมณูปนิสฺสยา อนนฺต-
รูปนิสฺสยา ปกตูปนิสฺสยา ฯ ปกตูปนิสฺส-
ยา ปีติสหคตํ สทฺธึ อุปนิสฺสาย ปีติส-
หคตสฺส ๓ สุขสหคตสฺส ๓ จิตฺตสฺส ฐานํ
เจตฺถ ... ฉนฺทึ ครุกาติ ปีติสหคตํ สุขส-
หคตํ สีลํ ... ปตฺถนํ อุปนิสฺสาย ปีติส-
หคตสฺส ๓ สุขสหคตสฺส ๓ จิตฺตสฺส ฐานํ
เจตฺถ ... นิกนฺตยาตฺถ ครุกาติ ปีติสหคตา
สทฺธา ... ปตฺถนา ปีติสหคตาย ๓ สุข-
สหคตาย ๓ สทฺธาย ปตฺถนาย อุปนิสฺส-
ยปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๕๓๒) สุขสหคตา ธมฺมา สุขสห-
คตสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสยปจฺจเยน ปจฺจยา
อารมฺมณูปนิสฺสยา อนนฺตรูปนิสฺสยา ปกตู-
ปนิสฺสยา ฯ ปกตูปนิสฺสยา สุขสหคตํ
สทฺธึ อุปนิสฺสาย สุขสหคตสฺส จิตฺตสฺส ฐานํ
เจตฺถ ... ฉนฺทึ ครุกาติ สุขสหคตํ สีลํ ...

(๕๓๑) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខផង ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។ បានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យនូវសទ្ធា ដែលប្រឡំដោយបីតិ ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ប្រឡំដោយសុខផង ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល ដែលប្រឡំដោយបីតិ ប្រឡំដោយសុខ ... អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ប្រឡំដោយសុខផង ... សម្ងាប់អ្នកនិគម សទ្ធា ដែលប្រឡំដោយបីតិ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ប្រឡំដោយសុខផង នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

(๕๓๒) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។ បានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ បុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ដែលប្រឡំដោយសុខ ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រឡំដោយសុខ ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល ដែលប្រឡំដោយសុខ ...

ปตฺตนฺติ ... สุขสหคตํ กายวิญฺญาณนฺติ ผุสนลกฺขณาย ผุสนรสาย ผุสนปจฺจุปฏฺฐานาย ผุสนปทฏฺฐานาย ... เอกมงฺคนฺติ กถนฏฺเฐน สุขสหคตา สญฺญา ... ปตฺตา ... สุขสหคตํ กายวิญฺญาณนฺติ สุขสหคตาย สญฺญาย ปตฺตาย สุขสหคตสฺส กายวิญฺญาณสฺส ผุสนลกฺขณาย ผุสนปจฺจุปฏฺฐานาย ผุสนปทฏฺฐานาย ๆ

(๕๓๓) สุขสหคตา ธมฺมา ปีติสหคตสฺส ธมฺมสฺส ผุสนลกฺขณาย ผุสนปจฺจุปฏฺฐานาย ผุสนปทฏฺฐานาย อารมฺมณปจฺจยา อนนฺตรูปนิสฺสยา ปกตูปนิสฺสยา ๆ ปกตูปนิสฺสยา สุขสหคตํ สญฺญํ ผุสนลกฺขณาย ปีติสหคตสฺส ... ธมฺมสฺส ... สุขสหคตํ สีลํ ... ปตฺตนฺติ ... สุขสหคตํ กายวิญฺญาณนฺติ ผุสนลกฺขณาย ปีติสหคตสฺส ... เอกมงฺคนฺติ กถนฏฺเฐน สุขสหคตา สญฺญา ... ปตฺตา ... สุขสหคตํ กายวิญฺญาณนฺติ ปีติสหคตาย สญฺญาย ปตฺตาย ผุสนลกฺขณาย ผุสนปจฺจุปฏฺฐานาย ผุสนปทฏฺฐานาย ๆ

បីតិត្តិកៈ បញ្ហាវារៈ

នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ... អាស្រ័យនូវកាយវិញ្ញាណ ដែលប្រឡំដោយសុខ ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រឡំដោយសុខ .. សម្ងាប់អ្នកនិគម សទ្ធា ដែលប្រឡំដោយសុខ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ... កាយវិញ្ញាណ ដែលប្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលប្រឡំដោយសុខ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា នៃកាយវិញ្ញាណ ដែលប្រឡំដោយសុខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๕๓๓) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ បុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ដែលប្រឡំដោយសុខ ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រឡំដោយបីតិ ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល ដែលប្រឡំដោយសុខ ... នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ... អាស្រ័យនូវកាយវិញ្ញាណ ដែលប្រឡំដោយសុខ ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រឡំដោយបីតិ ... សម្ងាប់អ្នកនិគម សទ្ធា ដែលប្រឡំដោយសុខ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ... កាយវិញ្ញាណ ដែលប្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលប្រឡំដោយបីតិ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๕๓๔) สุขสหคตา ธมฺมา อุเปกฺขาสหคตสฺส ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย อารมฺมณูปนิสฺสโย อนนฺตรูปนิสฺสโย ปกตูปนิสฺสโย ฯ ปกตูปนิสฺสโย สุขสหคตํ สนฺตึ อุปนิสฺสาย อุเปกฺขาสหคตสฺส ติณฺณนฺน ขนฺธานํ เทติ ... อกิริยพฺยากตสฺส ... นิพฺพตฺติ กฺขณาติ สุขสหคตสฺส สีลสฺส ... ปญฺญาย ... สุขสหคตสฺส กายวิญฺญาณสฺส อุปนิสฺสาย อุเปกฺขาสหคตสฺส ติณฺณนฺน ขนฺธานํ เทติ ... นิกนฺตึ กเรติ สุขสหคตา สทฺธา ... ปญฺญา ... สุขสหคตสฺส กายวิญฺญาณสฺส อุเปกฺขาสหคตาย สทฺธาย ปญฺญาย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๕๓๕) สุขสหคตา ธมฺมา ปีติสหคตสฺส จ สุขสหคตสฺส จ ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย อารมฺมณูปนิสฺสโย อนนฺตรูปนิสฺสโย ปกตูปนิสฺสโย ฯ ปกตูปนิสฺสโย สุขสหคตํ สนฺตึ อุปนิสฺสาย ปีติสหคตสฺส จ สุขสหคตสฺส จ ติณฺณนฺน ขนฺธานํ เทติ ... นิพฺพตฺติ กฺขณาติ สุขสหคตสฺส สีลสฺส ... ปญฺญาย ...

(๕๓๔) ធម៌ ដែលប្រកប្បរដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកប្បរដោយឧបេក្ខា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកប្បរដោយឧបេក្ខា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកប្បរដោយឧបេក្ខា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកប្បរដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកប្បរដោយឧបេក្ខា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๕๓๕) ធម៌ ដែលប្រកប្បរដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកប្បរដោយបីតិផង ធម៌ ដែលប្រកប្បរដោយសុខផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអនន្តរូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យនូវសទ្ធា ដែលប្រកប្បរដោយសុខ ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រកប្បរដោយបីតិផង ប្រកប្បរដោយសុខផង ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល ដែលប្រកប្បរដោយសុខ ... នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ...

សុខសហគតំ កាយវិញ្ញាណំ ឧបនិស្សាយ បីតិ-
សហគតេន ច សុខសហគតេន ច ចិត្តេន ផុដំ
ហោតិ ... ឯកមឃាតំ ករោតិ ។បេ។ សុខសហ-
គតា សទ្ធា ... បត្តជា ... សុខសហគតំ កាយ-
វិញ្ញាណំ បីតិសហគតាយ ច សុខសហគតាយ ច
សទ្ធាយ បត្តជាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥៣៦) ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧបេក្ខា-
សហគតស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិ-
ស្សយោ ។ បកតូបនិស្សយោ ឧបេក្ខាសហគតំ
ទានំ ឧបនិស្សាយ ឧបេក្ខាសហគតេន ចិត្តេន ផុដំ
ហោតិ ... អភិញ្ញំ ឧប្បាទេតិ ... ឩនដ្ឋី កល្យាតំ
ឧបេក្ខាសហគតំ សីលំ ... បត្តំ ឧបនិស្សាយ
ឧបេក្ខាសហគតេន ចិត្តេន ផុដំ ហោតិ ... ឯ-
កមឃាតំ ករោតិ ឧបេក្ខាសហគតា សទ្ធា ...
បត្តជា ឧបេក្ខាសហគតាយ សទ្ធាយ បត្តជាយ
ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ปีติตัตถกะ: ปัญหาวาระ:

อาស្រ័យនូវកាយវិញ្ញាណ ដែលប្រឡូកដោយសុខ ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រឡូកដោយបីតិផង ប្រឡូកដោយសុខផង . . . សម្ងាប់អ្នកនិគម ។ បេ ។ សទ្ធា ដែលប្រឡូកដោយសុខ . . . សេចក្តីប្រាថ្នា . . . កាយវិញ្ញាណ ដែលប្រឡូកដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលប្រឡូកដោយបីតិផង ប្រឡូកដោយសុខផង នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

(๕๓๖) ធម៌ ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ចានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យនូវសទ្ធា ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា . . . ញាំងអត្តភាព ឲ្យកើតឡើង . . . ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា . . . អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា . . . សម្ងាប់អ្នកនិគម សទ្ធា ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា . . សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

(๕๓๗) ខុបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ បីតិសហ-
គតស្ស ធម្មស្ស ខុបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូប-
និស្សយោ ។ បកតូបនិស្សយោ ខុបេក្ខាសហគតំ
សទ្ធំ ខុបនិស្សាយ បីតិសហគតេន ចិត្តេន ធាតុំ
ខនតិ ... ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ ខុបេក្ខាសហគតំ សីលំ
... បត្តំ ខុបនិស្សាយ បីតិសហគតេន ចិត្តេន
ធាតុំ ខនតិ ... និកមយាតំ ករោតិ ខុបេក្ខា-
សហគតា សទ្ធា ... បត្តិ បីតិសហគតាយ
សទ្ធាយ បត្តិយា ខុបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๕๓๘) ខុបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ សុខសហ-
គតស្ស ធម្មស្ស ខុបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូប-
និស្សយោ ។ បកតូបនិស្សយោ ខុបេក្ខាសហគតំ
សទ្ធំ ខុបនិស្សាយ សុខសហគតេន ចិត្តេន
ធាតុំ ខនតិ ... ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ ខុបេក្ខា-
សហគតំ សីលំ ... បត្តំ ខុបនិស្សាយ
សុខសហគតេន ចិត្តេន ធាតុំ ខនតិ ...

(๕๓๗) ធម៌ ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយបីតិ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ១ ដោយអនន្តរូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យនូវសទ្ធា ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រកបដោយបីតិ . . . ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា . . . អាស្រ័យ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រកបដោយបីតិ . . . សម្រាប់អ្នកនិគម សទ្ធា ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា . . . សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលប្រកបដោយបីតិ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

(៥៣៨) ធម៌ ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ១ ដោយអនន្តរូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យនូវសទ្ធា ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រកបដោយសុខ . . . ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា . . . អាស្រ័យ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រកបដោយសុខ . . .

อิเมหิ ปน ปีติสหคตาทีหิ สทฺธาทโย ... ปฏิลาภสมงฺคิสฺส สทฺธาย ปฏิลาภสมงฺคิสฺส สุขสหคตาย สทฺธาย ปฏิลาภสมงฺคิสฺส สุขสหคตสฺส กายวิญฺญาณสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๕๓๙) อุเปกฺขาสหคเตน ภนฺเต ปีติสหคตสฺส จ สุขสหคตสฺส จ ธมฺมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย อารมฺมณูปนิสฺสโย อนนฺตรูปนิสฺสโย ปกตูปนิสฺสโย ฯ ปกตูปนิสฺสโย อุเปกฺขาสหคตํ สทฺธึ อุปนิสฺสาย ปีติสหคเตน จ สุขสหคเตน จ จิตฺเตน ทานํ เทติ ... ทิฏฺฐึ คณฺหาติ อุเปกฺขาสหคตํ สีลํ ... ปตฺตึ อุปนิสฺสาย ปีติสหคเตน จ สุขสหคเตน จ จิตฺเตน ทานํ เทติ ... อิเมหิ ปน ปีติสหคตาทีหิ สทฺธาทโย ... ปฏิลาภสมงฺคิสฺส ปีติสหคตาย จ สุขสหคตาย จ สทฺธาย ปฏิลาภสมงฺคิสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

សម្ងាប់អ្នកនិគម សទ្ធា ដែលប្រឡំដោយឧបេក្ខា . . . សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលប្រឡំដោយសុខ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា នៃកាយ-វិញ្ញាណ ដែលប្រឡំដោយសុខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៥៣៩) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ចានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យនូវសទ្ធា ដែលប្រឡំដោយឧបេក្ខា ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ប្រឡំដោយសុខផង . . . ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល ដែលប្រឡំដោយឧបេក្ខា . . . អាស្រ័យ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ប្រឡំដោយសុខផង . . . សម្ងាប់អ្នកនិគម សទ្ធា ដែលប្រឡំដោយឧបេក្ខា . . . សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ប្រឡំដោយសុខផង នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[๕๔๐] បីតិសហគតោ ๑ សុខសហគតោ ๑ ឆម្មា បីតិសហគតស្ស ឆម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បកតូបនិស្សយោ បីតិសហគតន្តំ សុខសហគតន្តំ សន្ធំ ឧបនិស្សាយ បីតិសហគតេន ចិត្តេន ធាវំ នេតិ ... ដិដ្ឋិ កណ្ហាតិ បីតិសហគតន្តំ សុខសហគតន្តំ សីលំ ... បត្តំ ឧបនិស្សាយ បីតិសហគតេន ចិត្តេន ធាវំ នេតិ ... និកមយាតំ ករោតិ បីតិសហគតោ ๑ សុខសហគតោ ๑ សន្ធា ... បត្តោ បីតិសហគតាយ សន្ធាយ បត្តាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[๕๔๑] បីតិសហគតោ ๑ សុខសហគតោ ๑ ឆម្មា សុខសហគតស្ស ឆម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បកតូបនិស្សយោ បីតិសហគតន្តំ សុខសហគតន្តំ សន្ធំ ឧបនិស្សាយ សុខសហគតេន ចិត្តេន ធាវំ នេតិ ...

(๙๔๐) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ចានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យនូវសទ្ធា ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ប្រឡំដោយសុខផង ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រឡំដោយបីតិ . . . ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ប្រឡំដោយសុខផង . . . អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រឡំដោយបីតិ . . . សម្ងាប់អ្នកនិគម សទ្ធា ដែលប្រឡំដោយបីតិក្តី ប្រឡំដោយសុខក្តី . . . សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលប្រឡំដោយបីតិ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๙๔๑) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ចាន ដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យនូវសទ្ធា ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ប្រឡំដោយសុខផង ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រឡំដោយសុខ . . .

อิมัสมิญ หิ สติสัมโพชฌงเค สุขสหคตาย สัมมาสติยา ... ปัสสัทธิสัมโพชฌงเค สุขสหคตาย ปัสสัทธิยา ... สมาธิสัมโพชฌงเค สุขสหคตาย สัมมาสมาธิสสา ... อุเปกขาสัมโพชฌงเค สุขสหคตาย อุเปกขาย ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปีติ ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน สุขัง ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน จิตตัสสเอโกทิภาโว ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ผัสโส ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน เวทนา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน สัญญา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน เจตนา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน จิตตัง ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน วิตักโก ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน วิจาโร ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน อธิโมกโข ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัคคาโห ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน อุปัฏฐานัง ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน อุเปกขา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน มนสิการโร ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ผัสสปัญจมกา ธัมมา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน มนินทริยัง ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ชีวิตินทริยัง ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน สัทธินทริยัง ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน วิริยินทริยัง ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน สตินทริยัง ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน สมาธินทริยัง ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญญินทริยัง ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน สัทธาพลัง ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน วิริยพลัง ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน สติพลัง ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน สมาธิพลัง ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญญาพลัง ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน โลกุตตรา ธัมมา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน สุญญตา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน อนิมิตตา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน อัปปณิหิตา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ตโย ขันธา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ ขันธา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ อินทริยานิ ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ พลานิ ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ ฌานังคานิ ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ มัคคังคานิ ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ วิโมกขา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ สมาธี ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ สมาปัตติโย ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ ปัญญา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ อภิญญา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ ผัสสา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ เวทนา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ สัญญา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ เจตนา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ จิตตานิ ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ อธิโมกขา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ ปัคคหา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ อุปัฏฐานานิ ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ อุเปกขา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ มนสิการา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ ผัสสา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ ธัมมา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ มนินทริยานิ ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ ชีวิตินทริยานิ ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ สัทธินทริยานิ ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ วิริยินทริยานิ ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ สตินทริยานิ ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ สมาธินทริยานิ ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ ปัญญินทริยานิ ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ สัทธาพลานิ ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ วิริยพลานิ ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ สติพลานิ ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ สมาธิพลานิ ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ ปัญญาพลานิ ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ โลกุตตรา ธัมมา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ สุญญตา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ อนิมิตตา ... อิมัสมิญ หิ ฌาเน ปัญจ อัปปณิหิต

បីតិត្តិកៈ បញ្ហាវារៈ

ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល ដែលប្រឡូកដោយបីតិផង ប្រឡូកដោយសុខផង ... អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រឡូកដោយសុខ ... សម្ងាប់អ្នកនិគម សង្ឃ ដែលប្រឡូកដោយបីតិក្តី ប្រឡូកដោយសុខក្តី ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសង្ឃ ដែលប្រឡូកដោយសុខ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា នៃកាយវិញ្ញាណ ដែលប្រឡូកដោយសុខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៥៤២) ធម៌ ដែលប្រឡូកដោយបីតិក្តី ធម៌ ដែលប្រឡូកដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ចានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសង្ឃ ដែលប្រឡូកដោយបីតិផង ប្រឡូកដោយសុខផង ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា ... ញុំាងអកិញ្ចា ឲ្យកើតឡើង ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល ដែលប្រឡូកដោយបីតិផង ប្រឡូកដោយសុខផង ... អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា ... សម្ងាប់អ្នកនិគម សង្ឃ ដែលប្រឡូកដោយបីតិក្តី ប្រឡូកដោយសុខក្តី ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសង្ឃ ដែលប្រឡូកដោយឧបេក្ខា នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๒๔๓) ปีติสหคเตน ๔ สุขสหคเตน ๔ ญาณสหคเตน ๔ ปีติสหคตสฺส ๔ สุขสหคตสฺส ๔ ญาณสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย อารมฺมณูปนิสฺสโย อนนฺตรูปนิสฺสโย สมนนฺตรูปนิสฺสโย ฯ สมนนฺตรูปนิสฺสโย ปีติสหคตกญฺจ สุขสหคตกญฺจ สทฺธินฺทฺริยญฺจ ปีติสหคเตน ๔ สุขสหคเตน ๔ จิตฺเตน ฌานํ เจตสิกญฺจ สีลญฺจ สมาธิยติ อุเจสฺสทฺธมฺมา ภวนฺติ ปีติสหคตกญฺจ สุขสหคตกญฺจ ฌานญฺจ อุปฺปาเทติ วิปสฺสนญฺจ ... มคฺคญฺจ ... สมาปตฺตินฺจ ... มานญฺจ ... ทิฏฺฐิญฺจ กงฺขาติ ปีติสหคตกญฺจ สุขสหคตกญฺจ สีลญฺจ ... สุตญฺจ ... จาคญฺจ ปญฺญญฺจ ภวกมฺมญฺจ มานญฺจ ทิฏฺฐิญฺจ ... ปตฺตญฺจ อุปนิสฺสยาย ปีติสหคเตน ๔ สุขสหคเตน ๔ ญาณสหคเตน ๔ จิตฺเตน ฌานญฺจ เจตสิกญฺจ สีลญฺจ สมาธิยติ อุเจสฺสทฺธมฺมา ภวนฺติ ปีติสหคตกญฺจ สุขสหคตกญฺจ ฌานญฺจ ... วิปสฺสนญฺจ ... มคฺคญฺจ ...

(๕๔๓) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ បុគ្គលអាស្រ័យ នូវសទ្ធា ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ដែលប្រឡំដោយសុខផង ហើយឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ដោយចិត្ត ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ប្រឡំដោយសុខផង ញុំាឈាន ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ប្រឡំដោយសុខផង ឲ្យកើតឡើង ញុំាងវិបស្សនា ... ញុំាងមគ្គ ... ញុំាងសមាបត្តិ ... ញុំាងមានៈ ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ប្រឡំដោយសុខផង ... នូវសុតៈ ចាគៈ បញ្ញា ពាគៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ ... អាស្រ័យ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ដោយចិត្ត ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ប្រឡំដោយសុខផង ញុំាឈាន ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ប្រឡំដោយសុខផង ... ញុំាងវិបស្សនា ... ញុំាងមគ្គ ...

สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ ปีติสหคเตน จ สุขสหค-
เตน จ จิตฺเตน อธิฏฺฐิ อาธิยติ ปุคฺคโล กฺวาติ
ปิสุณาย กฺวาติ สมฺโม ปลปติ สมฺมิ ลิงฺคติ ลิงฺคปิ
ปาราติ ปกาสาริกาย กเรติ ปริปนฺเถ ติฏฺฐติ ปรธารา
กฏฺฐติ กามยาติ กเรติ ลิกมยาติ กเรติ ปีติ-
สหคตา จ สุขสหคตา จ สญฺา ... ปตฺตา
ปีติสหคตาย จ สุขสหคตาย จ สญฺาย
ปตฺตาย อุปลิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๕๒๔) ปีติสหคเตา ธมฺโม ปีติสหคตสฺส
ธมฺมสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย ปุริมา ปุริมา
ปีติสหคตา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ ปีติสห-
คตานํ ขนฺธานํ อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย ปีติ-
สหคตํ อนุโลมํ ปีติสหคตสฺส โคตฺรภุสฺส
อนุโลมํ เวทนาสฺส โคตฺรภุ มคฺคสฺส เวทนา
มคฺคสฺส อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

ញ្ចាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង កាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ និយាយពាក្យកុហក និយាយពាក្យញុះញង់ និយាយពាក្យឥតប្រយោជន៍ កាត់នូវទី-ត លបឆក់ទ្រព្យគេ ប្លន់យកទ្រព្យក្នុងផ្ទះមួយ ឈរស្កាត់កណ្តាលផ្លូវ គប់រកនូវប្រពន្ធអ្នកដទៃ សម្ងាប់អ្នកស្រុក សម្ងាប់អ្នកនិគម ដោយចិត្ត ដែលប្រឡូកដោយបីតិផង ប្រឡូកដោយសុខផង សទ្ធា ដែលប្រឡូកដោយបីតិក្តី ប្រឡូកដោយសុខក្តី . . . សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ដែលប្រឡូកដោយបីតិផង ប្រឡូកដោយសុខផង នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៩៤៤) ធម៌ ដែលប្រឡូកដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡូកដោយបីតិ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ចានដល់ខន្ធទាំងឡាយ មុន ។ ដែលប្រឡូកដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ក្រោយ ។ ដែលប្រឡូកដោយបីតិ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ អនុលោម ដែលប្រឡូកដោយបីតិ (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រភូ ដែលប្រឡូកដោយបីតិ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃវោទាន: គោត្រភូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ វោទាន: ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(๙๒๕) បីតិសហគតោ ធម្មោ សុខសហគតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា បីតិសហគតា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ សុខសហគតានំ ខន្ធានំ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បីតិសហគតំ អនុលោមំ សុខសហគតស្ស តោត្រកុស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បីតិសហគតំ អនុលោមំ សុខសហគតស្ស ភវង្គស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បីតិសហគតំ តោត្រកុ សុខសហគតស្ស មគ្គស្ស បីតិសហគតំ ភវង្គំ សុខសហគតស្ស មគ្គស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๙๒๖) បីតិសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា បីតិសហគតា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ បីតិសហគតានញ្ច សុខសហគតានញ្ច ខន្ធានំ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ បីតិសហគតំ ភវង្គំ បីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច មគ្គស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๙๒๕) ធម្ម ដែលប្រកួលដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលប្រកួលដោយសុខ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ក្នុង មុនៗ ដែលប្រកួលដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ក្នុង ក្រោយៗ ដែលប្រកួលដោយសុខ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ អនុលោម ដែលប្រកួលដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ ដែលប្រកួលដោយសុខ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ អនុលោម ដែលប្រកួលដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃវោទាន: ដែលប្រកួលដោយសុខ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គោត្រភូ ដែលប្រកួលដោយបីតិ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលប្រកួលដោយសុខ វោទាន: ដែលប្រកួលដោយបីតិ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលប្រកួលដោយសុខ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(๙๒๖) ធម្ម ដែលប្រកួលដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលប្រកួលដោយបីតិផង ធម្ម ដែលប្រកួលដោយសុខផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ក្នុង មុន ៗ ដែលប្រកួលដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ក្នុង ក្រោយ ៗ ដែលប្រកួលដោយបីតិផង ប្រកួលដោយសុខផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ វោទាន: ដែលប្រកួលដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលប្រកួលដោយបីតិផង ប្រកួលដោយសុខផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(๕๔๗) សុខសហគតោ ធម្មោ សុខសហគ-
តស្ស ធម្មស្ស ... បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស ...
បីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស
អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ បីតិនយំ
បស្សិត្វា ភាតព្ពំ ។

(๕๔๘) ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧបេក្ខា-
សហគតស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បុរិមា បុរិមា ឧបេក្ខាសហគតា ខន្ធា បច្ឆិមានំ
បច្ឆិមានំ ឧបេក្ខាសហគតានំ ខន្ធានំ ឧបេក្ខាសហ-
គតំ ចេតនំ ឧបេក្ខាសហគតស្ស មគ្គស្ស អា-
សេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๕๔๙) បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច
ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស ... សុខសហគ-
តស្ស ធម្មស្ស ... បីតិសហគតស្ស ច សុខសហ-
គតស្ស ច ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុ-
រិមា បុរិមា បីតិសហគតា ច សុខសហគតា ច ខន្ធា

ចតុក្កៈ បញ្ហាវារៈ

(๙๔๗) ធម៌ ដែលប្រទូស្សដោយសុខ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលប្រទូស្សដោយសុខ ... នៃធម៌ ដែលប្រទូស្សដោយបីតិ ... ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រទូស្សដោយបីតិផង ប្រទូស្សដោយសុខផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ បណ្ឌិត គប្បីឃើញ នូវបរិនិយ័ហើយគប្បីធ្វើចុះ ។

(๙๔๘) ធម៌ ដែលប្រទូស្សដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រទូស្សដោយឧបេក្ខា ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ភ្លាយ មុន ។ ដែលប្រទូស្សដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ភ្លាយ ក្រោយ ។ ដែលប្រទូស្សដោយឧបេក្ខា ភៅតាន: ដែលប្រទូស្សដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលប្រទូស្សដោយឧបេក្ខា ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(๙๔๙) ធម៌ ដែលប្រទូស្សដោយបីតិក្តី ធម៌ ដែលប្រទូស្សដោយសុខក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលប្រទូស្សដោយបីតិ ... នៃធម៌ ដែលប្រទូស្សដោយសុខ ... ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រទូស្សដោយបីតិផង នៃធម៌ ដែលប្រទូស្សដោយសុខផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ភ្លាយ មុន ។ ដែលប្រទូស្សដោយបីតិក្តី ប្រទូស្សដោយសុខក្តី

បច្ចុប្បន្នំ បច្ចុប្បន្នំ បីតិសហគតានញ្ច សុខសហ-
គតានញ្ច ខន្ធានំ អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
សង្ខិត្តំ ។ បីតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច ញា-
ណំ បីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច
មគ្គស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥៩០) បីតិសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស
ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា ជា-
ជាខណិកា ។ សហជាតា បីតិសហគតា ចេតនា
សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បដិសន្ធិក្ខណេ បីតិសហគតា ចេតនា សម្បយុត្ត-
កានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ជាជា-
ខណិកា បីតិសហគតា ចេតនា វិបាកានំ បីតិ-
សហគតានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥៩១) បីតិសហគតោ ធម្មោ សុខសហគតស្ស
ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា ជាជា-
ខណិកា ។ សហជាតា បីតិសហគតា ចេតនា

ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ក្បាយ ក្រោយ ។ ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ប្រឡំដោយសុខផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ វារៈ: ដែលប្រឡំដោយបីតិក្តី ប្រឡំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ប្រឡំដោយសុខផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(៥៥០) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត នានាខណិក: ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ នានាខណិក: គឺ ចេតនា ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ក្បាយ ជាវិបាក ដែលប្រឡំដោយបីតិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(៥៥១) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត នានាខណិក: ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលប្រឡំដោយបីតិ

សម្បយុត្តកានំ សុខសហគតានំ ឧប្ផាទំ កម្មប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ បីតិសហគតា
ចេតនា សម្បយុត្តកានំ សុខសហគតានំ ឧប្ផាទំ
កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ជាតិខណិកា បីតិស-
ហគតា ចេតនា វិបាកានំ សុខសហគតានំ ឧប្ផាទំ
កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥៥២) បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧបេក្ខាសហ-
គតស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ជាតិខ-
ណិកា បីតិសហគតា ចេតនា វិបាកានំ ឧបេក្ខា-
សហគតានំ ឧប្ផាទំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥៥៣) បីតិសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស
ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន
បច្ចយោ សហជាតា ជាតិខណិកា ។ សហជា-
តា បីតិសហគតា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ បីតិស-
ហគតានញ្ច សុខសហគតានញ្ច ឧប្ផាទំ កម្មប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ... ។ ជាតិ-
ខណិកា បីតិសហគតា ចេតនា វិបាកានំ បីតិ-
សហគតានញ្ច សុខសហគតានញ្ច ឧប្ផាទំ កម្ម-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដែលប្រឡំដោយសុខ ដោយកម្មប្បច្ច័យ
ចេតនា ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដែល
ប្រឡំដោយសុខ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានា-
ខណិក: គឺ ចេតនា ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ
ជាវិបាក ដែលប្រឡំដោយសុខ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(៥៥៦) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែល
ប្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់នានាខណិក: គឺ
ចេតនា ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ជាវិបាក
ដែលប្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(៥៥៣) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែល
ប្រឡំដោយបីតិផង ធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ
បានដល់សហជាត និងនានាខណិក: ។ សហជាត គឺ ចេតនា
ដែលប្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដែលប្រឡំ
ដោយបីតិផង ប្រឡំដោយសុខផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃ
បដិសន្ធិ . . . ។ ឯនានាខណិក: គឺ ចេតនា ដែលប្រឡំដោយ
បីតិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ជាវិបាក ដែលប្រឡំដោយបីតិផង
ប្រឡំដោយសុខផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๕๕๒) សុខសហគតោ ธมฺโม สุขสหคตสฺส ธมฺมสฺส ... ฯ ตฺวาวิเธน ตโยปิ ขนฺธา ฯ

(๕๕๓) อุเปกฺขาสหคตา ธมฺมา อุเปกฺขาสหคตสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตา ชาติยา ฯ ... ปีติสหคตสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ ชาติยา ... สุขสหคตสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ชาติยา อุเปกฺขาสหคตา เจตนา ... ฯ ... ปีติสหคตสฺส จ สุขสหคตสฺส จ ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ชาติยา อุเปกฺขาสหคตา เจตนา ... ฯ ปีติสหคตา จ สุขสหคตา จ ธมฺมา ปีติสหคตสฺส ธมฺมสฺส ... ตฺวาวิ กาตพฺพานิ ฯ ปีติสหคเตน อนุโลมฏฺเฐน วิภชิตพฺพา ฯ

(๕๕๔) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខ ... ។ បណ្ឌិត គប្បីឃើញ នូវគោរកាប់ ๔ យ៉ាង ហើយធ្វើចុះ ។

(๕๕๕) ធម៌ ដែលប្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ ... ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ ... ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយសុខ ដោយកម្មប្បច្ច័យ នានាខណិកៈ គឺ ចេតនា ដែលប្រឡំដោយឧបេក្ខា ... ។ ... ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិផង ប្រឡំដោយសុខផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ នានាខណិកៈ គឺ ចេតនា ដែលប្រឡំដោយឧបេក្ខា ... ។ ធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិក្តី ប្រឡំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិ ... ការៈទាំង ๔ នេះ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។ បណ្ឌិត កាលកន្ទុម័តិ នូវធម៌ ដែលប្រឡំដោយបីតិ គប្បីចែកផងចុះ ។

(๕๕๖) បឹតិសហគតោ ធម្មោ បឹតិសហគតស្ស ធម្មស្ស វិចារប្បច្ចយេន បច្ចយោ បឹតិសហគតោ វិតក្កោ ឯកោ ខន្ធោ តីណ្ណន្នំ ខន្ធានំ វិចារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ បដិសន្ធិក្ខណេ បឹតិសហគតោ ឯកោ ខន្ធោ តីណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ទ្វេ ខន្ធា ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ ។បេ។ យថា បដិច្ចវារេ ហេតុប្បច្ចយេ ឯវំ វិត្ថារេតព្ពា ឧភយ បញ្ហា ។

(๕๕๗) បឹតិសហគតោ ធម្មោ បឹតិសហគតស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧភយ បញ្ហា វិត្ថារេតព្ពា ។ នត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នត្ថិបិ វិគតម្បិ អនន្តរសទិសំ ។ អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

បឹតិត្តិកៈ បញ្ហាវារៈ

(๙๔๖) ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបឹតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយបឹតិ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ជាវិបាក ដែលច្រឡំដោយបឹតិ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ๒ ខន្ធ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ๒ ខន្ធ ๑ ដែលច្រឡំដោយបឹតិ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ๓ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ๒ ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๒ ฯ បេ ฯ បញ្ហា ๑๐ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ ដូចជាកងហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងបដិច្ចវារៈដែរ ฯ

(๙๔๗) ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបឹតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយបឹតិ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ฯ បញ្ហា ๑๐ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ฯ ជាបច្ច័យ ដោយនត្ថិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវិគតប្បច្ច័យ ฯ នត្ថិប្បច្ច័យក្តី វិគតប្បច្ច័យក្តី ប្រហែលគ្នានឹងអនន្តរប្បច្ច័យដែរ ฯ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ ฯ

[๕๕๓] ហោតុយា ឧស អារម្មណា សោឧ្ឍស អធិបតិយា សោឧ្ឍស អនន្តរេ សោឧ្ឍស សមនន្ត-រេ សោឧ្ឍស សហជាតេ ឧស អញ្ញមញ្ញេ ឧស និស្សយេ ឧស ឧបនិស្សយេ សោឧ្ឍស អាសេវនេ ឧស កម្មេ សោឧ្ឍស វិបាកេ ឧស អាហារេ ឥន្ទ្រិយេ ឈានេ មគ្គេ សម្បយុត្តេ អត្ថិយា ឧស នត្ថិយា សោឧ្ឍស វិគតេ សោឧ្ឍស អវិគតេ ឧស ។ កុសលត្តិកំ អនុលោមំ អនុមជ្ឈន្តេន កណាតព្ពំ ។

អនុលោមំ ។

[៥៥៩] បីតិសហគតោ ធម្មោ បីតិសហគត-ស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៦០] បីតិសហគតោ ធម្មោ សុខសហគតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๙๙๗) កុដ៏ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๐ កុដ៏អារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๖ កុដ៏អធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๖ កុដ៏អនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๖ កុដ៏សមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๖ កុដ៏សហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๐ កុដ៏អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๐ កុដ៏និស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๐ កុដ៏ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๖ កុដ៏អាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๐ កុដ៏កម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๖ កុដ៏វិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๐ កុដ៏អាហារប្បច្ច័យ កុដ៏ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ កុដ៏ឈានប្បច្ច័យ កុដ៏មគ្គប្បច្ច័យ កុដ៏សម្បយុត្តប្បច្ច័យ កុដ៏អត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๐ កុដ៏នត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๖ កុដ៏វិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ๑๖ កុដ៏អវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ๑๐ ។ បណ្ឌិត កាលអនុម័តន្ទូវកុសលត្តិកៈ ជាអនុលោម គប្បីរាប់ចុះ ។

ចប់ អនុលោម ។

(๙๙๘) ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๙๖๐) ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๙๖๑) ปีติสหคตา ธมฺมา อุเปกฺขาสหคตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๙๖๒) ปีติสหคตา ธมฺมา ปีติสหคตสฺส จ สุขสหคตสฺส จ ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๙๖๓) สุขสหคตา ธมฺมา สุขสหคตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๙๖๔) สุขสหคตา ธมฺมา ปีติสหคตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๙๖๕) สุขสหคตา ธมฺมา อุเปกฺขาสหคตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

ปีติตฺติกะ: ปญฺหาวาโร:

(๙๖๑) ธมฺมา ปีติสหคตา ปีติยา ปจฺจยา ปีติสหคตานญฺเจว อุเปกฺขาสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๙๖๒) ธมฺมา ปีติสหคตา ปีติยา ปจฺจยา ปีติสหคตานญฺเจว สุขสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจยา กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๙๖๓) ธมฺมา สุขสหคตา สุขสฺส ปจฺจยา สุขสหคตานญฺเจว อุเปกฺขาสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจยา กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๙๖๔) ธมฺมา สุขสหคตา สุขสฺส ปจฺจยา ปีติสหคตานญฺเจว อุเปกฺขาสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจยา กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๙๖๕) ธมฺมา สุขสหคตา สุขสฺส ปจฺจยา อุเปกฺขาสหคตานญฺเจว อุเปกฺขาสหคตานญฺจ ธมฺมานํ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจยา กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๕๖๖) សុខសហគតោ ฉหฺเน ปีติสหគตสฺส จ สุขสหគตสฺส จ ฉนฺนสฺส អារมฺมณปจฺจเยน បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ อุปนิสฺสย-ปจฺจเยน បច្ចយោ กมฺมปจฺจเยน បច្ចយោ ។

(๕๖๗) อุเปกฺขาสหคโต ฉหฺเน อุเปกฺขา-สหคตสฺส ฉนฺนสฺส អារมฺมณปจฺจเยน បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ อุปนิสฺสยปจฺจเยน បច្ចយោ กมฺมปจฺจเยน បច្ចយោ ។

(๕๖๘) อุเปกฺขาสหคโต ฉหฺเน ปีติสห-คตสฺส ฉนฺนสฺส អារมฺมณปจฺจเยน បច្ចយោ อุปนิสฺสยปจฺจเยน បច្ចយោ กมฺมปจฺจเยน បច្ចយោ ។

(๕๖๙) อุเปกฺขาสหคโต ฉหฺเน สุขสห-คตสฺส ฉนฺนสฺส អារมฺมณปจฺจเยน បច្ចយោ อุปนิสฺสยปจฺจเยน បច្ចយោ กมฺมปจฺจเยน បច្ចយោ ។

(๕๖๖) ធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយបីតិផង ធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๕๖๗) ធម៌ ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๕๖๘) ធម៌ ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយបីតិ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๕๖๙) ធម៌ ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๕๗๐) อุเปกฺขาสหคโต ธมฺโม ปีติสหคตสฺส จ สุขสหคตสฺส จ ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๕๗๑) ปีติสหคโต จ สุขสหคโต จ ธมฺโม ปีติสหคตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๕๗๒) ปีติสหคโต จ สุขสหคโต จ ธมฺโม สุขสหคตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๕๗๓) ปีติสหคโต จ สุขสหคโต จ ธมฺโม อุเปกฺขาสหคตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

ปีติตฺติกะ: ปญฺหาวาโร:

(๙๗๐) ธมฺมา ปีติสหคตา อุเปกฺขาสหคตสฺส ธมฺมสฺส ปจฺจโย ธมฺมา ปีติสหคตา สุขสหคตสฺส ธมฺมสฺส ปจฺจโย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๙๗๑) ธมฺมา ปีติสหคตา ธมฺมา สุขสหคตสฺส ปีติยา ปจฺจโย ธมฺมา ปีติสหคตา ธมฺมสฺส ปีติยา อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๙๗๒) ธมฺมา ปีติสหคตา ธมฺมา สุขสหคตสฺส ปีติยา ปจฺจโย ธมฺมา ปีติสหคตา ธมฺมสฺส สุขสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๙๗๓) ธมฺมา ปีติสหคตา ธมฺมา สุขสหคตสฺส ปีติยา ปจฺจโย ธมฺมา ปีติสหคตา ธมฺมสฺส อุเปกฺขาย อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๙๗๒) បីតិសហគតោ ច សុខសហគតោ ច ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ច សុខសហគតស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๙๗๙) ធម្មោ សោមនស្សសហគតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាធិបតិយា ធម្មា អនន្តរេ ធម្មា សមនន្តរេ ធម្មា សហជាតេ ធម្មា អញ្ញមញ្ញេ ធម្មា និស្សយេ ធម្មា ឧបនិស្សយេ ធម្មា បុរេជាតេ ធម្មា បច្ឆាជាតេ ធម្មា អាសេវនេ ធម្មា កម្មេ ធម្មា វិបាកេ ធម្មា អាហារេ ធម្មា ឥន្ទ្រិយេ ធម្មា ឈានេ ធម្មា មគ្គេ ធម្មា សម្បយុត្តេ ធម្មា វិប្បយុត្តេ ធម្មោ អត្ថិយា ធម្មោ នត្ថិយា ធម្មោ វិគតេ ធម្មោ អវិគតេ សព្ពត្ថ សោមនស្សសហគតស្ស ។ បច្ចនីយំ អនុលោមម្បិ នត្ថិ កាតព្ពំ ។

(๕๗๔) ធម្មា ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ធម្មា ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្មា ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ធម្មា ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๕๗๕) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๖ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ មានវារៈ ๑๖ គឺ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ នអធិបតិប្បច្ច័យ នអនន្តរប្បច្ច័យ នសមនន្តរប្បច្ច័យ នសហជាតប្បច្ច័យ នអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ននិស្សយប្បច្ច័យ នឧបនិស្សយប្បច្ច័យ នបុរេជាតប្បច្ច័យ នបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ នអាសេវនប្បច្ច័យ នកម្មប្បច្ច័យ នវិបាកប្បច្ច័យ នអាហារប្បច្ច័យ នឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ នឈានប្បច្ច័យ នមគ្គប្បច្ច័យ នសម្បយុត្តប្បច្ច័យ នវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ នោអត្ថិប្បច្ច័យ នោនត្ថិប្បច្ច័យ នោវិគតប្បច្ច័យ និងនោអវិគតប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិត កាលអនុម័ត នូវបច្ចនីយៈ គប្បីរាប់ផងចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

(๕๗๖) ហេតុប្បច្ចយា ឧអារម្មណោ ឧស ...
ឧអធិបតិយា ឧស ឧអនន្តរេ ឧសមនន្តរេ ឧឧប-
និស្សយេ ឧបុរេជាតេ ឧបច្ចាជាតេ ឧអាសេវនេ
ឧកម្មេ ឧវិបាកេ ឧអាហារេ ឧឥន្ទ្រិយេ ឧឈានេ
ឧមគ្គេ ឧវិប្បយុត្តេ ឧោឧត្ថិយា ឧោវិគតេ សព្វត្ថ
ឧស ។ អនុលោមប្បច្ចនីយំ អនុមជ្ជន្តេន កណោតព្ពំ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ ។

(๕๗๗) ឧហេតុប្បច្ចយា អារម្មណោ សោឧឡ្ហស
... អធិបតិយា អនន្តរេ សមនន្តរេ សោឧឡ្ហស
សហជាតេ ឧស អញ្ញមញ្ញេ ឧស និស្សយេ ឧស
ឧបនិស្សយេ សោឧឡ្ហស អាសេវនេ ឧស កម្មេ
សោឧឡ្ហស វិបាកេ ឧស អាហារេ ឧស ឥន្ទ្រិយេ
ឧស ឈានេ ឧស មគ្គេ ឧស សម្បយុត្តេ ឧស

បីតិត្តិកៈ បញ្ហាវារៈ

[๕๗๖] កុសលារម្មណាបច្ចយ មានវារៈ ๑๐ ហេតុបច្ចយ ... កុសលអធិបតិបច្ចយ មានវារៈ ๑๐ កុសលបច្ចយទាំងអស់ គឺ កុសលអនន្តរបច្ចយ សមនន្តរបច្ចយ សហជាតបច្ចយ អញ្ញមញ្ញបច្ចយ និស្សយបច្ចយ ឧបនិស្សយបច្ចយ បុរេជាតបច្ចយ បច្ចាជាតបច្ចយ អាសេវនបច្ចយ កម្មបច្ចយ វិបាកបច្ចយ អាហារបច្ចយ ឥន្ទ្រិយបច្ចយ ឈានបច្ចយ មគ្គបច្ចយ សម្បយុត្តបច្ចយ វិប្បយុត្តបច្ចយ អត្ថិបច្ចយ នត្ថិបច្ចយ វិគតបច្ចយ អវិគតបច្ចយ មានវារៈ ๑๐ ฯ បណ្ឌិត កាលអនុមតិ ន្ទ្វេអនុលោមបច្ចនីយៈ គប្បីពាក់ផងចុះ ฯ

ចប់ អនុលោមបច្ចនីយៈ ฯ

[๕๗๗] កុសលារម្មណាបច្ចយ មានវារៈ ๑๖ ហេតុបច្ចយ ... កុសលអធិបតិបច្ចយ អនន្តរបច្ចយ និងសមនន្តរបច្ចយ មានវារៈ ๑๖ កុសលសហជាតបច្ចយ មានវារៈ ๑๐ កុសលអញ្ញមញ្ញបច្ចយ មានវារៈ ๑๐ កុសលនិស្សយបច្ចយ មានវារៈ ๑๐ កុសលឧបនិស្សយបច្ចយ មានវារៈ ๑๖ កុសលអាសេវនបច្ចយ មានវារៈ ๑๐ កុសលកម្មបច្ចយ មានវារៈ ๑๖ កុសលវិបាកបច្ចយ មានវារៈ ๑๐ កុសលអាហារបច្ចយ មានវារៈ ๑๐ កុសលឥន្ទ្រិយបច្ចយ មានវារៈ ๑๐ កុសលឈានបច្ចយ មានវារៈ ๑๐ កុសលមគ្គបច្ចយ មានវារៈ ๑๐ កុសលសម្បយុត្តបច្ចយ មានវារៈ ๑๐

អត្ថិយា ធម្មេ នត្ថិយា សោឡ្ហស វិភង្គេ សោឡ្ហស អារម្មណេ ធម្មេ ។ បច្ចយេ ឆ្ហលោមំ អារម្មណបច្ចយេ តណ្ហាទុកំ ។

បច្ចនីយានុលោមំ ។

បឋមត្តិកំ សត្តមំ និដ្ឋិតំ

កដ៏អត្ថិបច្ច័យ មានភារៈ ១០ កដ៏នត្ថិបច្ច័យ មានភារៈ ១៦ កដ៏
វិគតបច្ច័យ មានភារៈ ១៦ កដ៏អវិគតបច្ច័យ មានភារៈ ១៤ ។ បណ្ឌិត
កាលអនុមត្តិ នូវបច្ចនីយានុលោម គប្បីកប់ផង ចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

ចប់ បឹតិត្តិកៈ ទី ៧

ទសុត្តរត្តិកំ

បដិប្បត្តិវារោ

[៥៧៤] ឯសុត្តេន បហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច ឯសុត្តេន បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯសុត្តេន បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។ ឯសុត្តេន បហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច ទេវ ឯសុត្តេន ឯ ការជាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯសុត្តេន បហាតព្ពេ ខន្ធេ បដិច្ច ចតុសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ឯសុត្តេន បហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច ឯសុត្តេន បហាតព្ពោ ច ទេវ ឯសុត្តេន ឯ ការជាយ បហាតព្ពោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯសុត្តេន បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចតុសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចតុសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។

ទុស្សនត្តិកៈ

បដិប្ឋារៈ

(៥៧៨) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ[1] អាស្រ័យធម៌ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា[2] អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសម្បុដានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំង៤ក្នុង ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ។ ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈក្តី ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសម្បុដានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ខន្ធ ២ ក្តី ចិត្តសម្បុដានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

---

១ បានដល់សោតាបត្តិមគ្គ ព្រោះឃើញនូវព្រះនិព្វានជាដំបូង ។ ២ គួរលះដោយមគ្គទាំង៤ក្នុងនោះ ។ ។ អដ្ឋសាលិនី អភិធម្មដ្ឋកថាធម្មសង្គណី និក្ខេបកណ្ឌ ។

[๕๗๙] ភាវនាយ បហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ភាវនាយ បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។ ភាវនាយ បហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ភាវនាយ បហាតព្ពេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ភាវនាយ បហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្ពោ ច នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ភាវនាយ បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។

[๕๘๐] នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ

[๕๗๙] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការនា អស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលគួរលះ ដោយការនា ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ។ ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនា អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសម្បុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំង៤ផ្សាយ ដែលគួរលះ ដោយការនា ។ ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការនាក្តី ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនាក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ក្តី ចិត្តសម្បុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលគួរលះ ដោយការនា ខន្ធ ๒ ក្តី ចិត្តសម្បុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๒ ។

[๕๘๐] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនា អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ក្តី ចិត្តសម្បុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនា ខន្ធ ๒ ក្តី ចិត្តសម្បុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๒

ปฏิสนฺธิกฺขณาโณ เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหา-
ตพฺโพ ฯเปฯ ขนฺโธ ปฏิจฺจ ตเยา ขนฺธา ภงฺคตฺตา ป
รูปํ เนว ขเณ ปฏิจฺจ เนว ขณา ภงฺคตฺตา ป รูปํ
ขเณ ปฏิจฺจ ฯลฯ ขนฺธา ฯเปฯ มหาภูตํ
ปฏิจฺจ ตเยา มหาภูตา เนว มหาภูตเต ปฏิจฺจ เนว
มหาภูตา มหาภูตเต ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ
ภงฺคตฺตารูปํ ขณาณารูปํ ฯ

(๖๘๑) ทสฺสเนน ปหาตพฺพา เนว ทสฺสเนน
น ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา ปฏิจฺจ เนว ทสฺสเนน
น ภาวนาย ปหาตพฺเพ ธมฺเม อุปฺปชฺชติ เหา-
ตุปฺปจฺจยา ทสฺสเนน ปหาตพฺเพ ขเณ ป ปหา-
ตพฺเพ ป ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ ฯ

(๖๘๒) ภาวนาย ปหาตพฺพา เนว ทสฺสเนน
น ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา ปฏิจฺจ เนว ทสฺสเนน
น ภาวนาย ปหาตพฺเพ ธมฺเม อุปฺปชฺชติ เหา-
ตุปฺปจฺจยา ภาวนาย ปหาตพฺเพ ขเณ ป มหาภูเต
ป ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ ฯ

ទស្សនត្តិក: បដិច្ចវារ:

ខន្ធ ๓ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយភាវនា កន្ធខណ:នៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ๒ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๒ វត្ថុ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យវត្ថុ មហាភូត ๓ អាស្រ័យមហាភូត ๑ មហាភូត ๒ អាស្រ័យមហាភូត ๒ បិត្តសម្ភដានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យមហាភូតទាំងឡាយ ។

(๕๘๑) ធម៌ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សន:ផង ធម៌ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ បិត្តសម្ភដានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សន:ផង មហាភូតទាំងឡាយផង ។

(๕๘๒) ធម៌ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយភាវនាផង ធម៌ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ បិត្តសម្ភដានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលេះ ដោយភាវនាផង មហាភូតទាំងឡាយផង ។

[๕๘๓] ទស្សនេន បហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្ស-
នេន បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា
ទស្សនេន បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ
ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។

[๕๘๔] ភាវនាយ បហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវ-
នាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា
ភាវនាយ បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា
ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។

[๕๘๕] នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពំ
ធម្មំ បដិច្ច នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា នេវ ទស្សនេន
ន ភាវនាយ បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ
ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ
នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពំ ឯកំ
ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ
ខន្ធា រូបំ បដិច្ច ខន្ធា ។

[๕๘๓] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ។

[๕๘๔] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ។

[๕๘๕] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យវត្ថុ ។

(๕๘๖) ឧស្សន្នេន បហាតព្ពំ ឆម្ភំ បដិច្ច ឧស្ស-
ន្នេន បហាតព្ពោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា
តីណិ ។ ភាវនាយ បហាតព្ពំ ឆម្ភំ បដិច្ច ភាវនាយ
បហាតព្ពោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា តីណិ ។
នេវ ឧស្សន្នេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពំ ឆម្ភំ បដិច្ច
នេវ ឧស្សន្នេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពោ ឆម្ភោ
ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា នេវ ឧស្សន្នេន ន ភាវ-
នាយ បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្ត-
សមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ចិត្ត-
សមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ
បហាភូតា ទ្វេ មហាភូតេ បដិច្ច ទ្វេ មហាភូតា
មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧភោសារូបំ ។
ឧស្សន្នេន បហាតព្ពញ្ច នេវ ឧស្សន្នេន ន ភាវនាយ
បហាតព្ពញ្ច ឆម្ភំ បដិច្ច នេវ ឧស្សន្នេន ន ភាវនាយ
បហាតព្ពោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា ឧស្ស-
ន្នេន បហាតព្ពេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច
ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ភាវនាយ បហាតព្ពញ្ច នេវ
ឧស្សន្នេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពញ្ច ឆម្ភំ បដិច្ច នេវ
ឧស្សន្នេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ

ទស្សនត្តិក: បដិច្ចវារ:

[๕๘๖] ធម្ម ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: អាស្រ័យធម្ម ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ មានវារ: ๓ ។ ធម្ម ដែលគួរលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធម្ម ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ មានវារ: ๓ ។ ធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ខន្ធ ๒ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๒ មហាភូត ๓ អាស្រ័យមហាភូត ๑ បហាភូត ๒ អាស្រ័យមហាភូត ๒ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យមហាភូតទាំងឡាយ ។ ធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធម្ម ដែលគួរលះ ដោយទស្សន:ផង ធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សន:ផង មហាភូតទាំងឡាយផង ។ ធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធម្ម ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង ធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង

អធិបតិប្បច្ចយា ភាវនាយ បហាតព្ពេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

(៥៨៧) ឧស្សន្នេន បហាតព្ពំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧស្សន្នេន បហាតព្ពោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ អនន្តរប្បច្ចយា សមនន្តរប្បច្ចយា ។ អារម្មណាសទិសំ ។

(៥៨៨) ឧស្សន្នេន បហាតព្ពំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧស្សន្នេន បហាតព្ពោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ សហជាតប្បច្ចយា តីណិ ។ ភាវនាយ ... តីណិ ។ នេវ ឧស្សន្នេន ។ បេយ្យាលោ ។ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច ... ពាហិរំ ... អាហារសមុដ្ឋានំ ... ឧតុសមុដ្ឋានំ ... អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ ... ។ ឧស្សន្នេន បហាតព្ពេ នេវ ឧស្សន្នេន ច ភាវនាយ បហាតព្ពេ ឆន្ទំ បដិច្ច នេវ ឧស្សន្នេន ច ភាវនាយ បហាតព្ពោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ សហជាតប្បច្ចយា ឧស្សន្នេន បហាតព្ពេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

ព្រោះអធិបតិបច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធ៣ឯង ដែលគួរលេះ ដោយការនាផង មហាភូត៣ឯងផង ។

(๕๘๗) ធម្ម ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម្ម ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអនន្តរប្បច្ច័យ និង សមនន្តរប្បច្ច័យ ។ ប្រហែលគ្នានឹងអារម្មណប្បច្ច័យដែរ ។

(๕๘๘) ធម្ម ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម្ម ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ๓ ។ ដោយការនា . . . មានវារៈ ๓ ។ ដោយនេវទស្សនៈ ។ បេយ្យាលៈ ។ អាស្រ័យមហាភូត ๑ . . . ពាហិរ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . មហាភូត ๑ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ . . . ។ ធម្ម ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលេះ ដោយការនា អាស្រ័យធម្ម ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈផង ធម្ម ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលេះ ដោយការនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធ៣ឯង ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈផង មហាភូត៣ឯងផង ។

ការណាយ បហាតព្វាភ្នេ នេវ ទស្សនេន ន ការណាយ បហាតព្វាភ្នេ ឆម្មំ បដិច្ច នេវ ទស្សនេន ន ការណាយ បហាតព្វេ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ សហជាតប្បច្ចយា ការណាយ បហាតព្វេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[៥៨៩] ទស្សនេន បហាតព្វំ ឆម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វេ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា ឯកំ ។ ការណាយ បហាតព្វំ ... ឯកំ ។ នេវ ទស្សនេន ន ការណាយ បហាតព្វំ ឆម្មំ បដិច្ច នេវ ទស្សនេន ន ការណាយ បហាតព្វេ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា នេវ ទស្សនេន ន ការណាយ បហាតព្វំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ខន្ធេ ខន្ធេ បដិច្ច ខន្ធេ ខន្ធា បដិសន្ធិក្ខណេ នេវ ទស្សនេន ន ការណាយ បហាតព្វំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ខន្ធេ ខន្ធេ បដិច្ច ខន្ធេ ខន្ធា ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា ខន្ធេ មហាភូតេ បដិច្ច ខន្ធេ មហាភូតា ពាហិរំ ... អាហារសមុដ្ឋានំ ... ឧតុសមុដ្ឋានំ ... អសញ្ញសត្តានំ ... ខន្ធេ មហាភូតេ បដិច្ច ខន្ធេ មហាភូតា ។

ទស្សនត្តិក: បដិច្ចវារ:

ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសម្បុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ក្នុង ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង មហាភូតទាំង៣ក្នុងផង ។

(៥៨៩) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ១ ។ ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា . . . មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ វត្ថុ អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ក្នុង ខន្ធទាំង៣ក្នុង អាស្រ័យវត្ថុ មហាភូត ៣ អាស្រ័យមហាភូត ១ មហាភូត ២ អាស្រ័យមហាភូត ២ ពាហិរ . . . អាហារសម្បុដ្ឋាន . . . ឧតុសម្បុដ្ឋាន . . . បេសវន្តកអសញ្ញសត្ត . . . មហាភូត ២ អាស្រ័យមហាភូត ២ ។

(๕๙๐) ឧសฺสเนน បยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ปฏิจฺจ ឧสฺส-เนน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ฆฏฺฏนปจฺจโย ๆ เปยฺยาลมุขวเสน ฉ ๆ ฆฏฺฏนสมฺมสนปจฺจโย ๆ ปุเรชาตปจฺจโย ๆ ปจฺฉาชาตปจฺจโย ๆ อาเสวนปจฺจโย ๆ กมฺม-ปจฺจโย ๆ วิปากปจฺจโย ๆ อตฺถิปจฺจโย ๆ นตฺถิปจฺจโย ๆ วิคตปจฺจโย ๆ อวิคตปจฺจโย ๆ

(๕๙๑) เอวเมว ขฺวาหเนน ปจฺจเยน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ปฏิจฺจ ฆฏฺฏนปจฺจโย ๆ เปยฺยาลมุขวเสน ฉ ๆ ฆฏฺฏนสมฺมสนปจฺจโย ๆ ปุเรชาตปจฺจโย ๆ ปจฺฉาชาตปจฺจโย ๆ อาเสวนปจฺจโย ๆ กมฺมปจฺจโย ๆ วิปากปจฺจโย ๆ อตฺถิปจฺจโย ๆ นตฺถิปจฺจโย ๆ วิคตปจฺจโย ๆ อวิคตปจฺจโย ๆ

(๕๙๒) ฆฏฺฏนเนน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ปฏิจฺจ ฆฏฺฏนเนน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ฆฏฺฏนปจฺจโย ๆ เปยฺยาลมุขวเสน ฉ ๆ ฆฏฺฏนสมฺมสนปจฺจโย ๆ ปุเรชาตปจฺจโย ๆ ปจฺฉาชาตปจฺจโย ๆ อาเสวนปจฺจโย ๆ กมฺมปจฺจโย ๆ วิปากปจฺจโย ๆ อตฺถิปจฺจโย ๆ นตฺถิปจฺจโย ๆ วิคตปจฺจโย ๆ อวิคตปจฺจโย ๆ

(๕๙๓) เอวเมว ขฺวาหเนน ปจฺจเยน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ปฏิจฺจ ฆฏฺฏนปจฺจโย ๆ เปยฺยาลมุขวเสน ฉ ๆ ฆฏฺฏนสมฺมสนปจฺจโย ๆ ปุเรชาตปจฺจโย ๆ ปจฺฉาชาตปจฺจโย ๆ อาเสวนปจฺจโย ๆ กมฺมปจฺจโย ๆ วิปากปจฺจโย ๆ อตฺถิปจฺจโย ๆ นตฺถิปจฺจโย ๆ วิคตปจฺจโย ๆ อวิคตปจฺจโย ๆ

(๕๙๔) ฆฏฺฏนเนน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ปฏิจฺจ ฆฏฺฏนเนน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ฆฏฺฏนปจฺจโย ๆ เปยฺยาลมุขวเสน ฉ ๆ ฆฏฺฏนสมฺมสนปจฺจโย ๆ ปุเรชาตปจฺจโย ๆ ปจฺฉาชาตปจฺจโย ๆ อาเสวนปจฺจโย ๆ กมฺมปจฺจโย ๆ วิปากปจฺจโย ๆ อตฺถิปจฺจโย ๆ นตฺถิปจฺจโย ๆ วิคตปจฺจโย ๆ อวิคตปจฺจโย ๆ

(๕๙๕) เอวเมว ขฺวาหเนน ปจฺจเยน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ปฏิจฺจ ฆฏฺฏนปจฺจโย ๆ เปยฺยาลมุขวเสน ฉ ๆ ฆฏฺฏนสมฺมสนปจฺจโย ๆ ปุเรชาตปจฺจโย ๆ ปจฺฉาชาตปจฺจโย ๆ อาเสวนปจฺจโย ๆ กมฺมปจฺจโย ๆ วิปากปจฺจโย ๆ อตฺถิปจฺจโย ๆ นตฺถิปจฺจโย ๆ วิคตปจฺจโย ๆ อวิคตปจฺจโย ๆ

(๕๙๖) ฆฏฺฏนเนน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ปฏิจฺจ ฆฏฺฏนเนน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ฆฏฺฏนปจฺจโย ๆ เปยฺยาลมุขวเสน ฉ ๆ ฆฏฺฏนสมฺมสนปจฺจโย ๆ ปุเรชาตปจฺจโย ๆ ปจฺฉาชาตปจฺจโย ๆ อาเสวนปจฺจโย ๆ กมฺมปจฺจโย ๆ วิปากปจฺจโย ๆ อตฺถิปจฺจโย ๆ นตฺถิปจฺจโย ๆ วิคตปจฺจโย ๆ อวิคตปจฺจโย ๆ

(๕๙๗) เอวเมว ขฺวาหเนน ปจฺจเยน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ปฏิจฺจ ฆฏฺฏนปจฺจโย ๆ เปยฺยาลมุขวเสน ฉ ๆ ฆฏฺฏนสมฺมสนปจฺจโย ๆ ปุเรชาตปจฺจโย ๆ ปจฺฉาชาตปจฺจโย ๆ อาเสวนปจฺจโย ๆ กมฺมปจฺจโย ๆ วิปากปจฺจโย ๆ อตฺถิปจฺจโย ๆ นตฺถิปจฺจโย ๆ วิคตปจฺจโย ๆ อวิคตปจฺจโย ๆ

(๕๙๘) ฆฏฺฏนเนน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ปฏิจฺจ ฆฏฺฏนเนน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ฆฏฺฏนปจฺจโย ๆ เปยฺยาลมุขวเสน ฉ ๆ ฆฏฺฏนสมฺมสนปจฺจโย ๆ ปุเรชาตปจฺจโย ๆ ปจฺฉาชาตปจฺจโย ๆ อาเสวนปจฺจโย ๆ กมฺมปจฺจโย ๆ วิปากปจฺจโย ๆ อตฺถิปจฺจโย ๆ นตฺถิปจฺจโย ๆ วิคตปจฺจโย ๆ อวิคตปจฺจโย ๆ

(๕๙๙) เอวเมว ขฺวาหเนน ปจฺจเยน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ปฏิจฺจ ฆฏฺฏนปจฺจโย ๆ เปยฺยาลมุขวเสน ฉ ๆ ฆฏฺฏนสมฺมสนปจฺจโย ๆ ปุเรชาตปจฺจโย ๆ ปจฺฉาชาตปจฺจโย ๆ อาเสวนปจฺจโย ๆ กมฺมปจฺจโย ๆ วิปากปจฺจโย ๆ อตฺถิปจฺจโย ๆ นตฺถิปจฺจโย ๆ วิคตปจฺจโย ๆ อวิคตปจฺจโย ๆ

(๕๙๐) ฆฏฺฏนเนน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ปฏิจฺจ ฆฏฺฏนเนน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ฆฏฺฏนปจฺจโย ๆ เปยฺยาลมุขวเสน ฉ ๆ ฆฏฺฏนสมฺมสนปจฺจโย ๆ ปุเรชาตปจฺจโย ๆ ปจฺฉาชาตปจฺจโย ๆ อาเสวนปจฺจโย ๆ กมฺมปจฺจโย ๆ วิปากปจฺจโย ๆ อตฺถิปจฺจโย ๆ นตฺถิปจฺจโย ๆ วิคตปจฺจโย ๆ อวิคตปจฺจโย ๆ

(๕๙๑) เอวเมว ขฺวาหเนน ปจฺจเยน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ปฏิจฺจ ฆฏฺฏนปจฺจโย ๆ เปยฺยาลมุขวเสน ฉ ๆ ฆฏฺฏนสมฺมสนปจฺจโย ๆ ปุเรชาตปจฺจโย ๆ ปจฺฉาชาตปจฺจโย ๆ อาเสวนปจฺจโย ๆ กมฺมปจฺจโย ๆ วิปากปจฺจโย ๆ อตฺถิปจฺจโย ๆ นตฺถิปจฺจโย ๆ วิคตปจฺจโย ๆ อวิคตปจฺจโย ๆ

(๕๙๒) ฆฏฺฏนเนน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ปฏิจฺจ ฆฏฺฏนเนน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ฆฏฺฏนปจฺจโย ๆ เปยฺยาลมุขวเสน ฉ ๆ ฆฏฺฏนสมฺมสนปจฺจโย ๆ ปุเรชาตปจฺจโย ๆ ปจฺฉาชาตปจฺจโย ๆ อาเสวนปจฺจโย ๆ กมฺมปจฺจโย ๆ วิปากปจฺจโย ๆ อตฺถิปจฺจโย ๆ นตฺถิปจฺจโย ๆ วิคตปจฺจโย ๆ อวิคตปจฺจโย ๆ

(๕๙๓) เอวเมว ขฺวาหเนน ปจฺจเยน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ปฏิจฺจ ฆฏฺฏนปจฺจโย ๆ เปยฺยาลมุขวเสน ฉ ๆ ฆฏฺฏนสมฺมสนปจฺจโย ๆ ปุเรชาตปจฺจโย ๆ ปจฺฉาชาตปจฺจโย ๆ อาเสวนปจฺจโย ๆ กมฺมปจฺจโย ๆ วิปากปจฺจโย ๆ อตฺถิปจฺจโย ๆ นตฺถิปจฺจโย ๆ วิคตปจฺจโย ๆ อวิคตปจฺจโย ๆ

(๕๙๔) ฆฏฺฏนเนน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ปฏิจฺจ ฆฏฺฏนเนน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ฆฏฺฏนปจฺจโย ๆ เปยฺยาลมุขวเสน ฉ ๆ ฆฏฺฏนสมฺมสนปจฺจโย ๆ ปุเรชาตปจฺจโย ๆ ปจฺฉาชาตปจฺจโย ๆ อาเสวนปจฺจโย ๆ กมฺมปจฺจโย ๆ วิปากปจฺจโย ๆ อตฺถิปจฺจโย ๆ นตฺถิปจฺจโย ๆ วิคตปจฺจโย ๆ อวิคตปจฺจโย ๆ

(๕๙๕) เอวเมว ขฺวาหเนน ปจฺจเยน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ปฏิจฺจ ฆฏฺฏนปจฺจโย ๆ เปยฺยาลมุขวเสน ฉ ๆ ฆฏฺฏนสมฺมสนปจฺจโย ๆ ปุเรชาตปจฺจโย ๆ ปจฺฉาชาตปจฺจโย ๆ อาเสวนปจฺจโย ๆ กมฺมปจฺจโย ๆ วิปากปจฺจโย ๆ อตฺถิปจฺจโย ๆ นตฺถิปจฺจโย ๆ วิคตปจฺจโย ๆ อวิคตปจฺจโย ๆ

(๕๙๖) ฆฏฺฏนเนน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ปฏิจฺจ ฆฏฺฏนเนน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ฆฏฺฏนปจฺจโย ๆ เปยฺยาลมุขวเสน ฉ ๆ ฆฏฺฏนสมฺมสนปจฺจโย ๆ ปุเรชาตปจฺจโย ๆ ปจฺฉาชาตปจฺจโย ๆ อาเสวนปจฺจโย ๆ กมฺมปจฺจโย ๆ วิปากปจฺจโย ๆ อตฺถิปจฺจโย ๆ นตฺถิปจฺจโย ๆ วิคตปจฺจโย ๆ อวิคตปจฺจโย ๆ

(๕๙๗) เอวเมว ขฺวาหเนน ปจฺจเยน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ปฏิจฺจ ฆฏฺฏนปจฺจโย ๆ เปยฺยาลมุขวเสน ฉ ๆ ฆฏฺฏนสมฺมสนปจฺจโย ๆ ปุเรชาตปจฺจโย ๆ ปจฺฉาชาตปจฺจโย ๆ อาเสวนปจฺจโย ๆ กมฺมปจฺจโย ๆ วิปากปจฺจโย ๆ อตฺถิปจฺจโย ๆ นตฺถิปจฺจโย ๆ วิคตปจฺจโย ๆ อวิคตปจฺจโย ๆ

(๕๙๘) ฆฏฺฏนเนน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ปฏิจฺจ ฆฏฺฏนเนน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ฆฏฺฏนปจฺจโย ๆ เปยฺยาลมุขวเสน ฉ ๆ ฆฏฺฏนสมฺมสนปจฺจโย ๆ ปุเรชาตปจฺจโย ๆ ปจฺฉาชาตปจฺจโย ๆ อาเสวนปจฺจโย ๆ กมฺมปจฺจโย ๆ วิปากปจฺจโย ๆ อตฺถิปจฺจโย ๆ นตฺถิปจฺจโย ๆ วิคตปจฺจโย ๆ อวิคตปจฺจโย ๆ

(๕๙๙) เอวเมว ขฺวาหเนน ปจฺจเยน ปยาคปจฺจโย ฉฏฺฐิ ปฏิจฺจ ฆฏฺฏนปจฺจโย ๆ เปยฺยาลมุขวเสน ฉ ๆ ฆฏฺฏนสมฺมสนปจฺจโย ๆ ปุเรชาตปจฺจโย ๆ ปจฺฉาชาตปจฺจโย ๆ อาเสวนปจฺจโย ๆ กมฺมปจฺจโย ๆ วิปากปจฺจโย ๆ อตฺถิปจฺจโย ๆ นตฺถิปจฺจโย ๆ วิคตปจฺจโย ๆ อวิคตปจฺจโย ๆ

(๕๙๐) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ប្រហែលគ្នានឹងហេតុប្បច្ច័យដែរ ។ ព្រោះឧបនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ មាន៣វារៈ៣ ។ ព្រោះបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ មាន៣វារៈ៣ ។ បដិសន្ធិ មិនមានទេ ។ ព្រោះអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ វិបាកប្បដិសន្ធិមិនមានទេ ។ ព្រោះកម្មប្បច្ច័យ គឺ អវិត្តិកកុសល មហាភូត របស់ពួកអសញ្ញសត្តភព មានបរិបូណ៌ ។

(๕๙๑) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះវិបាកប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ៣ កុសល-សមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យវិបាកក្ខន្ធ១ វត្ថុ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យវត្ថុ មហាភូត១ ... ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប ឧបាទារូប អាស្រ័យមហាភូតទាំងឡាយ ។

(๕๙๒) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអាហារប្បច្ច័យ ។

นิปฺปฺปญฺโจ มหาปญฺญตฺตีกาโร ปรมาภิธมฺมิโก จ อาจริยสา-
ริปุตฺตตฺเถโร ฯ สทฺธินฺทฺริยปฺปฺปญฺญา กมฺมปฺปฺปญฺญสงฺขาตา ฯ
ณาณปฺปฺปญฺญา มคฺคปฺปฺปญฺญา เหตุปฺปฺปญฺญสงฺขาตา ฯ
สมฺปยุตฺตปฺปฺปญฺญา อารมฺมณปฺปฺปญฺญสงฺขาตา ฯ วิปฺป-
ยุตฺตปฺปฺปญฺญา ภุสเลฏฺฐิเกา วิปฺปยุตฺตปฺปฺปญฺญสงฺขาตา ฯ
อฏฺฐิปฺปฺปญฺญา มหาชานปฺปฺปญฺญสงฺขาตา ฯ ฉฏฺฐิปฺปฺปญฺญา
ฯ เป ฯ วิคตปฺปฺปญฺญา อวิคตปฺปฺปญฺญา ฯ

[๕๙๓] เหตุยา ฉ อารมฺมณา ตีณิ
อธิปติโน ฉ อนนฺตเร ตีณิ สมนนฺตเร ตีณิ
สหชาเต ฉ อญฺญมญฺเญ ตีณิ นิสฺสเย ฉ
อุปนิสฺสเย ตีณิ ปุเรชาเต ตีณิ อาเสวเน
ตีณิ กมฺเม ฉ วิปาเก ฯกฺกํ อาหาเร ฉ
อินฺทฺริเย ฉ ฌาเน ฉ มคฺเค ฉ สมฺปยุตฺเต
ตีณิ วิปฺปยุตฺเต ฉ อตฺถิยา ฉ นตฺถิยา ตีณิ
วิคเต ตีณิ อวิคเต ฉ ฯ ตสฺมา นิ ปหาน
อนุปฺปนฺนเนฺน อนุโลมํ กาตพฺพํ ฯ

ទស្សនត្តិកៈ បដិច្ចវារៈ

អដ្ឋត្តិកត្តិ មហាកូតត្តិ អាហារសម្ពន្ធានត្តិ កម៌មានបរិបូណ៌ ។ ឥន្ទ្រិយ-
ប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹងកម្មប្បច្ច័យដែរ ។ ឈានប្បច្ច័យ មគ្គប្បច្ច័យ
ប្រហែលគ្នានឹងហេតុប្បច្ច័យដែរ ។ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នា
នឹងអារម្មណប្បច្ច័យដែរ ។ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹងវិប្បយុត្ត-
ប្បច្ច័យ ក្នុងកុសលត្តិកៈដែរ ។ អត្ថិប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹងសហ-
ជាតប្បច្ច័យ ។ នត្ថិប្បច្ច័យ ។ បេ ។ វិគតប្បច្ច័យ អវិគតប្បច្ច័យ ។

(៥៩៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ៣ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩
ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុង
ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងមគ្គ-
ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣
ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បណ្ឌិត
កាលអនុម័ត នូវបទទាំង ៦ ឃ្លាយនេះ គប្បីភាប់នូវអនុលោមចុះ ។

ចប់ អនុលោម ។

[๕๘๒] ឧស្សន្នេន បហាតព្ពំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧស្សន្នេន បហាតព្ពោ ឧន្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧមោ-ហុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ខន្ធោ បដិច្ច វិចិ-កិច្ឆាសហគតោ មោហោ ។

[๕๘๓] អាវជ្ជនាយ បហាតព្ពំ ឧម្មុំ បដិច្ច អាវជ្ជនាយ បហាតព្ពោ ឧន្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧមោ-ហុប្បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតោ ខន្ធោ បដិច្ច ឧទ្ធច្ច-សហគតោ មោហោ ។

[๕๘๔] នេវ ឧស្សន្នេន ន អាវជ្ជនាយ បហាតព្ពំ ឧម្មុំ បដិច្ច នេវ ឧស្សន្នេន ន អាវជ្ជនាយ បហាតព្ពោ ឧន្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧមោហុប្បច្ចយា អហេតុកំ នេវ ឧស្សន្នេន ន អាវជ្ជនាយ បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ន្ទេ ខន្ធេ បដិច្ច អហេតុកំ បដិសន្ធិក្ខណេ នេវ ឧស្សន្នេន ន អាវ-ជ្ជនាយ បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា កដត្តា ច រូបំ ន្ទេ ខន្ធេ បដិច្ច ន្ទេ ខន្ធា ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច អាយោ មហាភូតា មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្ត-សមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ...

(๔๙๔) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ។

(๔๙๕) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

(๔๙๖) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ក្តី ចិត្តសម្បុដានរូបក្តី អាស្រ័យអហេតុកក្ខន្ធ ๑ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា អហេតុកក្ខន្ធ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ខន្ធ ๓ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា កុសលវិបាកនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ វត្តុ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យវត្តុ មហាភូត ๓ អាស្រ័យមហាភូត ๑ ចិត្តសម្បុដានរូប កដត្តារូប ឧបាទារូប អាស្រ័យមហាភូតទាំងឡាយ តោហិរ ...

อาปายาสมุฏฺฐานํ ... ทุคฺคสมุฏฺฐานํ ... อสญฺญี-สตฺตานํ ฯเปฯ มหาภูตานิ ปฏิจฺจ อายตนา มหาภูตา มหาภูเตหิ ปฏิจฺจ กพฬีการูปํ ฆนาทีรูปํ ฯ

[๕๙๗] ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ธมฺมา ปฏิจฺจ เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา อุปฺปชฺชติ อาหาราปฺปจฺจยา ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ขนฺธา ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ ฯ

[๕๙๘] ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา ปฏิจฺจ เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา อุปฺปชฺชติ อาหาราปฺปจฺจยา ภาวนาย ปหาตพฺพา ขนฺธา ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ ฯ

[๕๙๙] เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา ปฏิจฺจ เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา อุปฺปชฺชติ อาหาราปฺปจฺจยา เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ขนฺธา ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ ปฏิสนฺธิกฺขเณ เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ขนฺธา ปฏิจฺจ กพฬีการูปํ ขนฺธา ปฏิจฺจ รูปฺ ... ฯเปฯ มหาภูตานิ ...

អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . មហាភូត ៣ អាស្រ័យមហាភូត ១ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ កដត្តារូប ឧបាទារូប អាស្រ័យមហាភូតទាំងឡាយ ។

(๕๙๗) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយភាវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ។

(๕๙๘) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយភាវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ។

(๕๙๙) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្តុ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ . . . មហាភូត ១ . . .

ពាហិរំ ... អាហារសមុដ្ឋានំ ... ឧតុសមុដ្ឋានំ ... អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ ... ។

(៦០០) ឧស្សទេន បហាតព្ពេ ធម្មេ បដិច្ច ធម្មំ ឧស្សទេន ឧ ភាវនាយ បហាតព្ពេ ធម្មេ បដិច្ច ធម្មំ ឧស្សទេន ឧ ភាវនាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧអារម្ម. ណាបច្ចយា ឧស្សទេន បហាតព្ពេ ខន្ធេ ច មហា-ភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

(៦០១) ភាវនាយ បហាតព្ពេ ធម្មេ បដិច្ច ធម្មំ ឧស្សទេន ឧ ភាវនាយ បហាតព្ពេ ធម្មេ បដិច្ច ធម្មំ ឧស្សទេន ឧ ភាវនាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧអារម្ម. ណាបច្ចយា ភាវនាយ បហាតព្ពេ ខន្ធេ ច មហា-ភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

(៦០២) ឧស្សទេន បហាតព្ពេ ធម្មេ បដិច្ច ឧស្ស-ទេន បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧអនន្តរបច្ចយា ។ បរិបុណ្ណំ ហេតុបច្ចយសទិសំ ។ ឧអនន្តរបច្ចយា ឧសមនន្តរបច្ចយា ឧអញ្ញមញ្ញបច្ចយា ឧឧបនិស្ស-យបច្ចយា ... ។

ពាហិរ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . មហា-
ភូត ๑ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ . . . ។

(๖๐๐) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយ
ភាវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង ធម៌ ដែល
មិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ទើបកើត
ឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធ៣-
ឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង មហាភូត៣ឆ្នាយផង ។

(๖๐๑) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយ
ភាវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង ធម៌ ដែលមិន
គួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង
ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធ៣ឆ្នាយ
ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង មហាភូត៣ឆ្នាយផង ។

(๖๐๒) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ ដែល
គួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។
(នអធិបតិប្បច្ច័យ) ដ៏ចបែបណា ប្រហែលគ្នានឹងហេតុប្បច្ច័យដែរ ។
ព្រោះនអនន្តរប្បច្ច័យ នសមនន្តរប្បច្ច័យ នអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ និងនឧប-
និស្សយប្បច្ច័យ . . . ។

[๖๐๓] ... ឧបុរេជាតបច្ចយា អរូបេ ឧស្សរេន បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ។ ឧស្សរេន បហាតព្ពំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច នេវ ឧស្សរេន ន ការជាយ បហាតព្ពោ ឆន្នំ ឧប្បជ្ជតិ ឧបុរេជាតបច្ចយា ឧស្សរេន បហាតព្ពេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ការជាយ បហាតព្ពំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ការជាយ បហាតព្ពោ ឆន្នំ ។ បេ ។ អរូបេ ការជាយ បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។ ការជាយ បហាតព្ពំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច នេវ ឧស្សរេន ន ការជាយ បហាតព្ពោ ឆន្នំ ។ បេ ។ ការជាយ បហាតព្ពេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ នេវ ឧស្សរេន ន ការជាយ បហាតព្ពំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច នេវ ឧស្សរេន ន ការជាយ បហាតព្ពោ ឆន្នំ ឧប្បជ្ជតិ ឧបុរេជាតបច្ចយា អរូបេ នេវ ឧស្សរេន ន ការជាយ បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា នេវ ឧស្សរេន ន ការជាយ បហាតព្ពេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ

ទស្សនត្តិក: បដិច្ចវារ:

(๖๐๓) . . . ព្រោះនបុរេជាតបច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យ ខន្ធ ๑ ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ក្នុងអរូបភព ។ ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតបច្ច័យ គឺ ចិត្តសម្ប៉ាននរូប អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ភ្លាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ។ ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ។ បេ ។ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ក្នុងអរូបភព ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ។ ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ។ បេ ។ ចិត្តសម្ប៉ាននរូប អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ភ្លាយ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ។ ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតបច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ក្នុងអរូបភព ខន្ធ ๒ អាស្រ័យខន្ធ ๒ ចិត្តសម្ប៉ាននរូប អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ភ្លាយ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា

ปฏิสนฺธิกฺขเณ เนว ฌานสมฺปยุตฺตธมฺมานํ ฌานาย ปจฺจโย ฯลฯ ปกิณฺณกาย ปจฺจโย ฯ ปจฺจยา ชายนฺติ ฯ ปจฺจยา ชายนฺติ ฯ ปจฺจยา ชายนฺติ

ខន្ធ ๓ ក្តី កដត្តារូបក្តី អារម្មណៈខន្ធ ๑ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា កង្ខាវិតរណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ๒ ក្តី កដត្តារូបក្តី អារម្មណៈខន្ធ ๒ វត្ថុ អារម្មណៈខន្ធចាំងឡាយ ខន្ធចាំងឡាយ អារម្មណៈ វត្ថុ មហាភូត ๓ អារម្មណៈមហាភូត ๑ ฯ បេ ฯ ពាហិរ ... អាហារសមុដ្ឋាន ... ឧតុសមុដ្ឋាន ... មហាភូត ๑ របស់ពួកអសញ្ញសត្ត ... ฯ ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា អារម្មណៈធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ផង ฯ បេ ฯ បិត្តសមុដ្ឋានរូប អារម្មណៈខន្ធចាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង មហាភូតចាំងឡាយផង ฯ ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា អារម្មណៈធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង. ទើបកើតទ្វេធ ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ បិត្តសមុដ្ឋានរូប អារម្មណៈខន្ធចាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង មហាភូតចាំងឡាយផង ฯ

(๖๐๔) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ អារម្មណៈធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតទ្វេធ ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ នអាសេវនប្បច្ច័យ និង៎នកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ អារម្មណៈខន្ធចាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ฯ

(๖๐๕) ការណាយ បហាតព្ពំ ឆន្ទំ បដិច្ច ការ-
ណាយ បហាតព្ពោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ឆកម្មប្បច្ចយា
ការណាយ បហាតព្ពេ ខន្ធេ បដិច្ច ការណាយ បហាតព្ពា
ចេតនា ។ នេវ ទស្សនេន ន ការណាយ បហាតព្ពំ
ឆន្ទំ បដិច្ច នេវ ទស្សនេន ន ការណាយ បហាតព្ពោ
ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ឆកម្មប្បច្ចយា នេវ ទស្សនេន ន
ការណាយ បហាតព្ពេ ខន្ធេ បដិច្ច នេវ ទស្សនេន ន
ការណាយ បហាតព្ពា ចេតនា ពាហិរំ ... អាហារ-
សមុដ្ឋានំ ... ឧតុសមុដ្ឋានំ ... អសញ្ញសត្តានំ
ឯកំ មហាភូតំ ... ។

(๖๐๖) ទស្សនេន បហាតព្ពំ ឆន្ទំ បដិច្ច ទស្ស-
នេន បហាតព្ពោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ នវិចាកប្បច្ចយា ។
ឆអជ្ឈត្តិកប្បច្ចយសទិសំ ។បេ។ បដិសន្ធិ ឆត្តំ ។

(๖๐๗) នេវ ទស្សនេន ន ការណាយ បហា-
តព្ពំ ឆន្ទំ បដិច្ច នេវ ទស្សនេន ន ការណាយ
បហាតព្ពោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ឆអាហារប្បច្ចយា
ពាហិរំ ... ឧតុសមុដ្ឋានំ ... អសញ្ញសត្តានំ
ឯកំ មហាភូតំ ... ។

ทสฺสนตฺติกะ: បដិច្ចវារៈ

[๑๐๕] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការណា អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការណា ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលគួរលះ ដោយការណា អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ឯណ្ណោះ ដែលគួរលះ ដោយការណា ។ ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការណា អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការណា ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការណា អាស្រ័យខន្ធទាំង៣ឯណ្ណោះ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការណា ពាហិរ ... អាហារសមុដ្ឋាន ... ឧតុសមុដ្ឋាន ... មហាភូត ๑ របស់ពួកអសញ្ញសត្ត ... ។

[๑๐๖] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ ។ ប្រហែលគ្នានឹងអធិបតិប្បច្ច័យដែរ ។ បេ ។ បដិសន្ធិ មិនមានទេ ។

[๑๐๗] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការណា អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការណា ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពាហិរ ... ឧតុសមុដ្ឋាន ... មហាភូត ๑ របស់ពួកអសញ្ញសត្ត ... ។

(๖๐๘) เอวเมว อสฺสาเทน ฯ ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา ฯเปฯ ฉนฺทาธิปฺปายา ตาหิ ... อาหารสมุฏฺฐานํ ... อุตุสมุฏฺฐานํ ฯกฺขณิกา ปหาตพฺพา ... อสญฺญิสตฺตานํ ปฏิสนฺธิ รูปชีวิตินฺทฺริยนฺติ ฯ

(๖๐๙) เอวเมว อสฺสาเทน ฯ ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา ฯเปฯ ฉนฺทาธิปฺปายา ปญฺจวิญฺญาณสหคตา ฯกฺขณิกา ปหาตพฺพา ... ตาหิ ... อาหารสมุฏฺฐานํ ... อุตุสมุฏฺฐานํ ... อสญฺญิสตฺตานํ ฯกฺขณิกา ปหาตพฺพา ... ฯ

(๖๑๐) เอวเมว อสฺสาเทน ฯ ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา ฯเปฯ วิมกฺขาธิปฺปายา อเหตุกา เอวเมว อสฺสาเทน ฯ ภาวนาย ปหาตพฺพา ... อเหตุกปฺปฏิสนฺธิกา ฯกฺขณิกา ปหาตพฺพา ... ตาหิ ... อาหารสมุฏฺฐานา ... อุตุสมุฏฺฐานา ... อสญฺญิสตฺตานา ฯกฺขณิกา ปหาตพฺพา ... ฯ

(๖๑๑) อสฺสาเทน ปหาตพฺพา ธมฺมา ปฏิจฺจ เอวเมว อสฺสาเทน ฯ ภาวนาย ปหาตพฺเพ ธมฺเม ขยฏฺฐาย วยฏฺฐาย วิปริณามฏฺฐาย อนิจฺจโต ทุกฺขโต โรคโต คณฺฑโต สลฺลโต อฆโต อาพาธโต ปรโต ปลุชฺชนโต อนตฺตโต สมนุปสฺสติ ฯ

[๖๐๘] នូវធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយភាវនា ។ បេ ។ ព្រោះតន្ត្រិយប្បច្ច័យ គឺ ៣ ហើរ . . . អាហារសម្បុដាន . . . ឧតុសម្បុដាន . . . មហាភូត ๑ . . . រូបជីវិតិន្ទ្រិយ អាស្រ័យមហាភូតទាំងឡាយ របស់ពួកអសញ្ញសត្ត្វ ។

[๖๐๙] នូវធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយភាវនា ។ បេ ។ ព្រោះនត្ថិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលច្រឡំដោយបញ្ចវិញ្ញាណ នូវខន្ធ ๒ . . . ៣ ហើរ . . . អាហារសម្បុដាន . . . ឧតុសម្បុដាន . . . មហាភូត ๑ របស់ពួកអសញ្ញសត្ត្វ . . . ។

[๖๑๐] នូវធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយភាវនា ។ បេ ។ ព្រោះនមគ្គប្បច្ច័យ គឺ នូវអហេតុកក្ខន្ធ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា . . . មហាភូត ๑ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកបដិសន្ធិ . . . ៣ ហើរ . . . អាហារសម្បុដាន . . . ឧតុសម្បុដាន . . . មហាភូត ๑ របស់ពួកអសញ្ញសត្ត្វ . . . ។

[๖๑๑] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអាសេវនប្បច្ច័យ ។ ប្រហែលគ្នានឹងអារម្មណប្បច្ច័យដែរ ។

[๖๑๒] ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ธมฺมา ฯเปฯ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกา อตฺถิ ปหาตพฺพา ธมฺมา ฯเปฯ ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ธมฺมา ฯเปฯ ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา ฯเปฯ ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกา อตฺถิ ปหาตพฺพา ธมฺมา ... ฯ เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา ... นวิปากา นวิปากธมฺมธมฺมา อตฺถิ เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา สเหตุกา ... สปจฺจยา ... สารมฺมณา ... อนารมฺมณา ... ฯ

[๖๑๓] ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ธมฺมา สเหตุกา เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ... โนจเหตุสมฺปยุตฺตา โนจหีนาทิสมฺปยุตฺตา ฯ ทสารมฺมณสทิสา(๑) ฯ

[๖๑๔] ยเถว ตีณิ ทสารมฺมณานิ ปญฺจ ทสาธิปตีนิ ฉ ทสอนนฺตเร ปญฺจ ทสสมนนฺตเร ปญฺจ ทสอญฺญมญฺเญ ปญฺจ ทสอุปนิสฺสเย ปญฺจ

---

๑ ส. ตารมฺมณสทิสา ฯ

ទស្សនត្តិក: បដិច្ចវារ:

(๕๑๒) ธมฺมา สหชาตา: ๆ เป ๆ ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ អាស្រ័យខន្ធ ๑ ដែលកើតរួម ជាមួយនឹង: កង់អរូបកខ ๓ ๆ ธมฺมา สหชาตา: ដោយការនា ๆ เป ๆ ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ๑ ដែលកើតរួម ជាមួយនឹង: ដោយការនា កង់អរូប-កខ . . . ๆ ธมฺมา สหชาตา: មិនកើតរួម ជាមួយនឹង: មិនកើតរួម ដោយការនា . . . ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ពាហិរូប អាស្រ័យ ខន្ធ ๑ ដែលមិនកើតរួម ជាមួយនឹង: មិនកើតរួម ដោយការនា កង់ អរូបកខ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . របស់ពួក អសញ្ញសត្វ . . . ๆ

(๖๑๓) (ธมฺมา) ដែលមិនកើតរួម ជាមួយនឹង: មិនកើតរួម ដោយការនា អាស្រ័យធម្ម ដែលកើតរួម ជាមួយនឹង: . . . ព្រោះ នោនត្ថិប្បច្ច័យ និង នោវិគតប្បច្ច័យ ๆ ប្រហែលគ្នានឹងនអារម្មណ-ប្បច្ច័យដែរ ๆ

(๕๑๔) កង់នហេតុប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កង់នអារម្ម-ណប្បច្ច័យ មានវារ: ๕ កង់នអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារ: ๙ កង់ នអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារ: ๕ កង់នសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារ: ๕ កង់ នអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារ: ๕ កង់នឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារ: ๕

ឧប្បរេ ជាតេ សត្ត ឧបជ្ជា ជាតេ ន៑ ឧអា សេវនេ ន៑ ឧកម្មេ តីណិ ឧវិបាកេ ន៑ ឧអាហារេ ឯកំ ឧឥន្ទ្រិយេ ឯកំ ឧឈានេ ឯកំ ឧមគ្គេ ឯកំ ឧសម្បយុត្តេ បញ្ច ឧវិប្បយុត្តេ តីណិ នោឧត្តិយា បញ្ច នោវិគតេ បញ្ច ។ ញត្វា កណោតព្ពំ ។

បច្ចនីយំ ។

(៦០៩) ហេតុប្បច្ចយា ឧអារម្មណេ បញ្ច ... ឧអធិបតិយា ន៑ ឧអនន្តរេ បញ្ច ឧសមនន្តរេ បញ្ច ឧអញ្ញមញ្ញេ បញ្ច ឧនិស្សយេ បញ្ច ឧបុរេជាតេ សត្ត ឧបជ្ជា ជាតេ ន៑ ឧអា សេវនេ ន៑ ឧកម្មេ តីណិ ឧវិបាកេ ន៑ ឧសម្បយុត្តេ បញ្ច ឧវិប្បយុត្តេ តីណិ នោឧត្តិយា បញ្ច នោវិគតេ បញ្ច ។ ឯវំ អនុលោមប្បច្ចនីយេន កណោតព្ពំ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ ។

កម្មនបុរេជាតបច្ចយ មានវារៈ ๓ កម្មនបច្ឆាជាតបច្ចយ មានវារៈ ๙ កម្មនអាសេវនបច្ចយ មានវារៈ ๙ កម្មនកម្មបច្ចយ មានវារៈ ๓ កម្មនវិបាកបច្ចយ មានវារៈ ๙ កម្មនអាហារបច្ចយ មានវារៈ ๑ កម្មនឥន្ទ្រិយបច្ចយ មានវារៈ ๑ កម្មនឈានបច្ចយ មានវារៈ ๑ កម្មនមគ្គបច្ចយ មានវារៈ ๑ កម្មនសម្បយុត្តបច្ចយ មានវារៈ ๕ កម្មនវិប្បយុត្តបច្ចយ មានវារៈ ๓ កម្មនោនត្ថិបច្ចយ មានវារៈ ๕ កម្មនោវិគតបច្ចយ មានវារៈ ๕ ។ បណ្ឌិត ដ៏ធ (យ៉ាងនេះ)ហើយ គប្បីកប់ចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយៈ ។

(๖๑๕) កម្មនអារម្មណបច្ចយ មានវារៈ๕ ព្រោះហេតុបច្ចយ . . . កម្មនអធិបតិបច្ចយ មានវារៈ ๙ កម្មនអនន្តរបច្ចយ មានវារៈ๕ កម្មនសមនន្តរបច្ចយ មានវារៈ ๕ កម្មនអញ្ញមញ្ញបច្ចយ មានវារៈ ๕ កម្មនឧបនិស្សយបច្ចយ មានវារៈ ๕ កម្មនបុរេជាតបច្ចយ មានវារៈ ๗ កម្មនបច្ឆាជាតបច្ចយ មានវារៈ ๙ កម្មនអាសេវនបច្ចយ មានវារៈ ๙ កម្មនកម្មបច្ចយ មានវារៈ ๓ កម្មនវិបាកបច្ចយ មានវារៈ ๙ កម្មនសម្បយុត្តបច្ចយ មានវារៈ ๕ កម្មនវិប្បយុត្តបច្ចយ មានវារៈ ๓ កម្មនោនត្ថិបច្ចយ មានវារៈ ๕ កម្មនោវិគតបច្ចយ មានវារៈ ๕ ។ បណ្ឌិត កាលអនុម័ត យ៉ាងនេះហើយ គប្បីកប់ចុះ ។

ចប់ អនុលោមបច្ចនីយៈ ។

[๒๑๖] นเหตุปจฺจยา อารมฺมณา ตีณิ . . .

อนนฺตเร ตีณิ สมนนฺตเร ตีณิ สหชาเต ตีณิ
อญฺญมญฺเญ ตีณิ นิสฺสเย ตีณิ อุปนิสฺสเย
ตีณิ ปุเรชาเต ตีณิ อาเสวเน ตีณิ กมฺเม
ตีณิ วิปาเก ฯเปฯ อาหาเร ตีณิ อินฺทฺริเย
ตีณิ ฌาเน ตีณิ มคฺเค เทฺว สมฺปยุตฺเต
ตีณิ วิปฺปยุตฺเต ตีณิ อตฺถิยา ตีณิ นตฺถิยา
ตีณิ วิคเต ตีณิ อวิคเต ตีณิ ฯ ปจฺจยา อนุ-
โลมคณนา นิฏฺฐิตา ฯ

ปจฺจนียานุโลมํ ฯ

ปฏิจฺจวาโร นิฏฺฐิโต ฯ

ទស្សនត្តិក: បដិច្ចវារ:

(៦១៦) កុឝលារម្មណាប្បច្ចយ មានវារ: ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ចយ ... កុឝលអនន្តរប្បច្ចយ មានវារ: ៣ កុឝលសមនន្តរប្បច្ចយ មានវារ: ៣ កុឝលសហជាតប្បច្ចយ មានវារ: ៣ កុឝលអញ្ញមញ្ញប្បច្ចយ មានវារ: ៣ កុឝលនិស្សយប្បច្ចយ មានវារ: ៣ កុឝលឧបនិស្សយប្បច្ចយ មានវារ: ៣ កុឝលបុរេជាតប្បច្ចយ មានវារ: ៣ កុឝលអាសេវនប្បច្ចយ មានវារ: ៣ កុឝលកម្មប្បច្ចយ មានវារ: ៣ កុឝលវិបាកប្បច្ចយ មានវារ: ១ កុឝលអាហារប្បច្ចយ មានវារ: ៣ កុឝលឥន្ទ្រិយប្បច្ចយ មានវារ: ៣ កុឝលឈានប្បច្ចយ មានវារ: ៣ កុឝលមគ្គប្បច្ចយ មានវារ: ២ កុឝលសម្បយុត្តប្បច្ចយ មានវារ: ៣ កុឝលវិប្បយុត្តប្បច្ចយ មានវារ: ៣ កុឝលអត្ថិប្បច្ចយ មានវារ: ៣ កុឝលនត្ថិប្បច្ចយ មានវារ: ៣ កុឝលវិគតប្បច្ចយ មានវារ: ៣ កុឝលអវិគតប្បច្ចយ មានវារ: ៣ ។ បណ្ឌិត កាលអនុម័ត យ៉ាងនេះ គប្បីកាប់ចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

ចប់ បដិច្ចវារ: ។

សហជាតវារៈ

(៦១៧) ឧស្សន្នេន បហាតព្ពំ ឆម្ភំ សហជាតោ ឧស្សន្នេន បហាតព្ពោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ច-យា ឧស្សន្នេន បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ សហជាតា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ សហជាតា ។បេ។ សហជាតភាវោ បដិច្ចភាវសទិសោ ។

បច្ចយវារោ

(៦១៨) ឧស្សន្នេន បហាតព្ពំ ឆម្ភំ បច្ចយោ ឧស្សន្នេន បហាតព្ពោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ច-យា តីណិ ។ ការណាយ បហាតព្ពំ ឆម្ភំ បច្ចយោ ការណាយ ... តីណិ ។

(៦១៩) នេវ ឧស្សន្នេន ន ការណាយ បហាតព្ពំ ឆម្ភំ បច្ចយោ នេវ ឧស្សន្នេន ន ការណាយ បហា-តព្ពោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយោ នេវ ឧស្សន្នេន ន ការណាយ បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយោ តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ ...

សហជាតវារៈ

(๖๑๗) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ កើតជាមួយនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ កើតជាមួយនឹងខន្ធ ១ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ (ខន្ធ ២) កើតជាមួយនឹងខន្ធ ២ ។ បេ ។

សហជាតវារៈ ប្រែហៅលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

បច្ចយវារៈ

(๖๑๘) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ (ធម៌ ដែលគួរលះ) ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា . . . មានវារៈ ៣ ។

(๖๑๙) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា នឹងខន្ធ ២ . . .

បដិសន្ធិក្ខណេ នេវ ឧស្សន្នេន ឧ ភាវជាយ បហា-
តព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា កដត្តា ច
រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា ខន្ធេ បច្ចយា
វត្ថុ វត្ថុំ បច្ចយា ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ បច្ចយា
តយោ មហាភូតា មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ
រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ វត្ថុំ បច្ចយា នេវ ឧស្ស-
ន្នេន ឧ ភាវជាយ បហាតព្ពា ខន្ធា ។ នេវ ឧស្ស-
ន្នេន ឧ ភាវជាយ បហាតព្ពំ ឆម្មំ បច្ចយា ឧស្ស-
ន្នេន បហាតព្ពោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
វត្ថុំ បច្ចយា ឧស្សន្នេន បហាតព្ពា ខន្ធា ។ នេវ
ឧស្សន្នេន ឧ ភាវជាយ បហាតព្ពំ ឆម្មំ បច្ចយា
ភាវជាយ បហាតព្ពោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
វត្ថុំ បច្ចយា ភាវជាយ បហាតព្ពា ខន្ធា ។ នេវ
ឧស្សន្នេន ឧ ភាវជាយ បហាតព្ពំ ឆម្មំ បច្ចយា
ឧស្សន្នេន បហាតព្ពោ ច នេវ ឧស្សន្នេន ឧ
ភាវជាយ បហាតព្ពោ ច ឆម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេ-
តុប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា ឧស្សន្នេន បហាតព្ពា
ខន្ធា មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

ទស្សនត្តិក: បច្ចយវារ:

ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលេះ ដោយ
ទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយភាវនា កង្ខាណ:នៃបដិសន្ធិ ខន្ធ២ ពឹងផ្អែក
នឹងខន្ធ ២ វត្ថុ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ខន្ធទាំងឡាយ ពឹងផ្អែកនឹង
វត្ថុ មហាភូត ៣ ពឹងផ្អែកនឹងមហាភូត ១ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប
ឧបាទារូប ពឹងផ្អែកនឹងមហាភូតទាំងឡាយ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិន
គួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌
ដែលគួរលេះ ដោយទស្សន: ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលេះ ដោយ
ទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សន: ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។
ធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលេះ ដោយ
ទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលេះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។
ធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សន:ក្តី ធម៌ ដែលមិនគួរលេះ ដោយ
ទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយភាវនាក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរ
លេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សន: ពឹង
ផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងមហាភូតទាំងឡាយ ។

នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពំ ធម្មំ បច្ចយា ភាវនាយ បហាតព្ពោ ច នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយោ ភាវនាយ បហាតព្ពា ខន្ធា មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

(៦២០) ទស្សនេន បហាតព្ពេន នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពេន ធម្មំ បច្ចយា ទស្សនេន បហាតព្ពោ ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទស្សនេន បហាតព្ពំ វិកក្កំ ខន្ធេ វត្ថុ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ច វត្ថុ បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា ។ ទស្សនេន បហាតព្ពេន នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពេ ធម្មំ អច្ចយោ នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពោ ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទស្សនេន បហាតព្ពេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ទស្សនេន បហាតព្ពេ នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពេ ធម្មំ បច្ចយា ទស្សនេន បហាតព្ពោ ច នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ

ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការនាក្តី ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនាក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៤ ដែលគួរលះ ដោយការនា ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្ត-សមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងមហាភូតទាំង៤ ។

(៦២០) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង វត្ថុផង ខន្ធ ២ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ។ ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំង៤ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង មហាភូតទាំង៤ផង ។ ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈក្តី ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនាក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនាផង ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ឧស្សន្នេន បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា ទ្វេ ខន្ធា ឧស្សន្នេន បហាតព្ពេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[๒๒๑] ការណាយ បហាតព្ពញ្ច នេវ ឧស្សន្នេន ន ការណាយ បហាតព្ពញ្ច ធម្មំ បច្ចយា ការណាយ បហាតព្ពេ ធម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ការណាយ បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច ... ។ ការណាយ បហាតព្ពញ្ច នេវ ឧស្សន្នេន ន ការណាយ បហាតព្ពញ្ច ធម្មំ បច្ចយា នេវ ឧស្សន្នេន ន ការណាយ បហាតព្ពេ ធម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ការណាយ បហាតព្ពេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ការណាយ បហាតព្ពញ្ច នេវ ឧស្សន្នេន ន ការណាយ បហាតព្ពញ្ច ធម្មំ បច្ចយា

ទស្សនត្តិក: បច្ចយវារ:

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ๑ ដែលគួរលះ ដោយទស្សន:ផង វត្ថុផង ខន្ធ ๒ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ๒ ផង វត្ថុផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ផង មហាភូតទាំងឡាយផង ។

(๖๕๑) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ๑ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង វត្ថុផង នឹងខន្ធ ๒ ផង វត្ថុផង . . . ។ ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង មហាភូតទាំងឡាយផង ។ ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាក្តី ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនាក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធ

អាវជ្ជនាយ បហាតព្ពា ឥមេ ធម្មា នេវ ទស្សនេន ន ភាវ-
នាយ បហាតព្ពា ន ឆដ្ឋា ទុប្បដ្ឋត្តិ ទោទុប្បដ្ឋ-
យា អាវជ្ជនាយ បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធញ្ច រូបញ្ច
បដ្ឋយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ច រូបញ្ច ...
អាវជ្ជនាយ បហាតព្ពេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច
បដ្ឋយា ឆឝ្ណសម្មជ្ជនំ រូបំ ។

(៦២២) ទស្សនេន បហាតព្ពំ ធម្មំ បដ្ឋយា
ទស្សនេន បហាតព្ពា ធម្មា ទុប្បដ្ឋតិ អារម្មណ-
ប្បច្ចយា ទស្សនេន បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ បដ្ឋយា
តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ ... ។

(៦២៣) អាវជ្ជនាយ បហាតព្ពំ ធម្មំ បដ្ឋយា
អាវជ្ជនាយ បហាតព្ពា ធម្មា ទុប្បដ្ឋតិ អារម្មណ-
ប្បច្ចយា អាវជ្ជនាយ បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ បដ្ឋយា
តយោ ខន្ធា ។

(៦២៤) នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហា-
តព្ពំ ធម្មំ បដ្ឋយា នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ
បហាតព្ពា ធម្មា ទុប្បដ្ឋតិ អារម្មណប្បច្ចយា

ដែលគួរលះ ដោយការនាធម៌ ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនាធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលគួរលះ ដោយការនាធម៌ រូបធម៌ នឹងខន្ធ ២ ផង រូបធម៌ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំង-ឡាយ ដែលគួរលះ ដោយការនាធម៌ មហាភូតទាំងឡាយផង ។

(៦២៦) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ នឹងខន្ធ ២ . . . ។

(៦២៧) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការនា ទើបកើតឡើង ព្រោ អារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលគួរលះ ដោយការនា ។

(៦២៨) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ

เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ฯเปฯ ขนฺธา ปหีนา ตโย ขนฺธา เนว ขเนน ขเนน . . . ปฏิสนฺธิกฺขเณ เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ฯเปฯ ขนฺธา ปหีนา ตโย ขนฺธา เนว ขเนน ขเนน . . . วตฺถุ ปหีนา ขนฺธา จกฺขายตนํ ปหีนา จกฺขุวิญฺญาณธาตุ กายายตนํ ปหีนา กายวิญฺญาณธาตุ วตฺถุ ปหีนา เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ขนฺธา ฯ เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา ปหีนา ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปจฺจยา วตฺถุ ปหีนา ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ขนฺธา ฯ เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา ปหีนา ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปจฺจยา วตฺถุ ปหีนา ภาวนาย ปหาตพฺพา ขนฺธา ฯ

[๖๒๖] ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกา เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกา ธมฺมา ปหีนา ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปจฺจยา ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ขนฺธา ฯเปฯ วตฺถุเหตุกา ปหีนา ขนฺธา เนว ขเนน จ วตฺถุเหตุกา ปหีนา ฯ

ទស្សនត្តិក: បច្ចយវារ:

គឺ ខន្ធ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ១ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះដោយភាវនា **នឹង**ខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយភាវនា កង្ខាណ:នៃបដិសន្ធិ នឹងខន្ធ ២ . . . ខន្ធទាំង៣ឡាយ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងចក្ខាយតន: កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងកាយាយតន: ខន្ធទាំង៣ឡាយ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម្ម ដែលគួរលេះ ដោយទស្សន: ពឹងផ្អែកនឹងធម្ម ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ឡាយ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សន: ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម្ម ដែលគួរលេះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម្ម ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ឡាយ ដែលគួរលេះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។

(៦២៥) ធម្ម ដែលគួរលេះ ដោយទស្សន: ពឹងផ្អែកនឹងធម្ម ដែលគួរលេះ ដោយទស្សន:ផង ធម្ម ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សន:ផង វត្ថុផង (ខន្ធ ២) ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ។

(๖๒๖) อารมฺมณปจฺจโย ปจฺจยุปฺปนฺเนปิ ธมฺเม ปจฺจยุปฺปนฺนาปิ อารมฺมณปจฺจโย ตีณิ ฯ อารมฺมณปจฺจยุปฺปนฺนา ตโย ขนฺธา เอกา รูปกฺขนฺธา ปจฺจยุปฺปนฺนา เอกา ฯ

(๖๒๗) อนนฺตรปจฺจโย ปจฺจยุปฺปนฺเนปิ ธมฺเม ปจฺจยุปฺปนฺนาปิ อนนฺตรปจฺจโย ฯ ปกตูปนิสฺสโย ฯ ปกตูปนิสฺสโย ปจฺจยุปฺปนฺนาปิ ธมฺเม ปจฺจยุปฺปนฺนาปิ อนนฺตรปจฺจโย ฯ สมนนฺตรปจฺจโย ฯ อนนฺตรปจฺจโย สมนนฺตรปจฺจโย อาวชฺชนสมุทายสฺส ฯ

(๖๒๘) ... สหชาตปจฺจโย ปจฺจยุปฺปนฺเนปิ ธมฺเม ปจฺจยุปฺปนฺนาปิ ธมฺเม ... ตีณิ ฯ อารมฺมณปจฺจโย ปจฺจยุปฺปนฺเนปิ ธมฺเม ปจฺจยุปฺปนฺนาปิ ธมฺเม ... ตีณิ ฯ เอกา ปจฺจยุปฺปนฺนา เอกา ปจฺจยุปฺปนฺนา เอกา ปจฺจยุปฺปนฺนา เอกา ปจฺจยุปฺปนฺนา สหชาตปจฺจยุปฺปนฺนา เอกา ปจฺจยุปฺปนฺนา เอกา ปจฺจยุปฺปนฺน

[๖๒๖] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ๑ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង វត្ថុផង ខន្ធ ๒ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ๒ ផង វត្ថុផង ។

[๖๒๗] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ ។ បរិបុណ្ណ ។ បដិសន្ធិ មិនមាន ។ អនន្តរប្បច្ច័យ សមនន្តរប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹងអារម្មណប្បច្ច័យដែរ ។

[๖๒๘] . . . ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ . . . មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា . . . មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ក្តី បិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ๑ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ๒ ខន្ធ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ๒ វត្ថុ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ កដត្តារូបនៃបដិសន្ធិ

ទេវូ បច្ចយោ វត្តុ វត្តុំ បច្ចយោ ឧច្ចា ឯកំ មហាភូតំ បច្ចយោ តយោ មហាភូតា មហាភូតេ បច្ចយោ តាហិរំ ... អាហារសមុដ្ឋានំ ... ឧតុ-សមុដ្ឋានំ ... អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ ... ចក្ខាយ-តនំ បច្ចយោ ចក្ខុវិញ្ញាណាំ តាយាយតនំ បច្ចយោ តាយវិញ្ញាណាំ វត្តុំ បច្ចយោ នេវ ឧស្សន្នេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពា ឧច្ចា ។ នេវ ឧស្សន្នេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពំ ឆម្ចំ បច្ចយោ ឧស្សន្នេន បហា តព្ពោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ សហជាតប្បច្ចយោ ។ អាវសេសា ហេតុប្បច្ចយសទិសា ។

(៦៤៩) ឧស្សន្នេន បហាតព្ពំ ឆម្ចំ បច្ចយោ ឧស្សន្នេន បហាតព្ពោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ អញ្ញ-មញ្ញប្បច្ចយោ និស្សយប្បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយោ បដិសន្ធិំ ឆត្តិ ។ អាសេវនប្ប-ច្ចយោ បដិសន្ធិំ ឆត្តិ វិបាកកញ្ច ។ កម្មប្បច្ចយោ វិបាកប្បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយោ ឈានប្បច្ចយោ មគ្គប្បច្ចយោ សម្បយុត្តប្បច្ចយោ វិប្បយុត្តប្បច្ចយោ អត្ថិប្បច្ចយោ ឆត្តិប្បច្ចយោ វិគ-តប្បច្ចយោ អវិគតប្បច្ចយោ ។

ទស្សនត្តិក: បច្ចយារ:

ខន្ធទាំង៣ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ មហាភូត ៣ ពឹងផ្អែកនឹងមហាភូត ១ ពាហិរ ពឹងផ្អែកនឹងមហាភូតទាំង៣ ... អាហារសមុដ្ឋាន ... ឧតុសមុដ្ឋាន ... មហាភូត ១ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ... ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងចក្ខាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងកាយាយតនៈ ខន្ធទាំង៣ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលេះដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលេះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ ។ គឺ បច្ច័យទាំង៣ ដ៏សេស ប្រហែលគ្នានឹងហេតុប្បច្ច័យដែរ ។

(៦២៩) ធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ និងបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ បដិសន្ធិមិនមាន ។ ព្រោះអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ បដិសន្ធិ និងវិបាក មិនមាន ។ ព្រោះកម្មប្បច្ច័យ វិបាកប្បច្ច័យ អាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ មគ្គប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ អត្ថិប្បច្ច័យ វិគតប្បច្ច័យ និងអវិគតប្បច្ច័យ ។

(๖๓๐) ហោតុយា សត្តរស អារម្មណា សត្ត អធិបតិយា សត្តរស អនន្តរេ សត្ត សមនន្តរេ សត្ត សហជាតេ សត្តរស អញ្ញមញ្ញេ សត្ត និស្សយេ សត្តរស ឧបនិស្សយេ សត្ត បុរេជាតេ សត្ត អាសេវនេ សត្ត កម្មេ សត្តរស វិបាកេ ឯកំ អាហារេ សត្តរស ឥន្ទ្រិយេ សត្តរស ឈានេ សត្តរស មគ្គេ សត្តរស សម្បយុត្តេ សត្ត វិប្បយុត្តេ សត្តរស អត្ថិយា សត្តរស នត្ថិយា សត្ត វិគតេ សត្ត អវិគតេ សត្តរស ។ ឯវំ កណេតព្ពំ ។

អនុលោមំ ។

(๖๓๑) ទស្សនេន បហាតព្ពំ ទុកំ បច្ចយា ទស្សនេន បហាតព្ពេ ទុកេ ឧប្បជ្ជតិ ទុហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ទ្វេ បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ មោហោ ។

(๖๓๐) កុសលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๑๗ កុសលអារម្មណប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលអធិបតិប្បច្ចយា មានវារៈ ๑๗ កុសលអនន្តរប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលសមនន្តរប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលសហជាតប្បច្ចយា មានវារៈ ๑๗ កុសលអញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលនិស្សយប្បច្ចយា មានវារៈ ๑๗ កុសលឧបនិស្សយប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលបុរេជាតប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលអាសេវនប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលកម្មប្បច្ចយា មានវារៈ ๑๗ កុសលវិបាកប្បច្ចយា មានវារៈ ๑ កុសលអាហារប្បច្ចយា មានវារៈ ๑๗ កុសលឥន្ទ្រិយប្បច្ចយា មានវារៈ ๑๗ កុសលឈានប្បច្ចយា មានវារៈ ๑๗ កុសលមគ្គប្បច្ចយា មានវារៈ ๑๗ កុសលសម្បយុត្តប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលវិប្បយុត្តប្បច្ចយា មានវារៈ ๑๗ កុសលអត្ថិប្បច្ចយា មានវារៈ ๑๗ កុសលនត្ថិប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលវិគតប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលអវិគតប្បច្ចយា មានវារៈ ๑๗ ។ បណ្ឌិត គប្បីពិចារណាដោយប្រការដូច្នេះចុះ ។

ចប់ អនុលោម ។

(๖๓๑) ធម្ម ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម្ម ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ចយា តើអម្បាលម៉ានៈ មោហៈ ដែលប្រកប់ដោយវិចិកិច្ឆា ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកប់ដោយវិចិកិច្ឆា ។

(๖๓๒) ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เวทนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สญฺญา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เจตนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา จิตฺตํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิตกฺโก ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปีติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ฉนฺโท ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อธิโมกฺโข ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วีริยํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุเปกฺขา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มนสิกาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปณิธิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ราโค ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โทโส ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โมโห ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มาโน ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ทิฏฺฐิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจิกิจฺฉา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ถีนํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุทฺธจฺจํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อหิริกํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อโนตฺตปฺปํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา.

(๖๓๓) ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เวทนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สญฺญา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เจตนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา จิตฺตํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิตกฺโก ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปีติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ฉนฺโท ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อธิโมกฺโข ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วีริยํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุเปกฺขา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มนสิกาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปณิธิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ราโค ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โทโส ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โมโห ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มาโน ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ทิฏฺฐิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจิกิจฺฉา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ถีนํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุทฺธจฺจํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อหิริกํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อโนตฺตปฺปํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา.

(๖๓๔) ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เวทนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สญฺญา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เจตนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา จิตฺตํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิตกฺโก ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปีติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ฉนฺโท ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อธิโมกฺโข ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วีริยํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุเปกฺขา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มนสิกาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปณิธิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ราโค ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โทโส ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โมโห ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มาโน ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ทิฏฺฐิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจิกิจฺฉา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ถีนํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุทฺธจฺจํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อหิริกํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อโนตฺตปฺปํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา.

(๖๓๕) ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เวทนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สญฺญา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เจตนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา จิตฺตํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิตกฺโก ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปีติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ฉนฺโท ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อธิโมกฺโข ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วีริยํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุเปกฺขา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มนสิกาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปณิธิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ราโค ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โทโส ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โมโห ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มาโน ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ทิฏฺฐิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจิกิจฺฉา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ถีนํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุทฺธจฺจํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อหิริกํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อโนตฺตปฺปํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา.

(๖๓๖) ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เวทนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สญฺญา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เจตนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา จิตฺตํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิตกฺโก ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปีติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ฉนฺโท ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อธิโมกฺโข ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วีริยํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุเปกฺขา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มนสิกาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปณิธิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ราโค ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โทโส ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โมโห ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มาโน ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ทิฏฺฐิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจิกิจฺฉา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ถีนํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุทฺธจฺจํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อหิริกํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อโนตฺตปฺปํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา.

(๖๓๗) ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เวทนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สญฺญา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เจตนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา จิตฺตํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิตกฺโก ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปีติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ฉนฺโท ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อธิโมกฺโข ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วีริยํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุเปกฺขา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มนสิกาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปณิธิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ราโค ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โทโส ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โมโห ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มาโน ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ทิฏฺฐิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจิกิจฺฉา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ถีนํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุทฺธจฺจํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อหิริกํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อโนตฺตปฺปํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา.

(๖๓๘) ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เวทนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สญฺญา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เจตนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา จิตฺตํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิตกฺโก ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปีติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ฉนฺโท ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อธิโมกฺโข ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วีริยํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุเปกฺขา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มนสิกาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปณิธิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ราโค ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โทโส ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โมโห ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มาโน ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ทิฏฺฐิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจิกิจฺฉา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ถีนํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุทฺธจฺจํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อหิริกํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อโนตฺตปฺปํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา.

(๖๓๙) ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เวทนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สญฺญา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เจตนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา จิตฺตํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิตกฺโก ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปีติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ฉนฺโท ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อธิโมกฺโข ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วีริยํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุเปกฺขา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มนสิกาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปณิธิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ราโค ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โทโส ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โมโห ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มาโน ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ทิฏฺฐิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจิกิจฺฉา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ถีนํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุทฺธจฺจํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อหิริกํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อโนตฺตปฺปํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา.

(๖๔๐) ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เวทนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สญฺญา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เจตนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา จิตฺตํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิตกฺโก ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปีติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ฉนฺโท ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อธิโมกฺโข ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วีริยํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุเปกฺขา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มนสิกาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปณิธิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ราโค ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โทโส ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โมโห ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มาโน ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ทิฏฺฐิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจิกิจฺฉา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ถีนํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุทฺธจฺจํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อหิริกํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อโนตฺตปฺปํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา.

(๖๔๑) ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เวทนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สญฺญา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เจตนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา จิตฺตํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิตกฺโก ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปีติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ฉนฺโท ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อธิโมกฺโข ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วีริยํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุเปกฺขา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มนสิกาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปณิธิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ราโค ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โทโส ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โมโห ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มาโน ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ทิฏฺฐิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจิกิจฺฉา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ถีนํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุทฺธจฺจํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อหิริกํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อโนตฺตปฺปํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา.

(๖๔๒) ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เวทนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สญฺญา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เจตนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา จิตฺตํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิตกฺโก ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปีติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ฉนฺโท ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อธิโมกฺโข ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วีริยํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุเปกฺขา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มนสิกาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปณิธิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ราโค ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โทโส ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โมโห ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มาโน ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ทิฏฺฐิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจิกิจฺฉา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ถีนํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุทฺธจฺจํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อหิริกํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อโนตฺตปฺปํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา.

(๖๔๓) ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เวทนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สญฺญา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เจตนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา จิตฺตํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิตกฺโก ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปีติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ฉนฺโท ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อธิโมกฺโข ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วีริยํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุเปกฺขา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มนสิกาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปณิธิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ราโค ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โทโส ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โมโห ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มาโน ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ทิฏฺฐิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจิกิจฺฉา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ถีนํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุทฺธจฺจํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อหิริกํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อโนตฺตปฺปํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา.

(๖๔๔) ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เวทนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สญฺญา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เจตนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา จิตฺตํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิตกฺโก ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปีติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ฉนฺโท ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อธิโมกฺโข ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วีริยํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุเปกฺขา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มนสิกาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปณิธิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ราโค ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โทโส ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โมโห ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มาโน ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ทิฏฺฐิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจิกิจฺฉา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ถีนํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุทฺธจฺจํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อหิริกํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อโนตฺตปฺปํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา.

(๖๔๕) ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เวทนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สญฺญา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เจตนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา จิตฺตํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิตกฺโก ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปีติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ฉนฺโท ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อธิโมกฺโข ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วีริยํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุเปกฺขา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มนสิกาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปณิธิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ราโค ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โทโส ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โมโห ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มาโน ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ทิฏฺฐิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจิกิจฺฉา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ถีนํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุทฺธจฺจํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อหิริกํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อโนตฺตปฺปํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา.

(๖๔๖) ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เวทนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สญฺญา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เจตนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา จิตฺตํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิตกฺโก ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปีติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ฉนฺโท ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อธิโมกฺโข ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วีริยํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุเปกฺขา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มนสิกาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปณิธิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ราโค ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โทโส ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โมโห ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มาโน ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ทิฏฺฐิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจิกิจฺฉา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ถีนํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุทฺธจฺจํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อหิริกํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อโนตฺตปฺปํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา.

(๖๔๗) ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เวทนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สญฺญา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เจตนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา จิตฺตํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิตกฺโก ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปีติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ฉนฺโท ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อธิโมกฺโข ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วีริยํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุเปกฺขา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มนสิกาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปณิธิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ราโค ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โทโส ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โมโห ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มาโน ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ทิฏฺฐิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจิกิจฺฉา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ถีนํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุทฺธจฺจํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อหิริกํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อโนตฺตปฺปํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา.

(๖๔๘) ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เวทนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สญฺญา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เจตนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา จิตฺตํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิตกฺโก ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปีติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ฉนฺโท ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อธิโมกฺโข ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วีริยํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุเปกฺขา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มนสิกาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปณิธิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ราโค ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โทโส ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โมโห ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มาโน ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ทิฏฺฐิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจิกิจฺฉา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ถีนํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุทฺธจฺจํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อหิริกํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อโนตฺตปฺปํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา.

(๖๔๙) ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เวทนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สญฺญา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เจตนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา จิตฺตํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิตกฺโก ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปีติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ฉนฺโท ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อธิโมกฺโข ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วีริยํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุเปกฺขา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มนสิกาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปณิธิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ราโค ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โทโส ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โมโห ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มาโน ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ทิฏฺฐิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจิกิจฺฉา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ถีนํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุทฺธจฺจํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อหิริกํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อโนตฺตปฺปํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา.

(๖๕๐) ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เวทนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สญฺญา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เจตนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา จิตฺตํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิตกฺโก ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปีติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ฉนฺโท ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อธิโมกฺโข ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วีริยํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุเปกฺขา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มนสิกาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปณิธิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ราโค ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โทโส ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โมโห ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มาโน ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ทิฏฺฐิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจิกิจฺฉา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ถีนํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุทฺธจฺจํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อหิริกํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อโนตฺตปฺปํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา.

(๖๕๑) ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เวทนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สญฺญา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา เจตนา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา จิตฺตํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิตกฺโก ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วิจาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปีติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ฉนฺโท ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อธิโมกฺโข ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา วีริยํ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา สติ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา อุเปกฺขา ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มนสิกาโร ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ปณิธิ ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ราโค ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โทโส ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา โมโห ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา มาโน ตายตนปจฺจยา ผสฺสปจฺจยา ทิ

ទស្សនត្តិក: បច្ចយវារ:

(៦៣២) ធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយការនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយការនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហ: ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ច: ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំង៣ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ច: ។

(៦៣៣) ធម៌ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយការនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយការនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី បិត្តសម្បុដានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងអហេតុកក្ខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយការនា នឹងខន្ធ២ ... វត្តុ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំង៣ កង្ខាណ:នៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ខន្ធទាំង៣ ពឹងផ្អែកនឹងវត្តុ មហាភូត ១ ... ពាហិរ ... អាកាសសម្បុដាន ... ឧតុសម្បុដាន ... រសសំពត្តអសញ្ញសត្វ ... ចក្ខាវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងចក្ខាយតន: កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងកាយាយតន: អហេតុកក្ខន្ធទាំង៣ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយការនា ពឹងផ្អែកនឹងវត្តុ ។ ធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សន: ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយការនា ...

ฉเหตุปจฺจยา ขนฺธา ปจฺจยา วิจิกิจฺฉาสหคโต
โมโห ฯ ฉ ฌานงฺคเน ฉ ภาวนาย ปหาตพฺเพ
ธมฺเม ปจฺจยา ภาวนาย ปหาตพฺพา ฉหิ ...
ฉเหตุปจฺจยา ขนฺธา ปจฺจยา อุทฺธจฺจสหคโต
โมโห ฯ

(๖๓๘) ฌานงฺคเน ปหาตพฺพา เจว ฌาน-
งฺคเน ฉ ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺเม ปจฺจยา
ฌานงฺคเน ปหาตพฺพา ฉหิ ... ฉเหตุปจฺจ-
ยา วิจิกิจฺฉาสหคเต ขเณ ฉ ขนฺเธ ปจฺจยา
วิจิกิจฺฉาสหคโต โมโห ฯ

(๖๓๙) ภาวนาย ปหาตพฺพา เจว ฌาน-
งฺคเน ฉ ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺเม ปจฺจยา ภาว-
นาย ปหาตพฺพา ฉหิ ... ฉเหตุปจฺจยา
อุทฺธจฺจสหคเต ขเณ ฉ ขนฺเธ ปจฺจยา อุทฺธจฺ-
จสหคโต โมโห ฯ

(๖๓๖) ฌานงฺคเน ปหาตพฺเพ ธมฺเม ปจฺจยา
เจว ฌานงฺคเน ฉ ภาวนาย ปหาตพฺพา ฉหิ
อุปฺปชฺชติ ฉอารมฺมณาปจฺจยา ฌานงฺคเน ปหาตพฺเพ
ขเณ ปจฺจยา จิตฺตสมุฏฺฐานํ รูปํ ฯ

ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រឡូំដោយវិចិកិច្ឆា ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម្ម ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា . . . ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រឡូំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។

(๓๓๔) ធម្ម ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម្ម ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង ធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង . . . ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រឡូំដោយវិចិកិច្ឆា ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រឡូំដោយវិចិកិច្ឆាផង វត្ថុផង ។

(๓๓๕) ធម្ម ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម្ម ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង ធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង . . . ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រឡូំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រឡូំដោយឧទ្ធច្ចៈផង វត្ថុផង ។

(๓๓๖) ធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម្ម ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសម្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ។

(๖๓๗) ភាវនាយ បហាតព្ពំ ធម្មំ បច្ចយា នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧអារម្មណាបច្ចយា ភាវនាយ បហាតព្ពេ ខន្ធេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

(๖๓๘) នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពំ ធម្មំ បច្ចយា នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ ... ឧអារម្មណាបច្ចយា នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពេ ខន្ធេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពេ ខន្ធេ បច្ចយា កពឡីការំ ខន្ធេ បច្ចយា វត្ថុ ឯកំ មហាភូតំ បច្ចយា ឥមិនា ... អាហារសមុដ្ឋានំ ... ឧតុសមុដ្ឋានំ ... អសញ្ញសត្តានំ ។បេ។

(๖๓๙) ទស្សនេន បហាតព្ពេន នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពេន ធម្មំ បច្ចយា ទស្សនេន បហាតព្ពោ ធម្មោ ... ឧអារម្មណាបច្ចយា ទស្សនេន បហាតព្ពេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

ទស្សនត្តិកៈ បច្ចយវារៈ

[๖๓๗] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសម្បុដានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ។

[๖๓๘] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ... ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសម្បុដានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា កដត្តារូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា កដ្ឋខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ពាហិរូប ពឹងផ្អែកនឹងមហាភូត ๑ ... អាហារសម្បុដាន ... ឧតុសម្បុដាន ... របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ។បេ។

[๖๓๙] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ... ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសម្បុដានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង មហាភូតទាំងឡាយផង ។

(๖๔๐) ភាវនាយ បហាតព្ពេ ធម្មេ បច្ចយា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧភតោបច្ចយា ។ ភាវនាយ បហាតព្ពេ ធម្មេ អារម្មណបច្ចយា ភាវនាយ បហាតព្ពេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

(๖๔๑) ឧស្សន្នេន បហាតព្ពេ ធម្មេ បច្ចយា ឧស្សន្នេន បហាតព្ពេ ធម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ឧអធិបតិបច្ចយា ។ សហជាតសទិសំ ។ ឧអនន្តរបច្ចយា ឧសមនបច្ចយា ឧអញ្ញមញ្ញបច្ចយា ឧឧបនិស្សយបច្ចយា ។

(๖๔๒) ឧស្សន្នេន បហាតព្ពេ ធម្មេ បច្ចយា ឧស្សន្នេន បហាតព្ពេ ធម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ឧបុរេជាតបច្ចយា អរូបេ ឧស្សន្នេន បហាតព្ពេ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា ។ ឧស្សន្នេន បហាតព្ពេ ធម្មេ បច្ចយា ធម្មេ ឧស្សន្នេន ច ភាវនាយ បហាតព្ពេ ធម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ឧបុរេជាតបច្ចយា ឧស្សន្នេន បហាតព្ពេ ខន្ធេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

(๖๔๐) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ... ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសម្បយុត្តធម៌ទាំងឡាយ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង មហាភូតទាំងឡាយផង ។

(๖๔๑) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ប្រហែលគ្នានឹងសហជាតប្បច្ច័យដែរ ។ ព្រោះនអនន្តរប្បច្ច័យ នសមនន្តរប្បច្ច័យ នអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ និងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๖๔๒) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ (ខន្ធ ៣) ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ๑ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ កង្ខាអរូបកភ ។ ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសម្បយុត្តធម៌ទាំងឡាយ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ។

[๒๔๓] ការណាយ បហាតព្ពំ ឆន្ទំ បច្ចយា ការណាយ បហាតព្ពោ ឆន្ទោ ... ឆបុរេជាតប្បច្ចយា អវិគតេ ការណាយ បហាតព្ពំ ឯកំ ... ។ ការណាយ បហាតព្ពំ ឆន្ទំ បច្ចយា នេវ ទស្សនេន ន ការណាយ បហាតព្ពោ ឆន្ទោ ... ឆបុរេជាតប្បច្ចយា ការណាយ បហាតព្ពេ ខន្ធេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ នេវ ទស្សនេន ន ការណាយ បហាតព្ពំ ឆន្ទំ បច្ចយា នេវ ទស្សនេន ន ការណាយ បហាតព្ពោ ឆន្ទោ ... ឆបុរេជាតប្បច្ចយា អវិគតេ នេវ ទស្សនេន ន ការណាយ បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា នេវ ទស្សនេន ន ការណាយ បហាតព្ពេ ខន្ធេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បច្ចយា កពឌ្ឍារូបំ ខន្ធេ បច្ចយា វត្ថុ វត្ថុំ បច្ចយា ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ ... ពាហិរំ ... អាហារសមុដ្ឋានំ ... ឧតុសមុដ្ឋានំ ... អសញ្ញសត្តានំ ឯកំ ... ។

ទស្សនត្តិក: បច្ចយវារ:

(๑๔๓) ធម្ម ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម្ម ដែលគួរលះ ដោយភាវនា . . . ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា កង់អរូបកខ . . ។ ធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម្ម ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ... ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ។ ធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា . . . ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ๑ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា កង់អរូបកខ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា កដត្តារូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ កង់ខណ:នៃបដិសន្ធិ វត្ត ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ខន្ធទាំងឡាយ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ត មហាភូត ๑ . . . ពាហិរ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . មហាភូត ๑ រូបសព្វកខសង្ខាតធម្ម . . . ។

ឧស្សន្នេន បហានភូញ្ញេ នេវ ឧស្សន្នេន ន អាវជ្ជនាយ បហានភូញ្ញេ ឆន្ទំ បដ្ឋយា នេវ ឧស្សន្នេន ន អាវជ្ជនាយ បហានភូញ្ញេ ឆន្ទោ ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន ឧស្សន្នេន បហានភូញ្ញេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដ្ឋយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ អាវជ្ជនាយ បហានភូញ្ញេ នេវ ឧស្សន្នេន ន អាវជ្ជនាយ បហានភូញ្ញេ ឆន្ទំ បដ្ឋយា នេវ ឧស្សន្នេន ន អាវជ្ជនាយ បហានភូញ្ញេ ឆន្ទោ ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន អាវជ្ជនាយ បហានភូញ្ញេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដ្ឋយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ឧស្សន្នេន បហានភូញ្ញេ ឆន្ទំ ។បេ។ ឧបច្ឆាជាតបច្ចយេ ឧអាសេវនបច្ចយេ ... ។

(៦៤៤) ... ឧកម្មបច្ចយេ ឧស្សន្នេន បហានភូញ្ញេ ខន្ធេ បដ្ឋយា ឧស្សន្នេន បហានភូញ្ញេ ចេតនា ។ អាវជ្ជនាយ បហានភូញ្ញេ ឆន្ទំ ... ឧកម្មបច្ចយេ អាវជ្ជនាយ បហានភូញ្ញេ ខន្ធេ បដ្ឋយា អាវជ្ជនាយ បហានភូញ្ញេ ចេតនា ។ នេវ ឧស្សន្នេន ន អាវជ្ជនាយ បហានភូញ្ញេ ឆន្ទំ ...

ធម៌ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលេះ ដោយភាវនា ពឹង
ផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈផង ធម៌ ដែលមិនគួរលេះ
ដោយទស្សនៈ មិនគួរលេះ ដោយភាវនាផង . . . ព្រោះនបុរេជា-
តប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលេះ
ដោយទស្សនៈផង មហាភូតទាំងឡាយផង ។ ធម៌ ដែលមិនគួរលេះ
ដោយទស្សនៈ មិនគួរលេះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែល
គួរលេះ ដោយភាវនាផង ធម៌ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សនៈ មិន
គួរលេះ ដោយភាវនាផង . . . ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ចិត្ត-
សមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលេះ ដោយភាវនាផង
មហាភូតទាំងឡាយផង ។ នឹងធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ
។ បេ ។ ព្រោះនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ និងនអាសេវនប្បច្ច័យ . . . ។

(៦៤) . . . ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែល
គួរលេះ ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលេះ
ដោយទស្សនៈ ។ នឹងធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយភាវនា . . .
ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលគួរលេះ ដោយភាវនា ពឹង
ផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលេះ ដោយភាវនា ។ នឹងធម៌
ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលេះ ដោយភាវនា . . .

ឧតុកម្មបច្ចយា នេវ ឧស្សន្នេន ឧ ភាវនាយ បហា.
តព្ពេ ខន្ធេ បច្ចយា នេវ ឧស្សន្នេន ឧ ភាវនាយ
បហាតព្ពា ចេតនា ពាហិរំ . . . អាហារសមុដ្ឋានំ
. . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . ។ នេវ ឧស្សន្នេន ឧ
ភាវនាយ បហាតព្ពំ ធម្មំ បច្ចយា ឧស្សន្នេន បហា.
តព្ពេ ធម្មេ . . . ឧតុកម្មបច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា
ឧស្សន្នេន បហាតព្ពា ចេតនា ។ នេវ ឧស្សន្នេន
ឧ ភាវនាយ បហាតព្ពំ ធម្មំ បច្ចយា ភាវនាយ
បហាតព្ពេ ធម្មេ . . . ឧតុកម្មបច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា
ភាវនាយ បហាតព្ពា ចេតនា ។

(៦៤៩) ឧស្សន្នេន បហាតព្ពញ្ច នេវ ឧស្សន្នេន
ឧ ភាវនាយ បហាតព្ពញ្ច ធម្មំ បច្ចយា ឧស្សន្នេន
បហាតព្ពេ ធម្មេ . . . ឧតុកម្មបច្ចយា ឧស្សន្នេន
បហាតព្ពេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា ឧស្សន្នេន
បហាតព្ពា ចេតនា ។ ភាវនាយ បហាតព្ពញ្ច នេវ
ឧស្សន្នេន ឧ ភាវនាយ បហាតព្ពញ្ច ធម្មំ បច្ចយា
ភាវនាយ បហាតព្ពេ ធម្មេ . . . ឧតុកម្មបច្ចយា
ភាវនាយ បហាតព្ពេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា
ភាវនាយ បហាតព្ពា ចេតនា ។

ទស្សនត្តិក: បច្ចយាករ:

ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយការនា ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនគួរលេះដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយការនា ពាហិរ . . . អាហារសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . ។ ធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សន: ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះដោយការនា . . . ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលគួរលេះដោយទស្សន: ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយការនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយការនា . . . ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលគួរលេះ ដោយការនា ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។

(៦៤៩) ធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សន: ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សន:ផង ធម៌ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយការនាផង . . . ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលគួរលេះ ដោយទស្សន: ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលេះដោយទស្សន:ផង វត្ថុផង ។ ធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយការនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយការនាផង ធម៌ ដែលមិនគួរលេះដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយការនាផង . . . ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលគួរលេះ ដោយការនា ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលេះ ដោយការនាផង វត្ថុផង ។

(๖๘๖) ឧស្សន្នេន បហាតព្ពំ ឆន្ទំ បច្ចយា ឧស្ស-
ន្នេន បហាតព្ពោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ឧរិតាកប្បច្ចយា ។
បរិបុណ្ណំ ។ បដិសន្ធិំ ឧត្តិ ។ ... ឧអាហារប្បច្ចយា
ពាហិរំ ... ឧតុសមុដ្ឋានំ ... អសញ្ញសត្តានំ ... ។
... ឧឥន្ទ្រិយប្បច្ចយា ពាហិរំ .. អាហារសមុដ្ឋានំ
... ឧតុសមុដ្ឋានំ ... អសញ្ញសត្តានំ បហាតព្ពេ
បច្ចយា រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ ។ ឧឈានប្បច្ចយា បញ្ច-
វិញ្ញាណំ ... ពាហិរំ ... ។ បេ ។ ... អសញ្ញ-
សត្តានំ ... ។ ... ឧមគ្គប្បច្ចយា អហេតុកំ នេវ
ឧស្សន្នេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា
តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ អហេតុកប្បដិ-
សន្ធិក្ខណេ ឯកំ មហាភូតំ ... អសញ្ញសត្តានំ
... ។ ... ឧសម្បយុត្តប្បច្ចយា ... ឧវិប្បយុត្តប្ប-
ច្ចយា អរូបេ ឧស្សន្នេន បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា
អរូបេ ភាវនាយ បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ
ខន្ធា ។ នេវ ឧស្សន្នេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពំ
ឆន្ទំ បច្ចយា នេវ ឧស្សន្នេន ន ភាវនាយ ។ បេ ។

(๖๔๖) ធម្ម ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម្ម ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ ។ មានវារៈបរិបូណ៌ ។ បដិសន្ធិ មិនមានទេ ។ ... ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ គឺ ពាហិរ ... ឧតុសមុដ្ឋាន ... របស់ពួកអសញ្ញសត្ត ... ។ ... ព្រោះនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ពាហិរ ... អាហារសមុដ្ឋាន ... ឧតុសមុដ្ឋាន ... រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ពឹងផ្អែកនឹងមហាភូតទាំងឡាយ របស់ពួកអសញ្ញសត្ត ។ ... ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ គឺ បញ្ចវិញ្ញាណ ... ពាហិរ ... ។ បេ ។ របស់ពួកអសញ្ញសត្ត ... ។ ... ព្រោះនមគ្គប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី បិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងអហេតុកក្ខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា មហាភូត ១ កង ១ ណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ... របស់ពួកអសញ្ញសត្ត ... ។ ... ព្រោះនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ... ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ កង ៣ នៃអរូបភព ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា កង ៣ នៃអរូបភព ។ ធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ។ បេ ។

อยเมว เหตุ ทสฺสเนน ฯ ภาวนาย ปหาตพฺพา ฉกฺก
ขนฺธา ปหียา ตโยว ขนฺธา เหฏฺฐา ขเณ ... ตโตปริ ...
อาหารสมุฏฺฐานา ... อุตุสมุฏฺฐานา ... อสญฺ-
ญสตฺตานา ... ฯ เนวตฺถิปหียา เนวาคตปหียา ฯ

(๖๔๗) ยเทตฺถ สตฺต ฯ อารมฺมเณ ปญฺ
ยาธิปติยา สตฺตสฺส ฯ อนนฺตเร ปญฺ ฯ สมนนฺตเร
ปญฺ ฯ อญฺญมญฺเญ ปญฺ ฯ อุปนิสฺสเย ปญฺ
ปุเรชาเต สตฺต ฯ ปจฺฉาชาเต สตฺตสฺส ฯ อาเส-
วเน สตฺตสฺส ฯ กมฺเม สตฺต ฯ วิปากเก สตฺตสฺส
ฯ อาหาเร ฉกฺก ฯ อินฺทฺริเย ฉกฺก ฯ ฌาเน ฉกฺก
ฯ มคฺเค ฉกฺก ฯ สมฺปยุตฺเต ปญฺ ฯ วิปฺปยุตฺเต
ตีณิ เนวนตฺถิยา ปญฺ เนวาคเต ปญฺ ฯ

ទស្សនត្តិក: បច្ចយវារ:

ខន្ធ៣ ពីរដងក្នុងទីដ៏ខន្ធ១ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ក្នុងអរូបភព ទីដ៏ខន្ធ២ . . . ពាហិរ . . . អាហារ-សមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . របស់ពួកអសញ្ញសត្ត . . . ។ ព្រោះនោនត្ថិប្បច្ចយ និងនោវិគតប្បច្ចយ ។

(៦៤៧) ក្នុងនហេតុប្បច្ចយ មានវារ: ៧ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ចយ មានវារ: ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ចយ មានវារ: ១៧ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ចយ មានវារ: ៥ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ចយ មានវារ: ៥ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ចយ មានវារ: ៥ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ចយ មានវារ: ៥ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ចយ មានវារ: ៧ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ចយ មានវារ: ១៧ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ចយ មានវារ: ១៧ ក្នុងនកម្មប្បច្ចយ មានវារ: ៧ ក្នុងនវិបាកប្បច្ចយ មានវារ: ១៧ ក្នុងនអាហារប្បច្ចយ មានវារ: ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ចយ មានវារ: ១ ក្នុងនឈានប្បច្ចយ មានវារ: ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ចយ មានវារ: ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ចយ មានវារ: ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ចយ មានវារ: ៣ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ចយ មានវារ: ៥ ក្នុងនោវិគតប្បច្ចយ មានវារ: ៥ ។

ចប់ បច្ចនីយ: ។

[๒๔๘] เหตุปัจจยาอารัมมณา ปัญหา ...

อธิปติยา สหชาตสหชาเต ปัญหา อนันตรสมนันตรา ปัญหา อัญญมัญญ ปัญหา นิสสยอุปนิสสยา ปัญหา ปุเรชาตสหชาเต สหชาตปัจฉาชาเต สหชาตอาเสวนสหชาตกัมมสหชาตวิปากาหารสหชาตอินทริยสหชาตฌานสหชาตมัคคสหชาตสัมปยุตตวิปปยุตตอัตถินัตถิวิคตสหชาตเต ปัญหา ๆ

อนุโลมปัจจนียัง ๆ

[๒๔๙] นเหตุปัจจยา อารัมมณา สหชาต ...

อนันตร สหชาต สมนันตร สหชาต สหชาตอัญญมัญญ สหชาต • อัญญมัญญ สหชาต นิสสย สหชาต อุปนิสสย สหชาต

(๖๔๘) កុសលនអារម្មណប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ... កុសលនអធិបតិប្បច្ចយ មានវារៈ๑๗ កុសលនអនន្តរប្បច្ចយ មានវារៈ๙ កុសលនសមនន្តរប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ កុសលនអញ្ញមញ្ញប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ កុសលនឧបនិស្សយប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ កុសលនបុរេជាតប្បច្ចយ មានវារៈ๗ កុសលនបច្ឆាជាតប្បច្ចយ មានវារៈ๑๗ កុសលនអាសេវនប្បច្ចយ មានវារៈ๑๗ កុសលនកម្មប្បច្ចយ មានវារៈ ๗ កុសលនវិបាកប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๗ កុសលនអាហារប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ កុសលនឥន្ទ្រិយប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ កុសលនឈានប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ កុសលនមគ្គប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

(๖๙๙) កុសលនអារម្មណប្បច្ចយ មានវារៈ ๗ ព្រោះនហេតុប្បច្ចយ ... កុសលនអនន្តរប្បច្ចយ មានវារៈ ๗ កុសលនសមនន្តរប្បច្ចយ មានវារៈ ๗ កុសលនសហជាតប្បច្ចយ មានវារៈ ๗ កុសលនអញ្ញមញ្ញប្បច្ចយ មានវារៈ ๗ កុសលនិស្សយប្បច្ចយ មានវារៈ ๗ កុសលនឧបនិស្សយប្បច្ចយ មានវារៈ ๗

ប្បុរេជាតេ សត្ត អាសេវនេ សត្ត កម្មេ សត្ត វិបាកេ ឯកំ អាហារេ សត្ត ឥន្ទ្រិយេ សត្ត ឈានេ សត្ត មគ្គេ ឆ សម្បយុត្តេ សត្ត វិប្ប-យុត្តេ សត្ត អត្ថិយា សត្ត ឧត្ថិយា សត្ត វិគតេ សត្ត អវិគតេ សត្ត ។ ឯវំ កណោតព្ពំ ។

បច្ចនីយានុលោមំ ។

បច្ចយវារោ និដ្ឋិតោ ។

ឯសឃ្ឃយវារេ បច្ចយេសនិសោ ការតព្ពោ ។

សំសដ្ឋវារោ

(៦៩០) ឧស្សន្នេន បហាតព្ពំ ឆម្ចំ សំសដ្ឋោ ឧស្សន្នេន បហាតព្ពោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧស្សន្នេន បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ សំសដ្ឋា ទ្វេ ខន្ធា ។

(៦៩១) ភាវនាយ បហាតព្ពំ ឆម្ចំ សំសដ្ឋោ ភាវនាយ បហាតព្ពោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ភាវនាយ បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា ។

ទស្សនត្តិក: សំសដ្ឋវារ:

កម្មបុរេជាតប្បច្ចយ មានវារ: ๗ កម្មអាសេវនប្បច្ចយ មានវារ: ๗ កម្ម
កម្មប្បច្ចយ មានវារ: ๗ កម្មវិបាកប្បច្ចយ មានវារ: ๑ កម្មអាហារប្បច្ចយ
មានវារ: ๗ កម្មឥន្ទ្រិយប្បច្ចយ មានវារ: ๗ កម្មឈានប្បច្ចយ មាន
វារ: ๗ កម្មមគ្គប្បច្ចយ មានវារ: ๖ កម្មសម្បយុត្តប្បច្ចយ មានវារ: ๗
កម្មវិប្បយុត្តប្បច្ចយ មានវារ: ๗ កម្មអត្ថិប្បច្ចយ មានវារ: ๗ កម្ម
នត្ថិប្បច្ចយ មានវារ: ๗ កម្មវិគតប្បច្ចយ មានវារ: ๗ កម្មអវិគតប្បច្ចយ
មានវារ: ๗ ។ បណ្ឌិត គប្បីកប់យ៉ាងនេះបុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

ចប់ បច្ចយវារ: ។

និស្សយវារ: បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យប្រហែលគ្នានឹងបច្ចយវារ:ដែរ ។

សំសដ្ឋវារ:

(๖๕๐) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ច្រឡំនឹងធម៌
ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ
ខន្ធ ๓ ច្រឡំនឹងខន្ធ ๑ ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ខន្ធ ๒ ច្រឡំ
នឹងខន្ធ ๒ ។

(๖๕๑) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ច្រឡំនឹងធម៌
ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ
(ខន្ធ ๓) ច្រឡំនឹងខន្ធ ๑ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ។

(๖๕๒) នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពំ ន បុំ សំសដ្ឋោ នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពោ ន ឥត្ថិ ... នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ។បេ។ បដិសន្ធិក្ខណេ នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា ។

(๖๕๓) ទស្សនេន បហាតព្ពំ ន បុំ សំសដ្ឋោ ទស្សនេន បហាតព្ពោ ន ឥត្ថិ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណាប្បច្ចយា ។ សព្ពានិ បទានិ វិត្ថារេតព្ពានិ តីណិ តីណិ ។

(๖๕๔) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ តីណិ សមនន្តរេ តីណិ សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តីណិ ឧបនិស្សយេ តីណិ បុរេជាតេ តីណិ អាសេវនេ តីណិ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ តីណិ

(៦៥២) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ប្រឡំនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា . . . ខន្ធ ៣ ប្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ។បេ។ (ខន្ធ ៣) ប្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា កង់ខណៈ នៃបដិសន្ធិ ។

(៦៥៣) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ប្រឡំនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ បទទាំងអស់ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ សុទ្ធតែមានវារៈ ៣ ។

(៦៥៤) កុង់នហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុង់អារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុង់អធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុង់អនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុង់សមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុង់សហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុង់អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុង់និស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុង់ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុង់បុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុង់អាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុង់វិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ កុង់អាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុង់ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុង់ឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុង់មគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

សម្បយុត្តេ តីណិ វិប្បយុត្តេ តីណិ អត្តិយា តីណិ នត្ថិយា តីណិ វិគតេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

អនុលោមំ ។

(៦៥៥) ឧស្សន្នេន បហាតព្ពំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ ឧស្សន្នេន បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧហេតុប្បច្ច-យា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ខន្ធេ សំសដ្ឋោ វិចិកិច្ឆា-សហគតោ មោហោ ។

(៦៥៦) ការជាយ បហាតព្ពំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ ការជាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧហេតុប្ប-ច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ សំសដ្ឋោ ឧទ្ធច្ចស-ហគតោ មោហោ ។

(៦៥៧) នេវ ឧស្សន្នេន ន ការជាយ បហា-តព្ពំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ នេវ ឧស្សន្នេន ន ការជាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧហេ-តុប្បច្ចយា អហេតុកេ នេវ ឧស្សន្នេន ន ការជាយ បហាតព្ពំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា អហេ-តុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។

ទស្សនត្តិក: សំសដ្ឋវារ:

កង់សម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កង់វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កង់អត្ថិប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កង់នត្ថិប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កង់វិគតប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កង់អវិគតប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ ។

ឯប៉ អនុលោម ។

(๖๕๕) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ប្រឡំនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្ទឿដោយវិចិកិច្ឆា ប្រឡំនឹងខន្ធទាំង៣ឬយ ដែលប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្ទឿដោយវិចិកិច្ឆា ។

(๖๕๖) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការនា ប្រឡំនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្ទឿដោយឧទ្ធច្ចៈ ប្រឡំនឹងខន្ធទាំង៣ឬយ ដែលប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្ទឿដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

(๖๕๗) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនា ប្រឡំនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ប្រឡំនឹងអហេតុកក្ខន្ធ ๑ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនា កង់ខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ . . . ។

(๖๙๘) ឧសុរដ្ឋេន បហាតព្ពំ ឧទ្ធំ សំសដ្ឋោ ឧសុរដ្ឋេន បហាតព្ពោ ឧម្មោ ឧបាទិន្នំ ឧអនិទ្ធ-តិប្បច្ចយា ឧបុរេជាតប្បច្ចយា ឧបច្ឆាជាតប្បច្ចយា ឧអាសេវនប្បច្ចយា ឧកម្មប្បច្ចយា ឧវិបាកេបច្ច-យា ។ នេវ ឧសុរដ្ឋេន ឧ អាវជ្ជាយ ។បេ។ ឧឈានប្បច្ចយា បញ្ចវិញ្ញាណំ ។ ... ឧមគ្គប្ប-ច្ចយា អហេតុកំ ។ ... នេវ ឧសុរដ្ឋេន ឧ អាវជ្ជាយ បហាតព្ពោ ឧម្មោ ។បេ។ ឧវិបាកប្បច្ចយា តីណិ ។

(๖๙๙) ឧហេតុយា តីណិ ឧអនិទ្ធតិយា តីណិ ឧបុរេជាតេ តីណិ ឧបច្ឆាជាតេ តីណិ ឧអាសេវនេ តីណិ ឧកម្មេ តីណិ ឧវិបាកេ តីណិ ឧឈានេ ឯកំ ឧមគ្គេ ឯកំ ឧវិប្បយុត្តេ តីណិ ។

បច្ចនីយំ ។

(๖๕๘) ធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ ច្រឡំដោយ ធម្ម ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ នបុរេជាតប្បច្ច័យ នបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ នអាសេវនប្បច្ច័យ នកម្មប្បច្ច័យ និងនវិបាកប្បច្ច័យ ។ ធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ។បេ។ ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ គឺ បញ្ចវិញ្ញាណ ។ . . . ព្រោះនមគ្គប្បច្ច័យ គឺ អហេតុកក្ខន្ធ ។ (ធម្ម) ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ។បេ។ ព្រោះនវិប្ប-យុត្តប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។

(๖๕๙) កុសលនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុសលនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុសលនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុសលនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុសលនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុសលនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុសលនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុសលនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ កុសលនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ កុសលនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ឯកំ បច្ចនីយំ ។

ទស្សនត្តិកេ សំសដ្ឋវារេ

(๖๖๐) ហោតុប្បច្ចយា ឧអធិបតិយា តីណិ ... ឧបុរេជាតេ តីណិ ឧបច្ឆាជាតេ តីណិ ឧ-អាសេវនេ តីណិ ឧកម្មេ តីណិ ឧវិបាកេ តីណិ ឧវិប្បយុត្តេ តីណិ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ ។

(๖๖๑) ឧហោតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ... អនន្តរេ តីណិ សមនន្តរេ តីណិ សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តីណិ ឧបនិស្សយេ តីណិ បុរេជាតេ តីណិ អាសេវនេ តីណិ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ទ្វេ សម្បយុត្តេ តីណិ វិប្ប-យុត្តេ តីណិ អត្ថិយា តីណិ ឧត្ថិយា តីណិ វិគតេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

បច្ចនីយានុលោមំ ។

សំសដ្ឋវារេ និដ្ឋិតោ ។

ទស្សនត្តិក: សំសដ្ឋវារ:

(๖๖๐) កឞនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... កឞនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កឞនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កឞនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កឞនកម្មប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កឞនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កឞនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយ: ។

(๖๖๑) កឞអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ... កឞអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កឞសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កឞសហជាតប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កឞអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កឞនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កឞឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កឞបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កឞអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កឞកម្មប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កឞវិបាកប្បច្ច័យ មានវារ: ๑ កឞអាហារប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កឞឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កឞឈានប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កឞមគ្គប្បច្ច័យ មានវារ: ๒ កឞសម្ប-យុត្តប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កឞវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កឞអត្ថិ-ប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កឞនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កឞវិគតប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ កឞអវិគតប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

ចប់ សំសដ្ឋវារ: ។

(๖๖๒) ទស្សនេន បហាតព្ពំ ធម្មំ សម្បយុត្តោ ទស្សនេន បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សម្បយុត្តកវោ សំសដ្ឋវសេនេសោ ។

បញ្ហាវារោ

(๖๖๓) ទស្សនេន បហាតព្ពោ ធម្មោ ទស្សនេន បហាតព្ពេន ធម្មេន ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទស្សនេន បហាតព្ពា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๖๖๔) ទស្សនេន បហាតព្ពោ ធម្មោ នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពេន ធម្មេន ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទស្សនេន បហាតព្ពា ហេតូ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๖๖๕) ទស្សនេន បហាតព្ពោ ធម្មោ ទស្សនេន បហាតព្ពេន ធម្មេន ន នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពេន ធម្មេន ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទស្សនេន បហាតព្ពា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ។

(๖๖๒) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ប្រកបដោយធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សម្បយុត្តវារៈ ប្រហែលគ្នានឹងសំសដ្ឋវារៈដែរ ។

បញ្ហាវារៈ

(๖๖๓) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๖๔) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๖๕) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ។

[๖๖๖] ภาวนาย ปหาตพฺเพ ธมฺเม ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส เหตุปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ภาวนาย ปหาตพฺพา เหตู สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ เหตุปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

[๖๖๗] ภาวนาย ปหาตพฺเพ ธมฺเม เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส ... ภาวนาย ปหาตพฺพา เหตู จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ เหตุปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

[๖๖๘] ภาวนาย ปหาตพฺเพ ธมฺเม เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส น ธมฺมสฺส ... ภาวนาย ปหาตพฺพา เหตู สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ เหตุปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

[๖๖๙] เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺเพ ธมฺเม เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส ... เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา เหตู สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ

ទស្សនត្តិក: បញ្ហាវារ:

(៦៦៦) ធម្ម ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦៧) ធម្ម ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា . . . គឺ ពួកហេតុ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦៨) ធម្ម ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង ធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង . . . គឺ ពួកហេតុ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦៩) ធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា . . . គឺ ពួកហេតុ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង

ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ នេវ ឧស្សន្នេន ន ភាវនាយ បហានេ ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៧០] ឧស្សន្នេន បហានេ ឆម្មោ ឧស្សន្នេន បហានេ ឆម្មស្ស ឆម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧស្សន្នេន បហានេ អសង្ខតំ អសង្ខតេន អកិនត្តំ តំ អារព្ភ ឧស្សន្នេន បហានេ ភគោ ឧប្បជ្ជតិ ធិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ វិចិកិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ ឧស្សន្នេន បហានេ ភោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ធិដ្ឋិ អសង្ខតេនតិ អកិនត្តំ តំ អារព្ភ ឧស្សន្នេន បហានេ ភគោ ឧប្បជ្ជតិ ធិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ វិចិកិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ ឧស្សន្នេន បហានេ ភោមនស្សំ ឧប្ប-ជ្ជតិ វិចិកិច្ឆំ អារព្ភ វិចិកិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ ធិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ឧស្សន្នេន បហានេ ភោមនស្សំ ឧប្ប-ជ្ជតិ ឧស្សន្នេន បហានេ ភោមនស្សំ អារព្ភ ឧស្សន្នេន បហានេ ភោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ វិចិកិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ ។

ពួកចិត្តសម្បយុត្តរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ពួកហេតុ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្ត-កក្ខន្ធផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[๖๗๐] ធម្ម ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះពាគៈ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ពាគៈ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ប្រារព្ធ នូវពាគៈនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង វិចិកិច្ឆា កើតឡើង ទោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ កើតឡើង បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះទិដ្ឋិ ពាគៈ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ប្រារព្ធ នូវទិដ្ឋិនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង វិចិកិច្ឆា កើតឡើង ទោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ កើតឡើង វិចិកិច្ឆា ប្រារព្ធ នូវវិចិកិច្ឆា កើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ទោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ កើតឡើង ទោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ប្រារព្ធ នូវទោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង វិចិកិច្ឆា កើតឡើង ។

[๖๗๑] ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ธมฺมา เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณาปฺปจฺจเยน ปจฺจโย อริยา ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ปหีเน กิเลเส ปจฺจเวกฺขนฺติ ปุพฺเพ สมุทาจิณฺเณ กิเลเส ฉาทนฺติ ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ขนฺธา อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสนฺติ เตสมฺปหายญฺญาเณน ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ธมฺมสมฺมุฏฺฐิสฺส ปหีนตฺตา ฉาทนฺติ ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ขนฺธา เตสมฺปหายญฺญาณสฺส ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญฺญาณสฺส ยถากมฺมูปคญฺญาณสฺส อนาคตสญฺญาณสฺส อาวชฺชนาย อารมฺมณาปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

[๖๗๒] ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณาปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ภาวนาย ปหาตพฺพํ ภวํ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ ตํ อารพฺภ ภาวนาย ปหาตพฺพา ภาโค อุปฺปชฺชติ ฉนฺโท อุปฺปชฺชติ ภาวนาย ปหาตพฺพํ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ ฉนฺโท อารพฺภ ฉนฺโท อุปฺปชฺชติ ภาวนาย ปหาตพฺพํ โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชติ ภาวนาย ปหาตพฺพํ โทมนสฺสํ อารพฺภ ภาวนาย ปหาตพฺพา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ ฉนฺโท อุปฺปชฺชติ ฯ

ទស្សនត្តិកៈ បញ្ហាវារៈ

(๖๓๑) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ព្រះអរិយៈទាំង៣ឆ្ងាយ ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដែលលះបង់ហើយ ដឹង នូវពួកកិលេស ដែលផ្ងាប់សន្សំមកហើយ ក្នុងកាលមុន ឃើញច្បាស់ នូវខន្ធទាំង៣ឆ្ងាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ដឹងចិត្ត នៃបុគ្គលអ្នកប្រកបដោយចិត្ត ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ខន្ធទាំង៣ឆ្ងាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មូបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(๔๗๒) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ បំពេរភគៈ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ភគៈ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ច្រានចោ នូវភគៈនោះ ទើបកើតឡើង ខន្ធៈ កើតឡើង ទោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយភាវនា កើតឡើង ខន្ធៈ ច្រានចោ នូវខន្ធៈ ទើបកើតឡើង ទោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ទោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ច្រានចោ នូវទោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ខន្ធៈ កើតឡើង ។

(៦៧៣) ការណាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ ធម្មស្ស-
នេន បហាតព្ពស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាបច្ចយេន
បច្ចយោ ការណាយ បហាតព្ពំ រូបំ អស្សាទេតិ
អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ ធម្មនេន បហាតព្ពោ រាគោ
ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ វិចិកិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ ធម្ម-
នេន បហាតព្ពំ នោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទុក្ខំ អារព្ភ
ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ វិចិកិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ ធម្មនេន
បហាតព្ពំ នោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ការណាយ បហា-
តព្ពំ នោមនស្សំ អារព្ភ ធម្មនេន បហាតព្ពំ
នោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ វិចិកិច្ឆា
ឧប្បជ្ជតិ ។

(៦៧៤) ការណាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ នេវ ធម្ម-
នេន ន ការណាយ បហាតព្ពស្ស ធម្មស្ស អារម្ម-
ណាបច្ចយេន បច្ចយោ អរិយោ ការណាយ បហាតព្ពំ
បមាទំ តិលេសំ បច្ចវេក្ខន្តិ វិក្ខម្ភិតំ តិលេសំ
បច្ចវេក្ខន្តិ បុព្ពេ សមុទាចិណ្ណោ ការណាយ បហាតព្ពោ
ខន្ធោ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សន្តិ

(៦៧៣) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះពួក ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ពួក ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ប្រារព្ធ នូវពួកនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង វិចិកិច្ឆា កើតឡើង ទោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ កើតឡើង ទិដ្ឋិ ប្រារព្ធ នូវឧទ្ធច្ចៈ ទើបកើតឡើង វិចិកិច្ឆា កើតឡើង ទោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ កើតឡើង ទោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ប្រារព្ធ នូវទោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង វិចិកិច្ឆា កើតឡើង ។

(៦៧៤) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ពិចារណានូវវិសេស ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ដែលលះបង់ហើយ ពិចារណា នូវវិសេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ឃើញច្បាស់ នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ដែលម្ចាស់សន្សំមកហើយ ក្នុងកាលមុន ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន

เจเตาปริเยญาเณน ภาวนาย ปหาตพฺพฏฺ-
สมฏฺโฐ สจฺจ ฏฺ ฐ ภาวนาย ปหาตพฺพ ฐ ฏฺ
เจเตาปริเยญาณสฺส ปุพฺเพนิวาสานุสฺสติญาณสฺส
ยถากมฺมูปคญาณสฺส อนาคตสญาณสฺส อา-
วชฺชนาย อาวชฺชนปฏิพทฺธา ปฏิปทา ฯ

(๖๗๘) เอว ทสฺสนสฺส ภาวนาย ปหา-
ตพฺพา ทิฏฺ เอว ทสฺสนสฺส ภาวนาย ปหา-
ตพฺพสฺส ทิฏฺสฺส อาวชฺชนาปฏิพทฺธา ปฏิปทา
ฐาน ฐตฺวา สีล สมาธิ ฐตฺวา ขเย ญาณ
กตฺวา ต ปฏิปทาย ปุพฺเพ สุจิณฺณาน ปฏิปทาย
ฌาน วุฏหิตฺวา ฌาน ปฏิปทาย อริยา มคฺค
วุฏหิตฺวา มคฺค ปฏิปทาย นิพฺพาน ปฏิปทาย
นิพฺพาน เคาตฺรภุสฺส ภูตาทิสฺส มคฺคสฺส ผลสฺส
อาวชฺชนาย อาวชฺชนปฏิพทฺธา ปฏิปทา จกฺขุ
อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ โสต ...
ฆาน ชิวฺหา กาย รูป สทฺท คนฺธ รส ผฏฺ
... วตฺถุ เอว ทสฺสนสฺส ภาวนาย ปหาตพฺพ
ฐ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ นิพฺพาน
จกฺขุ รูป ปสฺสติ นิพฺพาย โสตาปตฺติยา สจฺจ ...

ទស្សនត្តិក: បញ្ហាវារ:

ដំណ នូវចិត្ត នៃបុគ្គលអ្នកប្រកបដោយចិត្ត ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ដោយរចនោចរវិយញ្ញាណ ខន្ធទាំង៤ឯណ្ណ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវរចនោចរវិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មូបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៥៣៩) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ហើយពិចារណា នូវកុសលនោះ ពិចារណា នូវកុសលទាំង៣ឯណ្ណ ដែលធ្លាប់សន្សំមកហើយ កន្លងកាលមុន ចេញអំពីឈាន ហើយពិចារណា នូវឈាន ព្រះអរិយៈទាំង៣ឯណ្ណ ចេញអំពីមគ្គ ហើយពិចារណា នូវមគ្គ ពិចារណា នូវនិព្វាន ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និង៣ផល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ បុគ្គល ឃើញឃ្លាស់ នូវបភុ ថា មិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន នូវសោតៈ . . . នូវឃានៈ ជិវ្ហា កាយ ពួករូប ពួកសំឡេង ពួកក្លិន ពួករស ពួកផោដ្ឋព្វៈ . . . នូវវត្ថុ ឃើញឃ្លាស់ នូវខន្ធទាំង៣ឯណ្ណ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ឃើញរូប ដោយនិព្វាបភុ (ភ្ញ)សំឡេង ដោយនិព្វាសោតធាតុ . . .

เจตสิยญาณานนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยา เวทนาย ขนฺธา เวทนาย ขนฺธสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อาหารปจฺจเยน ปจฺจยา เวทนาย ขนฺธา เวทนาย ขนฺธสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจยา เวทนาย ขนฺธา เวทนาย ขนฺธสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ ฌานปจฺจเยน ปจฺจยา เวทนาย ขนฺธา เวทนาย ขนฺธสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ มคฺคปจฺจเยน ปจฺจยา เวทนาย ขนฺธา เวทนาย ขนฺธสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจยา เวทนาย ขนฺธา เวทนาย ขนฺธสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจยา เวทนาย ขนฺธา เวทนาย ขนฺธสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจยา เวทนาย ขนฺธา เวทนาย ขนฺธสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ นตฺถิปจฺจเยน ปจฺจยา เวทนาย ขนฺธา เวทนาย ขนฺธสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ วิคตปจฺจเยน ปจฺจยา เวทนาย ขนฺธา เวทนาย ขนฺธสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อวิคตปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๖๗๖) เวทนาย ขนฺธา เวทนาย ขนฺธสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ ฉหิ สหชาตาทีหิ ปจฺจเยหิ ปจฺจยา ฯ เวทนาย ขนฺธา เวทนาย ขนฺธสฺส จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยา สมนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยา อญฺญมญฺญปจฺจเยน ปจฺจยา นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจยา ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจยา ปจฺฉาชาตปจฺจเยน ปจฺจยา อาเสวนปจฺจเยน ปจฺจยา กมฺมปจฺจเยน ปจฺจยา วิปากปจฺจเยน ปจฺจยา อาหารปจฺจเยน ปจฺจยา อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจยา ฌานปจฺจเยน ปจฺจยา มคฺคปจฺจเยน ปจฺจยา สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจยา วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจยา อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจยา นตฺถิปจฺจเยน ปจฺจยา วิคตปจฺจเยน ปจฺจยา อวิคตปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

ដ៏ធំចិត្ត នៃបុគ្គលអ្នកប្រកបដោយចិត្ត ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ចាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ រូបាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធទាំង៣ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា ទុវង្គវិនិច្ឆយញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មូបគញ្ញាណ ទិព្វចក្ខុញ្ញាណ អនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(๖๗๖) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្មហើយ ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះកុសលនោះ ពាក្យ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ប្រាថ្នាខ្លួនកុសលនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង វិចិកិច្ឆា កើតឡើង

ฉสฺสเนน ปหาตพฺพํ เจตยนสฺมึ ขุปฺปฏฺฐิตา ปุพฺเพ สุจิณฺณานิ ปฏิวิทิตานิ ญาตา ทิฏฺฐา สุตฺวา ญาณมสฺสาเนติ ตสฺมา อาวฏฺฏา ฉสฺสเนน ปหาตพฺพา กเถา ... ทิฏฺฐิ ... วิจิกิจฺฉา ... ญาเณ ปริหีเณ วิปฺปฏิสาริสฺส ... ฉสฺสเนน ปหาตพฺพํ เจตย. ฉสฺสึ ขุปฺปฏฺฐิตา ฉกฺกึ อสฺสาเนติ อกิฉนฺนฏฺฐา เสาตา ... ยาวา ปญฺหา ตาย วุเย สเงฺค ตเงฺค รเส ชานาตฺวา ... วตฺถุ เจว ฉสฺสเนน ฉ ตาวตาย ปหาตพฺพา สเงฺค อสฺสาเนติ อกิฉนฺนฏฺฐา ตา อาวฏฺฏา ฉสฺสเนน ปหาตพฺพา กเถา ... ทิฏฺฐิ ... วิจิกิจฺฉา ... ๗

(๖๗๗) เจว ฉสฺสเนน ฉ ตาวตาย ปหาตพฺพา ฉนฺนา ตาวตาย ปหาตพฺพสฺส ฉนฺนสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย ฌานํ ฌาตฺวา สีลํ สมาทิยิตฺวา ขุทฺทาสกกมฺมํ กตฺวา ตา อสฺสาเนติ อกิฉนฺนฏฺฐา ตา อาวฏฺฏา กเถา ขุปฺปฏฺฐา ขุทฺทกา ขุปฺปฏฺฐา ตาวตาย ปหาตพฺพา เจตยนสฺมึ ขุปฺปฏฺฐา ปุพฺเพ สุจิณฺณานิ ... ญาตา ทิฏฺฐา ...

ទស្សនត្តិក: បញ្ហាវារ:

សោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ កើតឡើង (ព្រះអរិយបុគ្គល) ពិចារណា នូវកុសលទាំងឡាយ ដែលជាប់សន្សំមកហើយ ក្នុងកាលមុន ចេញអំពីឈាន ហើយត្រេកអរ ចំពោះឈាន ភគ: ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ប្រារព្ធ នូវឈាននោះ ... ទិដ្ឋិ ... វិចិកិច្ឆា ... កាលបើឈាន សាបសូន្យហើយ វិប្បដិសារបុគ្គល ... សោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ កើតឡើង ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះចក្ខុ ចំពោះសោត: ... ចំពោះឃាន: ដ៏ក្រៃ កាយ ពួកប្រុស ពួកសំឡេង ពួកក្លិន ពួករស ពួកផោដ្ឋព្វ: ... វត្ថុ ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ភគ: ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ប្រារព្ធ នូវខន្ធនោះ ... ទិដ្ឋិ ... វិចិកិច្ឆា ... ។

(๖๗๗) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ហើយត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះកុសលនោះ ភគ: ប្រារព្ធ នូវកុសលនោះ ទើបកើតឡើង ខន្ធៈ: កើតឡើង សោមនស្ស ដែលគួរលះ ដោយភាវនា កើតឡើង នូវកុសលទាំងឡាយ ដែលជាប់សន្សំមកហើយ ក្នុងកាលមុន ... ចេញអំពីឈាន ...

จกฺขุ ... รูปํ ... เนว ธมฺมายตนสฺส น ตีณายตนานิ ปหานาย ธมฺมายตนญฺเจว มนายตนญฺจ อนนฺตรานญฺจ ตีณายตนานิ ปหานาย ธมฺมายตนญฺเจว มนายตนญฺจ ตีณายตนานิ จ ปหานาย ฯ

(๖๗๘) ธมฺมายตนสฺส ปหานาย ธมฺมายตนญฺเจว มนายตนญฺจ ธมฺมายตนสฺส ปหานาย ธมฺมายตนญฺเจว มนายตนญฺจ อนนฺตรานญฺจ ตีณายตนานิ ปหานาย ธมฺมายตนญฺเจว มนายตนญฺจ ตีณายตนานิ จ ปหานาย ฯ

(๖๗๙) ธมฺมายตนสฺส ปหานาย ธมฺมายตนญฺเจว มนายตนญฺจ เนว ธมฺมายตนสฺส น ตีณายตนานิ ปหานาย ธมฺมายตนญฺเจว มนายตนญฺจ อนนฺตรานญฺจ ตีณายตนานิ ปหานาย ธมฺมายตนญฺเจว มนายตนญฺจ ตีณายตนานิ จ ปหานาย ฯ

ចំពោះចក្ខុ . . . វត្ថុ . . . ត្រេកអរ ចំពោះខន្ធទាំង៣ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលេះ ដោយភាវនា ភគៈ ដែលគួរលេះដោយភាវនា ប្រាថ្នា នូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង ឧទ្ធច្ចៈ កើតឡើង ទោមនស្ស ដែលគួរលេះ ដោយភាវនា កើតឡើង ។

(๖๗๘) ធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ចានដល់ អារម្មណាធិបតិ និង៣សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គលធ្វើនូវភគៈ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ ភគៈ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ ធ្វើនូវភគៈនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង បុគ្គល ធ្វើនូវទិដ្ឋិ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ ភគៈ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ ធ្វើនូវទិដ្ឋិនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ ធម៌ជាអធិបតិ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(๖๗๙) ធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលេះ ដោយភាវនា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ចានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ ធម៌ជាអធិបតិ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ។

[๖๘๐] ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ธมฺมา ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ๓ เหตุ ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ๓ ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตาธิปติ ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ธมฺมา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

[๖๘๑] ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย อารมฺมณาธิปติ สหชาตาธิปติ ฯ อารมฺมณาธิปติ ภาวนาย ปหาตพฺเพ ภเค กรุ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ ตํ กรุ กตฺวา ภาวนาย ปหาตพฺเพ ภเค ราคา อุปฺปชฺชติ ฯ สหชาตาธิปติ ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

[๖๘๒] ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส อธิปติปจฺจเยน ปจฺจโย อารมฺมณาธิปติ ภาวนาย ปหาตพฺเพ ภเค กรุ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ ตํ กรุ กตฺวา ทสฺสเนน ปหาตพฺเพ ภเค ราคา อุปฺปชฺชติ ทิฏฺฐิ อุปฺปชฺชติ ฯ

ទស្សនត្តិក: បញ្ហាវារ:

(៦៨០) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលគួរលះ ដោយទស្សន:ផង ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ ធម៌ជាអធិបតិ ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(៦៨១) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ធ្វើនូវពាគ: ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរតែពាយ ពាគ: ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ធ្វើនូវពាគ: ឲ្យជាទីគោរពទើបកើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ ធម៌ជាអធិបតិ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(៦៨២) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ធ្វើនូវពាគ: ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ តែពាយ ពាគ: ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ធ្វើនូវពាគ:នោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។

(๖๘๓) ការណាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ នេវ ទស្សនេន ន ការណាយ បហាតព្ពសហគតោ ធម្មោ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ ការណាយ បហាតព្ពាធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ។

(๖๘๔) ការណាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ ការណាយ បហាតព្ពសហគតោ ច នេវ ទស្សនេន ន ការណាយ បហាតព្ពសហគតោ ច ធម្មោ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ ការណាយ បហាតព្ពាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបានំ ។

(๖๘๕) នេវ ទស្សនេន ន ការណាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ នេវ ទស្សនេន ន ការណាយ បហាតព្ពសហគតោ ធម្មោ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ធានំ ឧត្វា សីលំ សមាធិយិត្វា ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ ករុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ បុព្ពេ សុចិណ្ណានំ . . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ ករុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ ករុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ ផលំ ករុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ និព្ពានំ ករុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ និព្ពានំ

(๖๘๓) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ ធម៌ជាអធិបតិ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា (ជាបច្ច័យ) នៃពួកចិត្តសម្បយុត្តានុបេក្ខា ។

(๖๘๔) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ ធម៌ជាអធិបតិ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសម្បយុត្តានុបេក្ខាផង ។

(๖๘๕) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើទ្វារខុចោសថកម្ម ធ្វើទ្វារកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា នូវកុសលទាំងឡាយ ដែលធ្លាប់សន្សំមកហើយ កន្លងកាលមុន . . . ចេញអំពីឈាន ធ្វើទ្វារឈាន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ចេញអំពីមគ្គ ធ្វើទ្វារមគ្គ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ផ្លែ នូវផល ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ធ្វើទ្វារព្រះនិព្វាន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ព្រះនិព្វាន

เคาตฺรกุสฺส ภิกฺขุสฺส มกฺกสฺส ฉลสฺส อธิปติ-
ปฺปฏฺเยน ปฏฺโย ฯ สหชาตาธิปติ เนว ฆนสฺส-
เนน น การายน ปหาตพฺพาธิปติ สมฺปยุตฺตกานํ
ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อธิปติปฺปฏฺเยน
ปฏฺโย ฯ

[๒๘๖] เนว ฆนสฺสเนน น การายน ปหา-
ตพฺพา ยสฺมา ฆนสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ฉนฺทสฺส
อธิปติปฺปฏฺเยน ปฏฺโย การณฺฑาธิปติ ทานํ
ทตฺวา สีลํ สมาทิยิตฺวา อุโปสถกมฺมํ กตฺวา
ตํ กรุ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ ตํ กรุ กตฺวา
ฆนสฺสเนน ปหาตพฺพา ภเคา ขุปฺปฏฺติ ธิฏฺฐิ ขุปฺป-
ฏฺติ ปุเพฺพ สุจิณฺณานิ กรุ กตฺวา ... ฌานา
วุฏฺหิตฺวา ฌานํ กรุ กตฺวา ... ภงฺคํ เนว ฆนสฺส-
เนน น การายน ปหาตพฺพา ขเณ กรุ กตฺวา
อสฺสาเทติ อภินนฺทติ ตํ กรุ กตฺวา ฆนสฺสเนน
ปหาตพฺพา ภเคา ขุปฺปฏฺติ ธิฏฺฐิ ขุปฺปฏฺติ ฯ

ฯสฺสนตฺติกะ: ปญฺหาวาโร:

ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ ភោគ: មគ្គ និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។
ឯសហជាតាធិបតិ គឺ ធម្មជាអធិបតិ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន:
មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួក
ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[๑๘๑] ធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ
ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលគួរលះ ដោយទស្សន:
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន
សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ធ្វើនូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព
ហើយត្រេកអរ រីករាយ ភគ: ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ធ្វើនូវ
កុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ធ្វើនូវ
កុសលចំឡែកៗ ដែលកន្លងមកហើយ ក្នុងកាលមុន ឲ្យជាទីគោ-
រព . . . បញ្ចអំពីឈាន ហើយធ្វើនូវឈាន ឲ្យជាទីគោរព . . .
នូវវត្ថុ ធ្វើនូវខន្ធចំឡែកៗ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរ
លះ ដោយភាវនា ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ ភគ:
ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ធ្វើនូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើត
ឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។

[๖๘๗] เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา มหคฺคตา ธมฺมา ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส ... อารมฺมณาธิปตึ ทานํ ทตฺวา สีลํ สมาทิยิตฺวา อุโปสถกมฺมํ กตฺวา ตํ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ ตํ กรึ กตฺวา ภาวนาย ปหาตพฺพา มหคฺคตา ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ ปุเร ๆ เปฯ ๆ เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา มหคฺคตา ธมฺมา ตรึ กตฺวา อสฺสาเทติ อภินนฺทติ ตํ กรึ กตฺวา ภาวนาย ปหาตพฺพา มหคฺคตา ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ ๆ

[๖๘๘] ทสฺสเนน ปหาตพฺพา มหคฺคตา ธมฺมา ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยา ปุริมา ปุริมา ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ขนฺธา ปจฺฉิมานํ ปจฺฉิมานํ ทสฺสเนน ปหาตพฺพานํ ขนฺธานํ อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยา ๆ

[๖๘๙] ทสฺสเนน ปหาตพฺพา มหคฺคตา ธมฺมา เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส ... ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ขนฺธา วุฏฺฐานสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจยา ๆ

(๖๘๗) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ... ចាន់ដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ហើយត្រេកអរ រីករាយ បំពោះកុសលនោះ ពួកៈ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ធ្វើនូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ក្នុងកាលមុន ។ បេ ។ ធ្វើនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ ពួកៈ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ធ្វើនូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។

(๖๘๘) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំងឡាយ មុន ។ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ក្រោយ ។ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយអ នន្តរប្បច្ច័យ ។

(๖๘๙) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្ស:: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ... គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃរូបាន: ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[๖๙๐] ភាវនាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ ភាវនាយ បហាតព្ពស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ភាវនាយ បហាតព្ពា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ភាវនាយ បហាតព្ពានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[๖๙๑] ភាវនាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ភាវនាយ បហាតព្ពា ខន្ធា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[๖๙๒] នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ ។បេ។ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុលោមំ គោត្រភុស្ស អនុលោមំ ហេដ្ឋានស្ស គោត្រភុ

ទស្សនត្តិក: បញ្ហាវារ:

(๖๙๐) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ភ្លាម មុន ។ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ភ្លាម ក្រោយ ។ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(๖๙๑) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ភ្លាម ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(๖๙๒) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ភ្លាម មុន ។ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ភ្លាម ក្រោយ ។ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ។បេ។ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រភូ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃវោទានៈ គោត្រភូ

មក្ខស្ស ភេទាយ មក្ខស្ស មក្ខោ ផលស្ស ផលំ ផលស្ស អនុលោមំ ផលសមាបត្តិយា ឯកេកា វុដ្ឋហន្តស្ស នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៩៣) នេវ ឧស្សន្នេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពេ ធម្មេ ឧស្សន្នេន បហាតព្ពស្ស ធម្មស្ស ។បេ។ អាវជ្ជនា ឧស្សន្នេន បហាតព្ពំ ខន្ធំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៩៤) នេវ ឧស្សន្នេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពេ ធម្មេ ភាវនាយ បហាតព្ពស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា ភាវនាយ បហាតព្ពំ ខន្ធំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៩៥) ឧស្សន្នេន បហាតព្ពេ ធម្មេ ឧស្សន្នេន បហាតព្ពស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនន្តរសទិសំ ។

(៦៩៦) ឧស្សន្នេន បហាតព្ពេ ធម្មេ ឧស្សន្នេន បហាតព្ពស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ភោគានៈ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ មគ្គ (ជាបច្ច័យ) នៃផល ផល (ជាបច្ច័យ) នៃផល អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃផលសមាបត្តិ នៃវិសញ្ញាសញ្ញាយតនៈ របស់បុគ្គល កាលចេញអំពីនិរោធ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(๖๙๓) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ។បេ។ អាវជ្ជនៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(๖๙๔) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ អាវជ្ជនៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដែលគួរលះដោយភាវនា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(๖๙๕) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ។ ប្រហែលគ្នានឹងអនន្តរប្បច្ច័យដែរ ។

(๖๙๖) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ๓ ។

(๖๙๗) ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส ... ตีณิ ฯ

(๖๙๘) เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยา เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ฉกฺขนฺธา ปญฺจ ขนฺธา เอกจฺจา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานาธมฺมา รูปานิ สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยา ทฺเว ขนฺธา ... ปฏิสนฺธิกฺขเณ ขนฺธา วตฺถุสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยา วตฺถุ ขนฺธานํ ฉกฺกํ มหาภูตานิ ตีณิ มหาภูตานิ มหาภูตา จิตฺตสมุฏฺฐานานิ รูปานิ ฆานินฺทฺริยํ ... อาหารสมุฏฺฐานิ ... อุตุสมุฏฺฐานิ ... อสญฺญสตฺตานิ ... ฯ

(๖๙๙) ทสฺสเนน ปหาตพฺพา จ เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา จ ธมฺมา เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส ... ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ขนฺธา จ มหาภูตา จ จิตฺตสมุฏฺฐานานิ รูปานิ ฯ

ទស្សនត្តិក: បញ្ហាវារ:

(៦៨៧) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ... គឺ មានវារៈ៣ ។

(៦៨៨) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសម្បយុត្តផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ខន្ធទាំងឡាយ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ វត្ថុ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធទាំងឡាយ មហាភូត ១ (ជាបច្ច័យ) នៃមហាភូត ៣ មហាភូតទាំងឡាយ (ជាបច្ច័យ) នៃពួកចិត្តសម្បយុត្តរូប ពាហិរ ... អាហារសមុដ្ឋាន ... ឧតុសមុដ្ឋាន ... របស់ពួកអសញ្ញសត្ត ... ។

(៦៨៩) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈក្តី ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ... គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈក្តី មហាភូតទាំងឡាយក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃពួកចិត្តសម្បយុត្តរូប ។

(๗๐๐) ភាវនាយ បហាតព្ពា ธ ន៎ ธสฺส-
นេน ธ ภาวนาย បหาตព្ពา ธ ธម្មา ន៎
ธสฺสนេน ธ ภาวนาย បหาตពฺพสฺส ธมฺมสฺส
สหาជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ภาวนาย បหาตព្ពា
ខន្ធា ธ មហាភូតា ธ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបានំ ។

(๗๐๑) ธสฺสนេน បហាតព្ពា ធម្មា ธสฺส-
นេน បហាតពฺพสฺส ธมฺมสฺส អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ธสฺสนេน បហាតព្ពា ฝ៎ាសា ខន្ធា ... ។

(๗๐๒) ภาวนาย បហាតព្ពា ធម្មា ภาวนาย
បហាតពฺพสฺส ธมฺมสฺส ... ภาวนาย បហាតព្ពា
ฝ៎ាសា ខន្ធា តំឈានង្គំ ខន្ធានំ ។

(๗๐๓) ន៎ ธสฺสนេน ธ ภาวนาย បហាតព្ពា
ធម្មា ន៎ ธสฺสนេน ธ ภาวนาย បហាតពฺพสฺส
ธมฺมสฺส ... ន៎ ธสฺสนេน ธ ภาวนาย បហាតព្ពា
ฝ៎ាសា ខន្ធា តំឈានង្គំ ខន្ធានំ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ ន៎ ខន្ធា ... បដិសន្ធិក្ខណេ ន៎ ธสฺสนេน ธ
ภาวนาย បហាតព្ពា ฝ៎ាសា ខន្ធា តំឈានង្គំ ខន្ធានំ
វត្ថុស្ស ច អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន៎ ខន្ធា ...

[๗๐๐] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាក្តី ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ភ្លាយ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាក្តី មហាភូតទាំង៣ភ្លាយក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃពួកចិត្តសម្បយុត្តានុរូប ។

[๗๐๑] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ . . . ។

[๗๐๒] ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា . . . គឺ ខន្ធ๑ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ๓ ។

[๗๐๓] ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា . . . គឺ ខន្ធ๑ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ . . . ខន្ធ๑ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង វត្ថុផង កង្ខាណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ . . .

ខក្ខា វត្តុស្ស វត្ត ខក្ខានំ ឯកំ មហាភូតំ តំណ្ហាន្ទំ មហាភូតានំ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ អសញ្ញសត្តានំ ... ។

(๗๐๔) ទស្សនេន បហាតព្ពោ ធម្មោ ទស្សនេន បហាតព្ពស្ស ធម្មស្ស និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ភាវនាយ ... តីណិ ។ នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ ។បេ។ នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពោ ឯកោ ខក្ខោ តំណ្ហាន្ទំ ខក្ខានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ នេ ខក្ខា ... បដិសន្ធិក្ខណេ ខក្ខា វត្តុស្ស វត្ត ខក្ខានំ ឯកំ មហាភូតំ ... អសញ្ញសត្តានំ ... ឧក្កាយតនំ ឧក្កាវិញ្ញាណស្ស ។បេ។ តាយាយតនំ តាយវិញ្ញាណស្ស វត្ត ... ។

ទស្សនត្តិក: បញ្ហាវារ:

ខន្ធទាំង៣ឡាយ (ជាបច្ច័យ) នៃវត្ត វត្ត (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធទាំង៣ឡាយ មហាភូត១ ជាបច្ច័យ នៃមហាភូត ៣ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ របស់ពួកអសញ្ញសត្ត . . . ។

(៧០៤) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ មាន ៣វារៈ: ៣ ។ ដោយភាវនា . . . គឺ មាន៣វារៈ: ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា (ជាបច្ច័យ នៃធម៌) ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ។ បេ ។ គឺ ខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសម្បុដានវិបាកផង ខន្ធ ២ . . . ខន្ធទាំង៣ឡាយ (ជាបច្ច័យ) នៃវត្ត កដត្តារូបនៃបដិសន្ធិ វត្ត (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធទាំង៣ឡាយ មហាភូត ១ . . . របស់ពួកអសញ្ញសត្ត . . . ចក្ខាយតន: (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ។ បេ ។ កាយាយតន: (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ត . . . ។

(๗๐๕) เนว ฉสฺสเนน ฉ ภาวนาย มหา-
ตเยฺย ฉมฺหา ฉสฺสเนน มหาคตฺตสฺส ฉมฺหสฺส
ฉิสฺสยปฺปจฺจเยน ปจฺจยา ทฺวิ ฉสฺสเนน มหา-
ตเยฺยน ขนฺธา ฉิสฺสยปฺปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ เนว
ฉสฺสเนน ฉ ภาวนาย มหาตเยฺย ฉมฺหา ภาวนาย
มหาคตฺตสฺส ฉมฺหสฺส ... ทฺวิ ภาวนาย มหา-
ตเยฺยน ขนฺธา ฉิสฺสยปฺปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๗๐๖) ฉสฺสเนน มหาตเยฺย จ เนว ฉสฺส-
เนน ฉ ภาวนาย มหาตเยฺย จ ฉมฺหา ฉสฺสเนน
มหาคตฺตสฺส ฉมฺหสฺส ฉิสฺสยปฺปจฺจเยน ปจฺจยา
ฉสฺสเนน มหาตเยฺย ฐเปตฺวา ขนฺเธ จ ทฺวิ จ
ตีณฺเณฺณ ขนฺธานํ ฉิสฺสยปฺปจฺจเยน ปจฺจยา เทฺว
ขนฺธา ... ฯ

(๗๐๗) ฉสฺสเนน มหาตเยฺย จ เนว ฉสฺส-
เนน ฉ ภาวนาย มหาตเยฺย จ ฉมฺหา เนว
ฉสฺสเนน ฉ ภาวนาย มหาคตฺตสฺส ฉมฺหสฺส ...
ฉสฺสเนน มหาตเยฺย ขนฺธา จ มหาภูตา จ
จิตฺตสมุฏฺฐานานํ รูปานํ ฯ

(๗๐๕) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា . . . គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๗๐๖) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈក្តី ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ១ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ . . . ។

(๗๐๗) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈក្តី ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា . . . គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈក្តី មហាភូតទាំង៣ក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ។

(๗๐๘) ภาวนาย ปหาตพฺพา ธ เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ธ ธมฺมา ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส ถินสฺส ถินสมฺปยุตฺตสฺส ปหานาย ภาวนาย ปหาตพฺพา เย เกจิ ขนฺธา ธ รูปี ธ ตีณิ ขนฺธานิ ขนฺธานิ ถินสมฺปยุตฺตสฺส ปหานาย ภาวนาย ปหาตพฺพา เทฺว ขนฺธา ... ฯ

(๗๐๙) ภาวนาย ปหาตพฺพา ธ เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ธ ธมฺมา เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส ถินสมฺปยุตฺตสฺส ปหานาย ภาวนาย ปหาตพฺพา ภาวนาย ปหาตพฺพา ขนฺธา ธ ปหาตพฺพเหตุกา ธ จิตฺตสมุฏฺฐานานิ รูปานิ ฯ

(๗๑๐) ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ธมฺมา เนว ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส อุปถินสมฺปยุตฺตสฺส ปจฺจโย อารมฺมณปจฺจเยน อนนฺตรูปถินสมฺปยุตฺตสฺส ปกตูปถินสมฺปยุตฺตสฺส ฯ ปกตูปถินสมฺปยุตฺตสฺส ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส อุปถินสมฺปยุตฺตสฺส ตาวเทว อุปฺปาทา ยาวเทว อนิฏฺฐา อนิยตา ... สนฺตติ ปจฺจุปฏฺฐานา ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ญาณสฺส ...

ទស្សនត្តិក: បញ្ហាវារ:

(៧០៨) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាក្តី ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនាក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ។

(៧០៩) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាក្តី ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនាក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធកាំង២ភ្លាយ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាក្តី មហាភូតកាំង២ភ្លាយក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ។

(៧១០) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ចានដល់ អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវពួក: ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ហើយសម្លាប់សត្វ កាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឲ្យ . . . បំបែកសង្ឃ នូវទោស: ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: . . .

មោហំ ... និដ្ឋិ ... បត្តំ ឧបនិស្សាយ ទាឍំ ហានតំ ... សង្ឃំ ភិន្ទតំ ឧស្សនេន បហាតព្ពោ ភគោ ... នោសោ មោហោ និដ្ឋិ ... បត្តោ ឧស្សនេន បហាតព្ពស្ស ភគស្ស នោសស្ស មោហស្ស និដ្ឋិយោ បត្តោយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៧១១) ឧស្សនេន បហាតព្ពោ ឆន្ទោ នេវ ឧស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពស្ស ឆន្ទស្ស ... អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បកតូបនិស្សយោ ឧស្សនេន បហាតព្ពំ រាគំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ សីលំ សមាទិយតិ ឧបោសថកម្មំ ករោតិ ។ សន្ធិំ ។ សមាបត្តិំ ឧប្បាទេតិ ឧស្សនេន បហាតព្ពំ នោសំ ... បត្តំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ... សមាបត្តិំ ឧប្បាទេតិ ឧស្សនេន បហាតព្ពោ ភគោ ... នោសោ មោហោ និដ្ឋិ ... បត្តោ សទ្ធាយ បញ្ញាយ កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស ឩលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ទ្វារមោហៈ ... ទ្វារទិដ្ឋិ ... អាស្រ័យ ទ្វារសេចក្តីក្រោធ ហើយ
សម្ងាប់សត្វ ... បំបែកសង្ឃ ពាគៈ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ...
ទោសៈ មោហៈ ទិដ្ឋិ ... សេចក្តីក្រោធ ជាបច្ច័យ នៃពាគៈ
ទោសៈ មោហៈ ទិដ្ឋិ និងសេចក្តីក្រោធ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៧៦១) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌
ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយការនា ... បានដល់
អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល
អាស្រ័យទ្វារពាគៈ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ហើយឲ្យទាន សមា-
ទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ញ្ជាំងសមាបត្តិ
ឲ្យកើតឡើង ទ្វារទោសៈ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ...
អាស្រ័យទ្វារសេចក្តីក្រោធ ហើយឲ្យទាន ... ញ្ជាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើត
ឡើង ពាគៈ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ... ទោសៈ មោហៈ
ទិដ្ឋិ ... សេចក្តីក្រោធ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា បញ្ញា កាយិកសុខ
កាយិកទុក្ខ និងឆលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๗๑๒) ភាវនាយ បហាតព្ពេ ធម្មេ ភាវនាយ បហាតព្ពំ ធម្មំ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បកតូបនិស្សយោ ភាវនាយ បហាតព្ពេ ភវេ ... នោសេ មោហេ មានេ ... បត្ថនា ភាវនាយ បហាតព្ពំ ភវំ នោសំ មោហំ មានំ បត្ថនាយ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๗๑๓) ភាវនាយ បហាតព្ពេ ធម្មេ ទិដ្ឋេ ធម្មេ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បកតូបនិស្សយោ ភាវនាយ បហាតព្ពំ រាគំ ឧបនិស្សាយ ទាឋំ ហោតិ ... សង្ខំ កិច្ឆតិ ភាវនាយ បហាតព្ពំ នោសំ ... មោហំ ... មានំ ... បត្ថនំ ឧបនិស្សាយ ទាឋំ ហោតិ ... សង្ខំ កិច្ឆតិ ភាវនាយ បហាតព្ពេ រាគេ ...

ទស្សនត្តិក: បញ្ហាវារ:

(๗๑๒) ធម្មា ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម្មា ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ចានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ ពាគ: ដែលគួរលះ ដោយភាវនា . . . មោស: មោហ: មាន: . . . សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃពាគ: មោស: មោហ: មាន: និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๗๑๓) ធម្មា ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម្មា ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ចានដល់អារម្មណូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវពាគ: ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ហើយសម្លាប់សត្វ . . . បំបែកសង្ឃ នូវមោស: ដែលគួរលះ ដោយភាវនា . . នូវមោហ: . . . នូវមាន: . . . អាស្រ័យ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយសម្លាប់សត្វ . . . បំបែកសង្ឃ ពាគ: ដែលគួរលះ ដោយភាវនា . . .

นโมสา โหโหา มาโนา ... ปัจฉา ชสฺสาเนน ปหาตพฺพสฺส กสฺส นโมสสฺส โหหาสสฺส นิฏฺฐิยา ปัจฉาย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาโต อญฺญมญฺญปจฺจโย นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาโต อญฺญมญฺญปจฺจโย นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาโต อนนฺตรปจฺจโย สมนนฺตรปจฺจโย ฯ

[๗๑๔] อาวัชชายะ ปหาตพฺพา ธัมมา เนวชสฺสาเนน น อาวัชชายะ ปหาตพฺพสฺส ธัมมสฺส อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย อนนฺตรูปนิสฺสโย ปกตูปนิสฺสโย ฯ ปกตูปนิสฺสโย อาวัชชายะ ปหาตพฺเพ กเต อุปนิสฺสาย ทานัง เทติ ... สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ อาวัชชายะ ปหาตพฺเพ นโมสัง ... โหหัง ... มานัง ... ปัจฉัง อุปนิสฺสาย ทานัง เทติ ... สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ อาวัชชายะ ปหาตพฺพา กเต ... นโมสา โหโหา มาโนา ... ปัจฉา สทฺธายะ ฌานัง สมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

មោស: មោហ: មាន: . . . សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃភគ: មោស: មោហ: ទិដ្ឋិ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ឆន្ទភគ: ក្នុងកណ្ឌរបស់ខ្លួន ជាបច្ច័យ នៃឆន្ទភគ: ក្នុងកណ្ឌ:នៃបុគ្គលដទៃ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ឆន្ទភគ: ក្នុងទ្រព្យដែលខ្លួនហួងហែងហើយ ជាបច្ច័យ នៃឆន្ទភគ: ក្នុងទ្រព្យដែលបុគ្គលដទៃហួងហែងហើយ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៧១៤) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវភគ: ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ហើយឲ្យទាន . . . ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង នូវមោស: ដែលគួរលះ ដោយភាវនា . . . នូវមោហ: . . . នូវមាន: . . . អាស្រ័យ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យទាន . . . ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ភគ: ដែលគួរលះ ដោយភាវនា . . . មោស: មោហ: មាន: . . . សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[๗๑๕] เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส อุปธิสฺสายปฺปจฺจเยน ปจฺจยา อารมฺมณูปนิสฺสยา อนนฺตรูปนิสฺสยา สมนนฺตรูปนิสฺสยา ฯ สมนนฺตรูปนิสฺสยา สทฺธึ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ... สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ สีลํ ... สุตํ ฯเปฯ ปญฺญึ ภาเวติ สุขํ ภาเวติ ทุกฺขํ อุตุ ภোชนํ ... เสนาสนํ อุปนิสฺสาย ทานํ เทติ ... สมาปตฺตึ อุปฺปาเทติ สทฺธา ... สีลํ สุตํ ฯเปฯ ปญฺญา ภาเวติ สุขํ ภาเวติ ทุกฺขํ อุตุ ภোชนํ ... เสนาสนํ สทฺธาย ปตฺถนาย ปญฺญาย ภาเวติสฺส สุขสฺส ภาเวติสฺส ทุกฺขสฺส ฉนฺท-สมาปตฺติยา อุปนิสฺสยปฺปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

[๗๑๖] เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส อุปธิสฺสายปฺปจฺจเยน ปจฺจยา อารมฺมณูปนิสฺสยา อนนฺตรูปนิสฺสยา สมนนฺตรูปนิสฺสยา ฯ สมนนฺตรูปนิสฺสยา สทฺธึ อุปนิสฺสาย ...

ទស្សនត្តិក: បញ្ហាវារ:

(๗๑๕) ធម៌ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយភាវនា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ចានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយឲ្យទាន ... ញាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង នូវសីល ... នូវសុត: ចាគ: បញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ រជូវ កោជន ... អាស្រ័យ នូវសេនាសន: ហើយឲ្យទាន ... ញាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សទ្ធា ... សីល សុត: ចាគ: បញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ រជូវ កោជន ... សេនាសន: ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា បញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๗๑๖) ធម៌ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សន: ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ចានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ...

និដ្ឋំ គច្ឆាតិ សីលំ ... សេខាសនំ ឧបនិស្សាយ ចាឡាំ ហានតិ ... សង្ឃំ កិន្ថតិ សទ្ធា ... សេខាសនំ ឧស្សន្នេន បហោតព្ពស្ស ភគស្ស ឆោសស្ស មោហស្ស និដ្ឋិយា បត្តិយា ឧបនិស្ស-យប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[๗๑๗] នេវ ឧស្សន្នេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពោ ឆន្ទោ ភាវនាយ បហាតព្ពស្ស ឆន្ទស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បកតូ-បនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បតិ សីលំ ... បញ្ញំ កាយិកំ សុខំ កាយិកំ ទុក្ខំ ឧតុំ ភោជនំ ... សេខាសនំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្ប-តិ សទ្ធា ... បញ្ញា កាយិកំ សុខំ កាយិកំ ទុក្ខំ ឧតុ ភោជនំ ... សេខាសនំ ភាវនាយ បហាតព្ពស្ស ភគស្ស ឆោសស្ស មោហស្ស មា-នស្ស បត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល . . . អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយ សម្លាប់សត្វ . . . បំបែកសង្ឃ សទ្ធា . . . សេនាសនៈ ជាបច្ចុ័យ នៃពគៈ ទោសៈ មោហៈ ទិដ្ឋិ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ចុ័យ ។

(៧១៧) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ចុ័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ចុ័យ ចានដល់អារម្មណូបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ ។ បកតូបនិស្សយ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយដំឡើងមានះ នូវសីល . . . នូវបញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ រដូវ កោជន . . . អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយដំឡើងមានះ សទ្ធា . . . បញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ រដូវ កោជន . . . សេនាសនៈ ជាបច្ចុ័យ នៃពគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ចុ័យ ។

(๗๑๘) เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจยา อารมฺมณาปุเรชาตํ วตฺตุปุเรชาตํ ฯ อารมฺมณาปุเรชาตํ จกฺขุ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปสฺสติ เสาตํ ... ฆานํ ชิวฺหา กายํ รูเป สทฺเท คนฺเธ รเส โผฏฺฐพฺเพ วตฺถุ ... อิตฺถินฺ จกฺขุ รูปํ ปสฺสติ อิตฺถิยา เสาตาทิ ปุริสสฺส สทฺทํ สุณาติ รูปายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส ปจฺจยฏฺฐาเยน ปจฺจยา ฯ สทฺทายตนํ โสตวิญฺญาณสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ วตฺตุปุเรชาตํ จกฺขายตนํ จกฺขุวิญฺญาณสฺส กายายตนํ กายวิญฺญาณสฺส วตฺตุ เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา ขนฺธา ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๗๑๙) เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจยา อารมฺมณาปุเรชาตํ วตฺตุปุเรชาตํ ฯ

ทสฺสนตฺติก: ปญฺหาวาร:

(๗๑๘) ธมฺมา ทสฺสเนน: อทสฺสนา ทสฺสเนน: อทสฺสนา อาเสวนา ปจฺจโย นาเสวนา ปจฺจโย ทสฺสเนน: อทสฺสนา อาเสวนา สหชาตปจฺจโย ปุเรชาตปจฺจโย ปจฺฉาชาตปจฺจโย อาหารปจฺจโย อินฺทฺริยปจฺจโย ฌานปจฺจโย มคฺคปจฺจโย สมฺปยุตฺตปจฺจโย วิปฺปยุตฺตปจฺจโย อตฺถิปจฺจโย นตฺถิปจฺจโย วิคตปจฺจโย อวิคตปจฺจโย ฯ อารมฺมณปุเรชาต คือ บุคคล เห็นรูปด้วยจักษุ ชอบใจ ไม่ชอบใจ ก็ดี เป็นทุกข์ ไม่เป็นทุกข์ ไม่เป็นสุข ฟังเสียงด้วยโสตะ ... ดมกลิ่นด้วยฆานะ ... ลิ้มรสด้วยชิวหา ... ถูกต้องโผฏฐัพพะด้วยกาย ... รู้แจ้งธรรมารมณ์ด้วยมโน ชอบใจ ไม่ชอบใจ ก็ดี เป็นทุกข์ ไม่เป็นทุกข์ ไม่เป็นสุข ฯ

(๗๑๙) ธมฺมา ทสฺสเนน: อทสฺสนา ทสฺสเนน: อทสฺสนา อาเสวนา ปจฺจโย นาเสวนา ปจฺจโย ทสฺสเนน: อทสฺสนา อาเสวนา สหชาตปจฺจโย ปุเรชาตปจฺจโย ปจฺฉาชาตปจฺจโย อาหารปจฺจโย อินฺทฺริยปจฺจโย ฌานปจฺจโย มคฺคปจฺจโย สมฺปยุตฺตปจฺจโย วิปฺปยุตฺตปจฺจโย อตฺถิปจฺจโย นตฺถิปจฺจโย วิคตปจฺจโย อวิคตปจฺจโย ฯ

อารมฺมณาปุเรชาตํ จกฺขุ์ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ ตํ อารพฺภ ฉสฺสเนน ปหาตพฺพา ทิฏฺฐิ ฉปฺปฏฺฐติ ทิฏฺฐิ วิจิกิจฺฉา ฉปฺปฏฺฐติ ฉสฺสเนน ปหาตพฺโพ โทมนสฺสุ ฉปฺปฏฺฐติ ฯ เป ฯ วตฺถุ์ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ ตํ อารพฺภ ฉสฺสเนน ปหาตพฺพา ทิฏฺฐิ ฉปฺปฏฺฐติ ทิฏฺฐิ วิจิกิจฺฉา ฉปฺปฏฺฐติ ฉสฺสเนน ปหาตพฺโพ โทมนสฺสุ ฉปฺปฏฺฐติ ฯ วตฺถุปุเรชาตํ วตฺถุ ฉสฺสเนน ปหาตพฺพานํ ฉณฺหานํ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๗๒๐) เนว ฉสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย อารมฺมณาปุเรชาตํ วตฺถุปุเรชาตํ ฯ อารมฺมณาปุเรชาตํ จกฺขุ์ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ ตํ อารพฺภ ภาวนาย ปหาตพฺพา ทิฏฺฐิ ฉปฺปฏฺฐติ ทิฏฺฐิ วิจิกิจฺฉา ฉปฺปฏฺฐติ ภาวนาย ปหาตพฺโพ โทมนสฺสุ ฉปฺปฏฺฐติ เสสานิ ... กายิ์ ฤเป ...

អារម្មណបុរេជាត គឺ បុគ្គល ត្រេកអរ រីកាយ ចំពោះចក្ខុ ភគ: ដែលគួរលេះ ដោយទស្សន: ប្រារព្ធ នូវចក្ខុនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង វិចិកិច្ឆា កើតឡើង ទោមនស្ស ដែលគួរលេះ ដោយទស្សន: កើតឡើង ។ បេ ។ បុគ្គល ត្រេកអរ រីកាយ ចំពោះវត្ថុ ភគ: ដែលគួរលេះ ដោយទស្សន: ប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង វិចិកិច្ឆា កើតឡើង ទោមនស្ស ដែលគួរលេះ ដោយទស្សន: កើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ភ្លាយ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សន: ដោយបុរេជាត-ប្បច្ច័យ ។

(๗๒๐) ធម៌ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សន: មិនគួរលេះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយភាវនា ដោយបុរេជាត-ប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ បុគ្គល ត្រេកអរ រីកាយ ចំពោះចក្ខុ ភគ: ដែលគួរលេះ ដោយភាវនា ប្រារព្ធ នូវចក្ខុនោះ ទើបកើតឡើង ខន្ធ៥: កើតឡើង ទោមនស្ស ដែលគួរលេះ ដោយភាវនា កើតឡើង នូវសោត: ... ឃាយ ... ជិវ្ហា ...

ฉนฺนฺตฺวา ... วตฺถุ๋ อสฺสาเทติ อภินนฺทติ ตำ อารพฺภ
ภควนฺตาย ปหาตพฺพา ทาโค อุปฺปชฺชติ อุนฺทุ๋ อุปฺป-
ชฺชติ ภควนฺตาย ปหาตพฺพ๋ โทมนสฺสำ อุปฺปชฺชติ ฯ
วตฺถุปุเรชาตำ วตฺถุ ภควนฺตาย ปหาตพฺพกิญฺจนำ อกฺขาตำ ปุเร-
ชาตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

[๗๒๑] ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ธมฺมา เนว
ทสฺสเนน น ภควนฺตาย ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส
ปจฺจนีกปจฺจเยน ปจฺจโย ปจฺจนีกา ทสฺสเนน
ปหาตพฺพา อกฺขา ปุเรชาตสฺส ฆมสฺส กายสฺส
ปจฺจนีกปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

[๗๒๒] ภควนฺตาย ปหาตพฺพา ธมฺมา เนว
ทสฺสเนน น ภควนฺตาย ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส
ปจฺจนีกปจฺจเยน ปจฺจโย ปจฺจนีกา ภควนฺตาย
ปหาตพฺพา อกฺขา ปุเรชาตสฺส ฆมสฺส กายสฺส
ปจฺจนีกปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

ทสฺสนตฺติก: ปญฺหาวาร:

ตฺถวตฺถุสฺส: ... เตฺรกาหาร วิตกฺกาย ปจฺจเยน ปจฺจโย: ธมฺมา ปจฺจุปฺปนฺเน วตฺถุสฺมึ ปจฺจุปฺปนฺนานาคตา ธมฺมา ปจฺจุปฺปนฺนานาคตานญฺเจว อตีตานญฺจ วตฺถุสฺส ปจฺจยา อุปฺปชฺชนฺติ ปจฺจุปฺปนฺนานาคตา จ อตีตา จ

(๗๒๓) នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពេ ធម្មេ នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពស្ស ធម្មស្ស បច្ចយោ បច្ចយុប្បន្នយេន បច្ចយោ បច្ចយោ នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពេ ខន្ធេ បុរេជាតស្ស អរូបស្ស កាយស្ស បច្ចយុប្បន្នយេន បច្ចយោ ។

(๗๒๔) ទស្សនេន បហាតព្ពេ ធម្មេ ទស្សនេន បហាតព្ពស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ទស្សនេន បហាតព្ពេ ខន្ធេ បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๗๒๕) ភាវនាយ បហាតព្ពេ ធម្មេ ភាវនាយ បហាតព្ពស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ភាវនាយ បហាតព្ពេ ខន្ធេ បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๗๒๖) នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពេ ធម្មេ នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា

(๗๒๓) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយ
ភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរ
លះ ដោយភាវនា ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ចាន់ដល់បច្ឆាជាត គឺ ខន្ធ
ទាំង៣ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា
ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

(๗๒๔) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌
ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង-
៣ មុន ។ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង-
៣ ក្រោយ ។ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(๗๒๕) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌
ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ មុន ។
ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ក្រោយ ។ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(๗๒๖) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយ
ភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរ
លះ ដោយភាវនា ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំង៣ មុន ។

เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ทิฏฺฐา ปฏิฆานุสยา ปฏิฆานุสยานญฺจ ปฏิฆานุสยเนน ปฏิฆา อนุโลมา กามาวจรกุสลา อนุโลมา เวทนาสหคตา กามาวจรกุ สลา อนุโลมา มโนธาตุ อาเสวนปจฺจ-ยเนน ปจฺจโย ฯ

(๗๒๗) ทสฺสเนน ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ทสฺสเนน ปหาตพฺพา เจตนา สมฺป-ยุตฺตกานญฺจ ทิฏฺฐานญฺจ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

(๗๒๘) ทสฺสเนน ปหาตพฺพา ธมฺมา เนว ทสฺส-เนน น ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส กมฺม-ปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตา ชาติยา ฯ สหชาตา ทสฺสเนน ปหาตพฺพา เจตนา จิตฺต-สมุฏฺฐานานญฺจ รูปานญฺจ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ ชาติยา ทสฺสเนน ปหาตพฺพา เจตนา วิปา-กานญฺจ ขนฺธานญฺจ กฏตฺตา จ รูปานญฺจ กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

ទស្សនត្តិក: បញ្ហាវារ:

ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលេះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៤ក្បាយ ក្រោយ ។ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ អនុលោម (ជា បច្ច័យ) នៃគោត្រភូ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃវោទនៈ គោត្រភូ (ជា បច្ច័យ) នៃមគ្គ វោទនៈ ជាបច្ច័យ នៃមគ្គ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

(៧២៧) ធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ ដែលគួរលេះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ ដោយ កម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(៧២៨) ធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃ ធម៌ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលេះ ដោយភាវនា ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាន៧ល់សហជាត នឹងនានាខណិកៈ ។ សហ-ជាត គឺ ចេតនា ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃ ពួកចិត្តសម្បដ្ឋានរូប ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ ចេតនា ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង ពួក កដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[๗๒๙] ឧស្សន្នេន បហានេ ឆម្មោ ឧស្ស-
ន្នេន បហានេ ឆម្មសុ ច នេវ ឧស្សន្នេន ច ភាវ-
នាយ បហានេ ឆម្មសុ ច ឆម្មសុ កម្មប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ឧស្សន្នេន បហានេ ឆម្មា ខេត្តា សម្ប-
យុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ ។

[๗๓๐] ភាវនាយ បហានេ ឆម្មោ ភាវនាយ
បហានេ ឆម្មសុ ឆម្មសុ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ភាវនាយ បហានេ ខេត្តា សម្បយុត្តកានំ
ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[๗๓๑] ភាវនាយ បហានេ ឆម្មោ នេវ ឧស្ស-
ន្នេន ច ភាវនាយ បហានេ ឆម្មសុ ឆម្មសុ កម្មប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ ភាវនាយ បហានេ ខេត្តា ចិត្ត-
សមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[๗๓๒] ភាវនាយ បហានេ ឆម្មោ ភាវនាយ
បហានេ ឆម្មសុ ច នេវ ឧស្សន្នេន ច ភាវនាយ
បហានេ ឆម្មសុ ច ឆម្មសុ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ភាវនាយ បហានេ ខេត្តា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ
ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๗๒๙) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๗๓๐) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๗๓๑) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๗๓๒) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[๗๓๓] เอวํ ทสฺสเนน ฉ ภาวนาย ปหาตพฺพา ฉหฺเหิ เอวํ ทสฺสเนน ฉ ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ฉนฺนสฺส กมฺมปฺปฏิปฺปสฺสทฺธิยา ปฏิปฺปสฺสทฺธิ สหชาตา ฉนฺนขณิกา ฯ สหชาตา เอวํ ทสฺสเนน ฉ ภาวนาย ปหาตพฺพา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ กมฺมปฺปฏิปฺปสฺสทฺธิยา ปฏิปฺปสฺสทฺธิ เอวํ ทสฺสเนน ฉ ภาวนาย ปหาตพฺพา เจตนา สมฺปยุตฺตกานํ ขนฺธานํ กวฬีกาโร จ รูปานํ ฯ ฉนฺนขณิกา เอวํ ทสฺสเนน ฉ ภาวนาย ปหาตพฺพา เจตนา วิจิกิจฺฉากานํ ขนฺธานํ กวฬีกาโร จ รูปานํ กมฺมปฺปฏิปฺปสฺสทฺธิยา ปฏิปฺปสฺสทฺธิ ฯ

[๗๓๔] เอวํ ทสฺสเนน ฉ ภาวนาย ปหาตพฺพา ฉหฺเหิ เอวํ ทสฺสเนน ฉ ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ฉนฺนสฺส วิจิกิจฺฉาย กมฺมปฺปฏิปฺปสฺสทฺธิยา ปฏิปฺปสฺสทฺธิ วิจิกิจฺฉา เอวํ ทสฺสเนน ฉ ภาวนาย ปหาตพฺพา ฉนฺนขณิกา ฉนฺนญฺจ ตณฺหาสมฺปยุตฺตกานญฺจ ขนฺธานญฺจ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานญฺจ วิจิกิจฺฉาย กมฺมปฺปฏิปฺปสฺสทฺธิยา ปฏิปฺปสฺสทฺธิ ฯ

ទស្សនត្តិក: បញ្ហាវារ:

(๗๓๓) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចានដល់សហជាត និងនានាខ-ណិក: ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្ត-សមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកកដត្តារូបផង កង្ខាណ:នៃបដិសន្ធិ ។ នានាខណិក: គឺ ចេតនា ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង ពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๗๓๔) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ វិបាកក្ខន្ធ ๑ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ កង្ខាណ:នៃបដិសន្ធិ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ។

[๗๓๕] ผสฺสเหตุ ปหาตพฺพา ธมฺมา ผสฺสเหตุ-
เหตุ ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส อาหารปจฺจเยน
ปจฺจโย ฯ สเหตุกา ฯ สหคตา ฯ สหชาตา ฯ สตฺต
ปญฺญา ฯ ... ฌานปจฺจเยน ปจฺจโย มคฺคปจฺจเยน ปจฺจโย
สมฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน
ปจฺจโย สหชาตํ ปจฺฉาชาตํ ฯ สหชาตา ผสฺส-
เหตุ ปหาตพฺพา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ วิปฺป-
ยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ ปจฺฉาชาตา ผสฺสเหตุ
ปหาตพฺพา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส
วิปฺปยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

[๗๓๖] ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา เนว
ผสฺสเหตุ น ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส วิปฺป-
ยุตฺตปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตํ ปจฺฉาชาตํ ฯ
เอวญฺจิ ผสฺสเหตุ สงฺคหิตา ฯ

(๗๓๕) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ កពឦ្ការាហារ ។ បញ្ហា ๗ ។ .. ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ចក្ខុន្ទ្រិយក្តី រូបជីវិតិន្ទ្រិយក្តី ។ បញ្ហា ๗ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបច្ចាជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ឯណ្ឌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសម្មុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ចាជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ឯណ្ឌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

(๗๓๖) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ចាជាត ។ បទនេះ ប្រហែលគ្នានឹងទស្សនៈដែរ ។

(๗๓๗) เอวํ ทสฺสเนน จ ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา เอวมฺปิ ทสฺสเนน จ ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตํ ปุเรชาตํ ปจฺฉาชาตํ ฯ สหชาตา เอวํ ทสฺสเนน จ ภาวนาย ปหาตพฺพา ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ปฏิสนฺธิกฺขเณ เอวํ ทสฺสเนน จ ภาวนาย ปหาตพฺพา ขนฺธา กมฺมฏฺฐานญฺจ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ขนฺธา วตฺถุสฺส วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจโย วตฺถุ ขนฺธานํ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ ปุเรชาตา จกฺขายตนา จกฺขุวิญฺญาณสฺส กายายตนา กายวิญฺญาณสฺส วตฺถุ เอวํ ทสฺสเนน จ ภาวนาย ปหาตพฺพานญฺจ ขนฺธานญฺจ วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ ปจฺฉาชาตา เอวํ ทสฺสเนน จ ภาวนาย ปหาตพฺพา ขนฺธา ปุเรชาตสฺส อิมสฺส กายสฺส วิปฺปยุตฺตปฺปจฺจเยน ปจฺจโย ฯ

ទស្សនត្តិក: បញ្ហាវារ:

(๗๓๗) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចាន់ដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្ត-សម្បយុត្តរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធទាំង៣ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធទាំង៣ ជាបច្ច័យ នៃវត្ថុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដោយ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ ចក្ខាយតន: (ជាបច្ច័យ) នៃ ចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតន: (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៣ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយ ភាវនា ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

(๗๓๘) เนว ธมฺมายตนสฺส น กายายตนาย ปหานาย ปหานธมฺโม ธมฺมายตนสฺส ปหานาย กายายตนสฺส ปหานาย ปหานธมฺโม ธมฺมายตนสฺส ปหานาย กายายตนสฺส ปหานาย ปหานธมฺโม ธมฺมายตนสฺส ปหานาย กายายตนสฺส ปหานาย ปหานธมฺโม ฯ

(๗๓๙) เนว ธมฺมายตนสฺส น กายายตนาย ปหานาย ปหานธมฺโม กายายตนสฺส ปหานาย ธมฺมายตนสฺส ปหานาย ปหานธมฺโม กายายตนสฺส ปหานาย ธมฺมายตนสฺส ปหานาย ปหานธมฺโม กายายตนสฺส ปหานาย ธมฺมายตนสฺส ปหานาย ปหานธมฺโม ฯ

(๗๔๐) ธมฺมายตนสฺส ปหานาย ปหานธมฺโม ธมฺมายตนสฺส ปหานาย กายายตนสฺส ปหานาย ปหานธมฺโม ธมฺมายตนสฺส ปหานาย กายายตนสฺส ปหานาย ปหานธมฺโม ธมฺมายตนสฺส ปหานาย กายายตนสฺส ปหานาย ปหานธมฺโม ฯ

(๗๔๑) ธมฺมายตนสฺส ปหานาย ปหานธมฺโม เนว ธมฺมายตนสฺส น กายายตนาย ปหานาย ปหานธมฺโม สหชาตํ ปจฺจยา ฯ สหชาตา ธมฺมายตนสฺส ปหานาย ขนฺธา จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานญฺจ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ปจฺจยชาตา ธมฺมายตนสฺส ปหานาย ขนฺธา ปุเรชาตสฺส นามสฺส กายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

อภิธมฺมปิฏก อนุโลมตฺติกปฏฺฐาน

(๗๓๘) ธมฺ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយការនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ដោយ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង-ឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

(๗๓๙) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយការនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការនា ដោយ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយការនា ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

(๗๔๐) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែល គួរលះ ដោយទស្សន: ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๑ ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ . . . ។

(๗๔๑) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែល មិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយការនា ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសម្បយុត្តធម៌ ដោយ អត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយ ទស្សន: ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

(๗๒) ឧស្សន្នេន បហាតព្ពោ ឆន្ទោ ឧស្ស-
ន្នេន បហាតព្ពសទ្ធ ច នេវ ឧស្សន្នេន ន ភាវនាយ
បហាតព្ពសទ្ធ ច ឆន្ទសទ្ធ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ឧស្សន្នេន បហាតព្ពោ ឯកោ ខន្ធោ តំសម្បយុត្តកា
ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានរូបញ្ច រូបានំ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។
ភាវនាយ បហាតព្ពោ ឆន្ទោ ភាវនាយ បហាតព្ពសទ្ធ
ឆន្ទសទ្ធ . . . តីណិ ។ ឧស្សន្នេន សធិសំ កាតព្ពំ ។

(๗๓) នេវ ឧស្សន្នេន ន ភាវនាយ បហា-
តព្ពោ ឆន្ទោ នេវ ឧស្សន្នេន ន ភាវនាយ បហា-
តព្ពសទ្ធ ឆន្ទសទ្ធ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ
បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហ-
ជាតោ នេវ ឧស្សន្នេន ន ភាវនាយ បហា-
តព្ពោ ឯកោ ខន្ធោ តំសម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋា-
នានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ-
ក្ខណេ ខន្ធា វត្ថុស្ស វត្ថុ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ឯកំ មហាភូតំ ។ សន្ធិំ ។ អសញ្ញ-
សត្តានំ ឯកំ មហាភូតំ . . . ។ បុរេជាតំ បច្ឆំ
អនន្តរោ នុក្ខរោ អនន្តរោ វិបស្សតិ សោតំ . . .

ទស្សនត្តិក: បញ្ហាវារ:

(๗๔๒) ធម្ម ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលគួរលះ ដោយទស្សន:ផង ធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ១ ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ๓ ផង ពួកចិត្តសម្បុដ្ឋានរូបផង ខន្ធ ๕ . . . ។ ធម្ម ដែលគួរលះ ដោយភាវនា (ជាបច្ច័យ) នៃធម្ម ដែលគួរលះ ដោយភាវនា . . . គឺ មានវារ: ๓ ។ បណ្ឌិត គប្បី ធ្វើឲ្យប្រហែលគ្នាដោយទស្សន:ដែរ ។

(๗๔๓) ធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និង៍ន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ ខន្ធ១ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ផង ពួកចិត្តសម្បុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធទាំង៍-ឡាយ (ជាបច្ច័យ) នៃវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំង៍ឡាយ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ មហាកម្ម១ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ មហាកម្ម១ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ . . . ។ ឯបុរេជាត គឺ បុគ្គលឃើញច្បាស់ នូវចក្ខុ ថាមិនទៀង ដាក់ក្នុង មិនមែនខ្លួន នូវសោត: . . .

กายํ ฯเปฯ ... ผสฺสชฺเฌ ... วตฺถุ อนิจฺจโต ทุกฺขโต อนตฺตโต วิปริณามโต นิจฺจโต ธุวโต สสฺสตโต นิจฺจโต ธุวโต สสฺสตโต อวิปริณามธมฺมโต สทิสโต สมวิสมคตานญฺจ สตฺตานญฺจ ปฏิลาภโต ปฏิลาภโต ปฏิลาภโต

កាយ ព្លុតរូប ... ពួកផោដ្ឋព្វៈ ... ឃើញច្បាស់ នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ឃើញនូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ព្រះសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រួចហើយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ចាជាត គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ កពឡីង្ការាហារ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយនេះ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ (ជាបច្ច័យ) នៃពួកកដត្តារូប ។

(៣៤៤) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ជានដល់បុរេជាត គឺ បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ បំពេរចក្ខុ ពន្លៈ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ក្រោវឮ នូវចក្ខុនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង វិចិកិច្ឆា កើតឡើង មោមនស្ស កើតឡើង បំពេរសោតៈ ... បុគ្គល ត្រេកអរ បំពេរវត្ថុ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

(๗๔๕) នេវ ឧស្សនេន ឧ ភាវនាយ បហា-តព្ពោ ឧម្មា ភាវនាយ បហាតព្ពសុ ឧម្មសុ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ ឧក្កំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ ភាវនាយ បហាតព្ពោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ភាវនាយ បហាតព្ពំ ឱមនស្សំ ... សោតំ ... ឃានំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ ឃានំ ភាវនាយ បហាតព្ពាយ ខន្ធាយ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๗๔๖) ឧស្សនេន បហាតព្ពោ ច នេវ ឧស្ស-នេន ឧ ភាវនាយ បហាតព្ពោ ច ឧម្មា ឧស្សនេន បហាតព្ពសុ ឧម្មសុ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ ឧស្សនេន បហាតព្ពោ រាគោ ខន្ធា ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ច វត្ថុ ច ... ។

ទស្សនត្តិក: បញ្ហាវារ:

(๗๘๕) ធម៌ ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលេះ ដោយការនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយការនា ដោយ អត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះចក្ខុ ភគៈ ដែលគួរលេះ ដោយការនា ប្រាថ្នា នូវចក្ខុនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ទោមនស្ស ដែលគួរលេះ ដោយការនា ... ចំពោះ សោតៈ ... បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះវត្ថុ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលេះ ដោយការនា ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

(๗๘๖) ធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈក្តី ធម៌ ដែល មិនគួរលេះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលេះ ដោយការនាក្តី ជាបច្ច័យ នៃ ធម៌ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហ- ជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ๑ ដែលគួរលេះ ដោយ ទស្សនៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ๓ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ๒ ក្តី វត្ថុក្តី ... ។

(๗๒๗) ฉสฺสาเยน ปหาตพฺพา ๘ เนว ฉสฺสาเยน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ๘ ฉฬงฺคา เนว ฉสฺสาเยน น ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ฉฬงฺคสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตํ ปจฺฉาชาตํ อาหารํ ฯ เปฯ อินฺทฺริยํ ฯ สหชาตา ฉสฺสาเยน ปหาตพฺพา ๑๖ ๒ ๘ มหาภูตา ๘ จิตฺตสมุฏฺฐานานญฺจ รูปานํ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ปจฺฉาชาตา ฉสฺสาเยน ปหาตพฺพา ๑๖ ๘ กายปฏิพทฺธานญฺจ อาหารานญฺจ ๘ สมฺปยุตฺตกายสฺส อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ ปจฺฉาชาตา ฉสฺสาเยน ปหาตพฺพา ๑๖ ๘ รูปชีวิตินฺทฺริยญฺจ กวฬีการาหารญฺจ อตฺถิปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๗๒๘) ภาวนาย ปหาตพฺพา ๘ เนว ฉสฺสาเยน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ๘ ฉฬงฺคา ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ฉฬงฺคสฺส . . . ฯ เปฯ เอเตน ปญฺหา คาเตพฺพา ฯ

(๗๒๙) ฉสฺสาเยน ปหาตพฺพา ฉฬงฺคา ฉสฺสาเยน ปหาตพฺพสฺส ฉฬงฺคสฺส นตฺถิปจฺจเยน ปจฺจยา วิคตปจฺจเยน ปจฺจยา อวิคตปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๗๔๗) ធម្ម ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈក្តី ធម្ម ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលេះ ដោយភាវនាក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលេះ ដោយភាវនា ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ឲ្យដល់សហជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈក្តី មហាភូតទាំង៣ក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈក្តី កពឡិង្ការូបក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ខន្ធទាំង៣ ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈក្តី រូបជីវិតិន្ទ្រិយក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។

(๗๔๘) ធម្ម ដែលគួរលេះ ដោយភាវនាក្តី ធម្ម ដែលមិនគួរលេះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលេះ ដោយភាវនាក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម្ម ដែលគួរលេះ ដោយភាវនា . . . ។ បេ ។ បញ្ហា ២ គប្បីឆ្លើយ ។

(๗๔๙) ធម្ម ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលគួរលេះ ដោយទស្សនៈ ដោយនត្តិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវិគតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ ។

ទស្សនត្តិកេ បញ្ហាវារោ

(๗๕๐) ហេតុយា សត្ត អារម្មណា អដ្ឋ អធិ-
បតិយោ ឧស អនន្តរេ សត្ត សមនន្តរេ សត្ត
សហជាតេ ឆ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តេរស
ឧបនិស្សយេ អដ្ឋ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ
តីណិ អាសេវនេ តីណិ កម្មេ សត្ត វិបាកេ
ឯកំ អាហារេ សត្ត ឥន្ទ្រិយេ សត្ត ឈានេ សត្ត
មគ្គេ សត្ត សម្បយុត្តេ តីណិ វិប្បយុត្តេ បញ្ច
អត្ថិយា តេរស នត្ថិយា សត្ត វិគតេ សត្ត អវិគតេ
តេរស ។ ឯវំ កណោតព្ពំ ។

អនុលោមំ ។

(๗๕๑) ឧស្សនេន បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧស្ស-
នេន បហាតព្ពស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន
បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ទស្សនត្តិក: បញ្ហាវារ:

(៧៩០) កង៏ហេតុប្បច្ច័យ មានវារ: ៧ កង៏អារម្មណប្បច្ច័យ មានវារ: ៨ កង៏អធិបតិប្បច្ច័យ មានវារ: ១០ កង៏អនន្តរប្បច្ច័យ មានវារ: ៧ កង៏សមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារ: ៧ កង៏សហជាតប្បច្ច័យ មានវារ: ៨ កង៏អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារ: ៣ កង៏និស្សយប្បច្ច័យ មានវារ: ១៣ កង៏ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារ: ៨ កង៏បុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារ: ៣ កង៏បច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារ: ៣ កង៏អាសេវនប្បច្ច័យ មានវារ: ៣ កង៏កម្មប្បច្ច័យ មានវារ: ៧ កង៏វិបាកប្បច្ច័យ មានវារ: ១ កង៏អាហារប្បច្ច័យ មានវារ: ៧ កង៏ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារ: ៧ កង៏ឈានប្បច្ច័យ មានវារ: ៧ កង៏មគ្គប្បច្ច័យ មានវារ: ៧ កង៏សម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារ: ៣ កង៏វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារ: ៥ កង៏អត្ថិប្បច្ច័យ មានវារ: ១៣ កង៏នត្ថិប្បច្ច័យ មានវារ: ៧ កង៏វិគតប្បច្ច័យ មានវារ: ៧ កង៏អវិគតប្បច្ច័យ មានវារ: ១៣ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាង៏នេះចុះ ។

ចប់ អនុលោម ។

(៧៩១) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๗๕๒) ผสฺสายตนา ปจฺจยา เวทนา ผสฺสายตนญฺจ ปฏิจฺจ ผสฺสายตนญฺจ ปฏิจฺจ ผสฺสายตนสหชาตา เวทนา ผสฺสายตนสหชาตา สญฺญา ผสฺสายตนสหชาตา เจตนา ผสฺสายตนสหชาตา จิตฺตา ผสฺสายตนสหชาตา ธมฺมา ผสฺสายตนญฺจ ปฏิจฺจ ผสฺสายตนสหชาตา เวทนา ผสฺสายตนสหชาตา สญฺญา ผสฺสายตนสหชาตา เจตนา ผสฺสายตนสหชาตา จิตฺตา ผสฺสายตนสหชาตา ธมฺมา ปจฺจยา

(๗๙๒) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๗๙๓) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

(๗๙๔) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๗๙๕) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๗๕๖) ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณาปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจยา ปกฺขชาตปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๗๕๗) ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส จ เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพสฺส จ ธมฺมสฺส สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๗๕๘) เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา เนว ทสฺสเนน น ภาวนาเย ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณาปจฺจเยน ปจฺจยา สหชาตปจฺจเยน ปจฺจยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจยา ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจยา ปกฺขชาตปจฺจเยน ปจฺจยา กมฺมปจฺจเยน ปจฺจยา อาหารปจฺจเยน ปจฺจยา อินฺทฺริยปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

(๗๕๙) เนว ทสฺสเนน น ภาวนาย ปหาตพฺพา ธมฺมา ทสฺสเนน ปหาตพฺพสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณาปจฺจเยน ปจฺจยา อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจยา ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ

ទស្សនត្តិក: បញ្ហាវារ:

(๗๕๖) ធម្ម ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយ អារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

(๗๕๗) ធម្ម ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលគួរលះ ដោយភាវនាផង ធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនាផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

(๗๕๘) ធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ សហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។,

(๗๕๙) ធម្ម ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សន: មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលគួរលះ ដោយទស្សន: ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

(๗๖๐) នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពេ ធម្មេ ភាវនាយ បហាតព្ពស្ស ធម្មស្ស អារម្មណ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๗๖๑) ទស្សនេន បហាតព្ពេ ធ នេវ ទស្ស-នេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពេ ធ ធម្មេ ទស្សនេន បហាតព្ពស្ស ធម្មស្ស ... សហជាតំ បុរេជាតំ ។

(๗๖๒) ទស្សនេន បហាតព្ពេ ធ នេវ ទស្ស-នេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពេ ធ ធម្មេ នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពស្ស ធម្មស្ស ... សហជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។

(๗๖๓) ភាវនាយ បហាតព្ពេ ធ នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពេ ធ ធម្មេ ភាវនាយ បហា-តព្ពស្ស ធម្មស្ស ... សហជាតំ បុរេជាតំ ។

(๗๖๔) ភាវនាយ បហាតព្ពេ ធ នេវ ទស្ស នេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពេ ធ ធម្មេ នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពស្ស ធម្មស្ស ... សហជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។

(๗๖๐) ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

(๗๖๑) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈក្តី ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ . . . បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។

(๗๖๒) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈក្តី ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា . . . បានដល់សហជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។

(๗๖๓) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាក្តី ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនា . . . បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។

(๗๖๔) ធម៌ ដែលគួរលះ ដោយភាវនាក្តី ធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនាក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ ដោយភាវនា . . បានដល់សហជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។

[๗๖๙] ឧមោតុយា ចុទ្ធស ឧអារម្មណោ ចុទ្ធស ឧអធិបតិយា ចុទ្ធស ឧអនន្តរេ ចុទ្ធស ឧសមនន្តរេ ចុទ្ធស ឧសហជាតេ ឧស ឧអញ្ញមញ្ញេ ឧស ឧនិស្សយេ ឧស ឧឧបនិស្សយេ ចុទ្ធស ឧបុរេជាតេ ឧទ្ធាឧស ឧបច្ឆាជាតេ ចុទ្ធស ឧអាសេវនេ ចុទ្ធស ឧកម្មេ ចុទ្ធស ឧវិបាកេ ចុទ្ធស ឧអាហារេ ចុទ្ធស ឧឥន្ទ្រិយេ ចុទ្ធស ឧឈានេ ចុទ្ធស ឧមគ្គេ ចុទ្ធស ឧសម្បយុត្តេ ឧស ឧវិប្បយុត្តេ អដ្ឋ ឧោអត្ថិយា អដ្ឋ ឧោឧត្ថិយា ចុទ្ធស ឧោវិគតេ ចុទ្ធស ឧោ-អវិគតេ អដ្ឋ ។ ឯវំ ឧណោតព្ពំ ។

បច្ចនីយំ ។

(៧៦៥) កុឝលនហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ១៤ កុឝលនអារម្មណប្បច្ចយ
មានវារៈ ១៤ កុឝលនអធិបតិប្បច្ចយ មានវារៈ ១៤ កុឝលនអនន្តរប្បច្ចយ
មានវារៈ ១៤ កុឝលនសមនន្តរប្បច្ចយ មានវារៈ ១៤ កុឝលនសហជា-
តប្បច្ចយ មានវារៈ ១០ កុឝលនអញ្ញមញ្ញប្បច្ចយ មានវារៈ ១០ កុឝ
លនិស្សយប្បច្ចយ មានវារៈ ១០ កុឝលនឧបនិស្សយប្បច្ចយ មាន
វារៈ ១៤ កុឝលនបុរេជាតប្បច្ចយ មានវារៈ ១២ កុឝលនបច្ឆាជាតប្បច្ចយ
មានវារៈ ១៤ កុឝលនអាសេវនប្បច្ចយ មានវារៈ ១៤ កុឝលនកម្មប្បច្ចយ
មានវារៈ ១៤ កុឝលនវិបាកប្បច្ចយ មានវារៈ ១៤ កុឝលនអាហារប្បច្ចយ
មានវារៈ ១៤ កុឝលនឥន្ទ្រិយប្បច្ចយ មានវារៈ ១៤ កុឝលនឈានប្បច្ចយ
មានវារៈ ១៤ កុឝលនមគ្គប្បច្ចយ មានវារៈ ១៤ កុឝលនសម្បយុត្តប្បច្ចយ
មានវារៈ ១០ កុឝលនវិប្បយុត្តប្បច្ចយ មានវារៈ ៨ កុឝលនោអត្ថិប្បច្ចយ
មានវារៈ ៨ កុឝលនោនត្ថិប្បច្ចយ មានវារៈ ១៤ កុឝលនោវិគតប្បច្ចយ
មានវារៈ ១៤ កុឝលនោអវិគតប្បច្ចយ មានវារៈ ៨ ។ បណ្ឌិត គប្បីពិចារ
យ៉ាឝនេះចុះ ។

[๗๑๖] ហោតុប្បន្នយោ ឯអារម្មណោ សត្ត ...
ឯអធិបតិយា សត្ត ឯអនន្តរេ សត្ត ឯសមនន្តរេ
សត្ត ឯអញ្ញមញ្ញេ តីណិ ឯឧបនិស្សយេ សត្ត
ឯបុរេជាតេ សត្ត ឯបច្ឆាជាតេ សត្ត ឯអាសេវនេ សត្ត
ឯកម្មេ សត្ត ឯវិបាកេ សត្ត ឯអាហារេ សត្ត
ឯឥន្ទ្រិយេ សត្ត ឯឈានេ សត្ត ឯមគ្គេ សត្ត
ឯសម្បយុត្តេ តីណិ ឯវិប្បយុត្តេ តីណិ ឯោឯត្ថិយា
សត្ត ឯោវិគតេ សត្ត ។ បេ ។ គណោតព្ពំ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយំ ។

[๗๑๗] ឯហោតុប្បន្នយា អារម្មណេ អដ្ឋ ...
អធិបតិយា ឯស អនន្តរេ សត្ត សមនន្តរេ សត្ត
សហជាតេ ឯ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ
នោសេ ឧបនិស្សយេ អដ្ឋ បុរេជាតេ តីណិ

(๗๖๖) កុសលនហារម្មណប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ... កុសលនអធិបតិប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលនអនន្តរប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលនសមនន្តរប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលនអញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលនឧបនិស្សយប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលនបុរេជាតប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលនបច្ឆាជាតប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលនអាសេវនប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលនកម្មប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលនវិបាកប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលនអាហារប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលនឥន្ទ្រិយប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលនឈានប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលនមគ្គប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលនសម្បយុត្តប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលនវិប្បយុត្តប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលនោនត្ថិប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលនោវិគតប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ ។

បណ្ឌិត គប្បីកំណត់យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ។

(๗๖๗) កុសលអារម្មណប្បច្ចយា មានវារៈ ๘ ព្រោះនហេតុប្បច្ចយ ... កុសលអធិបតិប្បច្ចយា មានវារៈ ๑๐ កុសលអនន្តរប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលសមនន្តរប្បច្ចយា មានវារៈ ๗ កុសលសហជាតប្បច្ចយា មានវារៈ ๙ កុសលអញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ កុសលនិស្សយប្បច្ចយា មានវារៈ ๑๓ កុសលឧបនិស្សយប្បច្ចយា មានវារៈ ๙ កុសលបុរេជាតប្បច្ចយា មានវារៈ ๓

ទស្សនត្តិកេ បញ្ហាវារេ

បច្ចាជាតេ តីណិ អាសវេ តីណិ កម្មេ សត្ត វិញ្ញាណេ ឆកំ អាហារេ សត្ត ឥន្ទ្រិយេ សត្ត ឈានេ សត្ត មគ្គេ សត្ត សម្បយុត្តេ តីណិ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា តេវីស នត្ថិយា សត្ត វិគតេ សត្ត អវិគតេ តេវីស ។ ឯវំ កាលោតព្ពំ ។

បច្ចនីយានុលោមំ ។

ទស្សនត្តិកំ អដ្ឋមំ និដ្ឋិតំ

ទស្សនត្តិក: បញ្ហាវារ:

កង់បច្ចាជាតប្បច្ច័យ មានវារ: ៣ កង់អាសេវនប្បច្ច័យ មានវារ: ៣ កង់កម្មប្បច្ច័យ មានវារ: ៧ កង់វិបាកប្បច្ច័យ មានវារ: ១ កង់អាហារប្បច្ច័យ មានវារ: ៧ កង់ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារ: ៧ កង់ឈានប្បច្ច័យ មានវារ: ៧ កង់មគ្គប្បច្ច័យ មានវារ: ៧ កង់សម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារ: ៣ កង់វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារ: ៩ កង់អត្ថិប្បច្ច័យ មានវារ: ១៣ កង់នត្ថិប្បច្ច័យ មានវារ: ៧ កង់វិគតប្បច្ច័យ មានវារ: ៧ កង់អវិគតប្បច្ច័យ មានវារ: ១៣ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោម ។

ចប់ ទស្សនត្តិក: ទី ៨

អភិធម្មបិដកេ

បដ្ឋានស្ស បត្តុត្តោ ភាគោ

អនុលោមត្តិកប្បដ្ឋានំ បច្ចិមំ

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា	អង្កៃ
វិតក្កត្តិកំ	
បដិច្ចវារេ	១
អនុលោមំ	,,
បច្ចនីយំ	៣៩
អនុលោមបច្ចនីយំ	៦៦
បច្ចនីយានុលោមំ	,,
បច្ចយវារេ	,,
អនុលោមំ	,,
បច្ចនីយំ	៧២
សំសដ្ឋវារេ	៧៨
អនុលោមំ	,,
បច្ចនីយំ	៨១
បញ្ហាវារេ	៨២
អនុលោមំ	,,
បច្ចនីយំ	២៣១

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន បតុត្តភាគ

អនុលោមត្តិកប្បដ្ឋាន ខាងបុង

សន្ទីកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា	ទំព័រ
វិតក្កត្តិក:	
បដិច្ចវារ:	១
អនុលោម	”
បច្ចនីយ:	៣៩
អនុលោមប្បច្ចនីយ:	៦៦
បច្ចនីយានុលោម	”
បច្ចយវារ:	”
អនុលោម	”
បច្ចនីយ:	៧២
សំសដ្ឋវារ:	៧៨
អនុលោម	”
បច្ចនីយ:	៨១
បញ្ហាវារ:	៨២
អនុលោម	”
បច្ចនីយ:	២៣០

มาติกา	អង្គុ
អនុលោមបច្ចនីយំ	๒๔๐
បច្ចនីយានុលោមំ	๒๔๑

បឋមភាគ

បដិច្ចវារេ	๒๔๓
អនុលោមំ	,,
បច្ចនីយំ	๒๔๗
អនុលោមបច្ចនីយំ	๒๕๒
បច្ចនីយានុលោមំ	,,
បញ្ហាវារេ	๒๕๓
អនុលោមំ	,,
បច្ចនីយំ	๒๙๔
អនុលោមបច្ចនីយំ	๒๙๙
បច្ចនីយានុលោមំ	,,

ទុតិយភាគ

បដិច្ចវារេ	๓๐๑
អនុលោមំ	,,
បច្ចនីយំ	๓๑๐
អនុលោមបច្ចនីយំ	๓๑๘

សន្ទីកប្បាប់មាតិកា ៣៩៣

មាតិកា ទំព័រ

អនុលោមបច្ចនីយៈ ២៤០

បច្ចនីយានុលោម ២៤១

បឋីតុឌ្ឋិកៈ

បដិច្ចវារៈ ២៤៣

អនុលោម . . . . . ”

បច្ចនីយៈ ២៤៧

អនុលោមបច្ចនីយៈ ២៥២

បច្ចនីយានុលោម . . . . . ”

បញ្ហាវារៈ ២៥៣

អនុលោម . . . . . ”

បច្ចនីយៈ ២៩៤

អនុលោមបច្ចនីយៈ ២៩៩

បច្ចនីយានុលោម . . . . . ”

ទស្សនត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ ៣០១

អនុលោម . . . . . ”

បច្ចនីយៈ ៣១០

អនុលោមបច្ចនីយៈ ៣១

មាតិកា	អង្កៀ
បច្ចនីយានុលោមំ	៣១៩
សហជាតវារេ	៣២០
បច្ចយវារេ	”
អនុលោមំ	”
បច្ចនីយំ	៣២៨
អនុលោមបច្ចនីយំ	៣៣៨
បច្ចនីយានុលោមំ	”
សំសដ្ឋវារេ	៣៣៩
អនុលោមំ	”
បច្ចនីយំ	៣៤១
អនុលោមបច្ចនីយំ	៣៤៣
បច្ចនីយានុលោមំ	”
សម្បយុត្តវារេ	៣៤៤
បញ្ហាវារេ	”
អនុលោមំ	”
បច្ចនីយំ	៣៨៣
អនុលោមបច្ចនីយំ	៣៨៨
បច្ចនីយានុលោមំ	”

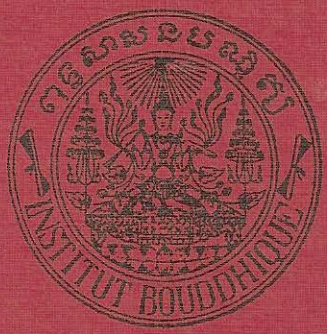
សង្ខិត្តប្រាប់មាតិកា ៣៨៤

មាតិកា	ទំព័រ
បច្ចនីយានុលោម	៣១៩
សហជាតវារៈ	៣២០
បច្ចយវារៈ	,,
អនុលោម	,,
បច្ចនីយៈ	៣២៨
អនុលោមប្បច្ចនីយៈ	៣៣៨
បច្ចនីយានុលោម	,,
សំសដ្ឋវារៈ	៣៣៩
អនុលោម	,,
បច្ចនីយៈ	៣៤១
អនុលោមប្បច្ចនីយៈ	៣៤៣
បច្ចនីយានុលោម	,,
សម្បយុត្តវារៈ	៣៤៤
បញ្ហាវារៈ	,,
អនុលោម	,,
បច្ចនីយៈ	៣៨៣
អនុលោមប្បច្ចនីយៈ	៣៨៨
បច្ចនីយានុលោម	,,

វិរុទ្ធបាឋៈ	អវិរុទ្ធបាឋៈ	អង្កៈ	រង្វើលេខាយំ
សវិតក្ក	សវិតក្ក	១	១៣
អវិចារេ	អវិចារេ	៨	៦
សវិតក្ក	សវិតក្ក	៦៩	៣
អវិតក្កវិចារ-	អវិតក្កវិចារ-	១៧៧	១០
វិចារស្ស	វិចារស្ស	១៨១	៦
អវិតក្កវិចា-	អវិតក្កវិចារ-	១៨៤	២
មតស្ស	មត្តស្ស	១៨៩	៨
ឥមនា	ឥមិនា	១៩៨	១០
សវិតក្កសវិចារេ	សវិតក្កសវិចារេ	២៣៩	៩
បីតិសហគតតោ	បីតិសហគតោ	២៤៩	២០
នវិបាកេ	នវិបាកេ	២៩៨	១០
អារម្ម	អារម្ម-	៣២៦	៤
ឧប្បន្និស្សយប្បច្ចយា	ឧបនិស្សយប្បច្ចយា	៣២៧	១៤
នសមនន្តរប្បច្ចយា	នសមនន្តរប្បច្ចយា	៣៣២	១០
	សម្បយុត្តវិរេ	៣៤៤	២
ទស្ស	ទស្ស-	៣៧២	៨
បច្ចយា	បច្ចយោ	៣៨៩	៦

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ចិត្តសម្មដ្ឋរូប	ចិត្តសម្មដ្ឋានរូប	៦៧	១៩
គប្បីពាប់	គប្បីពាប់	១៧	១៧
ប្រកបវិចារៈ	ប្រកបដោយវិចារៈ	៧២	៦
កាលរំលើង	កាលយល់តាម	៨១	៤
វិតក្កៈ	វិតក្កៈ	៨៧	១៧
មិនមានខ្លួន	មិនមែនខ្លួន	៩៥	១៨
ដែលមិនមានតក្កៈ	ដែលមិនមានវិតក្កៈ	៩៧	១៧
ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។	ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ	១០១	៤
ជាទីឲ្យគោរព	ជាទីគោរព	១០៦	១៧
ឲ្យជាទីឲ្យគោរព	ឲ្យជាទីគោរព	”	”
បរិកម្មនៃចតុត្ថជ្ឈាន	បរិកម្មនៃចតុត្ថជ្ឈាន ...	១១២	៧
ដោយអន្តរប្បច្ច័យ	ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ	១១៥	៧
វិចារៈផង	វិចារៈផង	១៤០	៥
ប្រកដោយ	ប្រកបដោយ	១៤៨	២
ពួកចិត្តស	ពួកចិត្តស-	១៥៣	១៥
ដោយអាសេវនប្ប-	ដោយអាសេវនប្ប-	១៧៧	១២

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ	នៃអាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ	១៧៨	៩
វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ	វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ	២១៦	៨
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ	ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ	២២៥	១០
សមុដ្ឋានរូប	សមុដ្ឋានរូប	២២៩	២
ប្រែបក	ប្រែកប	២៣០	១២
ដែលប្រែកដោយ	ដែលប្រែកបដោយ	២៣២	២
នៃដំសន្ធិ	នៃបដិសន្ធិ	២៤៦	១០
បកតូបនិស្សយ	បកតូបនិស្ស័យ	២៧៦	១២
ដែលគួលៈ	ដែលគួរលៈ	៣៣០	៣
	សម្បយុត្តវារៈ	៣៤៤	២
ដែលមិនគួរលៈ	ដែលគួរលៈ	៣៤៥	៣
កង់កណ្ឌ	កង់កណ្ឌៈ	៣៦៦	៤

INSTITUT BOUDDHIQUE